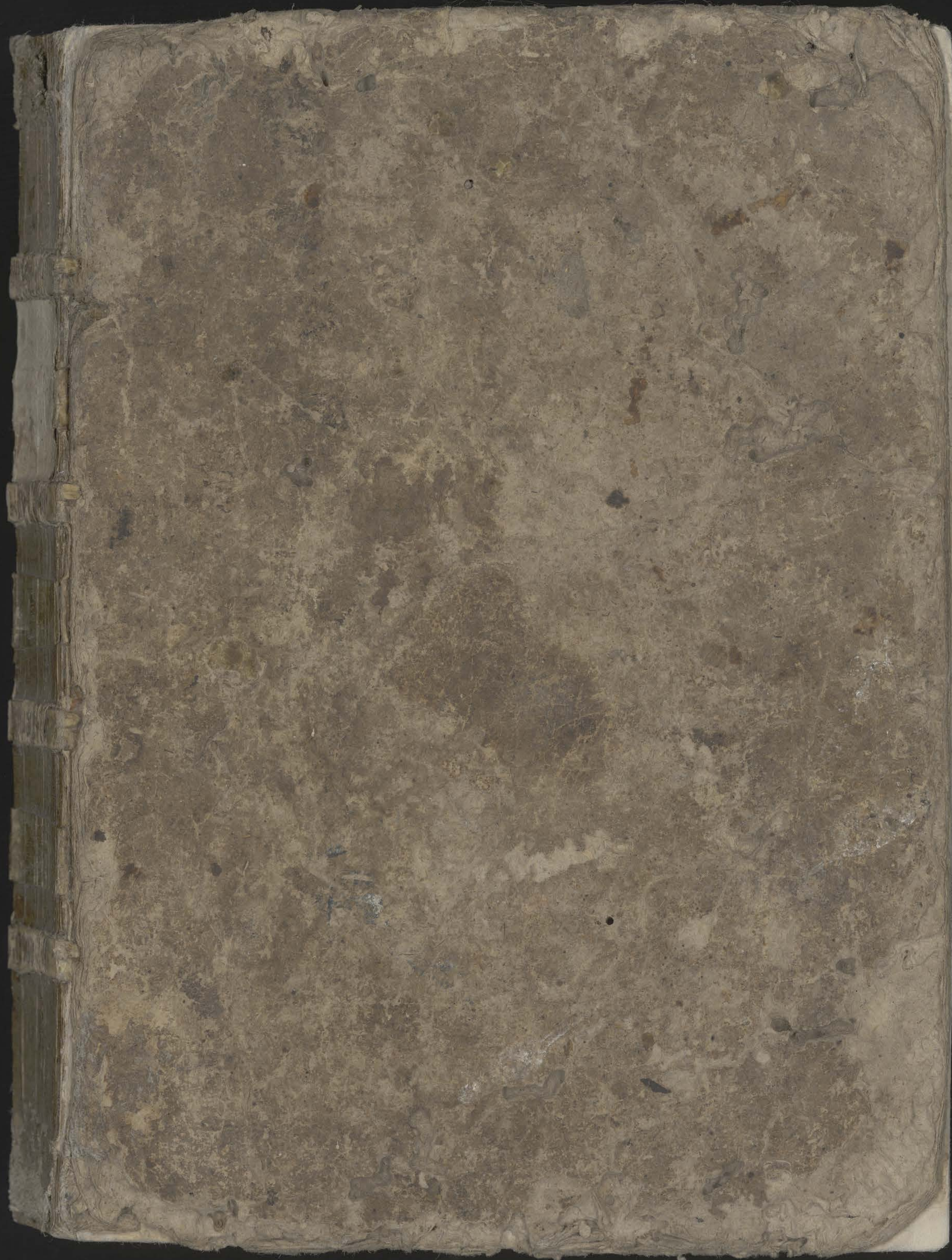

52

57

74

ENCHIRIDION,
SEV
MANVALE EPISCOPORVM.

Pro Decretis in Visitatione & Synodo de quacumque re condendis.

In duas partes diuisum.

PARS PRIMA.

In qua Decreta Concilij Tridentini Bullarij, Pontificij, Sacrarum Congregationum Romanarum, Conciliorum septem Prouincialium Mediolanensium, tum ea vniuersa quæ de officio & potestate Episcopi à quibuscumque probatis Auctoribus tradita fuerunt, per quasi Aphorismos, exquisitâ methodo, copiosè & breui continentur.

AVCTORE
BARTHOLOMÆO GAVANTO, CONgregationis Clericorum Regularium S. Pauli, & Sacræ Rituum Congregationis Consultore.

Opus quibuscumque Ecclesiasticis perutile, & propè necessarium.

LVGDVNI,
Sumptibus LAVRENTII ANISSON.

M. DC. LII.
CVM PERMISSV.

PRÆFATIO
AD LECTOREM.

EDITA vtrâque Praxi, tum compendiariâ Visitationis Episcopalis, tum exactissima Synodi Diœcesanæ, illud vnum reliquum erat, & pernecessarium, vt quàm breuissima quoque methodo materiam vniuersam Decretorum & Visitationi & Synodo suppeditarem: hanc ego puto præsenti Volumine traditam; scilicet Copiosam, Perbreuem, Ordinatam. Copiosam; quia non ea tantùm quæ hodierno vsui deseruiunt, sed multò plura, quæ Episcopum scire decet, respectu Cardinalium, Patriarcharum, Archiepiscoporum, Abbatum, & aliorum minimè sibi subiectorum, vt suum cuique tribuat Episcopus sine propriæ potestatis præiudicio. Per breuem; quia velut per Aphorismos, seu Axiomata, paucissimis verbis contentus, omissa Doctorum multiplici citatione, res ipsas commonstro, vno vel altero Doctore citato, & libentiùs recentiore, qui ab aliis, & qui fusiùs easdem explicat, vel ex professo probat. Ordinatam denique; quia Summistarum more, ordine Alphabetico, titulos inuenies supra ducentos; & in vnoquoque titulo, vel doctrinæ vel actionum ordinem obseruare poteris.

Porrò ipsimet Aphorismi in triplici sunt differentia: alij Definitiuam (vt ita loquar) habent sententiam; cuiusmodi sunt ij qui Auctores habent Patres Concilj Tridentini, Interpretes eiusdem Concilij Eminentissimos, Iudices controuersiarum inter Episcopos & Regulares, Libros prohibitorum & Sanctissimæ Inquisitionis, Sacrorum Rituum, &, quos magis veneramur, Summos pontifices; à quibus ne latum quidem vnguem declinare debemus. Alij partim Definitiuam, partim Consultiuam, respectu diuersorum: & ij sunt, qui ex Conciliis septem Prouincialibus Ecclesiæ Mediolanensis hausti sunt, recognitis & approbatis à

Sede Apostolica, quos Episcopi illius Prouinciæ tenentur sequi; si verò sequantur & alij extra Prouinciam sine dubio non modicam merebuntur laudem. Reliqui, quos Placita Doctorum dixerim (dum eorum nonnulli negant, affirmant alij) Consultiuam tantùm habere videntur sententiam.

Tu benigne Lector, à quo volueris, poteris stare, Breuioribus ad breuitatem Opusculi vtor Notis in citandis Auctoribus, quas tamen explicabis facilè his adnotatis:

Conc. Trid. *hoc est*, Concilium Tridentinum.

Pius V. anno 1569. *& simil hoc est*, in Bullario Pontificio, Constitutione illius anni de materia de qua Aphorismus, vel Decretum editum, & impresso eo anno Romæ.

Decisum refert, *id est*, à S. Congregatione Interpretum Concilij Tridentini.

Congr. S. Rit. *id est*, Congregatio S. Rituum.

Congr. Episc. *scilicet*, Congregatio Card. super negotia Episcoporum & Regularium.

Prædicta verò Decreta indicasse sit satis, vt originalia, si opus sit, curare facilius possis.

Asterisco notata sunt ea quæ Romano prælo data, iussu Maiorum fuerunt pro tempore promulgata.

Congr. Ind. librorum & S. Inquisitionis non nisi impressa & vulgata commemoraui Decreta.

Prou. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. *hoc est*, Concilia Prouincialia Mediolanensia iam edita, & prælo data.

Reliqui Auctores patent, & præ manibus habentur omnium; vnde, vti receptos vsu communi, eos citaui idcirco libentissimè.

Si quid in his laude dignum est, Deo & Auctoribus vnde sumpsi tribue; si quid errati, mihi ignosce benigne Lector, & Vale.

INDEX

INDEX

Titulorum Manualis Episcoporum.

Interdi

ENCHIRI

ENCHIRIDION, SIVE MANVALE EPISCOPORVM

ABBAS.

1 Episcopo tertiò requiſito, & renuente benedicere Abbatem, poteſt Abbas ſine benedictione Officium adminiſtrare, & Ordines conferre. *Docet Barboſ. de Poteſt. Epiſcop. alleg.* 27. *num.* 54.

2 Abbatis benedictio facienda eſt die Dominicâ, vel feſtiuâ. *Pontificale Rom.*

3 Abbas Monachorum non benedictus habet inſignia & priuilegia quæ benedictus. *Tambur. de Iure Abbat. Tom.* 1. *diſp.* 11. *quæſt.* 13.

4 Sedes Abbatis ne ſit fixa & permanens prope altare, vt ſedes Epiſcopi. *Congreg. Rit.* 29. *Ianuar.* 1628. cum duobus gradibus, ſine ſuppedaneo. *Ibidem.*

5 Præſente Epiſcopo Diœceſano ſedebit Abbas in loco ſuæ iuriſdictionis, vel apud Epiſcopum in ſede camerali abſque ornatu, & ſine gradu; vel in conſpectu Epiſcopi ex alia parte, in loco inferiori, cum vno paruo gradu non excedente dimidium palmi. *Eadem* 18. *Mart.* 1617.*

6 Baldachinum Abbatis ſine auro ſit; & ter in anno ad ſummum adhiberi poteſt. *Eadem* 28. *Ianuar.* 1606. 18. *Martij* 1617. 29. *Ian.* 1628.*

Quibus Abbatibus conceſſum ſit, *vide* BALDACHINVM.

7 Mitra vna tantùm Abbati celebranti conceditur. *Congreg. Rit.* 29. *Ian.* 1628.

8 Baculus Abbatis ornandus ſudario, ad differentiam Epiſcopalis baculi. *Acta Eccleſ. Med. de Supell. Eccl. lib.* 2. *& Tambur. diſp.* 20. *quæſt.* 1. *num.* 4.

9 Non poteſt extra ſuam Eccleſiam vti mitrâ & baculo, neque ante ſe ea deferre. *Congr. Rit.* 17. *Iulij* 1603.

10 Poteſt iis vti in Eccleſiis vnitis ſuæ iuriſdictioni. *Tambur. d.* 21. *quæſt.* 2.

11 Miſſam cantare poteſt Abbatialem ter in anno ad ſummum, hoc eſt cum baldachino & ſede, vt ſuprà, in cornu Euangelij poſita, miniſtris quinque adhibitis, & aliis ſex paratis; cum ſex candelabris, non ſeptem, in altari; & cum abaco paruo. *Congreg. Rit.* 29. *Ianuar.* 1628.

12 Sedes autem prædictorum ſex paratorum ſint extra Chorum, ita vt in ſcabellis ſedeant. *Eadem ibid.*

13 Præſente Epiſcopo Diœceſano in Eccleſia Abbatiali Abbatis ſæcularis exempti debet Abbas cum ſuis Canonicis ſedere in cornu Epiſtolæ, vno poſt alium, in ſede ſimplici ſine ornamentis, in loco inferiori reſpectu Epiſcopi, quatuor vel quinque cubitis iuxta Canonicos Cathedralis; & poſt Canonicos Cathedralis debet thurificari duplici ductu, & vno Canonici eiuſdem. Epiſcopo & eius Canonicis debentur omnia vt in Cathedrali, nimirum aſſiſtentia, circuli, thurificatio, benedictio incenſi & populi. *Congregat. Rit.* 7. *Febr.* 1604.

relata à Tambur. disput.25. quæst.9.

14 Pontificalia extra suam Ecclesiam, seu Ecclesias, non potest Abbas exercere. Tambur. disp.21. quæst.3. num.10.

15 Potest benedicere per suam Ecclesiam populo. Ibid. quæst.8. num.5.

16 Non coram Episcopo loci. Congreg. Rit. anno 1604. relata à Tambur. disp.23. quæst.1. num.1.

17 Neque coram Legato Sedis Apostolicæ. Tambur. disp.21. quæst.2. num.5. & quæst.9. num.1.

18 Non potest benedicere per vias. Idem ibid. quæst.8. num.1. ex Congreg. Rit. 24. Augusti.

19 Potest benedicere paramenta suarum Ecclesiarum. Est communis.

20 Non potest benedicere, in quibus sacra Vnctio adhibetur. Decisum refert Suar. de Relig. Tomo 4. Tract. 8. lib.2. cap.30. num.2.

21 Cum priuilegio potest: & hoc habent Cassinenses. Decisum refert Tambur. disp.23. quæst.1. num.5.

22 Docet idem de priuilegio quoad alios. Ibid. quæst.2.

23 Non potest altaria benedicere. Idem ibid. quæst.4.

24 Habent priuilegium Cassinenses. Idem ibid.

25 Non potest Ecclesias consecrare. Idem ibid. quæst.7. & ignorat adesse priuilegium.

26 Potest solemniter easdem benedicere ex priuilegio, quod docet haberi. Idem ibid. quæst.9.

27 Potest pollutam Ecclesiam aquâ sacratâ per Episcopum reconciliare; qui, si distet vltra duas dietas, aquâ per ipsummet Abbatem benedicta: & docet de priuilegio. Idem idid. quæst.10.

28 Potest campanas benedicere ex priuilegio iam concesso. Idem ibid. quæst.12. & primum lapidem ponere. Idem disp.21. quæst.9.

29 Prædicta non potest ad vsum aliarum Ecclesiarum. Riccius in Praxi fori Eccl. decis.539.

30 Neque paramenta non suarum Ecclesiarum. Congr. Rit.24. Aug.1609. 30. Septembris 1628. abrogataque fuit quælibet consuetudo contraria, allegata à Tamburino disp.22. q.2. num 2. Decreto proprio Congreg. Rit. 18. Augusti 1629.

31 Non potest conferre Ordines minores neque primam Tonsuram non sibi subditis. Trid. Sess.23. cap.10.

32 Neque dare litteras dimissoriales Clericis sæcularibus, vt ordinentur. Idem ibid.

33 Non potest Nouitios tonsurare; sed ad Episcopum loci spectat. Tambur. Tomo 2. disp.2. q.10.

34 Potest conferre Tonsuram & Ordines minores etiam non sibi subditis, si ille sit benedictus, & hi à suo Episcopo vel superiore Regulari habeant dimissorias litteras speciatim concessas; & item si accedat Episcopi loci consensus. Concil. Prouerb 5. Part. de Sacrament. & decisum referunt Azor. Par.1. lib.2. cap.20. quæst.7. Quaranta v. Ordo Bonac. de Sacrament. disp.8. quæst. vn. punct.4. num.3.

35 Non potest conferre dictos Ordines nisi in suis Monasteriis. Cap. Quoniam. 69. dist.

36 Malè ordinati ab Abbatibus non sunt iterùm ordinandi, sed dispensandi ob suspensionem ab Ordinum executione. Decisum refert Tambur. Tomo 2. disp.2. q.8.

37 Abbas sæcularis licet habeat iurisdictionem in Canonicos, potest cogi ab Episcopo ad residentiam. Decisum refert Garcia de Benef. Par.3. cap.2. num.181.

38 Abbas sæcularis omnino tenetur ire ad Synodum Diœcesanam, etiamsi sit exemptus. Trid. Sess.24. cap.2.

39 Abbas Regularis, Parochiæ Rector, tenetur

tenetur ire ad Diœcesanam Synodum. *Tambur. disp.24. q.3. num.5. Decisum refert Franc. Leo in Thes. fori Par.1. cap.9. num.13.*

40 Præcedit Canonicos & dignitates Cathedralis singulariter incedentes. *Tambur. disp.24. q.5. num.3.*

41 Item præcedit non habentes vsum mitræ, & Commendatarios. *Decisum refert Leo d. cap.9. num.4.*

42 In Synodo Diœcesana sedet à latere sinistro, iuxta Canonicos à latere dextro. *Cærim. Episc. lib.1. cap. vlt.*

43 Potest vti in Synodo Diœcesana & Prouinciali, si exemptus est, mitrâ auriphrygiatâ, sine laminis aureis vel argenteis. *Tambur. disp.24. q.6. num.1. & 3.*

44 Si non est exemptus, vtatur simplici & planâ. *Idem ibid. num.2. Cærim. Episc. lib.1. cap. vlt.*

45 Cum mitra pluuiale induit coloris rubei. *Cærem. Episc. lib.1. cap. vlt.*

46 Non tenetur Abbas exemptus ire ad Synodum Prouincialem, nisi de iure vel consuetudine interesse debet; & votum habet decisiuum. *ex Trid. loco cit. & Cær. Pap. lib.1. sect.14. c.3.*

47 In Concilio Prouinciali sedet post Episcopos. *Cærem. Episc. loco citato.*

48 Procuratores Abbatum habent vocem consultiuam tantùm. *Decisum refert Leo in Thes. p.1. cap.9. num.7.* & sedebunt post Procuratores Episcoporum. *Idem ibid.*

49 Habens iura Episcopalia potest dare licentiam alieno Episcopo in suo districtu exercendi Pontificalia. *Riccius in Praxi Resol.300.*

50 Potest vnire beneficia, concursum facere in Parochialibus, modò elegerit Examinatores in Synodo. *Idem Resol.361.*

51 Et ea omnia facere quæ sunt iurisdictionis cum suis subditis, vt Episcopus in Diœcesi. *Nauar. cons.2. de Cland. desp. ad fin. Par.2. l.2. edit.2.*

52 Nomine Episcopi venit Abbas iurisdictionem quasi Episcopalem habens, & Vicarius eius. *Suar. de Cens. disp.7. sect.3. n.5. vers. Prætereà. Vide* ARCHIEPISCOPVS *n.*32. CONCILIVM PROVINCIALE. *num.*7.8.53. IVSPATRONATVS *n.*6.18. PRÆCEDENTIA *num.*16.17.18.19.35.

Additio.

1 Debet incedere in Ecclesia in habitu decenti, & non camerali. *Congregat. Rit. 9. Maij* 1609.

2 Non debet associari ex sua domo, nec excipi, cùm ad pontificaliter celebrandum vadit; quia Cæremoniale non comprehendit in hoc casu Abbates. *Eadem* 11. *Decembris* 1613.

3 Abbates Montis Cassini, S. Trinitatis Cauensis, S. Michaëlis de Valuenere, Vallis Vmbrosæ, Generalis Cælestinorum, possunt gestare mozettam, mantellettum & birettum clericale, & pileum more Prælatorum. *Ex Constit. Pauli V. 9. Decemb.* 1606.

Item Generalis Montis Virginis *Congreg. Rit. 9. Maij* 1606.

Item Abbas S. Andreæ Vercellensis vbique, etiam præsente Episcopo, potest deferre mozettã, *Ead.* 30. *Mart.* 1621.

4 Abbas Canonicorum Regularium Lateranensis potest deferre baculum in Processionibus suarum Ecclesiarum extra easdem. *In lib. Priuil. eorumdem pag.*214. *ab Vrbano III.*

5 Possunt Abbates insignia Pontificalia deferre in Ecclesia exempta, licet priuilegium dicat, in suo Monasterio. *Pacian. de Probat. l.2. c.28. n.40.* quando vsus eorum fuit simpliciter concessus. *Ibid. n.41.* non autem extra Monasterium sine licentia Ordinarij. *Ibid. n.42.*

6 Omnino sine licentia Ordinarij non possunt extra proprias Ecclesias vti mitrâ & baculo. *Congreg. Rit.* 17. *Iulij* 1604.

2. *Augusti* 1631. vbi, neque cum licentia Ordinarij. At 6. *Decem*. 1631. vsum eorum concessit de licentia Ordinarij. *Vide Barbos. de Iure Eccl. lib.* 1. *cap.* 17. *n.* 59.

7 Negatur Abbatibus habentibus iurisdictionem quasi Episcopalem absolutio, & dispensatio concessa Episcopis à Conc. Trid. Sess. 24. cap. 6. *Decisum refert Garc. de Benef. p.* 7. *cap.* 11. *num.* 13. *&* 17. *cum DD. apud Barbos. de Iure Eccl. lib.* 1. *cap.* 17. *num.* 98.

8 Abbati exempto Collegiatæ sæcularis, habenti iurisdictionem ordinariam & quasi Episcopalem, non licet ad pauciorem numerum, etiam ex iusta causa, reducere Canonicos; sed hoc spectat ad Episcopum, cum consensu tamen Capituli, si illa Collegiata est insignis. *Decisum refert Garc. de Benef. part.* 12. *cap.* 2. *num.* 75.

9 Abbas Commendatarius habens iurisdictionem quasi Episcopalem in suo territorio separato potest dispensare super illegitimitate ad quatuor minores Ordines. *Congregat. Concil.* 18. *Nouemb.* 1628. *apud Barbos. de Iure Eccles. lib.* 1. *cap.* 17. *num.* 111.

10 Abbas alicuius Abbatiæ exemptæ non potest in ea Ordines conferre, licet sit Episcopus; secùs, si Abbatia est nullius, quia habet populum. *Ead.* 8. *Aug.* 1621. *apud eumdem ibid.*

11 Abbates, quando plures sunt in eodem loco habentes Clerum distinctum, debent in Processionibus incedere quisque cum suo Clero, & in suo loco. *Congr. Rit.* 19. *Ian.* 1613.

12 Abbas Ecclesiæ sæcularis exemptæ potest assumere suos Canonicos ad sibi assistendum. *Eadem* 7. *Febr.* 1604. dum scilicet Diuinis interest, & absente Episcopo.

13 Non potest Synodum celebrare, nisi habeat Diœcesim. *Congregat. Concil.* 17. *Aug.* 1626.

ABBATISSA.

1 DE electione Abbatissæ *vide* MONIALIVM OFFICIALES.

2 Benedici debet ab Episcopo, si intra annum à die electionis petierit benedici, & solitum sit eam benedici. *Barbos. de Pot. Episc. alleg.* 27. *n.* 51.

3 Explicat *Tamburinus* de non exemptis *de Iure Abb. Tomo* 1. *disp.* 22. *quæst.* 8. *n.* 2.

4 Potest fieri benedictio qualibet die. *Idem ibid. num.* 8.

5 Neque potest iterari. *Idem ibid. n.* 9.

6 Nec minor annis quadraginta: qua in ætate Episcopus non potest dispensare. *Decisum refert Armendar. in Addit. ad Reg. legum Nauarræ lib.* 1. *tit.* 18. *lib.* 7. *de Episc. num.* 102.

7 Quæ ad tempus eliguntur, non sunt ad tempus benedicendæ, nisi Papâ concedente. *Quar. in Sum. Bullar. v. Abbatissa, circa finem.*

8 Non potest benedicere in signum superioritatis in loco publico nec aquam neque vestes in forma Ecclesiæ. *Maiol. de Irregul. lib.* 1. *cap.* 29. *n.* 26.

9 Neque potest prædicare; & in hoc neque potest Episcopus dispensare. *Idem ibid. num.* 27.

10 Potest irritare vota Monialium; non potest dispensare in eis. *Naldus v. Votum num.* 64.

ABORTVS.

1 QVicumque & quocumque modo abortum fœtus animati procurauerit, secuto effectu homicidij pœnis puniatur. *Sixtus V. in Bulla* 1588.

2 Clerici beneficiis priuentur, inhabilesque sint ad beneficia, & ad Ordines Ordinúmque ministeria. *Ibidem.*

5 Omnes prætereà sunt ipso facto excommunicati. *Ibidem.*

5 Absolutio non est reseruata Papæ. *Gregor. XIV. in Bulla* 1591.

Vide

Vide ABSOLVTIO *n.* 36. DEGRADATIO *num.* 13.

ABSOLVTIO.

1 POteſt Epiſcopus abſoluere ab omnibus caſibus & cenſuris non reſeruatis Papæ. *DD. communiter apud Barboſ. de Poteſt. Epiſ. allegat.* 50. *n.* 181.

2 Et quoſcumque ſibi ſubditos, ſaltem ratione habitationis pro maiore anni parte. *Ibid. num.* 182.

3 Poteſt Epiſcopus in quibuſcumque caſibus occultis, etiam Sedi Apoſtolicæ reſeruatis, delinquentes quoſcumque ſibi ſubditos in Diœceſi ſua per ſeipſum aut Vicarium ad id ſpecialiter deputandum in foro conſcientiæ abſoluere. *Trid. Seſſ.* 24. *cap.* 6.

4 Excipe caſus Bullæ Cœnæ Domini, vt patet, & alios reſeruatos poſt Concilium, vt infrà num. 15. *Deciſum refert. Suar. Tomo* 4. *diſp.* 30. *ſect.* 2. *num.* 12. qui tamen de reſeruatis poſt Concilium occultis non intelligi deciſionem docet *ibidem num.* 14. & neceſſariam eſſe derogationem Concilij; vti fit in Bulla Cœnæ. *Ibid.*

5 Quæ conceduntur Epiſcopo in *cap. Liceat* à Trid. Seſſ. 24. cap. 6. negantur inferioribus, licet habeant quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem. *Deciſum refert Garc. de Benef. Par.* 7. *c.* 11. *n.* 13. *&* 17.

6 Negantur etiam iis Epiſcopis, in quorum regione non eſt receptum Concilium Tridentinum. *Deciſum refert Barboſ. alleg.* 39. *num.* 3.

7 Conceduntur Confeſſario Epiſcopi, ſi Epiſcopus egeat. *Barboſ. ibid. num.* 15. *Deciſum refert Suar. loco cit. num.* 15.

8 Abſolutio verò hæc ſacramentalis eſt. *Deciſum refert Garc. p.* 11. *c.* 10. *num.* 139. *in* 3. *declar.*

9 Non tamen Epiſcopus tenetur audire confeſſionem, vt à prædictis abſoluat. *Nauar. conſil.* 11. *de Priuil. p.* 2. *lib.* 2. *edit.* 2.

10 Controuerſum eſt, An Epiſcopus poſſit eam committere aliis: affirmant de Vicario ſpecialiter deputato Nauar. & Sanchez: limitat Henriq. quando caſus occurrit: & ſingillatim alij facultatem hanc abſoluendi communicabilem dicũt, diſpenſandi, *vt in d. c.* incommunicabilem. *Vide Barboſ. loco cit. num.* 11.

11 Occultum *in d. c.* dicitur, quod non eſt notorium; licet ſciatur ab aliquibus. *Barboſ. num.* 21. *&* 25.

12 Deductum ad forum contentioſum eſt illud, quod eſt denuntiatum, ſeu poſt litis conteſtationem. *Barboſ. n.* 29.

13 Non probatum in fine cauſæ erit occultum. *Idem ibid. n.* 32.

14 Forenſis poteſt abſolui in caſibus *cap. Liceat* ab Epiſcopo, in cuius Diœceſi commoratur, non autem à ſuo Epiſcopo abſente. *Deciſum refert Garcia Part.* 11. *cap.* 10. *num* 139. *in* 3. *declar.*

15 Non poteſt Epiſcopus abſoluere à cenſuris reſeruatis, incurſis propter ingreſſum in Monaſterium Monialium, etiamſi ſit occultus. *Deciſum refert Riccius in Praxi Reſolut.* 544. *num.* 5. *in* 2. *edit.*

16 Poteſt abſoluere Epiſcopus percuſſorem Clerici ob leuem iniuriam. *Sylu. v. Abſolutio* 4 *num.* 1.

17 Non ob leuem notoriam. *Idem ibid. num.* 2.

18 Poteſt abſoluere priuilegiatos ob mediocrem iniuriam; hoc eſt, ſi Regularis verberet Regularem; in mortis articulo conſtitutum; mulierem habentem capitales inimicitias; puerum impuberem; Officialem arcentem turbam caſu percutientem Clericum; valdè delicatum; pauperem; ægrotantem; ſenem, & valetudinarium: ſodales Clericos in communi viuentes: ianitorem: ſeruum conditione: dubium: impeditum legitimè ad iter: debilem membris. *Sylu. ibid. num.* 3.

19 Poteſt item ob enormem iniuriam abſoluere ex prædictis eos qui habent perpetuum impedimentum. *Idem ibid.*

20 Item & eos, qui temporale impedimentum habent; cum conditione tamen, vt cessante impedimento ſe præſentent Sedi Apoſtolicæ. *Idem ibid.*

21 Inferior Epiſcopo habens quaſi Epiſcopalem auctoritatem non poteſt abſoluere, neque ob leuem iniuriam. *Idem ibid. num.* 5.

22 Prædictos etiam poteſt Epiſcopus abſoluere ab excommunicatione lata ob alias cauſas. *Idem ibid. num.* 6. *Nau. c.* 27. *num.* 89. *in Manual.*

23 Etiam in caſibus Bullæ Cœnæ. *Nau. ibid. & Suar. loco cit. ſect.* 3. *num.* 9. *contra Sylu. loco cit.*

24 Poteſt Epiſcopus abſoluere Regularem percuſſorem collegæ, ob mediocrem iniuriam excommunicatum, ſi Prælatus non eſt Sacerdos, vel aliter impeditus. *Idem Sylu. ibid. num.* 1.

25 Item & eum Regularem, qui percuſſerit Clericum ſæcularem ex quadam æquitate. *Idem ibid. num.* 3. deficiente Prælato.

26 Poteſt etiam abſoluere Moniales exemptas, etiam pro enormi. *Idem n.* 4.

27 Et poteſt etiam Abbatem, niſi iniuria ſit enormis. *Idem ibid.*

28 Item poteſt Epiſcopus abſoluere eos Regulares, qui ſe percutiunt extra clauſtra, ſecundùm Hoſtienſem. *Idem ibid. num.* 5.

29 Poteſt Epiſcopus & eum, qui vxorem habet & filios, quos in extrema neceſſitate relictos agnoſcit; vel qui curam animarum habet cum earum periculo, ſine Vicario. *Barboſ. de Pot. Epiſc. alleg.* 4. *num.* 8.

30 Si prædicti poſſunt adire Legatum vel Nuntium habentem facultatem Pontificiam, non poteſt Epiſcopus abſoluere. *Idem num.* 31.

31 Excommunicatus in foro exteriori ob percuſſionem Cleri, à Pœnitentiario Papæ ſecretò abſolutus, ſatisfactâ parte, poteſt haberi ab Epiſcopo (ſi velit, & niſi vrgeat pars aduerſa rationabiliter) tanquam abſolutus, neque moleſtari. *Nauar. de Pœnit. & remiſſ. conſ.* 23. *n.* 4.

32 Quæ ſit leuis, mediocris, enormis percuſſio, *vide* VIOLENTA MANVS IN CLERICVM.

33 Poteſt Epiſcopus abſoluere ſubditum ſuum ab excommunicatione, etiamſi ſint ambo vel alter extra Diœceſim. *Praxis Epiſc. v. Abſolutio ad* 7.

34 A ſententiis latis ab homine non poſſunt Confeſſarij abſoluere. *Leo X. anno* 1518.

35 Tempore Iubilei excommunicatus ab homine, ſi parti ſatisfecerit, poterit abſolui, & communicare in Diuinis in foro exteriori ad effectum tantùm tum conſequendi Iubileum; & deinde reincidit in excommunicationem. *Pius V. anno* 1568. *in Declar. perpetua pro Iubileis, relata à Gutier. Canon. quæſt. l.* 1. *c* 2. *num.* 18.

36 Qui facultatem generalem habent abſoluendi à caſibus reſeruatis, non poſſunt tamen in caſu abortus animati fœtus procurati, effectu ſecuto, niſi per loci Ordinarium fuerint ſpecialiter deputati. *Ex Greg. XIV. Prou.* 7.

37 Abſolutio Medicorum, qui ægrotos inconfeſſos viſitare perſeuerauerint, Epiſcopo reſeruatur, niſi ſecùs alicubi iudicetur. *Prou.* 7.

Vide CONFESSARIVS *num.* 20. 47. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num* 75. 76. & 79.

AGNI CEREI.

1 NE minio vel auro inficiantur, ſed albi deferantur. *Gregor. XIII. anno* 1572.

2 Pœna impoſita eſt excommunicationis

tionis ipſo facto;non tamen eſt reſeruata Papæ. *Ibid.*

3 Neque venales proponantur, ſub eadem pœna. *Ibid.*

4 Domi recondantur decenti loculo; à collo pendentes thecâ decenti includantur. *Prou.* 5.

5 Neque laici eos tangent neque forcipe neque chirothecis, ſed Clerici in Sacris. *Ibid.*

6 Vnde non placet *Sanchez Summor. l.* 2 *cap.* 43. *num.* 27 qui eos tangi à feminis concedit.

7 Non geſtentur in annulis, neque ſuſpendantur à ramis arborum,neque proiiciantur in agrum;ſed eorum cera adoleatur ad ſuffumigationem contra tempeſtates. *Prou.* 5.

ALIENATIO RERVM ECCLESIASTICARVM.

1 DVo copulatiuè requiruntur,cauſa iuſta in caſu licito, & ſolemnitas legitima. *Paul. II. in Bulla* 1468.

2 Cauſæ iuſtæ ſunt quatuor,neceſſitas vtilitas,incommoditas, pietas. *Quar. v. Alienatio num.* 3. *& ibi fuſius, & optimè.*

3 Solemnitas legitima non eſt inconſulto Papâ. *Paul.* 2. *ſuprà.*

4 Aſſenſus Apoſtolicus præcedat contractum,& multò magis traditionem rei. *Quar. loco cit. num.* 8. 9.

5 Prohibentur locationes & conductiones vltra triennium. *Paul. ſuprà.*

6 Item emphyteuſes quæ non ſunt à iure permiſſæ,neque de bonis ſolitis ab antiquo dari in emphyteuſim, neque cum euidenti Eccleſiæ vtilitate. *Idem ibid.*

7 Item omne pactum,per quod dominium tranſfertur conceſſio, hypotheca, infeudatio. *Idem ibid.*

8 Prohibita cenſetur permutatio etiam inter Eccleſiaſticos. *Barboſ. de Pot. Epiſc. allegat.* 95. *n.* 57.

9 Prohibetur tranſactio & compromiſſum de re Eccleſiæ incorporata: *Quar. loco cit. n.* 20.

10 Prohibetur impoſitio ſeruitutis, ceſſio iurium, actionum, litis,& cauſæ. *Idem loco cit. n.* 21. 22.

11 Item alienatio mobilium pretioſorum. *Idem num.* 24.

12 Neque poſſunt pignorari. *Idem ibidem num.* 27.

13 Conceditur alienatio fructuum & bonorum,quæ ſeruando ſeruari non poſſunt pro inſtantis temporis exiſtentia. *Paul ſuprà,*

14 Non prohibetur locatio vltra triennium,ſi adeſt conſuetudo. *Pariſ. conſ.* 98. *lib.* 4.

15 Non prohibentur bona Confraternitatum & locorum piorum ſine Epiſcopi auctoritate fundatorum. *Barboſ. alleg.* 75. *n.* 32. *& Quar. n.* 28.

16 Non valet conditio dantis, vt alienari poſſit res data ſine ſolemnitatibus. *Quar. n.* 31.

17 Bona relicta Eccleſiæ incapaci alienari poſſunt ſine ſolemnitatibus. *Idem num.* 32.

18 Arbores ſolo cohærentis prohibitæ cenſentur alienari. *Idem n.* 33.

19 De re nondum incorporata tranſactio fieri poteſt ſine ſolemnitate. *Barboſ. alleg.* 95. *num.* 63. *Quar. n.* 43.

20 Poteſt etiam repudiari legatum vel hæreditas nondum incorporata Eccleſiæ *Barboſ. n.* 52. Negant alij. *Ib. n.* 54. *& apud Quar. loco cit. n.* 23.

21 Duæ conceſſiones in emphyteuſim ſufficiunt, vt dicatur ſolitum concedi. *Euar. n.* 40.

22 Cap. *Terrulas* non fuit derogatum à Paulo II. neque à Tridentino. *Deciſum refert à Sacr. Congregat. Quar. num.* 41.

23 Sed tria concurrant, rei exiguitas, inutilitas Eccleſiæ, & neceſſitas alienationis. *Ibid.*

24 Explicatur *cap. Terrulas* de valore scutorum 25. auri à *Congreg. Episc.* 22. *Maij* 1601.

25 Summa necessitas, & celeritas negotij, quòd non possit adiri Papa, potest excusare à solemnitatibus. *Idem Quar. num.*42.

26 Remissio caducitatis potest fieri à solo Prælato, seu Rectore. *Idem num.*44.

27 Pœnæ à Paulo II. sunt nullitas contractus, excommunicatio tam contra alienantes quàm recipientes; interdictus ingressus Ecclesiæ ipso iure quoad Pontifices & Abbates, & post sex menses suspensio eo ipso à regimine; & priuatio ipso facto illius beneficij, cuius bona sunt alienata. *In d. Bulla.*

28 Absolutio non est reseruata. *Ibid. & Quar. num.*49.

29 Delegatus malè consentiens alienationi, inferior Episcopo, est excommunicatus; Episcopus est suspensus ab executione Officij per annum, & fit irregularitatis reus reseruatæ Papæ, cum obligatione damni resarciendi. *Paul. II. an.* 1465.

30 Qui dolo fraude, scienter in damnum Ecclesiæ Decretum à Delegato extorserit, incurrit excommunicationem Papę reseruatam, & ad restitutionem damni dati tenetur. *Idem ibid.*

31 Potest Episcopus alienare vrgente summâ necessitate pauperum, captiuorum redemptione, & Papa non potest adiri. *Barbos. d. allegat.*95. *num.*58.

32 Bona quæcumque iurisdictionalia ad Ecclesias inferiores spectantia prohibentur inuestiri denuò inconsulto Papâ in scriptis. *Vrbanus VIII. an.* 1625.*

33 Sub pœnis interdicti ab ingressu Ecclesiæ, suspensionis, interdicti à Diuinis, excommunicationis, priuationis dignitatum, beneficiorum; officiorum, vocis actiuæ, &c. respectiuè contra varios delinquentes *Ibid.*

34 Regularibus omnibus interdicta est alienatio inconsultâ Sede Apostolicâ ab Vrbana VIII. 1624. sub grauibus pœnis. *Ibid.*

35 Item iisdem prohibetur acceptio pecuniæ ad cambium, vel mutuo, cum solutione lucri cessantis & damni emergentis *Cong. Conc. die* 21. *Mar.* 1626.

36 Si contingat alienari bona, quæ onus annexum habent perpetuum Missarum, in alia stabilia, cum eiusdem oneris repetitione & annexione conuertantur. *Congr. Concil. de celeb. Miss.* 21. *Iunij* 1925.

37 Sub pœna interdicti ab ingressu Ecclesiæ ipso facto incurrenda. *ibid.*

48 Non licet vendere stabilia pro fabrica Monasterij. *Congreg. Episc.* 12. *Martij.* 1619.

39 Neque vendere stabilia, vt ematur census. *Eadem ibid.*

40 Neque alienari debet census pro solutione æris alieni. *Eadem* 19. *Aprilis.* 1619.

41 Neque potest alienari pecunia Ecclesiæ deputata ad emenda immobilia. *Sylu. v. Alienatio* 7. § 8.

42 Quæ verò bona sunt difficilis recuperationis, seu incerta vel incognita, alienari possunt sine solemnitate, eo pacto, quòd laicus emptor suis expensis & periculo ea recuperet. *Nald. v. Bona. num.* 9. *Vide* BONA ECCLESIASTICA *n.* 1. 2. 5. 6. 23. 25.

ALTARE

1 IN consecrara Ecclesia non possunt erigi altaria nisi de licentia Episcopi, neque destrui. *Sylu. v. Altare, num.* 2. in non consecrata possunt. *Azor. p.* 1. *lib.* 10. *cap.* 27. *quæst.* 6.

2 Ne altaria construantur nisi cum censibus, qui satis sint ad Sacerdotes & Clericos sustentandos eorum ministerio idoneos. *Prou.* 7.

3 Con

3 Constructa dotentur,aut destruantur. *Ibid.*

4 Quæ sub dio sunt,neque septa,neque sepienda, demoliantur.*Prouinc.*1.

5 Nullum foramen habeant.*Acta Mediol. Eccl.*

6 Altaria portatilia debent esse capacia pedis calicis & hostiæ consecratæ. *Sylu. loco cit. num.*1.

7 Altaria maiora Parochialium Ecclesiarum consecrari debent. *Prou.*4.

8 Et incidatur memoria consecrationis eorum in lapide. *Ibid.*

9 Non sunt consecranda ea,sub quibus recondita sunt cadauera mortuorum. *Congreg.Episc.*8. *Nou.*1599.

10 Possunt eodem die plura altaria consecrari. *Sylu.num.*4.

11 Pro Reliquiis ne ponatur Corpus Christi. *Sylu.ibid.*

12 Reliquiæ locandæ in altari sint Sanctorum ab Ecclesia approbatorum. *Greg. Episc.*13.*Sept.*1593.

13 Si enormiter lædatur altare, aut sigillum Reliquiarum frangatur, vel mota sit iunctura, quâ mensa stipiti adhæret, eget nouâ consecratione. *Barbos. de Pot. Episc.alleg.*27.*num.*26.

14 Execratâ Ecclesiâ non execratur altare. *Sylu.loco cit.n.*7.

15 Pollutâ Ecclesiâ polluitur altare; & non potest ibi celebrari.*Idem n.eod.*

16 Vmbraculum conuenit appendi super altare formâ quadratâ, nisi adsit ciborium ex lapide. *Cærem.Episc.loco cit.*

17 Tribus mappis vestiatur, vel alterâ ex duabus duplicatâ. *Miss. Roman. Rubr.*20.

18 Ex iis benedictis. *Ibid.*

19 Coronides ligneæ circum altare prohibentur in *Cærem.Episc.l.*1.*c.*12.

20 Collocetur in eo crux inter candelabra.*Miss.Rom.vbi suprà.*

21 Etiam vbi asseruatur Eucharistia. *Gauantus in Thesauro Sacr. Rituum Tomo* 1.*part.*1.*tit.*22.

22 Et etiamsi in icone pictus sit Crucifixus. *Idem ibid.*

23 Tabella secretorum in eo ponenda est. *Miss.Rom.suprà.*

24 Nihil in eo omnino ponatur, quod ad Missæ sacrificium vel altaris ornatum non pertineat.*Idem ibidem.*

25 Tegantur altaria omnia telis stragulis.*Acta Med, Eccl.*

26 Mensuram altarium, graduum,mapparum & ornamentorum collegit & describit *Gauantus loco cit.Par.*5.

27 Lampadem ardere conuenit ante vnumquodque altare, plures ante altare maius.*Cærem.Episc.loco cit.*

28 Vbi celebrauit Episcopus proprius, ab alio ne celebretur ibi eodem die sine licentia saltem tacita. *Concil. Antisiodor. cap.*10.

29 A fortiori, vbi celebrauit Legatus, vel Papa. *Gauantus loco cit.*

30 De Titulis altarium,nisi sint in Calendario Romano, nullum recitatur Officium. *Congregatio Rit.* 28. *Augusti* 1628.

Vide ECCLESIA *num.*10.29.30.31.32. *&* 33. SEPVLTVRA *num.*6.

Additio.

1 Altaria de iurepatronatus sine dote, paramentis, &c. statuto breui termino dotentur, ornentúrque à patronis, alioquin iure suo priuentur hi, & ea demoliantur. *Congreg.Episc.*16.*Ianuar.*1604.

2 In Ecclesia non consecrata non est altare consecrandum sine Papæ auctoritate. *Barbos. de Iure Eccles. lib.*2. *cap.*7. *num.*12.

3 Episcopo requisito bis aut ter à Mendicantibus pro consecratione suorum altarium,& renuente,possunt ij adire quemcumque Episcopum, ex conces-

ſione Sixti IV. quæ non eſt reuocata in Tridentino. *Emm. Rodr. in Add. Sum. Tomo 3.cap.19.num.1.*

4 Sede vacante Epiſcopali poteſt vicinior Epiſcopus conſecrare dicta altaria. *Idem ibid.*

ALTERNATIVA BENEFICIALIS.

1 ALternatiuæ acceptione receptâ in Datario in aliquo menſe Apoſtolico non incipit illius vſus, niſi toto menſe peracto; ſecùs, ſi in menſe Ordinarij. *Barboſ. de Pot. Epiſc. alleg. 53. num. 38.*

2 Menſes Aprilis & Octobris ſemel facti Apoſtolici ob abſentiam Ordinarij, ſemper remanent Apoſtolici, licet ipſe redeat de nouo. *Idem ibid.*

3 Menſes Februarij & Auguſti licet ſemel per abſentiam Ordinarij ſint facti Apoſtolici, deſinunt eſſe Apoſtolici redeunte Ordinario ad Epiſcopatum. *Idem ibidem.*

4 Menſes Iunij & Decembris nunquam ſunt Apoſtolici, licet Ordinarius non reſideat. *Idem ibid.*

5 Epiſcopus non reſidens in Diœceſi non gaudet alternatiuâ. *Deciſum refert Riccius in Praxi deciſ. 540. in prima edit. vel Reſol. 462 in ſecunda.*

6 Neque item, ſi abeſt ex cauſâ à Concilio approbata. *Deciſum à Papa refert Garc. de Benef. Par. 5. cap. 1. in Addit. num. 463.*

7 Neque quando abeſt in obſequium Summi Pontificis. *Congreg. Epiſcop. 11. Sept. 1584.*

ANVLVS.

1 ANuli vſus in Miſſa prohibetur Protonotariis non participantibus & Doctoribus. *Congregat. Rit. 11. Februar. 1623.*

2 Et Canonicis Cathedralium. *Eadem 20. Nouemb. 1628.* in quibus Dignitates intellige.

3 Ab Epiſcopo geſtandus eſt in indice dextræ manus. *Steph. Durand. lib. 2. de Rit. cap. 9.*

4 Sed in Miſſæ celebratione in digito anulari eiuſdem dextræ manus. *Carem. Epiſc. lib. 1. cap. 7.*

5 In gemma nihil ſculptum eſſe debet. *Durand. loco cit. & Prouerb 3. de Sacra ſupell.*

Additio.

AB Epiſcopo geſtandus in indice dextræ manus. *Iſidor. Moſcon. de Maieſt. mil. Eccl. lib. 1. Par. 1. c. 8.*

APPELLAT.

1 REus appellans in criminalibus acta primæ inſtantiæ producat, ſine quibus non procedat Iudex ad quē; Iudex autem à quo intra dies 30. exhibeat acta gratis; alioquin ſine his terminetur cauſa. *Conc. Trid. Seſſ. 14. c. 3.*

2 Non habet locum appellatio elapſo biennio, quando ob grauitatem cauſæ vel partium cauillationes non fuit definita cauſa à foro Epiſcopali. *Deciſum refert Fr. Leo in Theſau. Par. 2. cap. 1. num. 72.*

3 Inhibitio nunquam fit Epiſcopis à Iudice ad quem ſub pœna excommunicationis. *Zerol. v. Appellatio, ad 7.*

4 Non admittitur appellatio niſi in tribus caſibus. *Concil. Trident. Seſſ. 24. cap. 20. de Reformat. Ita Gregor. XIII. in Conſtit. 24.*

5 In cenſuris lata ſententia cum affixione ſchedularum non impeditur per appellationem. *Zerol. loco citato ad 14.*

6 Ad expenſas actorum transferendorum tenetur appellans, ſi per Notarium acta ſint ſcripta. *Trident. Seſſ. 24. cap. 20.* ſecùs, ſi per Cancellarium Epiſcopi:

de

de quo *Seſſ.* 13.*cap.* 3.

7 Extat Decretum de hac materia *Sac. Congr. Epiſcop.*16. *Octobris* 1600. *apud Quar. ſuprà n.*20.

8 Et aliud item *Congregat. Concilij* de grauamine indebitæ carcerationis, quòd ab eo appellari poſſit. *Ibid.*

9 Plura de appellatione. *Quarant.*

Vide ARCHIEPISCOPVS *à n.*13.*ad* 21. VICARIVS FORANESEVS *num.*4. VICARIVS GENERALIS *num.*24. VISITATIO CIRCA CANONICOS EXEMPTOS *n.*18.19.

AQVA BENEDICTA.

1 EST certi Ordinis eius benedictio: vnde fieret irregularis, qui cenſuratus eam benediceret. *Sylu.n.*4. *v. Aqua bened.*

2 Singulis Dominicis Miſſam Parochialem facturus aquam benedictam renouet, & aſpergat populum. *Prou.*3.

3 In die ſancto Paſchatis & Pentecoſtes non benedicitur; ſed aſpergitur Clerus & populus cum aqua pridie benedicta, & reſeruata. *Miſſale Romanum.*

4 Non aſpergatur altare, in quo publicè apparet Euchariſtia. *Miſſale Ambroſianum anno* 1618.

5 Aſperſio domorum fiat in Sabbato ſancto, & in Vigilia Natiuitatis Domini pro more locorum. *Prou.*6.

6 Neque ideò quidquam petatur, neque nutu exigatur. *Ibid.*

7 Aqua non benedicta addita benedictæ in minori quantitate quàm benedicta, efficitur benedicta. *Sylu. loco citato num.*3.

ARCHIDIACONVS.

1 NOn tenetur eſſe Doctor, Magiſter, vel Licentiatus, niſi curam habeat animarum, vel annexam iuriſdictionem. *Deciſum refert Garc. Par.*7. *c.*7. *num.*40.& 41.& *alij apud Barboſ. de Pot. Epiſc. alleg.*60, *num.*60.

2 Duos habens Archidiaconatus dignitate pares poterit reſidere in quo ſibi magis placuerit. *Deciſum refert Garc. de Benef. Par.*3.*cap.*2.*n.*5.

3 Si alter eſt dignior, tenetur in eo reſidere. *Deciſum refertur ibid.*

4 Sede vacante per octo dies, qui dantur pro creatione Vicarij capitularis, Archidiaconus eſt de iure Vicarius, donec electus fuerit capitularis. *Zerola in Praxi Epiſc. Par.*1. *v. Archid.*

5 Poteſt ratione viſitationis ei incumbentis abeſſe vltra tres menſes, & lucrari fructus, ſi dari conſuerint abſentibus ex legitima cauſa; non tamen diſtributiones merè quotidianas. *Deciſum refert Garc. d. cap.*2.*n.*332.

Vide VISITATIO INFERIORVM EPISCOPO *num.*4.& 7.

Additio.

1 SI eſt prima Dignitas, debet facere officium Presbyteri Aſſiſtentis, ſi eſt Sacerdos. *Congr. Rit.* 10. *Ian.* 1609. & recuſans eſt cogendus pœnis & cenſuris. *Ead. ibid.*& 28. *Maij* 1616.

2 Non poteſt aſſiſtere Epiſcopo in habitu prælatitio, nec chorali, licet ſit Protonotarius. *Ead.* 6. *Martij* 1610.

3 Archidiaconus, qui ſuſtinet baculum Epiſcopi, debet incenſari poſt Diaconos aſſiſtentes. *Ead.*28. *April.*1607. quamuis ſit primus. *Ead.*19. *Ian.*1608.

4 Dum eſt in Aſſiſtentia apud Epiſcopum, etiam extra Eccleſiam Cathedralem, cenſetur præſens in Choro. *Ead.*15. *Mart.*1608.

5 Viſitans iura ſuæ præbendæ non amittit diſtributiones. *Deciſum referunt DD. apud Barboſ. de Canonicis cap.* 5. *num.*15.

6 Viſitans aliam Eccleſiam non ſuam in Diœceſi amittit. *DD. ibid.*

7 In funeribus cedit locum Archi-

presbyter deferenti stolam. *Congregat. Rit.4.Maij* 1613.

ARCHIEPISCOPVS.

1 CEdit Primati vbique. *Lotter.de Re benef.tit.1.lib.1.qu.9.n.33.*

2 Episcopus non ordinatus in ciuitate Metropolitana debet infra duos vel tres menses accedere, vel impeditus scribere ad suum Archiepiscopum. *Quar.v. Archiep.num.5.*

3 Absentia Episcopi est approbanda à Metropolitano. *Ibid.ex Trident.Sess.6.c.3. Sess.21.cap.1.*

4 Episcopo non residente sine causa potest applicare fructus Fabricæ Ecclesiæ aut pauperibus loci, & crescente contumacia denuntiare Papæ. *Trid.sup. & Pius IV.anno* 1560.

5 Potest suspendere, interdicere & excommunicare Episcopum. *Quar. loco.cit. num.8.*

6 Episcopum negligentem in eo quod facere debet potest compell. *ibid.* & præsertim in erectione Seminarij, eiusque conseruatione. *Trid.Sess.23.c.18.*

7 Est ordinarius Iudex Episcoporum suæ Prouinciæ. *Quar.num.10.*

8 Est item Iudex Vicariorum Generalium Episcoporum. *Idem num.11.* si delinquant in Officio. *ibid.*

9 Habet iurisdictionem in subditos Suffragranei per appellationem in appellantem & appellatum, illosque qui se sponte offerunt liti super illa re, de qua est quæstio. *Idem num.15.*

10 Non solùm in spiritualibus, sed etiam in temporalibus, in ciuilibus, & criminalibus. *Ibid.*

11 Potest absoluere ad cautelam à censuris aliquando. *Vide Quar.ibid.num.14. vbi fusè.*

12 Papa mandante Episcopo id quod potestate ordinaria facere potest, non impeditur appellatio ad Metropolitanum. *Idem num.18.*

13 Et in casibus illis, in quibus ante Concilium Tridentinum tamquam Ordinarius poterat Episcopus iure & potestate, quæ traditur ei, etiam vti Delegato Papæ, *Sess.24.cap.10.* non potest declinare iurisdictionem Metropolitani. *Decisum refertur in Addit ad Quar.ibid.n.18. lit.E.*

14 Quomodo procedat Archiepiscopus in causa appellationis, *fusè & optimè Quar.loco cit.num.13.& seqq.*

15 Propter negligentiam Episcopi deuoluitur potestas ad Archiepiscopum. *Idem n.21.* & in quibus. *ibid.*

16 Nisi Episcopus sit exemptus. *Idem ibidem.*

17 Idem dic de negligentia Capituli Sede vacante. *ibid.*

18 Potest deputare Vicarium Capitularem Ecclesiæ Suffraganeæ vacanti, si infra octo dies à morte Episcopi non eligatur, *Trident.Sess.24.cap.18.*

19 Ad querelam Episcopi tamquam delegatus Papæ procedit contra Canonicos sui Suffraganei cessantes à diuinis sine causa. *Quar.ibid.auctor.23.*

20 Potest Archiepiscopus iniungere Suffraganeis, vt per eorum Diœceses seruetur, quod seruatur in Diœcesi Metropolitani. *Idem, num.7.*

21 In concurrentibus totam Prouinciam potest exercere iuridictionem in subditos Suffraganeorum. *Idem num. 23.*

22 Cùm in Prouincia suam iurisdictionem exequitur, potest punire subditos Suffraganei notorios iniuriantes sibi, nuntiis & familiæ suæ. *Idem ibid.*

23 Non potest concedere litteras dimissorias, neque exercere iurisdictionem fori contentiosi in subditos Suffraganei, nisi in criminibus notoriis, & contra impedientes eius iurisdictionem. *Quar. auctor.33.*

24 Potest mittere Quæstores eleemosynarum

ſynarum per totam Prouinciam pro Fabrica Eccleſiæ Metropolitanæ. *Idem auctor.26.* ſed cum litteris exhortatoriis, non compulſoriis, quæ offerri debent Suffraganeis. *Ibid.*

25 Poteſt mittere edictum in caſibus ad ſuam iuriſdictionem pertinentibus; ſed congruit ſcribere Epiſcopis, vt illud publicent. *Idem auctor.27.*

26 Poteſt viſitare Prouinciam, & procurationem exigere, & eo caſu abſoluere pœnitentes, etiam à caſibus Epiſcopo reſeruatis, & à cenſuris, & diſpenſare in foro conſcientiæ; ſed causâ cognitâ viſitationis in Concilio Prouinciali. *Trident. Seſſ.24.cap.3. & Quar.auctor.33.*

27 Poteſt in viſitatione cum ſubditis Suffraganeorum vti facultate *Tridentini Seſſ.24.c.6. Liceat.Doctores apud Barboſ. de Poteſt. Epiſc. alleg.39. n.19.*

28 Non poteſt in viſitatione Prouinciæ ſine licentia Epiſcopi ordinare, chriſmare, degradare, vel ſimilia facere. *Quar. loco cit. auctor.30.*

29 Neque circa ſubditum ſuum, neque in loco exempto. *Ibid.*

30 Poteſt aliquibus prædicationis officium interdicere. *Idem auctor.34.*

31 Poteſt cum duobus antiquioribus Suffraganeis in Prouincia erigere vnum aut plura Collegia Seminarij, iuxta Decretum *Tridentini Seſſ.23.cap.18.*

32 Poteſt compellere Abbates & Prælatos Regulares negligentes, vt prædicatio Euangelij fiat in Eccleſiis Parochialibus, in nulla Diœceſi exiſtentibus, intra ſuam Prouinciam. *Trid. Seſſ.5. cap.2.*

33 Item conuocare Regulares, in cuius Prouincia Monaſteria ſub immediata Sedis Apoſtolicæ protectione ſita ſunt, negligentes exequi Decretum *Trid.Seſſ.25. cap.8. de Regul.*

34 Non poteſt ante receptionem pallij, licet ſit conſecratus, nominari Archiepiſcopus, neque conſecrare Epiſcopos, neque conuocare Concilium, neque Chriſma conficere, nec Eccleſias dedicare, neque Clericos ordinare. *Quar. v. Archiep. auctor.32.*

35 Neque recipere prouentus Eccleſiæ. *Idem ibid. in Addition.*

36 Neque ante ſe Crucem deferre. *Ibid.*

37 Recepto pallio, eo non poteſt vti niſi diebus notatis in *Cærem. Epiſc. lib.1. cap.16.*

38 Vti pallio poteſt etiam in loco exempto. *Quar. auctor.32.*

39 Et in Miſſa ſolemni Pontificali tantùm. *Ibid.*

40 Honorificè pallium debet aſſeruari ſerico obuolutum, & in capſula intus & extra pulchrè ornata, vel ſerico obducta incluſum. *Cærem. ibid.*

41 Tranſlatus Archiepiſcopus ad aliam Eccleſiam non poteſt vti pallio primæ Eccleſiæ, neque pallio ſui prædeceſſoris, nec tranſlati. *Ibid.* ſi perdatur, petatur aliud à Papa.

42 Neque in Eccleſia renuntiata poteſt vti etiam de conſenſu Archiepiſcopi, vel Suffraganeorum. *Addit. ad Quar. loco citato auctor.32.*

43 Debet autem ſepeliri cum eo, in Prouincia quidem circa humeros ſuper planetam, extra verò, eo plicato ſub eius capite. *Cærem. Epiſc. loco cit.*

44 Poteſt ante ſe deferri facere Crucem per totam Prouinciam, etiamſi locus ſit exemptus. *Quar. auctor.28.*

45 Niſi ſit præſens Legatus Papæ, aut Cardinalis non Legatus. *Cærem. Epiſcop. lib.1. cap.4.*

46 Archiepiſcopus Titularis, vbi eſt tantùm Epiſcopus, non poteſt deferre Crucem. *Congreg. Epiſc. 12. Decem.1505.*

47 Poteſt in tota Prouincia benedicere populo, etiam in loco exempto, & ſolemniter & priuatim per viam. *Quar. auctor.29.*

48 Imò eodem præſente, ceſſabit Epi-

ſcopus Suffraganeus à priuatis benedi-ctionibus. *Cærem. Epiſc. lib.*1. *c.*4.

49 Poteſt Indulgentias in tota Prouincia concedere, non in loco exempto. *Quar. auctor.*37. *v. Indulgentiæ, n.*413.

50 Poteſt Diuina quoque Officia in pontificalibus celebrare, etiam in loco exempto. *Quar. auctor.*30.

51 Et habere ſedem pro celebratione in Pontificalibus in cornu Epiſtolæ cum baldachino. *Cærem. Epiſc. lib.*1. *cap.*13.

52 Non cum Diaconis aſſiſtentibus. *Idem ibid. cap.*8.

53 Sed cum Diacono, Subdiacono aſſiſtente ax Canonicis; quia hi dantur coadiutori Suffraganei à *Sacra Rit. Congregat. die* 13. *Ianuar.* 1571. *vt refert Quar. in Addit. v. Archiep. num.*11. *ad* 5.

54 Poteſt aſſiſtere Miſſæ ſolemni, ſed ſine circulis Canonicorum Suffraganei. *Cærem. Epiſc. lib.*1. *cap.*21.

55 Item omittuntur coram eo circuli Canonicorum ante Epiſcopum. *Idem ibid. cap.*21.

56 Præſente Archiepiſcopo proprio, miniſtrantes Epiſcopo non genuflexi, ſed inclinati miniſtrent. *Cæremon. Epiſcop. lib.*1. *cap.*21.

Vide SVBSIDIVM CHARITATIVVM. *n.*1.
VICARIVS GENERALIS *num.*3.34.

Additio.

1 NOn defert crucem in viſitatione Nuntij Apoſtolici. *Congreg. Rit.* 9. *Mart.*1593.

2 Debet rogare Nuntium vt ſuo populo benedicat, qui hoc remittat deinde Archiepiſcopo. *Eadem ibid.*

3 Archiepiſcopus tranſlatus ad Epiſcopalem Eccleſiam poteſt retinere nomen ſeu titulum Archiepiſcopi, non crucem, neque pallium. *Eadem* 16. *Octobris* 1604.

ARCHIVIVM.

1 TEnentur Prælati facere Archiuium bonorum Eccleſiaſticorum in ſuis Diœceſibus. *Sixtus V. anno* 1587. *relatus à Quarant. v. Archiuius.*

2 Omnino in Statu Eccleſiaſtico, Vrbe & Bononiâ exceptis. *Idẽ anno* 1588. *in Bullar.*

3 Conſtituatur in Cathedrali cum duabus clauibus; quarum altera penes Epiſcopum. *Prou.*1.

4 In Archiuio Epiſcopali locus conſtituatur, vbi cauſarum & iudiciorum acta fori Epiſcopalis ſingulis annis confecta recondantur. *Prou.*3.

5 Duabus ille locus claudatur clauibus, alterâ apud Epiſcopum, alterâ apud Cancellarium. *Ibid.*

6 Notario Inſtrumentorum quæ confecit exemplum ſuis ſumptibus habere liceat. *Ibid.*

7 Notario mortuo, aut priuato officio ſuo, quæcumque ſcripta confecit in eumdem locum referantur: causâ non finitâ, differri poteſt relatio. *Ibid.*

8 Defuncto Epiſcopo, clauis eiuſdem detur Vicario Capituli. *Prou.*2.

9 In Archiuiis Capitulorum duo Canonici præficiantur cum diuerſis clauibus, & ad biennium, ita tamen, vt alter tantùm per vices mutetur, & nouus ſit cum antiquiore. *Prou.*3.

10 Periculo ſuo aſſeruanda recipiant per inſtrumentum, & ſucceſſoribus ſcripta conſignent coram Deputato à Capitulo. *Ibid.*

11 Inuentarium ideò fiat in libro. *Ibid.*

12 Ea, quæ ad præbendas ſingulorum Canonicorum attinent, in illud inferantur, vel ſaltem exempla authentica. *Ibid.*

13 Nec auferri, neque deſcribi quidquam liceat ſine conſenſu Capituli. *Ibid.*

14 Si concedatur exſcribi, fiat in loco Archiuij ſeu Capituli coram Præfectis Archiuij. *Ibidem.*

Additio.

Additio.

IN Archiuio Episcopali hæc asseruanda ex Decreto *S. Congreg. Conc. Trid.*

Processus & acta ciuilia, criminale, & mixta facta in foro Episcopali:

Sententiæ in iisdem causis latæ, compositiones cum reis inquisitis:

Præcepta & Decreta quæcumque inter personas Ecclesiasticas, aut etiam laicas in causis spiritualibus, vel alias forum Ecclesiæ pertinentes:

Edicta cuiusuis generis:

Statuta & ordinationes Ecclesiarum:

Mandata procuræ pro negotiis Episcopalibus:

Scripturæ mulctarum & pœnarum;

Item supplicationum, & Absolutionum:

Acta Synodi:

Visitationes Ecclesiarum, Monasteriorum, & piorum locorum cum Decretis:

Registra Bullarum Apostolicarum ad eandem Curiam directarum:

Collationes & institutiones beneficiorum, eorúmque concursus, & renuntiationes ac permutationes, & scripturæ omnes beneficiales:

Instrumenta traditionis possessionis eorumdem, erectiones Parochialium, beneficiorum, capellaniarũ, & fõtis baptismalis:

Acta cognitionum, canonizationum personarum tam Ecclesiasticarum quàm laicarum, seu mixtarum:

Scripturæ concernentes executionem dispensationum matrimonialium, & aliarum litterarum Apostolicarum:

Remissiones denuntiationum, diuortia, & aliæ scripturæ matrimoniales:

Explorationes voluntatum Nouitiarum, licentiæ profitendi, & aliæ huius generis scripturæ ad Moniales spectantes:

Interpositiones auctoritatis & decreti in renuntiatione Nouitiorum & alienationibus aliarum personarum fori Episcopalis, & instrumenta dotis Monialium:

Licentiæ accedendi ad Monialium Monasteria, aut in ea ingrediendi:

Scripturæ consecrationis Ecclesiarum, altarium, cœmeteriorum, campanarũ, &c.

Item professionis Fidei;

Item visitationis liminum:

Scripturæ Ordinationum & collationis Chrismatis:

Monitoria ad finem reuelationis:

Approbationes Confessariorum & Curatorum:

Dimissoriæ & commendatitiæ:

Licentiæ pro Parochis, Canonicis & aliis Clericis abscedendi à Diœcesi cum litteris testimonialibus;

Erectionis Seminarij;

Locationis in emphyteusim bonorum Episcopatus, feudalium eiusdem mensæ, & aliorum beneficiorum.

Hæc ex litteris ad Episcopum Comensem 18. *Dec.* 1626.

Adde Inuentaria bonorum Ecclesiasticorum immobilium & mobilium totius Diœcesis.

ASTROLOGIA.

1 PRohibetur iudiciaria, præterquam circa agriculturam, nauigationem, artem medicam. *Sixtus V. anno* 1585. Ordinarij arbitrio seueriùs puniantur Astrologi iudiciarij. *Ibidem.*

Libri de eadem prohibentur retineri. *Ibidem.*

3 Inuocauit prædictam Constitutionem *Vrbanus VIII. die* 1. *Aprilis* 1631.*

4 Addidit contra eos, qui de Statu Reipublicæ Christianæ, vel Sedis Apostolicæ, seu de vita & morte Papæ, eiusque consanguineorum vsque ad tertium gradum inclusiuè, consulunt Astrologos iudiciarios, &c. seu eorum iudicia etiam sibi oblata recipiunt, vel vtuntur, vel scienter retinent, vel alicui ostendunt. *Ibid.*

5 Item contra eosdem Astrologos, quia

quia iudicia faciunt, aut à ſe vel ab aliis facta ſcienter retinent, vel dant alicui, ſeu oſtendunt, aut de iis quouis modo tractant. *Ibid.*

6 Pœnas infligit excommunicationis latæ ſententiæ (non reſeruatæ) vltimi ſupplicij, & confiſcationis bonorum, Eccleſiaſticis verò excommunicationis prædictæ, priuationis beneficiorum, officiorum, inhabilitatis prædictæ, priuationis, & vltimi ſupplicij. *Ibid.* Epiſcopis autem & maioribus Prælatis eaſdem citra vltimum ſupplicium. *Ibid.*

7 Et Ordinarij locorum etiam reſpectu vicinorum locorum exemptorum, item Inquiſitores ſunt Iudices in prædictis extra Prouincias Sedi Apoſtolicæ ſubiectas. *Ibid.*

AVCTORES ROTÆ ROMANÆ.

VIde EXEMPTI *n.*7.8. FVNCTIONES EPISCOPALES *num.*25.

BALDACHINVM.

1 POteſt Epiſcopus in Eccleſiis Regularium Pontificalia exercens erigere baldachinũ. *Cong. Epiſc.* 10. *Iunij* 1603. *apud Quar. v. Priuil. Regularium.*

2 Sine auro ter in anno ad ſummum pontificaliter celebrantibus Abbatibus Caſſinenſibus conceſſit *Sac. Congregatio Rit.* 29. *Ianuarij* 1628. *

3 Idem Monachis Oliuetanis. *Eadem* 17. *Martij* 1629.

4 Idem pro Monaſteriis tantùm Sanctæ Trinitatis, & Sancti Pancratij ciuitatis Florentiæ. *Eadem* 31. *Martij* 1629.

5 Idem pro Monaſteriis Cæleſtinorum. *Eadem* 30. *Iunij* 1629.

6 Marchiones locorum prohibentur vti baldachino in Eccleſia. *Congregat. Epiſc.* 19. *Ianuarij* 1618.

BAPTISMVS.

1 ANte nonum diem baptizentur infantes ſub pœna excommunicationis: & item ſi domi baptizentur, deferantur in Eccleſiam ad Catechiſmum. *Prou.* 1.

2 Nemo, niſi Parochus, ſolemniter baptizet ſine conſenſu eiuſdem, neque ante ortum neque poſt Solis occaſum ſine neceſſitate. *Prou.* 5.

3 Ne adminiſtretur extra Eccleſiam, neque in priuatis Oratoriis ſine licentia Epiſcopi. *Concil. VI. Conſtantinopolitanum cap.* 31.

4 Ad Cathedram deferantur ij, qui à Sabbato Sancto ad Sabbatum in Albis, & à Vigilia Pentecoſtes ad Sabbatum ſequens, fuerint baptizandi in ciuitate. *Prou.* 4.

5 Ad aquam fundendam vas proprium ſeu cochleare adhibeatur, & item ad excipiendam eamdem, & eam, quâ manus Sacerdotis oleo inunctæ lauantur. *Ibid.*

6 Aqua infuſa capiti ne recidat in Fontem, ſed in vicinum ſacrarium. *Prou.* 4.

7 Ne adhibeantur ornamenta ad pompam circa infantes baptizandos. *Ibid.*

8 Nomina Sanctorum tantùm imponantur. *Ibid.*

9 Vnus tantùm ſiue vir ſiue mulier, ſiue ad ſummum vnus & vna baptizatum de Fonte ſuſcipiant, & Parochus eum vel eos notabit in libro. *Trid. Seſſ.* 24. *cap.* 2.

10 Si fiat ſecùs Parochi culpâ, hic puniatur arbitrio Ordinarij. *Ibid.*

11 Non poteſt Epiſcopus concedere, vt duo viri in loco & mulieres aliquem de Fonte leuent. *Deciſum referunt Doct. apud Barboſ. de Pot. Epiſc. alleg.* 30. *n.* 41.

12 Duo Procuratores admitti poſſunt, viri & mulieres. *Deciſum refertur ibid. num.* 4

13 Si plures ſuſcipiunt, omnes contrahunt cognationem, niſi conſtet, qui

primus

primus tetigit, aut quis fuerit electus. *Deciſum refertur ibid. num.48.*

14 Procurator non contrahit cognationem ſibi, ſed mandanti. *Deciſum refertur ibid. num.50.*

15 Non oritur cognatio ſpiritualis in Baptiſmo priuato. *Sanch. l.7.diſp.62.n.11.*

16 Ne ſint Compatres ij qui Symbolum ignorant. *Prou.4.*

17 Neque ij qui non ſunt confirmati. *Prou.1.*

18 Neque minores natu annis quatuordecim. *Prou.5.*

19 Neque excommunicati, vel qui in Paſchate non communicarunt. *Prou.1.*

20 Ne à laicis eo caſu tangatur Chriſma. *Ibid.*

21 Neque plures ſimul baptizentur; & maſculus ante fœminam. *Prou.5.*

22 Neque collocentur infantes in altari, vt inde redimantur. *Ibid.*

23 Non adſit Iudæus, neque alius à fide alienus. *Prou.5.*

24 Liber à Parocho ad præſcriptum Ritualis Romani conficiatur baptizatorum. *Rit. Rom.*

25 Referatur tandem in Archiuium Epiſcopale. *Prou.1.*

26 Obſtetrices, niſi edoctæ de forma Baptiſmi, non admittantur ad eiuſmodi munus. *Prou.5.*

27 Cautio Epiſcopi iudicio adhibeatur, ne infantes primo anno ſuffocentur. *Prou.6.*

28 Ad preces pro puerpera dici conſuetas in Eccleſia ne domum mulieris Parochus adeat. *Prou.3.*

29 Neque illi præbeatur benedictus panis ſub hoſtiæ forma. *Ibid.*

30 Piâ precatione inducantur pueri primâ vice in Eccleſiâ. *Ex Rituali Prou.4.*

31 Recolendus eſt quotannis Baptiſmi dies piis operibus. *Prou.6.*

32 Fons autem Baptiſmalis è lapide ſit ſine rima. *Prou.4.*

33 Bene muniatur aqua à puluere, & tegatur albi coloris conopeo, ſepiatur cancellis: adſit imago Sancti Ioannis Chriſtum baptizantis. *Ibid.*

34 Clauis Fontis ſit apud Parochum tantùm. *Ibid.*

35 Mantilia duo munda ad abſtergenda capita ſi afferantur, noua ſint, & in Eccleſiæ conuertantur vſum. *Ibid.*

36 Nullum ſepulchrum ſit prope Fontem. *Prou.6.*

37 In Sabbatho ſancto & Pentecoſtes ad Fontis benedictionem conueniant ij, qui de more ſolent debentve. *Prou.4.*

38 Tres ſaltem ibi ſint Sacerdotes. *Ibid.*

39 De oleis, *vide* OLEA SACRA, INTERDICTVM *num.*28. IRREGVLARITAS *num.*33. 36. SACRAMENTA *num.*3.

BEATORVM ET PATRONORVM CVLTVS.

1 IN Sanctorum inuocatione, Reliquiarum & Imaginum veneratione & ſacro vſu tollatur omnis ſuperſtitio, turpis quæſtus, laſciuia, comeſſationes, & luxus; nihil profanum aut inhoneſtum appareat. *Trident. Seſſ.25. de Inuoc. Sanct.*

2 Non debent admitti noua miracula, neque Reliquiæ recipi, non approbante Epiſcopo. *Ibid.*

3 Ad hæc approbanda adhibendi ſunt in conſilium Theologi, & alij pij viri. *Ibid.*

4 Nemo, quicumque ille ſit, audeat per ſe vel per alios capere informationes ſuper ſanctitate & miraculis alicuius defuncti, neque vllo modo exquirere, neque obtinere ad hunc effectum extraiudiciales teſtificationes aut ſubſcriptiones, ſub pœnis arbitrio Sac. Rituum Congregat. *Eadem Decreto publicato 12. Martij 1631.* *

5 Poteſt Superior, Sacriſta, vel Officialis cuiuſque Eccleſiæ recipere reuelata

miraculæ, siue prophetiæ dona, sub sigillo secreti ab ipsis tantùm in quorum gratiam contigisse narrabitur. *Ibid.*

6 Et tenetur quàm primùm eadem deferre, vel obsignata transmittere ad Episcopum loci cum expressa declaratione, quòd eæ reuelationes non faciunt aliquem probationis gradum, etiam cuiuscuis longissimi temporis cursu. *Ibid.*

7 Antequam declarentur Beati, nihil in locis publicis seu priuatis admittatur indicans venerationem. *Vrbanus VIII. in Decret. S. Inquisit.* 13 *Martij* 1625.

8 Neque libri imprimantur de eorum gestis miraculisque sine recognitione Ordinarij & Theologorum, & re priùs communicatâ cum Sede Apostolica. *Ibid.*

9 Ad eorum sepulchra non ardeant lampades, neque tabellæ affigantur, sine licentia Sedis Apostolicæ. *Ibid.*

10 Si deferantur tabellæ, seu alia indicia gratiarum, de consensu Ordinarij possunt acceptari cum attestationibus de re opportunis: & in loco seorsum ab Ecclesia custodiantur. *Idem Vrbanus VIII. in alio decreto eodem anno.* *

11 Excipiuntur ij, qui per immemorabile tempus, vel Patrum testimoniis, vel longissimi temporis scientiâ, vel tolerantiâ Sedis Apostolicæ vel Ordinarij coluntur. *Vbi suprà* 13. *Mart.*

12 Pœnæ Clero sæculari imponuntur arbitrio Ordinarij, etiam priuationis Officiorum, & suspensionis Ordinum. *Ibid.*

13 Regularibus autem priuationis Officiorum, vocis actiuæ & passiuæ, & suspensionis à Diuinis. *Ibid.*

14 Impressores librorum, pictores imaginum, seu sculptores, aliique artifices pœnis pecuniariis, & aliis, arbitrio Ordinarij, seu Inquisitoris, puniantur. *Ibid.*

15 In Patronos locorum eligi non possunt ij, qui dumtaxat sunt Beatificati, nondum Canonizati. *Congr. Rit.* 23. *Martij* 1630.

16 De Patrono ciuitatis electio fieri debet per secreta suffragia à populo, mediante consilio generali ciuitatis, vel loci, & cum consensu Episcopi & Cleri loci. *Ibid.*

17 Idem seruetur in Patrono Regni, qui pariter eligi debet per secreta suffragia singularum ciuitatum Prouinciæ. *Ibid.*

18 Repræsentantibus Regnum, ciuitatem, Prouinciam, nulla competit facultas eligendi Patronos, nisi habeant speciale mandatum, & adsit consensus Episcopi & Cleri dictarum ciuitatum. *Ibidem.*

19 Causæ electionis nouorum Patronorum debent in Sacra Congregatione deduci, & causâ cognitâ ab eadem approbari. *Ibid.*

20 Patronus principalis vnicus esto. *Ex Rubr. Breu. tit.* 7. *num.* 1. Et est primæ classis.

21 Patroni minùs principales possunt esse plures. *Ibid. tit.* 1. *num.* 1.

22 Horum Festum duplex quidem, sed maius per annum tantùm. *In tabellis Breuiarij Rom.*

23 Ad Festum Patroni, hoc est principalis, tenentur etiam Regulares, non autem ad Octauam. *Gregor. XIII.* 30. *Decemb.* 1573. *Congr. Rit.* 27. *Martij* 1628.

24 Officia Sanctorum Patronorum propria, inconsulto ipsomet Summo Pontifice, non possunt approbari. *Sixtus V. Constit.* 74. *in Bullar.*

25 Sancti Titulares Capellarum Altariumve, nisi sint in Calendario Romano, nullum habent Officium sine licentia Sedis Apostolicæ. *Congreg. Rit.* 1628.

26 Solet concedere Sacra Rituum Congregatio Sanctis locorum Episcopis Officium duplex in tota Diœcesi; Martyribus locorum propriis idem; Ciuibus, probatâ eorum origine, duplex in ciuitate tantùm; SS. Archiepiscopis non vltra Diœcesim; *vt in Decretis pluribus,* 1628. 1629. 1630.

27 De-

27 De Sancto Titulari Ecclesiæ Cathedralis solet etiam concedere Officium duplex primæ classis in ciuitate tantùm sine Octaua extra Cathedralem. *Ibid.*

28 Translationum vnicum Festum admittere solet, nimirum vltimæ, in testimonium præsentiæ Corporum. *Ibidem.*

29 Et Patroni quidem principalis sub ritu duplici, aliorum verò semiduplici. *Ibidem.*

Vide FESTI DIES *num.*1. IMAGINES SACRÆ *num.*3.4.9. LIBRI PROHIBITI *num.* 14. RELIQVIÆ SANCTORVM *per totum.*

Additio.

1 NOn priùs inquirat Episcopus generaliter super vitæ sanctitate alicuius, quàm particulariter de illius virtutis eminenti gradu, aut peculiari aliquo miraculo præcedat famæ comprobatio, prout prudentiæ Episcopi magis expedire videbitur. *Ex Decret. Congr. Rit.* 12. *Martij* 1632.

2 Impedito verò Episcopo, cuius oneratur in hac re conscientia, potest delegari Vicarius Generalis, vel alius in dignitate Ecclesiastica constitutus, qui cum aliis ad minimum duobus doctis viris, vno Theologo, & altero graduato, vel Licentiato in Iure Canonico rem totam peragere debet, ita vt omnia sua nomina subnotent post subscriptionem cuiuscumque testis, antequam discedant à loco examinis. *Ibid.*

3 Testes omnes quæcumque habent, explanatè & per extensum deponant, nec se referant ad attestationes redditas; neque eis recitentur, quæ aliàs ipsi deposuerunt. *Ibidem.*

4 Secretò retineantur acta completa, præstito etiam iuramento Notariis & testibus, se nemini promulgaturos quidquid ipsi scripserint, seu deposuerint, vel de quibus interrogati fuerint. *Ibid.*

5 De his actis certior reddatur Summus Pontifex, & ea authentica transcripta sigillóque obsignata quàm primùm mittantur ad S. Rituum Congregationem.

6 Originalia eodem modo consignata, & in capsa clausa pluribus clauibus, quæ diuersis arbitrio Episcopi custodiendæ tradantur, in Archiuio Episcopali conseruentur. *Ibid.*

BENEDICTIO.

1 BEnedictio lapidis primarij pro ædificanda Ecclesia potest delegari Sacerdoti ab Episcopo. *Rituale Rom. Pauli V.*

2 Benedictio nouæ Ecclesiæ, seu Oratorij, vt in eo dicatur Missa, si publicum est, committi potest Sacerdoti ab Episcopo. *Ibidem.*

3 Item & noui Cœmeterij. *Ibid.*

4 Simplex reconciliatio Ecclesiæ, seu Cæmeterij non consecrati, potest committi Presbytero in dignitate constituto. *Congreg. Rit.* 9. *Febr.* 1608. immò & simplici Sacerdoti. *Rituale Rom. Pauli V.*

5 Non potest Episcopus delegare benedictionem paramentorum aliis. *S. Rit. Congr.* 14. *Nou.* 1615 *& sæpiùs, Sylu. v. Benedictio num.* 2.

6 Abbates non possunt ea benedicere, quæ non sunt suarum Ecclesiarum. *Vide* ABBAS *num.* 29. 30.

7 Neque Protonotarij paramenta quæcumque. *Congr. Rit.* 17. *Iulij* 1627.

8 Benedicenda sunt amictus, alba, cingulum, manipulus, stola, casula, corporale, mappæ altaris (nisi à laicis mutuo accipiantur) non alia de necessitate. *Sylu. v. Benedictio num.* 5.

9 Amissa rerum formâ iterùm benedicantur. *Ibid. num.* 6.

10 Benedictio Monialium virginum est tollenda. *Congreg. Episc.* 5. *Decemb.* 1597. *apud Praxim nouam Episcop. p.* 1. *cap.* 2. *num.* 3.

Virgo in matrimonium data viro, qui aliam duxit vxorem, potest benedici, si ita viget consuetudo. *Eadem 8. Maij 1602.*

12 In Festo Purificationis B. Mariæ ne benedicantur eæ candelæ, quas quisque tunc ante distributionem gestat in manu. *Prou. 3.*

13 Neque distribuantur nisi præsentibus in Ecclesia candelæ benedictæ; & ad ægrotos tantùm mittantur. *Ibidem, & Congr. Episc. anno 1561.*

14 Cinerum benedictio & distributio fiat etiam in Parochialibus Ecclesiis. *Prou. 5.*

15 Tabernaculum ligneum, in quo asseruanda est Eucharistia, statâ prece priùs benedicatur. *Prou. 6.*

16 Benedictiones Cœmeteriorum, Ecclesiarum, Altarium & Campanarum scribantur in libro, reponendo tandem in Archiuio Episcopali. *Prou. 4.*

17 Antiquus ritus benedictionis ædium, quæ recenter ædificantur, vel ob alias causas, restituatur. *Ibid.*

18 Non eæ ædes, in quibus habitant excommunicati, seu criminosi publici, benedicantur. *Prou. 5.*

19 Pro hac benedictione neque vltrò datum quid accipiatur. *Ibid.*

20 Benedictio frequens manu data ab Episcopo excommunicato dum per vias incedit, inducit irregularitatem. *Suar. de Censur. disp. 12. sect. 2. n. 21.*

21 Benedictio à Sacerdote coram suo Episcopo non datur sine licentia eiusdem. *Rubr. Miss. tit. 12. n. 3.* vbi neque coram maioribus Episcopo idem iubetur.

22 Habens vsum Mitræ & insignium Pontificalium, & nullius Diœcesis existens, imò habens iurisdictionem & cognitionem omnium causarum, & ius visitandi priuatiuè quemcumque Ordinarium; & qui in Missis etiam priuatis benedicitur cum Versu, Sit nomen Domini, &c. ad instar Episcoporum; non potest tamen benedicere populo extra actum celebrationis. *Congreg. Rit. 25. Maij 1624.*

Vide CONFRATERNITATES *n. 18. 28.* EVCHARISTIA *n. 14.* MATRIMONII CELEBRATIO *num. 49.*

BENEFICIORVM COLLATIO.

1 INtra sex menses Episcopus conferat beneficia. *Doctores apud Barbos. de Potest. Episc. alleg. 58. num. 1.*

2 A tempore scientiæ vacationis numerentur. *num. 5.*

3 Hoc est, quo scire potuit, vel debuit. *num. 6.*

4 Menses dies 30. continet, & secundum Calendarium computari debent. *n. 8 9.*

5 Elapsis sex mensibus collatio deuoluitur ad Superiorem Metropolitanum, & item ad Papam. *num. 11.*

6 Habilibus tantùm personis conferantur. *Trid. Sess. 7. cap. 3.*

7 Nepoti suo digno, omisso digniore, potest Episcopus conferre beneficium ob merita propria in Ecclesiam. *Philiarch. de Off. Sacerd. Par. 2. lib. 4 cap. 23.*

8 Nullus initiatus primâ Tonsurâ ante annum 14. possit obtinere beneficium simplex. *Trid. Sess. 23. cap. 6.*

9 Aliter collatio est nulla. *Decisum 14. Augusti 1586. refert Riccius in Prax. Resol. 331. num. 3.*

10 Sufficit annus 14. inceptus. *Decisum referunt DD. apud Barbos. suprà alleg. 60. num. 76.*

11 Nisi in fundatione aliud statuatur. *Decisum refertur ibid. num. 77.*

12 Collatio facta penitus illiterato est nulla. *DD. apud Barbos. alleg. 63. n. 1.*

13 Scholasteria nonnisi Doctoribus, vel Magistris, aut Licentiatis in sacra Pagina, vel Iure Canonico, aut aliis idoneis, qui per seipsos id munus explere possint, conferantur, sub pœna nullitatis. *Trident. Sess. 23. cap. 18.*

14 Notus Episcopo, quòd sit idoneus, potest absens institui. *Decisum refert Garc. Pur.4.c.1.n.23.*

15 Probatio facienda in beneficio ab Episcopo, iuxta *cap.9.Seß.25.& cap.13. Seß.17.* non habet locum in beneficiis simplicibus, quorum collatio libera ad inferiores spectat. *Decisum refert Garc. Par. 9.cap.3.n.19. decl.4.*

16 Examen non est necessarium in semel approbato in simili beneficio. *DD. apud Barbos.alleg.60. num 89.*

17 Secùs, si promoueatur ad beneficium superius, vel simile in ampliori loco. *Ibid. num.90.*

18 Vel si dubitetur, quòd dedicerit, aut oblitus sit eorum quæ sciebat. *Ibid. num.91.*

19 Qui ambitiosis & multis precibus per se vel per alios beneficium petit, eo facto fit inhabilis ad omne beneficium per triennium. *Prou.1.*

20 Eandem pœnam luat ille, qui nondùm vacans postulauerit. *Ibid.*

Vide EXCOMMVNICATIO *num.38.*

21 Ante collationem iuret beneficiatus, neque se, neque alium pro se quidquam promisisse, dedisse, deposuisse dandum cuiquam pro ipso beneficio. *Ibid.*

22 In ipsa collatione onera iniuncta beneficiis ex erectione, fundatione aut aliis Constitutionibus, ne minuantur, nihilque detrahatur; aliter prouisio surreptitia censeatur. *Trid.Seß.25.cap.5.*

23 Neque item imponatur onus contribuendi præstandive ad Ecclesiæ reparationem, ministrorumque sustentationem; sed his in visitatione deinde prouideatur. *Prou.7.*

24 In quacumque collatione, electione, præsentatione, nominatione, institutione, confirmatione, admissione ad possessionem beneficij, vel distributionum, nullæ deductiones ex fructibus, solutiones promissionésve fiant, nisi in vsus pios, approbante Episcopo. *Trid.Seß.24. cap.14.*

25 Qui se facit institui in beneficium viuentis, est infamis. *Sylu.v.Beneficium 3. quæst.18.*

26 An beneficia tenuissima, quæ non excedunt valorem quatuor ducatorum, vel deuoluta ad Superiorem, vel vacantia in mense Papæ, possint ab Episcopo conferri; affirmat, & probat. *Zerol. in Prax.v.Beneficia ad 3.*

27 Commendare verò beneficiâ perpetuò nemo potest inferior Papâ. *Barbos. sup.alleg.59.num.6.*

28 Episcopus existens extra Diœcesim potest conferre beneficia vacantia in Diœcesi, etiamsi sit Curia: sed congruit, vt Vrbe exeat, & extra eam conferat. *Communis est: in Praxi Episc.cit.v. Beneficia ad 9.*

29 Conficiatur liber, in quo describantur vacationes beneficiorum, & collationes; & à quo; qui in Archiuio asseruandus erit. *Prou.4.*

30 In expediendis litteris beneficiorum Episcopalibus accipere aliquid simonia est. *Sà v.Simonia num. 3.*

Vide ALIENATIO RERVM ECCLESIAST. *per totum*, ILLEGITIMI *num.3.& seqq.* SIMONIA *num. 1.2.3. 4.6.7.& 9.*

Additio.

1 PRælato, qui habet ius conferendi beneficia, negligente collationem, ea deuoluitur ad Episcopum tanquam ad proximum superiorem. *DD. apud Barb. de Iure Eccl.l.3.c.13.n.109.*

2 Non tamen Sede vacante ad Capitulum. *Ibid.*

3 Eadem deuolutio accidit, si Regulares negligentes sint in conferendis suis beneficiis, nimirum ad Episcopum loci, vbi sunt beneficia. *Ibid.*

4 Item si Capitulum negligat. *ibidem num.* 110.

5 Si Episcopus negligat ea beneficia conferre, quæ ad eum spectant proprio quodam iure, non autem iure speciali, aut deuoluto, tunc ad Capitulum fit deuolutio, & in secundo casu, ad superiorem Episcopo. *Ibid. num.* 111.

6 Nisi Episcopus sit exemptus, & Romano Pontifici immediatè subiectus: quo casu ad Papam deuoluitur collatio. *Ibid. num.* 112.

7 Potest Episcopus dispensare, vt quis retineat beneficium obtentum tempore excommunicationis, quia non est reseruata Papę hęc dispensatio: nisi Episcopus scienter illi contulerit. *Ibid. num.* 143.

8 Excluduntur ab obtinendis beneficiis suspensi ab officio, vel beneficio. *Ibid num.* 144.

9 Interdicti personaliter, irregulares, sodomitæ, aleatores, bigami, & alij. *Ibid. à n.* 145. *ad* 163.

10 Filius legitimus Clerici non potest obtinere beneficium immediatè quàm habuit pater sine dispensatione. *Decisum referunt DD. ibid. num.* 161.

BENEFICIORVM POSSESSIO.

1 QVi prouisus à Sede Apostolica possessionem bneficij apprehendit non expeditis litteris, & amittit beneficium, siue ius ad illud, & fit inhabilis. *Paulus III. anno* 1534.

2 Liberum sit cuique possessionem capere sui beneficij vel in Ecclesia, vbi est titulus; vel in prædiis, quæ maluerit ipse, Notario præsente. *Prou* 4.

3 Qui beneficij possessionem acquirit, titulum Episcopo ostendat intra mensem, sub pœna dimidiæ partis fructuum vnius anni. *Prou.* 2.

De fructibus beneficiorum respectu decessoris & successoris, *vide*, BONA ECCLESIASTICA *num* 18. 19. 21. *& seqq.*

BENEFICIORVM PAROCHIALIVM PROVISIO.

1 ORdinarij collatores intra sex menses beneficia parochialia ritè conferant. *Pius V. anno* 1567.

2 Vel intra quatuor menses Papæ, aut collatoribus, ad quos spectant, personas idoneas electas significent. *Ibid.*

3 Sub pœna, quòd omnimoda dispositio eorum sit reseruata Papæ, *Ibid.*

4 Patronis autem datur optio, vt post semestre recurrant vel ad Metropolitanum, vel ad viciniorem Ordinarium, vel ad Papam. *Ibid.*

5 Vacante igitur Parochiali Episcopus constituat Vicarium, si opus est, cum portione congrua fructuum. *Trid. Sess.* 24. *cap.* 18.

6 Hoc est quando non adsunt alij in Ecclesia, seu Parochi vicini, qui animarum curam gerant. *Decisum refert Garc. p.* 9. *cap.* 1. *num.* 13.

7 Neque potest ampliùs commendari Ecclesia Parochialis. *Trid. Sess.* 24. *capite* 18.

8 Quæ deputatio Vicarij semper attinet ad Episcopum, licet collatio ad quemcumque alium. *Decisum referunt DD. cit. a Barbos. alleg.* 60. *n.* 3.

9 Edictum promulgetur, quo vocentur ad concursum; vt intra decem dies, vt aliud tempus ab Episcopo præscribendum, omnia scribantur. *Trid. loco cit.*

10 Quod edictum fiat semper ab Episcopo loci, vbi est beneficium; quicumque sit collator beneficij. *Decisũ referũt DD. cit. à Barbos. alleg.* 60. *numero*, 15. *&* 44.

11 Etiamsi Parochialis sit nullius Diœcesis; & tunc ad Episcopum viciniorem spectat. *Lotter. Tom.* 1. *lib.* 2. *quæst.* 31. *numero* 64.

12 Nisi collator habeat ius cogendi Synodum. *Decisum refert. à Barb.*

loco cit.num.42. v. Abbas num.50.

23 Decem dies à Tridentino conceſſi pro examine,ne vltra alios decem prorogentur. *Pius V. ſuprà.*

14 Poteſt admitti ad concurſum, qui iam habet beneficium curatum; qui ſi obtineat ſecundum, fiat concurſus pro primo tunc vacante. *Congregat. Epiſc. 26. Aug.* 1592.

15 Doctor,ſiue Licentiatus, & graduatus non excuſatur ab hoc examine. *Deciſum referunt Doctores apud Barboſ. alleg. cit. num.86.*

16 In Parochialibus de Iure patronatus Eccleſiaſtici præter nominatum à Patrono, poteſt Epiſcopus admittere alios ad concurſum. *Deciſum refertur ibid. num.16.*

17 Qui tranſacto edicti tempore comparet, & res eſt integra, eſt admittendus. *Deciſum refert Garc. Par.9. cap.2. num.106.*

18 Si vnus tantùm concurrat, poterit ſolus examinari. *Deciſum refert Vgolinus de Pot. Epiſc.c.50.§.10.n.4.*

Vide CANONICI REGVLARES *n.1.* FAMILIARIS EPISCOPI *num.16.*

19 Tres adſint examinatores Synodales. *Trid. loco cit.*

20 Non pauciores ſcilicet quàm tres. *Ibidem.*

21 Etiam in Parochialibus modici valoris. *Deciſum referunt Doctores citat. à Barboſ. alleg. cit. aum.38.*

22 Fit examen circa ætatem,mores, doctrinam, prudentiam, & alia opportuna. *Trid. loco cit.*

23 Non ſufficit circa doctrinam tantùm. *Deciſum refert Garc. Par.5. cap.7. num.11. verſ. Ad 3.*

24 Ætas debet eſſe viginti quinque annorum inchoatorum,vt intra annum promoueatur ad Sacerdotium. *Doctores apud Barboſ. alleg. cit. n.82. & 83.*

Vide LEGATVS *num.3.*

25 Fiat in examine experimentum de cantus peritia, & Rubricis Diuini Officij. *Prou.5.*

26 Examen per concurſum ſi finiri nequit vno die,perficiatur altero; ſi timeatur de reuelatione interrogationum,poſſunt hæ mutari die ſequenti. *Congr. Epiſc.* 20. *Iulij* 1592.

27 Expedit deinde,vt examinatores palàm inter ſe vota ſua conferant,& deinde Notario dicant, vt ſimpliciter ſcribat approbatorum nomina. *Deciſum refert Garc. Par.9.c.2.num.107.*

28 Præferri debet in concurſu,qui nullum obtinet beneficium, obtinenti. *Rota* 20. *Febr.* 1587. *deciſ.768.*

29 Item minùs doctus, idoneus tamen, doctiori,ſi ille moribus excellat. *Deciſum referunt Doctores cit. à Barboſ. alleg. cit. num.102.*

30 Electio ſemper eſt Epiſcopi. *Deciſum refert Garc. loco ante cit. num.* 108. *&* 109.

31 Quando plures ſunt præſentati à laicis, fiat examen inter eos tantùm, & Epiſcopus eligat magis idoneum. *Deciſum refert Garc. Par.9.c.2.num.256.*

32 Magis idoneis conferri debent Parochiales Eccleſiæ;aliàs hi poſſunt appellare ad Metropolitanum, ſeu viciniorem Epiſcopum,& tandem ad Papam. *Pius V. ſuprà.*

33 Eadem ſeruentur in iurepatronatus mixto,& in merè Eccleſiaſtico. *Trident. loco citato.*

34 Quòd ſi iuſpatronatus ex duabus partibus ſpectet ad laicum,& pro vna ad Eccleſiaſticum, idem fiat vt in Eccleſiaſtico. *Deciſum refert Garc. Par.9. cap.2. num.278.*

35 Si vacet in menſe Papæ, Patroni Eccleſiaſtici nihil habent; ſed Epiſcopus eligit, & Romam mittit nomen, *vt alias deciſum refert Barboſ. alleg. 60. cit. num.16.*

36 Deuolutio iurepatronatus ad Ordinarium, eâ vice fiat concursus. *Decisum referunt DD. cit. à Barbos. loco cit. num.*18.

37 Concursu iuxta formam Concilij aliqua de causa effectum non habente, Episcopus debet nouo concursu prouidere. *Nauarr. cons.*11.*de Rescript. num.*3. & 5. *Par.*1.*l.*1.*ed.*2.

38 Si electus desistat, nouus concursus est faciendus; non autem potest eligi alter ex iis qui concurrerunt. *Garc. Par.*9.*c.*2. *num.*221.*&* 222.

39 Ceterùm non fit concursus in beneficiis Regularium, quæ Regularibus conferri solent. *Decisum refert Garc. Par.*9. *cap.*2.*num.* 167.

40 Et Regulari Parocho minùs digno potest alter subrogari, & debet, si Episcopus velit. *Congreg. Episcop.* 11. *Decembris* 1584.

41 Neque in Parochialibus Regularibus habentibus curam animarum solitis commendari sæcularibus. *Decisum refert Garc. d. c.* 2. *n.* 199.

42 Neque in vacatione Dignitatis, & Canonicatus, cui est annexa animarum cura accessoriè. *Decisum refertur ibid. num.*193.*& apud Barbos. loco citato num.* 26.

43 Neque quando animarum cura incumbit Canonicis Cathedralis, seu Collegiatæ Ecclesiæ, & per eosdem cura exercetur. *Decisum referunt DD. citati à Barbos. ibid. num.*30.

44 Neque in resignationibus factis in manibus Papæ in fauorem certæ personæ. *Decisum referunt DD. apud Barbos. ibid. num.*21.

45 Neque in permutationibus veris, nec de simplici ad Curatum. *Decisum refert Garc. d. cap.*2.*n.*165.

46 Examen est tamen necessarium in eo, qui non fuit aliàs examinatus. *Ibid.*

47 Neque in Parochialibus acquisitis per regressum, si eam possederit. *Decisum refert idem ibid. num.*168.

48 Neque in Parochialibus litigiosis. *Doctores apud Barbos. loco cit. n.* 37.

49 Neque in Parochialibus de iurepatronatus laicorum. *Trid. Loco cit. Decisum referunt Doctores cit. à Barbos. Loco cit. num.*18.

50 Neque in iurepatronatus mixto requiritur concursus. *Decisum refert* 5. *Febr.*1628. *Viuian. de Iurepatronatus in Appendice ad cap.*1.*lib.*10.

51 Vicariæ perpetuæ Parochialium vnitarum non conferuntur concursu, sed ad eorum nominationem tantùm, ad quos attinet deputare. *Decisum referunt DD. apud Barbos. suprà n.*32.

52 Nisi in Vicarium cura ipsa transferatur; & tunc fiet concursus. *Idem ibidem.*

53 Si Parochiales ita tenues sint, vt totius prædictis examinationis operam non ferant, aut nemo sit qui concurrat; aut ob apertas factiones possunt excitari grauiores rixæ, Ordinarius, si pro sua conscientia cum deputatorum consilio iudicet expedire, priuatum aliud examen poterit adhibere. *Trident. Sess.* 24. *cap.*18.

54 Prouisi de Parochiali Ecclesia per Papam tenentur ad iuratoriam fideiussionem de residando. *Pius IV. in Bulla sua* 87.

55 Confirmans indignum ætate, scientiâ, moribus ad beneficium Curatum, perdit potestatem confirmandi primum successorem; & à perceptione proprij beneficij suspenditur, quousque restitutus fuerit. *Barbos. alleg.*111.*n.*20.

56 Quæ summam ducatorum centum non excedunt, nullâ pensione grauentur. *Trid. Sess.*24.*cap.*13.

57 Non comprehenduntur in emolumentis, quæ proueniunt ab exercitio curæ animarum, si fortè funeralia assignentur

tur alicui. *Congregat. Episcop.* 11. *Setembr.* 1615.

58 Valor centum ducatorum requisitus à Concilio intelligitur iuxta morem cuiusque regionis. *Decisum refert Riccius in Collect.decis. Par.*4.*Collect.*745. *in fine. Congr.Conc.*13.*Iulij.*1630.

Additio.

1 Congrua portio Vicario assignanda, *ex Trid.Sess.*24.*c.*18.intelligitur arbitrio Episcopi. *Decisum refert Garc.de Benef.Par.*2.*c.*2.*num.*15.

2 Duorum aureorum aiunt singulis mensis. *DD.apud Barbos.de Off. Parochi p.*1.*cap.*2.*num.*35.

3 Et *num.*36. docet, casu quo Vicarius concurrat, & eligatur vt magis idoneus, debet statim cessare ab exercitio curæ animarum.

4 Onera deducenda in Parochiali, vt centum scuta remaneant libera pro Rectore, sunt onera necessaria & ordinaria Capellani, Clerici, candelarum in festo Purificationis B.Virginis, manutentiones sacristiæ, Cathedratici Prædicatoris, visitationis Episcopi, organi, ceræ, hostiarum, vini, olei, iudicis ordinarij. *Rota sæpius apud eundem Barbos.loco cit. Par.*3. *cap.*29.*n.*18.*&* 19.

BENEFICIORVM RESERVATIO.

1 QVæ curam animarum habent, Sede Papali vacante possunt ab Episcopo conferri. *DD.apud Barbos.alleg.*57. *num.*3.

2 Sede Episcopali vacante reseruantur omnia Papæ. *Pius V.anno.*1568.

3 Vacantia item ob crimen hæresis. *Idem anno* 1566.

4 Item collata personis contaminatis ob genus, hæresim, apostasiam à fide. *Greg.XIII.anno* 1580.

5 Item recepta in confidentiam. *Pius IV.anno* 1564.

6 Item Parochialia collata non seruatâ formâ. *Pius V.anno* 1567.

7 Vacantia per priuationem. *Paul. III. Const.*67.

8 Vacantia per negligentiam Ordinarij, elapso semestri culpâ suâ. *Doct.apud Barbos.loco cit.n.*44.

9 Vacantia ob non publicationem resignationum. *Gregor.XIII anno* 1583.

10 Eorum qui seipsos pro aliis examini supponunt, vel annuas pensiones offerunt pro consequendis beneficiis, aut beneficia impetrant pro aliis, vt ab eis aliquid consequantur; vel quando impetrant pro seipsis cum intentione illa resignandi. *Paulus IV.anno* 1557.

11 Vacantia ob non delationem habitus & tonsuræ clericalis. *Sixtus V. anno* 1589.

12 Quæ item reseruantur in regulis Cancellariæ, & solent esse huiusmodi; nimirum

13 Beneficia Officialium Sedis Apostolicæ:

14 Monasteria virorum valorem annum 220. Florenorum auri excedentia:

15 Dignitates & beneficia omnia post obitum quorumcumque collatorum vsque ad promotionem successorum:

16 Omnes dignitates in Cathedralibus maiores post Pontificalem, & principales in Collegiatis excedentes valorem 10. florenorum auri:

17 Prioratus, Præposituræ, Dignitates conuentuales, & Præceptoriæ generales Ordinum quorumcumque, sed non militiarum:

18 Familiarium Papæ, & Cardinalium, & continuorum commensalium eorumdem:

19 Qui sint familiares hi, *vide Barbos. alleg.cit.à n.*106.*& deinceps.*

20 Collectorum & Subcollectorum Cameræ Apostolicæ:

21 Curialium quorumcumque, Cubiculariorum, & Cursorum Papæ, Cubiculariorum honoris. *Paulus V. anno* 1617.

22 Beneficia Canonicalia Vrbis Patriarchalium, & vacantia in Episcopatibus, Titulis & Diaconiis Cardinalium è Romana Curia absentium:

23 Vacantia per promotionem ad Patriarcharum, Archiepiscopatum, Episcopatum, vel Monasteriorum regimina:

24 Vacantia per execrabilitatem; nempe, quando retinetur beneficium secundum incompatibile cum primo:

25 Beneficia resignata, dimissa, cessa ante assecutionem nouorum beneficiorum, quæ in ipsa assecutione erant vacatura:

26 Vacantia quæcumque & vbicumque mensibus Ianuarij, Februarij, Aprilis, Maij, Iulij, Augusti, Octobris & Nouembris, præterquam per resignationem:

27 Nisi Ordinarij acceptarint gratiam oblatam à Papa conferendi beneficia (aliis Titularis non reseruata) in mensibus Februarij, Aprilis, Iunij, Augusti, Octobris & Decembris, quæ conceditur verè & personaliter residentibus, mutuis hinc inde datis litteris.

28 Addunt Doctores alia reseruata; nimirum in Curia vacantia. *Apud Barbos. alleg.* 57. *num.* 19.

29 Omnia beneficia, quæ per resignationem, vel obitum, auctoritate Apostolicâ conferuntur cum decreto, quòd prouisus beneficium tunc obtentum in manibus Papæ intra duos menses aut aliud tempus resignare teneatur. *Ibidem n.* 45.

30 Vacantia per violationem sequestri lite pendente in Curia Romana. *Ibidem num.* 47.

31 Beneficia litigiosa per obitum vacantia. *num.* 49.

32 Ea item, quæ sunt collata à Cardinalibus vigore indultorum, quando prouisi intra sex menses à die factæ prouisionis non impetrauerint nouas prouisiones à Papa. *Ibid. num.* 52.

33 Vacantia per delictum offendentis, litigantes in Curia Romana, eorúmque Iudices, Aduocatos, Testes, vel Notarios. *Ibid. num.* 55.

34 Mensis reseruatus Papæ incipit in media nocte primi diei, & durat vsque ad dimidiam noctem vltimi diei. *Barbos. loco cit. num.* 193.

35 Media nox attenditur ex galli cantu in horologiorum varietate. *Garc. p.* 3. *c.* 2. *num.* 526.

36 Beneficium iurispatronatus mixti, in quo laici æqualem saltem habent partem vocum, non est reseruatum. *Apud Barbos. suprà num.* 144.

37 Neque beneficium manuale. *numero* 152

38 Neque Commenda. *n.* 154.

39 Neque de mensa Episcopali, Capitulari, Abbatiali. *num.* 155.

40 Neque Coadiutoria. *num.* 156.

41 Neque ea quæ ex creatione, seu fundatione, aut aliis constitutionibus aliquas qualitates seu certa onera habent iniuncta; vt in præbendis Theologalibus, & similibus. *Trid. Sess.* 25. *cap.* 5.

BENEFICIORVM PLVRALITAS.

1 VNum vni conferatur; si minùs sufficit ad vitam honestè sustentandam licet aliud simplex conferri, dummodò vtrumque non requirat personalem residentiam. *Trid. Sess.* 24. *cap.* 17.

2 Plura beneficia curata aut incompatibilia retineri non possunt, sub pœna priuationis ipso iure. *Idem Sess.* 7. *c.* 4.

3 Duo Canonicatus sunt incompatibiles. *Decisum refert Garc. Par.* 11. *cap.* 5. *n.* 381. *in* 3. *declar.*

4 Dignitas,

4 Dignitas, cui additur Canonicatus, non poteſt obtinere alium Canonicatum, cui annexum eſt munus Pœnitentiarij. *Deciſum refert Garc. in Addit. ad ſuum Tractat. de Benef. loco citato num.* 249.

5 Canonicus obtinens dignitatem ſine Apoſtolica diſpenſatione perdit Canonicatum. *Deciſum refert idem d. cap.* 5. *num.* 244.

6 Habenti beneficium ſufficiens poteſt aliud conferri; ſed habitâ poſſeſſione ſecundi vacat primum. *Deciſum refert idem ibid. num.* 283. *in* 2. *declar.*

7 Duo beneficia ſimplicia ſub eodem tecto, quæ non requirunt perſonalem reſidentiam, & non ſunt ſufficientia, poſſunt conferri ab Ordinario. *Prax. Epiſcop. Par.* 1. *v. Benefic.* §. 7. *concl.* 6. Negant *plures DD. apud Barboſ. allegat.* 62. *num.* 12.

8 Epiſcopus ex cauſa poteſt diſpenſare, vt quis habeat duo beneficia difformia ſub eodem tecto; ſi quodlibet eorum ſit inſufficiens ad eius ſuſtentationem. *Deciſum refert Garc. d. c.* 5. *n.* 377.

9 Diſpenſatus ad duo beneficia non intelligitur ſub eodem tecto. *Flam. lib.* 3. *qu.* 1. *n.* 225.

10 Beneficium ſitum in Capella, Clauſtro, Cœmeterio, ſeu ambitu, contiguis Eccleſiæ, cenſetur eſſe in eadem Eccleſia. *Garc. d. c.* 5. *n.* 259.

11 Cum Parochiali obtineri poteſt Monaſterium commendatum cum cura. *Deciſum referunt Gonzal. ad Reg.* 8. *Cancel. Gloſ.* 5. §. 8. *num.* 65. & *Garc. Par.* 4. *c.* 4. *num.* 35.

12 Conſuetudo valet, quòd quis duplici officio in vna Eccleſia fungatur, puta Theſaurij & Canonici. *Deciſum refert Garc. d. c.* 5. *n.* 245.

13 Si duo beneficia non ſufficiunt ad ſuſtentationem, non poteſt Epiſcopus conferre tertium. *Garc. d. c.* 5. *n.* 249.

14 Habenti penſionem ſufficientem poteſt Ordinarius conferre beneficium. *Deciſum refert Garc. d. capite* 5. *numero* 371.

15 In iudicanda beneficij inſufficientia nulla debet haberi ratio bonorum patrimonialium. *Barboſ. alleg.* 62. *n.* 11.

16 Qui exegerit fructus prioris beneficij retenti ſine diſpenſatione, duplum reſtituat. *Prouinc.* 4.

Additio.

1 Capellæ plures in eodem altari ſub eadem inuocatione cum diuerſis oneribus Miſſarum, quæ antiquitus conferebantur pluribus Clericis, non poſſunt retineri hodie ab vno ſine diſpenſatione Apoſtolica. *Congreg. Conc.* 17. *Aug.* 1630.

2 Incompatibilitas plurium beneficiorum ſequitur ex retentione, non ex conſecutione; & ideò valet collatio tertij beneficij ab Epiſcopo vltra duo inſufficientia, non autem retentio ſine facultate Apoſtolica. *Deciſum refert Barboſ. de Iur. Eccl.* 3. *c.* 13. *n.* 189.

3 Si retineantur per triennium, vacant omnia. *Ibid. n.* 190.

4 Immò ſi vltra ſex menſes, vacant omnia. *Ibid. n.* 191.

5 Neque regula de triennali poſſeſſione iuuat. *Deciſum refertur ibidem numero* 194.

BENEFICIORVM RESIGNATIO.

1 Procurans Epiſcopus, vt Clerici beneficia renuntient, ſuſpenditur à perceptione fructuum ſuæ Eccleſiæ per triennium. *Barboſ. alleg.* 111. *n.* 29. hoc eſt, ſecutâ renuntiatione.

2 Reſignari poſſunt beneficia in manu Epiſcopi à ſenibus impotentibus ſeruire;

	Obtinentibus plura
Valetudinariis;	beneficia;
	Ingressuris Religio-
Corpore vitiatis;	nem;
	Matrimonium con-
Criminiobnoxiis	tracturis;
	Capitales inimici-
Censuris irretitis;	tias habentibus.

*Pius V.an.*1568.

3 Ne tamen vllo modo significetur successor. *Ibidem.*

4 Potest autem resignans rogare Episcopum, vt conferat à se nominato. *Barbos. de Potest. Episcop. allegat.* 65. *num.*50.

5 Probanda quoque est resignationis causa, *Gar. Par.* 11.*c.*4.*n.*52.

6 Et potest resignari ante adeptam possessionem. *Barbos. loco cit.n.*16.

7 Non potest resignari beneficium litigiosum, super quo lis pendet. *ibidem num.*19.

8 Nisi lis esset super priuatione beneficiati, non autem vt adiudicetur alteri. *ibid.*

9 Beneficium quoque de iure patronatus resignari potest cum consensu Patroni. *ibid.num.*20.

10 Potest autem Episcopus acceptare resignationes beneficiorum suæ Diœcesis extra suam Diœcesim existens. *ibid. num.*22.

11 Et item beneficiorum reseruatorum, seu collationis Cardinalium, non tamen hæc conferre. *ibidem numero* 23.24.

12 Porrò non ante triennium à possessione beneficiati resignantis. *Innocentius IX. relatus à Moscon. de Maiest. milit. Eccle. lib.*1. *Parte* 3.*capite* 2. *Rub. de benefic.*

13 Si beneficium est titulus ordinationis, fiat de titulo in resignatione mentio; aliàs nulla est. *Naldus v. Renuntiare num.*21.

14 Fallit, si resignans assecurus est aliud beneficium sufficiens ad congruam sui sustentationem. *Decisum refert idem ibid.*

15 Vnico contextu præstetur consensus Ordinarij, cùm fit resignatio. *Flam.l.*8.*q.*9. *a n.*127.

16 Non conferatur consanguineis, affinibus, familiaribus resignantium, aut recipientis resignationes. *Pius V. vbi suprà.*

17 Sub pœnis nullitatis, suspensionis à beneficiorum collatione, electione, &c. & reseruatur Papæ. *Ibid.*

18 Si suspensi ausi fuerint conferre ipso facto sunt excommunicati, reseruatâ Papæ absolutione. *Ibid.*

19 Malè resignantes, & lites huiusmodi prosequentes tenentur ad restitutionem, & ad omnia damna. *Pius V. anno* 1560.

20 Publicatio fieri debet quantumcumque resignationum, etiam ex permutatione, intra sex menses, citra montes intra nouem. *Gregorius XIII. anno.*1583.

21 Hoc est, à die datæ concessionis gratiæ, quæ postremò facta fuerit ex obtinentibus eamdem. *ibid.*

22 Fiat in Cathedrali, & in Ecclesia beneficij, seu Ecclesiis, si in pluribus sit beneficium, & inter Missarum solemnia, lectis litteris Apostolicis, *ibid.*

23 Si rurule est beneficium, fiat in Parochiali intra cuius fines illud est, & Cathedrali. *ibid.*

24 Si non est aditus ad illa, in viciniori Catredrali vel Parochiali fiat *ibid.*

25 Sub pœnis nullitatis, inhabilitatis, &c. *ibid.*

26 In resignationibus, quæ fiunt in manibus inferiorum Papę, intra mensem negotium expediatur, & intra alios tres publicetur. *ibid.*

27 Sub pœnis prædictis. *ibid.*

Vide CAPITVLVM SEDE VACANTE *n.* 32.33. ORDINES MAIORES *num.*3.4.5. PESTIS *nnm.*2.

Additio

Additio.

1 INtra mensem resignatio debet expediri, hoc est, admissio, seu reiectio eiusdem: collatio verò fiat prout de communi. *Barbos. de Iure Eccles. lib.3. cap.15. num.113.*

2 Publicatio resignationis fit breuibus verbis, non legendo totam Bullam, nec earum datam. *DD. cum Barbos. ibid. num.195.*

3 Facta in choro, non in Ecclesia, est nulla. *Ibid.*

4 Ad valuas sufficit simplex charta, in qua significetur totum negotium resignationis. *Ibid.*

5 Sufficit ad vnam portam Ecclesiæ fieri. *Ibid.*

6 Et notarius referat, se fecisse iuxta formam constitutionis Gregorij XIII. *Ibid. num.196.*

7 Non publicanti regula de triennali possessione non prodest, imò nec decernalis possessio. *Ibid. num.197.*

7 Probatio de non facta publicatione ad effectum vt vacet beneficium, incumbit impetranti vt vacet. *Ibid. num.199.*

BENEFICIORVM PERMVTATIO.

1 COnceditur Ordinariis iuxta Sacros Canones. *Pius V. anno* 1568.

2 Dubitat *Megalius 3. Part. Instit. Confessar. lib.4. c.5. num.43.* ex verbis prædictæ Bullæ, an possint Episcopi permutare; & ad summum concedit, standum esse consuetudini.

3 In permutatione beneficij, quod est titulus ordinationis, fiat mencio de titulo, aliàs est nulla. *Nald. v. Renuntiare n.21.* *Vide* ORDINES MAIORES *num.6.*

4 Et fiat publicatio, *vt in præced. tit. num.20. & seqq.*

5 In mense Apostolico fieri possunt ab Episcopo permutationes. *Congregat. Episcop. 24. Maij* 1583.

6 Possunt etiam permutari beneficia Iurispatronatus de consensu patronorum *Azor. Part.2. lib.7. cap.29. q.6.*

7 In permutatione duorum diuersæ Diœcesis requiritur vtriusque Episcopi consensus & auctoritas. *Azor. loc. cit. q.8.*

8 Ne sit permutatio triangularis, sed simplex inter duos. *Nau. cons.43. sub tit. de Simon. num.3.*

9 Si inæqualia sunt, cessante pacto, potest Episcopus mandare, quod recipiens beneficium pinguius soluat aliquam pensionem alteri duraturam vsque ad coæquandos fructus. *Idem ibid. n.4.*

10 Forma permutationis: quòd probentur causæ.

2 Examinentur permutaturi ab Episcopo, *Trid. Sess.24. cap.18.*

3 Fiat collatio idoneis repertis.

4 Litteræ simul expediantur.

5 Publicatio fiat vt suprà.

6 In possessionem eant cum fidei professione. *Ita Vgolin. de Potest. Episc. c.50. num.3.*

11 Dum expeditur permutatio, administrare possunt in suis Ecclesiis, quas resignarunt. *Flam. lib.1. q.6. n.9.*

Vide CAPITVLVM SEDE VACANTE *num.38.*

Additio.

1 NOn potest fieri permutatio beneficij cum pensione, quam habet alter super alio beneficio. *DD. cum Barbos. de Iure Eccl. l.3. c.15. n.179.*

2 Neque cum pacto coram Episcopo, vt alter soluat omnes expensas ad vtramque Bullam necessarias. *Ibid. num.180.*

3 Neque beneficia inæqualia, additâ pensione, aut aliâ re pretio æstimabili, permutari posse, probabilius, & tutius. *DD. apud Barbos. ibid. n.181.*

Vide Manuale nostrum in hoc. tit. n.9.

BENEFICIORVM PRIVATIO.

1 QVi matrimonium contrahit per verba de præsenti validum, etiam ante copulam perdit beneficium. *DD. apud Barbos. de Potest. Episcop. alleg.*57. *num.*202.

2 Iudices priuationum, affines eorum & familiares non possunt impetrare beneficia, quibus illi beneficiatos priuant. *Pius IV. anno* 1560.

3 Neque item Procuratores, & Solicitatores in eorum causa. *Ibid.*

4 Sub pœna nullitatis. *Ibid.*

Vide CAPITVLVM SEDE VACANTE *num.*41.

5 Suspensio à beneficio, *vide* SVSPENSIO *num.*8.22.

BENEFICIORVM VACATIO.

1 VAcant beneficia varias ob causas. *Apud Barbos. alleg.*57.

2 Per obitum. *num.*199.

3 Per resignationem. *num.*200.

4 Per assecutionem alterius incompatibilis. *num.*201.

5 Per contractum matrimonij. *n.*202.

6 Per ingressum Religionis. *num.*208.

7 Per translationem Prælati ad aliam Ecclesiam. *num.*211.

8 Per promotionem ad Episcopatum post adeptam possessionem, & factâ consecratione. *num.*215.

9 Per malitiam sæcularem. *num.*215.

10 Per pœnam; nimirum

11 Per omissionem habitus & tonsuræ. *Sixtus V. anno* 1589.

12 Per non promotionem Parochi intra annum ad Sacerdotium. *Barbos. suprà num.*209.

13 Per violentam ingressionem in possessionem beneficij. *num.*220.

14 Per violationem sequestri impositi vigore sententiæ definitiuæ in Romana Curia prolatæ in causa beneficiali. *n.*221.

15 Per non ostensionem Tituli, cùm monitus fuerit. *num.*222.

16 Per non publicationem resignationis. *Gregorius XIII. anno* 1583.

17 Per non seruatam formam Pij V. in prouisione Parochialium. *Barbos. cit. num.*245.

18 Per suppositionem sui pro alio ad examen, aut oblationem pensionis, aut intensionem resignandi *contra Bullam Pauli V. anno* 1557.

19 Per apprehensionem possessionis ante litterarum Papæ expeditionem. *Iulius III. anno* 1553.

20 Per confidentiam. *Pius IV. an.*1569.

21 Per retentionem indebitam scripturarum Cameræ Apostolicæ, seu non reuelationem earumdem. *Iulius III. an.*1552.

22 Per alienationem rerum Ecclesiasticarum sine solemnitate. *Paulus II. anno* 1468.

23 Per offensionem litigantium in Romana Curia, eorumque Iudicum, Aduocatorum, Procuratorum, Testium, Notariorum. *Alexander VI.*

24 Propter crimen hæresis. *Vbi suprà Barbos. num.*228.

25 Obtenta per preces hæreticorum. *num.*230.

26 Per crimen realis simoniæ. *n.*231.

27 Per crimen læsæ maiestatis. *n.*233.

28 Per crimen falsitatis litterarum Apostolicarum. *num.*234.

29 Propter sodomiam. *num.*242.

30 Per carcerationem Clerici vt resignet beneficium. *num.*241.

31 Per occisionem Rectoris suæ Ecclesiæ. *num.*239.

32 Ob percussionem Episcopi vacant beneficia in eius Diœcesi. *num.*237.

33 Ob percussionem Cardinalis. *numero* 235.

34 Ob assasinium. *num.*238.

Additio.

Additio.

1 VAcat beneficium, si electus intra mensem à tempore electionis ei præsentatæ, vel à tempore, sibi præstituto, non consenserit electioni de se factæ. *D D. cum Barbos. de Iure Eccles. lib. 3. c. 14. num. 26.*

2 Item si electus intra tres menses post consensum electioni præstitum non petierit confirmationem. *Ibid. n. 27.*

3 Item quando electus, vel præsentatus ante confirmationem vel institutionem per se vel alium se iniecerit, vel administrauerit. *Ibid. n. 28.*

4 Item per repulsionem postulationis, vel electionis cassationem. *Ibidem. num. 29. 30.*

5 Item si beneficium habeatur pro derelicto per decennium. *Ibid. n. 33.*

BENEFICIORVM VNIO.

1 VNiones factæ à 40. annis citra confirmationem Tridentini Concilij examinari possunt ab Ordinario. *Trid. Sess. 7. cap. 6.*

2 Ne fiant vnione beneficiorum diuersæ Diœcesis. *Idem Sess. 24. c. 9.*

3 Non possunt vniri plura beneficia simplicia. *Riccius in Praxi Resolut. 610. in 2. edit.*

4 Neque possunt vniri beneficia de iurepatronatus. *Decisum refert Garc. Par. 12. cap. 2. num. 210.*

5 Et irritæ omnino sunt vniones factæ de beneficiis liberis ad Ecclesias iurispatronatus. *Trid. Sess. 25. cap 9.*

6 Quæ verò à 40. annis citra plenam incorporationem sunt consecutæ, nihilominùs ab Ordinariis reuideantur, &, si opus est, separentur. *Ibid.*

7 Potest Episcopus ex causa legitima vnire beneficia non exempta. *D D. apud Barbos. alleg. 66. n. 3.*

8 Etiamsi eorum collatio vigore concordiæ spectet ad Capitulum. *Idem ibid.*

9 Potest vnire etiam non perpetuò reseruata beneficia. *Garc. d. c. 2. n. 91.*

10 Etiam deuoluta Papæ per negligentiam, ignorantiam, seu absentiam Prædecessoris. *Rebuff. De deuolut. n. 31.*

11 Parochiæ, quæ certos fines non habent, sed certum populum, & per certas familias distinguuntur, vniri possunt. *Decisum refert Garc. d. c. 2. num. 88.*

12 Possunt fieri vniones perpetuæ ab Episcopo Ecclesiarum Parochialium, & beneficialium propter Ecclesiarum paupertatem sine præiudicio obtinentium. *Trid. Sess. 21. cap. 5.*

13 Ne vniantur Parochiales Ecclesiæ Monasteriis, Abbatiis, Dignitatibus, præbendis Ecclesiæ Cathedralis, seu Collegiatæ, nec aliis beneficiis simplicibus, aut Hospitalibus, seu Militiis; & quæ sunt vnitæ reuideantur. *Idem Sess. 24. cap. 13.*

14 Neque pars fructuum Parochialis Ecclesiæ potest vniri alteri. *Decisum refert Garc. d. c. 2. n. 87.*

15 Debent autem fieri vniones ob euidentem necessitatem vel vtilitatem Ecclesiæ. *Garc. ibid. num. 108.*

16 Et in perpetuum, non ad vitam. *Barbos. loco cit. n. 8.*

17 Cum consensu Capituli. *Garc. d. c. 2 num. 145.*

18 Et sufficit post vnionem. *Idem ibid. num. 147.*

19 Nisi adsit contraria consuetudo, quæ excludat Capituli consensum. *Idem num. 152.*

20 Si Episcopus vnit vt Delegatus Sedis Apostolicæ, negant hunc consensum *Nauar. & alij*; affirmant *alij*; *& decisum refert Garc. cit. n. 158.*

21 In vnione facta ipsi Capitulo requiritur auctoritas Papæ. *Idem num. 168.*

22 Secùs, si fiat singulis præbendis singillatim

gillatim. *Idem numero* 170.

23 Sed veriùs poteſt Epiſcopus vnire omnibus ſimul. *Deciſum refert idem n.*171.

24 Eorum denique, quorum intereſt, conſenſus eſt requirendus. *Trid. Seſſ.*7. *cap.*6.

25 Vnitum aſſumit deinde naturam, & priuilegia, cui eſt annexum. *Barboſ. loco cit. num.*41.

Vide ABBAS *n.*50. CAPITVLVM SEDE VACANTE *n.*39. SEMINARIVM CLECORIRVM *à num.*38. *ad* 44.

Additio.

1 NOn poteſt Epiſcopus vnire beneficia affecta Sedi Apoſtolicæ. *DD. cum Barboſ. de Iure Eccleſ. lib.*3. *cap.*16. *num.*30.

2 Neque beneficia litigioſa. *Ibid.*

3 Poteſt vnire beneficium ſuæ Diœceceſis non curatum alicui Religioni, & Monaſterio ſuæ Diæceſis. *Ibid. n.*36.

4 Poteſt vnionem diſſoluere Epiſcopus, & reuocare, ceſſante causâ ob quam facta eſt; vel quia redundat maius damnum Eccleſiæ. *Ibid. in fine.*

5 Sed neceſſarius eſt Capituli conſenſus, & vocatio defenſoris cum cauſæ cognitione. *Ibid.*

BENEFICIORVM MVTATIO.

1 NE conuertantur Curata in beneficia ſimplicia. *Trid. Seſſ.*25.*c.*16.

2 Neque poſſunt erigi ſimplicia in Canonicatus. *Congreg. Epiſc.* 17. *Apr.*1584.

3 Poteſt autem ex cauſa conuerti Eccleſia ſimplex in Curatam ab Epiſcopo. *Garc. Part.*12.*c.*5.*num.*2.

4 Non poteſt Epiſcopus derogare qualitatibus in beneficij fundatione appoſitis. *Garc. Part.*11. *c.*5.*n.*344.*&* 371. concedunt alij poſſe *apud Monet. de Comm. vlt. vol. cap.*10. *num.*352.

5 Ex cauſa neceſſitatis, aut magnæ vtilitatis Eccleſiæ, poteſt Epiſcopus derogare, inuitis etiam patronis. *Lambert. de Iurep. lib.*2.*Par.*1.*quæſt.*7.*art.*30. *n.*3.7.8. 12.*&* 15.

6 Nouem regulas à derogante obſeruandas ponit *Monet. ſuprà à num.*533. *ad* 542.

7 Fundator Eccleſiæ, ſeu beneficij, ſeu hæres vel ſucceſſor fundatoris, ſeu executor teſtamentarius ab eo deputatus cum conſenſu Epiſcopi mutare poteſt ſtatum Eccleſiæ. *Viuian. de Iurepatron. Part.*3. *lib.*14.*c.*4.*num.*14.

8 Formam mutationis *vide apud Monet. vbi ſuprà c.*11.*à n.*451.*ad* 493.

Additio.

VEriùs non poteſt Epiſcopus mutare Parochialem in Collegiatam. *DD. cum Barboſ. de Iure Eccl. l.*2. *cap.*6. *n.*1.*& deciſum refert* 2. *Iunij* 1626. *Loter. de Reg. benef. lib.*1.*q.*14.*n.*49.

BIBLIOTHECA CANONICORVM.

1 COnſtituatur cum Indice librorum. *Prou.*4.

2 Præfectus eligatur ab Epiſcopo de conſilio Capituli. *Ibid.*

3 Duret eius officium arbitrio Epiſcopi. *Ibid.* ſi alia ſit eligendi conſuetudo, ſeruetur. *Ibid.*

4 Ineatur ratio eam augendi. *Ibid.*

BLASPHEMIA.

1 CLericus Deum vel B. Virginem expreſsè blaſphemans, primâ vice priuetur fructibus beneficiorum vnius anni *Pius V. anno* 1566.

2 Pro altera vice beneficiis priuetur. *Ibidem.*

3 Pro tertia vice omnibus Dignitatibus, & in exilium mittatur. *Ibid.*

4 Si

4 Si caret beneficio, luat pœnam pecuniariam vel corporalem pro prima vice; carceri detur pro altera; pro tertia verbaliter degradetur, & ad triremes mittatur. *Ibidem.*

5 Pro blaſphemia in Sanctos, arbitrio iudicis, habitâ ratione qualitatis blaſphemiæ & perſonæ. *Ibid.*

BONA ECCLESIASTICA.

1 EA quouis modo vſurpantes, ſeu impedientes, anathemati ſubiaceant, donec fiat reſtitutio; & abſolutio Papæ reſeruatur. *Trid. Seſſ.*21. *c.*1.

2 Patronus autem priuetur etiam iurepatronatus, & Clericus etiam beneficiis, & ab Ordinum executione ſit ſuſpenſus, etiam poſt abſolutionem prædictam, arbitrio Ordinarij. *Ibid.*

3 Et hæc Decreta quotannis euulgentur. *Prou.*5.

4 Bona Confraternitatum & Hoſpitalium erectorum ſine auctoritate Epiſcopi ſunt laicalia; ſi verò illius auctoritate, ſunt Eccleſiaſtica. *Barboſ. de Poteſt. Epiſc. alleg.*75. *num.*32.

5 Locationes anticipatis ſolutionibus factæ in præiudicium ſucceſſorum ſunt inualidæ. *Trid. Seſſ.*25. *c.*1.

6 Neque licet locare iuriſdictiones Eccleſiaſticas, ſeu facultates nominandi aut deputandi Vicarios in ſpiritualibus; neque licet conductoribus per ſe aut alios exercere. *Ibid.*

7 Locationes ad longum tempus, ſeu ad 29. annos, aut bis 29. annos, irritæ ſunt, & nullæ. *Ibid.*

8 Nemini liceat locare bona Eccleſiæ propinquis intra tertium gradum in emphyteuſim, aut ad tempus, etiam per ſuppoſitas perſonas, ſine magna vtilitate Eccleſiæ, iudicio Epiſcopi, ſub pœna nullitatis, & aliis arbitrio Epiſcopi. *Prou.*1.

9 Neque item Patronis, neque iis, quorum ceſſione ea beneficia obtenta ſunt, niſi vt ſuprà; aliàs mulctetur beneficiarius fructibus vnius anni quos inde capit. *Prou.*2.

10 Solutio, quæ fit quotannis titulo emphyteuſis, vel ad longum tempus locationis, fiat per ſcripturam Notarij, additâ causâ & quantitate pecuniæ. *Ibid.*

11 Et inſtrumenta eiuſmodi ſpatio menſis tradantur Epiſcopo in Archiuio ſeruanda. *Ibid.*

12 Inueſtituræ feudorum renouentur à ſucceſſoribus cum iuramento fidelitatis. *Prou.*1.

13 In his renouationibus omnia bona & eorum fines nominatim in inſtrumento deſcribantur. *Ibid.*

14 Emphyteuta, vel colonus iurans ſoluere Canonem ſingulis annis, non ſoluto Canone poterit ante biennium expelli. *Nald. v. Emphyteuſis, n.*2.

15 Poteſt vice caducitatis duplicari Canon ſeu fructus conſuetus. *Mar. Antonin. l.*1. *Reſol.*30. *in fine.*

16 Pœna caducitatis ne remittatur alicui, niſi ſeruatis quæ de iure. *Prouinc.*1.

17 Beneficiatus ætate minor ne tradat adminiſtrationem ſui beneficij cuicumque ſibi ſanguine coniuncto ſine licentia Epiſcopi in ſcriptis. *Prouinc.*4.

18 Fructus inexacti, ad Cameram non ſpectantes, ſunt ſucceſſorum in beneficiis, etiamſi maturati fuerint ante mortem. *Iulius III. anno* 1550. *& Vrbanus VIII.* 5. *Aprilis* 1628. *idem confirmauit.*

19 Vbi verò eſt facta concordia cum Camera Apoſtolica, fructus maturi non exacti ſunt hæredum beneficiati. *Viuian. de Iurepatr. Par.*3. *lib.*14. *cap.*8. *num.*17.

20 Beneficiati ſine licentia Epiſcopi quouis prætextu non alienent pendentes beneficiorum fructus, niſi venditionis aut locationis nomine; & tunc dilatâ ſolutione in id tempus, quo fructus eorum erunt à ſolo ſeparati, ſub pœna nullitatis. *Prouinc.*1.

21 Pendentes fructus beneficiorum adiudicantur successoribus in beneficiis, exceptâ parte colonicâ. *Prou.*7.

22 Mortuo igitur beneficiato constituatur Oeconomus opulentus ab Episcopo, apud quem deponantur omnes fructus, ad onera in primis adimplenda beneficij. *Ibid.*

23 Ne inuadantur bona Clerici defuncti beneficiati pertinentia ad Ecclesiam eiúsve ministros, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ. *Prouinc.*2.

24 Et hoc Decretum semel in anno euulgetur. *Ibid.*

25 Eadem pœna extenditur ad eos, qui nullâ inuasione asportant supellectilem & scripta ad Ecclesiam spectantia ex ædibus beneficiati defuncti, antequam fiat Inuentarium à Deputato Episcopi. *Prou.*3.

26 Et hoc quoque quotannis semel publicetur. *Ibid.*

27 Successori in beneficio prædicta dentur gratis, etiamsi Clericus mortuus in iis aliquid expenderit. *Ibid.*

28 Hæredes autem ne immutaturos fructus à solo separent, neque ligna cædant, aliúdve damnum successori afferant; aliàs ab Episcopo resarciri iubeantur, & grauiter puniantur. *Prouinc.*7.

29 Fructus à solo separati, etiamsi nondum exacti, aut reconditi, maturi tamen, hæredibus dentur. *Ibid.*

30 Si omnes sunt separati, hæredum quidem sint; ij tamen oneribus beneficij faciant satis. *Ibid.*

31 Si Parochialis Ecclesia sit, vel beneficium cum residentia personali, ea pars successori detur, quæ Ordinario videbitur ad eius victum & onera vsque ad nouos fructus. *Ibid.*

32 Fructus locationem, censuum & similium ad ratam temporis diuidantur. *Ibidem.*

33 Pensiones debitæ pro fructibus, simplici locatione, & loco fructuum soluendæ ad eum pertineant, ad quem fructus, vt suprà, pertinebunt. *Ibid.*

34 Æs alienum ratione beneficij contractum per beneficiatum, cuiusmodi sunt decimæ, pensiones non solutæ, salarium ministrorum, reparationes & ornamenta Ecclesiæ, si apparet contractum superioribus annis, hæredes dissoluant. *Ibid.*

35 Si eo anno quo obiit, pro rata fructuum & temporis iudicet Episcopus, vt vna cum nouis fructibus persoluatur. *Ibidem.*

36 Inuentaria fiant bonorum omnium & iurium Ecclesiarum coram testibus, & per Notarios. *Prou.*1.

37 Mobilium item, & immobilium, etiam iurispatronatus, & quouis nomine administrentur. *Prou.*4.

38 Duo exempla illorum fiant, alterum pro Ecclesia propria, alterum pro Archiuio Episcopali. *Prou.*1.

39 Renouentur, quando est opus, additis quæ de nouo accidunt. *Ibid.*

40 Ad vtilitatem Cleri communem in Synodo Diœcesana eligantur aliqui à Clero Foraneo, qui cum Vrbano agant de iis quæ ad vniuersi Cleri bona spectant. *Prou.*1.

41 Et antequam Clerus Vrbanus in hanc causam conuocetur, moneantur ij electi, vt adesse possint: aliàs acta non possint esse detrimento Clero Foraneo. *Ibid.*

Vide ALIENATIO RERVM ECCLESIASTICARVM *per totum*, CANONICORVM DISTRIBVTIONES *n.*32. CAPITVLVM *n.*19.30. EPISCOPVS *à num.*27. *ad* 37. LOCORVM PIORVM CVRA *n.*4. ORDINES MAIORES *num.*14. SEMINARIVM CLERICORVM *num* 45.

Additio.

1 POssunt Canonici mutare paramenta sine consensu Episcopi, & de mobilibus

mobilibus non pretiosioribus disponere. *Congregat. Conc.* 23. *Augusti* 1631.

2 Triennium in locationibus computandum est ex tribus fructuum collectionibus, ita vt si ex quolibet triennio vnus tantùm fructus percipiatur, tunc triennium pro vno anno computari debebit; & locatio fieri potest vsque ad nouennium. *DD. cum Barbos. de Iure Eccles. lib.* 3. *cap.* 17. *num.* 73.

CALIX.

1 NOn ex ære, neque aurichalco sit; potiùs ex stanno. *Concil. Rhem. cap.* 6.

3 Negatur contactus illius iis qui non sunt in sacris. *Conc. Rom. II. cap.* 9.

3 Potest Episcopus ex causa dare licentiam Clerico non in sacris tangendi vasa sacra. *Vgol. de Potest. Episcop. cap.* 4. §. 11. *num.* 1.

4 Execratur, quando deauratur, nisi deauratio cadat propter vsum. *Sylu. v. Calix quæst.* 2.

5 Item si scyphus à pede ex toto separetur, licet non sit fractus, quia iunctura est tornatilis, siue ad vitam. *Idem ibid.* Negat *Suarez.*

6 Et quando amittit formam Calicis. *Sylu. loco cit.*

CAMPANÆ.

1 IN Sabbato sancto ne pulsentur Campanæ à quouis, antequam Cathedralis Ecclesia vel Matrix pulsauerit, sub pœna 100. ducatorum. *Leo X. anno* 1518.

2 Per Matricem intellige quoque Parochialem in Diœcesi, ante quam non possunt Regulares neque Confratriæ suas campanas pulsare. *Congr. Rit.* 19. *Febr.* 1608. *Vide* ECCLESIA *num.* 40. EXEQVIÆ *num.* 37. INTERDICTVM *num.* 21. 27. ORATIO PVBLICA *num.* 16. 23. 26. 27. PROCESSIO *num.* 21. 22. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.* 50.

Additio.

1 POtest Episcopus prohibere, ne campanæ nondum benedictæ pulsentur. *Congregat. Rit.* 5. *Iul.* 1614.

2 Etiamsi Collegiata habeat omnimodam præcedentiam supra Matricem, non tamen potest pulsare campanas priùs in Sabbato sancto. *Congr. ead.* 23. *Febr.* 1619.

3 Si adest consuetudo pulsandi campanas nonnisi post Cathedralem, seu Matricem, obseruanda est. *Eadem* 21. *Augusti* 1601.

4 Aliàs liberum est cuique ante vel post. *Ead.* 11. *Apr.* 1601.

CANONICATVVM COLLATIO.

1 VBi præbendæ cum distributionibus sunt ita tenues in insignibus Collegiatis, vt non respondeant decentiæ loci & personarum, licet Episcopo cum Capituli consensu, vel beneficia simplicia non regularia iis vnire, vel aliquibus suppressis cum patronorum consensu ad minorem numerum Canonicatus reducere. *Trid. Sess.* 24. *cap.* 15.

2 Prouisio Canonicatuum ne fiat, nisi iis qui ætatem & alias habent qualitates, sub pœna nullitatis. *Idem Sess.* 22. *cap.* 3.

3 Nemo ad Dignitates, quibus animarum cura subest, promoueatur, nisi saltem 25. ætatis annum attigerit, & in clericali ordine laudabiliter vixerit. *Idem Sess.* 24. *cap.* 12.

4 Ad Dignitates infra Archidiaconum, vel Personatus sine animarum cura, Clerici idonei, & 22. annis non minores assumantur. *Ibid.*

5 Decanatus non habet annexam obligationem Doctoratus, neque Magisterij. *Decisum refert Garc. de Benef. Par.* 7. *c.* 7. *num.* 43.

6 Neque statui potest in Concilio

Prouinciali, quòd Dignitates & Canonicatus in Cathedralibus dentur tantùm graduatis. *Decisum refert idem ibidem num.*45.

7 Principalis Dignitas in Ecclesia Collegiata exempta, cui ordinaria iurisdictio cum omnibus iuribus Episcopalibus competit, non debet necessariò, sed congruit, vt conferatur Doctori. *Decisum refert idem ibid. num.*33.

8 In Dignitatibus Collegiatarum Ecclesiarum requiritur ætas 22. annorum. *Decisum refert Garc. Par.*7. *cap.*4. *numero* 59. 62. Negant *alij apud Barbos. alleg.*60. *num.*67.

9 Sit ætas 22. annorum completa in prædictis. *Decisum refert. Garc. d. cap.*4. *num.*70.

10 Scholasteria conferenda est Doctori vel Magistro, vel Licentiato in Theologia seu Iure Canonico. *Trid. Sess.*23. *cap.*18.

11 Nemo ad Dignitatem, Canonicatum aut portionem recipiatur, nisi qui eo ordine, quem requirit Dignitas, &c. aut si initiatus, aut eâ sit ætate, vt initiari possit. *Trid. Sess.*24. *c.*12.

12 Omnes autem Canonicatus ac portiones in Cathedralibus habeant annexum Ordinem Prebyterij, vel Diaconatus, vel Subdiaconatus. *Ibid.*

13 Quæ designatio fiat ab Episcopo cum consilio Capituli, ita tamen, vt dimidia pars saltem sint Presbyteri. *Ibid.*

14 Vbi laudabilior consuetudo est, quòd plures, vel omnes sint Presbyteri, omnino seruetur. *Ibid.*

15 Vbi nulla est Ordinum distributio, ætas 22. annorum requiritur ad Canonicatum in Cathedralibus. *Decisum refert Barbos. alleg.* 60. *num.* 70.

16 In Collegiatis sufficiat ætas 14. annorum. *Decisum refert ibid. num.*71.

17 Canonicatus de iurepatronatus laicorum ante Concilium Tridentinum fundatus cum pacto, quòd descendentes à fundatore possint illum obtinere, licet non sint in sacris, tenet. *Decisum fuit* 29. *Nouemb.* 1592.

18 In vacatione Pœnitentiariæ, seu præbendæ Theologalis fiat concursus, nisi ad Papam spectent. *Prou.*5.

19 Ne creetur Canonicus supernumerarius ille, qui ministerium nauare debet, quod præstare nequit cum officio Canonicali. *Ibid.*

20 Canonicus per collationem liberam Capituli non debet ab Episcopo examinari. *Decisum refert Garc. Par.*9. *cap.*3. *num.* 19.

Vide BENEFICIORVM PAROCHIALIVM PROVISIO *num.*42. BENEFICIORVM PLVRALITAS *n.*3.4.5. ILLEGITIMI *n.*10.11.12.13. LEGATVS *num.*4.

Additio.

1 DIgnitas noua in collegiatis, quæ aliàs non reperitur in Ecclesia, non potest creari sine licentia Papæ: Archidiaconatus & similes iam vsitatæ possunt creari cum consensu Capituli ab Episcopo. *DD. apud Barbos. de Iure Eccl. lib.*1. *c.*21. *num.*5.

2 Canonicatus supernumerarius non potest erigi ad futuram præbendam. *Decisum refert Garc. de Benef. p.*6. *cap.*1. *num.*5.

3 Ætas in Canonico incipit à die natiuitatis eius, non baptismi. *Congr. Conc.* 4. *Dec.*1627.

4 Ætas 22. annorum in Dignitatibus Cathedralis an debeat esse completa. Aiunt. Negant *DD. apud Barbos. de Canon. c.*13. *num.*22.

5 Nemo potest habere duos Canonicatus. *Decisum referunt DD. apud Barbos. loc. cit. c.*41. *num.*16.

6 Si perseueret cum duobus, amittit ambos. *Decisum referunt iidem ibid.*

7. Eodem

7 Eodem modo obtinens Dignitatem perdit Canonicatum, si vtrumque requirit residentiam. *Decisum refert Garc.de Benef.p.*11.*c.*5.*n.*244.

8 Non potest Episcopus concedere Canonicis Cathedralis habitum proprium, neque mutare. *Congregat. Rit.* 1.*Sept.*1612.

9 Neque almutiam dare. *Eadem* 25. *Ianuar.*1602.16.*Ianuar.*1620.

10 Neque cappam. *Eadem* 10. *Ianuarij* 1604.

CANONICATVVM POSSESSIO.

1 IN possessione danda neque fructus, neque distributiones, nec eorum pars retineantur ab Episcopo, Capitulo, Collegio, & aliis. *Pius V. anno* 1570.

2 Neque nuper prouisi inducantur ad iurandum pro obseruandis huiusmodi statutis & consuetudinibus. *Ibid.*

3 Sub pœnis Episcopo suspensionis ab officio Pontificali, reseruatæ Papæ, & aliis interdicti; & singularibus personis excommunicationis similiter reseruatæ. *Ibid.*

4 Iurantes autem non ligantur nisi pœnâ eiusdem reseruatæ excommunicationis. *Ibid.*

5 Vbi verò fructus vel distributiones piis vsibus vltra semestre tempus sunt concessi, horum dumtaxat dimidia pars pio vsui tribuatur. *Ibid.*

6 Non tamen derogatur priuilegio, statuto, consuetudini circa fructus & distributiones inter vacationem beneficij & collationem, siue possessionem pronenientes, si prædictis debeantur. *Ibid.*

7 Prohibentur munera esculenta, etiam nomine vrbanitatis, seu honorarij extorta, & coacta. *Prou.*7.

8 Item dulciaria multa. *Decisum refert Zerola in Prax. Episcop. Par.* 2. *v. Possessio benef.* §. 5.

9 Prouentus autem in hoc casu ad sacristiam debiti, verè in eadem insumantur; quæ, si non egeat, in fabricam Ecclesiæ vel aliud commodum transferantur ab Episcopo cum consilio Capituli. *Prou.*2.

10 Emittatur professio fidei non solùm coram Episcopo seu eius Officiali, verum etiam in Capitulo, vt quisque faciat fructus suos. *Trid.Sess.*24.*cap.*12. intellige in Cathedralibus.

Vide FIDEI PROFESSIO *num.*2.*à* 20. *ad* 35. PENSIO *num.*4.13.

Additio.

1 VAlet constitutio Episcopi, vt Capituli, soluendæ certæ pecuniæ ratione nouæ possessionis Canonicatuum in fabricam Ecclesiæ, non in Notarios, campanarios, & eiusmodi, *Decisum refert Garc. de Benef. p.* 3. *cap.*2. *num.*198. *declar.*9.

2 Valet consuetudo, stante dispositione *Sess.*24. *cap.*12. vt fructus primi anni reseruentur heredibus beneficiarij. *Rot. decis.*660.*p.*4. *diuers.*

3 Item consuetudo, quòd fructus spectent ad Capitulum, donec Canonicus sit Sacerdos. *Congreg. Conc.* 6. *Maij* 1617.

4 Non censetur laudabilis consuetudo, quæ est pro reparatione bonorum mensæ Capitularis in possessione capienda à Canonicis. *Decisum refert Garc. suprà p.* 8 *c.*1.*n.* 90.

CANONICATVVM OPTIO.

1 COnsuetudo optandi in præbendis distinctis non valet nisi post 40. annos. *Monet.de Option.c.*2.*q.*1.*num.*18.

2 potest Episcopus eam inducere in beneficiis suæ collationis, *Idem quæst.* 3. *num.* 50.

3 Domus Canonicales cadũt ſub optione, *Cap. 3. quæſt. 2.*
4 Non datur optio in beneficiis in Curia vacantibus, aut reſeruatis, aut deuolutis ad Papam, aut de iurepatronatus. *Ibid. quæſt. 3. & 4.*
5 Nec in reſignatione, ſeu permutatione, niſi illa ſit libera, non ad fauorem alicuius. *Quæſt. 5.*
6 Nec in habentibus annexum onus Pœnitentiæ, & eiuſmodi. *Quæſt. 6.*
7 Poſſunt indiſtinctè optari maiores & minores præbendæ. *Quæſt. 7.*
8 Deſcenſus à maiori præhenda ad minorem in dignitate negatur. *Ibid. cap. 4. quæſt. 1.*
9 Pœnitentiarium optare poſſe, & alios habentes onus proprium, affirmant alij; alij negant. *Ibid. n. 11.* Affirmat *Monet. concl. 3.*
19 Antiquiores in receptione primò optant. *Cap. 5. quæſt. 1.*
11 Excommunicatus optare poteſt. *Communior ſententia cap. 5. quæſt. 2.*
12 Abſens iuſta de cauſa, etiam ſtudij, poteſt. *Quæſt. 3.*
13 Per Procuratorem, ſeu coniunctam perſonam *Quæſt. 4.*
14 Canonicus nondum Subdiaconus optare poteſt. *Quæſt. 5.*
15 Diſpenſatus ad beneficia in Collegiata poteſt. *Quæſt. 6.*
16 Cœcus factus poſtquam Canonicus poteſt. *Ibid. concl. 4.*
17 Coadiutus optare poteſt. *Quæſt. 8. concl. 1. & 3.*
17 Coadiutor non poteſt. *Ibid. concl. 2. & 4.*
19 Vitiatus corpore inhabilis ad Ordines annexos præbendis non poteſt. *Quæſt. 6. concl. 1. & 2.*
20 Irregularitas pręcedens receptionem Ordinis aut beneficij impedit optionem. *Quæſt. 6. concl. 2.*
21 Irregularitas ſequens eamdem non impedit. *Concl. 3.*
22 Vbi eſt diſtinctio Ordinum, intra ſuũ quiſque ordinem Dignitatum, Presbyterorum, Diaconorum, Subdiaconorum poteſt optare, non vltra ſuum. *Cap. 5. quæſt. 3. concl. 2.*
23 Vbi non eſt diſtinctio, poteſt dari optio ad digniorem. *Ibid.*
22 Indultum Cardinalium non derogat optioni, *Cap. 8. quæſt. 2. concl. 6.*
25 Fieri debet optio intra 20. dies à die ſcientiæ. *Cap. 6. quæſt. 1. & 4.*
26 Idem tempus currit omne eâ voce optantibus. *Ibid. quæſt. 3.*
27 Et vacat præheda optantis. *Quæſt. 6. concl. 2.*
28 Qui optionis iure præbendam aſſequitur meliorem, moneat Epiſcopum intra menſem, ſub pœna dmidiæ partis fructuum vnius anni. *Prou. 6.*
29 Malè optans ſine ſua culpa, redire poteſt ad ſuam præbendam. *Monet ſuprà c. 5 quæſt. 5. concl. 2.*
Vide POENITENTIARIVS *n. 19.* THEOLOGALIS PRÆBENDA *num. 5.*

CANONICORVM RESIDENTIA.

1 Obtinentibus Dignitates, Canonicatus, &c. non licet vigore ſtatuti aut conſuetudinis vltra tres menſes à ſuis Eccleſiis quolibet anno abeſſe; ſaluis tamen iis ſtatutis quæ longius ſeruitium requirunt. *Trid. Seſſ. 24. c. 12.*
2 Alioquin primo anno priuentur dimidiâ parte fructum, quos fecerunt ſuos: ſi iterùm, priuentur omnibus fructibus: creſcente contumaciâ iuxta ſacros Canones procedatur. *Idem Ibid.*
3 Reſidere debent omnes Canonici, etiam Collegiatarum non inſignium. *Deciſum refert Garc. p. 3. c. 2. n. 197.*
4 Exceptis ruralibus prorſus deſtitutis, & in quibus numquam anteà ſupra hominum memoriam ſolitum eſt reſidere quibus

quibus adeò tenues sunt redditus, vt Canonicos, aliunde non habentes vnde viuant, alere non possint. *Decisum refert idem ibid.*

5 Consuetudo immemorabilis non excusat Canonicos à residentia in Collegiatis insignibus. *Decisum refert idem ibid.*

6 Consuetudo contraria absentiæ trium mensium est magis attendenda. *Decisum refert idem ibid.*

7 Obtinens Canonicatum & Monasterium in Commendam sine cura animarum residere debet in Canonicatu. *Decisum refert idem ibid.n.*183.

8 Docente ius Canonicum in publica Vniuersitate de licentia eiusdem gaudent priuilegio de percipiendis fructibus præbendarum suarum in absentia; quamuis præbendæ sint in Cathedrali loci in quo docent. *Decisum refert idem ibid.num.*59.60. Et sine licentia Episcopi. *num.* 559. *ad* 4.

9 Et docentes sacram Scripturam. *Decisum* 27.*Februarij* 1597.

10 Excusatur item habens facultatem absentiæ pro studiis, si verè studeat in publico gymnasio. *D D.apud Barbos.de Pot. Episcop.allegat.*56.*num.*24.

11 Sed minor sit 30. annis cùm cœpit studere. *Decisum refert Garc.d.cap.*2. *numero.*82.86.

12 Et intra annum ad Subdiaconatum saltem promoueatur. *Prou.*1.

13 Qui ad gymnasium extra Diœcesim iuerit, tenetur consignare facultatẽ Episcopo loci, à quo de moribus, & Doctore de litteris testimonia transmittat, aliàs dimissoriæ sint nullæ. *Prou.*3.

14 Singulo semestri scriptum Doctoris sui exhibeat Episcopo de studiorum progressu. *Prou.*1.

15 Ad quinquennium tantùm conceditur facultas absentiæ pro studiis. *Decisum referunt. DD. apud Barbos, allegat.* 56. *num.*31.

15 Ab eo die numerandum, quo cœpit studere in gymnasio publico. *Prou.*1.

17 Hoc est, erecto per Papam, Regem, Principem. *Barbos.loco cit.n.*22.

18 Et prædicta sub pœna nullitatis licentiæ. *Prou.*1.

19 Quam certè à suo Prælato obtinere debet. *Pius IV an.*1564.

20 Neganda est Parochis. *Decisum referunt DD.cit à Barbos.loco cit.n.*30.

21 Si obtineatur licentia à Sede Apostolica, accedat etiam consensus Ordinarij. *Monet.de Distributionib. Par.*2.*qu.*10. *num.*9.

22 Qui redierit à studiis, mensis saltem spatio Episcopum de reditu moneat sub pœna absentiæ. *Prou.*1.

23 Coadiutus & Coadiutor possunt abesse his tribus mensibus. *Nauar.cons.*1 *n.*6.*de Cler.ægrot.*

24 Habens Canonicatum, & Parochialem, in qua non potest ob inimicitias sine discrimine vitæ residere, non est cogendus; sed in Canonicatu resideat. *Decisum referunt DD. apud Barbos. supra n.* 130.

25 Nõ excusatur à residentia ille, de cuius titulo Canonicatus litigatur. *Prou.*5.

26 Nec ille, qui nondum ordine debito est initiatus. *Ibid.*

27 Neque ille, qui iustam habet causam ne initietur. *Ibid.*

28 Neque ille, qui tertiam fructuum partem in distributiones contulit aliis conferentibus. *Ibid.*

29 Neq; ille, cuius beneficij magna pars fructuum ad alium iure spectat. *Ibid.*

30 Tenentur autem interesse omnibus diebus & Horis, præter tres menses. *Garc. d.cap.*2.*n.*325.

31 Neque possunt iuuari contrariâ vllâ consuetudine. *Theod. Rubeus inter Discept.Grat.cap.*298.*n.*20.

32 Et ille dicitur abesse, licet in loco steterit, qui à seruitio Ecclesiæ abfuerit.

Decisum

Decisum refert Garc. d. cap.2. num. 322.

33 Pro absentia à iure concessa non est necessaria Episcopi licentia, neque causa est assignanda. *Decisum refert idem ibid. num.* 315.

34 Ne tamen Chorus destituatur, laudabile est, quòd per triduum quidem de licentia Præfecti absint; vltra triduum, de licentia Episcopi. *Prou.* 1.

35 Potest etiam Episcopus excusare aliquem ex causa legitima à residentia in Choro. *In cap. vnico de Cler. non resid. l.6.* Sine consensu aliorum Canonicorum *Decisum refert Garc. d.c.2.n.*497.

36 Imò potest ex causa legitima dare licentiam alicui, vt absit per 4. menses *Decisum refert idem ibid. n.*408.

37 Videat Episcopus, ne omnes absint eodem tempore, sed quarta pars eorum tantùm, arbitrio Episcopi. *Decisum refert idem ibid. num.* 315.

38 Neque incidat absentia trium mensium in maximas solemnitates. *Decisum refertur ibid. n.* 316.

39 Tres item menses absentiæ possunt esse interpolati. *Decisum refertur ibid. num.* 306.

40 Et valeat absentia trium mensium tantùm, quando Constitutiones Ecclesiæ requirunt seruitium totius anni. *Decis. refert ibid. n.*312.

41 In singulis Collegiatis tres primi de Capitulo præsentes deferant ad Episcopum non residentes. *Prou.* 1.

42 Canonici contumaces cogantur residere. *Trid. Sess.* 21. *cap.* 3.

43 Non censuris, sed aliâ viâ puniantur, *Congr. Episc.* 24. *Iulij* 1584.

45 Priuandi sunt beneficio, si perseuerent. *Decisum refert. Armendar. apud Barbos. loco cit. alleg.* 53. *n.* 146.

45 Debent citari, & iudex arbitrabitur quamdiu expectare debeat ad executionem pœnarum. *Decisum apud Garc. d.c.2. n.* 145.

46 Pœna tamen Concilij contra Canonicos non residentes non procedit in Canonico simplici, carente præbenda. *Riccius in Praxi Resol.* 642. *in* 2. *edit.*

47 Fructus præbendæ absentium vltra tres menses applicandi sunt in vsum Ecclesiæ. *Decisum refert idem d. capite* 2. *numero* 146.

48 Potest Episcopus minuere hanc pœnam ante sententiam, non autem in totum tollere. *Garc. ibid. n.* 150.

40 Residentes in Cathedrali non sunt Parochiani illius Parochi, in cuius parochia domicilium habent. *Vgol. de Pot. Episc. c.* 15. *n.* 8.

Vide RESIDENTIA *n.* 2.3.4.

Additio.

1 POtest Episcopus edicere, ne Dignitates & Canonici sine eius licentia abesse possint, ne destituatur Chorus. *Congreg. Conc.* 11. *Febr. &* 19. *Dec.* 1628. *apud Barbos. de Canon. capite* 20. *numero* 5.

2 Potest Episcopus statuere, quota pars Canonicorum ab Ecclesia eodem tempore possit abesse. *Decisum referunt DD. cum Barbos. loco cit. n.* 4.

4 Qui intersunt Diuinis Officiis in Festis tantùm diebus, vel in præcipuis tantùm solemnitatibus, censentur non residere, ita vt perdant etiam fructus præbendæ. *Decisum refert Barbos. ibid. n.* 12. 20. *Aprilis* 1602.

4 Ad colligendum seruitium nouem mensium colligendi sunt ipsi dies residentiæ & seruitij siue continui, siue interpolati. *Decisum refert Garc. de Benef. p.* 3. *c.* 2. *n.* 327. *& Congr. Episc.* 25. *Sept.* 1584.

5 Pœnæ Concilij contra non residentes competunt iis etiam, qui maiori seruitio Ecclesiæ quàm nouem mensium sunt adstricti, si non resideant. *Decisum*

refert

*refert idem ibid.n.*144.

6 Antequam ad priuationem in totum procedatur, expectandus est lapsus trium annorum. *Decisum refert Barbos.loco cit. num.*17.

7 Potest reduci consuetudo longioris vacationis ab Ecclesię seruitio ad tempus præscriptum à Concilio Tridentino. *Congr.Rit.*3.*Nou.*1602.

8 Potest Episcopus assumere sibi duos de Collegiata Canonicos, non plures. *Congr.Conc.*9.*Sept.*1628.

Vide septem consuetudines validas in hac materia *apud Barbos.loco cit.c.* 23. *à num.*11.

CANONICORVM DISTRIBVTIONES.

1 PRo distributionibus, si nullæ sint, aut tenues, separatur tertia pars fructuum, Dignitatum & Canonicatuum. *Trident. Sess.*21.*c.*3.

2 Sunt assignanuæ omnibus Horis, si negligantur. *Congreg. Episc.* 6. *Nouembris* 1584.

3 Portio certa & congrua perpetua assignetur omnibus officiis & functionibus. *Prou.* 4.

4 Aptus ad Canonicalia officia statim recipiat distributiones. *Prou.* 2.

5 Ideò intra octo dies possessione fiat examen. *Ibid.*

6 Admittatur autem cum his conditionibus. *Prouinc.*4.

Vt iuret, se neque precibus, neque pretio, neque aliâ ratione curasse, quo minùs examen fideliter fiat.

Deinde fiat examen de cantu & muneribus Chori.

Et hoc fiat in Capitulo, duobus de eodem adhibitis, qui iurati de fidelitate eum examinent.

Demum secretis suffragiis decernatur à Capitulo, an admittendus sit. *Hæc ibi.*

7 Eadem fiant in admittendis Mansionariis aliisve ministris: delectis aliquot ex eorum ordine Capitulum decernat vt suprà. *Ibid.*

8 Si fiat non seruatâ hac formâ, irritum sit examen & nullum. *Prou.*7.

9 Si quis non idoneus receptus sit, potest Episcopus, adhibitis de Capitulo duobus cantus peritis à se eligendis, iterùm examinare illum, & repertum minùs idoneum suspendere à receptione distributionum, & experimentum differre arbitratu suo. *Ibidem.*

10 Prima verò Dignitas coram Episcopo, seu Vicario, & Præfecto Chori cum vno Canonico, subeat examen, nisi Capitulum ipsum solitum sit eamdem admittere vti suprà. *Prou.*4.

11 Distributiones recipiant qui statis Horis interfuerint; reliqui careant his; exclusâ quauis collusione aut remissione. *Trid.Sess.*24 *cap.*12.

12 Gaudeant distributionibus hi; nimirum, Dignitas illa, quæ curã exercet animarum extra ciuitatem, si illi iurisdictio, administratio, vel officium non competat & si nulla est consuetudo, vel statutum, vt dicta Dignitas non seruiens aliquid amittat, quod ad tertiam partem dictorum fructuum ascendat. *Trident. Sess.*22. *cap.*3.

13 Inseruientes Ecclesiis Parochialibus, & habentes legitima beneficia in Cathedralibus, quorum omnes fructus consistunt in distributionibus, possunt omnes percipere: si nullæ præbendæ fuerint distinctæ, & omnes de communi percipiant nec detur aliquid iis qui Diuinis Horis non intersint. *Decisum refert Garc.Par.*3. *cap.*2.*num.*114.

14 At quando, saluo debito seruitio Parochialium, poterunt etiam inseruire Cathedrali, tunc non possunt percipere, nisi quatenus inseruiunt. *Decisum refertur ibid.*

15 Qui animarum curam exercent, quæ illi Ecclesiæ, cuius sunt Canonici, imminet, in actu nimirum exercendi Parochialia gaudent. *Decisum refert Garc. ibid.num.335.& Congreg. Episc.24. Nouem.1617.*

16 Item missi ad Limina, seu comitantes Episcopum ad Vrbem ad eadem Limina, de fructibus præbendæ & residentiæ lucrantur distributiones. *Ex Decreto Sixti V. Decisum referunt Doct. cit. à Barbos.d.alleg.53.num.159.*

17 Item qui visitant Ecclesias mensæ Capitulari vnitas. *Cong. Episc.14. Octobris.1598.*

18 Item inseruientes Episcopo visitanti debent percipere duas partes distributionum tertiâ amissâ, si fructus omnes consistunt in distributionibus. *Decisum refert Riccius Resol.390.num.4.*

19 Item Subcollectores, Aduocati, Procuratores, Fiscales & Notarij in causis spoliorum & iurium Cameræ Apostolicæ, eorum officio durante. *Sixtus V. 8.Maij* 1590.

20 Concilio generali interessentes etiam missi nomine Capituli sui. *Doct. apud Barbos. suprà num.158.*

21 Duo Canonici electi, *iuxta Trident. Sess.25.c.6.* quando sine fraude tempore Diuinorum Officiorum occupantur in processibus contra aliquem capitularem. *Monet.de Distrib. Par.2.qu.8.n.19.in vlt. impress.*

22 Item duo electi pro administratione Seminarij. *Idem ibid.n.17.*

23 Item ij, qui præficiuntur recognoscendi Indulgentiis. *Idem n.16.*

24 Item ij duo, qui debent adhiberi in iis prouidendis, quæ necessaria videbuntur circa Diuina Officia Ecclesiæque ministros. *Ex Trident.Sess.24.c.12. Monet. num.18.*

25 Præsentes Congregationi S. Officij. *Congregatio Episc.anno 1584.apud Nald. v. Officium S.Inquisitionis.*

26 Item alij Canonici eligendi ad alia. *Ex præscripto Trid. Sess.25.cap.6. & c. 8. & alibi.* Sed priuilegio opus esse puto, vel consuetudine legitimâ præscriptâ, aut statuto à Sede Apostolica approbato: quale habetur Mediolani. *Monet. qu.11. num.61.& seq.*

27 Examinatores gaudent, qui causâ examinis absunt. *Decisum refert Zech. de Rep.Eccl.tit.de Benef num.13.*

28 Visitans Ecclesiam, iura vel redditus suæ præbendæ. *Monet.d.qu.1.n.63.*

29 Qui inuitus abesse iubetur ob pestem vel alium morbum. *Idem Par.2.q.6. num.11.*

30 Absens pro vtilitate Ecclesiæ. *Decisum refert Garc.d.c.2.n.362.*

31 Senio confecti, si aliàs residere soliti sint. *Decisum refert Monet. Par.2.qu.7.*

32 Infirmi, etiam ex propria culpa, si residere soliti. *Idem q.6.à num.19.*

33 Et qui medicinæ causâ longiùs eunt. *Idem ibid.num.10.*

34 Item qui absunt legitimè studiorum causâ, quando redditus omnes in distributionibus consistunt, demptâ tertiâ parte; & iis exceptis quæ sunt applicatæ Missis & Defunctorum anniuersariis. *Decisum 13. Septemb.1595.* Contrarium priori parti refert decisum *Monet.Par.1. quæst.10. num.23.* quacumque facultate absint.

35 Excommunicatus pro causa Ecclesiæ & iurium defensione. *Gutier.Canon. l.1. c.1.n.142.& 147.*

36 Excommunicatus iniustè, si præsens est in loco beneficij. *Doct. apud Barbos. loco cit.n.173.*

37 Suspensus iniustè, & interdictus. *Monet.Par.2.qu.15.n.24.& 46.*

38 Item carcerati non propriâ culpâ. *Idem qu.5.n.5.n.55.cum seqq.*

39 Non gaudent distributionibus hi, qui sacro Ordine debito non initiantur, licet

licet differant ob litem de Canonicatu. *Prou.5. Vide Monet. loco cit. quæst. 19. concl.1.*

40 Qui abest pro seruitio Episcopi. *Congr.Episc.14.Augusti 1590.*

41 Item inseruiens Episcopo extra Ecclesiam. *Ead. 11.Septemb.1584.*

42 Item associantes suum Prælatum volentem audire Missam, etiam in Cathedrali. *Decisum referunt DD.apud Barbos.alleg.53.n.141.*

43 Item comitantes Episcopum aliò, nisi Canonicatus consistant in distributionibus; & tunc illud amittunt quod inseruientibus accrescit. *Decisum refert ibid.5 Decembr. 1596. & Congr. Episc.9. Aug. 1604.*

44 Qui ex officio concionandi legendive munere lectiones parant, nisi eo tempore, quo munus ipsum obeunt. *Prou.7.*

45 Qui item absunt per tres menses, non lucrantur distributiones quotidianas distinctas à præbendis. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg. cit. cit. numero.124.*

46 Consequuntur eas, si loco præbendæ succedunt. *Riccius in Praxi Resol. 300.n.2.in 2.edit.*

47 Item non lucrantur ij, qui habentes Cappellanias in titulum celebrant eo tempore quo cantantur Officia Diuina. *Decisum referunt DD.citati à Barbos.loco cit.n.134.*

48 Nisi quando iussi sint à suo Superiore: qui tamen debet abstinere. *Decisum refertur ibid.*

49 Non excusatur Episcopus absens, & habens Canonicatum sibi annexum. *Congr.Episc.12.Nouemb.1591.* secùs verò de fructibus præbendæ siue massæ communis, qui illi debentur omnino. *Eadem ibid.*

50 Neque Vicarius Generalis præsens in Choro extra stallum, & sine habitu Canonicali. *Eadem 16.Maij 1600.*

51 Neque Vicarius Capitularis, aut alij Administratores iustitiæ. *Eadem 27. Septemb.1591.*

52 Neque Protonotarius Canonicus, si vtatur in Choro rochetto sub cotta, quo non vtuntur alij. *Congreg. Rit. 12.Decemb.1626.*

53 Excusatur autem, si vtatur subtanâ violaceâ *Eadem 14. Ianuar. 1612.& 11. Deceb.1927.*

54 Neque ij, qui in Choro sunt sine habitu chorali. *Prou.4.*

55 Neque ij, qui cum aliis non cantant in Choro; licet domi recitarint Horas. *Doctores apud Barbos.loco cit. n.131.132.*

56 Neque excusantur Canonici ab Episcopo deputati ad confessiones audiendas in Ecclesia Collegiata non curata, si ea de causa absunt à Choro. *Congr. Rit.25. Ianuar 1619.*

57 Qui ordine cum aliis Chorum non fuerit ingressus, dimidiâ parte distributionis sequentis Horæ careat, causâ non probatâ à Chori Præfecto. *Prouinc.5.*

58 Qui Officium inchoauerit antequam alij ordine intrauerint, careat distributione illius Horæ *Ibid.*

59 Qui non venerit in Chorum ante finem Capituli de B. Virgine, si dicitur eius Officium; vel ante finem Psalmi Venite, in aliis etiam Horis ante finem primi Psalmi, pro absente habeatur ab ea Hora. *Ibid.*

60 Qui abfuerit ab Officio vnius Horæ de B. Virgine, careat distributione assignatâ Horæ eidem in Officio de Domino. *Prou.4. Ex doctrina DD.apud Monet.de Distrib.p.2.q.3.n.6.*

61 In Missa Conuentuali, nisi venerit ante finem vltimi Kyrie, habeatur absens à Missa. *Prou 5.*

62 Pestis causâ non lucrantur distributiones qui absunt, nisi probetur legitima consuetudo. *Decisum refert Garc.d.cap.2. num.361.*

63 Thesaurius Capituli ne soluat cuiquam distributiones sine mandato & notula Punctatorum; multò minùs contra iustitiam. *Prou.*4.

64 Absentium distributiones cedant fabricæ Ecclesiæ, seu pio loco, arbitrio Ordinarij. *Trid.Sess.*22.*cap.*3.

65 Applicantur etiam residentibus. *Doctores apud Barbos.de Pot.Episc.alleg.*53. *num.*152.

66 Hoc est, quando sunt de fructibus communibus, accrescunt inseruientibus; quando sunt de redditibus particularibus Dignitatum & Officiorum, tunc applicantur pio loco. *Philiar.Tom.*1.*c.*14. Quomodo concilientur loca præd Conc. Trid.

67 De vi consuetudinis in hac materia *fusè & optimè Monet.loco cit.Par.*2.*q.*12. *totâ*: vbi fauet absentibus pertrimestre tantùm: *num.* 54. si est consuetudo quadragenaria, & legitimè præscripta: *sed vide suprà num.*45.

98 De distributionibus acquisitis potest Canonicus liberè testari. *Monet. sup. Par.*3.*quæst.*2.*concl.*2.

Vide ARCHIDIACONVS *n.* 5. COADIVTOR *num.* 27. *&* 28. DOCTORALIS PRÆBENDA *num.*3. MISSA CONVENTVALIS *n.*1.9. 14. POENITENTIARIVS *n.*29. PROCESSIO *num.* 28. PROTONOTARII *n.* 12.12.13. PVNCTATORES *n.*6.7. SEMINARIVM CLERICORVM *num.*27. SPOLIA CLERICORVM *num.*1. SVBSIDIVM CARITATIVVM *num.* 12. SEQVESTRVM *n.*3. SVSPENSIO *n.*23. THEOLOGALIS PRÆBENDA *num.*11. *&* 12.

Additio.

1 TErtia pars fructuum deducenda ex Dignitatibus, & Caconicatibus pro distributionibus, intelligitur deductis oneribus. *Conc.*7.*Apr.*1629.

2 Canonicus dispensatus in ætate debet admitti ad distributiones. *Ead.* 10.*Iulij* 1627.13.*Ianuar.&* 15.*Sept.*1629.

3 Procurator Capituli pro negotiis Capituli absens lucratur distributiones. *Congr.Rit.* 21.*Augusti* 1604.

4 Qui abest pro tuendis iuribus Ecclesiæ, vel beneficij sui, lucratur distributiones. *Decisum refert Garc. in Addit. p.*3. *cap.*2. *num.*49. Adsit tamen licentia Prælati sui. *Ex Trid.Sess.*21.*cap.* 1. Sine licentia docet *Barbos. de Canon. cap.*24. *num.*25.

5 Priuato iniustè debentur omnia *Congr. Conc.* 21.*Iulij* 1625. *& Congreg. Episc.*26.*Maij* 1625.

6 Potest ille percipere distributiones, qui à Capitulo gratulationis causâ mittitur ad Pontificem, vel Principem, vel ciuitatem. *Monet. de Distribut. Par.*2. *quæst.*11.*num.*92.

7 In Prouincia Mediolanensi ex priuilegio Apostolico 20. Octobr. 1579. quilibet Canonicus, qui Episcopo Pontificalia munera, seu quidquid aliud ad Ecclesiam suam spectans in ciuitate vel Diœcesi exercenti, auxilio est, vel dum idem Canonicus Pœnitentiæ vel Eucharistiæ Sacramentum ministrat, vel etiam rem facit sacram in Cathedrali, si de iussu Episcopi prædicta exerceat, distributiones recipit, ac si præsens in Choro esset. *Ita testatur Cæsar Specianus in Synodo Cremon. anno* 1599.

8 Canonici Cathedralium, qui nondum fecerunt primam residentiam, neque fidei professionem emiserunt, non possunt haberi pro præsentibus; licet pro negotiis Capituli absentes fuerint. *Decisum refert Garc.de Benef.p.*3.*c.*3.*num.*52.

9 Vicarius Canonicus in habitu Prælatitio amittit distributiones. *Congr. Rit.* 2.*Aug.*1605.5.*Iulij* 1614.

10 Etiam eas quæ dantur ob Processiones. *Ead.sæpe,*20.*Dec.*1601.1.*Febr.*1604. 16.*Iul.*1607.7.*Aug.*1610. 21. *Dec.*1613.

1.*Octobris* 1616. 4.*Aprilis* 1620.

11 Idem dic de Canonico Protonotario. *Eadem* 27.*Febr.*1610. 28.*Ian.*1612. 8.*Aug.*1621.

12 Idem de eo, qui gestat rochettum sub cotta aliis communi. *Ead.* 15.*Martij* 1614.

13 Idem de eo, qui locum tenens Episcopi sedet extra suum stallum. *Eadem* 17.*Iunij*, & 10.*Nou.*1612.

14 Absentibus in seruitio Papæ non debentur distributiones. *Congregat. Concil.* 13.*Nou.* 1627.

15 Neque duobus iis Canonicis, quos petest Episcopus habere in sui seruitium: *decisum referunt DD. apud Barbos. de Canon. cap.*25.*n.*5. nisi ex quadragenaria consuetudine. *Ex Sbrozio & Monet. de Distribut. q.*8. *n.*15.

16 Etiamsi hi duo Canonici comitentur Episcopum in visitatione. *Decisum referunt iidem ibid. apud Barbos. num.*6.

17 Qui inseruiunt Episcopo celebranti Missam planam in Cathedrali non lucrantur: *Congr.Conc.* 17. *Mart.* 1619. nisi teneantur ex consuetudine. *Congreg. Rit.* 28.*Apr.*1608.

18 Absens studiorum causâ non lucratur distributiones. *Decisum referunt DD. Barbos.loco cit.n.*10.11.

19 Conciliantur loca *Conc. Trid. de distributionibus*, *Sess.*21. *cap.*3. & *Sess.*24. *c.*12.& *Sess.*21. *c.*3. vt hic vltimus textus loquatur in Dignitatibus, à quibus Ordinarius tertiam partem fructuum separare potest; & dato, quòd distributiones non sint tenues, & à non seruientibus amittantur, locis piis sunt applicandæ. In aliis textibus dicitur, quòd quando distributiones sunt ita tenues, vt negligantur, applicentur aliis præsentibus proportionabiliter. *Decisum referunt DD.cum Barbos.de Iure Eccl.lib.*3.*cap.* 18.*n.*89.

20 Accrescunt autem iis tantùm, qui verè intersunt Horis Canonicis, non infirmis, neque aliis priuilegiaris. *Ibid.n.*90.

21 Non debentur Canonico distributiones, qui fuit Romæ pro negotiis Capituli contra Episcopum. *Congr. Conc.in Auellina* 16.*Apr.*1633.

CANONICORVM MVNERA, ET PRÆSERTIM IN CHORO.

1 QVibus onera sunt annexa Missarum, Euangelij, Epistolæ cantatiuæ, ij infra annum Ordines suscipiant. *Trid. Sess.*22. *cap.*3.

2 Canonici recusantes sumere sacros Ordines debitos, cùm ætatem habent, post monitionem priuari possunt ab Episcopo *Decisum refert Garc. p.*3. *c.*4. *n.*22.

3 Possunt & debent cogi ab Episcopo, vt per seipsos subeant annexa onera. *Trid. suprà.*

4 Omnes per se, non per substitutos, compellantur obire Diuina Officia, & Episcopo celebranti aut Pontificalia exercenti assistere, & inseruire. *Idem Sess.*24. *cap.*12.

5 Iidem in Choro Deum laudent reuerenter, & distinctè, & deuotè. *Ibid.*

6 Quæ ad Diuina Officia spectant, Episcopus cum duobus, quorum vnus ab Episcopo alter à Capitulo deligatur, Canonicis prouidere poterit, nisi formula præscribatur à Concilio Prouinciali. *Idem ibid.*

7 Licet Episcopus habeat annexum Canonicatum, non tamen tenetur obire functiones Canonicales. *Congreg. Episc.* 16.*Iunij* 1601.

8 Cogendi sunt Canonici ad cantandas Missas in iis diebus quibus debent ex institutis & consuetudine Ecclesiæ ipsorum. *Decisum refert Garc. Par.*.3. *cap.*2. *num.*495.

9 Præfectus eligatur Chori ab Episcopo, vel eiusmodi officio fungatur ille, qui digniori loco sedet. *Prou.*4.

10 Amoueri potest ille arbitrio Episcopi, *Ibid.*

11 Officia alia data nemo recuſet ſine cauſa, ſub pœna perdendi lucrum ſex menſium. *Prou.* 3.

12 Conſtituatur Hebdomadarius, qui, ſi ſuo officio defuerit, trium dierum diſtributionibus careat; quas Epiſcopus arbitrio ſuo vel cæteris operam Choro dantibus diuidat, vel in pium vſum conferat, tributâ parte illi qui ſuppleuit. *Prou.* 1.

13 Prima ſedes in Choro conceditur Hebdomadario parato tantùm. *Congr. Rit.* 22. *Auguſti* 1626.

14 Alij Officiales priuentur diſtributionibus, qui per ſe non funguntur officio ſuo, niſi ſint legitimè impediti, & obtentâ licentiâ à Præfecto, ſeu Ordinario. *Prou.* 1.

15 Abſente Epiſcopo benedictiones candelarum, cinerum, palmarum & Fontis fiant per eum qui cantaturus eſt Miſſam. *Congr. Rit.* 12. *Iunij* 1627.

16 Dignitates nolentes cantare pro abſente Epiſcopo, impeditæ legitimè poſſunt ſtare in ſtallis. *Eadem ibidem.*

17 Tabella adſit horarum pro campanis pulſandis pro varia temporum ratione. *Prou.* 4.

18 Ne detur ſignum communium Officiorum ante ſignum Cathedralis, vel Matricis Eccleſiæ loci, excepto Matutino; quod non vbique eodem tempore dicitur. *Prou.* 1.

19 Matutinum veſperi non dicatur, exceptis diebus ex inſtituto Eccleſiæ. *Ibid.*

20 Dicatur in Choro, vel hyeme in ſacriſtia, vel alibi de licentia Epiſcopi. *Ibid.*

21 Prima, oriente Sole, vel paulò poſt. *Ibidem.*

22 Horæ diuidantur cum interuallo. *Ibidem.*

23 Pulſatâ campana, luminibuſque accenſis, Officium ne differatur ad inſtantiam alicuius; & Hebdomadario abſente, maior iubeat alteri vt incipiat. *Congregat. Epiſcop.* 18. *Aprilis* 1617.

24 Quod præſcribitur in Cæremoniali, vt Canonici de ſacriſtia egrediantur bini, intelligitur in ſolemnitatibus. *Congr. Rit.* 12. *Iunij* 1628.

25 Ad maiorem in Choro ſpectat intonare initium Officij per Pater noſter; & idem eo finito dabit ſignum, vt incipiatur Hora. *Congr. Epiſc.* 18. *Apr.* 1617.

26 Idem dicet, Dies & actus, &c. Adiutorium, &c. Dominus nos benedicat, &c. Noctem quietam, &c. Benedicat, & cuſtodiat, &c. Dominus det nobis ſuam pacem; niſi alia ſit conſuetudo. *Eadem ibid.*

27 Nemo, dum celebrantur Officia Diuina, extra Chorum cum cotta vel ſine ea permaneat; neque in Choro ſcripturas legat, ſcribat, aut impertinentia agat, ſub pœna abſentiæ. *Eadem ibid.*

28 Nemo egrediatur, etiam expleto Officio, antequam finis ſignum à maiore detur. *Ibid.*

29 Plures quàm duo pro qualibet vice ne deſerant Chorum, aliis exiſtentibus in Choro; & in egreſſu ac regreſſu reuerentiam maiori exhibeant, cauſam Punctatori ſignificent, aliàs punctentur. *Ibid.*

30 Ne chirothecæ in Choro adhibeantur. *Prou.* 4.

31 Neque pileus pro birreto, ſub pœna abſentiæ. *Prou.* 1.

32 Ad Horas omnes ardeant in altari duæ ſaltem candelæ. *Congregat. Epiſcop.* 7. *Aug.* 1595.

33 Officium duplex & Dominicale cum cantu recitetur, non ſolis verbis: Pſalmi ſine cantu in Matutino minùs ſolemni poterunt dici: ad Laudes ij cantentur. *Prou.* 4.

34 Conſuetudo cantandi omnia retineatur. *Ibid.*

35 Cantanda à Muſicis priùs probentur ab Epiſcopo. *Prou.* 3.

36 Laici cantores ſint in habitu clericali. *Prou.* 1.

37 Organum

37 Organum tantùm, non alia instrumenta adhibeantur. *Prou.*4.

38 Edantur Regulæ de disciplina Chori cum pœnis. *Prou.*5.

39 Vniformitati consulatur in stando, sedendo, genuflectendo, &c. *Prou.*1.

40 Tabella item habeatur in sacristia, in qua præscribatur singulis, quid agendum sit. *Ibid.*C

41 Quamuis præbendæ non sint distinctæ, conuenit tamen vt fiat distinctio pluuialium, planetarum & dalmaticarum in solemnioribus. *Congregat. Rit.* 15. *Martij* 1608.

42 Qui peccarit in hoc genere, distributiones amittat Horæ, in qua peccauerit. *Prou.*1.

43 Magister Chori vel Cærimoniarum ab Episcopo de consensu Capituli constituatur, communi sumptu, si opus erit. *Ibidem.*

44 Mansionarij in suo munere contumaces, vel negligentes, pro modo culpæ à Præfecto Chori puniantur in distributionibus. *Ibid.*

45 Se inuicem reuereantur Canonici; qui & venienti Canonico in Chorum assurgant. *Cærem. Episc. lib.*1. *cap.*18.

46 Et qui gestant almutium, dum assurgunt, à scapulis ad brachia demittant. *Ibidem.*

47 Canonico surgente vt cantet Antiphonam, vel aliud faciat, surgant alij Canonici de eodem Choro. *Vide item Cærem. Episc. ibid.*

48 In Feria quinta Cœnæ Domini communicent omnes Canonici & alij ad Missam solemnem. *Congregat. Rit.* 27. *Septembris* 1608.

49 In Missa, etiam priuata, abstineant ab vsu anuli. *Eadem* 20. *Nou.*1628.

50 In Sacramentorum administratione adhibeant rochettum & cappam, si iis vtantur in Choro, sed cottam & stolam. *Eadem* 12. *Iulij* 1628.

51 Pro Canonico mortuo Missa fiat Conuentualis. *Prou.*4.

Vide ARCHIVIVM *n.* 6. 12. EXEQVIÆ ECCLESIASTICORVM *numero* 4. 7. 11. IVDEX SYNODALIS *num.* 3. 4. 14. MISSA CONVENTVALIS *num.*1.2.24. PRÆCEDENTIA *n.*21. 28. 31. 32. 37. 38. 39. PROCESSIO *num.*6.34.

Additio.

1 ANnus Canonici ad ordinem suscipiendum incipit à die habitæ possessionis, dummodò per eum non steterit, quo minùs anteà possessionem perceperit. *Decisum* 13. *Sept.* 1631. *refert Barbos. de Canon. c.* 16. *n.*7.

2 Canonici digniores debent sedere in sedibus, quæ sunt viciniores Episcopali sedi. *Congreg. Rit.* 15. *Mart.* 1608.

3 Canonici non debent ascendere ad stalla Dignitatum, si absint. *Eadem* 18. *Mart.* 1618.

4 Canonicus locum tenens Episcopi debet in Choro sedere in suo stallo canonicali. *Eadem* 7. *Iunij, &* 10. *Nou.* 1612.

5 Ante Dignitates non debet poni puluinar cum tapete; sed sedeant in suis stallis sicut Canonici; quandoque ratione Dignitatis potest dari puluinar de corio tantùm. *Eadem* 24. *Mart.* 1612.

6 Canonicus Protonotarius in habitu Prælatitio sedet separatim ab aliis Canonicis. *Exod.* 30. *Apr.* 1604. 23. *Mart.* 1619.

7 Ne gestet rochettum sub cotta, si alij cottam tantùm. *Eadem* 15. *Mart.* 1614.

8 Neque crucem militarem super habitum canonicalem. *Eadem* 2. *Octob.* 1601.

9 Cantoris munus est, distribuere lectiones, Antiphonas, & Prophetias. *Ead.* 6. *Dec.* 1613.

10 Potest assumere Vicecantorem ab Episcopo approbatum, qui non sit de iis, qui alioquin in Choro adesse debent. *Ead.* 19. *Mart.* 1611.

11 Canon-

11 Canonici tenentur pſallere, aliàs non ſatisfaciunt obligationi ſuæ. *Cong. Conc.* 20. *Apr.* 1602. *apud Barboſ. de Canon.* *c.*20. *num.*13.

12 Poteſt Epiſcopus cogere Canonicos ad diſcendum cantum Gregorianum, etiam per ſubtractionem fructuum. *Congreg. eadem* 9. *Maij* 1610. *apud eumdem Barboſ.*

13 Altâ voce debent cantare Canonici, ſed non poteſt eos Epiſcopus cogere. *Congr. Rit.* 23. *Nou.* 1602.

14 Officium in Choro dato ſigno eſt inchoandum, non expectato Vicario Generali. *Eadem* 2. *Febr.* 1606. nec eſt inchoandum tamen ſtatim dato ſigno, ſed elapsâ tertiâ horæ parte poſt ſignum datum. *Eadem* 3. *Sept.* 1605.

15 Aquæ aſperſio facienda eſt ſingillatim quibuſcumque Dignitatibus & Canonicis, incipiendo ab iis qui in dextro ſunt cornu, non vnico ictu in circulum. *Eadem* 20. *Decembr.* 1601. *pro Eccl. Peruſina.*

16 Non conuenit, quòd prima Dignitas celebret Miſſam ante Proceſſionem Sanctiſſimi Sacramenti, & deinde altera Dignitas minor illud geſtet in Proceſſione. *Eadem vlt. Iul.* 1632.

17 Diaconum & Subdiaconum in Miſſa debere eſſe eiuſdem ordinis cum celebrante, & contrariam conſuetudinem eſſe abuſum cenſuit *eadem* 7. *Septemb.* 1593. 14. *Februarij* 1615. 8. *Februarij* 1631. 31. *Mart.* 1620. 8. *Mart.* 1631. In Veſperis ſeruetur *Cæremonialium Epiſcoporum lib.* 2. *c.* 3.

18 Canonici non debent inſeruire per alios, niſi ſint legitimè impediti; & tunc Dignitates per Dignitates, Canonici per Canonicos. *Eadem* 18. *Maij* 1602.

19 Vices Canonicorum & aliorum inferiorum non ſupplent Dignitates, ſed benè inferiores pro Dignitatibus. *Eadem* 3. *Iunij* 1617.

20 Si verò Dignitas ex conſuetudine obtineat ſimul Canonicatum, vel portionem, debet munera his incumbentia facere; etiamſi talia ſint, à quibus Dignitates alioquin immunes ſunt. *Eadem* 16. *Maij* 1601. 18. *Maij* 1602.

21 Dignitates, quæ habent præbendas cum onere cantandi Euangelium, ſeu Epiſtolam, non tenentur miniſtrare inferioribus. *Eadem* 10. *Ianuar.* 1604.

22 Diaconus, etiamſi ſit ex Dignitatibus, debet incenſare alios, & incenſari poſt Canonicos & Magiſtratum ſæcularem; non autem Manſionarios, quos incenſare debet alius Capellanus, ſeu Magiſter cæremoniarum pro loci conſuetudine. *Eadem* 10. *Iun.* 1600.

23 Cùm Antiphonæ præintonantur, omnes ab vtroque latere Chori ſurgere debent iuxta Cæremoniale, non obſtante conſuetudine. *Eadem* 23. *Mart.* 1602.

CANONICORVM MVNERA ERGA EPISCOPVM.

1 Epiſcopo celebranti, aut Pontificalia exercenti, compellantur Canonici aſſiſtere, & inſeruire. *Trident. Seſſ.* 24. *c.* 12.

2 Etiamſi titulo vacationis abſint, & reuertentes puniat Epiſcopus. *Deciſum refert Garc. Parte* 3. *cap.* 2. *numero* 496.

3 Canonici Collegiatarum Eccleſiarum non tenentur inſeruire Miſſæ Pontificali in aliena Eccleſia, neque intereſſe in Cathedrali in Feſtis principalibus, deſerentes Eccleſiam propriam. *Congregat. Epiſcop.* 20. *Iunij* 1592.

4 Aſſiſtentia, quæ fit ad Miſſam & Veſperas, fiat cum pluuiali. *Congregat. Rit.* 3 *Auguſti* 1602.

5 Aſſiſtentia duarum Dignitatum ad ſedem Epiſcopi congruit, quando præbendæ

bendæ non sunt distinctæ. *Eadem* 19. *Maij* 1607.

6 Vt parent se Canonici ad Missam Pontificalem, & alia, prouideatur vel communi sumptu Capituli, vel aliâ ratione. *Prou*.4.

7 Venientem Episcopum ad Horas Canonicas debent Canonici in habitu canonicali ex ea aula, vel camera, quam ad hoc destinauerit, comitari, & deducere. *Cærem. Episcop. lib.* 1. *cap.* 15. Canonici in hoc casu sequuntur Episcopum bini. *Ibid.*

8 Non debent cogi sub pœna excommunicationis ad associandum Episcopum. *Congregat. Episcop.* 28. *Maij* 1584.

9 In porta Ecclesiæ dignior ex Capitulo porriget Episcopo aspersorium cum osculis. *Cærem. vbi sup.*

10 In porta Ecclesiæ Collegiatæ porriget ei aspersorium Prior Collegiatæ non prima Dignitas in Cathedrali. *Congreg. Rit.* 15. *Martij* 1608.

11 Inchoatis Horis si venit Episcopus, obuiam eant illi quatuor aut quinque Canonici. *Eadem* 4. *Iulij* 1615.

12 Non debent assistentes Episcopo deponere illi birretum de capite, sed ipse sibi detrahat. *Eadem* 21. *Augusti* 1604.

13 Neque debent Canonici genuflectere ad eius benedictionem. *Eadem* 4. *Maij* 1612.

14 Ordinariè verò Canonici caput & humeros profundè inclinant Episcopo. *Cærem. Episc. l.*1. *cap.* 18. id est, Cathedralis Ecclesiæ.

15 Beneficiati & alij genuflectunt. *Ibidem.*

16 Episcopus non debet in Ecclesia salutare. Canonicos aperiendo caput, sed benedicendo manu. *Congr. Rit.* 10. *Ianuar.* 1604.

17 Circulos etiam faciunt ante Episcopum, cùm in Secretario vel alibi paramenta sumit. *Cæremon. Episc. lib.* 1. *cap.* 21.

18 Tum in Missa, cui intersit Episcopus, ad Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei. *Ibid.*

19 Nisi adsit Legatus, vel Metropolitanus. *Ibid.*

20 Sed ipsi soli Canonici, non autem Vicarius Generalis. *S. Rit. Congreg.* 28. *Septemb.* 1630.

21 De supplendis vicibus Canonicorum circa Episcopum, *vide Cærem. Episc. l.*1. *cap.* 26.

22 In egressu de Ecclesia post concionem, si Officium Missæ adhuc restat finiendum, quatuor aut quinque Canonici associent Episcopum vsque ad portam; si verò est finitum, omnes comitentur eum ad portam, & redeant in Chorum ad Horas. *Congret. Rit.* 4. *Iulij* 1615.

23 Si in mantello comitentur Episcopum Cardinalem, Canonici eant ante illum. *Eadem* 4. *Iulij* 1626.

24 Vicario Episcopi cantanti Missam solemnem non ministrant Canonici; neque fit circulus ante ipsum. *Cong. Episc.* 8. *Martij* 1595.

Vide COADIVTOR EPISCOPI *n.*7. 10. 13. FVNCTIONES EPISCOPALES *num.* 17. SVBSIDIVM CARITATIVVM *n.*11. 12. SYNODVS DIOECESANA *num.* 19.

Additio.

1 TEnentur Canonici in habitu canonicali accedere ad domum Episcopi, & illum associare ad Ecclesiam cum cappa accedentem, & eumdem in reditu comitari. *Cong. Rit.* ex debito 16. *Iul.* 1605. 8. *Maij* 1617. 19. *Ianuar.* 1619.

2 Etiamsi distet per spatium 60. passuum. *Ead.* 14. *Decemb* 1602. 5. *Iulij* 1603.

3 Imò & per spatium 110. passuum. *Ead.* 10. *Ian.* 1604.

4 Item & per spatium 160. passuum. *Ead.20.Aug.1622.*

5 Si verò Palatium longiùs distet, debet Episcopus associari ex aliquo loco ad hoc deputato prope Ecclesiam, vel ex atrio Ecclesiæ, aut scalis. *Eadem 16. Maij 1601.*

6 Sed in solemnioribus tantùm diebus, quibus cum cappa voluerit accedere ad Officia Diuina, vt assistat. *Eadem 20 Nou. 1601.4. Iulij 1615.*

7 Canonici hæc præstent in iis Festis, quæ numerantur *in Cæremoniali Episcoporum l. 2. c. 1. & 34. Eadem 18. Mart. 1623.*

8 Et his diebus tenentur associare Episcopum, licet non vtatur cappâ, quando pro loci consuetudine aut aliàs vti non solet cappâ, aut eius vice alium habitum deferre consueuit. *Ead. 8. Mart.* 1600.

9 Sed vbi est consuetudo, quòd quoties Episcopus cum cappa accedit ad Ecclesiam, etiam in Festis per annum, semper eum associent à camera deputata, & in reditu vsque ad portam Palatij. *Ead. 20.Ianuar.1610.*

10 Quæ dicta sunt, intellige quoque de Dignitatibus. *Ead.21.Augusti 1601.*

11 In aliis casibus satis est, si aliqui occurrant ad ostium Ecclesiæ, & abeuntem comitentur vsque ad ostium. *ead. 20. Dec.1601.2.Mart.1602. 24. Oct. 1604. 16. Dec. 1606. 30. Ianuar. 1610. 12. Mart.1618. 19. Ianuar. 1619. 29. Maij 1621.*

12 Debet Episcopus certam horam sui aduentus statuere, & significare. *ead.16. Maij 1601.4. Iulij 1615.*

13 Et tunc non veniente Episcopo poterit Officium inchoari. *ead.16.Iunij 1605.*

14 Post inchoatum Officium venienti Episcopo satis est, si quatuor aut quinque Canonici ei obuiam eant. *eadem 16. Iunij 1605.*

15 Idem fiat, si post decantatum Euangelium concio habeatur, & tunc veniat Episcopus. *Ead.ibid.*

16 Et finitâ concione si discedat, tres aut quatuor illum comitentur vsque ad portam Ecclesiæ. *Ead.ibid.*

17 Si post finitam Missam velit discedere, & Hora sit adhuc recitanda in Choro, Canonici omnes comitentur eum vsque ad portam Ecclesiæ, & redeant in Chorum. *Ead.ibid.*

18 Finito Officio sufficit, vt Canonici eum associent extra portam Ecclesiæ. *Eadem 28. Septemb. 1602.* vel vsque ad primum atrium, seu portam domus Episcopi, quando est contigua Ecclesiæ. *Ead. Iunij 1605.4.Iulij 1615.*

19 Non tenentur omnes Canonici associare Episcopum ab eo altari, in quo Missam planam celebrauit, ad sedem Episcopalem, si voluerit Missæ Conuentuali assistere. *Ead.5. Iulij 1603.*

20 Neque tenentur, nisi ex vrbanitate, associare Episcopum venientem ad cameram capitularem. *Eadem 16. Iulij 1605.*

21 Dignitates tenentur associare Episcopum cum Canonicis ex debito, licet Cæremoniale Episcoporum nominet tantùm Canonicos. *Ead.10.Ian.1609.*

22 Canonici non debent assistere hinc inde in eundo, nisi Episcopus sit paratus cum mitra. *Ead.3.Aug.1602.*

23 Prima Dignitas debet assistere Episcopo celebranti, etiamsi sit vnica. *Eadem 12. Decemb. 1620.*

24 Et dum assistit, etiam in alia Ecclesia, censetur præsens in Choro. *Eadem 15. Mart.1608.*

25 Duorum Canonicorum assistentia semper conuenit Episcopo, siue celebret ipse, siue assistat Diuinis. *Eadem 10. Maij 1608.*

26 Et eò magis, quando est paratus cum mitra. *Eadem 30. Augusti 1602.21. Augusti 1604.*

27 Et

27 Et intelligitur de Ordinario loci tantùm. *Eadem 9. Maij 1606.*
28 Debent hi duo eligi ex numero Diaconorum, si præbendæ sint distinctæ. *Eadem 23. Maij 1603.*
29 Aliàs duæ Dignitates post primam, vel duo Canonici digniores. *Eadem 1. Iulij. 1601.*
30 Assistentes Episcopo, licet minùs digni, præferuntur omnibus aliis. *eadem 38. Maii 1602.*
31 Et ante Dignitates thurificantur. *eadem 28. Sept. 1602. 23. Maii 1603.*
32 Item & ante Magistratum. *eadem 3. Mart. 1602.*
33 Assistens Presbyter debet Episcopum thurificare ad sedem, quicumque ille sit, non Diaconus Euangelij *ead. 19. Maii 1607.*
34 Consuetudo, vt Dignitates & Canonici mitram, gremiale, baculum, thuribulum & similia ministrent Episcopo, seruanda est. *ead. 5. Iulij 1603.*
35 Et Archidiaconus substinens baculum Episcopi thurificandus est post Diaconos assistentes. *ead. 28. Apr. 1607.*
36 Etiamsi sit primus Archidiaconus, & habeat alias prærogatiuas. *eadem 19. Ianuar. 1608.*
37 Non conuenit, quòd prima Dignitas assistat Episcopo apud sedem; & secunda Dignitas pro prima pedibus impedita assistat ad altare Episcopo Missam cantanti. *ead. 31 Iulij 1632.*
38 Ad regendum Chorum destinatus non est dimouendus à Choro, vt assistat Episcopo. *eadem 6. Sept. 1603.*
39 Celebrantes Missam Canonici coram Episcopo non debent sedere in sede cum postergali, sed in scamno, oblongo tapete vel panno cooperto in latere Epistolæ. *ead. 19. Maij 1614.*
40 Episcopo Missam priuatam celebranti in Cathedrali non tenentur Canonici assistere: si assistunt, amittunt distributiones, si eo casu absunt à Choro. *Congr. Conc. 17. Mart. 1619.*
41 Nisi ex consuetudine teneantur. *Congr. Rit. 28. Apr. 1608.*
42 Prima Dignitas det candelam Episcopo in festo Purificationis B. Virginis. *eadem 28. Maij 1616.*
43 Et Episcopus det candelam statim primæ Dignitati ante Vicarium Generalem. *eadem 14. Iunij 1608.*
44 Superueniente digniore Canonico, qui assistit minor, cedat illi locum assistentiæ. *Ead. 20. Iunij 1609. 21. Augusti 1632.*
45 Assistentiæ ratio non habetur in receptione cinerum, candelarum & palmarum; sed quilibet accipiat secundùm prærogatiuam ordinis. *Eadem 23. Maij 1603.* Modò sint omnes parati, qui præferunt aliis non paratis.
46 Facienti Episcopo Ordinationes priuatim debetur assistentia. *eadem 19. Maii 1607.*
47 Diaconus & Subdiaconus accipiunt pacem ab Episcopo celebrante post Diaconos assistentes. *ead. 15. Mart. 1608.*

CANONICORVM ÆDES.

1 HAbitent ibi Canonici. *Prou. 1.*
2 Qui foris pernoctauerit, mulctetur distributione vnius diei. *Prouinc. 3.*
3 De nocte post primam horam sine iusta causa non exeant, & eo casu cum lumine. *Prou. 1.*
4 Si atrium claudi possit, vnâ claue concludatur, ab eo seruanda quem Episcopus elegerit. *Prou. 4.*
5 Quando aperienda porta, & claudenda, statuat Episcopus. *ibid.*
6 Ne locentur exteris sine licentia Episcopi. *ibid.*
7 Canonicorum ædes laicis locantes cogendi sunt locare iustâ mercede Canonicis residentibus, ita vt hi præferantur aliis; cessantque omnia priui-

legia inquilinatus. *Decisum refer Nald. v.Canonicus*, *num.* 18.

7 Reparentur fructibus præbendarum. *Prou.*1.

CANONICI REGVLARES.

1 IN actibus publicis & priuatis sufficit, vt dimissâ tantùm superiori veste nigrâ, remaneant in rochetto absque alio superpelliceo, si concurrant cum Cassinensibus, *Congregat. Episc.* 1. *Septemb.* 1603. * *Decreto impresso.* Et hoc illis conceditur coram Episcopo in Congregationibus.

2 In Processionibus publicis vti possunt rocheto superpelliceo. *Congreg. Rituum* 28. *Augusti* 1628.

3 Non admittuntur ad concursum, neque ad curam Parochialem sine dispensatione Sedis Apostolicæ. *Congreg. Episc.*1. *Sept.*1603

Vide FIDEI PROFESSIO *nu.* 5. IVDEX SYNODALIS *numero* 6.

CAPELLANVS.

1 SEmel examinatus, & approbatus quoad scientiam ab Ordinario, nulli examini deinde de scientia subiici debet *Congreg. Episc.* 7. *Iulij* 1615.

2 Capellani Regij subduntur Episcopis, tamquam Sedis Apostolicæ Delegatis. *Trid.Sess.*24.*cap.*11.

Vide FILII CLERICORVM ILLEGITIMI *nu.* 9.17.19. HORÆ CANONICÆ *num.*3. MISSA *nu.* 5. 6. 7. 8. *& ibi multa* MONIALIVM CVRA SPIRITVALIS *à num.*32.*ad* 37.

CAPITVLVM.

1 EPiscopus potest conuocare Capitulum, & vota exquirere, & concludere, non Vicarius. *Trid.Sess.*25.*cap.*6.

2 Et ad libitum, dummodò nō proponat de re ad commodum suum vel suorum spectante. *Decis. refert Barb. alleg.*73.*n.*16.

3 Non in iis casibus potest, in quibus non potest esse Iudex. *Ibid. Decisum refertur num.* 18.

4 Neque potest cogere illud in Palatio suo, si fieri solet in sacristia. *Congregat. Episc.*1.*Februarij* 1583. *& decisum refert à Congregat. Concil. Trid. Zerol. Par.* 2. *v.Capitulum* 2.

5 Idem facere potest Vicarius ex causa. *Congreg. Episc.* 16. *Maij* 1600.

6 Maior item Capituli conuocare potest, quandocumque sibi videbitur expedire pro seruitio Ecclesiæ, diebus tamen solitis, & ad hoc destinatis; neque debet omittere, quando per Canonicos instatur, vt conuocetur. *Congreg.* 6. *ead. Octob.* 1617.

7 Neque potest maior de Capitulo impedire libertatem Capitulo faciendi Decreta, nisi quantum valet pro vnico suo voto. *Ead. Martij* 1615.

8 Neque tempore Horarum Canonicarum potest cogi Capitulum, maximè ad exigendam rationem administrationis à Canonicis. *Cong. Conc.* 1. *Februarij* 1593.

9 Nisi adsit euidens necessitas, non fiat tempore Diuinorum Officiorum, sub pœna, quòd priuentur distributione Horæ, seu Horarum, à quibus aberunt. *Prou.*1.

10 Neque diebus Festis conuocetur, nisi probabilis causa intercedat. *Ibid.*

11 Episcopus non habet vocem in Capitulo. *Decisum refert Barb. loco cit. numero* 17.

12 Nisi sit Canonicus; & tunc sedebit post Præsidem Capituli. *Riccius in Praxi decis.*475.*num.*7.

13 Vocem in capitulo non habet qui non est Subdiaconus. *Trid. Sess.* 22. *cap.*4.

14 Potest tamen hic interesse Capitulo, vt discat, non tamen suffragium ferat *Congr. Episc.*15.*Iulij* 1586.

15 Canoni

Canonicus dispensatus in ætate, censetur dispensatus etiam in voce. *Nald. v. Canonicus, n.* 1

16 Habens duas voces in Capitulo non potest eas diuidere; sed vni & eidem dare debet. *Idem ibid. n.* 7.

17 Omissio professionis fidei non priuat Canonicum voce Capitulari. *Decisum à Cong. Conc.* 27. *Apr.* 1595.

18 Exeant de Capitulo ij, de quibus agitur. *Cong. Episc.* 14. *Mar.* 1615.

19 Potest Capitulum mutare, declarare, reuocare propria Decreta; dummodò eadem solemnitas interuenerit in prædictis, quæ in Decretis. *Ead. ibid.*

20 Non potest Capitulum aut Clerus alicuius Ecclesiæ eligere sibi Protectorem *Ead.* 24. *Augusti* 1594.

21 Officium commissum à Capitulo non recusetur; aliàs quantum pecuniæ caperet per sex menses seruiendo Ecclesiæ, tantumdem amittat. *Prou.* 3.

22 Non duret vltra biennium; nisi de Episcopi consensu, sine præiudicio priuilegij, aut probatæ consuetudinis. *Ibid.*

23 Capitula ipsa recipiant & obseruent Decreta Conciliorum Prouincialium suę Prouinciæ. *Prou.* 4.

24 De temporalibus agatur, ita, vt quæ in vno Capitulo proponuntur, decernantur in sequenti. *Ibid*

25 Si non potest differri, triduo saltem antè & res & causa significetur. *Ibid.*

26 Si adhuc citiùs est agendum, præmoneantur omnes. *Ibid.*

27 Ne bona confundantur, præbendæ singulę Sancti alicuius titulo distinguantur. *Ibid.*

29 Non tamen Canonici apellentur titulo Sanctorum, quod solis conuenit Cardinalibus. *Ibid.*

20 Non liceat Canonicis conducere bona Capituli, neque per interpositam personam, sub pœna nullittatis contractus. *Ibid.*

Neque eorum consanguineis secundo gradu coniunctis. *Ibid.*

31 Pro lite sustentanda nomine Capituli sumatur pecunia è massa præbendarum, non distributionum. *Congregatio Episc.* 8. *Maij* 1590.

32 Cancellarius acta scribat in certo libro, qui in Archiuio reponatur. *Prou.* 4.

33 Si non est Cancellarius, eligatur ad biennium. *Ibi.*

34 Notarij opera adhibeatur in litibus & instrumentis conficiendis. *Ibi.*

55 Litteræ, quæ ad Capitulum dantur, à Capitulo aperiantur; sed expediret eligere capitulariter vnum aut alterum ex Canonicis, qui eas statim aperiant. *Cong. Episc.* 13. *Martij* 1615.

36 Sigillum Capituli conseruetur in casula, quæ duabus clauibus obsignetur; quarũ altera sit apud electum à Capitulo altera penes maiorem Capituli. *Eadem ibid.*

37 Capitulum spirituale vnaquaque hebdomadâ habeatur, in quo agatur de defectibus Chori, vita & honestate Clericorum, lectis opportunis libris. *Prou.* 2.

38 Stata oratio fiat ante & post Capitulum. *Prou.* 3.

39 Singulis mensibus fiat Episcopo præsente. *Ibid.*

40 Teneantur Canonici adesse sub certa pœna. *Ibid.*

41 Ordine sedeant cum habitu chorali, & modestè se gerant. *Ibid.*

42 Pro correctione Capituli exempti initio anni eligantur à Capitulo duó, de quorum consilio & assensu Episcopus aut Vicarius teneatur procedere vsque ad finem causæ: Notarius sit ipsius Episcopi, & tribunal eiusdem. *Trid. Sess.* 25. *capit.* 6.

43 Vnum sit tantùm vtriusque votum; & potest alter Episcopus accedere in casu discordiæ. *Lege textum Trident. loco cit.*

44 Contra Portionarium habentem vocem in Capitulo exempto poterit Episcopus procedere sine adiunctis. *Decisum refert Barbos. alleg.73.n.10.*

45 In criminibus ex incontinentia,& in atrocioribus, vbi de fuga timetur, potest Episcopus initio ad summariam informationem & necessariam detentionem procedere. *Trident. l. co cit.*

46 Nullum ius habet Capitulum eligendi Fiscalem, licet habeat ius eligendi duos Canonicos vt supra. *Decisum refert Barbos. loco cit. num.* 8.

47 Episcopus autem potest assumere suum Fiscalem, vel alium ad libitum deputare. *Decisum refertur ibid.*

Vide COADIVTOR *n.* 26. CONCILIVM PROVINCIALE *n.* 10. 12. 55. INTERDICTVM *n.*1. THEOLOGALIS PRÆBENDA *num.* 19. VISITATIO INFERIORVM EPISCOPO *num.* 2. VISITATIO CIRCA CANONICOS EXEMPTOS *per totum.*

Additio.

1 LIcet Præsidens non sit in sacris, potest conuocare Capitulum. *Congreg. Conc. apud Garc. de Benef. Par.* 3.*c.*4. *num.*26.

2 Capitularia negotia non possunt à Decano, prima Dignitate, vel aliquibus tantùm Canonicis, ceteris non vocatis, decerni, nec extra locum capitularem. *Congr. Rit.*7. *Octob.* 1606.

3 Neque est necessaria licentia Episcopi si sine ea conuocari solet. *Congreg. Episc.* 20. *Augusti* 1601.

4 Et quatenus est necessaria licentia iuxta solitum, non potest Episcopus cogere Cananonicos ad dicendum, quæ negotia proponere velint. *Ead.* 25. *Februarij* 1603.

5 Potest tamen eos cogere pœnis & censuris ad præstandam sibi copiam actorum Capitularium *Ead.* 6. *Mart.* & 12. *April.* 1596.

6 Vicarius Episcopi eo absente non potest interuenire. *Trident. Sess.*25. *cap.*6.& *decisum refert Massor. de Synodo cap.* 4. *dub.*43.*num.* 35.

7 Si verò sit de Capitulo, debet inde exire, vbi tractandum sit de rebus ad suum vel Episcopi commodum *Congreg. Episc.* 17.*Ian.*1584.

8 Vbi permanere sibi liceat, sedeat in proprio loco. *Abb. cons.* 21. *vol.* 1. *contra Mar. voto* 101.*n.*2.

9 Vicarius Capituli non Canonicus Sede vacante sedere debet post primam Dignitatem *Congreg. Rit. mense Septemb.*1630.

10 Canonicus Protonotarius in habitu Prælatitio non est recipiendus in Capitulo. *Ead.*6.*Mart.*1610.

11 Canonicus non in sacris constitutus vocem in Capitulo non habet, neque hoc ipsum præscribere potest, aut aliquo pacto acquirere. *Congreg. Conc.* 20. *April.*1602.

12 Neque vocem actiuam *Less. de Iust. lib.*2.*cap.*34.*num.*105.

13 Ei, qui requisitum ordinem non habet concedit vocem passiuam *Garc. Par.* 3.*c.*4. *in Addit. sub num.*15.

14 Neque in Capitulo Collegiatarum, licet in ætate minori possit esse Canonicus *Congr. Conc.*8.*Aug.*1621.

13 Malè promoti, donec suspensi, non habent vocem. *Barbos. de Canon. c.*41.*n.*1.

16 Neque censurati iustè. *Idem ibid. n.* 3. & *seqq.*

17 Neque violantes interdictum personale, vel locale scienter, *Idem ibid. n.*8.

18 Neque irregulares ratione ordinis *Ibid. num.*9.

19 Potest habere vocem Prælatus principalis Ecclesiæ Collegiatæ, licet non sit in sacris. *Garc. in Addit. ad c.* 4. *sub num.*26.

20 Non autem prima Dignitas, quæ in sacris non est, licet possit conuocare Capitulum. *Decisum refert Garc. ibid.*

21 Capitula ne fiant dum celebrantur Officia Diuina *Congreg. Rit.* 17. *Nouemb.* 1500. si fiant, amittuntur distributiones. *Eadem ibid.*

DE AVCTORITATE CAPITVLI

22 COnsensus Capituli requiritur in administratione bonorum Ecclesiæ, quamuis soli Prælato concessa specialiter videatur. *DD. cum Bar. de Canon c.* 42. *num.* 3

23 Item in alienatione rerum Ecclesiasticarum. *DD. ibid. n.* 7.

24 Item in vnione vnius Ecclesiæ alteri Ecclesiæ, seu Dignitati, vel præbendæ per Episcopum facienda, vel saltem post vnionem. *DD. ibid. nu.* 8.

25 Etiam vbi vnio fit ab Episcopo vti Delegato Sedis Apostolicæ, *Decisum refert Garc. de Benef. Par.* 12. *cap.* 2. *num.* 158.

26 Item in omni negotio, quod concernit præiudicium Ecclesiæ Cathedralis, seu interesse Capituli, & in iis quæ spectant ad Episcopum & Capitulum simul. *Barb. loco cit. num.* 14.

27 Consilium verò Capituli requirendum est in Episcopi tractatibus, vel negotiis, vt in institutionibus & destitutionibus beneficiorum, in dispensationibus & confirmationibus, & in aliis Ecclesiæ negotiis arduis. *Idem ibid. num.* 19.

28 Item in Processionibus edicendis, dirigendis, & deducendis. *Cong. Rit.* 28. *Mart.* 1628. 28. *Sept.* 1630.

29 Potest Capitulum ex manifesta & rationabili causa, etiam Collegiatæ, nedum Cathedralis, cessare à Diuinis, si Episcopus consentiat. *DD. cum Barbos. loco citato num.* 25.

30 Expensæ pro litibus Capituli sunt extrahendæ ex communi massa omnium redditūum Canonicorum tam ratione distributionum quàm præbendarum *Cong. Conc.* 14. *April.* 1628. *apud Barbos. loco cit.* 24. *nu.* 24.

CAPITVLVM SEDE VACANTE.

1 CVm primùm Ecclesia vacauerit, à Capitulo indicantur Supplicationes & Preces publicè & priuatim pro bono Pastore diligendo. *Trident. Sess.* 24. *cap.* 1.

2 Capitulum, vbi fructuum percipiendorum ei munus incumbit, Oeconomum vnum vel plures decernat. *Idem ibid. cap.* 6.

3 Item infra octo dies à morte Episcopi constituat Vicarium, vel existentem confirmet *Idem ibid.*

4 Octo dies currunt etiam à die scientiæ translationis Episcopi ad aliam Ecclesiam. *Decisum refert Quaranta in Summa Bullar. v. Capit. Sede vacante num.* 3. *Terminum. &c.*

5 Et ante deputationem ad ministrabit totum Capitulum. *Quaranta ibid. n.* 2. *v. Archidiaconus num.* 4.

6 Alioquin ad Metropolitanum deuoluitur deputatio, vel si Metropolitana aut exempta fuerit, ad antiquiorem respectu Metropolitanæ, ad proximiorem Episcopum respectu exemptæ, tam Oeconomi quàm Vicarij. *Trident. suprà cap.* 6.

7 Qui saltem in iure Canonico sit Doctor, vel licentiatus, vel aliàs idoneus. *Idem ibid.*

8 Potest eligi Curatus Canonicus, *Cong. Episc.* 19. *Martij* 1619,

9 Non Regularis persona. *Eadem* 8. *Maij* 1615. 12. *Aprilis* 1619.

10 Neque Archidiaconus alienæ Ecclesiæ. *Eadem* 19. *Maij* 1617.

11 Si plures nominentur Vicarij, magis idoneus, & habens qualitates Concilij erit præferendus. *Decisum refert Quar. loco cit. n. 2.*

12 Plures Vicarij eligi possunt, si adest consuetudo legitima, *Decisum refert. idem ibid. n. 9.*

13 Cæteris paribus erit præferendus idoneus de Capitulo, & non externus. *Decisum refert idem loco cit. n. 6.*

14 Si Canonicus non est, præfertur Vicarius Capitularis Archidiacono & aliis. *Barbos. allegat. 54. n. 167.*

15 Neque potest reuocari. *Decisum refert Ricc. in Collect. decis. Par. 5. Collect. 1602. in fine.*

16 Et causa iudicanda erit à Sacra Congregatione super causis Episcoporum. *Decisum ab eadem refert Quar. loco cit. 1. Septemb. 1603.*

17 Electo Vicario adhuc Capitulum retinet suum ius, nec abdicat nisi exercitium iuris. *Idem ibid. n. 4.*

18 Vnde allegato Vicario suspecto, Capitulum eliget arbitros, aut causam alteri committet. *Decisum refert idem num. 5.*

19 Salarium ei debetur, non commune aliis. *Idem n. 7. & Congreg. Episcop. 15. Octob. 1601.*

20 Neque potest sibi alium substituere nisi ad modicum tempus. vel habeat à Capitulo facultatem, vel causâ infirmitatis; de consensu tamen Capituli. *Idem Quar. num. 10.* Potest in Prouincia Mediolani. *Prou. 2.*

21 At Vicarius cessat præfinito tempore à Capitulo. *Quar. n. 13.*

22 Moriente Vicario, etiam electo à Metropolitano, Capitulum potest alium eligere. *Idem ibid. n. 4.*

23 Cessat auctoritas Vicarij & Capituli quando nouus Episcopus acquirit possessionem. *Idem Quar. ibid. n. 13.*

24 Tenentur Vicarius & Oeconomus rationem reddere Episcopo, etiamsi à Capitulo sint absoluti. *Trid. Sess. 24. c. 16.*

26 Et item Capitulum ipsum de scripturis ad Ecclesiam pertinentibus. *Idem ibid.* Potest Vicarius, seu Capitulum, quæ sequuntur.

26 Infra annum à die vocationis potest dare licentiam ordinandi, aut litteras dimissorias arctatis, non aliis. *Trid. Sess. 7. cap. 10.*

27 Sub pœna interdicti, si aliis, & ordinatis in maioribus ab executione Ordinum ad beneplacitum futuri Episcopi, & in minoribus nullitatis priuilegij Clericalis. *Idem ibid.*

28 Arctatis potest etiam ex causa remittere interstitia. *Decisum refert. D D. apud Barbos. alleg. 18. n. 6.*

29 Item dare potest dimissorias pro prima Tonsura illi, qui præsentandus est Patronis ab beneficium, etiam intra annum. *Congr. Episc. 3. Ianuarij 1594.*

30 Item dare testimoniales litteras obtinenti facultatem à Papa suscipiendi Ordines de licentia Ordinarij, hoc est, de vita & moribus. *Nauar. cons. 19. de Tem. ordin. apud Barbos. alleg. 7. num. 14. & Quaran. loco citato quæst. 10.*

31 Occurrente vacatione Parochiali potest edicere concursum Vicarius, & sine Capitulo facere quæ spectant ad Episcopum. *Congr. Episc. 3. Februarij 1604.*

32 Potest recipere resignationes beneficiorum, si tria concurrant, quæ affert *Barbos. allegat. 69. n. 8.*

33 Nimirum, quando fit ex causa necessitatis; quando collatio spectat ad Episcopum & Capitulum simul; quando talis resignatio & collatio fiunt ante prouisionem factam de Prælato in consistorio, etiam antequam possessionem capiat. *Eadem habet Garc. Par. 11. c. 3. n. 256. & cap. 4 à. n. 75.*

34 Item instituere præsentatos à Patronis. *Viuant. de Iure patr. par. 2. lib. 12. cap. 2.*

35 Non poteſt conferre beneficia. *Pius V. anno* 1568.

36 Niſi collatio ſpectabat priùs ad Epiſcopum & Capitulum. *Quar. loco cit.*

37 Poteſt Eccleſias commendare ad tempus, donec prouideatur. *Ibid.*

38 Dare licentiam ædificandi Eccleſiam. *Ibid.*

39 Interponere auctoritatem in permutatione beneficiorum. *Ibid.* Quando collatio partim ſpectat ad Capitulum & partim ad Epiſcopum; vel quando collatio ſpectat ad tertium; non in aliis caſibus. *Ibid.*

40 Poteſt vnire beneficia ex cauſa in omnibus caſibus, in quibus poteſt Epiſcopus, dummodò nihil pereat de iure Epiſcopali. *Ibid.*

41 Poteſt priuare beneficiatos ſeruatis ſeruandis. *Ibid.*

42 Poteſt viſitare Diœceſim, ſi neceſſitas adſit, aut vocatio longior. *Quar. loco cit.*

43 Poteſt diſpenſare cum illegitimis, etiam ex damnato coitu, ad minores Ordines, & ad beneficium ſimplex, cum cauſa. *DD. apud Barboſ. allegat.* 45. *num.* 25.

44 Sed ad vnicum tantùm beneficium. *num.* 8.

45 Non ad Dignitates vel Perſonatus. *num.* 29.

46 Nec in iis quæ requirunt Ordinem ſacrum. *num.* 30.

47 Nec in Canonicatibus Cathedralis. *num.* 31. quod eſt verius ex Trident. quod requirit in iis Ordinem ſacrum.

48 Poteſt Capitulum, vt Epiſcopus *in cap. Liceat. Concil. Trident. Barboſ. alleg.* 39. *num.* 16.

49 Non poteſt concedere Indulgentias. *Ibid.* affirmant alij: tutiùs eſt quòd à Capitulo concedatur alicui Epiſcopo, qui ſuo nomine id faceret. *Quaran. loco citato.*

50 Item vocare alium Epiſcopum, & dare illi licentiam exercendi Pontificalia. *Quaran. loco cit.*

51 Succedit Epiſcopo in iuriſdictione ordinaria, non delegata. *Quar. ibid.* iure communi & proprio, & in iuriſdictione contentioſa, vel neceſſaria. *Idem ibid.*

52 Vbi Concil. Trid. committit aliquid Epiſcopis vti delegatis Sedis Apoſtolicæ, non poteſt Capitulum. *Barboſ. alleg.* 92. *num.* 17.

53 Poteſt exequi litteras directas ad Vicarium Epiſcopalem ſub nomine Vicarij. *Congreg. Epiſcop.* 5. *Februarij* 1601. Negat *Rot. in vna Ilerdenſi* 4. *Maij* 1588. *coram Seraph.*

54 Item exequi in iis quæ ſpectant ad iuriſdictionem, quidquid conceſſum erat Epiſcopo defuncto per Bullas, aut Breuia. *Eadem Congr.* 27. *Ian.* 1604.

55 Item mandare executioni litteras Epiſcopo defuncto directas per ſacram Congregationem, & ab eo non executas. *Eadem* 10. *Aprilis* 1615.

56 Priuilegium doctorandi competens Epiſcopo non tranſit in Capitulum Sede vacante. *Sbroz. de Offic. Vic. lib.* 2. *q.* 29. *num.* 6.

57 Si verò poteſt Epiſcopus iure communi ordinario, tranſit. *Idem ibid. num.* 8.

Vide ARCHIEPISCOPVS *num.* 17. CONCILIVM PROVINCIALE *num.* 54. SYNODVS DIOECESANA *num.* 2. TESTAMENTVM *num.* 16.

Additio.

1 NOn poteſt eſſe Vicarius Capituli Parochus ruralis. *Congregat. Epiſc.* 19. *Iulij* 1619. ſed de ciuitate poteſt. *Eadem ibidem.*

2 Debet eſſe Doctor, aliàs electio eſt nulla. *Deciſum refert Sbroz. de Offic. Vicarij lib.* 1. *q.* 36. *n.* 12. *in Addit.*

3 Neque debet eſſe Doctoratus à per-

ſona priuata, ſed ab Vniuerſitate. *Congr. Conc.* 19.*Sept*.1620.

4 Neque poteſt eſſe Doctor Theologus. *Ead*.28.*Aug*.1621.

5 A Capitulo electus poteſt ad tempus tantummodò exercere iuriſdictionem. *Ead. apud Garc. de Benef. in Addit. p*.5. *cap*.7.*num*.37.

6 Melius eligitur abſolutè. *Congregat. Epiſc*. 29.*Octob*.1587.

7 Poteſt mutari ex cauſa benè viſa congregationi Epiſcoporum Romanæ. *Ead*. 24.*Nou*.& 26.*Octob*.1603.

8 Vicarius electus à Metropolitano poteſt amoueri ad eiùſdem nutum. *Congr. Conc*, 29.*Sept*.1625.

9 Ætas 23. annorum in Vicario Capitulari poteſt permitti, ſed non expedit. *Ead*. 11.*Aug*.1614.

10 Non debet Vicarius Capituli ſedere in ſede Archidiaconi, ſed in alia ſede portatili, ſi velit vti habitu Vicariali. *Congr. Rit*. 10.*Apr*.1601.

11 Non poteſt ſubſtituere nouos examinatores pro concurſu Parochialium in defectum abſentium, vel defunctorum, auctoritate propriâ. *Deciſum refert Sbroz. de Off. Vic. in Addit. lib*.22.*q*.211.

12 Neque poteſt ſupprimere beneficium, & vnire Capitulo. *Deciſum refert Garc. p*.12. *c*.2. *num*.68.

13 Neque poteſt habere pro præſentibus Dignitates, vel Canonicos, qui nunquam in Eccleſia reſederunt, & fidei profeſſionem non emiſerunt. *Deciſum refert Garc. Par*.3. *c*.3. *num*.32.

14 Neque poteſt exequi commiſſiones Apoſtolicas in forma dignum, & alias directas Epiſcopo vel eius Vicario. *Congr. Conc*. 2.*Aug*.1631.

15 Neque poteſt locare emolumenta prouenientia ex iuriſdictione, ſigillo, aut aliàs vndecumque, ſed debent futuro ſucceſſori reſeruari. *Eadem* 17.*Apr*.1627.

16 Poſt annum à poſtrema Epiſcopi viſitatione, quando nec de proximo Eccleſia eſt prouidenda de Paſtore, poteſt viſitare omnia quæ poterat Epiſcopus. *Eadem* 3.*Febr*. & 10.*Dec*.1629.

17 Cum famulatu, equitatu, &c. iuxta Conc. Trid. *Eadem* 10.*Maj* 1629.

18 Poteſt etiam viſitare Moniales non exemptas, exemptas minimè. *Deciſum refert Garc. Par*.5. *cap*.7. *num*.45.

19 Poteſt in iis etiam, in quibus datur Epiſcopis perpetua delegatio à Sede Apoſtolica, puta, viſitare Moniales exemptas. *Barboſ. de Canon. c*.42. *num*.107. & optimè probat.

20 Poteſt concedere facultatem Epiſcopo extero ordinandi ſuos ſubditos, non autem ſubditos Capitulo. *DD. cum Barb. loco cit. num*.124.

CARDINALIS.

1 Coram quocumque Cardinali abſtineat Epiſcopus à priuatis etiam benedictionibus. *Cæremon. Epiſcop. lib*.1. *cap*.4.

2 Coram Legato Archiepiſcopus, etiam Cardinalis, deponat Crucem. *Ibid*.

3 Et coram aliis Cardinalibus, ſi ipſe non eſt Cardinalis. *Ibid*.

4 Mantellettum ab Epiſcopo non Cardinali aſſumitur coram quocumque Cardinali. *Ibid*.

5 Mozetta deponitur coram Legato, niſi contraria adſit conſuetudo. *Ibid*.

6 Cuicumque Cardinali debetur ſedes Epiſcopalis præalta: & eo caſu Epiſcopus in digniore loco Chori ſedeat, vel ex oppoſito in ſede humiliori. *Idem lib*.1. *cap*.13.

7 Cardinalis Epiſcopus ſedeat cum alio Cardinali etiam Legato, in ſedibus cameralibus æqualibus. *Ibid*.

8 Cardinali etiam non Legato, venienti ad Eccleſiam, Epiſcopus ibit obuiam vſque ad portam, & ei porriget aſperſorium. *Ibid. cap*.15.

9 Celebrans

9 Celebrans Episcopus coram Cardinali deferat eidem munia Episcopalia: si recuset, ipse præstet. *Ibid. c.*3.

10 Celebrante Episcopo, eiusdem liber non datur osculandus Cardinali, sed alius codex. *Ibid. c.*29.

11 Cardinalis Episcopus celebrans omnia peraget ipse coram Cardinali non Legato. *Ibid. c.*4.

12 Cardinalis Episcopus non celebrans, sed Missæ præsens cum alio Cardinali, deferat huic eadem munia: si recuset, vel remittat celebranti, vel ipsemet peragat. *Ibidem.*

13 Sed pro solemni benedictione accedat ad altare. *Ibid.*

14 Non debet esse paratus Episcopus cum mitra alio celebrante, si adest Cardinalis. *Ibid. c.*23.

15 Coram Cardinali in Missa nullus liber adhibetur ad legendum Introitum, &c. *Cap.*20.

16 Neque fiunt circuli Canonicorum, neque ante Legatum. *Cap.*21.

17 Bis eo casu thurificandus erit Episcopus. *Ibid. cap.*23.

18 Si Cardinalis est tantùm Diaconus, & veniat in Ecclesiam sibi commendatam in Diœcesi Episcopi, pluuiali vti potest. *Crassus libro* 2. *cap.*23.

19 Non potest benedicere populum, neque rem aliquam, nec simpliciter, nec solemniter, nisi specialem habeat à Papa facultatem. *Ibid.*

20 Nec in Missa benedicere incensum, nec ministris manum osculandam porrigere; neque post Euangelium incensari, nec aliud facere vltra gradum Diaconalem. *Idem ibidem.*

21 In Missa priuata Capellani coram Cardinali & Episcopo datur osculandus liber Capellani soli Cardinali: si plures sunt, nemini datur. *Cæremon. Episcop. lib.*1. *cap.*30.

22 Cardinalibus extra Palatium Apostolicum, & absente Papa, debetur à Clericis non Prælatis genuflexio. *Cærem. Pap. lib.*3. *sect.*1. *c.*12.

Vide CANONICORVM MVNERA ERGA EPISCOPVM *num.*23. FAMILIARIS CARDINALIS *num.* 3. SEMINARIVM CLERICORVM *num* 25.

CASVS RESERVATI.

1 Licet Episcopis reseruare sibi grauiora peccata, & illa præsertim, quibus excommunicationis censura est annexa, *Trid Sess.*14. *cap.*7.

2 A reseruatis in Bulla Cœnæ Domini & Ordinarij locorum nemo potest absoluere: absoluentes ipso facto sunt excommunicati, reseruata absolutione Papæ: priuantur officiis, beneficiis, &c. & inhabiles fiunt, &c. confessiones item nullæ sunt. *Congreg. Episc.* 9. *Ian.*1601.

3 Qui in Italia habent priuilegia valida absoluendi ab aliis reseruatis Papæ, non tamen possunt absoluere in sequentibus casibus:

Violationis immunitatis Ecclesiasticæ in terminis Bullæ Gregorij XIV.

Violationis clausuræ Monialium ad malum finem:

Prouocationis & pugnæ in duello, in terminis Concilij Tridentini & Gregorij XIII.

Iniicientium manus violentas in Clericos, *iuxta Cap. Si quis.*

Simoniæ realis scienter contractæ, & confidentiæ beneficialis. *Eadem* 26. *Nou.* 1602. *cum Clem. VIII.*

4 Et nullo modo à prædictis numero 2. & 3. siue sint ad forum exterius deducti, siue non deducti, possunt absoluere priuilegiati *Eadem sub Paulo V.*7. *Ian.*1617.* Vbi etiam comprehendit censuras reseruatas Ordinario. *Nald. v. Casus reseru. num.*15.

5 Priuilegia contra prædictos casus reseruatos Ordinarij locorum & Bullæ

Cœnæ non reuixerunt per confirmationes priuilegiorum post Concilium obtentas. *Eadem Congreg. sub Vrbano VIII. 17. Nou. 1628.**

6 Si quæ sunt priuilegia in hac materia, scilicet absoluendi ab aliis reseruatis Papæ (exceptis Bullæ Cœnæ casibus) extra Italiam, non sunt sublata. *Eadem ibid.*

7 Non ergo reseruent Episcopi casus Bullæ Cœnæ, neque specialiter Papæ reseruatos. *Eadem 26. Nou. 1602.*

8 Neque promiscuè eos, quibus est annexa excommunicatio nemini reseruata, nisi ob frequentiam, scandalum, aut necessariam causam aliquos nominatim. *Eadem ibid.*

9 Neque eos, in quibus est necessaria restitutio, vel executio pro absolutione. *Ibidem.*

10 Nec eos, qui versantur circa res parui momenti, & qui frequenter eueniunt inter idiotas, licet sint mortiferi. *Eadem ibid.*

11 Nec in carnalibus, vbi adest periculum scandalorum, vel cadere potest suspicio ob frequentem reditum ad Ordinarios. *Eadem ibid.*

12 Nec restitutionem incertorum sibi reseruent. *Eadem 14. Iunij 1619.*

13 Nec eorum absolutionem, qui nocte per ciuitatem inhonestè canentes deambulant. *Eadem 16. Oct. 1615.*

14 Nec eorum, qui violant dies festos. *Eadem 16. Ian. 1615.*

15 Reseruent paucos, eosque maximè necessarios, atrociores, & grauiores. *Ead. 26. Nou. 1602.**

16 Casus reseruati in Synodo sunt perpetui; qui verò singulis annis extra Synodum, morte reseruantis expirant, nisi per successores confirmentur. *Zerola in Praxi v. Casus reseruati. ad 4.*

17 Licentia absoluendi à casibus Episcopo reseruatis dari potest viuâ voce. *Congr. Episc. 26. Nouem. 1602.*

Vide ABSOLVTIO *num. 36. 37.* CONFESSARIVS *num. 17. 33.* EVCHARISTIA *num. 30.* LEGATVS *num. 6. 8.* POENITENTIARIVS *num. 22.* RESTITVTIO INCERTORVM *num. 3.*

CATHEDRATICVM.

1 TAxa Cathedratici est duorum solidorum iuxta valorem locorum & consuetudinem. *Barbos. de Pot. Episc. alleg. 86. num. 43. 44.*

2 Non potest Episcopus imponere nouam taxam nomine Cathedratici. *Congr. Episc. 15. Iun. 1619.*

Vide VISITATIO EPISCOPI *num. 41.*

CENSVRÆ, ETC.

1 LIceat Episcopis in irregularitatibus omnibus, & suspensionibus ex delicto occulto prouenientibus, exceptâ eâ quæ oritur ex homicidio voluntario, & aliis deductis ad forum contentiosum, dispensare. *Trid. Sess. 24. c. 6.*

2 Negatur hæc facultas inferioribus Episcopo, licet habeant quasi Episcopalem iurisdictionem. *Decisum refert Garc. Par. 7. cap. 11. num. 13. & 17.*

3 Item iis Episcopis, in quorum regione non est receptum Concil. Trident. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg. 39. num. 3.*

4 Conceditur confessario Episcopi, si hic indigeat. *Barbos. ibid. num. 15.*

5 Cui conceditur à Papa absolutio à casibus Papalibus, licet non intelligatur concedere casus in Bulla Cœnæ, conceditur tamen facultas absoluendi à censuris reseruatis Episcopo, quas ipsemet sibi reseruauit. *Suar. de Cens. disp. 7. sect. 5. num. 11. 14. & 15.*

6 Potest Episcopus dispensare à simonia occulta, non tamen rehabilitare obtinenda beneficia, seu retinenda. *Decisum referunt DD. apud Barbos. loc. cit. num. 44.*

7 Forensis

7 Forensis potest dispensari in prædictis ab Episcopo, in cuius Diœcesi commoratur, non autem à suo Episcopo absente. *Decisum refert Garc. Par.11.c.10. n.139.in 3.declar.*

8 In dispensationibus prædictis potest ille tantùm Episcopus, qui habet iurisdictionem ordinariam in eum, cui concedenda est dispensatio. *Decisum refert idem ibid.*

9 Potest, etiamsi sit extra suam Diœcesim, dispensare in prædictis. *Barbos. alleg.39.num.7.*

10 Occultum in his dicitur, quod non est notorium, licet sciatur ab aliquibus. *Barbos.ibid.n.21.& 25.*

11 In fine causæ non probatum est occultum. *Idem ibid.n.32.*

12 Censuræ non debent publicari eo apparatu & formâ quibus Romæ Bulla Cœnæ. *Congr.Episc.2. Maij* 1601.

13 Publicatæ ab Ordinariis, & nedum à Sede Apostolica, mandante Episcopo publicentur à Regularibus in eorum Ecclesiis, & seruentur. *Trid.Sess.25.c.12. de Regular.*

Vide ABSOLVTIO *per totum*, EXCOMMVNICATIO *per totum*, LEGATVS *n.7.* REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.42.*

CENSVS.

Vide CONTRACTVS.

Additio.

1 TOllit omnem contrariam consuetudinem; possunt Episcopi cogere contumaces iuris remediis. *Congr.Rit. mense Decemb.*1630.

2 Non tollit immemorabiles & laudabiles consuetudines, sed abusus. *Ead.* 10. *Ianuar.* 1603. 10. *April. &* 19. *Iunij* 1604.17. *Septemb.*1611.28.*Ianuar.*1612. 4.*April.*1615.30. *Ianuar.*1616.

3 Et procedit in omnibus locis Christianitatis totius. 17.*Iunij* 1606.

CESSATIO A DIVINIS.

1 NOn est censura. *Tolet. libro 1. cap.56.*

2 Debet maior pars Canonicorum conuenire cum Episcopo seu Vicario ad decernendam hanc pœnam. *Doctores in cap. Quamuis. de Officio Ordin.*

3 Iudex intra mensem debet monere Papam, ad quem debet pars, ad cuius instantiam ponitur, proficisci, aliàs est nulla. *Tolet.loco cit.*

4 Eo tempore prohibetur Eucharistia, nisi per modum Viatici detur. *Henriq. v.Interdictum. cap* 52.

5 Item prohibetur etiam Sacerdotibus extrema Vnctio. *Idem cap.*53.

6 Item sepultura Ecclesiastica. *Tolet. & Henriq.ibid, loco cit.*

7 Episcopus potest durante cessatione hac celebrare in Ecclesia, vbi ea posita est. *Sayr.lib.1.de Cens.cap.9.n.5.*

8 Non tamen potest Ordines conferre, nisi deficiant Sacerdotes, qui necessaria Sacramenta ministrent. *Idem ibid. num.11.*

9 Ille, in cuius contumaciam ponitur, debet soluere damna & distributiones Canonicorum, eleemosynas pro defunctis. *De Offic.ordin.in 6.cap. Si Canonici.* si verò iniustè, soluat Iudex. *Tolet. suprà.*

10 Non enim in hoc casu possunt Canonici percipere distributiones quotidianas. *Monet.de Distribut. Par.2.qu.16. num.36.concl.2.*

11 Possunt tamen celebrari Diuina Officia in iis Festis, in quibus tempore interdicti. *Idem ibid.num.46.*

CINGARI.

1 VIdeat Episcopus, an schismaticorum mores præ se ferant. *Prou.5.*

2 Quadragesimæ tempore quomodo viuant. *Ibid.*

3 Si publicè offendunt, ab Ecclesia tempore Diuinorum Officiorum eiiciantur. *Ibid.*

4 Qui filios suos Cingaris vendunt, eo ipso excommunicationis pœnam incurrunt. *Prou.* 7.

CLERICVS.

1 NE cuiquam liceat clericalem habitum sumere, antequam primâ tonsurâ initietur, sine licentia in scriptis. *Prou.* 3.

2 Clericalis habitus ab Episcopis in Clero procuretur congruus vsque ad priuationem Officiorum & beneficiorum inclusiuè. *Trid. Sess.* 14. *cap.* 6.

3 Quicumque Clericus debet omnino gestare vestes talares, & tonsuram, sub pœna amissionis beneficiorum & pensionum ipso facto. *Sixtus V. anno* 1589.

4 Exceptis iis, qui non percipiunt de bonis Ecclesiasticis vltra ducatos 60. auri de Camera. *Ibid.*

5 Habitus clericalis potest esse breuior in iter agentibus & ruri habitantibus. *Congr. Episc.* 18. *Octob.* 1589.

6 Clericus pauper non habens habitum congruentem excusatur. *Decisum refert Vgol. de Pot. Episc. c.* 12. *n.* 3. *vers.* 5.

7 Color niger semper adhibeatur, nisi alium requirat dignitatis gradus. *Prou.* 1.

8 Ne serico vestimento domi neque foris vtantur. *Ibid.*

9 Laneum adhibeatur. Reticulo, aut subireto, vt vocant, ne vtantur, nisi valetudinis gratiâ, & sine redimiculis. *Ibid.*

10 Camisias ad collum crispas, & rugosas, vel artificio elaboratas, & ad manus, reiiciant. *Ibid.*

11 Collare simplex, & modicè latum honestè reclinetur. *Ibid.*

12 Externa vestis simplex & talaris erit. *Ibid.*

13 Turgidis caligis & dissectis abstineant, calceos & crepidas ad elegantiam non incidant. *Ibid.*

14 Torques, armillas ac monilia respuant; anulum ne gestent, nisi propter honoris gradum, quibus est concessus. *Ibid.*

15 Vnicus ille sit, non magni pretij; & eum deponant Missam facturi. *Prou.* 4.

16 In morte propinquorum lugubres vestes more laicorum ne induant. *Ibid.*

17 Pensionem habens, neque incedens in habitu, amittit priuilegium fori, licet non sit monitus. *Decisum refert Garc. Par.* 1. *cap.* 5. *n.* 70.

18 Non tamen priuatur priuilegio Canonis. *Decisum refert idem ibidem.*

19 Clerico deferente habitum non tenetur restituere id quod percepit ex immunitate Ecclesiastica. *Congr. Episcop.* 3. *Augusti* 1592.

20 Clericus rediens è bello potest resumere habitum clericalem, dummodò bellum fuerit iustum; neque sit ideò irregularis. *Congregat. eadem* 12. *Ianuarij* 1598.

21 Tonsuram clericalem gestent ad eam formam, quam ratio cuiusque Ordinis arbitrio Episcopi postulabit; & conspicua sit omnibus abraso capillo. *Prou.* 1.

22 Clericorum minorum Ordinum tonsuræ forma in orbem ducta latè pateat vnciis duabus. *Prou.* 5.

23 Subdiaconalis aliquanto angustior Diaconali: hæc tribus vnciis; Sacerdotalis quatuor. *Ibid.*

24 Vel corona Sacerdotis ad mensuram maioris Hostiæ. *Conc. Palentinum sub Vrbano VI.*

25 Corona Clerici ad mensuram minoris Hostiæ. *Conc. Tolet. IV.*

26 Corona Diaconi & Subdiaconi formæ mediæ.

27 Ille excusatur, qui ob infirmitatem non potest deferre tonsuram. *Decisum refert*

refert.

*refert Vgol. de Pot. Episc. cap.*12.*num.*3. *ver.*5.

28 Comam & barbam ne studiosè nutriant. *Prou.*1.

29 Barba in superiore labro ita recidatur, vt pili sacrificij Missæ Sacramenta sumentem non impediant. *Ibid.*

30 Restituantur functiones Ordinum ab Ostiariatu ad Diaconatum in Ecclesiis vt in suo quisque munere deseruiat, assignatis bendeficiis simplicibus vel aliis prouenientibus. *Trident. Sess.*23.*c.*17.

31 Si desint initiati minoribus Ordinibus, suffici possunt etiam coniugati, non bigami, qui tonsuram & habitum clericalem in Ecclesia gestent. *Idem Ibid.*

32 Proprinm superpelliceum singuli habeant, *Prou.*4.

33 Non sordidum, non lacerum, neque nimiùm in humeris elaboratum. *Ibid.*

34 Neque cum eo extra Ecclesiam eant nisi ob Processiones, vel aliud Officium Ecclesiasticum. *Prou.*3.

35 Non possunt cogi Clerici, vt Cathedrali inseruiant diebus Festis, si ibi non habent beneficia, saluâ tamen consuetudine *Congr. Episc.*6.*Sept.*1593.

36 Neque debent cogi ad seruitium Ecclesiæ sub pœnâ excommunicationis, sed aliis pœnis. *Eadem* 7. *Decembris.* 1582.

37 Curent Episcopi, vt Clerici Parochos iuuent in Festis; & item alij Sacerdotes *Prou.*3.

38 Ordinatus ad titulum patrimonij, seu pensionis, sedem non mutet sine licentia Ordinarij, sub pœna interdicti ab exercitio Sacrorum. *Prou.*7.

39 Iis, qui non tenentur ad residentiam debent concedi dimissoriæ, vt alio se transferant. *Congreg. Episcop.* 5. *Iunij* 1584.

40 Possunt ire per Dœcesim sine licentia. *Eadem ibid.*

41 Qui dicesserit cum Episcopi licentia, cùm redierit, infra mensem certiorem eum faciat de suo reditu sub pœna illegitimæ absentiæ. *Prou.*6.

42 Nullius Clericus peregrinus sine commendatitiis litteris Ordinarij sui ad Diuina eelebranda & Sacramenta ministranda admittatur. *Trid. Sess.*23.*c.*16.

45 In Sacris constituti Theologiæ vel sacris Canonibus dent operam in studiis generalibus. *Leo.*10.*anno* 1513.

44 Qui non Sacerdos Missam celebrauit, aut audiuerit confessionem sacramentalem, tradatur Curiæ sæculari puniendus. *Clem. VIII. anno* 1601.*

45 Item exercens Ordinem, quem non habet, est deponendus, vel perpetuò suspendendus, numquam vlteriùs promouendus. *Sylu. v. Ordo* 5.*quæst.*8.

46 Nisi ex ludo id faciat, vel sine solemnitate, vestibus, &c. *Idem ibid.*

47 Qui à Clericali statione discesserit, interdicatur Ordinum suorum munere, & aliis pœnis puniatur. *Prouinc.* 4.

48 Canones innouentur de Clericorum vita, honestate, doctrina, luxu, comessationibus, choreis, aleis, lusibus, ac quibuscumque criminibus & negotiis sæcularibus, sub, pœnis arbitrariis Episcoporum. *Trid. Sess.*22.*c.*1.

49 Liberum sit Presbyteris confiteri cui voluerint ex approbatis. *Congr. Episc.*15. *Octobris* 1501.

50 Arma non deferant, nisi fortè ob iustam causam, in itinere, de licentia Episcopi, & secreto. *Prou.*1.

51 Nullo modo balistam, hastas, sclopetum, tela, & huiusmodi. *ibid.*

52 Personati non incedant; choreas non spectent; à venatione abstineant. *Ibid.*

53 Comœdiis, hastiludiis & spectaculis inanibus ne intersint. *Ibid.*

54 Prohibentur globi, qui malleis ligneis impelluntur, & ludus pilæ maioris *Ibid.*

Vide EXCOMMVNICATIO *n.*37.

55 Valetu

53 Valutidinis causâ paruæ pilæ ludus conceditur,non tamen publicè;nec intercedat pecunia.*Ibid.*

56 Ne inter epulas canant,minúsve inter nuptiales,aut laicales. *Ibid.*

57 Conuiuia vitent,& cauponas,nisi in itinere. *Ibid.*

58 Ne aduocati Procuratorisve nomine causas agant,nisi Ecclesiæ suæ,propinquorum & miserabilium personarum concedente Episcopo.*Ibid.*

59 Ne in profanis negotiis officium tabellionatus exerceat.*Ibid.*

60 Ne artem medendi faciant.*Ibid.*

61 Ne aliena prædia lucri causâ conducant.*Ibid.*

62 Ne tutelam aliorum suscipiant. *Ibid.*

63 Neque a suis instituti tutores.*Congreg.Episc.*14 *Iunij* 1619.

64 Ne pro aliis fideiubeant.*Prou.*1.

65 Ne pro aliis Principis aut alterius negotiorum sint procuratores sine licentia Episcopi quotannis renouanda.*Ibid.*

66 Ne sint in famulatu laicorum etiam Principum, in obsequiis clericali munere indignis, sine facultate scripto data. *Ibid.*

67 Ne sint præcursores aut asseclæ feminarum, nec eis discumbentibus assistant ancillentúrve.*Ibid.*

68 Ne doceant mulieres,etiam illustres legere, scribere, canere,aut sonare,nisi ob ætatem & mores approbarit Episcopus. *Prou.*2.

69 Ne nocte post primam horam sine iusta causa,& tunc cum lumine, domo exeant,*Prou.*1

70 Ne habitent cum eis feminæ quocumque vinculo cognationis aut affinitatis coniunctæ sine consensu Episcopi. *Ibid.*

71 Ne locent ædes,nec ex parte,in quibus ipsi habitare solent,aut debent,laicis personis, nisi Ecclesia præmatur magnâ inopiâ,& ea domus iudicio Episcopi diuidi possit.*Ibid.*

72 In iis si concedatur locatio,prohibetur tamen ob nuptias saltatio, comœdiæ spectaculum.*Prou.*2.

73 Neque tolerentur ibidem imagines indecoræ.*Prou.* 3.

74 In causis, vbi opus est iurent Sacerdotes manu pectori admotâ; præsente tamen Superiore,tactis Scripturis. *Prou.*5.

75 In causis ciuilibus in foro sæculari examinari possunt;sed iuramentum priùs præstetur in tribunali Episcopi. *Congr. Episc.*14.*Aprilis.*1615.

76 Possunt ciuiliter denuntiare aut querelare in Officio damni dati occasione damnorum datorum in suis prædiis:iuramentum tamen detur in foro Ecclesiæ. *Eadem ibid.*

77 Non debent se subdere examini coram iudice laico, vbi timetur,posse indirectè oriri criminalitatem. *Ead.*19.*Iulij.* 1619.

78 Clerici post delicta patrata confugientes ad Ecclesias gaudent beneficio immunitatis extra causas Bullæ Gregorij XIV.*Ead.*24.*Ian.*1617.

79 Neque possunt inde extrahi, præterquam in casibus degradatione dignis; si fiat secùs, restituantur. *Eadem* 17. *Aug.*1618.

80 Declaratio validitatis Clericatus ad superiorem Episcopi, non ad inferiorem spectat.*Ead.*17.*Nouemb.*1617.

81 Non tenentur Clerici ad solutionem onerum impositorum pro Physico, Chirurgo & Ludimagistro. *Eadem.*2. *Aug.* 1719.

82 Clerici cultores agrorum suorum, seu conductores agrorum Ecclesiasticorum, non debent molestari titulo negotiationis illicitæ. *Eadem* 19. *Ianuarij.* 1593.

83 Clericorum numerus ne sit maior quàm

quàm poscat Ecclesiæ seruitium, in præiudicium pauperum laicorum. *Congr. Episc.* 20. *Iulij* 1692.

84 Clerici coniugati gaudent priuilegio fori, etiam in ciuilibus; præsertim in Regno Neapolitano, in quo adest consuetudo *teste Borello Doct. Regnicolà in Add. ad Bellug. in. in Spec. Princ. Rub.* 11. §. *Videamus. Add.* 1. *verb. Coniugati. Et ita censuit S. Congregat. super controuer. iurisdict.* 27. *Febr.* 1630.

85 Iidem non incedentes in habitu, nec inseruientes Diuinis, non gaudent priuilegio fori. *Conc. Trid. Sess.* 23. *c.* 6.

86 Diaconi Seluatici in Regno Neapolitano ad summum quatuor possunt dari Cathedralibus, seu Ecclesiis superioribus. *Congregat. super negotia Regni* 10. *Kalend. Iulij* 1623.*

87 Collegiatis & Parochialibus duo; aliis Ecclesiis, in quibus Diuina celebrantur, si Episcopo videbitur, vnus, *Ibid.*

88 Qui gratis, & per seipsos seruiant, non criminosi, neque malæ famæ. *Ibidem.*

89 Hi non gaudent priuilegio Canonis; fori autem in criminalibus omnino, & in ciuilibus quoad corporis districtionem tantùm, & immunitate ab oneribus personalibus, non ab aliis durante seruitio gaudent. *ibid.*

90 Sine præiudicio maioris priuilegij & immunitatis legitimæ, si alicubi habent. *Ibid.*

91 Ordinarij in præmissis sint iudices, præterquam si agatur de maiori priuilegio dubio; Papæ enim reseruatur. *ibid.*

92 Cùm Clericis in iure aliquid præcipitur, aut prohibetur, intelligitur de iis qui sunt in Sacris, aut beneficiati. *Sà v. Clericus. n.* 2.

Vide FORI PRIVILEGIVM *num.* 1. & *seqq.* HEBRÆI *num.* 45. IVRAMENTVM *num.* 4. 5. MONIALIVM COLLOCVTIO CVM EXTERIS *num.* 5. 6. SEPVLTVRA *n.* 1. 2. SPOLIA CLERICORVM. *n.* 12. SVBSIDIVM CARITATIVVM *n.* 1. 13 THEOLOGALIS PRÆBENDA *n.* 15. 16. TORNEAMENTVM *num.* 3. 6. TVTELA *num.* 1. VSVRA *n.* 10.

Additio.

1 Prohibetur procurare & aduocare, seu patrocinari apud iudicem sæcularem. *DD. cum Barbos. de Iure Eccl. l.* 1. *c.* 40. *n.* 83.

2 Aduocare potest in causa propria, seu Ecclesiæ suæ, seu personarum miserabilium. *DD. ibid. n.* 86.

3 Item in causa coniunctorum, si alium & idoneum habere non possunt. *ibid. n.* 87. & coniunctorum etiam coniunctione spirituali; vt sunt Concanonici. *Ibid.*

4 Item in causis vertentibus in Curia Romana, vbi consuetudine receptum est, vt etiam alieno nomine Clericus litiget. *Ibid. n.* 88.

5 Item in vno tantùm negotio poterit aduocare, & eo finito aliud assumere. *Ibid.*

6 Item potest domi suæ consilium in scriptis dare. *Ibid. n.* 89.

7 Item, si in Minoribus est, neç habet stipendia Ecclesiastica, potest aduocare; imò & qui in Sacris, si non habet vnde viuat. *Ibid. n.* 90. 91.

8 Notariatus seu tabellionatus officium non potest exercere, præsertim in sæcularibus negotiis. *Ibid. n.* 92.

9 Secùs in spiritualibus. *n.* 101.

10 Non potest, si in Sacris est, aut beneficium habet. *Ibid. n.* 93.

11 Secùs, si in Minoribus est. *n.* 98.

12 Et nisi in causa hæresis, seu in Curia Ecclesiastica: *n.* 94 97.

13 Et nisi contraria sit consuetudo exercendi Notariatus à Clericis. *Ibid. n.* 101.

24 Potest esse testis in contractibus & testamentis *n.* 107.

15 Tempore pestis potest esse coram iudice

iudice sæculari sine licentia Episcopi. *Ibid.*

16 Potest vendere vinum suum, etiam minutim, cum aduertentiis ab Episcopo præscribendis. *Congr. Epis.* 5. *Maij* 1593.

17 Item vendere & emere animalia necessaria ad cultum bonorum suorum quorumcumque. *Eadem.* 15. *Nouembris.* 1616.

18 Priuilegio Canonis gaudet Clericus coniugatus cum vnica,& virgine, incedens in habitu & tonsura, *Doctores Communiter.*

18 Item vxor eius, si manus iniectio fiat ei in odium viri. *Carol. de Grass. de Eff. Cler. eff.* 9. *n.* 115. *cum DD. ibi cit.*

20 Item Clericus degradatus verbaliter tantùm. *Barb. cum aliis de Iure Eccl. l.* 1. *c.* 39. § 1. *n.* 6.

21 Non gaudet Clericus hæreticus, bigamus, immiscens se enormitatibus, hoc est, faciens seditionem, prælia, aggressiones in populo. *Idem Ibid. n.* 8. 9. 10.

22 Neque Clericus minorum Ordinum dimisso habitu & tonsurâ, negotiis sæcularibus se immiscens post trinam Episcopi monitionem. *Idem ibid. n.* 11.

23 Neque is, qui per annum exercet artem ignominiosam, mimi, histrionis, &c. post trinam Episcopi monitionem. *Ibid. n.* 13.

24 Neque is, qui publicè exercet officium lanionis, aut cauponis, si coniugatus sit, vel habitum dimisit, post trinam Episcopi monitionem *Ibid n.* 14.

25 Neque famuli, & filij Clericorum, etiam in casibus, in quibus gaudent priuilegio fori. *idem ibid. n.* 15.

26 Licet prohibeantur Clerici tutores esse, possunt tamen suscipere tutelam proximiorum consanguineorum. *Doctores cum Barbos. de Iure Eccl. l. cap.* 39. §. 5. *n.* 73.

27 Et eo casu possunt negotiari res pupilli, non tamen causâ turpis lucri. *Congr. Conc.* 23. *Mou.* 1619.

28 Tutelam honorariam quoque possunt suscipere. *Guttier. in Tract. de Tutel. p.* 1. *c.* 1. *n* 3. quæ excludit negotia sæcularia,

29 septem Decisiones *Congr. Conc. apud Barbos. de Iure Eccl. l.* 1. *c.* 40. *num.* 127. circa legitimam Clericorum negotiationem, *cum aliis sex Decisionibus eiusdem S. Congr.*

30 *Cap. Odoardus* priuilegio non gaudet Clericus excommunicatus. *DD. cum Barb. loc. cit. l.* 1. *c.* 39. §. 6.

31 Neque is, qui falso asseruit, se idoneas habere facultares. *ibid. n.* 19.

32 Neque dolo versatus cum creditore. *num.* 20.

33 Neque laicus, effectus Clericus, post debita contracta in fraudem. *n.* 21.

34 Neque Clericus exercens illicitam negotiationem. *n.* 22.

35 Neque qui debita contraxit spe huius priuilegij. *n.* 23.

36 Neque qui ludo vel luxuriosè bona consumpsit. *n.* 24.

37 Neque condemnatus per tres sententias conformes. *nu.* 25. vbi alij hoc negant.

38 Neque obligatus in forma Cameræ. *n.* 26. vbi tamen alij oppositum docent.

39 Neque obligatus ad pensionem soluendam. *n.* 27. vbi alij contrà sentiunt.

40 Neque conuentus actione reali. *num.* 28.

41 Neque pro debito ex delicto. *n.* 29.

42 Neque debitor pauperioris. *n.* 30.

43 Neque debitor ratione depositi apud se facti. *n.* 31.

44 Neque heres non confecto inuentario. *n.* 32.

45 Neque qui administrauit aliena bona. *n.* 33.

47 Neque periurus, vel suspectus de fuga. *n.* 34.

47 Neque

47 Neque qui negauit debitum. *n.*35.
48 Neque laicus fideiussor Clerici gaudet hoc priuilegio. *n.*36.
49 Clericus fideiussor laici gaudet. *n.*37.

CLERICVS CONCVBINARIVS.

1 CLericus concubinam aut mulierem suspectam in domo vel extra detinere, aut cum ea consuetudinem vllam habere non audeat. *Trid. Sess.*25. *cap.*14.

2 Si monitus non abstineat, tertiâ parte fructuum quorumcumque beneficiorum & pensionum ipso facto sit priuatus, fabricæ Ecclesiæ aut pio loco arbitrio Episcopi applicanda. *Ibid.*

3 Si perseueret, post secundam monitionem priuetur omnibus fructibus, applicandis vt suprà, & administratione beneficiorum arbitrio ordinarij. *Ibid.*

4 Si nihilominùs eam non expellat, tunc beneficiis, officiis, pensionibus perpetuò priuetur, & inhabilis efficiatur ad honores, beneficia & officia iudicio Superiorum. *Ibid.*

5 Si dimissam repetat, aut aliam sibi adiungat, excommunicetur. *Ibid.*

6 Et hæc cognitio causæ ad ipsos Episcopos spectet, qui sine figura iudicij procedere possint. *Ibid.*

7 Clericis verò non habentibus beneficia imponatur pœna carceris, suspensionis ab Ordine, inhabilitatis ad beneficia, & aliæ pœnæ iuxta Canones. *Ibid.*

8 Quæ de concubinatu vel aliis impudicitiis Clericorum statuta sunt, seruanda erunt, etiamsi quis modò cum vna, modò alia muliere impudica deliquisse comprehendatur. *Prou.*6.

9 Non licet Episcopo bis dispensare cum Clerico super crimine publico concubinatus. *Riccius in Praxi Resol.*396.

Vide SODOMIA *num.*1. *&* 2.

Additio.

1 EST ipso iure antiquo suspensus: quod innouatum est à *Trident. Sess.*25. *cap.*14. *&* *decisum refert Philibertus noster Marchinus de Sacr. Ord. p.*5. *cap.*13. *num.*15.

2 Potest Episcopus absoluere ab hac suspensione, non tamen post actum Ordinis dispensare potest ab irregularitate. *Idem ibid. n.*19.

3 Concubina Clerici potest puniri ab Episcopo. *Ex Trid. Sess.*24. *c.*8. *de Reform. matrim.*

CLERI CONVENTVS.

1 PRocuratores Cleri ad omnia, quæ accidere possunt, ne fiant, neque in Synodo; sed tantùm ad particularia negotia. *Congr. Episc.*21. *Martij* 1589.

2 Curati Regulares tenentur interesse cum aliis Curatis Congregationi casuum conscientiæ. *Eadem* 13. *Octob.*1592.

3 Confessarij sæculares possunt cogi, vt intersint lectioni de casibus conscientiæ. *Eadem* 9. *Augusti* 1594.

4 Presbyteri non Curati non possunt cogi ad Congregationem casuum conscientiæ. *Eadem* 16. *Ianuar.*1601.

5 Singulis mensibus in Diœcesi modò in vnam modò in aliam Ecclesiam parochialem Vicariorum foraneorum curâ Clerus cogatur: idque in orbem fiat. *Prou.*2.

6 Non in Decembri, neque Ianuario, pro locorum & temporum ratione. *Prou.* 4.

7 Tam in Vrbe quàm in Diœcesi pro conuentu Cleri menstruo edantur certæ regulæ. *Ibid.*

8 Missam singuli celebrent: Missam conuentualem pro Defunctis, vel de Spiritu S. solemniter cantent, Concióque ab vno ex iis habeatur. *Prou.*1.

9 Fiat Processio circa cœmeterium. *Ibidem.*

10 In domo Parochi vno ferculo contenti cibum capiant. *Ibid.*

11 Aliquid legatur de casibus conscientiæ seu Decretis vtilioribus, seu agatur de communibus Cleri defectibus. *Ibidem.*

12 Ne tamen fiant hi conuentus in die Festo, neque in Festo loci, vbi habendus est conuentus. *Prou.* 2.

13 Die Dominico antecedente conuentum moneatur populus, vt intersit. *Ibid.*

14 Quæ verò quæstionum explicationes habitæ erunt in iisdem conuentibus, & si quæ minùs explicatæ fuerint, eæ omnes ad Episcopum consignatæ litteris Vicarij foranei mittantur; cuius iudicio illæ approbatæ in codicem referantur, custodiendum à Vicario foraneo. *Ibid.*

15 In Festis locorum ne accedat Parochus ad alienam Ecclesiam Missam facturus sine licentia Episcopi in scriptis. *Prou.* 4.

16 Quæ licentia danda est iis tantùm, qui, omnibus consideratis, necessarij videntur ad celebritatem. *Ibid.*

17 Quatuor aut sex ad summum, nisi aliquando plures adhibendi sint ex legato, vel alia de causa. *Ibid.*

18 Si alij Sacerdotes conuenire possunt, ne accedant Parochi; & de his non ij, qui maiorem populum habent. *Ibid.*

19 Abeunte Parocho substituatur alius Sacerdos approbatus ad Missam & functiones parochiales. *Ibid.*

20 Vel præcedente Festo die moneat populum de absentia, ob Festum alibi celebrandum. *Ibid.*

21 Exteri Sacerdotes non admittantur neque in Choro, neque in mensa, neque in eleemosynis distribuendis. *Ibid.*

22 Eligantur probati viri, à quibus Clerici inferioris ordinis sæpè conuocati, vitæ Ecclesiasticæ moribus instruantur. *Prou.* 2.

23 Eosdem semel & iterùm quotannis recognoscat Episcopus coram se, vt progressiones eorum intelligat. *Ibid.*

24 Singuulis mensibus, vel alio stato tempore, testimonium ferant de Sacramentorum vsu, functionibus, studiis & similibus ad præscriptam certam rationem. *Prou.* 4.

COADIVTOR EPISCOPI, ET ALIORVM.

1 Coadiutori Episcopi cum futura successione non licet ingredi ciuitatem pontificaliter. *Congr. Rit.* 31. *Ian.* 1591. *apud Quar. in Addit. v. Archiepisc. auctorit.* 17.

2 Neque debet vti Cruce prælatâ ante se Coadiutor Archiepiscopi. *Eadem ibid.*

3 Potest vti cappâ exercens Pontificalia in Ecclesia absente Episcopo; eo autem præsente vti debet mantelletto & rochetto, non mozettâ, etiam eo absente. *Eadem ibid.*

4 Non debet sedere in sede Episcopali. *Eadem ibid.*

5 Coadiutori Episcopi debetur primum stallum in choro, siue sedes cameralis. *Ead.* 14. *Ian.* 1623.

6 Non sedet celebrans nisi in faldistorio; neque habet Diaconos assistentes; neque Canonici parantur; neque ponitur septimum candelabrum. *Eadem* 1. *Sept.* 1607.

7 Compellendi sunt Canonici, vt Coadiutori Episcopi solemniter celebranti & Pontificalia exercenti assistant semper. *Eadem apud Quar. suprà.*

8 Idem celebrans, præter Diaconum & Subdiaconum, debet habere assistentem Canonicum pro libro. *Eadem* 7. *August.* 1627.

9 Non vtitur baculo nisi in Ordinationibus.

tionibus. *Eadem* 1.*Septemb*.1607.

10 Non debent Canonici accedere ad circulos ante eum. *Eadem apud Quar. suprà*.

11 Decet, vt Coadiutor Episcopi confessionem faciat cum Canonico celebrante, & vt in fine Missæ benedicat populo. *Eadem ibid*.

12 Potest, de licentia tamen Episcopi, benedicere populo dum per ciuitatem incedit. *Eadem ibid*.

13 Decet maximè, vt Canonici prodeant obuiam illi ad Ecclesiam pontificaliter accedenti ad ostium Ecclesiæ, eumque discedentem ad idem ostium deducere; imò esset commendandum, si nonnulli Canonici ad eius ædes accederent. *Eadem ibid*.

14 Non potest largiri Indulgentias nisi nomine Episcopi, si eas concesserit. *Eadem ibid*.

15 Coadiutores cum futura successione à Papa tantùm deputari possunt. *Fr. Leo For.p.*2. *cap*.4. *num*.77.

16 Debet dari Coadiutor Beneficiato minùs idoneo. *Trid. Sess*.21. *cap* 6.

17 A solo Episcopo datur. *DD. apud Barbos.alleg*.63.*num*.7. & datur Archidiacono, si eget. *Monet de Distribut. Par*.2. *quæst*.1.*num*.24. non autem potest Episcopus dare alij Dignitati, seu Canonico. *Idem ibidem num*.26. quamquam hodie cessare videtur antiqua causa in Archidiacono. *num*.28.

18 Potest dari ad tempus ob senium vel morbum coadiuti. *Garc.p.*4.*c*.5.*n*.5.

19 Certa porta reddituum assignanda est Coadiutori. *Azor. p*.2. *l*.8. *c*.6. *q*.1.

20 Si redditus non sufficiunt, priùs prouideatur infirmo Rectori. *Ricc.in Praxi Resol*.494.*n*.21. priùs Coadiutori. *Azor. p*.2. *lib*.3.*c*.2. *q*.9.

21 Coadiutor Archidiaconi eo absente habet in Ecclesia eiusdem prærogatiuas. *Congreg. Rit*. 28. *Aug*.1628.

22 Coadiutor Dignitatis sedet in loco supra Canonicos. *Garc. Par*.4.*c*.5.*n*.65.

23 Coadiutor Canonici post omnes Canonicos sedet. *Gonzal. ad Reg*.8. *Cancell. Gloss*.5. §.9. *n*.101.

24 Coadiutor Canonici præbendæ presbyteralis sedet ante Canonicos Diaconales. *Leo in Thes. for. Par*.2. *c*.4. *n*.57.58.

25 Regulariter Coadiutor potest omnia quæ coadiutus. *Idem ibid. num*.64.

26 Habet vocem actiuam & passiuam in Capitulo prout alij Canonici. *Rot. in Salmantina Coadiut*. 1.*Iulij* 1594. *coram Penia*.

27 Coadiutor infirmus, vel legitimè impeditus, lucratur distributiones, non coadiutus infirmus. *Leo vbi suprà n*.65.

28 Coadiuto excommunicato Coadiutor lucratur distributiones, nisi inseruiat pro ipso coadiuto ad eiusdem lucrum. *Idem ibid. num*.67.

29 Forma Coadiutoriæ semper est considerada. *Idem ibid. num*.64.

Vide FIDEI PROFESSIO *num*.8. FORI PRIVILEGIVM *num*.14 PAROCHORVM MVNERA *num*.40. VISITATIO CIRCA CANONICOS EXEMPTOS *num*.7.

Additio.

1 NOn debet accendi septimum candelabrum in Missa Pontificali Coadiutoris Episcopi. *Congregat. Rit*. 1.*Sept*.1607.

2 Rectori leproso dandus est Coadiutor. *DD. cum Barbos. de Iure Eccl. lib* 3. *cap*.10. *num*.9.

3 Item paralitico. *Ibid.num*.10.

4 Et dementi. *Ibid. num*.11.

5 Illiterato quoque & imperito. *Ibid. num*.12.

6 Et propter auctam populi numerositatem. *Ibid. num*.16.

7 Item suspecto de bonorum Ecclesiæ dilapidatione. *Ibid. num*.20.

8 Coadiutoria, nullâ factâ mentione de obtentis beneficiis quæ habet, vitiatur, & est nulla. *Garc. p.2. cap.5. in Addit. sub num.130. dub.38.*

9 Ad titulum Coadiutoriæ nemo potest ordinari, nisi ratione illius habeat congruam sustentationem quasi titulo pensionis. *Garc.p.2.cap.5.à n.132.Monet. de Opt. Can.c.4.q.8.n.169.*

10 Coadiutor in Dignitate præcedit omnes Canonicos absente Coadiutore. *Congr. Rit. 22.Octob.1619.*

11 Et facit omnes functiones absentis in stallo eiusdem. *Ead.12.Octob.1619.& 29.Maij 1621.*

12 Coadiutor Canonici sedet vltimus post omnes Canonicos viuente coadiuto. *Eadem 16. Sept. 1606. 3. Decemb. 1616. 18.Mart.1617. 18.Augusti 1618. 10.Decemb.1619.*

13 Non obstante quocumque statuto. *Eadem 10.Dec.1619.*

14 Si non est in Sacris, potest omnia facere quæ sine paramentis sacris cum habitu canonicali facere posset coadiutus. *Eadem 19.Dec.1615.*

15 Et ei tenentur Canonici inseruire in omnibus functionibus coadiuti. *Eadem 10.Ian.1609.*

16 Non tenetur ad onera Canonicorum iuniorum, post quos sedet. *Ead. 16.Sept. 1605. & 15.Apr.1606.*

17 Non sibi optat, sed coadiuto. *Eadem 16.Sept.1606.*

18 Gaudet Coadiutor regulâ de annali & triennali possessore. *Ead. ibid.*

19 Possunt adesse coadiutus in suo stallo & Coadiutor in vltimo stallo in Missis solemnibus & Processionibus. *Barbos. de Can. c.29.num.54.*

20 Coadiutor non intelligitur comprehensus in statuto, quod ex aliqua causa iubilare facit Canonicos. *Congreg.Rit. 15.Apr.1606.* quidquid dicat *Garc. p.4. cap.5. num.89.*

21 Excommunicato coadiuto, seu iustè carcerato, Coadiutor nihil illi lucratur. *Congr.Conc. 15.Dec.1618. Barb. de Can. cap.29.num.17.*

22 Neque potest lucrari coadiuto non ordinato de more, licet ipse Coadiutor sit ordinatus. *Congr.Rit. 1.Dec.1629.*

23 Coadiutus nunquam obligatur ad interessendum, si Coadiutor legitimè impeditus non intersit; lucratur tamen distributiones. *Congreg. Conc. 9.Nou.1630. Barb. cap.29. num.45.*

24 Non gaudet priuilegiis & indultis de percipiendis fructibus in absentia, puto ratione studij aut lecturæ in Vniuersitate. *Garc. Par.4. cap.5. in Addit. post num,130. dub.30.*

25 Non potest exercere officia, ad quæ coadiutus est electus. *Garc. p.2. cap.5. in Add. sub num.88.*

26 Ægrotans Coadiutor aut legitimè impeditus habetur pro præsente, si actu seruiebat. *Idem ibid. num.80.81.*

27 In Capitulo, vbi agitur de coadiuto, potest adesse Coadiutor; & è contra coadiutus, vbi agitur de Coadiutore; nisi agatur de ipsa Coadiutoria. *Garc. part.4. cap.5.num.103.*

28 Extra Ecclesiam Cathedralem in absentia coadiuti tanquam verus & proprius Canonicus est censendus quoad præeminentias veris Canonicis conuenientes. *Congr. Rit. 15.Mart.1608.*

29 Post mortem coadiuti debet Coadiutor capere nouam possessionem. *Eadem 21.Mart.1609.30.Ianuarij & Iunij 1616. 7.Aug.1627.*

30 Et tunc tantùm tenetur ad fidei professionem. *Barbos. loco citato capite 29. num.14.*

31 Assignatúrque illi vltima sedes post omnes Canonicos. *Decisum referunt Doctores apud Barbos. de Canon. cap. 29. num.22.*

COEME

COEMETERIA.

1 Restituantur, vbi non sunt. *Prouinc.1.*

2 Nullæ ibi sint arbores, nec herba pabulo danda. *Prou.4.*

3 Benè claudantur, & Cruce altâ in medio positâ. *Prou.1.*

4 Vbi potest, extruatur ibi Capella, & adsit vas cum aqua benedicta. *Prou.4.*

5 Stabula iumentorum inde distent. *Ibidem.*

6 Neque ibi tritura fiat, neque telæ extendantur, neque fabrile quid elaboretur. *Ibidem.*

7 Ecclesiâ pollutâ censetur pollutum contiguum Cœmeterium, non è contra. *Barb. de Pot. Episc. alleg. 27. num. 29.*

COMITES PALATINI.

Vide EXEMPTI.

COMMVTATIO VLTIMARVM VOLVNTATVM.

1 Ex iusta & necessaria causa debet fieri vltimarum voluntatum commutatio: & ab Episcopis summariè cognoscatur antequam executioni demandetur. *Trid. Sess. 22. c. 6.*

2 Iustas causas sex affert *Barbos. de Pot. Episc. alleg. 83. à n. 7. & seqq.*

3 Non potest Episcopus commutare defunctorum voluntatem. *Barbos. ibid. num. 2. & 3.*

4 Potest autem concurrente iustâ & rationabili causâ legatum pium ad certum vsum relictum commutare in alium pium; quamuis tale legatum possit adimpleri. *Sylu. v. Legatum 4. quæst. 12. Barbos. sup. num. 5.*

5 An consensus hæredis requiratur. Affirmat *Abb.* Negat *Felin. apud Barbos. ibid.*

6 An etiam consensus Ecclesiæ, cui legatur. Affirmat *P. de Vbald.* Negat *Bartol. apud eumdem num. 6.*

7 Item potest, quando legatum est circa pium opus incertum. *Monet. de Commut. vlt. volunt. c. 5. q. 11. num. 341.*

8 Item quando non sufficit ad opus certum à testatore designatum. *Idem ibid. num. 330.*

9 Item pro vna vice, vel ad tempus. *Idem ibid. num. 332.*

10 Item potest concedere modicam dilationem. *Idem ibid. num. 391.*

11 Relictum factum pauperibus potest conuertere in fabricam. *Genuens. Man. Past. cap. 73. num. 5.*

12 Relictum pro fabrica potest conuertere in picturam. *Idem ibid. n. 6.*

13 Item potest exequi testatoris voluntatem in alio loco, & alio modo, datâ negligentiâ illius Ecclesiæ, in cuius fauorem testator ordinauit. *Monet. sup. n. 335.*

14 Item si vrgeat necessitas commutandi, neque adiri potest Papa. *Idem ibid. num. 348.*

15 Licet pateat aditus ad Legatum, seu Nuntium, qui tamen careant facultate commutandi. *Ibid. num. 352. 362.*

16 Potest item, si pia voluntas non potest de facto impleri, & de consensu hæredis mutari, vt aliquo modo impleatur. *Idem ibid. num. 322.*

17 Immò si non est omnino impossibile, sed valdè difficile. *Ibid. n. 339.*

18 Etiamsi ex impossibilitate iuris deficiat executio. *Ibid. n. 339.*

19 Dummodò testator probabiliter ignorauerit impossibilitatem executionis. *Ibid. num. 343.*

20 Et nisi impedimentum sit temporale. *Ibid. n. 347.*

21 Ex omissione Missarum, seu Officiorum non celebratorum, pecuniam, quæ superest, potest Episcopus conuertere in alium pium vsum eiusdem Ecclesiæ. *Ibid. num. 369.*

22 Non autem potest Episcopus commutare

mutare quæ pertinent ad suam Cathedralem, mensamve, aut Capituli sui. *Ibid. num.* 378.

23 Neque in iis quæ spectant ad subditos inferioribus Prælatis, nisi ex horum negligentia *Ibid. num.* 380.

24 Relictum pro sustentatione pauperum in redemptionem captiuorum non potest mutare. *Genuensis loc. cit. num.* 8.

25 Relictum pro maritandis puellis non potest conuerti in vsum nondum nubilium. *Idem ibid. num.* 14.

26 Item ad certum vsum Ecclesiæ, nempe pro pilastris, non potest in alios vsus eiusdem Ecclesiæ, sine causa, nisi aliquid supersit. *Idem ibid. num.* 16.

27 Causæ denique commutationis sunt necessitas & euidens vtilitas. *Monet. sup. cap.* 6. *quæst.* 2. *num.* 81.

Vide LEGATVM *num.* 5.

CONCEPTIO B. VIRGINIS.

1 Qui dicunt mortaliter peccare, vel esse hæreticos eos qui defendunt Conceptionem cum peccato originali; vel è contra affirmant peccare eos qui colunt Festum Conceptionis, sunt excommunicati. *Sixtus IV. Pius V. Trid. Sess.* 5. & *Paulus V.* 31. *Aug.* 1617.*

2 In publicis Concionibus, lectionibus & aliis actibus nemo audeat asserere Conceptionem cum peccato; & asserens contrarium non impugnet aliam opinionem; neque agatur de ea aliquo modo, sub censuris & pœnis prædictarum Constitutionum. *Paulus V. ibid.*

3 Datur facultas Episcopis & Inquisitoribus contra transgressores, etiam Regulares. *Ibid.*

4 Neque in colloquiis priuatis seu scriptis audeat quis asserere Conceptionem cum peccato; neque de hac opinione affirmatiua agere sine speciali indulto Sedis Apostolicæ. *Greg. XV.* 24. *Maij* 1622.* Dominicani tamen possunt inter se dumtaxat, non inter alios, neque cum aliis de materia eiusdem Conceptionis disserere: neque super hoc molestari debent. *Idem* 28. *Iulij* 1622.*

5 In Officio Festi Conceptionis eiusdem non aliud nomen quàm Conceptionis adhibeatur, sub pœnis prædictis. *Idem suprà.*

6 Cum facultate vt suprà Ordinarij, & Inquisitoribus contra quoscumque. *Ibid. Vide* REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.* 64.

CONCILIVM PROVINCIALE.

1 Celebretur quolibet triennio à Metropolitano, seu eo impedito, ab antiquiore Episcopo. *Trid. Sess.* 24. *cap.* 3.

2 Non ergo ab exempto Episcopo cogi potest antiquiore Suffraganeis. *Decisum refertur in Praxi Episc. v. Concilium ad* 7.

3 Episcopi omnes, & alij, qui de iure vel consuetudine tenentur conuenire, *Trid. suprà.*

4 Debent vocari, ita quòd non vocatus non tenetur ire, nisi indictum fuisset sequens Concilium in præcedenti. *Quar. v. Concil. Prou. num.* 3.

5 Qui nulli Archiepiscopo subiiciuntur, aliquem vicinum Archiepiscopum semel eligant, in cuius Synodo intersint. *Trid. suprà.*

6 Hæc electio mutari non potest, *Decisum refert Quar. loc. cit. num.* 2.

7 Abbates habentes populum & membra non exempta, à quibus appellatur ad Archiepiscopum, tenentur accedere. *Quar. in Addit. vbi suprà num.* 3.

8 Abbates item habentes iurisdictionem quasi Episcopalem & cogentes Synodum tenentur. *Ibid. v. Abbas, num.* 46.

9 Commendatarij quoque Episcopalem iurisdictionem habentes. *Ibid.*

10 Capitula Cathedralium vocari debent. *Idem ibid.*

11 Et eò magis, ſi vacat Sedes. *Ibid. in Addit.*

12 Capitula habentia quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem ſunt vocanda. *Deciſum refertur ibid.*

13 De neceſſitate vocandi ſunt Epiſcopi, non alij. *Quaranta ibid.*

14 Hoc eſt, Ordinarij & quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habentes. *In Addit. ibid.*

15 Item electi, & poſſeſſionem adepti, licet non ſint conſecrati Epiſcopi. *Ibid.*

16 Sufficit vocatio per edictum. *Ibid.*

17 Quandiu Concilium non erit abſolutum, moram purgare poteſt Epiſcopus. *Ibid. num. 4.*

18 Non venientibus aliis deuoluitur auctoritas ad præſentes. *Ibid. n. 5.*

19 Grauis neceſſitas excuſat abſentem. *Ibid. num. 6.*

20 Qui ſubeſt duobus Metropolitanis, ſi eodem tempore ab iis vocetur, mittat ad alterum litteras cum Procuratore. *Ibid.*

21 Poſſunt compelli vt veniant. *Ibid. n. 7.*

22 Sub pœna ſuſpenſionis à communibus negotiis cum aliis Epiſcopis; & poſt trinam monitionem, excommunicationis. *Ibidem.*

23 Poteſt Epiſcopus pro dicto acceſſu petere ſubſidium ab Eccleſiis, ſi pauper eſt. *Ibid. num. 8.*

24 Archiepiſcopus non poteſt petere aliquid à Prælatis, ſub pœna quadrupli. *Ibidem.*

25 Litteræ Paſtorales Archiepiſcopi ab Epiſcopis promulgentur de Concilio celebrando, *Prou. 6.*

26 In die Epiphaniæ in omnibus Cathedralibus inter dies Feſtos illud euulgetur. *Cærem. Epiſc. l. 1. c. 31.*

27 Item per vnum ſaltem menſem antè ad valuas Eccleſiæ Cathedralis. *Ibid.*

28 Tribus proximis diebus Dominicis in Metropolitana & Parochialibus inter Concionem publicetur. *Ibid.*

29 Dominico die ante initium Concilij omnes communicent, & orent aſſiduè pro tanto negotio. *Prou. 4.*

30 Quintâ quaque feriâ Miſſæ dicantur de Spiritu ſancto à ſingulis Sacerdotibus in Prouincia, & in Collegiatis cantentur. *Prou. 2.*

31 Vel ſaltem fiet commemoratio, ſi Feſto impeditur. *Prou. 4.*

32 Singulis diebus Dominicis Proceſſio cum Litaniis in Collegiatis & Parochialibus habeatur. *Ibid.*

33 Et hæc fiant vſque ad finem Concilij. *Prou. 2.*

34 Immò & ſingulis diebus à Dominica tertia ante diem Concilij dicatur Collecta de Spiritu ſancto vſque ad finem Cocilij. *Prou. 6.*

35 Quiſque Epiſcopus intereà de conſilio ſuorum peritorum materiam inſtruat pro Concilio. *Prou. 4.*

36 Duobus ſaltem comitatus, Diacono & Subdiacono, accedat. *Prou. 6.*

37 Obuiam cuique Epiſcopo eant Vicarius Generalis, Prælati, & alij; quos mittet Archiepiſcopus per duo aut tria milliaria. *Ibid.*

38 Cùm ingreditur, mulâ vectus decorè, non recuſet, rogatu & conceſſo Archiepiſcopi, in via populo benedicere. *Ibid.*

39 Ad Baſilicam maiorem eat, oret, obuios in porta habens Canonicos & Clericos eiuſdem. *Ibid.*

40 Si occupati ſint in Choro, duo quatuórve illi obuiam eant. *Ibid.*

41 Campanæ pulſentur, & niſi Diuina celebrentur, organum quoque cum pia cantus modulatione. *Ibid.*

42 Inde ad Metropolitanum veniat, qui obuiam procedens Epiſcopum benignè excipiat. *Ibid.*

43 Paulò ante Concilium inſtituatur oratio 40. Horarum in Metropolitana. *Prou. 4.*

44 Oratio ſine intermiſſione curetur à Regularibus & Monialibus in ciuitate. *Prou.6.*

45 In tota Diœceſi idem præſtetur. *Ibidem.*

46 Immò & in tota Prouincia Epiſcopi curent. *Ibid.*

47 Congregationes generales, quæ ſtatæ in ſingulas hebdomadas habebuntur, ſignificentur tum campanâ tum ſchedulis affixis. *Prou.4.*

48 In Congregationibus vtantur rochetto diſcooperto & mozettâ. *Cæremon. Epiſc. l.1. cap.3.* & Archiepiſcopus ſtolâ rubeâ ſuper mozettam. *Prou.7.*

49 Sedeant in Concilio ſecundùm ordinationis ſuæ tempus Epiſcopi. *Cærem. Epiſc. loco cit. cap.31.*

50 Epiſcopus, qui fuit Archiepiſcopus, ſedebit immediatè poſt Metropolitanum. *Quar. in Addit. loco cit. num.9.*

51 Exemptus ſedeat ſuper omnes Suffraganeos Epiſcopos. *Deciſum refert Praxi Epiſc. v. Concilium. ad 4.*

52 Aliorum ordo in ſedendo habetur *in Cærem. l.1. c. vlt.*

53 Abbates habentes quaſi Epiſcopalem iuriſdictionem habent vocem deciſiuam. *In Addit. ad Quar. ſup. num.3.*

54 Capitulum Sede vacante habet deciſiuam per Vicarium Capitularem. *In Addit. ibid.*

55 Capitula habent vocem conſultiuam, *Quar. ibid.*

56 Totum Concilium eſt iudex, non ſinguli. *Ibid. num.10.*

57 Principalis iudex eſt Archiepiſcopus de conſilio aliorum & conſenſu. *Idem ibid.*

58 Et hoc modo pronuntiare debet. *Ibid.*

59 Poterunt alij habere vocem etiam deciſiuam accedente conſenſu omnium Suffraganeorum. *In Addit. ibid.*

60 Poteſt Suffraganeus impeditus conſtituere alium Suffraganeum cum ſpeciali mandato ad decidendum. *Nauar. Conſ.3. de Offic. deleg. in antiq.*

61 Vel potiùs ad præſentandum ſuum votum in ſcriptis ſuper aliquo particulari negotio, non in genere. *Quar. in Addit. ſup. num.10.*

62 Statur maiori parti, licet diſſentiat Archiepiſcopus. *Quar. ibid.*

63 Si nolit ille ideò pronuntiare, recurrendum eſt ad Papam. *Ibid. n.10.*

64 Cognoſcere autem poteſt de omnibus cauſis Eccleſiaſticis totius Prouinciæ. *Ibid. n.11.*

65 Etiam finito Concilio, ſi ante finem cœpta eſt cognitio. *Ibid.*

66 Non poteſt cognoſcere de perſona Archiepiſcopi, niſi ad effectum monendi eumdem. *Ibid.*

67 Supplere poteſt negligentiam eiuſdem, & cognoſcere de cauſis appellationum. *Ibid.*

68 Item & de cauſis Metropolitanæ Eccleſiæ. *Ibid.*

69 Poteſt recuſari Concilium, & haberi ſuſpectum: & ſuſpectus Epiſcopus in aliquo caſu debet abeſſe. *Ibid. n.12.*

70 Statuere poteſt iuxta Canones, apponere pœnas, vel grauare ſine præiudicio aliorum. *Ibid. n.13.*

71 Ligantur ſubditi Epiſcopi Suffraganei abſentis, & laici quoque, in materia ſpirituali. *Idem ibid.*

72 Item & exempti vocati ad Concilium. *Trid. Seſſ.24. c.2.*

73 Caueatur multitudo ſtatutorum, obligatio ad culpam, vſus cenſurarum nimius. *Quar. ſup. num.13.*

74 Non obligantur Regulares exempti. *Nauar. Conſ.2. de Sepult. in antiq.*

75 Non poteſt Concilium Prouinciale dare facultatem pœnitenti ſubdito Suffraganei eligendi Confeſſarium non approbatum à Suffraganeo ipſo. *Deciſum refertur à Quar. loco citato die 16. Martij 1581.*

76 Ex Concilio Tridentino debet cognoscere

De professione fidei. *Sess.25. cap. 2. de Reformat.*

De iudicibus causarum. *Sess.25. c.10.*

De Diuinis Officiis. *Sess.25. c.12.*

De tenuitate Cathedralium. *Sess.24. cap.13.*

De Examinatoribus & beneficiis Curatis. *Sess.24. c.18.*

De residentia & licentiis. *Sess.23.c.1.*

De promouendis ad Cathedrales. *Sessione 24. c.1.*

De visitatione eorumdem. *Sess.24. c.3. & cap.9.* si dubitatur, ad quem spectet.

De Monasteriis negligente Episcopo. *Sess.25. de Regul. cap.12.*

De locationibus contra Canones factis. *Sess.25. cap.11.*

De abusibus Indulgentiarum, miraculis, Reliquiis. *Sess.25.*

De minoribus causis Episcoporum criminalibus: nam *Sess.24. cap.5. & Sess.3. cap.8.* excipiuntur grauiores.

De collatione beneficiorum indignis. *Cap. Graue. de præbend.*

De officiis publicis datis, perperam vel Iudæis, vel Paganis. *Cap. Cùm sit. de Iud.*

77 Ieiunium celebrét Episcopi cum suis familiis pridie diei Concilij. *Prou. Inc.4.*

78 Vesperi campanæ pulsentur: quod item fiat pridie cuiusque sessionis. *Ibid.*

79 Immò in omnibus Ecclesiis à primis Vesperis per totam diem, & ipsâ die sequenti, quousque Archiepiscopus ingressus fuerit Ecclesiam. *Cærem. Episc. loco cit.*

80 Die ipsâ Concilij celebrent Episcopi, item Sacerdotes omnes: reliqui communicent, & præsertim familiares, de manu Episcoporum. *Prou.4.*

81 In prima sessione Processio solemnis fiat conuocato vniuerso Clero, etiam Regulari. *Ibid.*

82 Archiepiscopi habitus erit amictus, alba, cingulum, stola, mitra pretiosa. *Cærem. Episc. loco cit.*

83 Habitus Episcoporum erit supra rochettum amictus, pluuiale, mitra auriphrygiata. *Ibid.*

84 Abbatum benedictorum erit pluuiale, mitra simplex. *Ibid.*

Vide ABBAS *à num.43.*

85 Color rubeus adhibetur. *Ibid.*

86 Missa de Spiritu sancto per Archiepiscopum cantabitur. *Ibid.*

87 Sermo Latinus ab eodem habebitur. *Prou.4.*

88 Episcopi triplici ductu incensantur omnes. *Zerol. p.2. v. Concilium 3.*

89 In fine Missæ non datur solemnis benedictio, sed in fine sessionis. *Cærem. suprà.*

90 Cætera vt in Pontificali & Cærem. Episcoporum.

91 In aliis sessionibus Missa & Sermo ab alio Episcopo, qui à Metropolitano electus fuerit. *Prou.4.*

92 Diebus Festis manè saltem conciliares actiones omittantur, vt Episcopi Diuinis Officiis vacent. *Ibid.*

93 Decreto promulgato de Concilij initio cantetur Hymnus Te Deum. *Prou.6.*

94 Festis diebus solemni ritu Missa ab aliquo Episcopo celebretur, & Concio prætereà ab eodem vel alio Episcopo ad populum habeatur præsentibus aliis Episcopis. *Ibid.*

95 Ad Vesperas item conueniant, & intersint sacræ tractationi, quam Metropolitanus vel alius Episcopus habuerit. *Ibid.*

96 Populus quoque Supplicationibus obeat Ecclesias insigniores; & audiat quotidie, vel saltem tribus feriis, Conciones in Metropolitana. *Ibid.*

97 Singulis diebus Clerus ciuitatis in capella Archiepiscopali clericales aliquas studiorum exercitationes ineat ad præscriptum. *Ibid.*

98 Pro familiaribus Episcoporum Theologus Metropolitanus seu alius explicet eis Psalmos, vel sacros alios libros, quo tempore Congregationes Episcoporum habentur. *Ibid.*

99 Nullus Episcopus abeat sine causa, & sine licentia. *Prou.*4.

100 Non possunt illicentiati recedere ante finem Concilij, sub pœna excommunicationis; à qua absoluuntur ab ipsa Synodo tantùm. *Quaranta in Addit. suprà num.*4.

101 Si quis abit, Procuratorem, relinquat. *Prou.*4.

102 Comprobatis Decretis in sessione Chorus canat Te Deum. *Prou.*6.

103 Antequam dimittatur Concilium; legantur Sanctiones Tridentinæ, & aliæ, quæ ad mores attinent Episcoporum, & ex Pontificali promissiones factæ in eorum consecratione. *Prou.*4.

104 Episcopi ordine accedentes ad altare maius in vltima sessione assentiendo subscribant post Metropolitanum. *Ibidem.*

105 Idem præstent Procuratores antequam abeant. *Ibid.*

106 Si non fecerint, excommunicationis pœnam incurrant. *Ibid.*

107 Post acclamationes & osculum pacis recedant in pace. *Cæremon. Episcop. loco cit.*

108 Non sunt publicanda Decreta inconsulto Romano Pontifice. *Sixtus V. anno* 1584.

109 Postridie illius diei, quo sessio vltima habita est, Missa solemnis fiat ab aliquo Episcopo pro defunctis Episcopis cum oratione Latina & absolutione solemni quatuor iuniorum Episcoporum. *Prou.*5.

110 In discessu Episcoporum, paulò ante, quisque eat in Ecclesiam Metropolitanam oraturus. *Prou.*6.

111 Infra sex menses à reditu de Concilio debent Episcopi notificare Decreta Concilij approbata à Sede Apostolica. *Quar. loco cit. num.*14.

112 Aliàs incurrunt suspensionem ab officio bimestrem. *Barbos. alleg.*111.*n.*21.

113 Non potest Concilium Prouinciale concedere Indulgentias vltra dies 40. *Henriquez asserit de communi DD. de Indulg. c.*31. §.4.

114 Generale potest concedere Indulgentias plenarias. *Leo in Thes. fori Eccles. Par.*1. *c.*7. *num.*17.

Additio.

DEcreta Concilij Prouincialis per approbationem, quæ fit Romæ à sacra Congregatione, non intelliguntur confirmata à Sede Apostolica, sed tantùm permissa. *Congr. Concil. Trident.*

Conuenientibus ad Concilium Prouinciale Metropolitano & Suffraganeo Cardinalibus hæc videntur obseruanda, quæ in Prouinciali septimo Mediolanensi.

1 METropolitanus ibit obuiam Suffraganeo Cardinali extra vrbem per duo circiter milliaria.

2 Si vehantur eâdem lecticâ, præcedit Crux Archiepiscopalis, & Suffraganeus in digniori loco sedens benedicet populo.

3 Si super mulas equitant, ambo hinc inde benedicunt: quod præstitit aliquando, me teste, S. Carolus cum Cardinali non Suffraganeo veniente ad vrbem.

4 Si rhedâ vehuntur, non solet Crux præcedere.

5 In Congregationibus pro negotiis Synodalibus sedent ambo pares in sedibus nobilioribus quàm alij Suffraganei, & sub baldachino: sed dignior locus à dextris est Metropolitani; cuius etiam

etiam est totam actionem dirigere.

6 Stola adhuc adhibetur vt suprà à Metropolitano; & Episcopi sedent cum rochetto & mozetta.

7 In Ecclesia paratur sedes cameralis æquè alta cum pari baldachino ac sedes Metropolitani ex aduerso in cornu Epistolæ pro Suffraganeo.

8 In qua sedet Cardinalis Suffraganeus tempore Missæ Pontificalis Metropolitani cum cappa rubea sine assistentibus: accedunt tamen, quoties opus est, duo Canonici Cathedralis, vt exuāt induántque Cardinalem, & cum eo dicant Confessionem, Introitum, Epistolam, Euangelium,& alia,quæ legit & dicit Metropolitanus in sede sua, exceptis collectis; ministrantibus aliis librum & candelam.

9 Episcopi retinent ad Missam pluuialia & mitras:quæ,iis præsentibus,erunt è damasceno serico:& incensantur tantùm duplici ductu coram Cardinali.

10 In Processionibus ad Ecclesiam, siue pro Synodo, incedunt pares,Metropolitanus à dextris, & solus benedicens cum Mazzeriis solitis ante Crucem Archiepiscopalem.

11 Induunt ambo pluuialia; cum mitra auriphrygiata Suffraganeus; cum pretiosa Metropolitanus: & hic cum amictu, alba,stola,&c. & eodem modo sedent pares in sessionibus publicis Concilij supra tres gradus altiores Episcopis, sine baldachino pro ratione loci.

12 In professione fidei emittenda genuflectente altero, alter cum aliis stat sine mitra: sedent mitrati ad professionem fidei per Episcopos genuflexos emissam.

13 Cantante Missam alio Episcopo, seu Canonico,sedent ambo illi in cornu dextro altaris in sedibus cameralibus æqualibus cum cappa; Metropolitanus in digniori loco, prope altare scilicet, sine assistentibus, & sine circulis Canonicorum; cum ceteris ritibus Cæremonialis Episcoporum.

14 Impedito Cardinalis Suffraganeo ne Congregationibus intersit, mittuntur duo Episcopi, vt votum illius exquirant, & ad alios reportent.

Vide CARDINALIS *num.* 7. *& seqq.* CANONICATVVM COLLATIO *num.* 6. DISPENSATIO *num.* 8. SVBSIDIVM CARITATIVVM *num.* 8.

CONCILIVM TRIDENTINVM.

1 PRohibentur Glossæ, Commentaria, Annotationes & Scholia super Decreta Concilij Tridentini, præterquam à deputatis à Papa. *Pius IV. anno* 1563.

2 Sub pœna suspensionis ab ingressu Ecclesiæ iis Prælatis qui prædicta ediderint. *Ibid.*

3 Declarationes Concilij Tridentini non probant in foro contentioso, nisi afferantur authenticæ cum sigillo & subscriptionibus Officialium. *Congr. Conc. in Decreto impresso die 2. Augusti* 1631. *

4 Prohibentur omnino translationes Concilij Tridentini in Gallicam, vel alias linguas. *Congregat. Concil. 2. Iunij* 1629. * addidit pœnas Indicis librorum prohibitorum. *Congreg. Indicis* 15. *Nouemb.* 1629. *

5 Reuocata sunt omnia priuilegia in iis,quibus contrariatur Concilio Tridentino. *Pius IV.* 13. *Martij* 1565.

6 Ne exigantur iuramenta contra Decreta Concilij Tridentini, sub pœna suspensionis à Diuinis, vel interdicti, vel excommunicationis,pro varietate personarum, Papæ reseruata. *Gregorius XIII. anno* 1584.

Vide LIBRI PROHIBITI *num.* 15. 16.

CONCIO SACRA.

1 EPiscopus concionari potest in Ecclesiis Regularium. *Congr. Episc.* 17. *Ianuarij* 1584.

2 Si concionatur Episcopus in propria

Ecclesia, non potest prætendere eleemosynam solitam dari aliis Concionatoribus. *Ead.* 30.*Ianu.*1615.

3 Quo tempore Episcopus Concionem habet, nemo alius, neque Regularis, concionetur. *Prou.*4.*ex Decreto Clem. V.*

4 Non potest Episcopus concionari extra suam Diœcesim. *Decisum à Clem. VIII. referunt Doct. apud Barbos. alleg.*76. *num.*2.

5 Curati animarum Festis saltem diebus populo prædicent. *Trid. Sess.*5.*cap.*2. *Sess.*24.*c.*4.

6 Iidem per se vel per alios impensis suis prædicent omnibus diebus Festis, & in Quadragesima & Aduentu quotidie, vel saltem tribus hebdomadæ diebus, & aliàs opportunè, Episcopi iudicio. *Sess.* 24.*cap.*4.

7 Qui è Parochis concionari nescit, de scripto Homilias pronuntiet. *Prou.*1.

8 Parochi ad altare concionaturi stabunt aperto capite; neque tunc altaris candelæ extinguantur. *Prou.*6.

9 Si pulpitum ascendant inter Missarum solemnia, casulam deponant, & eo casu caput tegant, sedeant, vt maluerint. *Ibid.*

10 Munus prædicationis committi potest per Episcopum etiam Clerico, qui non sit in Sacris. *Decisum referunt Doct. cit. à Barb. alleg. cit. n.*45.

11 Nullus sæcularis, siue Regularis, etiam in Ecclesia sua, contradicente Episcopo, prædicare præsumat. *Trid. Sess.*24. *cap.*4.

12 Regulares in suis Ecclesiis non nisi approbati à suis Superioribus & de licẽtia eorumdem cum benedictione Episcopi prædicare possunt. *Idem Sess.*5.*c.*2.

13 Extra suas Ecclesias concionaturi, licentiam ab Episcopo cum benedictione petant. *Ibid.*

14 Quæstuarij neque per se neque per alios prædicent. *Ibid.*

15 Concionatores quicumque ante & post Concionem Quadrag. adeant ipsimet Episcopum. *Prou.*7.

16 Tenentur Prædicatores benedictionem petere ab Episcopo quouis tempore, nedum in Quadragesima & Aduentu. *Congr. Episc.*16. *Octob.*1601.

17 Qui in alienis Ecclesiis, aut quæ suorum Ordinum non sunt, sine licentia Episcopi prædicare præsumpserint, puniri possunt ab Episcopo. *Gregorius XV.* 5. *Febr.*1622.

18 Item & ij, qui in Ecclesiis Ordinum suorum non petitâ Episcopi benedictione, aut ipso contradicente. *Idem ibid.*

19 De Parochi licentia potest approbatus Concionator prædicare in Parochiali. *Decisum refert Barbos. alleg.*76. *num.*15.

20 Potest Ordinarius ab eisdem exigere professionem Fidei, si ita videbitur expedire. *Decisum refert Fr. Leo in Thesau. p.*1.*c.*9.*n.*8.

21 In Cathedrali solus Episcopus eligit & deputat Concionatorem sublatâ omni consuetudine immemorabili contrariâ. *Decisum refert Barbos. sup. n.*6.

22 Est autem in optione Episcopi vel eligere, vel retinere consuetudinem, ita vt si ipse eligat, non compellat alios ad expensas; si relinquat aliis electionem, ad expensas eosdem cogere possit. *Decisum refert idem ibid. n.*11.

23 In aliis Ecclesiis ad Episcopum pertinet electio impensis eorum qui illas præstare tenentur, aut solent. *Decisum refertur ibid.*

24 Non tamen sublata est immemorabilis consuetudo, quâ facultas nominandi Prædicatorem in Ecclesiis non Cathedralibus alteri quàm Episcopo competeret. *Decisum refert idem ibid. n.*6.

25 Citra consuetudinem contrariam potest Episcopus eligere Concionatorem,

rem, sed alimenta & eleemosynam eidem ipse præstare debet. *Congreg. Episcop.6. Febr.*1615.

26 Qui per ambitum quæsiuisse locum concionandi deprehensus fuerit, eo loco ne concionetur. *Prou.*7.

27 Ordinariè Concio fiat post Euangelium. *Prou.*4.

28 In laudem Defuncti non nisi post Missam. *Ibid.*

29 Eo tempore non dicantur Missæ, neque Horæ Canonicæ, neque submissâ voce, neque in altari subterraneo. *Ibid.*

30 Noctu ne fiant Conciones. *Prou.*5.

31 Cùm solemnes Processiones fiunt, Iubileum & similia celebrantur, de iisdem Conciones habeantur. *Ibid.*

32 Idem fiat in Pentecoste de Confirmatione. *Ibid.*

33 Sacram Scripturam de communi SS. Patrum sensu interpretentur. *Prou.*1.

34 Prædicans errores aut scandala disseminans interdicatur ab Episcopo. *Trid. Sess.*5.*c.*2.

35 Ne certum Antichristi diem aut iudicij prædicent. *Leo E. anno* 1516.

36 Neque suas reuelationes. *Idem ibid.*

37 Neque vitia Episcoporum, aut aliorum Prælatorum singillatim mordeant. *Idem ibid.*

38 Et hæc tria prohibentur sub pœna excommunicationis reseruata absolutioni Papæ. *Ibid.*

39 Ne historias apocryphas narrent, neque miracula non probata, neque fabulas ineptas, neque hæreticorum opiniones referant apud imperitos. *Prou.*1.

40 Ne quemquam nominatim aut tacitè illum designantes insectentur. *Ibid.*

41 Indulgentias ne publicent sine consensu Episcopi. *Ibid.*

42 Non possunt commendare pauperes in propriis Ecclesiis sine licentia Episcopi, sed tantùm propria Monasteria. *Congregr. Episcop.*8. *Maij* 1602.

43 Neque collectam pecuniæ proponant: & in Diœcesi Vicarius foraneus consulatur. *Prou.*6.

44 Neque liceat eleemosynæ causâ Concionatori seipsum commendare; non tamen vetitum sit piis hominibus de licentia Episcopi id facere. *Ibid.*

45 Canonici & Clerici Concioni sepissimè intersint. *Prou.*1.

46 Iubeantur adesse sub pœnis arbitrariis. *Prou.*2.

47 Et in habitu Chorali. *Prou.*4.

48 Viri à mulieribus diuidantur. *Prou.*1.

49 Qui Parochi Conciones non integras audiunt ex quodam contemptu, grauiter puniantur. *Prou.*3.

50 Non potest Episcopus cogere populum mulctis & pœnis ad audiendam Concionem in Parochiam. *Decisum refert Prax. Episc. v. Prædic. ad* 4.

51 Possunt Regulares certo die prohiberi ne concionentur, vt totus populus conueniat ad Cathedralem. *Congr. Episc.* 17. *Nou.*1592.

52 Neque possunt sermocinari in congregationibus sæcularium horâ illâ, in qua Episcopus ipse prædicare voluerit, vel coram se facere solemniter prædicari. *Congreg. Conc. Decreto impresso* 1525. *Romæ.* *

53 Prohiberi quoque potest Concio non solita extra Cathedralem tempore Aduentus & Quadragesimæ. *Congr. Episcop.* 10. *Febr.*1604.

54 Neque prohibere in Parochiali Conciones Quadragesimales eo titulo, vt frequentior sit populus in Cathedrali. *Eadem* 20. *Febr.* 601.

55 Populus detrectans subministrare victum de more Concionatori solitamque eleemosynam, compellatur etiam interdicti pœnâ. *Prou.*8.

56 Prædicatorum eleemosynam ne vniuersitates moderentur, Episcopi curent.

Congr.

Congr.Episc.3.Iulij 1590.

57 Si ex publico ciuitatis ærario Concionatori solent eleemosynæ dari, ea consuetudo seruetur. *Decisum refert Barbos. alleg.76.n.13.*

58 Nulla verò ex parte merces tribui solita Concionatori exigenda est à Pensionariis. *Decisum refert Barb.ibid.*

59 Vbi sunt Hebræi, in Sabbatis Conciones illis habeantur, non in loco sacro, curâ Ordinarij. *Gregorius XIII. anno* 1584.

60 Conueniant illi à 12. annis supra, ita vt tertia saltem eorum pars intersit, sub pœnis interdicti commercij & aliis arbitrio Ordinarij. *Ibid.*

Vide ARCHIEPISCOPVS *num.*30. EVCHARISTIA *num.*57. EXCOMMVNICATIO *num.*34. EXEQVIÆ *num.*58.59.*&* 60. INTERDICTVM *num.*26. MONIALIVM CVRA SPIRITVALIS *n.*38. *&* 39. MONTES PIETATIS *num.*3. QVADRAGESIMA *num.* 9. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.*32. *&* *seqq.* SVSPENSIO *num.*15. VICARIVS FORANEVS *num.*10. VISITATIO EPISCOPI *num.*36.

Additio.

1 COncionante Episcopo prohibetur aliorum Concio. *Congr. Conc.* 2.*Maij* 1629.

2 Non tamen Parochi eo tempore prohibentur concionari. *Eadem* 11.*Iunij* 1631.

3 Parocho concionanti non tenetur vniuersitas loci dare aliquid, quod solet aliis dari Concionatoribus. *Eadem* 20. *Mart.*1621.

CONCVBINARIVS.

1 TEr admonitus ab Ordinario excommunicetur, nec absoluatur nisi paruerit. *Trident. Sess.*24. *cap.* 8. *de Martim.*

2 Si neglexerit censuram, seuerè contra eum procedatur. *Ibid.*

3 Mulieres, siue coniugatæ, siue solutæ, quæ cum concubinariis publicè viuunt, post tertiam monitionem puniantur ab Ordinariis, & extra locum vel Diœcesim eiiciantur. *Ibid.*

4 Semel ad pœnitentiam & communionem admissi, si in luto eodem peccatorum hæserint, ne ampliùs ad Communionem admittantur, nisi emendati. *Prou.* 1.

CONFESSARIVS.

1 EPiscopi vigore priuilegij, de quo *in cap.fin.de pœn.& remiss.* non possunt eligere Sacerdotem sibi non subditum in Confessarium sine approbatione proprij Ordinarij. *Decisum referunt DD. apud Barb.alleg.*25.*num.*9.

2 Neque potest Concilium Prouinciale dare facultatem pœnitenti subdito Suffraganei eligendi sibi Confessarium non approbatum ab ipso Suffraganeo.

Vide CONCILIVM PROVINCIALE *num.*75.

3 Non possunt deputari Confessarij à laicis vigore iurispatronatus. *Congregat. Episc.*22.*Maij* 1615.

4 Parochi censentur approbati in ciuitate vel oppido vbi sita est Parochialis ad confessiones audiendas; non autem passim per totam Diœcesim. *Decisum refert Praxis noua Episc.p.*2. *c.*1.*n.*10.

5 Et dimissâ Parochiali non habetur idoneus. *Decisum ibid.refertur.*

6 Nemo, neque etiam Regularis audire potest confessiones sæcularium, etiam Sacerdotum, nisi aut Parochiale habeat beneficium, aut ab Episcopo per examen, si videbitur necessarium, approbetur. *Trid.Sess.*23.*cap.*15.

7 Neque alius, præterquam Episcopus, potest approbare Confessarios. *Decisum refert Barbos. alleg.*25.*num.*12.

8 Nimirum

8 Nimirum Episcopus loci vbi auditur confessio. *Nauar. in Man. cap. 27. n. 266. Decisum refert Campanil. Rub. 12. c. 13. num. 77.*

9 Sublata sunt priuilegia audiendi confessiones sine præuio examine *Vrbanus VIII. an. 1628. Sept.* *.

10 Semel examinari & approbari non debent iterum ab eodem Episcopo examinari, nisi à successore, si velit. *Pius V. an. 1571.*

11 Qui fuerint approbati sine examine, possunt suspendi, & examinari. *Congreg. Episc. 31. Iulij 1615.*

12 Possunt admitti ad tempus. *Congr. Episc. 7. Iulij 1594. Decisum 2. Iulij 1587. refert Confectus in Summa tit. 17. cap. 4.*

13 Licentia ad beneplacitum reuocari potest *Congr. Epis. 12. Maij 1519.*

14 Expiratque mortuo concedente. *Henric. lib. 6. c. 6. §. 7. in fine.*

15 Approbentur Confessarij in scriptis. *Prou 4.*

16 Valet tamen approbatio in voce. *D.D. cit. à Barbos. loco cit. nu. 10.*

17 In facultate, quæ datur Confessariis, addatur semper clausula, Ne absoluant à reseruatis. *Prou. 7.*

18 Non approbati si audiant, excommunicati sunt. *Prou. 1.*

19 Et confessio est nulla. *Prou. 3.*

20 Prohibiti audire confessiones si absoluant, tenet absolutio, si fuerant approbati, nisi eis auferatur iurisdictio. *Sà v. Confessor, nu. 11.*

21 Ideò tabella Confessariorum approbatorum, vbi sunt plures, habeatur in sacristia. *Prou. 1.*

22 Regulares habeant testimonium suorum Superiorum. *Prou. 4.*

23 Non possunt Confessarij Regulares suspendi ab audiendis confessionibus nisi ex noua causa & ad confessioné attinente; aut ob non seruatum interdictum ab Episcopo positum. *Congr. Episc. 20. Nou 1615.* *

24 Neque potest adimi facultas audiendi confessiones omnibus simul vnius Conuentus inconsultâ Sacrâ Congregatione. *Eadem ibid.*

25 Prælati Regulares, seu alij Religiosi non approbati ab Episcopo, non possunt audire confessiones sæcularium, qui sunt de familia lato modo sumpta, & seruiunt Monasterio. *Decisum refert Armendar. apud Barb. alleg. 25. num. 46.*

26 Secùs, si verè sunt de familia, & continui commensales. *Ibid.*

27 Possunt audiri ægroti in domibus eorum: possunt tamen Episcopi sub pœna suspensionis à confessionibus audiendis præcipere, vt Confessarij moneant Parochos de audita confessione *Congr. Episc. 1. Iul. 1606.*

28 Dent testimonium de audita confessione ægrotorum pro medio & Parocho. *Prou. 4.*

29 In articulo mortis præsente Parocho sine causa non recusando non potest quilibet Sacerdos absoluere. *D D. apud Barb. alleg. 24. n. 51.* vbi & aliqui docent posse.

30 Confessionalia ne sint in capellis & cellulis, sed in Ecclesia aperto loco. *Prou. 7.*

31 Serâ claudantur imagines piæ affigantur, lamina forata & tenuis tela adhibeatur. *Prou. 4.*

32 Nulla sit ibi capsula pro eleemosynis. *Ibid.*

33 Habeantur ibi Bulla Cœnæ & Tabella casuum reseruatorum. *Ibid.*

24 Superpelliceum & stola adhibeatur. *Prou. 5.*

35 Regulares audiant cum habitu Chorali. *Ibid.*

36 Ne audiantur mulieres ante ortum Solis neque post occasum. *Prou. 1.*

37 Neque in cellis, sed in sedibus tabellâ mediâ. *Ibid.*

38 Nec sine causa in priuatis ædibus. *Ibi.*

39 Qui mulierem in confessione extra sedem solitam, in qua cratis ferrea lignéave sit audierit, ipso facto suspensus est à munere Confessarij. *Prou.* 7.

40 Restitutio incertorum Episcopo reseruatur. *Prou.* 4.

Vide CASVS RESERVATI *num.* 12.

41 Non applicent sibi pecuniariam pœnam *Prou.* 3.

42 Neque sibi dari patiantur etiam pro Missis. *Ibid.*

43 Neque pecuniæ distribuendæ suscipiant onus *ibid.*

44 Qui in ipso ministerio pecuniam vel, aliud acceperit, ipso facto suspensionem à Diuinis incurrit, licet sponte detur *Prou.* 7.

45 In Paschate dent singulis testimonium de audita confessione *Prou.* 4.

46 Formula testimonij curâ Episcopi imprimatur. *Ibid.*

47 Non licet per litteras seu internuntium Confessario absenti peccata sacramentaliter confiteri, & ab eodem absente absolutionem obtinere. *Congr. Sancti Officij* 19. *Iulij* 1602.

48 Solicitantes in confessione mulieres vbique puniantur. *Pius IV.* 1561. *Greg. XV.* 1622.

49 Siue sint peccata inter Confessarium & pœnitentem; siue agat Confessarius, vt cum aliis fiant siue antè siue pòst immediatè, seu occasione confessionis eâ etiam non secutâ; siue extra confessionem in loco confessionis sermones siue tractatus habuerint, seuerissimè puniantur. *Ibid.*

50 Moneant Confessarij solicitatos teneri ad denuntiandum solicitantes; aliàs grauiter puniri possunt non monentes, seu negantes adesse obligationem reuelandi. *Ibid.*

51 Qui criminis socius fuerit, aut quoquo modo particeps, sciat sibi esse interdictum munus audiendi eos quos habuerit culpæ socios. *Prou.* 7.

Vide ABSOLVTIO *num.* 7. 34. & *seqq.* CASVS RESERVATI *num.* 17. CLERICVS *num.* 49. CLERI CONVENTVS *nu.* 3. CONCILIVM PROVINCIALE *num.* 75. CONFRATERNITATES *num.* 33. 34. DOCTRINA CHRISTIANA *nu.* 16. 18. EXTREMA VNCTIO *numero* 1. FIDEI PROFESSIO *nu.* 27. LEGATVS *nu.* 5. 8. REGVLARIVM IVRA SVB EPICOPIS *num.* 15. 16. 17. 84.

Additio.

1 EX causa concernente confessiones potest Episcopus suspendere Confessarium approbatum absolutè, & reuocare licentiam audiendi confessiones. *Cong. Episc.* 30. *Aug.* 1630.

2 Et item, si Confessarius sit scandalosus, ita vt iudicio Episcopi, cuius oneratur conscientia, à confessionibus sit repellendus, at suspendendus. *Eadem ibid.*

3 Præcipitur omnibus Ordinariis, vt in actu appobationis Confessariorum eisdem legatur & intimetur constitutio Gregorij XV. contra solicitantes, & presertim §. 9. *Ita Decr. S. Officij* 3. *Octob.* 1626.

4 Qui solicitauerit ad turpia in confessione, vel ante vel post eam, per quamcumque gratiam factam, vel faciendam, non potest restitui, vt valeat confessiones sæcularium audire. *Congr. S. Officij* 2. *Decemb.* 1562. *apud Laur. de Franch. Tom.* 1. *Contron.* 4. *De hac materia.*

5 Neque ille qui abiurauit aliàs secretè, vel publicè, aut aliàs quomodocumque. *Ead.* 13. *April.* 1630.

6 Qui de leui abiurauit, non est impeditus audire confessiones, etiam sæcularium *Eadem ibid.*

7 Si solicitati noluerint manifestare solicitantes, potest Episcopus dare auctoritatem Confessario recipiendi in scriptis cum

cum iuramento denuntiationem personæ solicitatæ, quæ consensit quam statim tenebitur Confessarius deferre Episcopo, vel Inquisitori. *Decr. S. Off. 27. Sept. 1624. per litteras datas ab Archiep. à Cardin. Mellino.*

CONFIRMATIO.

1 DEbet ministrari cum pluuiali, stola & baculo. *Congr. Episc. 19. Febr. 1585.*

2 In die feriali potest ministrari & à non ieiuno. *Sylu. v. Confirmatio qu. 1.*

3 In Palatio Episcopi, seu loco honesto, potest. *Henriq. lib. 3. Confirm. c. 6. §. 7. in fine.*

4 Ne accedant ij qui de aliena sunt Diœcesi *Prouin. 4. Sà v. Confirmatio, num. 3.*

5 Confirmans tamen non sibi subditos non incurrit culpam neque pœnam ex præsumptione, quòd placeat Episcopo alieno. *Henriq. loco cit. §. 6.*

6 Minoribus septennio ne ministretur, nisi aliud Episcopo videatur ex causa. *Prou. 1.*

7 Potest puer trium annorum confirmari *Barb. loco cit. M. Ant. Gen. in Man. Past. c. 54. num. 3*

8 Muti & surdi possunt confirmari. *Bar. loc. cit. num. 20.*

9 Et perpetuò amentes. *Idem nu. 21.*

10 Adulti priùs peccata confiteantur, & ieiuni confirmentur, si manè ministratur: ceput etiam mundent. *Prou. 5.*

11 Stabunt adulti, ita vt pedem dextrum pedi compatris dextro quisque superponat. *Ibid.*

12 Mares primò tum feminæ confirmentur. *Ibid.*

13 Mutandum nomen in melius, si primum non congruit. *Ibid.*

14 Confirmati frons abstergatur à Sacerdote, tum à Clero in Sacris lauetur. *Ibid.*

15 Pannus chrismalis, si opus est, poterit iterùm poni super alium confirmatum. *Durand. in Ration. lib. 6. c. 84. n. 8.*

16 Nullus excommunicatus, interdictus vel grauioribus facinoribus allegatus, aut Christianæ fidei rudimenta non edoctus, accedat ad hoc recipiendum Sacramentum. *Pontific. Rom.*

17 Patrinus debet esse alius ab eo qui fuit in Babtismo. *DD. apud Barbos. alleg. cit. n. 51.*

18 De numero Patronorum dic vt suprà in Baptismo. *cum Tollet. in Sum. lib 2. cap. 24. n. 11.*

19 Non refert, an Patrinus sit maior ætate. *DD. apud. Barb. n. 39. loco cit.*

20 Ne sint Monachi, vel Abbates. *Cap. Non liceat de Consecr. distinct. 4.*

21 Neque excommunicati, interdicti, facinorosi, aut ignorantes rudimenta fidei. *Pontific. Rom.*

22 Sint confirmati. *Sylu. v. Confir. nu. 4.*

23 Nullus præsentet nisi vnum, aut duos, non plures. *Ibid. & Pontif. Rom.*

24 Nihil donetur à Patrinis. *Prou. 1.*

25 Describantur confirmati in libro. *Ibidem.*

26 Episcopus exiens per villas & oppida, vt Sacramentum Confirmationis ministret à nemine est procurandus. *Decisum refert Barbos. alleg. cit. n. 10.* Oppositum docent *Genuens. in Manual. Pastor. c. 35. n. 16 & Campanil. Rub. 11. c. 26. num. 105.*

27 Negligentia Episcopi notabilis in confirmando mortale peccatum est. *Sà v. Confirmatio n. 12.*

28 Reiteratiò Confirmationis an inducat irregularitatem. Aiunt. Negant *DD. apud Barb. alleg. cit. n. 28. 29. 30. Vide* INTERDICTVM *n. 30.* IRREGVLARITAS *nu. 35.* MONIALIVM RECEPTIO *num. 36.* SACRAMENTA *n. 3.*

Additio.

1 EPiscopus alienus ministrans hoc Sacramentum debet ab Episcopo Diœcesano prouideri. *Congr. Episc.* 15. *Maij* 1584. *& apud Barb. de Iure Eccl. lib.* 1. *cap.* 11. *n.* 42.

2 Ordinatus ante Confirmationem, etiam scienter, non est irregularis. *Nau. in Man. cap.* 22. *num.* 9. *& Barbos. de Pot. Episc. alleg.* 2. *n.* 14. *contra Maiolum & alios.*

CONFRATERNITATES.

1 VNa tantùm eiusdem generis siue à Regularibus siue à sæcularibus in singulis locis institui potest. *Clemens VIII. anno.* 1604.

2 Non licet Regularibus instituere Confraternitates cum vsu sacrorum sine Ordinario loci. *Congreg. Episc.* 6. *Dec.* 1616.

3 De consensu Ordinarij instituantur omnes, qui & statuta probet. *Clemens VIII. sup.*

4 Priuilegia & Indulgentias nominatim concessas communicare licet, non aliàs, cum recognitione earumdem ab Ordinario per duos de Capitulo Cathedralis Ecclesiæ facienda. *Ibid.*

5 Exprimantur litteræ aggregationum seu institutionum gratis. *Ibid.*

6 Sub pœna priuationis officiorum & nullitatis actorum. *Ibid.*

7 Confraternitates sanctissimi Sacramenti vbique terrarum erectæ, vel erigendæ, absque noua concessione, communicatione, vel aggregatione, participes sunt quorumcumque priuilegiorum, concessionum, Indulgentiarum & gratiarum Archiconfraternitati de Minerua concessorum & concedendorum, statim ac earumdem erectio Apostolicâ vel auctoritate ordinariâ facta fuerit. *Congr. Indulg.* 15. *Februarij* 1608.

8 Facultates concessæ Dominicanis pro Societate Rosarij locum non habent in Societatibus eiusdem extra eorum Ecclesias. *Congregat. Episcop.* 13. *Maij* 1603.

9 Vnicuique Confratriæ præficiatur idoneus Sacerdos. *Prou.* 6.

10 Officiales quotannis eligantur, & cum sacratis suffragiis. *Congr. Episc.* 18. *Iulij.* 1594.

11 Electio Officialium ad Confratres, confirmatio ad Episcopum spectat, exceptis iis quæ sub immediata Regum potestate existunt. *Eadem* 11. *Augusti* 1617.

12 Fiat præsente Parocho, vel alio Sacerdote deputatio ab Episcopo, nisi aliud Episcopo videatur. *Prou.* 5.

13 Nihil inde emolumenti accipiatur, neque Officiales ipsi eligant successores. *Congr. Episc.* 24. *Apr.* 1584.

14 Electione Officialium prorogatâ sine Ordinarij licentia, acta omnia sint deinceps nulla. *Prou.* 8.

15 Ne admittantur in iis qui doctrinam ignorent Christianam. *Prou.* 5.

16 Neque homines facinorosi, turpis vitæ aut infamiæ labe notati. *Ibid.*

17 Qui adscripti & moniti non se emendarint, amoueantur. *Ibid.*

18 Amictus ne detur alicui nisi præsente Parocho vel alio Sacerdote, qui amictum statâ prece benedicat. *Ibid.*

19 Neque amictum domi aut alibi quàm in scola asseruet, & Confratriæ dimittatur quocumque casu ille recedat. *Ibid.*

20 Arma ne quis gerat vnà cum sacro amictu. *Ibid.*

21 In Oratoriis Confratrum ne retineatur Eucharistiæ Sacramentum. *Congr. Episc.* 21. *Martij* 1594.

22 Si concedatur ibi seruari Eucharistiam, Sacerdos ibi ab Ordinario approbatus resideat. *Prou.* 7.

23 Neque

23 Neque exponatur oratio 40. Horarum sine licentia Episcopi. *Congreg. Episc* 20. *Aug.* 601.

24 Prohibetur item Processio sanctissimi Sacramenti. *Prou.* 7.

25 In Dominicis & Festis diebus Missæ sacrificium ne fiat, ibi, nisi tempore & horâ ab Ordinario præscribenda. *Ibid.*

26 Feria V. & Sabbato sancto ne ibi Missa celebretur, neque cuiquam, ne ipsis quidem Confratribus, à Dominica Palmarum vsque ad Dominicam in Albis inclusiuè Eucharistiam ministrare liceat. *Ibid.*

27 Neque in Natiuitate Domini, Ascensione, Pentecoste, Assumptione beatæ Virginis & omnium Sanctorum Festo, *Ibid.*

28 Nullæ benedictiones ibi fiant candelarum, ramorum, onerum & frugum, sub pœna Sacerdoti benedicenti suspensionis à Diuinis eo ipso; Confratribus autem arbitrio Episcop. *Ibid.*

29 Officium B. Virginis tantùm & submissâ vocè recitent, non autem cantent. *Ibid.*

30 Vesperas eodem modo. *Ibid.*

31 Officia recitent vel ante vel post Officia Cathedralis & Parochialis Ecclesiæ, neque impediant Doctrinam Christianam. *Prou.* 5.

32 Non benedictionem neque thurificationem sibi inuicem vel aliis impertiantur. *Prou.* 4.

33 Confessarij quicumque eligendi approbentur à Superioribus & Ordinario: & absoluere possunt iuxta priuilegia Confraternitatum, quatenus sunt in vsu, & non aduersantur Tridentino Concilio, neque Constitutionibus Pontificis. *Clemens VIII. vbi suprà.*

34 Non à casibus Bullæ Cœnæ, nec à reseruatis Papæ, vel Ordinario loci; neque ab excommunicatione lata ab homine; neque in irregularitate dispensari possunt *Ibid.*

35 Eleemosynæ colligi debent ad præscriptum Ordinarij, remotis peluibus & mensis. *Ibid*

36 Ne liceat sine licentia Episcopi quæritare eleemosynam. *Prou.* 5.

37 Oneribus satisfaciant aut in propria Parochiali, aut in Ecclesiis intra eius Parochiæ fines ab Episcopo designatis, nisi testatores aliud statuerint. *Prou.* 7.

38 Anniuersaria, & quæ septimo vel trigasimo die fiunt Officia, in Parochialibus fiant, nisi habeant ius sepulturæ. *Ibid.*

39 Et tum, Parocho quoque præsente qui Officium peragat, & quando scilicet ibi cadauer est sepultum *Ibid.*

40 Duplicata eo casu detur Parocho eleemosyna. *Ibid.*

41 Parochus, intra cuius fines est Ecclesia Confraternitatis, debet adesse funeribus quæ fiunt in dicta Ecclesia; & idem debet cantare Missas solemnes, alioquin cantet Capellanus. *Congregat. Episc.* 10. *Aug.* 1601.

Vide PAROCHORVM MVNERA *n.* 21.

42 Ne inuitent Confratrem tacitè vel expressè, vt sibi eligat sepulturam in eorum Ecclesiis, in quibus est ius sepulturæ sub pœna excommunicationis latæ sententiæ. *Prou.* 7.

43 Et quidquid inde detrimenti ceperit Ecclesia Porochialis, seu alia, cui sepeliendi ius competebat totum resarciant. *ibid.*

44 Neque possint associare funus vllum nisi qui obiicit vnus si ex ipsis, vel facultatem in scriptis obtinuerit ab Ordinario: quibus casibus nihil consequantur. *Ibid.*

Vide EXEQVIÆ *n.* 29.

45 Psalmodia ad mortuorum corpora, thurificatio, aquæ aspersio laicis Confratribus ne permittatur. *Ibid.*

46 Sepultura nemini in eorum Oratoriis Ecclesiisve concedatur, nisi Episco-

po constet id eis licere; vbi verò ius sepulturæ concessum est Confratribus, nemini alij, neque, iure electionis, sed neque ipsis quidem Confratribus, nisi per sex méses ante obitum sint adscripti. *Prou.* 5.

47 Ad solemnes Cleri Processiones accedant. *Prou.* 2.

48 Fiat Processio quotannis ab omnibus simul Confratriis in ciuitate, in Diœcesi verò in propriis locis sumptâ ab iisdem sacrâ Communione, in gratiarum actionem de dono Indulgentiæ concesso à Sede Apostolica. *Prouinc.* 3.

49 Dignior locus detur antiquiori Confratriæ, quæ habitum priùs assumpserit de Episcopi aut Papæ facultate, & solita fuerit anteà obire Supplicationes, licet tempore sit inferior, & minoribus gaudeat priuilegiis. *Prouinc.* 6.

50 Cùm Processiones agunt, Sacerdotem secum habeant. *Prou.* 5.

51 Neque Crucem, quæ per Clericos præferri solet, deferant, sed imaginem Crucifixi & Sanctorum. *Prouinc* 7.

52 Noctu ne obeant ipsi Processiones sine licentia Episcopi, & cum certis regulis. *Prou.* 6.

Vide INDVLGENTIÆ *num.* 14. IVSPATRONATVS *n.* 36. MONIALIVM ECCLESIÆ *n.* 15. PRÆCEDENTIA *n.* 2. 3. PROCESSIO *n.* 13. 49. SEMINARIVM CLERICORVM *num.* 33. VISITATIO EPISCOPI. *num.* 4. 23. 24. 25. 42.

Additio.

1 COnfraternitati Rosarij non competit præcedentia super alia, quæ ante illam habent habitum. *Congreg. Rit.* 9. *Dec.* 1617.

2 Idem dic de Confraternitate Corporis Christi in Processione eiusdem. *Eadem* 30. *Sept.* 1628.

3 Non possunt Confraternitates in suis Ecclesiis per suos Capellanos facere solemniter celebrare, confessiones audire sepelire, Sacramenta ministrare, & similia, quæ ad solum Parochum spectant, sine licentia Ordinarij & Parochi. *Ead.* 1. 8 *Maij* 1602. 14. *Ianua.* 1612.

CONSERVATORES.

1 LItteræ Conseruatoriæ non suffragantur ad hoc, vt coram suo quisque Ordinario in criminalibus & mixtis causis non possit accusari, & contra eum inquiri, &c. *Trid. Sess.* 14. *c.* 5.

2 In ciuilibus etiam causis, si ipse actor fuerit, aliquem trahere in iudicium ei non licet apud suos Conseruatores iudices. *Ibid.*

3 Litterarum Conseruatoriarum Beneficium vltra quinquennium non valet. *Ibid.*

4 Et durante quinquennio mutari non possunt, nisi ex causa legitima. *Gregorius XV. anno* 1621.*

5 Expirat etiam officium morte concedentis, nisi negotia sint incepta *Doctores apud Barbos. alleg.* 106. *n.* 50.

6 Vicarij Generales non possunt esse Conseruatores. *DD. apud Barbos. ibid. n.* 13. Affirmant alij posse. *Ibid.*

7 Neque priores, seu Guardiani, aut alij Regulares. *Congreg. Episc.* 6. *Octob.* 1617 *apud Barb. suprà n.* 15.

8 Debent autem esse Iudices electi in Prouinciali vel Diœcesana Synodo. *Gregorius XV. sup.*

9 Alioquin per annum coram Ordinario cognoscantur causæ *Ibid.*

10 Electio facta exhibeatur Ordinario infra duos menses, aliàs coram eo agantur causæ. *Ibid.*

11 Non possunt deputare Subconseruatores. *DD. apud Barbos. suprà num.* 4.

12 Neque habent iurisdictionem nisi in casibus, in quibus Regulares sunt rei; neque extra ciuitates aut Dœceses, in quibus deputantur. *Gregorius XV. suprà.*

13 Non tamen sublata est facultas, quam habent Conseruatores defendendi Regulares à manifestis iniuriis ac violentiis, dummodò obseruent formam præscriptam in Constitutionibus Innocentij IV. & Bonifacij VIII. relatis *in cap. 1. & fin. de Offic. deleg. in 6. Declar. Congregat. Conc. edit. anno 1624.**

14 Constitutio Gregorij XV. de Conseruatoribus non afficit Religionem Hierosolymitanam nisi quoad Iudices Conseruatores, eidemque Religioni adhuc ius eiusmodi Iudices Conseruatores eligendi competit. *Congregat. Concil. 6. Febr. 1627. Vrban. VIII. 27, Febr. 1728.**

15 Orta controuersia inter Conseruatorem & Ordinarium super iurisdictione per arbitros iudicetur. *Tridentinum suprà.*

16 Et hi eligantur ante progressum causæ. *Gregorius XV. sup.*

17 Nullum habeant proprium tribunal. *Tridentinum loco cit.*

18 In Mediolanensi Prouincia seruetur Constitutio Gregorij XIII. *Prou.* 7. nimirum:

19 Quòd ij in Curia tantùm Episcopali loci, vbi deputati sunt ius reddere teneantur, alibi minimè, ne partibus quidem consentientibus.

20 Causas, quæ iudicialem requirunt indaginem, non debent attingere.

21 Sed eas tantùm cognoscant, quæ à iure sunt concessæ de manifestis iniuriis & violentiis.

22 Neque facultatis fines excedant sub pœna annuæ suspensionis ab officio, & nullitatis processus: pars autem excommunicationi subiaceat.

23 Ortâ controuersiâ inter arbitros licere Conseruatori ad suum confugere Superiorem.

24 In causis ne pronuntient prout in schedula, neque habeant terminum pro seruato; sed liberè sententiam ferant, & de scripto publicent.

26 Propinas accipere non possunt, si constitutum habent stipendium; alioquin eas moderatas iuxta taxam Gregorij XIII. per manus Notarij sententiâ publicata.

26 Quidquid vltra taxam receperint, restituant: neque valet dantium remissio liberalitas, aut gratia, etiam in foro conscientiæ.

27 Depositio pecuniæ notetur à Notario quo die facta est.

26 Neque deponatur nisi post traditam Notario sententiam.

29 Ante diffinitiuam nihil omnino accipiant; neque pro interlocutoriis aliisve decretis, neque pro legendis scripturis & processibus.

30 Assessores, seu arbitri, nihil eo nomine accipiant ob visas scripturas aut decisum suffragium: & in foro conscientiæ tenetur restituere.

41 Esculenta & poculenta triduo consumptibilia non prohibentur accipi.

32 Aduocatos, Procuratores, Solicitatores, qui causas apud ipsos agant, neque verbo nominent, alióve modo designent, neque domi in contubernio habeant.

34 Notarios sibi sumant Curiæ tantùm Episcopalis?

34 Qui taxam sui Ordinarij sequantur, & exigant, præterquam in casibus à Gregorio XIII. expressis, in quibus, si taxæ minores sunt Ordinariorum, eæ omnino seruentur. *Hæc omnia Gregorius XIII. 4. Iunij 1580.**

Vide REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS. *n. 55. & seqq.*

Additio.

1 ABbates Oliuetani possunt eligi in Conseruatores. *Congr, Conc. 2. Martij. 1619.* si fuerint electi Iudices synodales.

CONTRA

CONTRACTVS,

1 SOcietates cum capitali saluo sunt vsurariæ, etiam in casu fortuito. *Sixtus V. anno* 1586.

2 Sub pœna nullitatis prohibentur & aliis vsuræ pœnis. *ibid.*

3 Census creari debet super re immobili, fructiferâ & certis finibus designatâ *Pius V. anno* 1569.

4 Item in pecunia numerata coram Notario & testibus in actu instrumenti. *ibidem.*

4 Sine vlla conuentione de casu fortuito, *Ibid.*

6 Cum libertate vendendi rem illam absque laudemio, &c. & quomodocumque alienandi. *ibid*

7 In venditione tamen præferatur dominus census, & per mensem expectetur. *Ibid.*

8 Pacta de lucro cessante ob moram solutionis, seu alia similia, nulla sint. *Ibid.*

9 Neque census augeatur, neque nouus creetur super eadem re vel alia pro censibus temporis præteriti, vel futuri. *Ibid.*

10 Neque imponantur onera, quæ sunt extra naturam huius contractus. *Ibid.*

11 Pereunt re in totum, vel ex parte, pro rata pereat census, & pro rata possit extingui. *Ibid.*

12 Pro extinctione eat denuntiatio ante duos menses; & post denuntiationem intra annnum omnino soluatur pretium *Ibid.*

13 Si non extinguatur, adhuc semper extingui potest. *Ibid.*

14 Neque pactum vllum fiat ob non extinctum censum. *Ibid.*

15 aliter creati census habeantur fœneratitij *I.bid.*

16 Res infructifera ea esse declaratur, quæ tota vel ex parte infructuosa perpetuò redditur, non aliquibus annis. *Pius V.* 1570.

17 Neque prohibetur quin possint repeti expensæ, quæ fiunt litigando contra morosum debitorem. *Ibid.*

18 Neque prohibentur fideiussiones aut hypotheca bonorum pro euictione rei grauatæ, censu, aut pro solutione census. *Ibid.*

19 In casu dotis assignandæ non est necessaria pecunia coram Notario, & satis est etiam idonea schedula bancaria pro pecunia numerata. *Ibid.*

20 Census super bonis Communitatum Status Ecclesiastici non possunt excedere septem pro centenario. *Clemens VIII. apud Nald.*

Vide CENSVS *n.* 15.

CONVERTITÆ.

1 COnstitutiones Conuertitarum seruentur. *Trid. Sess.* 25. *cap.* 18. *de Regul.*

2 Numerus certus ne in iis constituatur nec habeat locum in iis, quod loco dotis & alimentorum in aliis Monialibus est decretum. *Prou.* 6

3 In iis recipiendis sufficit consensus maioris partis Capituli. *Ibid.*

4 Item in iis admittendis ad professionem. *Ibid.*

5 Professio emittatur eâ ætate, eóque temporis spatio quibus iure communi liceat, aut earum statutis est cautum. *Ibid*

7 Quæ post annum probationis non sunt habiles ad professionem, aut eam emittere recusant, è Monasteriis nisi causis iure permissis ne eiiciantur; sed tempus Nouitatus prorogetur. *Ibid.*

7 Neque eæ, quæ non sunt habiles ad officium, etiamsi domus illa non egeat Conuersis, contra institutum repellantur *Ibid.*

Vide MONIALIVM CLAVSVRA *per totum*, MONIALIVM EDVCATIO ACIVA. *n.* 4. MONIALIVMM CVRA IN TEMPORALIBVS *n.* 19.

CORPORALE.

1 EX lino debet esse. *Cap.Consulto de cons.dist.*1.

2 Ex cannabe fieri potest. *Azor.lib.*10. *cap.*28.*qu.*8.

3 In extima parte eiusdem addi potest sericum & aurum. *Suarez* 3. *p.disput.*81. *sect.*6.

4 Crux acu pingi potest in anteriori parte. *Acta Med. Eccles. de Sacr. supellect.*

5 Benecicitur vnà cum palla. *Pont. Roman.*

6 Non debet tangi à laicis, nec à sacratis feminis. *Cap.Sacratas. dist.*23.

7 Neque lauari debet in vase communi. *Ordo Rom.*

8 Post primam lotionem potest tangi, & separari à non sacris , antequam iterùm adhibeatur. *Syluest. v. Corporalia. quæst.* 1.

9 Post vsum & post lotionem non debet iterùm benedici. *Idem ibidem quæst.* 2.

CVRIALES.

Vide EXEMPTI *num.*3.& 4

DECIMÆ.

1 SOluantur integrè ab iis , ad quos spectat. *Trid.Sess.*25.*c.*12.

2 Qui eas subtrahunt , aut impediunt, excommunicentnr, nec absoluantur , nisi plenâ restitutione secutâ. *Ibid.*

3 Euulgetur hoc decretum Concilij in Dominica prima Aduentus. *Prou.*1.

4 Non potest Episcopus alicui concedere immunitatem à decimis per viam priuilegij. *Monet.de Decim. cap.*5. *qu.*2. *concl.*1.

5 Potest remittere decimas , maximè suæ mensæ debitas, ex iusta causa. *Ibid.*

6 Item interponere decretum & consensum in compositione super solutione decimarum. *Ibid.*

7 Decimarum Ecclesiasticarum inuestituras in perpetuum factas laicis, sed maiores legitimè , declarat irritas Episcopus in earum recognitione. *Prou.* 3.

8 Priuilegium concessum Religiosis aliis , de non soluendis decimis etiam ex agris antiquitus cultis , non extenditur ad eas , in quarum possessione is est, cui de iure competunt decimæ. *Monet. sup.concl.*3.

9 Consuetudo nihil soluendi Ecclesiæ ministris quantumcumque longa non valet, quando minister sustentari non potest in Parochia. *Ibid.qu.*4.*concl.*2.

10 Valet compositio inter personas Ecclesiasticas, vt decimæ vni Ecclesiæ debitæ soluantur alteri. *Idem ibid. quæst.*6. *concl.*1.& 2.

11 Accedente consensu Episcopi. *Ibid. concl.*1. & 2.

12 Valet compositio & transactio super decimis decursis sine consensu Superioris. *Ibid.concl.*3.

13 Non valet de futuris sine consensu Papæ. *Ibid.concl.*4.

14 Valet , si compensetur Ecclesia aliis in rebus de consensu Episcopi. *Ibid.*

15 Decimæ Episcopales possunt remitti personis Ecclesiasticis de consensu Capituli. *Idem q.*7.*concl.*1.

16 Non potest remitti decima Parochialis alicui laico de consensu Episcopi. *Ibid.concl.*2.

17 Consuetudo circa portionem & quantitatem decimæ attendenda est. *Idem ibid.qu.*4.*concl.*1.

18 Exactio decimarum Capituli etiam ab iis de Capitulo ad suum vsum conduci potest, facultate ab Episcopo datâ, cùm grauis causa vrgebit. *Prou.*4.

19 Qui decimas debeat, biduo antè moneat Rectorem quàm bona sua in domum suam portet , nisi aliter sit cautum. *Prou.*3.

20 Debent inferri in horrea Clericorum, vbi sine magno sumptu & labore id fieri possit. *Monet. cap.6. quæst.1. concl.1.*

21 Non possunt asportari fructus donec Clerici certiores fiant de collectione, nisi obstet consuetudo. *Ibidem conclus.2.& 4.*

22 Decimæ prædiales debent solui statim ac fructus collecti sunt. *Ibid. qu.2. concl.1.*

23 Decimæ personales regulariter in fine anni *Ibid. concl.2.*

24 Attenditur consuetudo. *Ibid. conclus.4.*

25 Non possunt propria auctoritate capi, sed peti debent. *Ibidem quæst.3. concl.4.*

26 Potest Episcopus nomine cuiuslibet Ecclesiæ Parochialis subiectæ ad decimas agere, quando non est Curatus qui agat. *Idem c.7.q.1.concl.7.*

27 Non soluens excommunicari potest ac debet. *Idem ibid. cap.8. quæst.5. concl.1.*

28 Potest iudex ex officio procedere contra non soluentem. *Ibidem quæst. 6. concl.1.*

29 Causa decimarum est executiua appellatione remotâ, inuocato etiam brachio seculari, nullâ compensationis habitâ ratione. *Ibid.q.4.totâ.*

30 Si quæstio sit de decimis inter Clericos, causa est summaria. *Ibid.c.8.qu.3. concl.1.*

31 In visitatione potest Visitator cogere subditos ad soluendum Parocho decimas. *Ibid.q.6.concl.2.*

32 Possunt denegari decimæ deneganti iniustè Sacramenta. *Ibid.c.7.q.1.concl.11.*

33 Potest Episcopus etiam decimarum assignatione augere redditus Ecclesiæ Parochialis adeò exiguos, vt debitis nequeant oneribus satisfacere. *Ibid.cap.8. quæst.8.n.17.*

34 Laicus conductor decimæ debet conueniri coram iudice Ecclesiastico. *Idem ibid.quæst.1.n.17.*

Additio.

1 CLerici non tenentur soluere decimam suorum beneficiorum. *Doctores cum Barbos. de Iure Eccl.l.3.c.26. § 3.num.8.*

2 Sed bonorum suorum sæcularium, quicumque ij sint, licet non sint subditi Parocho. *Ibid.n.10.*

3 Pertinentes ad Ecclesiam matricem non transeunt ipso iure in Parochialem Ecclesiam nouiter erectam, sed remanent apud matricem, nisi eas Episcopus nouo Parocho assignanerit ad præscriptum Concilij Tridentini. *Congr. Conc. 11.Martij 1617.*

4 Decimæ ratione prædiorum acquisitorum per Regulares soluendæ sunt, donec doceant de sufficienti priuilegio. *Ead.4. & 18. Decembris 1627. 1. Sept. 1629.13.Apr.1630.*

DEGRADATIO.

1 AN sit necessaria degradatio realis in casibus, in quibus Clerici in minoribus sunt puniendi à laico iudice. Affirmant. Negant *Doctores apud Barbos. alleg.110.num.8.*

2 Ad solemnem Clerici degradationem quot & qui concurrant, *vide Trid. Sess.13.cap.4.*

3 Episcopus electus non consecratus non potest actualiter Clericum degradare. *Barbos.de Pot.Episc.alleg.cit.n.24.*

4 Episcopus cognoscit contra exemptos in omnibus criminibus requirentibus actualem degradationem. *DD.apud Barbos.ibid.n.28.*

5 Assistentes degradationi debent adesse in cognitione causæ, & in pronuntianda sententia ferre suffragium. *Ibid.n.25.*

6 Prælati

6 Prælati Religiosorum non habent facultatem degradandi suos subditos. *ibid.*

7 Verbalem degradationem merentur adulterium, concubinatus perseuerans post monitionem, simonia notoria, stuprum, incestus, furtum, periurium, homicidium, etiamsi sit patratum solo consilio, delictum, quo quis suâ culpâ permittit decedere suum Parochianum sine baptismo, & alia quæ inferunt irregularitatem. *Monet. de Distribut. quæ.*17. *num.*6.

8 Realem merentur hæresis, crimen falsi in litteris Apostolicis, conspirationis in proprium Eeiscopum. *Doctores apud Barbos.cit.loco n.*11.

9 Item quando quis commisit immane delictum, puta homicidium qualificatum; & in proditoriis, parricidio, fratricidio, combustione Ecclesiæ, assassinio, & similibus. *Idem n.*13.

10 Item non ordinatus celebrans, vel sacramentalem audiens confessionem. *Clem. VIII.*1. *Decembris* 1601.

11 Item solicitans mulietes in confessione, si delictum sit graue. *Gregorius XV. in suo Decreto.**

12 Item criminis nefandi reus. *Pius V. in Bulla v. Si exercuerit. Barbos. allegat.*44. *num.*25.

13 Item reus de abortu animato. *Quaranta v. Abortus, n.*6.

14 Degradatum nõ potest restituere Episcopus. *Syluest. v. Degradatio. quæst.*9.

15 Nisi verbaliter tantùm degradatum. *Tolet. lib.*1. *cap.*50. *n.*7.

DIACONI SELVATICI.

Vide CLERICVS *n.*86.

DISPENSATIO.

1 DIspensationes quacumque auctoritate concedendę summariè recognoscantur à locorum Ordinariis. *Trid. Sess.*22. *c.*5.

2 Fiant causâ cognitâ vrgenti & iustâ ratione, summâ maturitate, & gratis; aliter censeantur surreptitiæ. *Idem Sess.*25. *cap.*18.

3 Circa Canones Pontificios, qui imponunt legem ipsis Episcopis, non potest Episcopus dispensare, nisi reperiatur hoc concessum. *Sylu. v. Dispensatio quæst.*13.

4 Quoties in Iure exprimitur, vt cum aliquo possit dispensari, & non dicitur perquem, dispensare potest Episcopus. *Tolet. l.*1. *c.*89. *n.*4.

5 Et potest in materia leui. *Sà v. Dispensatio, n.*9.

6 Dispensation non impeditur, si, dum Papa tribuit facultatem dispensandi, dispensandus iterùm copulam habeat cum ea, pro qua impetratur dispensatio. *Bonac de Leg. disput.*1. *quæst.*1. *punct.*5. *propos. vnic. n.*4.

7 Dispensationem obtinens cum ea clausula, *Iustis de causis animum nostrum mouentibus*, non tenetur eas Commissario significare. *Decisum refert Nald. v. Dispensatio, n.*18.

8 Archiepiscopus non potest dispensare in Decretis Synodi Prouincialis. *Barbos. de pot. Episc. alleg.*34. *n.*8.

9 Episcopus potest dispensare in propriis Constitutionibus sine causa. *Doctores apud eumdem ibid. n.*2.

10 Et in Diœcesanæ Synodi Decretis *Ibid. n.*3.

11 Nisi ille iuramento ea firmauerit. *Ibid. num.*5.

12 Et nisi Constitutio transierit in contractum in alterius commodum. *Ibid. n.*6.

13 Et nisi sint confirmata auctoritate Apostolicâ. *n.*7.

14 Potest dispensare eum illegitimo ad beneficium simplex, cui est vnita Parochialis. *Doctores apud eumdem allegat.*66. *n.*48.

Vide Illetimi.

15 Potest item ex causa in voto & iuramento, non in præiudicium tertij, cui sit ius quæsitum. *Mirand. in Manu. Præl. Tom.* 2. *qu.* 47. *art.* 4. *concl.* 1.

16 Etiam electus, non consecratus. *Barb. alleg.* 36. *n.* 6.

17 Respectu subditorum, non eorum qui habitationem ibi tantùm habent, vt scholares. *Ibid. n.* 17.

18 Item in voto continentiæ, si detur vrgens causa, & periculum in mora, si adeatur Papa. *Idem alleg.* 37. *n.* 8.

19 Item in voto castitatis ad tempus. *Ibid. n.* 15.

20 Item de non contrahendo matrimonium. *num.* 17.

21 Item in voto virginitatis, si intendat solùm fugere primum actum venereum. *num.* 18.

22 Item in voto suscipiendi Sacros Ordines. *num.* 19.

23 Non potest in quinque votis seu iuramentis de Religione, castitate perpetua, peregrinatione in Terram sanctam, ad Limina Apostolorum & Compostellam. *Doct. communiter.* etiamsi sint conditionata. *Ibid. n.* 5.

24 In dilatione horum ad aliud tempus, si vouens sibi tempus præfiniuit, potest dispensare. *Barbos. loco cit. num.* 13. & 16.

25 De voto peregrinationis ad Ædem Lauretanam; an sit Papæ reseruatum. Affirmat *Nauar.* Dubitat *Suar. apud Barb. alleg.* 37. *n.* 3.

26 Si vota prædicta quinque fiant in pœnam alicuius peccati, an possit Episcopus dispensare. Affirmat. negant *Doct. ibid. n.* 7.

27 In matrimonij impedimentis solo iure Pontificio dirimentibus non potest Episcopus. *Decisum refert Garc. de Benef. Par.* 11. *cap.* 5. *n.* 344.

28 In impedimentis, quæ non dirimunt contractum, potest. *Sanchez lib.* 7. *disp.* 17. *num.* 15.

29 Potest etiam in sequentibus dirimentibus:

Primò, quando est occultum, bonáque fide matrimonium est publicum, nec ad Papam facilis est recursus, neque possunt coniuges separari. *Doct. apud Barbos. alleg.* 35. *num.* 3.

Secundò, ex magna necessitate, & vrgentissima, cum periculo infamiæ, &c. *num.* 5.

Tertiò, quando impedimenta superueniunt matrimonio, & impediunt petitionem debiti. *num.* 8.

30 Si tamen adsit Nuntius Apostolicus habens facultatem dispensandi, ad hunc tutiùs recurritur. *num.* 10.

31 Vicarius Generalis sine mandato speciali non potest in prædictis. *n.* 13.

32 In dubio, an res egeat dispensatione, potest Episcopus declarare, illam non desiderari, vel ad cautelam dispensare. *num.* 18.

33 Potest item cum minoribus non habentibus requisitam ætatem ad matrimonium, quando sunt prope ætatem, & dubium est, an malitia suppleat ætatem. *num.* 20.

34 Item cum eo, qui post votum simplex castitatis contraxit matrimonium ratum, vt possit petere debitum. *Idem alleg.* 37. n. 9.

35 Et cum eo, qui post matrimonium emisit votum castitatis, vt possit petere debitum viuente coniuge tantùm. *n.* 10.

36 Et cum iis, qui mutuo consensu emiserunt votum castitatis, si detur periculum incontinentiæ, & aditus ad Papam sit difficilis. *num.* 11.

37 Et cum eo, qui commisit incestum, vt petat debitum. *num.* 12.

38 In dispensatione matrimoniali pœnitentia iniuncta incestuoso potest ab Episcopo delegato commutari ex causa. *Decisum*

*Decisum Romæ refert Genuens. in Praxi Neapol. cap.*20.

39 Qui potest dispensare, potest etiam commutare, non è contra. *Barbos.alleg.*37. *num.*21.*&* 25.

Vide CENSVRÆ *num.*1. *& & seq.* CLERICVS CONCVBINARIVS *num.*9. IRREGVLARITAS *per totum*, ORDINES MAIORES *n.*45. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.*77.

DOCTOR.

1 EPiscopus in dando gradus Doctoratus, non seruans *Clementinam* 2. *de Magistris* suspenditur per sex menses à potestate dandi gradus. *Vt ibid.*

2 Doctoratus à Comite Palatino in quacumque facultate nullius est nunc auctoritatis quoad dignitates & beneficia. *Pius V. anno* 1565. *apud Nald. v. Doctor. num.*11.

3 Conferens gradum Doctoris, nisi sub certa limitatione, fit suspensus à collatione gradus. *Barbos.alleg.*111.*num.*38.

4 Theologus præcedit, pòst Canonista, deinde Legista, vltimò Medicus. *Sylu. v. Doctor. quæst.*2.

Vide CAPITVLVM SEDE VACANTE *Ibid.*56. FIDEI PROFESSIO *num.* 24.

Additio.

1 RAtione Doctoratus inter Canonicos Presbyteros nulla datur præcedentia nec præeminentia. *Congreg.Rit.* 19.*Mart.*1611.

DOCTORALIS PRÆBENDA.

1 CAnonici Doctoris præbendæ officium est, defendere iura Ecclesiæ, siue spectent ab bona siue ad præeminentiam Ecclesiarum. *Garc.de Benef. Tom.*5. *p.*5. *cap.*4.

2 Neque dari debet illi in hanc causam aliquod aliud stipendium. *Idem ibid.*

3 Sed debet eo casu haberi tanquam præsens in Choro. *Idem ibid.*

4 Si exit à loco, debetur conueniens stipendium pro itinere, &c. *Idem ibid.*

DOCTRINA CHRISTIANA.

1 IN Dominicis & Festis diebus in singulis Parochiis doceantur pueri Fidei rudimenta, & obedientiam erga Deum & parentes, ab iis ad quos spectant, censuris etiam adhibitis contra eos qui docere debent. *Trid. Sess.*24. *cap.*4.

2 Sodalitas doctrinæ Christianæ instituatur. *Prou.*2.

3 Vbi non potest, duo vel tres homines ad id aptiores eligantur, qui adiuuent. *Ibid.*

4 Instituantur scholæ etiam extra Parochiales Ecclesias in locis commodioribus. *Prou.*4.

5 Constituantur loca ab Ordinariis pro tradenda Doctrina Christiana. *Pius V. anno* 1571.

6 In singulis Vicariatibus constituatur aliquis Ecclesiasticus, qui scholas visitet, & tertio quoque mense Vicarium Generalem certiorem faciat de earum statu. *Prou.*7.

7 Scholæ omnes eo ordine vbique instituantur, vt vnum corpus conflетur sub vrbano Priore Generali. *Ibid.*

8 A prandio conuocentur pueri. *Prouinc.* 1.

9 Clerici cuicumque Choro non addicti Parochum adiuuent. *Prou.*5.

10 Grauiter moneantur patres & domini, qui negligunt eam doceri filios & seruos suos, iisque Confessarij grauissimam pœnam imponant *Ibid.*

11 Non possunt compelli pueri ad discendam doctrinam Christianam pœnis & mulctis, sed ij quorum interest docere. *Decisum refert Prax. Episc. v. Doctrina Christiana.* §.3.

12 Musicæ cantiones, symphoniaca

instrumenta arceantur ab his scholis. *Prou.7.*

13 Visitentur à Præfectis scholæ; neque eo tempore, quo scholæ habentur, concio fiat. *Prou.3.*

14 Indulgentiæ concessæ in hanc causam semel euulgentur ante Kalendas Maij, & in Kalendis ipsis fiat Communio cum Processione generali. *Ibid.*

15 Intra Missarum quoque solemnia Parochi recitent Orationem Dominicam, Salutationem Angelicam, Symbolum Apostolorum & Decalogum, repetente populo rudiori; & sæpiùs explicent. *Prou.5.*

16 Antequam confiteantur, eadem pœnitentes recitent. *Ibid.*

17 Quæ si nescierint, & post certum tempus, ne audiantur inconsulto Deputato ab Episcopo, seu Vicario Foraneo. *Ibidem.*

18 Aliquibus remitti potest prædictorum recitatio, iudicio eorum Confessariorum quibus id Episcopus concesserit. *Prou.6.*

Vide CONFRATERNITATES *num.71.*

Additio.

1 POtest Episcopus per viam præcepti pœnalis obstringere Parochos ad docendum doctrinam Christianam; non autem sub pœna peccati mortalis. *Congr. Episc. 22.Nou. anno* 1592.

DVELLVM.

1 QVi locum ad monomachiam in terris suis côcesserint, eo ipso sunt excommunicati, & iurisdictione dominióve loci, quod ab Ecclesia obtinent, priuati intelligantur. *Trid. Sess.25. cap.19.*

2 Si feudalia sint, directis dominis statim acquirantur. *Ibid.*

3 Si ex condicto permiserint, aut non prohibuerint, mandantes, instigantes, auxilium, consilium, fauorem dantes, equos, arma, pecuniam, commeatum scienter ministrantes, aut ex composito spectatores, vel socij eisdem censuris subiaceant quibus duellantes, etiamsi illi impediti pugnam non commiserint. *Gregor. XIII. anno* 1582.

4 Qui pugnam commiserint, & eorum patrini, excommunicationis, bonorum proscriptionis & perpetuæ infamiæ pœnas incurrant, & vti homicidœ puniantur. *Trid. loco citato.*

5 Si in ipso conflictu decesserint, perpetuò careant Ecclesiasticâ sepulturâ. *Ibid.*

6 Qui ex condicto, statuto tempore, & in loco conuento monomachiam commiserint, etiamsi nulli patrini sociive ad id vocati sint, nec loci securitas habita, nullæve litteræ prouocatoriæ aut denuntiationis chartulæ præcesserint, censuris Concilij Tridentini & pœnis tenentur, ac si certamen iniuissent publico & solito absu. *Gregorius loco cit.*

7 Extenduntur prædicta ad omnem locum. *Clemens VIII. anno* 1592.

8 Et quomodocumque & titulo quouis ineatur duellum. *Ibid.*

6 Et qui scripta in hanc causam dictarint, scripserint, detulerint, affixerint, impresserint, subscripserint, seu verbo denuntiauerint. *Ibid.*

10 Non comprehenduntur hoc loco epistolæ priuatæ, quæ ordinariè scribuntur. *Congr. Episc. 6.Sept.*1593.

11 Qui consilium, &c. vt suprà num.3. etiam effectu non secuto, nec accessu, nec actu proximo ad pugnam, prædictas censuras & pœnas subeant. *Clemens sup.*

12 Excommunicatio est Papæ reseruata. *Idem ibid.*

13 Pœnæ aliæ priuationis beneficiorum, officiorum, inhabilitatis ad illa imponuntur. *Ibid.*

Vide CASVS RESERVATI *num.3.*

ECCLE

ECCLESIA.

1 Eccleſia noua ne conſtruatur ſine licentia Epiſcopi. *Doctores apud Barboſ. de Poteſt. Epiſc. alleg.* 16. *num.* 1.

2 Neque Regularium in loco non exempto. *Idem ibid. num.* 3.

3 Attendatur autem præiudicium Parochialis Eccleſiæ. *Ibid. num.* 4.

4 Sufficit, quòd Epiſcopi conſenſus ſit tacitus. *Idem loco cit. num.* 3.

5 In locis exemptis neceſſaria eſt licentia Papæ. *Sylu. v. Eccleſia. quæſt.* 1.

6 Non debet ædificari ſine dote; alioquin Epiſcopus de ſuo dotare debet. *DD. apud Barboſ. alleg.* 74. *num.* 2.

7 Quæ ſufficiat Rectori, & Clerico ad victum. *Idem ibid. num.* 3.

8 Non poteſt Epiſcopus aſſignare fabricæ Eccleſiæ pauperis de fructibus ſuperfluis alterius Eccleſiæ. *Ibid. num.* 17. Concedit *Sanch. cum aliis lib.* 3. *de Matrim. diſp.* 19. *num.* 14.

9 Non poteſt impedire ædificium Eccleſiæ ſufficienter dotatæ ſine cauſa rationabili. *Deciſum in Rota Romana* 18. *Februarij* 1591. *coram Mantica.*

10 Eccleſiâ ſufficienter dotatâ pro omnibus etiam Capellis, non eſt neceſſariò dotanda vnaquæque Capella. *Nald. v. Capellania, num.* 6.

11 Eccleſia mutari non poteſt de loco ad locum ſine licentia Papæ & Epiſcopi. *Barboſ. alleg.* 26. *num.* 8.

12 Eccleſiæ collapſæ, vel quæ nequeunt inſtaurari, vocatis iis quorum intereſt, transferri poſſunt in matrices aut alias vicinas arbitrio Epiſcopi beneficiis ſimplicibus, etiam de iurepatronatus, erectis altaribus cum oneribus priorum Eccleſiarum. *Trid. Seſſ.* 21. *cap.* 7.

13 Reparatio Cathedralis ad Epiſcopum ſpectat; ſuppleat Capitulum de ſuperfluis fructibus beneficiorum vacantium. *Barboſ. alleg.* 64. *num.* 5.

14 Vel compellantur Parochiani. *n.* 6.

15 Parochiales reficiantur ex fructibus; qui ſi non ſufficiant, cogantur Patroni, aut Parochiani, aut certè transferantur vt ſuprà. *Trid. loco cit. cap.* 7.

16 Populo nolente ſuam Eccleſiam inſtaurare diruatur. *Deciſum refert Ricc. in Praxi Reſol.* 201.

17 Penſionarius tenetur pro rata ad reparationem Eccleſiæ, ſi non eſt liber ab omni onere. *Nauar. conſ. vn. de Eccleſ. ædific.*

18 Non ſunt profanandæ Capellæ ſine cauſa; & earum cæmenta potiùs tribuenda ſunt Eccleſiæ, quæ eſt caput dictarum Capellarum. *Deciſum refert Ricc. in Praxi dict. Reſol.* 201.

19 Eccleſia diruta in profanos vſus, non ſordidos, erectâ ibi Cruce, conuerti poteſt. *Trid. loc. cit.*

20 Profanari non poteſt, vt fiat ibi domus pro Curato ſine licentia Sedis Apoſtolicæ. *Congr. Epiſc.* 6. *Aug.* 1601.

21 Lapides, cæmenta, ligna vendi poſſunt, laicis etiam, non tamen ad vſum ſordidum. *Prou.* 5.

22 Sacrilegij pœnas incurrunt, qui lapides vel ornamenta è templis diuinis eripiunt, vt ipſa ad vſus proprios conuertunt. *Sixt. IV. apud Nald. v. Sacrilegium, num.* 13.

23 Transferantur eo caſu Reliquiæ Sanctorum & ſacræ imagines decenter. *Prou.* 4.

24 Oſſa item defunctorum tranferantur cum Pſalmis. *Ibid.*

25 Forma Eccleſiæ hæc eſſe debet:

26 Habeatur ratio proſpectus, ſitus & ſeparationis ab ædibus, vt circumdari queat. *Ibid.*

27 Ne à domibus vicinis pateat feneſtra in Eccleſiam. *Congr. Epiſcop.* 5. *Martij* 1619.

28 Imago Chriſti crucifixi magna in alto ſtatuatur. *Prou.* 4.

29 Altare

29 Altare maius Orientem spectet, si potest. *Ibid.*

30 Altaria ne ædificentur sub organo aut pulpito. *Ibid.*

31 Neque vbi celebrans terga vertat altari maiori. *Ibid.*

32 Vbi fornix non est, tegmen altari fiat saltem è tela cærulea. *Ibid.*

33 Sepiantur altaria. *Ibid.*

34 Sacrarium extruatur in Capella maiori aut prope sacristiam cum sera & claue. *Ibid.*

35 Suggestus congruit potiùs vt sit à latere Euangelij. *Ibid.*

36 Sedilia tantùm communia fiant. *Ibid.*

37 Et si fiant ad vsus proprios, nullum tamen ius acquiritur dominis eorum in Ecclesia. *Sylu. v. Sepultura. quæst.* 3.

38 Nisi dentur Patronis honoris causa. *Genuens. in Praxi cap.* 32.

39 Vas aquæ benedictæ intus existat, non foris, & à dextro latere ingredientis. *Prou.* 4.

40 Simplex Ecclesia vnam tantùm campanam habeat. *Ibid.*

41 In frontispicio, & præsertim Parochialis Ecclesiæ, adsint imagines sanctorum titularium. *Ibid.*

42 In pauimento nulla Crux sculpatur. *Ibidem.*

43 Sepulchra fiant Canonicorum & Parochorum communia respectiuè. *Prouinc.* 5.

44 Longè ab altaribus extruantur sepulchra. *Prou.* 4.

45 Nec in alto, & longè minùs laicorum. *Prou.* 1.

46 Duplici tegumento claudantur, neque sacra imago neque Crux in iis sculpatur. *Prou.* 4.

47 Vestibulum saltem ante portam sit pro Catechismo baptizandorum. *Ibid.*

48 Arma, sagittæ & eiusmodi ne appendantur in Ecclesiis. *Congreg. Episc.* 10. *Martij* 1585.

49 Noctu custodienda est. *Prou.* 1.

50 De forma cuiusque ex prædictis *vide instructionem Fabricæ Ecclesiæ approbatam in Prou.* 3.

Vide BENEDICTIO *num.* 1. 2. 4. 16. IVSPATRONATVS *num.* 74. SVBSIDIVM CHARITATIVVM *num.* 5.

Additio.

1 FEnestræ prohibentur in Ecclesia, per quas in eam prospectus haberi possit. *Congr. Episc.* 11. *Septembris* 1615. *& apud Barbos. de Iure Eccl. lib.* 1. *c.* 11. *num.* 28.

2 Solus Episcopus eas habere potest. *Congreg. Rit.* 19. *Ian.* 1614.

ECCLESIA COLLEGIATA.

1 PRobatur ex sigillo, arca communi, stallis, congregationibus. *Doctores apud Barbos. de Iure Eccl. l.* 2. *c.* 6. *num.* 6.

2 Numerus trium Canonicorum sufficit. *Ibid. num.* 8.

3 Insignis ea dicitur, quæ in loco insigni. *Ibid. num.* 15.

4 Statuta Ecclesiæ Collegiatæ quærenda sunt à proprio Episcopo. *Congreg. Rit.* 28. *Sept.* 1602.

5 Potest Collegiata in Processionibus publicis deferre propriam Crucem etiam præsente Capitulo Cathedralis. *Eadem* 24. *Augusti* 1609.

6 Canonici Collegiatæ non debent incedere parati in Processionibus sicut Canonici Cathedralis. *Eadem* 19. *Maij* 1607.

7 Prior Collegiatæ, si interest in Cathedrali, incensatur duplici ductu thuribuli vt Canonici Cathedrales. *Eadem* 19. *Aug.* 1619.

8 Ecclesiæ Regularium non sint Collegiatæ in odiosis. *Roderic. de Quæst. regul. Tom.* 1. *q.* 43. *art.* 12.

9 Sunt autem propriè Conuentuales. *Innoc.*

Innoc. IV. in Bulla eiusdem 7. Bullarij, & in Clem. 1. *de celebrat. Missæ, ex Conc. Viennen Vide Cherub. in Comp. Bull. loco cit. schol.* 1.

ECCLESIÆ CONSECRATIO.

1 NOn potest consecrari nisi ab Episcopo proprio, vel alieno de licentia proprij. *Barbos. alleg.* 27. *n.* 1.

2 Neque ab Abbatibus eorum propria Ecclesia *Tambour. de Iure Abb. Tom.* 1. *disp* 23. *quæst.* 7.

3 Neque ea debet consecrari, quæ sine dote est. *Barbos. loco cit. n.* 3. aliàs tenetur Episcopus dotare. *Viuian. de Iure patr. Par* 1. *l.* 2. *c.* 3. *n.* 16.

4 De nouo reparata in totum vt dicatur alia, rursus est consecranda. *Barbos. ibid. num.* 13.

5 Reparata per partes non amittit consecrationem. *Axor. p.* 2. *l.* 10. *c.* 26. *quæst.* 11.

6 Pridie consecrationis populus ieiunet, & ipso die Festum colat sine opere. *Prou.* 4.

7 Ob impedimenta potest fieri sine circuitionibus extra eam. *Congregat. Rit.* 7. *Iulij* 1604.

8 Non debet fieri sine Missa. *Barbos loco cit. n* 10.

9 Consecrator in actu consecrationis potest statuere alium diem pro anniuersaria celebritate. *Congregat. Rit.* 19. *Fubr.* 1585.

10 Extra actum verò non potest mutari ab Episcopo. *Ead.* 16. *Octob.* 1604.

11 Si concurrant plures Episcopi cum Archiepiscopo ad consecrationem, non possunt concedere plus quàm vnus Episcopus, scilicet vnum annum Indulgentiæ. *Henriq. de indulg. cap.* 32. §. 1.

12 Pro consecratione Ecclesiæ potest Episcopus recipere procurationem *Genuens. in Man. Pastor. c.* 35. *n.* 12.

13 Nihil noui ædificij fiat in Ecclesia consecrata inconsulto Episcopo. *Prouinc.* 3.

14 Anniuersaria consecrationis Ecclesiæ dies solemniter agatur: si dies ignoratur, certa statuatur. *ibid.*

15 Incidatur in lapide consecrationis memoria. *Prou.* 4.

16 Vnus testis sufficit ad probandam consecrationem. *Barbos. loco cit. n.* 5.

17 Liber conficiatur, in quo Ecclesiarum consecrationes & benedictiones scribantur, & in Archiuio Episcopali reponatur. *Prou.* 4.

18 Dedicatio Ecclesiæ Cathedralis habet Officium in tota Diœcesi, & Octauam in ciuitate tantùm. *Congr. Rit.* 2. *Maij* 1619.

19 Si Parochialis est Festum, manè saltem abstineant vicini ab officinis; si Collegiatæ, ab eiusdem Clero fiat Officium *Prou.* 3.

20 Si occurrant duo Festa Dedicationum, Cathedralis & Ecclesiæ propriæ, in hac fiat de propria. *Rota Rom. decis.* 616. *Bar.* 1. *in recentioribus.*

Vide ALTARE *n.* 1. BENEDICTIO. *n.* 2. INDVLGENTIÆ *n.* 11. 12. 15.

Additio.

1 SI de consecratione dubitatur ob vetustatem & abolitionem monumentorum, potest consecrari. *Falc.* 1. *apud. Ciaconium an.* 275. *pag.* 74.

2 Si incepta consecratione correptus morbo Episcopus deficiat, & præsertim antequam vngantur Cruces, resumenda est à capite consecratio. *Congr. Rit.* 12. *April.* 1614.

ECCLESIÆ RECONCILIATIO.

1 POlluitur Ecclesia effusione sanguinis & seminis peccaminosâ & notoriâ. *D D. communiter.*

2 Item ob sepultum ibidem excommunicatum, hoc est notorium Clerici percussorem, vel denuntiatum, nisi signa pœnitentiæ dederit. *Est communis.*

3 Item ob sepultum infidelem, vel hæreticum. *Axor. Par. 2. libro 9. capite 5. quæst. 1.*

4 Non autem si sepeliatur ibi catechumenus. *Vgol. de Pot. Episc. c. 29. §. 5.*

5 Ecclesia consecrata non potest reconciliari nisi per Episcopum. *Axor. loco cit. quæst. 5.*

6 Neque potest delegari simplici Sacerdoti. *Barbos. de Pot. Episcop. alleg. 28. num. 58.*

7 In casu, de quo suprà num. 3. erunt abradendi parietes. *Azor. loco citato vers. 5.*

8 Absente Episcopo, & longè distante, potest idem ex iusta causa concedere, vt in Ecclesia consecrata & polluta ante reconciliationem celebretur. *Doctores apud Barbos. suprà n. 61.*

9 Tutius est in tali casu. concedere, vt in loco non sacro celebretur, attento Iure communi, vel post Tridentinum in Priuatis Oratoriis, aut locis destinatis ad Diuina. *Idem. ibid. n. 62.*

10 Ecclesia benedicta tantùm reconciliari potest per simplicem Sacerdotem per solam aquæ lustralis aspersionem. *Tolet. in Sum. l. 5. c. 8. n. 15. cum aliis.*

11 Non est necessaria benedictio aquæ ab Episcopo. *Barbos. loco citato n. 57.*

12 Ante reconciliationem nemo potest ibi sepeliri. *Sylu. v. Consecratio. 2. quæst. 9.*

13 Neque possunt ibi recitari Diuina Officia. *Idem ibid. quæst. 7.*

14 Si hodie polluitur Ecclesia, & ignoratur, & post octo dies ad notitiam venerit, intereàque fuerit celebratum, non est opus reconciliatione. *Alfon. Castr. l. 2. c. vlt. in fine, de Leg. pœnal.*

15 Celebrans in Ecclesia polluta, quæ erat consecrata, ab ingressu Ecclesiæ tantum est suspensus. *Sylu. v. Consecratio. 2. quæst. 9.*

16 Prædicta de pollutione Ecclesiæ non habent locum in Oratoriis. *Suar. Tom. 3. dist. 81. sect. 4. col. 8.*

Vide BENEDICTIO *nu.* 4. EXCOMMVNICATIO *nu.* 35.

ECCLESIARVM REVERENTIA.

1 AB Ecclesiis musicæ, lasciuæ, sæculares actiones, vana colloquia, deambulationes & strepitus arceantur. *Trident. Sess. 22. de Obseruat. in celebr. Miss.*

2 Vana, fœda, profana, strepitus iudiciorum, deambulationes, &c. dum Diuina celebrantur, arceantur. *Pius V. anno 1566.*

3 Sub pœna 25. aureorum, & aliis arbitrio Ordinarij. *ibid.*

4 Qui ibidem impudica dixerit, seu fecerit, eâdem pœnâ puniatur, & carcere per mensem, si cum mulieribus id acciderit. *ibid.*

5 Qui eadem gesserit cum aliis personis, pœnam luat aureorum decem. *ibid.*

6 Capitula, Rectores, Vicarij, Sacristæ, Ostiarij, Custodes moneant prædictos delinquentes, & Ordinariis deferant puniendos, aliàs duorum aureorum pœnam incurrant. *ibid.*

7 Mendicantes ad portam Ecclesiæ stare faciant, sub pœna duorum aureorum Capitulis negligentibus, & aurei dimidij Parochis. *ibid.*

8 Regulares deputent aliquem ad prædicta, aliàs ab Ordinario corripiantur grauissimè, & à Superioribus inobedientes puniantur. *ibid.*

9 Capsæ & cadauerum deposita suprà terram existentia amoueantur. *ibid.*

10 Custodes Ecclesiæ ne noctu quemquam

quam in Ecclesia morari sinant. *Prouinc*. 1.

11 Ne quid frugum terræ reponatur in Ecclesia. *Prou*. 4.

12 Ne affigantur res seu schedulæ de rebus profanis valuis Ecclesiæ. *Ibid.*

13 Ne res venales eius parietibus hæreant. *Ibid.*

14 Ne super Capellas, vbi celebratur, sit locus ad dormiendum, vel habitatio profana. *Ibid.*

15 Ne per Ecclesiam fiat transitus cum oneribus. *Ibid.*

16 Intra Presbiterium ne detur locus Magistratibus aut laicis officialibus. *Congreg. Episc*. 12. *Ian*. 1904.

17 A Choro & sacristia laici arceantur. *Prouinc*. 1.

18 Ne altaribus hæreant laici neque Fonti baptismali. *ibid.*

19 Ne sedeant neque stent auersi ab Eucharistiæ Sacramento. *ibid.*

20 Ne in portis morentur *ibid.*

21 Ne scholæ Grammaticæ pro pueris ibidem fiant. *Prou*. 4.

22 Occisorum cadauera ne in Ecclesiis inspiciantur, sed aliò portentur. *Prou*. 1.

23 Turcæ aut mancipia ne permittantur ibidem tempore Diuinorum Officiorum. *Congregat. Episcop*. 23. *Iulij* 1603.

24 Canes venatici, volucres, hastæ, sclopeti ne inferantur in Ecclesiam *Prou*. 1.

25 Diuisio sexuum procuretur. *Prou*. 4.

26 Ad Capellas subterraneas statuatur certum tempus pro mulieribus tantùm. *ibid.*

27 Velato capite mulieres sint in Ecclesia. *Prou*. 3.

28 Sub pœna interdicti. *ibid.*

29 Ne conuocentur Ecclesiæ ad consultanda laicorum negotia *Congreg. Episc*. 3. *Febr*. 1604.

30 Ne in cœmeterio, ac si area esset, tritura fiat, neque telæ extendantur, neque ibi mulieres aut alij fabrile quid operentur. *Prou*. 6.

Vide IMMVNITAS ECCLESIASTICA *num*. 1. 2. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *n*. 43. 47. REPRESENTATIONES SACRÆ *num*. 8.

Additio.

1 Laici non debent in Choro stare nec sedere *Congeg. Rit*. 4. *Februarij* 1600.

2 Etiamsi sint illustres, & de Magistratu *Eadem* 21. *Februarij* 1604. 24. *Octob*. 1609.

3 Et laicorum scamna & loca moderari possunt arbitrio Episcopi. *Eadem* 10. *Dec*. 1604.

4 Non possunt in Ecclesia examinari rei etiamsi extra locum immunem iuramentum præstetur. *Congr. Immun*. 7. *Dec*. 1632.

EDICTA.

1 Pontificiæ Constitutiones Romæ editæ de nouo duobus saltem post mensibus in Diœcesibus euulgentur. *Prou*. 2.

2 Et in liberum referantur à Cancellario Episcopi. *ibid.*

3 Satis erit, si affigantur certis locis publicis, nisi alius modus in Bulla præscribatur. *Prou*. 3.

4 Vulgari sermone, & summatim, si opus est. *Prou*. 4.

5 Idem fiat de Episcopalibus edictis. *ibid.*

6 Certi dies singulis mensibus Calendarij instar notati statuantur, quibus vel Pontificia, vel Tridentini, vel Diœcesana, vel Prouincialia Decreta à Parochis publicentur. *ibid.*

7 Decretum Prouinciale 7. de sumenda

da Eucharistia in Paschate non alibi quàm in Parochia sine licentia Episcopi, euulgetur in Quadragesima. *Prou* 7.

8 Decretum de Medicis, ne inconfessos visitent, publicetur Dominicâ I. Aduentus *ibid.*

9 Decretum de Notariis pia legata non denunciantibus Dominicâ vltimâ Aduentus & secundâ Quadragesimæ promulgetur. *Prou.* 3.

10 Aliud item de Confratribus inuitantibus alios ad eligendam sepulturam in Oratoriis Confratrum euulgetur semel in anno, si Parochis expedire videbitur. *Prou.* 7.

EPICOPVS.

1 QVæ attinent ad propriam Episcopi personam hoc loco sunt indicanda: nam alij tituli huius Operis ad eumdem pertinent.

2 Prouisus à Sede Apostolica sine litteris Apostolicis recipiens administrationem suæ Ecclesiæ suspenditur ab administratione fructuum eiusdem: item recipientes, vel ei obedientes suspenduntur à perceptione suorum beneficiorum, donec absoluantur à Sede Apostolica, *Barb. allegat.* 111. *n.* 34.

3 In Ingressu Episcopi delatores baldachini incedant pedites & capite nudo. *Congr.* 27. *Iulij* 1624.

4 Processus cum mozetta, eam deponere debet coram Cardinalibus, etiam non Legatis; ex consuetudine Italiæ. *Eadem* 10. *Iulij* 1621.

5 Et coram suo Archiepiscopo. *Ead.* 31. *Ian.* 1626. nisi aliud sit statutum; vt in Prouincia Mediolanensi.

6 Processurus cum cappa, sufficit, si eam induat in ea camera, in qua Canonici conueniunt. *Ead.* 20. *Nou.* 1628.

7 Sedere potest in loco, quem ipse voluerit. *Trid. Sess.* 6. *cap.* 25.

8 Potest Episcopus portare secum altare viaticum, & in itinere & in quolibet loco suæ habitationis decenti Missam celebrare, vel celebrari facere. *Cap. vlt. de Priu. in* 6. *Vgol. de Potest, Episc. cap.* 2. §. 2. *n.* 4.

9 Etiam in aliena Diœcesi, non tamen Romæ. *Decisum refert idem Vgol. ibid. lib.* 1. *c.* 2. §. 2. *contra Nauar. cons.* 1. *de Priuilegiis.*

10 Etiamsi non sit consecratus. *Suar. de Cens. disp.* 28. *sect.* 2. *nu.* 7.

11 Non potest Episcopus eligere sibi Confessarium non sibi subditum, qui à proprio suo Episcopo non sit approbatus. *Decisum refert Riccius in Praxi decis.* 548. *n.* 2. *& Vgol. suprà n.* 4. *Vide* ABSOLVTIO *n.* 7.

12 Potest in aliena Diœcesi facere sibi deferre caudam. *Sylu. v. Patriarcha.* 3.

13 Debet duobus Festis celebrare. *Nald. v. Episcopus, n.* 9.

14 Pro ouibus applicare sacrificium aliquando debet. *Trid. Sess.* 23. *cap.* 1.

15 Resideat; neque potest abesse vltra tres menses. *Trident. Sess.* 6. *cap.* 1. *& Sess.* 23. *cap.* 1.

16 Sub pœnis ibidem contentis.

17 Non tamen absit in Aduentu, Natali Domini, Quadragesima, Paschate, Pentecoste, Festo Corporis Christi. *ibid.*

18 Nec in Festis sine iusta causa *Sà v. Episcopus.* 42.

19 Vrgens necessitas, christiana caritas, Reipublicæ euidens vtilitas, debita obedientia, seu licentia in scriptis concedenda, & approbanda à Papa, vel Metropolitano, vel vnico Episco, sunt causæ legitimæ absentiæ. *Trid. loco citato,*

20 Non licet abesse propter morbum perpetuum. *Decisum refert Barbos. supra num.* 9.

21 Licet autem ob persecutionem suæ personæ. *Idem ibid. num.* 8.

22 Non potest emittere votum de peregrinatione lõginqua sine licentia Papæ

*Barb.de Pot.Epis.alleg.*53.*n.*22.

23 Neque sine eadem intrare Religionem.*ibid.n.*23.

24 Episcopus Canones non seruans, aut non seruare faciens, est periurius. *Syl.v. Episc.q.*11.

25 Bona empta ex redditibus Episcopatur ipso iure transeunt in dominium Ecclesiæ.*Barb.alleg.*114.*n.*17.

26 Bona Episcopi Titularis acquiruntur Papæ.*Idem ibid. n.*31.

27 Potest Episcopus donare in vita, non causâ mortis.*Idem.ibid.n.*32.33.etiam Regularis. *Filliuc.Tom.*2. *Tr.*34.*cap.*2.*quæst.* 6 *num.*60.

28 Potest conseruare patrimonium, & expendere bona Ecclesiæ in prophanos vsus.*Barb. ibid. nu.* 36. Negant alij.*ibid. num.*38.

29 Episcopus Regularis neque de patrimonialibus neque de acquisitis potest testari.*Idem ibid.n.*20.

30 In vita non potest tam amplè disponere quàm Episcopus sæcularis. *Doctores ibid.n.*22.

31 In infirmitate non potest quilibet Episcopus immoderatas facere eleemosynas.*ibid.num.*35.

32 Non potest Episcopus de bonis intuitu Episcopatus acquisitis testari. *Barb, alleg.* 114. *num.* 9.

33 Potest testari de aliis bonis patrimonialibus ex industria sua acquisitis, quamuis ratione ordinis; puta si Vice-Rex vel Nuntius fuerit.*Idem ibd. n.*10.

34 Habita licentia testandi à Papa non expirat ob mortem Papæ. *Ibidem numero.*25.

35 Et potest condere plura testamenta. *num* 26.

36 Licentia superuenenis post factum testamentum valet.*ibid.n.*27.

37 Bona Episcopi Regularis sine legimo testamento debentur Ecclesiæ, non Monasterio.*Idem ibid.n.* 28.

38 Episcopus non seruans ea quæ statuta sunt à Ioanne XXII. *in Extrau.*2.*de elect.* quoad perceptionem fructuum Episcopatus anni primi & secundi, non relictâ portione statutâ successori ibidem, suspenditur à Pontificalibus & ingressu Ecclesiæ. *Barb.ibid.num.*32.

39 Ingressus Ecclesiæ probitus facit, ne in Ecclesiâ possit celebrare Diuina: & durante interdito non potest Episcopus sepeliri in Ecclesia neque in cœmetertio, nisi pœnitentiam egerit: & fit irregularis, si in Ecclesia Diuina celebret. *ibid.num.*33.

40 Translatus ad aliam Ecclesiam non potest deferre libros & alia quæ in priori Episcopatu ex eius redditibus acquisiuit, licet in morte ea velit redere priori Ecclesiæ. *Suar. de Relig. lib.* 3. *cap.* 16. *num.*24.25.

Vide ARCHIEPISCOPVS *num.* 2.3.BENEDICTIO *num.* 20. SVFFRAGANEVS EPISCOPVS *n.*1.VSVRA *n.*8.

Additio.

1 EPiscopus Regularis recuperat ius succedendi, etiam quoad renuntiata, ad fauorem temen suæ Ecclesiæ. *Congr. Conc.*11.*Ian.*1641.

EVCHARISTIA.

1 EXtra Parochiales Ecclesias non conceditur retineri assiduè. *Congr.Epis.* 15.*Ian.*1619.

2 Nisi à Papa *Decisum refert Genuens. in Praxi Neapol. c.*92.

3 Neque in Ecclesiis Tertiariarum, quæ professionem solemnem non emittunt trium votorum, nec in clausura viuunt. *Congr.Episc.*10.*Decembris.*1616,

4 In Parochialibus retineatur in altari maiori.*Ead.*6.*Dec.*1594.

5 Pyxides ne sint ex ebore. *Eadem* 26. *Iulij.*1588.

6 Duæ ſint pyxides in Parochialibus, altera pro infirmis, quæ cum ſacculo ſerico albo & chordulis pro montibus ad collum appenſa deſeruiat. *Prouinc*.4.

7 Tabernaculum panno albo ſerico veſtiatur intus, & conopeo albo foris, ritu Romano. *ibid.*

8 Clauis ſit penes Rectorem tantùm. *ibid.*

9 In tabernaculo nihil aliud aſſeruetur. *Congr.Rit*.22.*Febr*.1593.

10 Renouentur particulæ octauo quoque die: quinque ſaltem in pyxide ſint. *Prou*.4.

11 Hoſtias ne laicus homo neque femina coficiat. *ibid.*

12 Velo coloris albi pyxides ſemper veſtiantur. *Rit.Rom.* De tabernaculo geſtatorio *Vide* PROCESSIO *nu*.36.

13 Ante Euchariſtiam ſemper ardeat lampas. *Prou*.1.

14 Non adhibeatur contra grandinem, puta in valuis Eccleſiæ benedicendo aërem. *Prou*. 3.

15 Decet magis vt ſolemnitas Corporis Chriſti celebretur in Cathedrali, à qua & ad quam fieri debet Proceſſio. *Deciſ. refert Barb.alleg*.22.*n*.7. *Vide* PROCESSIO.*n*.31.39.

16 Non deferatur humeris, ſed manibus tantùm. *Congr.Rit*.2.*Iun*.1618.

17 Nec deferatur per vias Hebræorum. *Congr.Epiſc*.22.*Febr*.1593.

18 Feriâ v. in Cœna Domini Clerus & Canonici in Miſſa ſolemni communicent. *Congr.Rit*.27.*Septembris* 1608.

19 Feriâ v. & vj. maioris Hebdomadæ non deferatur extra Eccleſiam. *Congreg. Epiſc*.6.*Aug*.1591.

20 Feriâ vj. eiuſdem non deferatur noctu: & abrogata eſt conſuetudo tamquam abuſus. *Ead*. 22. *Mart*. 1596.

21 Nemo ſumat in Paſchate Euchariſtiam extra Parochialem ſine licentia Epiſcopi in ſcriptis. *Prou*.7.

22 Communicans in Hebdomada maiore, vel infra Octauam Paſchæ, ſatisfacit præcepto *Eugenius IV.an*.1446.

23 Qui ſatisfecit in Paſchate in Parochiali, non tamen poteſt in ipſo die Paſchatis Euchariſtiam ſumere in Eccleſia Regulatium non habentium curam animarum. *Corgr. Conc*. 23. *Ianuarij* 1586. 14. *Martij* 1615.

24 Famuli ſæculares in Monaſteriis degentes ad Parochialem in Paſchate debent communicare. *Congr. eadem* 20. *Febr*. 1576.

25 Qui abfuerit, doceat de facta Communione. *Prou*.3.

26 Concubinarij fœneratores & blaſphemi aliàs moniti arceantur à Communione. *Prou*.1.

27 Qui non communicarint, deferantur ad Epiſcopum ad ſex dies poſt Octauam Paſchæ. *Prou*.1

28 Non meretrices. *Sà v. Confeſſio, num*.42.

29 Non deferens Parochus ob periculum mortis, ſeu non denuntians interdictos, excuſatur. *Bonac.de Leg.diſp*.2.*quæſt*. 8.*pun*.2.*nu*.10.

30 Interdicantur non communicati ab ingreſſu Eccleſiæ. *Prou*.2.

31 Ob ſolam omiſſionem Paſchalis Communionis & confeſſionis poteſt Epiſcopus procedere etiam ad excommunicationem; & ſi velit, ad pœnas etiam pecuniarias; non autem expedit, vt ſibi reſeruet hunc caſum. *Congr.Conc*.30.*Ian*.1587.

32 Clerici prætereà ſingulis menſibus, Diaconi & Subdiaconi bis in menſe communicent; cuius rei fidem exhibeant tertio quoque menſe. *Prou*.1.

33 Diaconis & Clero Communio detur ad altare, laicis remotiùs. *Prou*.4.

34 Sacerdotibus additâ ſtola in modum crucis. *Brac*.3.*Canon*.3.

35 Adoleſcentes priùs examinentur. *Prou*.1.

36 Miniſtretur laicis cum diſtinctione ſexus. *Prou.* 5.

37 Miniſtrans Epiſcopus Euchariſtiam extra Miſſam induat pluuiale cum ſtola. *Prou.* 5.

38 Miniſtrans Euchariſtiam, vel inſeruiens miniſtranti, nihil omnino reci piat, neque à ſponte dantibus, ſub pœna ſuſpenſionis à Diuinis ipſo facto. *Prou.* 7.

39 Neque pro eleemoſynis peluiculæ exponantur. *Prou.* 4.

40 Pro communicando ægroto pridie veſperi detur etiam ſignum cum campana. *Prou.* 5.

41 Neque noctu ſine neceſſitate deferatur. *ibid.*

42 Parocho impedito deferat ille, qui audire poteſt confeſſiones. *Prou* 4.

43 Parentur neceſſaria & munda apud ægrotum à Sodalibus Societatis. *Prouinc* 5.

44 Vmbella adſit cum luminibus & campanula. *ibid.*

45 Pluuiale adhibeatur in locis inſignioribus. *Prou.* 3.

46 Vmbella ruralis ab vno geſtanda ritè adſit. *ibid.*

47 Duæ ferantur particulæ, altera pro reditu, niſi loci diſtantia aut alia cauſa aliud ſuadeat. *Prou.* 1. *&* 2.

48 Purificatio ne vmquam detur in vaſe ſacro, neque formam calicis habente. *Prou.* 1.

49 Reis capitali ſententiâ damnatis, etiam manè, quando exequenda eſt poteſt dari Euchariſtia. *Congr. Epiſc.* 26. *Iunij* 1590. etiam non ieiunis. *Emmanuel Sà v. Euchariſtia, num.* 2.

50 Numquam deferatur ad ægrotos, vt eam tantùm adorent. *Deciſum refert Praxis Epiſc. v. Euchariſtia. Ad quintum.*

51 Sodalitas Corporis Chriſti inſtituatur. *Prou.* 1.

52 Indulgentiæ pro aſſocianda Euchariſtia conceſſæ ſæpiùs publicentur. *Prou.* 3.

53 Non exponatur cum ſolemnitate à Regularibus ſine licentia Ordinarij. *Cong. Rit.* 26. *Febr.* 1628.

54 Pro perſonis particularibus exponatur in oſtiolo tabernaculi, aut in pyxide velata, cum luminibus & aſſiſtentia. *Cong. Epiſc.* 7. *Septembris* 1598.

55 Putrefactis Hoſtiis (quod abſit) in pyxide, cuſtos earum 30. diebus pœniteat. *Sylu. v. Euchariſtia* 2. *quæſt.* 9. *Sextum.*

56 Qui incautè eam dimiſerit, licet nihil nefandum acciderit, tribus menſibus ab officio ſuſpendatur. *Idem ibid. Septimum.*

57 Ne fiat Concio coram Sacramento in altari expoſito capite tecto, *Congr. Rit.* 16. *Febr.* 1630.

Vide BENEDICTIO *nu.* 15. CANONICORVM MVNERA *nu.* 48. 50. CESSATIO A DIVINIS *n.* 4. CONFRATERNITATES *num.* 21. *&* *ſeqq.* EXCOMMVNICATIO *n.* 49. INTERDICTVM *n.* 21. 31. *&* *ſeqq.* PESTIS *num.* 6. 7. PROCESSIO *à num.* 32. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *n.* 22. REGVLARIVM IVRA CIRCA TERTIARIAS *num.* 2.

EXAMINATORES.

1 PRo concurſu Parochialium debent in Synodo eligi ſaltem ſex. *Trid. Seſſ.* 24. *cap.* 18.

2 Pro examine Confeſſariorum & ordinandorum poteſt Epiſcopus eligere quos voluerit. *Gau. de Synodo Par.* 1. *cap.* 31.

4 Debent eſſe Magiſtri in Theologia, aut Doctores, vel Licentiati in Iure Canonico. *Trid. loc. cit.*

4 Ex Ordine Mendicantium aſſumi poſſunt *ibid.*

5 Ex

5 Ex Ordine aliorum Regularium. *Gamant. loc.cit.*

6 Si desint prædicti, possunt eligi alij Clerici magis idonei. *Decisum refert Massobr.in Praxi de Concursu Requis. 11. dub.2.in fine.*

7 Nominandi Regulares de nomine & cognomine, nedum de titulo officij; aliàs successor in officio non est legitimus examinator. *Rota apud Garc.de Benef.Parte 9. cap.2.dub.22.*

8 Debent iurare ad sacra Dei Euangelia in Synodo electi. *Trident. loco citato.*

9 Durat officium, donec alia Synodus habeatur. *Decisum refert Fr. Leo in Thesfori Eccles.Par.2.cap.3.n.25.*

10 Mortuis electis potest Episcopus alios eligere extra Synodum de consensu Capituli vsque ad Synodum. *Ex Decret. Clem. VIII. relato à Garc. d. cap. 2. num.72.*

11 Immò, si tempore concursus nullus sit examinator, potest Episcopus deputare nouos sine Synodo. *Rota 29.Nouemb.1594. coram Litterâ, apud Ricc.in Praxi Resol. 355.in edit.2.*

12 Tres debent esse in examine pro Parochialibus. *Trid. loc.cit.*

13 Nec examinator quemquam collegæ commendet. *Prou.5.*

14 Non accedant nisi vocati ab Episcopo. *ibid.*

15 Excludatur ille, qui priuatum examinandum docuit. *ibid.*

16 A stata prece incipiant examen. *ibid.*

17 Attendant vestes, vultum, gestus examinandi. *ibid.*

18 Fiat examen circa ætatem, mores, doctrinam, prudentiam & alia opportuna. *Trid.loc.cit.*

Vide BENEFICIORVM PAROCHIALIVM PROVISIO *à num.23.vsque ad 30.*

19 Si vota sunt paria, Episcopus vel Vicarius concedere potest quibus maluerit. *Trid.loco cit.*

20 Idem fiat, si vota sint singularia. *ibid.*

21 In examine ad Ordines, seu confessiones, aut Conciones, tres adsint. *Prouinc.5.*

22 Et præsente Episcopo, seu Vicario, si voluerit adesse. *Prou.4.*

23 Non potest Episcopus statuere aliquod stipendium etiam minimum examinatoribus Synodalibus: est si Synodus ipsa statueret, decretum esset nullum. *Decisum refert Garc. d. capit. 2. numero.374.*

24 Caueant ne quidquam prorsus occasione examinis Parochialium Ecclesiarum nec ante nec post accipiant; alioquin simoniæ vitium tam ipsi quàm dantes incurrant. *Trid. loc. cit.*

25 Nec absolui queant, nisi dimissis beneficiis, quæ quomodocumque obtinebant, & ad alia in posterum inhabiles reddantur. *ibid.*

26 In Synodo Prouinciali, si opus erit, teneantur rationem reddere, & grauiter puniri possunt, si quid contra officium eos fecisse comperiantur. *ibid.*

Vide BENEFICIORVM COLLTAO *n. 16. & seqq.*

Additio.

1 Electi aliàs in Synodo, & non confirmati in posteriori Synodo, non sunt idonei in examine beneficiorum Parochialium *Congr.Conc. 13. Iulij 1630.& Barbos .de Offic. Paroc. Par. 1. cap. 2. num.67.*

2 Si inter examinatores aliquis adsit, qui non sit examinator synodalis, concursus est nullus. *Congreg. eadem anno 1629. Et decisum refrt Garc. de Benef.q. 2. c. 2. n. 83. 324 341. Barbos. loco cit.n.71.*

3 Intellige,

3 Intellige, si votum suum det cum aliis; secùs, si tantùm interroget, & alij suffragia ferant in numero debito.

EXCOMMISSÆ.

1 SVper electione Papæ & creatione Cardinalium sponsiones & excommissæ prohibentur. *Gregorius XIV. anno 1591.*

2 Sub pœna nullitatis, applicationis pecuniarum piis locis, priuationis beneficiorum, inhabilitatis, excommunicationis reseruatæ Papæ. *Ibid.*

EXCOMMVNICATIO.

1 AD finem reuelationis pro deperditis aut subtractis rebus non inferatur nisi ab Episcopo ex re non vulgari & causâ maturè cognitâ. *Trident. Sess. 25. cap. 3.*

2 Data à Vicario Generali pro perditis valet. *Decisum refert Barbos. alleg. 96. num. 6.*

3 Non valet. *Decisum referunt alij ibid.*

4 A Capitulo Sede vacante valet. *Ibid. num. 7. & 10.*

5 Vicarius Apostolicus eam concedere potest per monitorium. *Decisum 26. Octobris 1590. apud Barbos. num. 10.*

6 Potest Episcopus communicare hanc facultatem Vicario Foraneo specialiter & expresse. *Decisum refert Barbos. ibid. num 9.*

7 Inferiores Episcopo non possunt dare monitoria. *Decisum referunt Doctores ibid. num. 12.*

8 Debent dari in subsidium deficiente omni aliâ probatione. *Doctores ibid. num. 14.*

9 Et ad instantiam tantùm partis cuius interest. *Ibid. n. 19. & 24.*

10 Cum speciali mandato ad obtinendum. *Idem num. 22.*

11 Non ad instantiam excommunicati, seu notoriè criminosi. *Prou. 4.*

12 Pro ciuili interesse, non pro criminali. *Congr. Episc. 22. Apr. 1616.*

13 Non pro re omnino occulta. *Prou. 4.*

14 Neque pro re iam diu amissa, vt verimile sit non haberi de ea memoriam. *Ibdem.*

15 In Curia Romana attenditur valor aureorum quinquaginta. *Barbos. loco cit. num. 30.*

16 Non dentur contra aliquem impotentem satisfacere. *Prou. 4.*

17 Neque nominari debet persona, quæ præsumitur rem habere. *Barbos. cit. num. 33.*

18 Possunt dari monitoria ante cœptam litem, & eâ pendente, quoties Iura permittunt examinari testes, & articulos produci. *Idem num. 38.*

19 Forma monitorij habetur *apud Quarant. in Sum. v. Excommunicatio ad finem reuel.*

20 In monitoriis expeditis à Papa obseruentur verba; sed possunt vulgari linguâ publicari. *Decisum apud Quarant. ibid.*

21 Non promulgentur in Festis solemnioribus Domini & Sanctorum. *Prou. 4.*

22 Nec in loco, vbi timetur eius contemptus. *Ibid.*

23 Pro executione Papalium monitoriorum Vicarius nihil accipiat. *Congreg. Episc. 25. Octob. 1588.*

24 Qui deponunt, non tenentur iurare. *Barbos. loco cit. num. 34.*

25 Nisi in monitoriis iuramentum decernatur. *Idem ibid.*

26 Antequam feratur sententia, habeatur relatio de promulgatione, locis & temporibus: tum iterùm de causa deliberetur. *Prou. 4.*

27 In causis iudicialibus, quando executio realis & personalis fieri potest, abstineant à censuris, seu interdicto; per mulctas pecuniarias etiam contra laicos procedant. *Trid. Sess. 15. c. 3.*

28 Si executio prædicta fieri nequit, sitque erga iudicem contumacia, tunc excommmunicatio poterit inferri. *Ibid.*

29 Eadem in criminalibus fieri possunt & debent, si delicti qualitas id postulet. *Ibidem.*

30 Seruatâ formâ iuris *in cap. Sacro. cap. Contingit. de sent. excomm.*

31 Quam si omittat Prælatus inferior Episcopo, vel Episcopi Vicarius, sine iusta causa, est interdictus ab ingressu Ecclesiæ per mensem. *Nau. cap. 27. num. 8.*

32 Causas iustas non præmittendi monitiones lege *in Praxi Episcoporum v. Excommunicatio.*

33 Non est imponenda excommunicatio ob Festorum violationem. *Congreg. Episc. 17. Ian. 1615.*

34 Neque contra non audientes quotidie Concionem in Quadragesima. *Eadem 15. Martij 1583.*

35 Neque contra polluentes Ecclesiam. *Eadem 10. Maij 1619.*

36 Neque facilè contra alloquentes Moniales. *Eadem 15. Ianuar. 1616. & 1. Septemb. 1617.*

37 Neque contra Clericos ludentes, aut ludere spectantes. *Eadem 5. Febr. 1616.*

38 Neque contra eos qui practicas faciunt ad beneficia antequam vacent. *Eadem 19. Ian. 1618.*

39 Nulla excommunicatio debet ferri ab Episcopo pontificaliter induto, neque debet pingi excommunicatus inter dæmones. *Eadem 14. Nou. 1592.*

40 Excommunicatus ab Episcopo & denuntiatus publicetur ad valuas Cathedralis & Parochialis Ecclesiæ; tum à Curatis, & Diœcesanis; qui primo saltem Dominico die cuiusque mensis illum populo denuntient vsque ad absolutionẽ. *Prou. 2.*

41 Excommunicatus vel interdictus publicè, qui à Sacerdote celebrante nominatim monitus vt exeat de Ecclesia, ausus fuerit permanere, excommunicationis nouo vinculo irretitus est, Sedi Apostolicæ reseruatæ. *Clemens V. Prou. 5.*

42 Si tres menses manserit in eo statu, illius nomen Episcopus denuntiet reliquiæ Prouinciæ Episcopis, tum illis, quorum Diœceses sunt finitimæ. *Prou. 2.*

43 Excommunicatus per annum insordescens habeatur tanquam de hæresi suspectus. *Trid. cit. suprà.*

44 Statutum Episcopi valet, quod obstinatè perseuerans in excommunicatione, quolibet mense soluat certam pecuniæ quantitatem. *Genuens. in Man. Past. cap. 65. num. 6.*

45 Excommunicatio lata pro re graui potest sæpiùs aggrauari singulis Dominicis & Festis pulsatis campanis *Genuens. ibidem.*

46 Potest etiam prohiberi vxor in casibus grauioribus ne communicet cum marito excommunicato, excepto debito coniugali. *Sanchez lib. 9. disput. 14. num. 7. & 13.*

47 In omni sacristia habeatur Tabella cum nominibus excommunicatorum & interdictorum. *Prou. 6.*

48 Mittantur etiam eorum nomina ad Regulares. *Ibid.*

49 Excommunicati paulò ante Pascha non sunt molestandi, si non communicant in Paschate. *Congregat. Episcop. 25. Maij 1601.*

50 Summarium quoque excommunicationum, & qua de causa infligantur, communi lingua publicentur in Cathedrali die primo Dominico Quadragesimæ; & in iis Parochialibus, in quibus Episcopus censuerit. *Prou. 3.*

51 Nefas sit sæculari Magistratui prohibere iudici Ecclesiastico ne excommunicet, aut mandare, vt reuocet excommunicationem latam eo prætextu, quòd prædicta non sint obseruata; cùm hæc cognitio pertineat ad Ecclesiasticos. *Trid. Sessione cit. cap. 3.*

52 Vitandi

52 Vitandi verò excommunicati sunt in duplici genere tantùm, percussores publici Clericorum, & publicè denuntiati. *DD. communiter.*

53 Notorius percussor dicitur, qui visus est à sex personis saltem. *Nauar. cap.25.num.73.*

54 Potest excommunicatus audire Concionem in Ecclesia. *Abb. in cap. Responsio. num.2.& 3. de sent. excom.*

Vide BENEDICTIO *n.* 18. BENEFICIORVM RESIGNATIO *n.* 18. BONA ECCLESIASTICA *num.*1. 23. 25. CENSVRÆ *num.*12.13. CINGARI *n.* 4. CONCVBINARIVS *num.*1. GRATIÆ *num.*1.2. MIRACVLVM *num.*3. MONIALIVM RECEPTIO *num.*1.2.6. MONIALIVM NOVITIARVM ALIMENTA *n.*1. MONIALIVM COMMVNES LEGES *num.*24. MONIALIVM EDVCATIO ACTIVA *num.*1. MONTES PIETATIS *n.*3.6. QVADRAGESIMA *num.*4. SEPVLTVRA *n.*16.23. TORNEAMENTVM *n.* 1. 3. VICARIVS GENERALIS *num.*28.29.

EXEMPTI.

1 Vniuersitates generales, Collegia Doctorum, seu Scholarium, & Regularia loca, nec non Hospitalia actu hospitalitatem seruantia, & personæ prædictorum sunt exemptæ. *Trid. Sess.*14. *cap.*5.

2 Item ij, qui Monasteriis, Hospitalibus, Collegiis aut Militiis priuilegiatis actu seruiunt, & intra eorum septa resident, aut secundùm regulam earumdem Militiarum professionem fecerint. *Idem Sess.*24. *cap.*11.

3 Nihil detractum esse Ordinariis intelligatur ex priuilegiis seu titulis honorariis Protonotariatus, Comitis Palatini, Capellani Regij, aut eiusmodi aliis, quò minùs ij ipsis Ordinariis, tanquam Sedis Apostolicæ delegatis, plenè subiecti existant. *Ibid.*

4 Et ratione beneficiorum Ordinariis subiiciuntur omnes, etiamsi resideant in Curia Romana, aut familiares sint Cardinalium, non obstantibus quibuscumque inhibitionibus. *Idem ibid.*

5 Referendarij non possunt excommunicari vel interdici ab Episcopo. *Zerol. Par.*2. *v. Referendarij.*

6 Neque subsunt Ordinariis vnà cum Capellanis, familiaribus & seruitoribus. *Paul. III. anno* 1540. *Sixtus V. anno* 1586.

7 Item & Auditores Rotæ Romanæ sunt exempti ab Ordinariis. *Clemens VII. anno* 1525.

8 Item & eorum locatenentes. *Idem ibid.*

9 Subcollectores Cameræ Apostolicæ si non seruiunt ampliùs, sub Ordinario sunt. *Congreg. Episc.* 1. *Octobris* 1602.

10 Episcopus residens etiam extra visitationis actum potest punire excessus Clericorum priuilegiatorum vt delegatus Sedis Apostolicæ. *Trident. Sessione* 14. *cap.*4.

11 Ex defectu iustitiæ, si non potest haberi recursus ad Papam, seu Superiorem exemptorum, potest adiri Ordinarius. *Barbos. alleg.*105. *num.*67.

12 Potest Episcopus capere exemptum, & remittere ad competentem, si fugæ sit periculum, & quando non potest expectari auctoritas iudicis exemptorum. *Doctores apud eumdem ibid. num.*64.

13 Episcopo subduntur exempti ad hoc, vt per eum possint denuntiari, & mandari vt euitentur, quando sunt notoriè excommunicati. *Doctores apud Barbos. loco cit. num.*73.

Vide CONCILIVM PROVINCIALE *n.*5. 51.72. PROCESSIO *num.*7. PROTONOTARII *n.*1. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *per totum*, SVBSIDIVM CHARITATIVVM *n.*16. SYNODVS DIOECESANA *num.*11.20. TERTIARII *n.*8.9.10.

VISITATIO EPISCOPI *num.*11.20.28. 29.30.32.33.34.

Additio.

1 COmmissarij Fabricæ S. Petri subduntur Ordinariis locorum. *Congreg. Episc.* 1. *Sept.* 1603.

EXEQVIÆ.

1 SVb quouis prætextu non retardetur sepultura mortuorum, *Congreg. Episc.* 5. *Maij* 1617.

2 Ante Solis ortum & post occasum ne efferantur mortui sine licentia Episcopi. *Prou.*1.

3 Neque nisi post 12. horas ab obitu: qui verò repentinâ morte obeunt, non ante horas viginti quatuor. *Prou.*6.

4 Hæredes defunctorum possunt vocare numerum Sacerdotum sibi benè visum. *Congr. Episc.* 5. *Maij* 1617.

5 Et ceram pro libitu dare. *Eadem ibid.*

6 Licet à defuncto accersiti tantùm Regulares iubeantur, non tamen excluditur proprius Parochus. *Eadem* 2. *Aprilis* 1584.

7 In vocandis ad funus præferantur ij, qui sunt de gremio Parochialis Ecclesiæ. *Prou.*4.

8 Vocati adsint ipsi; neque habeatur ratio non vocatorum, etiamsi adsint, neque præsentium nomine aliorum. *Ibid.*

9 Ne efferantur à quoquam, nec etiam à Regularibus quibuscumque quouis prætextu, non vocato, & expectato Parocho defuncti, eoque præsente, nisi ipse aliud permiserit, vel adesse recusarit. *Congreg. Episc.* 12. *Ian* 1604.

10 Non obstante quacumque speciali consuetudine. *Eadem* 1 *Iulij* 1606.*

11 Regulares conueniant ad Ecclesiam Parochialem, seu aliam, in qua defunctus iacet. *Eadem* 26. *Augusti* 1616.

12 Totus Clerus conueniat in Ecclesiam saltem proximam ædibus defuncti. *Prou.*1.

13 Cruces tot adhibeantur, quot Collegiatæ vocantur; & sub Cruce Rectoriæ procedant alij inuitati Clerici. *Ibid.*

14 Crux autem Parochialis regulariter deferri tantùm debet, nisi probetur contraria consuetudo canonicè præscripta. *Congr. Episc.* 29. *Iulij* 1616.

15 Regulares teneant locum solitum in Processionibus. *Prou.*1.

16 Curatus Regularis, ad cuius Ecclesiam defertur cadauer, procedat inter Curatos & Regulares; è quibus ille Curetus est procedat loco suo. *Congr. Episc.* 14. *Augusti* 1584.

17 Duo Parochi, à quo & ad quem funus effertur, etiamsi alter sit Regularis, cottâ & stolâ induti pares incedant. *Prou.*1.

18 At secùs, si alter sit in dignitate constitutus, & cum suo Capitulo intersit; quia eo casu alter Parochus præire Capitulo debet. *Prou.*7.

19 Parochi defuncti locus in funere erit à sinistris Superioris illius Ecclesiæ, ad quam defertur. *Congregat. Episcop.* 2. *Iulij* 1591.

20 Accensæ candelæ deferantur à Clero, nec extinguantur, nisi Officio absoluto. *Prou.*5.

21 Regulares, ad quos defertur, neque domi neque in via Officium facere possunt vt Parochi. *Congreg. Episc.* 28. *Octobris* 1584.

22 Non portent laicum Ecclesiastici, neque inferiorem gradu Clericum qui sunt in superiori. *Prou.*6.

23 Diaconi Diaconum efferant, Sacerdotes Sacerdotem. *Ibid.*

24 Episcopum efferant Dignitates & Canonici. *Ibid.*§

25 Recto tramite ad Ecclesiam Regularium sunt deferendi defuncti. *Congregat. Episcop.* 11. *Decembris* 1615.

Nald.

Nald.v.Sepultura,n.13.

26 Parochus deducet funus vſque ad Eccleſiam Regularium,in qua Regulares Officium circa cadauer peragent,niſi contraria adſit conſuetudo. *Congregat. Epiſc.* 18.*Iunij* 1591.5. *Iunij* 1615.31. *Ianuarij* 1617.

27 Non inferantur in Eccleſiam inter Miſſæ maioris celebrationem.*Preuinc.*1.

28 Omnes autem circumſtent Officia celebrantes.*Ibid.*

29 Neque à laicis confratribus celebrentur.*Prou.6.*

30 Miſſam etiam Dominico die cantare coram defuncto licet. *Ibidem & Rit. Rom.*

31 Taxa fiat ab Epiſcopo de ſingulis quæ in hoc genere accidunt.*Prou.*1.

32 Fiat Tabella,in qua præſcribatur cereorum numerus & pondus, tum eleemoſyna, propoſitis pœnis vt obſeruetur. *Prou.*7.

33 Pallium commune pro feretro aut ſumptibus populi aut Cleri fiat ; cui ideò dari debet aliquid ab heredibus defunctorum iuxta taxam Epiſcopi. *Prouinc.*1.

34 Comparatum detur deinde gratis. *Prou.*4.

Vide SVPELLEX SACRA *n.*1.

35 Pallium nobiliorum cedat in ornamentum Eccleſiæ tantùm non ad vſum defunctorum.*Poru.*1.

36 Pro Crucibus nihil omnino detur. *Prouinc.*4.

37 Quod nomine campanarum ſeu ſacriſtiæ datur Epiſcopo concedente,id verè in eos vſus inſumatur *Ibid.*

38 Qui Crucem tulerit, vel campanas pulſauerit,accipiat quod eo nomine ſtatutum eſt.*Ibid.*

39 Qui ſunt in Sacris æquè habeant ac Sacerdotes.*Ibid.*

40 Cerei circum cadauer & in altaribus accenſi ſacriſtiæ addicantur.*Prouinc.*1.

41 Adhibeantur ij ad Miſſas,neque vllo modo vendantur ſine licentia Epiſcopi. *Prou.*2.

42 Qbi ſupererunt,Rectoris,erunt,eorumve ad quos de iure.*Ibid.*

43 Excipiuntur ij qui Clericis dantur, vel funeralium nomine Cathedrali & Parochiali.*Ibid.*

44 Nulla pactio neque pignus fiat;piæ tamen conſuetudines ſeruentur. *Prouinc.*1.

45 Et ad eas cogantur hæredes ab Epiſcopo.*Prou.*2.

46 Pro loco in quem mortuus infertur ne quidquam prorſus exigaiur, niſi pia adſit conſuetudo.*Prou.*4.

47 Neque nomine cenotaphij,'quod in medio Eccleſiæ ad pompam ex tabulis conſtruitur.*Ibid.*

48 Pauperum cadauera gratis ſepeliantur.*Congr.Epiſc.6. Maij* 1617.

49 Neque Parochus, intra cuius fines aliquis alienæ Parochiæ occiſus eſt, aliò transferri eius cadauer prohibeat, nihi l que ideò accipiat:*Prou.*4.

50 Si verò tranſlatio fit cum funere,liberum ſit ei vti iure ſuo. *ibid.*

51 Anniuerſaria ne fiant die Feſto,ſed eo caſu in præcedenti die.*Prou.6.*

52 Vel in ſequenti die.*Congreg.Rit.* 27 *Sept.*1608.

53 Tolerantur Miſſæ priuaræ de Requiem in Feſto duplici , quod non eſt de præcepto,pro implenda voluntate teſtatorum. *Eadem* 1.*Sept.*1707.

54 In altari pro certis diebus priuilegiato non poteſt dici Miſſa de Requiem in Feſto duplici de præcepto, *Eadem* 24. *April.*1627.

55 In diebus,quibus prohibetur fieri de Feſto duplici , non debent dici Miſſæ de Requiem.*Eadem* 28.*Auguſti* 1627.

56 Die Dominico denuntientur à Parocho Officia defunctorum obeunda in Parochiali.*Prou.*3.

57 Et Anniuerſaria etiam in Cathedrali. *Prou.6.*

58 Nemini quemquam in funere laudare liceat, quem Epiſcopus non probarit in ſcripto. *Prou.1.*

59 Sermo haberi poteſt, & in Eccleſia tantùm *Prou.4.*

60 Et finitâ Miſsâ. *Rub.Miſſal.titul.13. num.3.*

Vide CESSATIO A DIVINIS *n.6.* CONFRATERNITATES *num.44.45*-REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num. 44. & ſeqq.*

Additio.

1 PArochus debet vocare Clericos deſtinatos ab heredibus, non alios. *Congreg.Rit.20.Aug.1601.*

2 Aliàs poteſt vocare quos maluerit, omiſſis etiam vicinioribus. *Eadem 7.Sept. 1613.*

3 Confraternitates non poſſunt accedere niſi vocatæ expreſsè & ſpecialiter *Ead 9.Dec.1617.*

4 Et tunc non poſſunt erigere Crucem. *Ead.22.Nou.1631.*

5 Vocati omnes ad funus debent conuenire ad Eccleſiam Parochialem defuncti. *Ead.9.Dec.1617.19.Febr.1631.*

6 Neque ſiſtere extra ianuam illius. *Congreg. Epiſcop.13. Nouemb.1690.* ſi ſit capax.

7 Nemini licet eleuare cadauer irrequiſito proprio Parocho. *Congr. Rit.18.Aug. 1629.*

8 Neque Canonicis Eccleſiæ Catredralis. *Ead.29.Nou.1631.*

9 Si recuſet intereſſe Parochus requiſitus, poſſunt defuncti ſepeliri in Eccleſia, in qua ſepulturam elegerunt, ſine præſentia Parochi. *Ead.22.Decemb.1629.*

10 Ad Parochum ſpectat decernere viam, per quam exportandus eſt defunctus, vſque ad portam Eccleſiæ Regularium, in qua eſt ſepeliendus. *Congreg. Epiſc.3.Ian.1594.18. Iunij 1595.5. Iunij 1615.*

11 In funeribus vnica Crux deferenda eſt illius Eccleſiæ ad quam defertur cadauer, poſt quam debent incedere immediatè perſonæ Eccleſiæ illius deinde ceteri ſecundùm antiquitatem. *Congreg. Rit. 30. Septembris 1614. 22. Nouemb. 1631.*

12 Dummodò non interueniat Capitulum Cathedralis Eccleſiæ, ſub cuius Cruce omnes eo caſu incedere debent. *Ead. 22.Mart.1631.*

13 Et in hoc caſu Curatus & Sacriſta Cathedralis Eccleſiæ, licet ſint amouibiles, debent præcedere Parochum defuncti. *Ead ibid.*

14 Crux propriæ Parochiæ defuncti deferenda eſt vt ſuprà; non autem antiquæ Parochiæ, ex qua diſmembrata fuit noua Parochia, de qua eſt defunctus. *Ead. ibid.*

15 Parochus ſæcularis deferat ſtolam in Parochia etiam Regularium, dum defunctus in eorum Eccleſia ſepelitur; & eodem modo in eodem caſu & tempore Parochus Regularis in Parochia defuncti. *Ead.30. Sept.1628.29.Ian.1629.*

16 Quia in Eccleſiis Regularium ſiue per ſeipſos ſiue per alios ſæculares Officium fieri debet, non obſtante quauis conraria conſuetudine, *Ead.12. Mart.1612. 3.Iulij 1614 23.Martij & 12.Octob.1619. 12.Februarij, 2 Mart.& 8.Aug. 1629. 5. Iulij.1631.* vbi excluditur immemorabilis etiam conſuetudo.

17 Parochi non debent plus recipere pro tumulandis exteris quàm pro ciuibus *Congr.Conc.27.Maij 1617.*

18 Si deponantur in Parochiali, vt inde trâsferantur ad Eccleſiam Regularium, in qua elegerunt ſepulturam, nihil debetur Eccleſiæ Parochiali, exceptis iuribus Parochialibus. *Congr. Rit.23.Martij 1619.*

19 Baro

19 Baronum defunctorum regalia, quæ consistũt in lecto, equo, pileo, ense, anulo, calcaribus, & aliis, debentur Episcopo, in cuius Diœcesi est Baronia; non autem illi, in cuius Diœcesi decessit, *Congr. Episc. apud Iul. Lauor. Var. lucubr. Tom.1. tit.2. c.3. n.204.*

EXEQVIÆ ECCLESIASTICORVM.

1 MOrtuo summo Pontifice in omni Ecclesia campanæ pulsentur; tum in Cathedrali & Collegiatis Missa pro eo cantetur. *Prou.6.*

2 Sacerdotes singuli Missam dicant, aut saltem Collectam in ea. *ibid.*

3 Mortuo Episcopo Sacerdotes singuli per dies nouem Missam pro eo faciant, aut Collectam recitent. *ibid.*

4 Capituli munus sit monendi Diœcesanum Clerum. *ibid.*

5 Exequiæ Episcopi describuntur fusè *in Cærem. Episc. l.2. c.28.*

6 Episcopus viuens prędecessoris sui proximè defuncti singulis annis in die obitus anniuersarium celebrare debet, vel saltem Missæ à Dignitate vel Canonico celebratæ interesse; & in fine ipse debet absoluere. *Cærim. ibid. c.36.*

7 Canonico mortuo sumptibus Capituli fiat funus; tum Missa Couentualis; & Missæ priuatæ à singulis Sacerdotibus illius Ecclesiæ. *Prou.4.*

8 Parocho mortuo successor quotannis anniuersarium celebret pro eo cum Missa Parochiali. *Prou. 6.*

9 Infra Octauam defunctorum arbitrio Episcopi, die non impedito, Canonicus seu Dignitas Ecclesiæ Cathedralis Celebrabit Missam pro animabus omnium Episcoporum & Canonicorum Cathedralis defunctorum *Cærim. Epis. loco citato cap.37.*

10 Clerus faciat Missas pro iisdem. *Prou. 3.*

11 In Collegiatis fiat idem pro Canonicis illius Ecclesiæ. *ibid.*

Vide EXEQVIÆ *nu.*22. 23. 24. PAROCHORVM MVNERA *n.* 46. 47.

EXORCISTA.

1 NE quis Exorcistæ fungatur officio sine licentia Episcopi. *Prou.*1.

2 Neque duo simul exorcizentur. *Prouinc.*4.

3 Mulieres ne tangantur ab Exorcista. *ibid.*

4 Neque vllus quæstus aut percunctatio ad diuinationem intercedat. *Prouinc.*1.

5 In Ecclesia tantùm exorcismi fiant paucis præsentibus, vno saltem Ecclesiastico, neque ante ortum neque post Solis occasum. *Prou.*4.

Vide MONIALIVM CVRA SPIRITVALIS *num.* 30.

EXTREMA VNCTIO.

1 EXtremæ vnctionis & Viatici aliaque Sacramenta non possunt dare Confessarij iis quorum audierint confessiones, licet ij dicant sibi ea denegari à Parocho. *Leo X. anno* 1518.

2 Nisi denegatio sit illegitima, & vicinorum testimonio probata, aut requisitio coram Notario facta doceretur. *ibid*

3 Religiosi non possunt ministrare hoc Sacramentum nec etiam in necessitate, aliàs incidunt in Canonem. *Cler. relig. de Priuil. Sylu. v. Vnctio.*

4 Licentiam dare potest proprius Sacerdos, etiamsi sit excommunicatus, aut suspensus *Sylu. ibid. quæst.*4.

5 Ne pueris vsu rationis carentibus, neque mulieribus in partu, neque damnatis vltimo supplicio ministretur. *Prou.* 4. Senio confectis non ægrotis dari potest. *ibid.*

6 Vnà cum Viatico, si opus est, deferatur Oleum infirmorum. *ibid.*

7 In via Psalmi recitentur. *Ibid.*

8 Sacculo sericeo violaceo de collo pendente feratur Olei vas. *Ibid.*

9 Si oleum aliud non sacrum adhibeatur, iteretur vnctio. *Prou.5.*

10 Oleo veteri sacro poterit vti Parochus in casu necessitatis. *Congr. Episcop. 20. Maij* 1590.

11 Singulis mensibus reddatur ratio deputato ab Episcopo de defunctis & Sacramentis ministratis. *Prou.4.*

Vide CESSATIO A DIVINIS *num.5.* INTERDICTVM *nu.38.39.* OLEA SACRA *num. 12. 13.* PESTIS *num. 8.* REGVLARIVM IVRA CIRCA TERTIARIAS *num.3.*

FAMILIARIS EPISCOPI VEL CARDINALIS.

1 Familiaris & commensalis idem. *Trid. Sess.23.c.9.* continuæ, inquit, commensalitatis.

2 Familiares Episcopi laici sunt immunes à laica iurisdictione. *Congreg. Episc.7. Iunij* 1595.

3 Cardinalis Presbyter potest conferre primam tonsuram & minores Ordines suis familiaribus. *Doctores apud Barbos. de Potestate Episcop. allegat. 5. num. 19.*

4 Episcopus titularis non potest ordinare suum familiarem. *Trident. Sess.14. cap.2.*

5 Potest Episcopus ordinare familiarem suum, si per triennium secum fuerit commoratus, & beneficium quacumque fraude cessante statim rè ipsâ illi conferat. *Trid. Sess.23. cap.9.*

6 Habet hoc etiam locum in Minoribus & prima Tonsura. *Nau. Cons. 11. de Temp. ordinat. Et decisum refert Armendar. in Addit. ad Recopil. Legum Nauarræ lib. 1. tit. 18. l. 7. de Episcop. num.45.*

7 Triennium sufficit incepisse antequam esset Episcopus. *Decisum refert Garc. de Benef. Par.2.c.5.n.83.*

8 Debet esse continuum. *Campanil. in Diu. Iuris Canon. rubr.9.c.9.n.12.*

9 Beneficium statim ei est conferendum. *Decisum refert Garc. d.c.5.n.85.*

10 Et sufficit beneficium simplex in aliena Diœcesi. *Congregat. Concil. 26. Maij.*1590

11 Etiam ad titulum pensionis ordinari potest. *Decisum refert Garc. d.c.5 num.81. & 82.*

12 Etiam ad titulum patrimonij, pro necessitate & commoditate Ecclesiæ Episcopi; & debet ascribi illi Ecclesiæ. *Decisum refert idem ibid.*

13 Licet ordinandus sit Vltramontanus, ordinari potest vt suprà. *Congr. Episc.12. Ian.* 1618.

14 Non potest tamen Episcopus dispensare cum familiari super illegitimitate etiam ad minores Ordines, neque super interstitiis. *Decisum refert Garc. loco cit. n.86.*

15 Postquam fuerit ordinatus titulo beneficij collati, erit Episcopo subditus, & sic cum eo dispensare poterit in interstitiis. *Decisum refert Armendar. loco cit. n.50.*

16 Non potest admitti ad concursum Parochialium nisi per obitum. *Decisum refert Genuens. in Praxi 1. edit. c.66.*

Vide EXEMPTI *num.4.*

Additio.

1 Collatio beneficij requiritur etiam ad primam Tonsuram familiaris Episcopi. *Barbos. cum aliis de Pot. Episc. alleg.5.n.11.*

2 Beneficium statim conferendum, hoc est, intra decem circiter dies. *Molfes. cum aliis in Summ. Tract.2.c.2.num.9.*

3 Ratio ordinationis & litterarum dimissorialium ad alium Episcopum in casu

casu familiaris est eadem. *Babos. loco cit. num* 16.

4 Potest Episcopus dispensare in interstitiis cum suo familiari, si reliqua à Concilio Tridentino præscripta adsint. *Doctores Cum Diana* 3.*Par.Tract.*4.*de Sacram.Resol.*190.

FESTI DIES.

1 NOn potest Episcopus sacrare dies Festos iis qui non sunt auctoritate Apostolicâ relati in Sanctorum numerum *Sanchez in Præcepta Decal.l.*2.*c.*43.*n.*9.*& Azor.p.*2.*l.*1.*c.*26. *quæst.*14.

2 Solus Episcopus potest statuere dies Festos vocato populo, vt ab eo audiat, an nimis grauetur. *Barbos.de potest. Epis.alleg.*105.*n.*36.

3 Potest indicere Festa in Synodo sine populi consensu. *M.Ant.Genuens.in Praxi c.*51.*vbi respondet ad tex.in c.fin. de Feriis.*

4 Potest Episcopus indicere Festa vsque ad meridiem tantùm; & populus tenetur audire Missam. *Azor loco ci .quæst.*8.

5 Parcissimus sit Episcopus in institutione Festorum. *Sayrus in Claui Reg.l.*7.*c.*3 *num.*16

6 Colantur Festa vsu vel publico voto inducta. *Prou*, 3

7 Festa de præcepto communia toti Ecclesiæ sunt, Natiuitatis Domini, Resurrectionis, Ascensionis, Pentecostes, Epiphaniæ, Corporis Christi, Circumcisionis Domini; duæ Feriæ post Pascha & Pentecosten: sed hæ ex consuetudine. *Azor. infra.* Assumptionis, Natiuitatis, Purificatiois, Annuntiationis B. Virginis, Natiuitatis S. Ioannis Baptistæ, SS. Apostolorum Petri & Pauli, Natalis duodecim Apostolorum, S. Stephani, Sancti Laurentij, Dedicationis S. Michaëlis Archangeli, Omnium Sanctorum, Inuentionis S. Crucis. *Hæc Sylu. v. Dominica, quæst.*4.

8 De consuetudine vniuersali sunt Festa S. Nicolai, S. Antonij, S. Catharinæ. *Idem ibid*

9 Item SS. Innocentium, & S. Syluestri: standum est consuetudini. *Idem ibid. & Azor.cum aliis p.*2.*lib.*1.*c.*25.

10 Di S. Martini Festo idem docet *Azor ibid.*

11 Festum S. Marci non est de præcepto iure communi. *Azor ibid.* nisi vbi est consuetudo.

12 Festum S. Ioseph est vbique de præcepto, *Gregorius XV. anno* 1621.

13 Festum item S. Annæ. *Idem anno* 1622.

14 Item Festum S. Francisci. *Congreg. Rit. die* 3. *Ian.* 1622. *Tabella est Romæ edita anno* 1631. *de Festis vbique de præcepto.*

15 Decreto euulgentur Festa de præcepto, & de consuetudine, vel voto, & in Calendario notentur cum Vigiliis de præcepto. *Prou.*3.

16 Ea denuntiet Parochus die Dominico præcedente: & doceat de agendis eo die. *Ibid.*

17 Denuntiet etiam Indulgentias. Stationes, Orationes, Processiones, & Officia defunctorum in Parochiali obeunda. *Ibid.*

18 Abstineant ab opere seruili; mercatus ne fiant; negotiationes & iudiciorum strepitus quiescant. *Pius V. anno* 1566.

19 Licet diebus Festis dare operam rebus ad vitam nessessariis tempore perituris, vel vbi necessitas vrgeat, aut pietas suadeat iudicio Ordinarij. *Decisum refert Quar.v. Dies Festi.*

20 Nundinæ occurrentes in die Festo, quæ fiunt qualibet hebdomadâ, fiant in præcedenti Feria, quæ verò semel in anno, tolerari possunt post celebratam Missam maiorem. *Congr.Episc.* 12.*Aug.* 1692.

21 Ne fiat apparatus pro nundinis mercatúve,

catúve, quæ in sequentem cadant diem post Festnm. *Prou*. 3.

22 Ne quid ematur, aut vendatur, præter id quod ad victum illius diei seu ad ægrotos attinet. *Prou*. 1.

23 Non tamen ea venialia prope Ecclesiam proponantur. *Prou*. 3

24 Neque ibidem eorumdem tentoria rastràve sint quibus illa exponuntur, excepto pane defendendo à Sole, vel à pluuia. *Ibid.*

25 Neque officinæ sint apertæ, sed ostiolum tantùm. *Ibid.*

26 Certa item hora vendendi præscribatur. *Ibid.*

27 Ne exigantur collectæ taleæve in oppidis, & præsertim tempore Diuinorum Officiorum, Concionis, Processionis, doctrinæ Christianæ. *Prouinc*. 3.

28 Neque libri imaginesque venales proponantur. *Ibid.*

29 Nequæ ad aleæ vsum laruæ, vestes personatorum vendantur, aut locentur. *Ibid.*

30 Neque comessationes in honorem Sanctorum, ludi, aliæve profanæ actiones, neque comœdiæ, hastiludia, aut spectacula fiant. *Ibid.*

31 Saltationes, tripudia, choreæve ne fiant, dum Diuina celebrantur Officia. *Ibid.*

32 Ne circulatores & eiusmodi quidquam vendant, ne medicamenti quidem prætextu. *Ibid.*

33 Tonsoribus, pistoribus, sutoribus, calceariis, & eiusmodi præscribantur certæ regulæ. *Ibid.*

34 Ecclesiastici non suscipiant iter nisi vrgenti de causa; laici verò vel priùs auditâ Missâ. *Prou*. 5.

35 Non excusentur puellæ nubiles aut viduæ à Missa audienda cuiusuis consuetudinis prætextu. *Prou*. 1.

36 Neque testes dicant testimonium, nisi in causis, in quibus licet die Festo iuramentum deferrre: & hæc etiam in foro laicorum seruentur. *Prou*. 4.

37 Ne torqueantur rei, nisi criminis atrocitas illud exigat. *Ibid.*

38 Causæ alimentorum tractari possunt coram Episcopo in die Festo *Sà v. Alimenia.*

39 Regulares seruent Festa & ieiunia pro locorum consuetudine. *Prou*. 5.

40 Si dies festus incidat in diem Vigiliæ de præcepto, omnino seruetur ieiunium. *Prou*. 6.

41 Festum Sancti Titularis Ecclesiæ Parochialis colatur etiam cum Vigilia, hortante Parocho suas oues. *Prouinc*. 3.

42 Post Vesperas, saltem de libro, vita Sancti Titularis enarretur ex Auctore probato, *Ibid.*

43 Si adsit corpus, vel insignis Reliquia eo die & campanarum sono & luminum apparatu Diuina Officia celebrentur. *Ibid.*

44 Principes & Magistratus inuitentur ad Ecclesiam Cathedralem in solemnioribus Festis, & ad Processiones. *Ibid.*

45 Pro licentia operandi in die Festo nihil imponatur titulo eleemosynæ, nisi hortando. *Congr. Episc*. 27. *Nouembris* 1594.

46 Parochus non potest dare licentiam operum in die Festo, nisi consentiente Episcopo, *Ead*. 18. *Iulij* 1594.

47 Superiores laici non possunt dare licentiam; & si dent, nulla est, & possunt puniri ab Episcopo. *Barbos. de Potest. Episc. alleg*. 105. *n*. 42.

48 Potest Episcopus procedere contra laicos non obseruantes Festa. *Ex Bulla Pij V. suprà citata.*

49 Potest & laicus iudex procedere contra eosdem. *Congr. Episcop*. 21. *Augusti* 1615.

50 Pœna incurritur arbitrio Ordinarij, vel magistratus, etiam amissionis animalium. *Pius V. sup.*

51 Præuen

51 Præuentioni ſit locus. *ibid.*

52 Pro officinis appertis rebúſve venditis etiam pater, dominus & artifex pœnam ſubeat. *Prou.* 1.

53 Non locentur pœnæ ex violatione Feſtorum, ſed applicentur locis piis eo loci, & in quo ſoluuntur. *Congr. Epiſ.* 22. *Maij* 1590.

Vide CASVS RESERVATI *num.* 14. EXCOMMVNICATIO *n.* 21. 33. LICENTIÆ *num.* 1. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.* 26.

Additio.

1 AD Vicarium potiùs Foraneum, non ad Archipresbyterum ſpectat dare licentiam operandi die Feſto. *Congr. Epiſ.* 18. *Nou.* 1597.

2 Debet autem hac de re licentia dari inſcriptis. *Ead.* 21. *Aug.* 1615.

FIDEI PROFESSIO.

1 PRouiſi de beneficiis quibuſcumque animarum curam habentibus tenentur à die adeptæ poſſeſſionis ad minus intra duos menſes coram Epiſcopo ſeu Vicario fidei facere profeſſionem. *Trid. Seſſ.* 24. *c.* 12.

2 Canonici & Dignitates Cathedralium & coram Epiſcopo & in Capitulo tenentur. *ibid.*

3 Et portionarij, qui ſunt de Capitulo. *Ricciull. de Iure perſon. lib* 1. *cap.* 13. *nu.* 57. aliàs minimè, neque, Capellani in Cathedrali. *Ibid.*

4 Etiam Canonici prædicti exempti tenentur coram Epiſcopo & Capitulo. *Deciſum refert Garc. Par.* 3. *c.* 3. *n.* 21.

5 Item Canonici Regulares Cathedralium à die electionis, ſeu à quo admittuntur ad participationem maſſæ capitularis. *Deciſum refertur ibid. nu.* 16.

6 Sede Vacante non ſufficit fieri coram Capitulo, ſed coram eius Vicario Capitulari *Garc. ibid. nu.* 27.

7 Si Epiſcopus vel Vicarius fuerit in Capitulo, ſufficit, quod ibi ſemel emiſerint coram iis. *Deciſum refert Garc. ibid. num.* 24.

8 Non tenentur Coadiutores Canonicorum, aut Dignitatum, niſi cùm factus fuerit ſucceſſioni locus. *Garc. Par.* 4. *cap.* 5. *num.* 76.

9 Neque tenentur in Capitulo facere Canonici & Dignitates Collegiatarum. *Deciſum refert Garc. Par.* 3. *c.* 3. *n.* 13.

10 Sed ſufficit, vt faciant coram Vicario, etiam Epiſcopo non impedito. *Garc. ibid. num.* 23.

11 Commendatarij teneatur ſicuti veri beneficiati. *Garc. Par.* 4. *cap.* 5. *num.* 20.

12 Item Vicarij perpetui. *Ricciull. de Iure perſon. lib.* 1. *cap.* 13. *num.* 12.

13 Item Vicarij temporales Eccleſiarum curatarum. *Idem c.* 14. *num.* 1

14 Non ij, qui ſine proprio titulo deputantur ad animarum curam. *Idem cap.* 13. *num.* 59.

15 Neque ille, qui obtinuit Eccleſiam aliàs curatam, ſed deſiiit habere Parochianos. *Idem cap.* 14. *num.* 2.

16 Tenentur autem poſt adeptam poſſeſſionem. *Idem n.* 50. & eam pacificam per menſes duos *Idem num.* 62.

17 Non excuſat ignorantia Concilij Tridentini. *Idem. n.* 47. licet excuſare poſſet ignorantia Bullæ Pij V. vel ſi putaret in ea ſe non comprehendi. *Idem num.* 46,

18 Solet tamen Apoſtolica Sedes in caſibus ignorantiæ remittere pœnam. *Idem num.* 49.

19 Beneficiati omnes, & ij qui in Synodo Diœceſana conuenire debent, fidei profeſſionem faciant in prima Synodo, cui adfuerint. *Trid. Seſſ.* 25. *cap.* 2.

20 Omnes ij, ad quos Vniuerſitatum & ſtudiorum cura, viſitatio & reformatio pertinent, diligenter curent vt Decreta

Concilij Tridentini integrè recipiant, & ad eorum normam doceant,& initio cuiuslibet anni ad hoc institutum solemni iuramento se obstringant.*Ibid.*

21 Publici Lectores,vel Magistri,& priuati,etiam Grammaticæ, & Liberalium Artium, tenentur ad fidei professionem faciendam.*Pius IV.anno* 1564.

22 Et est in vsu hæc Bulla. *Riccill. de Iure person.lib.1.cap.13.nu.5.contra Sorbum & Sanchez.*

23 Item eligendi in Rectores vel Cancellarios Gymnasiorum. *Pius IV. loco citato.*

24 Item promouendi ad Doctoratus gradum.*ibid.*

25 Item, ij qui Arithmeticam & Musicam docent, ex declaratione Apostolica. *Prouinc.*

Vide LVDIMAGISTRI *num.* 1.

26 Concionatores saltem semel. *Prouinc.* 5.

27 Confassarij omnes,Medici,Chirurgi, Aduocati, & Procuratores sancti Officij. *ibid.*

28 Bibliopolæ & Typographi. *Prou.* 6. *Vide* LIBRORVM EDITIO *num.*21.

29 In nouo beneficio Parochiali seu Canonicali debet de nouo emitti. *Decis. refert Garc.d.cap.3.num.*17.38.

30 Per seipsum facere debet beneficiatus,non per procuratorem. *Decis. refert idem nu.* 74. & vltrò se offerre debet.*Ricciull.suprà n.*18.

31 Posse per procuratorem,docet *Nauar. cons.titulo de Iureiur.num.* 2.

32 Sed cum speciali mandato. *Ricciull. loco cit nu.* 30. & si velit Episcopus. *Idem num.* 29.

33 Etiamsi alia de causa aliàs emiserit. *Idem n.*19.

34 Omissio hæc non priuat beneficiatum possessione & iuribus beneficij. *Decisum refertur in Addit. Quar.v.Benef.possessio,lit.B.in fin.*

35 Priuat fructibus beneficij. *Trid.Sess.* 24.*cap.*12

36 Absque alia sententia. *Ricciull. sup. num.*43.

37 Fructibus præbendarum, non distributionibus *Decisum refert Garc. d. c. 3. num.*60.

38 Neque defunctorum Anniuersariis. *Ricciull.loco cit.n.* 53.

39 Nisi fructus omnes consistant in distributionibus.*Idem n.*54.

40 Neque prodest triennalis possessio quoad fructus percipiendos. *Decis.refert Garc.loco citato nu.*34.

41 Et semper tenentur eam facere. *Idem ibid.num.*29.& 30.

42 In Dignitatibus habentibus fructus distinctos à mensâ Capitulari sunt applicandi fabricæ Ecclesiæ, si egeat, vel loco pio, arbitrio Ordinarij. *Garc. ibid. num.*30.

43 Et generaliter fructus amissi ob hanc causam, in vsus pauperum vel fabricam Ecclesiæ impendi debent.*Garc.Par.5.cap.3.num.*36.

44 Nec Episcopus potest condonare fructus amissos. *Decis.refert Garc. Par.*3. *cap* 3.*nu.* 53.

45 Iis, de quibus suprà numero 21. 23. 24.imponitur pœna nullitatis actorum,& aliæ contra Rectores, & Superiores quoscumque Vniuersitatum,& Gymnasiorum *Pius IV.supra.*

46 Episcopus non exigens,nec recipiens à Doctoribus & Scolaribus fidei professionem incurrit pœnam interdicti ab ingressu Ecclesiæ.*Pius IV. vbi suprà.*

49 Inferiores verò non recipientes, vt suprà, excommunicationis latæ sententiæ priuationis dignitatum,beneficiorum, officiorum & feudorum incurrunt pœnam. *Idem ibid.*

48 Receptio,& promotio,electio, &c. sunt nullæ. *Idem ibid.*

49 Referantur in certum librum nomina

eorum

eorum qui fidei professionem emiserunt. *Prou.*3.

Vide Capitvlvm *num.*17. Concio sacra *num.*20.

FILII CLERICORVM ILLEGITIMI.

1 NOn licet iis in Ecclesiis, vbi eorum patres beneficium aliquod Ecclesiasticum habent, aut habuerunt, quodcumque etiam dissimile beneficium obtinere. *Trid.Sess.*25.*cap.*15.

2 Nec in dictis Ecclesiis ministrare, nec pensiones super fructibus beneficiorum patrum habere. *Ibid.*

3 Reciprocæ resignationes inter eos fraude factæ censeantur in posterum & nullæ. *Ibid.*

4 Prohibitio Concilij habet locum in filiis naturalibus procreatis tempore, quo parentes eorum nondum erant effecti Clerici. *Decisum refert Garc. Part.* 7. *cap.*3.*num.*15.

5 Regula de triennali non habet locum in hac materia. *Decisum refert idem ibid.num.*88.

6 Non potest Episcopus dispensare cum illegitimis filiis Clericorum ad beneficia patrum. *Doctores apud Barbos. alleg.*65.*num.*30.

7 Non potest filius illegitimus obtinere beneficium in ea Ecclesia, in qua pater eius sine legitimo titulo illud idem obtinuit, & minùs pacificè. *Decisum refert Garc.loco citato num.*59.

8 Non potest filius illegitimus obtinere illud beneficium, ratione cuius debet cantare vnum versiculum certo die in Ecclesia, in qua pater eius est Canonicus. *Decisum refert idem ibid. num.*69.

9 Neque potest obtinere beneficium, neque seruire tanquam amouibilis Capellanus in Ecclesia, in qua pater tanquam Capellanus amouibilis seruiuit. *Decisum refert idem ibid. n.*72.

10 Sufficit possessio patris in beneficio, licet non ministrauerit, nec aliquid perceperit de fructibus beneficij, vt excludatur filius ab alio beneficio. *Decisum refert idem ibid. num.*55.

11 Excluditur etiam filius, quando pater habuit solam sedem in Choro ratione Dignitatis, quam in alia Ecclesia obtinebat. *Decisum refert idem ibid.n.*66.

12 Neque potest filius vt Cantor mucus seu Sacrista ministrare, vbi pater est beneficiatus. *Decisum refert idem ibid. num.*68.

13 Non excluditur filius, si pater obtinuit quidem beneficium, sed litteras non expediuit, neque vnquam possessionem cepit. *Decisum refertur ibid. n.*55.

14 Neque dicitur habuisse, qui prouisus, & litteris non expeditis, neque possessione captâ, cessit alteri. *Decisum ibid. num.*56.

15 Non prohibetur obtinere Ecclesiam filialem dependentem seu vnitam accessoriè Ecclesiæ matrici, cuius pater fuit Rector; modò in ea non ministrauerit: prohibetur autem obtinere vnitam, neque principaliter, aut si in vtraque pater ministrauerit. *Decisum refertur ibid. numero* 62.63 65.

16 Neque prohibetur obtinere Canonicatum, qui erat potior tempore quo pater illum obtinebat. *Achil.de Grass.dec.*1. *de fil. presbyt.*

17 Neque prohibetur succedere in Capellania, quam fundari sciet absque Episcopi auctoritate, vt in ea succedant Clerici de parentela. *Gonzal.ad Reg.*8.*Cancel. Gloss.*5. *num* 33.

18 Neque prohibetur illegitimus laicus, cuius pater nec beneficium nec pensionem habet, sed vt Cantor musicus tantùm in ea Ecclesia cantat, quin & ipse cantare possit. *Ibid. Decisum refert Garc. sup. num.*68.

19 Neque prohibentur pater & filius, in

in eadem Ecclesia celebrare Missam, dummodò in ea non habeant beneficia. *Decisum ibidem refertur n.73.*

20 Et longè minùs prohibentur habitare simul. *Decisum refertur ibid. num.74.*

21 In Processione possunt incedere pater & filius beneficiati in diuersis Ecclesiis: si verò Processio fiat ad Ecclesiam patris, non potest ibi filius ministrare. *Decisum refertur ibid. n.68. in 3. declar.*

22 Pensio potest transferri in filium à patre habente facultatem transferendi. *Doctores apud Barbos. alleg.65. n.27. Garc. loc. cit. num. 34.*

23 Nepos legitimus ex filio illegitimo non comprehenditur in Decreto Concilij. *Decisum refert Garc. d. cap.3. num.22.*

24 Et potest etiam nepos illegitimus ex filio illegitimo obtinere beneficium quod auus habuit. *Decisum refert idem ibid. num.27.*

Additio.

1 Legitimatus per subsequens matrimonium non potest obtinere Canonicatum in ea Ecclesia, in qua pater. *Congreg. Conc. 17 Aug. 1626.*

FORI PRIVILEGIVM.

1 Priuilegio fori non gaudet, nisi qui beneficium Ecclesiasticum habet, aut clericalem habitum & tonsuram defert, alicuique Ecclesiæ de mandato Episcopi seruit. *Trid. Sess.23. c.6.*

2 Item qui in Seminario Clericorum, aut schola, aut Vniuersitate de licentia Episcopi versatur. *Ibid.*

3 Clerici coniugati gaudent, si alicuius Ecclesiæ seruitio vel ministerio ab Episcopo deputati eidem seruiant, & clericali habitu & tonsurâ vtantur. *Ibid.*

4 Coniugati Clerici gaudent in criminalibus, & ij qui cum vnica virgine contraxerunt. *Bonifac. VIII.*

5 Assumptio Clerici alicui Ecclesiæ ab Episcopo facta ore tenus sufficit. *Decisum referunt Ricc. in Praxi fori Eccles. decis.601. in 1. edit. & Barbos. de Potest. Episc. alleg.12. num.13.*

6 Sed pro maiori parte seruiat. *Barbos. ibid. num.14.*

7 Et idem illi, non alteri. *Idem ibid.*

8 Habitus autem & corona copulatiuè, non disiunctiuè sufficiunt. *Decisum referunt Vgol. de Pot. Episc. c.12. n.3. Barbos. loco citato num.19.*

9 Si item soleant deferri; licet aliquando ex causa deponantur. *Marc. Anton. Variar. Resol. lib.3. res.48. num.7. Barbos. cit. num.20.*

10 Beneficiatus vt gaudeat, debet probare etiam beneficij possessionem. *Barbos. ibid. num.4.*

11 Nisi impediatur ab intruso, contra quem mouit litem. *Idem ibid. num.5.*

12 Solus titulus beneficij valet, vt gaudeat priuilegio fori absque redditibus. *M. Anton. Genuens. in Praxi Archiepisc. Neap. cap.7. in fine.*

13 Præstimonium sufficit, quia est beneficium. *Garc. Par.1. cap.2. num.117.*

14 Coadiutoria posita per Papam sufficit. *Idem Par.2. cap.5. n.98. Barbos. loco cit. num.9.*

15 Pensio solita concedi Clerico an sufficiat. Affirmant. Negant *Doctores apud Barbos. sup. num.8.*

16 Familia armata Episcopi, etiam laica, gaudet fori priuilegiis sicut Clerici. *DD. apud Barbos. alleg.107. num.9.*

17 Item Fiscalis, Notarius, Cancellariæ officium exercens, Nuntij, Custodes carcerum, & Lectores. *Idem numero 11. 12. 13.*

18 Nouitij gaudent priuilegio fori. *Angel. v. Religio, num.24.*

19 Conuersi professi. *Barbos. suprà n.38.*

20 Oblati Regularium. *Idem n.39.*

21 Milites Religiosi. *Idem num.45.*

22 Tertiarij

22 Tertiarij S. Francisci communiter viuentes. *Idem num.*41.

23 Qui non viuunt in communitate. Aiunt. Negant *Doctores apud Barbos. ibidem.*

24 Eremitæ nullam profitentes Religionem, nulloque clericali ordine insigniti, nec habentes modum viuendi ab Ecclesia approbatum, non gaudent. *Barbos. num.*42.

25 Pœnitentes, Pinzocheræ, non gaudent. *Idem num.*44.

26 Laici ianitores Ecclesiarum, seu ij qui accendunt lampades non gaudent. *Congr. Episc.* 28.*Ian.*1603.

27 Cum priuilegio fori iungitur immunitas à gabellis, ex actionibus & tributis. *Barbos. alleg.*13. *num.*1.

28 A quibus non est immunis Clericus negotiator. *Idem num.*8.

29 Priuati priuilegio fori non intelliguntur priuati priuilegio Canonis. *Decisum refert Garc. de Benef. Par.*2. *cap.*2. *num.*20. *Barbos. alleg.*12. *num.*32.

30 Priuati priuilegio fori puniri possunt à iudice laico nullâ præcedente degradatione. *Idem Barbos. n.*31.

31 Si tempore delicti commissi erat beneficiatus de foro Ecclesiastico, & posteà ducat vxorem, causa pertinet ad iudicem Ecclesiasticum. *Gratian. Discept. for. cap.*224.

32 Cognitio causæ de clericatu, habitu & tonsura pertinet ad iudicem Ecclesiasticum, citato iudice & fisco Curiæ sæcularis. *Barbos. allegat.*12. *num.*33.34. *Vide* CLERICVS *num.*17.84.85. NOTARIVS *num.* 32. ORDINES MINORES *num.*3. PENSIO *num.*11. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.*52.

Additio.

1 ORdinarius non potest priuare Clericos non inseruientes Ecclesiis immunitate à gabellis, & aliis oneribus laicalibus. *Congreg. Episc.* 24.*Ianuarij* 1631.

2 Subdiaconus, qui vi dispensationis Apostolicę cum vidua matrimonium contraxit, & pensiones obtinet Ecclesiasticas, gaudet priuilegio fori. *Congr. Conc.*24. *Mart.&.*17. *Sept.*1618. *apud Barbos. de Iure Ecc.l.*1.*c.*39.*§.*2.*n.*39.

3 Clericus, qui post delictum assumpsit characterem & habitum, gaudet hoc priuilegio, & quoad personam, non quoad bona, si fraus subsit, diiudicanda est à iudice Ecclesiastico. *Congreg. Immun.* 18. *Febr.*1631. *apud Barbos. ibidem numero* 89.

4 Filius legitimus Clerici ante clericatum natus gaudet hoc priuilegio vitâ patris durante. *Ead.*18. *Mart.* 1631. *apud Barbos. ibid.n.*62.

5 Item coloni partiarij Episcoporum durante colonia. *Ead.*6. *Dec.* 1627.*apud eumdem ibid.n.*63.

6 Item conductores prædiorum Ecclesiasticorum. *Ibid.n.*64.

7 Non gaudent Clerici Minorum Ordinum promoti ab alieno Episcopo cum falsis dimissoriis post declarationem iudicis Ecclesiastici. *Vrbanus VIII.in Bulla de hac re* 11.*Dec.*1624.

8 Clerici coniugati etiam cum vnica & virgine non gaudent exemptione à tributis. *DD. cum Barbos. loco citato §.*5. *num.*18.

9 Coloni affectuarij vel partiarij bonorum Ecclesiasticorum gaudent exemptione collectarum tam ordinariarum quàm extraordinariarum pro coloniæ portione. *Congregat. Episcop.* 18.*Septembris* 1618. *Et post longam disputationem Romæ anno* 1620. *pro statu Mediolani idem definitum.*

10 Bona patrimonialia quæcumque Clericorum libera sunt à laicorum exactionibus. *Eadem* 3.*Aug.*1593.

11 In damnis datis per Clericos, ſeu per eorum animalia, necnon per familiares miniſtros, & colonos Epiſcoporum, & menſæ Epiſcopalis, etiam laicos, ſeu eorum animalia, in bonis quibuſcumque tam Eccleſiarum & perſonarum Eccleſiaſticarum, quàm etiam laicorum, cauſa pertinet ad Curiam Epiſcopalem priuatiuè. *Congreg. Imm. apud Barboſ. loc. cit.* §.2. *num.*123.

12 Si laici eorumve miniſtri & animalia damnificent bona Eccleſiaſtica & perſonarum Eccleſiaſticarum, Curia Epiſcopalis procedere poteſt vt in cauſa mixti fori. *Ibid.*

13 At quando coloni & miniſtri Eccleſiarum & Eccleſiaſticorum cum animalibus propriis bona laicorum damnificant, cognitio tam quoad bona, quàm quoad perſonas laicorum, & eorum animalia, ſpectat ad iudicem laicum priuatiuè. *Ibid.*

14 Si verò cum animalibus Eccleſiaſticorum, quoad perſonas ad laicum, quoad animalia ad Curiam Epiſcopalem. *Ibidem.*

FORVM EPISCOPALE.

1 IN ingreſſu Epiſcopi non poteſt ille indulta facere reis quæ faciunt Principes; & rei ſunt puniendi. *Congr. Epiſc.* 28. *Iunij* 1588.

2 Cauſæ omnes Eccleſiaſticæ, etiamſi beneficiales ſint, in prima inſtantia coram Ordinariis cognoſcantur, & infra biennium terminentur. *Trident. Seſſ.*24. *cap.*20.

3 Cauſæ matrimoniales examini Epiſcopi & iuriſdictionis linquantur. *Ibid.*

4 Item & criminales. *Ibid.*

5 Cauſæ mercedum & miſerabilium perſonarum contra Regularem aut exemptum, ſi extra Monaſterium degunt, ad Epiſcopum ſpectant, vti à Sede Apoſtolica delegatum, nullâ habitâ ratione Conſeruatorum. *Idem Seſſione* 7. *capite* 18.

6 Cauſæ vnius Epiſcopatus non debent cognoſci in alio Epiſcopatu; licet amborum ſit vnus Epiſcopus. *Congreg. Epiſc.* 2. *Martij* 1594.

7 In cauſis viſitationis, correctionis & criminalibus ante definitiuam ſententiam ne appelletur, niſi grauamen deinde ſit irreparabile. *Trid. Seſſ.*13 *cap.*1.

8 Præuentione Epiſcopi attentâ in delicto laici contra Clericum, ad Epiſcopum ſpectat cauſa. *Congregat. Epiſcop.* 16. *Ian.*1515.

9 Contra alienum Clericum non procedatur inconſulto proprio Epiſcopo. *Trid. Seſſ.*14. *cap.*8.

10 Cauſæ quæ decem aureorum ſummam non excedunt, ſummariè ſine forma iudicij non expediantur: quod Pius V. conceſſit Prouinciæ Mediolanenſi. *Prou.*3.

11 Lites certè breuiùs quàm in foro laicali definiantur. *Prou.*6.

12 Pro ære alieno non ſunt carcerandi Presbyteri, neque cenſuris cogendi. *Congr. Epiſc.* 27. *Aug.* 1591.

13 In cauſis ciuilibus poteſt Epiſcopus delegare laicum, non tamen generaliter ad omnes cauſas, & in defectu ſufficientis Clerici. *Barboſ. alleg.*108. *n.*7.

14 Ne perſonæ Eccleſiaſticæ trahere præſumant aliam Eccleſiaſticam quouis modo ad forum laicale. *Martinus V. anno* 1418.

15 Neque iudices laici trahant ad ſe perſonas Eccleſiaſticas eorumve cauſas. *Ibidem.*

16 Sub pœna excommunicationis & interdicti reſpectiuè cum reſeruatione abſolutionis Papæ. *Ibid.*

17 Fabrica Eccleſiæ trahit laicum reum ad forum Eccleſiaſticum. *Barboſ. alleg.*82. *num.*37.

18 Poteſt prætereà Epiſcopus compellere ſubditos ad eleemoſynas. *Barboſ. alleg.*82. *num.*3.4.

19 Item

19 Item cogere laicos, vt eodem pretio res victui necessarias peregrinis & hospitibus vendant, quo publice ab incolis vendi solent. *Idem num.*5.

20 Item cogere laicos censuris ad vendendum frumentum, & alia tempore penuriæ. *Idem num.*8.

21 Item compellere ad solutionem relictorum ad pias causas, etiamsi hæres sit laicus. *Idem num.*13.

22 Item tanquam Sedis Apostolicæ delegatus cogere legatarios ad exequendas pias dispositiones, etiamsi executores sint exempti quomodocumque. *Decisum refert Fr. Leo in Thes. p.2. c. vlt.*

23 Item potest ipsemet exequi testamentum, negligente hærede intra annum adimplere voluntates defuncti. *Barbos. alleg.*82. *num.*15.

24 Ille scilicet Episcopus, in cuius iurisdictione sita sunt bona distribuenda, non ille, in cuius iurisdictione testator morabatur. *Idem ibid.*

25 Tempus sex mensium in piis relictis currere incipit post aditam hæreditatem à monitione Episcopali. *Idem num.*18.19. *& seqq.*

26 Imò tenetur Episcopus exequi, constito de negligentia executorum. *Idem num.*26.

27 Possunt etiam peti alimenta apud Episcopum à laicis, & coram eo hac ratione conuenire. *Idem ibid. num.*9.

28 De beneficiis reseruatis seu affectis in prima instantia cognosci potest in Curia: neque comprehenduntur in Decreto Tridentini sup. num. 2. *Ex Constit. Gregor. XIII. apud Gonzal. ad Reg.*8. *Cancell. Gloss*34. *num.*113. *&* 117.

29 Ex præscriptione, consuetudine vel priuilegio possunt inferiores Episcopo quærere sibi facultatem cognoscendi de causis matrimonialibus. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg.*84. *num.*5.

30 Testis probaturus immemorabilem debet esse annorum quinquaginta quatuor. *Nald. v. Consuetudo, n.*10.

31 Potest Episcopus punire excessus Notariorum suorum, Fiscalis, nuntiorum, lictorum, custodum carcerum. *Barbos. alleg.*107. *num.*15.

32 Licet non possit ferri sententia cum censura, nisi in scriptis; tamen fieri potest præceptum sub censura sine scriptis. *Nald. v. Superior, num.*3.

33 Potest Episcopus habere carcerem. *Barbos. loco cit. num.*20.

34 Custos carceris fidelis esse debet. *Idem num.*21.

35 Si cognoscat carnaliter mulierem carceratam, etiam meretricem, punitur acerrimè. *Idem num.*22.

36 Potest habere satellites quot voluerit. *Congreg. Episc.* 14. *Apr.*1615.

37 Satellitio vsurus laico satis est, si Episcopus à laico iudice semel licentiam petat. *Eadem* 3. *Octob.*1585.

38 Potest implorare brachium sæculare. *Trid. Sess.*24. *cap.*8. *Sess.*25. *cap.*5.

39 Potest & censuris compellere, vt opem det. *Barbos. alleg. cit. num.*25.

40 non potest delegare iudicio laico causas criminales Clericorum. *Idem alleg.*108. *num.*1.

41 Neque laico & Clerico simul. *Idem ibid. num.*2.

42 Neque Clerico coniugato. *Idem n.*4.

43 Nisi sit in laico, vbi non est Clericus sufficiens ad tales causas. *Idem num.*5.

44 Et nisi pro delicto esset inferenda pœna sanguinis; quia tunc tenetur delegare sententiam ferendam laico. *Idem ibid.*

45 Potest assumere laicum assessorem. *Idem num.*6.

46 Rei ne diebus Festis torqueantur, nisi ob atrocitatem delicti. *Prou.*4.

47 Neque testes diebus Festis testimonium dicant, etiamsi die feriali iurati sint, nisi in causis, quibus licet. *Ibid.*

48 Habet Episcopus fiscum, cui applicantur bona Clericorum hæreticorum patrimonialia. *Barbos. alleg.* 107. *n.* 16. 17.

49 Vnde & potest imponere pœnam pecuniariam, eamque sibi vel Cameræ suæ applicare. *Idem num.* 18.

50 Potest tenere Camerarium pignorum. *Congr. Episc.* 14. *Apr.* 1615.

51 Publicè peccanti detur publica pœnitentia; quam tamen Episcopus mutare potest in secretam. *Trid. Sess.* 24. *cap.* 8.

52 Pœna salutaris non significat pecuniariam. *Congr. Episc.* 9. *Aug.* 1594.

43 Pœnæ criminales ne applicentur fabricæ palatij Episcopalis. *Eadem* 3. *Ianuarij* 1594.

54 Pœnæ fori Ecclesiastici non possunt applicari Vicario vel Cameræ Episcopali vt sic, etiam in minima parte. *Eadem* 27. *Iulij* 1619.

55 Si Episcopus esset pauper, eas posset sibi sumere. *Testatur decisum Molfes. relatus à Ric. Resol.* 300. *num.* 3. *ver. Limita.*

56 Debent erogari in vsus pios. *Trid. Sess.* 25. *cap.* 3. *&* 14.

57 Pœnæ locis piis assignatæ non exactæ intra mensem à die quo solui debent à locorum administratoribus, statim Seminario adscriptæ intelligantur. *Prou.* 1.

58 Pœnarum attributio & solutio in certum codicem in Archiuio asseruandum referantur. *Prou.* 4.

59 Notarius intra triduum moneat Præfectos locorum piorum, vt exigant; aliàs teneatur de suo. *Prou.* 1.

60 Condonans pœnam contra incendiarios *in cap. Pessimam* 23. *quæst.* 8. vltra obligationem restitutionis suspenditur per annum ab officio Episcopali. *Barbos. alleg.* 111. *num.* 23.

61 Procurans Episcopus, vt Clerici capiantur à Dominis temporalibus, suspenditur à perceptione fructuum Ecclesiæ secuto effectu. *Idem ibid. num.* 29.

62 Carcerum Protector deligatur duraturus ad arbitrium Episcopi. *Prou.* 5.

63 Qui carceratos inuisat sæpè, & arctiori custodiâ detentos, consentiente Vicario, eóve præsente, vel alio. *Ibid.*

64 Visitet Episcopus carceres & reos semel in anno. *Prou.* 3.

65 Designentur patroni miserabilium personarum, qui eas gratis defendant. *Prou.* 1.

66 Aduocati, Procuratores, Notarij, & alij Officiales notoriè criminosi arceantur à foro Episcopali. *Prou.* 3.

67 Cancellariæ prouentus ne locentur, nisi feudalis Ecclesiastice. *Congreg. Episc.* 26. *Augusti* 1592.

68 Acta omnia Notarij in codicem, non in pagellas referant, mense saltem postquam illa rogati confecerint. *Prou.* 3.

69 De expensis actorum & mercede Notarij plura. *Trid. Sess.* 24. *c.* 20.

70 Taxa seruetur approbata à Gregorio XIII. *Congr. Episc.* 14. *Apr.* 1615.

71 Singulis annis, aut alternis decernatur Ecclesiasticus vir, qui taxam recognoscat, & ministros delinquentes puniat tum restitutione, tum aliis pœnis. *Prou.* 5.

72 Pro litteris Episcoporum commendatariis Clericorum neque Vicarius neque Notarius aliquid accipere potest. *Congr. Episc.* 15. *Maij* 1601.

73 Sigillo vtatur Episcopus cum imagine Sancti Ecclesiæ Patroni in iis quæ requirunt Episcopalis sigilli impressionem. *Prou.* 4.

74 Visitet Episcopus tribunal fori sui semel in anno. *Prou.* 3.

Vide EXEMPTI *numero* 3. 9. *& seqq.* FESTI DIES *num.* 35. *& seqq.* FORI PRIVILEGIVM *num.* 31. 32. HEBRÆI *num.* 30. IVRAMENTVM *num.* 6. 7. LOCORVM PIORVM CVRA *num.* 22. 23. NOTARIVS *num.* 32. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.* 59. 60. 62. *& seqq.* SEQVESTRVM *num.* 1. SPOLIA

CLERICO-

CLERICORVM *num.*14. TESTAMENTVM *num.*2.15. & *ſeqq.*

Additio.

1 CAncellaria Epiſcopalis non debet locari, nec vendi, nec ex ea Epiſcopus aliquod emolumentum habere. *Cong.* 12.*Ian.*1598.

2 Poteſt Epiſcopus cogere laicos ad ferendum teſtimonium veritatis pro ſuæ Curiæ informatione ſub pæna pecuniaria, & in ſubſidium excommunicationis. *Congreg. Conc.* 16.*Mart.*1630.

3 Poteſt item coërcere & punire quoſcumque exemptos, qui offendunt Officiales Curiæ Epiſcopalis in actu exercendi ſuum officium, vel aliàs impediunt Epiſcopi iuriſdictionem. *Deciſum refert Barboſ. de Iure Eccl. lib.*1.*c.*43.*num.*154.

4 Poteſt fieri carcer ex pœnis ab Epiſcopo. *Congr. Epiſc.* 25.*Iunij* 1596.

5 Fiſcali aliqua pars pœnarum applicari poteſt, non Epiſcopo, neque Notario. *Eadem* 4.*Sept.*1595.

6 Si iubeat Epiſcopus aliquem crudeliter fuſtigari, tunc per duos menſes à Miſſarum celebratione ſuſpendendus eſſet. *Iſidor. Moſcon. de Maieſt. milit. Eccl.* 1. *part. cap.*1.

7 In pari neceſſitate melius eſt ſubuenire pauperibus loci, in quo degit Clericus condemnatus in pœnam pecuniariam. *Congr. Epiſc.* 21.*Nou.*1600.

8 Gratis debent dari quæ ſequuntur à Notario Epiſcopali. *Congregat. Concil.* 8.*Mart.*1602.

Approbatio ad confeſſiones audiendas,
Licentia adminiſtrandi Sacramenta,
Deſeruiendi beneficiis,
Seliendi defunctos,
Celebrandi Miſſas,
Colligendi eleemoſynas,
Mandata publicandi in Eccleſiis initiandos primâ tonſurâ, & aliis Ordinibus.

9 Quoad alia, ſi nullum habet ſalarium, quoad litteras collationis vel inſtitutionis Curatarum Eccleſiarum, vel deputationis Vicariorum, in his vnum aureum poterit percipere. *Ibid.*

10 Quoad litteras dimiſſorias, vel teſtimoniales decimam vnius aurei partem nunquam excedat. *Eadem ibid.*

FVNCTIONES EPISCOPALES.

1 NVllus Epiſcopus cuiuſuis priuilegij prætextu poteſt exercere Pontificalia in Diœceſi aliena, niſi de Ordinarij expreſſa licentia, & in perſonas eidem Ordinario ſubiectas tantùm. *Trid. Seſſ.*6.*c.*5.

2 Sub pœna ſuſpenſionis ab exercitio Pontificalium; ordinatis autem ab executione Ordinum ipſo iure. *Idem ibid.*

3 Etiamſi inaduertenter hoc faciat, etiam benedicendo calicem, vel corporalia. *Nauar. conſ.*12. *de Cler. excomm. celebr. cum Zerol. part.*2. *verb. Epiſcopi.* Excuſatur à *Suarez de Cenſur. diſput.*28. *ſect.*4. *num.*7.

4 Suſpenſio à Pontificalibus eſt reſeruata Papæ. *Barboſ. de Poteſt. Epiſcop. alleg.*111.*num.*9.

5 An ſic ſuſpenſus fiat irregularis, ſi celebret. Negat *Nauar. cum aliis.* Affirmat *Innoc. cum aliis. Vide diſtinctionem inter has opiniones apud Sayr. de Cenſuris lib.*4. *cap.*16.*num.*17.18.19.

6 Patriarcha habens aliquas Eccleſias immediatè ſibi ſubiectas in aliena Diœceſi non poteſt dare licentiam Pontificalium in aliena Diœceſi ſine conſenſu Diœceſani. *Congreg. Concil. apud Riccium in Praxi fori Eccleſiaſt. poſt Reſol.*495. *in Notabilibus de mat. Epiſc.*

7 Vicarius Generalis ſine mandato ſpeciali non poteſt dare licentiam exercendi Pontificalia. *Comm. DD.*

8 Capitulum Sede vacante dare poteſt,

non tamen ad ordinandos suos subditos. *Quaran. cap. Sede vac. quæst.* 11.

9 Non potest superior loci exempti dare licentiam ibidem alieno Episcopo Pontificalia exercendi sine consensu Episcopi loci; intra cuius fines locus exemptus est constitutus. *Congregat. Concil.* 1. *Iulij* 1597.

Vide ABBAS *num.* 51.

10 Pontificalibus vestibus vti potest Episcopus in locis exemptis ex concessione. *Concilia Vienn. in Clem. Barb. alleg.* 80. *num.* 4.

11 Et ibidem & in aliena Diœcesi infertur posse Missam celebrare in Pontificalibus. *Barb. ibid.*

12 Sed in aliena Diœcesi negatur verius *ex Riccio in Praxi p.* 1. *decis.* 467. *num.* 1. 2.

13 Baculus pastoralis non potest adhiberi ab Episcopo nisi in sua Diœcesi, & nisi extra Diœcesim concedantur illi consecrationes, ordinationes vel benedictiones personales Apostolicâ auctoritate. *Carem. Episc. lib.* 1. *c.* 17.

14 Debet autem adhiberi in omnibus Processionibus quibus interest Episcopus in sua Diœcesi. *Idem ibid.*

Reliqua de baculi vsu vide ibid.

15 Exercens Pontificalia sine Missa in peccato mortali non peccat mortaliter, nisi ministret Sacramenta. *Nald. v. Episcopus, num.* 2.

16 Septimum candelabrum adhibeatur in Missis tantùm Episcopi solemnibus, non defunctorum. *Congreg. Rit.* 19. *Maij* 1607.

17 Episcopo Pontificalia exercenti deseruiant ij qui solent in Cathedrali, si in vrbe ea exercet. *Prou.* 4.

18 Assistens pluuiali indutus datur Episcopo tantùm, & Episcopalibus insignibus vtenti. *Ibid.*

19 Missa solemnes Episcopi à Parochis prænuntientur. *Prou.* 6.

20 Dum Episcopus celebrat Missam, etiam planam, aliæ ibi Missæ ne fiant. *Prou.* 4.

21 Episcopo absente Vicarius non potest Missas Conuentuales nec Pontificales celebrare. *Congregat. Episcop.* 16. *Maij* 1600.

22 Neque deferre Sacramentum, aut sacras Reliquias, nec aliis functionibus se immiscere. *Eedem eodem die.*

23 Sed functiones fiunt à prima Dignitate, & posteà ab aliis. *Congregat. Rit.* 1. *Martij* 1614.

24 Referendarij Commendatarij in Monasteriis commendatis, vbi Abbates vti possunt Pontificalibus insigniis, possunt & iisdem vti, nimirum mitrâ, anulo, baculo, & dare benedictionem solemnem, nisi adsit Antistes aliquis, aut Legatus, vel de eorum tunc consensu. *Paul. III. anno* 1540. *Sixtus V. anno* 1586.

25 Auditores Rotæ Romæ gaudent eodem priuilegio. *Clem. VII. anno* 1525.

26 Et Protonotarij participantes.

Vide PROTONOTARII *num.* 24. CAPITVLVM SEDE VACANTE *num.* 50. PATRIARCHA *num.* 9.

Additio.

1 EPiscopus in Festis non solemnioribus, & in ferialibus non debet æqualiter sedere cum Canonicis, sed sedem eminentiorem ascendere. *Congreg. Concil.* 20 *Iulij* 1620. *Barbos. de Canon. c.* 32. *num.* 30.

2 Non potest cantare Missam in Ecclesiis Regularium ipsis inuitis. *Congreg. Episc.* 6. *Julij* 1593.

3 Vicarius Apostolicus non potest functiones Episcopales facere. *Congreg. Rit.* 15. *Febr.* 1614.

4 Episcopo delegato debentur ea quæ Episcopo deleganti circa assistentiam Canonicorum. *Ead.* 20. *Febr.* 1604.

5 At non tamen Diaconorum ad sedem *Vide* CANONICORVM MVNERA ERGA EPISCOPVM *num.* 27. *& eamdem* 1. *Septemb.* 1607.

6 Nisi sit antiqua hac de re consuetudo. *Ead.* 7. *Iul.* 1612.

7 Absente Episcopo pertinent functiones Episcopales ad primam Dignitatem quæ residet; & ordine ad sequentes, si primæ absint. *Ead.* 19. *Ian.* 1608. 21. *Mart.* 1609. 30. *Ian.* 1610. 11. *Nou.* 1614.

8 Nisi ad alium pertineant ex immemorabili consuetudine. *Eadem* 9. *Maij.* 1609.

9 Non tenetur prima Dignitas ex obligatione, sed ex sua voluntate, & deuotione. *Ead.* 9. *Dec.* 1600.

10 Neque potest Episcopus eas alteri ad libitum delegare. *Ead.* 20. *Febr.* 1601. 4. *Apr.* 1615. 9. *Dec.* 1617.

11 Neque prima Dignitas potest sibi quam voluerit substituere. *Ead.* 22. *Ian* 1618.

12 Coadiutor Dignitatis potest eas facere quas coadiutus. *Ead.* 14. *Febr.* 1615.

13 Episcopo ordinationem celebranti extra propriam Ecclesiam tenentur assistere Canonici, dummodò in Cathedrali remaneat sufficiens Canonicorum numerus *Ead.* 7. *Iulij* 1612.

14 Eidem exercenti pontificalia, seu pōtificaliter concionanti, etiam extra Cathedralem, in ciuitate tamen, & non in Diœcesi, tenentur Canonici assistere, & inseruire, qui solent in Cathedrali, *Decisum refert Galet. in Margar. cas. consc. v. Canon. pen.*

15 Non conuenit assistentia Canonicorum Collegiatæ. *Ead. Congreg. Rit.* 1. *Iulij* 1601. 20. *Apr.* 1602 15. *Iulij* 1617.

16 Neque conuenit assistentia simplicium Presbyterorum, neglectis Canonicis *Ead.* 2. *Aug.* 1631.

17 Ad Episcopum spectant sumptus pro suis paramentis Pontificalibus, & pro ornatu Altaris maioris; ad Capitulum pro reliquis. *Congr. Episc. in vna Macerat.* 5. *Iunij* 1583.

GRÆCORVM IVRA.

1 GRæci degenes in locis Latinis, & eorum Ecclesiæ, & pia loca subiecta sunt Episcoporum Latinorum visitationi, & omnimodæ iurisdictioni, seruatis eorum approbatis ritibus. *Pius IV. an* 1564.

2 Ne Gręcis Latino more Missas & Diuina Officia celebrent, nec Latiniè contra, sub pœna suspensionis perpetuæ à Diuinis. *Pius V. an.* 1566.

3 Ritus quoque proprij circa Sacramenta seruentur. *Ex Clem. VIII. Decr. apud Quar. in Summ. Bullar.*

4 Fidei professio fiat à Græcis iuxta formam datam à Gregorio XIII. *Apud Quar. ibid.*

5 Mulieres Latinæ datæ Græcis in matrimonium ne permittantur viuere ritu Græcorum. *Cong. Episc.* 20. *Febr.* 1590. *Vide* PRÆCEDENTIA *n.* 15.

GRATIÆ.

1 PRo gratia vel iustitia obtinenda in Curia prohibetur dari aliquid, vel promittere, sub pœna excommunicationis latæ sententiæ, reseruatâ absolutioni Papæ, *Gregor. XIII. an.* 1573.

2 Ampliatur etiam respectu quorumuis tribunalium, etiam laicalium, in toto Statu Ecclesiastico, sub eadem pœna, & aliis. *Clem. VIII. apud Naldum v. Gratia, n.* 14. *Et habetur in Bulla de Bono regimine* §. 22. 15. *Aug.* 1592.

3 Falsò obtentæ in criminosis summariè recognoscantur ab Episcopo, & reiiciantur. *Trid. Sess.* 13. *c.* 5.

HÆRETICI.

1 IN locis Italiæ & Insularum adiacentium nullus hæreticus quouis

prætextu domicilium contrahere, habitare, aut morari possit. *Gregor. XV. anno* 1622.

2 Neque cuiquam liceat hæreticos receptare, opem ferre, fauorem, &c. *idem ibid.*

3 Et contra prædictos procedatur iuxta formam iuris, & puniantur. *idem ibidem.*

4 Itali quicumque ne audeant habitare in loco hæreticorum, in quo non est aliqua Ecclesia cum Sacerdote Catholico. *Clemens VIII. an.* 1596.

5 Abstineant item à matrimonio cum hæreticis mulieribus, hæreticorum sepulturis, & mutuo compatrum officio in baptismo non legitimo; neque eorum Medicis vtantur, nisi ex inopia Catholici. *idem ib. d.*

6 Antequam eant ad eos, id significent Ordinariis; quibus singulis annis transmittant testimonium de confessione & Communione facta. *ibid.*

7 Aliàs procedi potest contra eos vt de hæresi suspectos. *ibid.*

8 Nemo mittatur ad hæreticorum loca, etiam causâ mercaturæ, nisi agant annum vigesimum quintum. *Prou.* 6.

9 Neque eant sine licentia Deputati ab Episcopo; & cùm redeunt, ferant testimonium ab Episcopo, seu Parocho Catholico, quòd ibi catholicè vixerint. *Prou.* 3.

10 Qui prope hæreticorum loca habitant, eâ conditione concedatur accessus, ne die Festo illic opus seruile faciant, imò redeant die Festo. *Prou.* 6.

11 Nullo modo liceat alicui sua bona vendere, vt illic constituat domicilium. *ibid.*

12 Suspectus est de hæresi, qui obdurato animo censuris annexus in illis per annum insorduerit. *Trid. Sess.* 25. *c.* 3.

13 Bis in anno initio Aduentus & Quadragesimæ moneantur populi à Parochis, vt reuelent suspectos de hæresi. *Prou.* 2.

14 Si odij, gratiæ vel amoris, lucri vel commodi temporalis obtentu contra iustitiam & conscientiam omiserit Episcopus procedere contra quemcumque super hæresi, suspenditur per triennium ab officio. *Barbos. alleg.* 111. *n.* 30.

15 Non potest Episcopus absoluere hæreticum, licet Concilium Tridentinum concedat ei facultatem ob Bullam Cœnæ. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg.* 40. *num.* 23. 24.

16 Datâ in Iubileis facultate absoluendi à casibus Bullæ Cœnæ, reseruatur tamen crimen hæresis. *DD. citati à Barbos. alleg.* 1. *num.* 178.

17 Non potest Episcopus dispensare in irregularitate, quæ prouenit ex hæresi, per *cap. Liceat. Ricciull. de iure person. lib.* 5. *c.* 16. *n.* 6. *contra Sanchez & alios.*

18 Et longè minùs quoad vsum Sacerdotij in altaris ministerio. *idem ibidem num.* 8.

Vide EXCOMMVNICATIO *numero* 43. IRREGVLARITAS *num.* 36. 60. 64. 65. *&* 66. LIBRI PROHIBITI *num.* 89. 28. *&* 29. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.* 63. VICARIVS CAPITVLARIS *num.* 1.

HEBDOMADA MAIOR.

1 AD legendam Passionem in Missa priuata non extinguntur luminaria in altari. *Paul. Comitol. in Resp. Mor. lib.* 1. *qu.* 49.

2 In pulsatione, quæ fit in fine Matutini tenebrarum, arceatur indecorus tumultus. *Prou.* 1.

3 Is in fine tantùm, semélque fiat. *Prou.* 4.

4 In Feria V. Communio Cleri fiat in Missa solemni. *Congr. Rit.* 27. *Sept.* 1608.

5 In hac Feria & sequenti Processio cum

cum Hostia in calice reseruata non sit extra Ecclesiam. *Congreg. Episcop. 6. August.* 1591.

6 Locus pro reponenda Hostia paretur, non cum pannis nigris. *Gauant. in Thes. Sac. Rit. Tom.* 1. *Par.* 4. *titul.* 8. *num.* 9.

7 Hostia reposita videri non debet, sed in calice & arca seruari. *Prou.* 4.

8 Clauis arcæ non debet dari laico, quantumuis nobili. *Congreg. Rit.* 30. *Ianuar.* 1610.

9 In Parasceue si indicat festum Annuntiationis B. Virginis, non tenentur fideles audire Missam. *Ead.* 19. *Febr.* 1622.

10 Neque in eo die fiat Communio, nisi infirmorum. *Eadem ibid.*

11 Adoratio Crucis ne fiat alibi eo die ante statam horam in Cathedrali. *Prou.* 5.

12 Nec in Diœcesi ante horam Ecclesiæ matricis. *Ibid.*

13 Fiat hæc adoratio cum corporis prostratione. *Ibid.*

14 In Parasceue non potest fieri nocte Processio cum Eucharistia. *Congr. Episc.* 22. *Martij* 1596.

15 Sabbato Sancto non sunt pulsandæ campanæ à quoquam ante Cathedralem, seu matricem Ecclesiam. *Congr. Lateran. Sess.* 11.

16 Matrix in Diœcesi est Parochialis Ecclesia. *Congr. Rit.* 9. *Febr.* 1608.

Vide BAPTISMVS *num* 37. *&* 38. CONFRATERNITATIS *num.* 26. MISSÆ RITVS *num.* 27. ORATIO PVBLICA *num.* 20.

HEBRÆI.

1 HEbræorum sit vna tantùm Synagoga neque vicina nostris Ecclesiis. *Paulus IV. an.* 1555. *Pius V. an.* 1557. *Prou.* 5.

2 Nouæ Synagogæ prohibentur ædificari, & dirutæ renouari; ruinosæ tamen possunt resarciri. *Sylu. v. Iudæi. q.* 4. *ad* 5.

3 Bona immobilia possidere non possint. *Paulus IV. & Pius V. sup.*

4 Portent habitum & signum distinctiuum. *Sylu. loco cit. qu.* 4.

5 Non prodeant in publicum in triduo maioris Hebdomadæ. *idem ibid. ad* 6.

6 In Parasceue ostia claudant & fenestras. *ibid.*

7 Ne circumcidant alienos. *ibid.*

8 Ne ducant Christianam in vxorem. *ibidem.*

9 Ne impugnent dogmate peruerso fidem Catholicam. *ibid. ad* 4.

10 Ne habeant officia publica neque dignitates. *ibid.*

11 Neque commercium, quod possit esse grauamini Christianis. *ibid.*

12 Neque recipiantur vti testes contra Christianos. *ibid.*

13 Cogantur ad restituendas vsuras supra id quod eis toleratur per iudicem Ecclesiasticum, si laici negligant. *ibid.*

14 Cogantur, ne exigant vsuras. *ibid.*

15 Cogantur ad soluendas decimas prædiales. *ibid.*

16 In libris rationum scribant Italicè sub pœna nullitatis, seu linguâ communi loci. *Paulus IV. vbi sup.*

17 Solâ arte strazzariæ seu cienciariæ vtantur. *idem ibid.*

18 Et menses in eorum computis sint triginta dierum completorum. *Idem ibidem.*

19 Pignora non possunt vendi à Iudæis nisi post 18. menses integros. *idem ibid.*

20 Non habitent in ædibus vicinis Ecclesiæ. *Prou.* 1.

21 In Festis nostris ne quidquam seruile publicè agant. *Prou.* 5.

22 Ne permittantur accedere ad Monasteria Monialium. *Congreg. Episc.* 28. *Nouembr.* 2594.

23 Non debent cogi ad fidem nostram. *Sylu. suprà qu.* 6.

24 Neque impediri in ſuis cærimoniis, modò non fiant in opprobrium fidei. *Ibid.*

25 Neque in ſabbatis trahi ad iudicium. *Ibid.*

26 Nec effodi aut violari eorum ſepulchra. *Ibid.*

27 Neque ſpoliari bonis iniuſtè quæſitis, ſi conuertantur, neque debitâ ſucceſſione in bonis ſuorum. *Ibid.*

28 Habeatur concio ad eoſdem, qui iuſſi conueniant. *Prou.* 1.

Vide Concio sacra *num.* 59. 60.

29 Promulgetur aliquando Conſtitutio Gregorij XIII. anni 1581. contra blaſphemias eorum. *Prou.* 6.

30 Si deliquerint in prædictis, ſortiuntur forum Eccleſiaſticum. *Cap. Poſtulaſti. de iud. Vide Abb. in Clem.* 1. *n.* 2. *de teſt.* & *Sylu. loco cit. q.* 5. *Secundum.*

31 Noſtri verò ad Synagogas eorum non eant, neque ad conuiuia, nuptias choreáſve. *Prou.* 1.

32 Nec iiſdem famulentur aſſiduè. *Sylu. loco cit. quæſt.* 1.

33 Si operas locant, cum iis non comedant. *Prou.* 1.

34 Nec azyma eorum manducent. *Sylu. loco cit.*

35 Neque mulieres noſtræ ſint nutrices infantum in domibus eorum. *Sylu. ibid. quæſt.* 2.

36 Neque poteſt Epiſcopus in hoc diſpenſare. *Idem ibid.*

37 Extra eorum domum poſſunt de licentia Ordinarij. *Prou.* 1.

38 Neque iuuent Hebræas ornandas. *Ibidem.*

39 In diebus Feſtis cum iis non contrahatur. *Ibid.*

40 Ne agri bonáve Eccleſiaſtica iis locentur, neque ſacra ſuppellex pignori detur. *Ibid.*

41 Eorum operâ ne matrimonia tractentur. *Ibid.*

42 Neque ij vti Medici vocentur. *Ibidem.*

Vide Medicvs *num.* 7.

43 Nec in balneo cum iis ſe lauent. *Sylu. loco cit.*

44 Nihil in teſtamento iis relinquatur. *Idem ibid.*

45 Participantes Clerici cum Iudæis priuandi ſunt officio & beneficio. *Sylu. quæſt.* 5.

46 Laici verò excommunicandi. *Ibid.*

47 Seruus Iudæi, ſi ſit Chriſtianus, eſt liber. *Idem quæſt.* 3.

48 Catechumeni ne baptizentur, niſi priùs inſtructi. *Prou.* 1. Poſt octo menſes. *Cap. Iudæi. de conſ. diſt.* 4.

49 Non tenetur Epiſcopus neque Parochus alimenta date Catechumenis. *Nauar. conſ.* 1. *de Bapt. num.* 2. *Par.* 3. *lib.* 3. *ed.* 2.

50 Si moriantur Catechumeni, non tradantur Eccleſiaſticæ ſepulturæ, neque cum Pſalmis eorum cadauera ducantur. *Riccinll. de Iure perſon. lib* 3. *c.* 4. *n.* 35.

51 Neque pro iis Miſſæ fiant. *Idem c.* 5. *num.* 3.

52 Baptizati ſaltem per annum curæ alicuius probi viri committantur. *Prou.* 1.

53 Neque hi inter ſe multam conſuetudinem habeant, neque vlla in re Moſaicos ritus retineant. *Paulus III.*

54 Circa bona eorum dotémque feminarum ſeruetur Conſtitutio. *Pauli III. an.* 1542.

55 Gaudeant priuilegiis, libertatibus ac immunitatibus ciuium loci, in quo baptizantur, *Idem ibid.*

56 Malè parta incertæ reſtitutionis in pium vſum iiſdem baptizatis conceduntur. *Idem ibid.*

57 Redeuntes ad Iudaiſmum puniantur vt hæretici poſt monitionem canonicam. *Idem ibid.*

Vide Libri prohibiti *num.* 6. & 7.

HERMA

HERMAPHRODITVS.

1 EST irregularis. *Nou.in Man.27.n.203.Tolet. & alij.*
2 A Papa diſpenſandus. *Iidem.*
2 Is,in quo præualet ſexus virilis,poteſt deinde ordinari. *Iidem.*

HORÆ CANONICÆ.

1 NNn eſt relinquendum Officium Breuiarij pro Officio deuotionis. *Congr.Rit.29.Nou.*1603.
2 Epiſcopus Regularis debet recitare Officium iuxta ritum ſuæ Diœceſis, non Regulæ. *Eadem.*11. *Iunij.*1615.
3 Capellani Epiſcopi conforment ſe illi. *Eadem ibid.*
4 Qui eſt de gremio Eccleſiæ alicuius debet recitare Officium quod in Choro dicitur, licet alibi moretur. *Eadem* 8. *Sept.*1602.
5 Clerici,licet adſcripti alicui Eccleſiæ, non tamen obligati Choro, non tenentur recitare Officia quæ in Choro propria dicuntur. *Eadem ibid.*
6 Non poteſt Epiſcopus addere Officia Sanctorum,niſi iuxta Rubricas Breuiarij, vel de licentia Sedis Apoſtolicæ. *Ead.*8. *Aprilis* 1618.
7 Neque poteſt extendere Officium conceſſum ciuitati ad Diœceſim. *Ead.*16. *Ian.*1607.
8 Non poteſt fieri Officium de Sancto, eò quòd in loco ſit eius nomine Eccleſia, vel Reliquia, niſi in proprio Titulo Eccleſiæ,& vbi eſt Reliquia. *Ead.*8. *April.* 1628.
9 Conceditur Officium Duplex pro Reliquia inſigni & approbata. *Eadem* 3. *Iun.* 1617.
10 Reliquia inſignis eſt corpus, caput, brachium,crus,& ea pars,in qua paſſus eſt Martyr,integra. *Eadem* 8. *Aprilis* 1628.
11 Prædicta ſub pœca nullitatis Officij. *Ibid.*
12 Feſtum Roſarij celebrari debet vbique,vbi eſt altare Roſarij ſub ritu Duplicis maioris in Dominica 1. Octobris. *Gregorius XIII.an.*1573.
13 Dedicatio Eccleſiæ Cathedralis habet Octauam in ciuitate tantùm;& celebrarur Feſtum in tota Diœceſi. *Congreg. Rit.*2. *Maij* 1619.
14 De Sancto canonizato non poteſt fieri Officium ſine nouo Decreto Congregationis Rituum extra propriam Eccleſiam. *Ead.*9. *Dec.*1628.
15 Officium & Miſſa B. Rochi conceditur tantùm in Eccleſiis eius nomine dicatis. *Ead.*26. *Nou.*1629.
16 Moniales ne dicant in Confiteor ad Primam & Completorium, Tibi mater, Vobis ſorores,ſed vt in Breuiario. *Eadem.*18. *Aug.*4629.
17 Officium paruum B. Virginis debet dici in Choro,etiam in Dominicis,ſi adſit conſuetudo. *Ead* 1. *Septemb.*1607.
18 Et tempore Paſchali non additur Alleluia Antiphonis, nec aliis. *Eadem* 28. *Martij* 1626.
19 Veſperæ Defunctorum pro prima die menſis dicuntur poſt Veſpera etiam Dominicæ, ſi accidat hæc ante primam diem. *Ead.*23, *Maij* 1603.
20 Matutinum Defunctorum in die Commemorationis omnium Defunctorum recitandum eſt manè, niſi Epiſcopus ſit celebraturus die ſequenti ſolemnem Miſſam. *Ead.*1. *Septembris* 1607. *& Cærem Epiſc.l.*2.*d.*10.
21 Calendarium quotannis edatur ab eo quem Epiſcopus elegerit. *Prou.*4.
22 Recognoſcatur à peritioribus. *Ibid.*
23 Notentur in eo dies Coronationis Papæ & Conſecrationis Epiſcopi, vt ſaltem Collectæ dicantur in Miſſa. *Prou.* 3.4.6.
24 Beneficiati, qui eas omittunt ſine iuſta cauſa,non faciunt fructus ſuos reſpõdentes diebus illis in quibus omiſerint

Pius V. an. 1571.

25 Qui Matutinum omittit, dimidiam partem fructuum diei amittit; qui reliquas Horas, dimidiam. *ibid.*

27 Qui Horarum singulas, sextam partem fructuum, *ibid.*

27 Qui primo semestri omittit, peccat grauiter, sed fructus facit suos. *ibid.*

28 Præstimonia, portiones præstimoniales, & qualiacumque alia beneficia cum prædictis conueniunt. *ibd.*

29 Qui pensionem habet eodem modo obligatur pro rata in Horis Beatæ Virginis. *ibid.*

Vide ALTARE *num.* 30. BEATORVM ET PATRONORVM CVLTVS *numero* 22 *& seqq.* ECCLESIÆ RECONCILIATIO *num.* 13. INTERDICTVM *num.* 10. *& seqq.* REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *numero* 27. 28. RELIQVIÆ SANCTORVM *num.* 45.

Additio.

1 COmmemoratio Sanctæ Mariæ debet fieri in Officio currenti in Ecclesiis eiusdem nomine dicatis, etiamsi Officium paruum eiusdem recitatum fuerit, cùm ibi sit Titularis. *Congr. Rit.* 10. *Ian.* 1604.

2 Officium S. Franciscæ Romanæ in Vrbe Roma est ad libitum ritu Semiduplici. *Ead.* 13. *Mart.* 1632.

HOSPITALE.

1 NOuiter fundatum sine auctoritate Episcopi non subditur Episcopo. *D D. apud Barbos. alleg.* 75. *num.* 3.

2 Si locus ab antiquo sit in forma Ecclesiæ, vbi Sacerdotes celebrant, præsumitur auctoritate Episcopi fundatum. *D D. ibid. n.* 5.

9 In dubio præsumitur Episcopo subiectum. *Sylu. v. Hopitale. quæst.* 11, *Quintum.*

4 Potest Episcopus visitare quodcumque, nisi sit sub Regum immediata protectione. *Trid. Sess.* 23. *c.* 8. *Sess.* 7. *c.* 15. *Sess.* 25 *cap.* 8.

5 In dubio, an sit sub immediata Regum protectione, cognitio causæ spectat ad Episcopum. *Decisum refert Martha de Iurisd. p.* 2. *c.* 18. *n.* 8.

6 Vni & eidem personæ administratione vltra triennium concedatur. *Idem Sess.* 15. *c.* 8.

7 Nisi aliter in fundatione reperiatur *Ibid.*

8 Si inutile reddatur, potest Episcopus cum duobus de Capitulo conuertere redditus in alium pium vsum. *Ibid.*

9 In laicali videat Episcopus saltem, an omnia fiant iuxta mentem fundatoris. *Barb. loc. cit. n.* 7.

10 Procurationem non debet Episcopo visitanti. *Sylu. v. Hospitale. quæst.* 9. *Quintum.*

Vide SEMINARIVM CLERICORVM *num.* 28. 29.

IEIVNIVM.

1 POtest Episcopus ieiunium transferre in præcedentem diem, quando illud occurrit in Festo solemni. *Sylu. v. Ieiunium. quæst.* 7.

Vide FESTI DIES *n.* 15. 39. 40.

2 Item potest ex causa dispensare in ieiunio, & in bonum aliud compensare. *Idem ibid.*

3 Item in ieiunio ex voto. *Ibid.*

Additio.

1 SI Vigilia S. Mathiæ incidat in vltimam diem Becchanalium, potest Episcopus transferre ieiunium in præcedens Sabbatum, ne violetur ieiunium. *Dian.* 3. *p. tr.* 6. *Miscell. res.* 66.

IESVI

IESVITISSÆ.

1 NVlla est & inualida ab ortu suo Congregatio mulierum Iesuitissarum; & quatenus opus est, supprimitur & extinguitur. *Vrbanus V III. anno* 1630.

2 Neque tenentur ad obseruationem votorum ad instar solemnium in ea emissorum. *Ibid.*

3 Habitent extra collegia domosque, vbi habitarunt; neque simul degant, neque simul conueniant ad aliquid spirituale vel temporale tractandum; habitum deponant, ad eumdem alias non admittant; neque ampliùs eum resumant; nec vlli earum ad hæc consilium, auxilium, fauorem directè, vel indirectè aut quomodolibet præstent; neque pro Religiosis ceu prætensæ Congregationis vllo modo se gerant. *Ibid.*

4 Sub pœna excommunicationis ipso facto incurrendæ, reseruatæ Summo Pontifici. *Ibid.*

5 Quæ vouere in quemcumque euentum voluerunt, cùm earum vota sint simplicia, Ordinariis subsint cum vsu, non dominio bonorum, & cum facultate de iis disponendi ad vsus pios. *ibid.*

6 Ab intestato succedant ij, qui non emisso voto successuri fuissent. *ibid.*

7 Si nubere velint, conceditur cum relaxatione omnium votorum de facto emissorum. *ibid.* Meliùs agent, si Moniales fiant. *ibid.*

8 Amplissimis clausulis firmatur hæc constitutio. *ibid.*

9 Ordinarij eam publicent, & contenta quæcumque executioni mandari curent. *Ibid.*

10 Censuris, pœnis & aliis remediis & omni appellatione remotâ. *Ibid.*

ILLEGITIMI.

1 EXcluduntur à successione quacumque bonorum. *Pius V. anno* 1571.

2 Et à successione bonorum patrimonialium. *Idem anno* 1572.

3 Potest Episcopus dispensare cum illegitimo, vt obtineat beneficium simplex sine cura. *Sylu. v. Benef.* 3. *qu.* 7.

4 Non autem Personatum, vel Dignitatem sine cura. *idem ibid.*

5 Potest ad beneficium simplex, cui annexa est cura animarum, quando Ecclesia curata habet proprium Vicarium diuersum ab illegitimo. *Idem ibidem quæst.* 8.

5 Prædicta intellige, nisi aliud obstet canonicum impedimentum quàm illegitimitas. *ibid. qu.* 9.

7 Neque potest Episcopus dispensare cum illegitimo vt plura beneficia retineat. *ibid. qu.* 14.

8 Potest Episcopus dispensare ad dimidias portiones, seu beneficia inferiora Cathedralis Ecclesiæ. *DD. apud Barbos. alleg.* 45. *n°* 23.

9 Item potest cum illegitimis etiam ex damnato coitu ad minores Ordines. *idem ibid. num.* 19.

10 Item ad Canonicatus Collegiatæ Ecclesiæ. *num.* 22.

11 Non ad Dignitates, vel Personatus. *num.* 29.

12 Nec in iis quæ requirunt Ordinem sacrum. *num.* 30.

13 Neque consequenter veriùs in Canonicatibus Eccclesiæ Cathedralis. *n.* 31. Contrarium docent alij. *Ibid* Minùs verè, ex iure nouo Concilij Tridentini.

14 Neque ad pensiones. *Gigas qu.* 17.

15 Illegitimus dispensatus à Papa ad sacros Ordines non censetur dispensatus ad beficium curatum. *Syluest. loco citat. quæst.* 10.

16 Dispensatus super certo beneficio non potest obtinere aliud, si fuit in culpa, vt non habuerit illud. *ibid. qu.* 11.

17 Si non fuit in culpa, aut dispensatio fuit super incerto beneficio, poterit aliud

obtinere. *ibidem.*

18 Dispensatus ad beneficium Curatum non potest obtinere Dignitatem. *ibid.qu.*12.

19 Dispensatus à Papa ad beneficium Curatum potest promoueri ad beneficium, cui præficiendus est aliquis per electionem. *ibid.qu.*16.

20 Dispensatus in ordine & beneficio, & promotus, non potest impetrare dispensationem super pluralitate non factâ mentione illegitimitatis. *idem ibid.qu.*13.

21 Legitimatus à Principe non ideò est legitimatus quantum ad Ecclesiam. *Sà v.Filius, n.*11.

Vide CAPITVLVM SEDE VACANTE *num.*43.*& seqq.*FAMILIARIS EPISCOPI, VEL CARDINALIS *num.*14.

IMAGINES SACRÆ.

1 OMnis tollatur abusus, superstitio, turpis quæstus, omnis lasciuia à sacro imaginum vsu. *Trid.Sess.*25. *de Sacr.Imag.*

2 Nihil inordinatum, præposterum, profanum, inhonestum appareat. *ibid.*

3 Nulla insolita imago ponatur in Ecclesia non priùs approbata ab Episcopo. *ibid.*

4 Non patiantur Episcopi causâ à se non cognitâ, & scripto probatâ, imaginem extra morem ornari, altaréve ibi erigi, vota appendi, aut noui quidquam fieri. *Prou.*4.

5 Neque pingantur historiæ non probatæ. *Prou.*1.

6 Neque de industria in imaginibus Sanctorum effigies hominum viuentium, vel mortuorum. *ibid.*

7 Neque admittantur effigies iumentorum, quæ ad sacram non attinent historiam. *Prou.*4.

8 Corona Christi Domini à coronis Sanctorum distinguatur, additâ figurâ Crucis. *Prou.*1.

9 Neque detur corona, nisi canonizatis. *ibid.*

10 Imago Crucis ne humi ponatur, sub pœna grauissima. *Cit.Can.Sylu.v.Imagines.*§. 4.

11 Neque sacra imago exprimatur humi, neque sub fenestra, vnde à pluuia deformari queat, neque vbi claui figendi, neque in loco sordido. *Prou.*4.

12 Crucis imago lapidea vel lignea erigatur, vbi triuia sunt frequentiora. *Prouinc.*3.

13 Cruces & Sanctorum imagines pro Ecclesiarum vsu statis precibus benedicantur. *Prou.*4.

14 Oratoria in viis cum imaginibus tegantur à superiori parte, ne corruant. *ibidem.*

15 Et ea certis congruis locis ædificentur. *ibid.*

16 Aulæa intexta turpibus imaginibus ne adhibeantur in Ecclesia, neque imagines ethnicorum. *Prou.*2.

17 In cubiculis omnibus curetur imago sacra. *Prou.*4.

18 Imagines turpes & obscœnæ etiam à laicorum domibus abiiciantur. *Prou.*3.

19 Quæ pictæ sunt indecorè vel deleantur vel corrigantur *Prou.*1.

20 Quæ pœnè deletæ sunt, renouentur, aut deleantur, & comburantur, cineribus in pauimenti fossis collocatis. *Prou.*4.

21 Puniantur pictores, & ij, quorum iussu in hoc genere peccatur, etiam pœnâ interdicti. *ibid.*

22 Rectores Ecclesiarum qui permiserint, etiam pœnâ excommunicationis afficiantur. *ibid.*

23 Ne imagines cereæ, quæ voti causâ offeruntur, venditari vllo modo possint. *ibid.*

Vide PROCESSIO *num.*50.51.*&* 52.

IMMVNITAS ECCLE-
SIASTICA.

1 Ecclesia etiam non consecrata, auctoritate Episcopi fundata gaudet immunitate. *Sylu. v. Immunitas. quæst.* 1.

2 Etiam interdicta, & item cœmeterium. *Ibid.*

3 Item Hospitale, & priuata Oratoria (non tamen intra domos laicorum) auctoritate Episcopi fundata. *Ibid.*

4 Item Palatium Episcopi, etiamsi non sit Ecclesiæ coniunctum. *Idem ibid.* 3. *quæst.* 1.

5 Item spatium 40. passuum quoad matricem Ecclesiam, 30. quoad minores Ecclesias. *Ibid.*

6 Item Monasteria Regularium. *Ibid.*

7 Item Corpus Christi, si in via gestetur, & ad illud quis confugiat. *Ibid.* non autem si quis illud recipit in carcere. *Ibidem.*

8 Capellæ priuatæ Palatiorum non gaudent immunitate. *Congregat. Episcop.* 17. *Nou.* 1617.

9 Gaudent immunitate confugientes ad Ecclesiam Iudæi, Pagani, excommunicati. *Sylu. loco cit.* 3. *quæst.* 3.

10 Non gaudent Clerici & Religiosi. *Idem ibid.* sed gaudere declarauit *Congr. Episc.* 24. *Ian.* 1617.

11 Conceditur immunitas gestantibus arma prohibita in Ecclesiis. *Eadem* 30. *Septembris* 1616.

12 Et inferentibus sfrigia in Ecclesiis. *Eadem* 16. *Nou.* 1618.

13 Existens extra cœmeterium, vel Ecclesiam, & trahens violenter eum qui est intra per partem vestis exteriùs existentem, violat immunitatem. *Sylu. loco cit. quæst.* 6. *Primum.*

14 Contra violatores innouantur Canones, & Concilia Generalia, & Apostolicæ sanctiones. *Trid. Sess.* 25. *cap.* 20.

15 Debent enim excommunicari, pecuniâ multari, publicâ pœnitentiâ affligi, nec restitui communioni, nisi restituant extractum. *Sylu. quæst.* 8.

18 De delictis in Ecclesia commissis moneatur statim Episcopus, etiamsi committantur in Ecclesia Regularium. *Prou.* 6.

17 Exule recurrente ad Ecclesiam, aut alio criminoso, consulatur Episcopus, vel statim moneatur, si veniant illi de repente. *Prou.* 1.

18 Magistratus sæcularis non potest dare hospitium militibus in domibus Ecclesiarum, etiam locatis laicis: quod indirectè tendit in præiudicium Ecclesiæ. *Congreg. Episc.* 9. *Iunij* 1617.

19 In crimine hæresis, & in delictis Ecclesiasticorum ne se intromittat Curia sæcularis sub pœnis aliàs inflictis. *Gregorius XIV. anno* 1591.

20 Publici latrones, viarúmque grassatores, depopulatores agrorum, qui homicidia & mutilationes membrorum in Ecclesiis seu cœmeteriis committunt, non gaudent immunitate Ecclesiarum. *Idem ibid.*

21 Neque proditores homicidæ, aut assassini, vel hæresis, seu læsæ Maiestatis in personam Principis rei. *Ibid.*

22 Traduntur hi Curiæ sæculari, si requisiti sint Ordinarij. *Ibid.*

23 Nec extrahantur à locis sacris sine expressa licentia Episcopi; & si locus est exemptus, vicinoris Episcopi. *Ibid.*

24 Si recusent Episcopi tradere prædictos, tunc minori tumultu qui fieri potest extrahantur. *Ibid.*

25 Et ad carceres Ecclesiasticos ducantur, donec ab Episcopo cognoscatur, an ipsi rei prædicta delicta commiserint. *Ibidem.*

Vide CASVS RESERVATI *num.* 3. CLERICVS *num.* 78. 79. 81. 69. FORI PRIVILEGIVM *num.* 27. 28.

Additio.

1 SPatium 30. seu 40. passuum circa Ecclesiam ex consuetudine non seruari docet *Farin. in Prax. crim. q.28. & de Immun. Eccl. num.294.*

2 Fallit immunitas hæc in Ecclesiis quæ sunt intra ambitum castellorum ob angustiam loci. *Barbos. de Iure Eccl. lib.2. cap.3. num.42.*

3 Domus Clericorum existentium intra dictos passus Ecclesiæ, cui seruiunt gaudent immunitate. *DD. cum Barbos. ibid. num.39.*

4 Immò & laicorum inseruientium vicinæ Ecclesiæ. *Ibid.*

5 Passus quilibet habet quinque pedes & 15. digitos. *Ibid. num,40.41.*

6 Ecclesiæ capanna intra 30. passus, quæ tantùm inseruit pro seruitio Ecclesiæ, gaudet immunitate. *Congr. Immun. mense Dec.1652.*

7 Gaudet confugiens, & se immiscens inter eos qui associant venerabilem Eucharistiam, licet non tangat Sacerdotem, neque hastam baldachini. *DD. cum Barb. loc. cit. num.69.*

8 Gaudet furtum committens in Ecclesia de re Ecclesiæ, etiam pyxide. *Ibid. num.123.*

9 Non gaudet mater occidens filium infantem. *Congreg. Conc. 3. Dec.1632.*

10 Neque qui alium occidit veneno. *Eadem ibid.*

11 Contrauenientes constitutioni Gregorij XIV. ex multorum DD. sententia possunt absolui ab Episcopo. *Dian. p.1. Tract.1. resol.41.*

INDVLGENTIÆ.

1 POtest Episcopus nondum consecratus, etiamsi non sit Sacerdos, elargiri Indulgentias. *DD. apud Barbos. alleg.88. num.7.*

2 Et demandare facultatem eas concedendi Clerico, nedum Vicario. *Ibid. num.10.*

3 Subditis tantùm suis & externis in sua iurisdictione morantibus. *Ibidem num.23.*

4 Archiepiscopus etiam per totam prouinciam. *Syluest. v. Indulgentia, quæst.5. Quartum.*

5 Potest Episcopus concedere exemptis etiam & Religiosis. *Barbos. loc. cit. num.27.*

6 Et sibi ipsi. *num.28.*

7 Potest etiam concedere subditis suis, vt ab alieno Episcopo recipiant Indulgentias. *num.25.*

8 Mortuis dare non potest. *num.24.*

9 Episcopo inferior dare non potest. *num.17.*

10 Potest Episcopus dare Indulgentiam 40. dierum, non vltra. *num.14.*

11 In Dedicatione Ecclesiæ dare potest Indulgentiam vnius tantùm anni, & in anniuersario eiusdem 40. tantùm dierum. *Ibidem.*

Vide ECCLESIÆ CONSECRATIO *n.11.*

12 Si dedicetur à pluribus, non vltra annum, nec vltra 40. dies potest dari. *Sylu. loc. cit. quæst.5. Secundum.*

13 Si detur annus ab Archiepiscopo, & annus à proprio Episcopo, subditi Epicopo biennium habebunt, Comprouinciales vnum annum ab Episcopo. *Sylu. ibid. Sextum.*

14 Si Episcopus dat 40. dies, & successor eiusdem ob eamdem causam 40. dies, vtraque non valet. *Idem ibid.*

15 Durant perpetuò prædictæ Indulgentiæ. *Ibid. Septimum.*

16 An Capitulum Sede vacante dare possit Indulgentias. Affirmant *Sylu. & alij.* Negant *Henriquez & alij apud Barbos. loco cit. num.21.*

Vide CAPITVLVM SEDE VACANTE *num.49.*

17 Clausula in Indulgentiis Papalibus, *Dummodò*

Dummodò aliàs non concesserimus, intelligitur de alia simili expressa in eadem concessione. *Nald. v. Clausula Dummodò.*

18 Quæstus omnis pro his consequendis prohibetur. *Trident. Sess. 25. de Indulgent.*

19 Reuocatæ sunt omnes eæ quæ continent quæstus & manus adiutrices. *Pius V. anno 1566.*

20 Quæcumque Indulgentiæ publicentur ab Episcopo adhibitis duobus de Capitulo. *Trid. Sess. 21. c. 9.*

21 Litteræ Indulgentiarum ne affigantur arculis eleemosynarum, sed apud altare collocentur apertæ. *Prou. 5.*

22 Et capsa eleemosynarum, si ab Episcopo concedatur, remota sit ab altari. *Ibidem.*

23 Eleemosynæ dentur Ecclesiæ, locove, cuius causâ concessæ sunt. *Prou. 4.*

24 Si colligantur hoc titulo eleemosynæ, eligantur personæ spectatâ fide; & collectæ de Episcopi consensu & scientia expendantur in vtilitatem earum Ecclesiarum, sub pœna suspensionis ipso facto Ecclesiasticis, laicis autem suppressionis scholarum, priuationis habitus, & aliis arbitrio Episcopi. *Prou. 7.*

25 Ecclesiis Regularium aliàs concessæ Indulgentiæ non fuerunt sublatæ per reuocationem earum, quæ concessæ fuerunt personis ipsis Regularibus ante Paulum V. *Congreg. Episc. 21. Aug. 1615.*

26 Quæcumque habentur, etiam in Ecclesiis exemptis, referantur in librum in Archiuio asseruandum. *Prou. 4.*

27 Earumdem Tabellæ in propriis Ecclesiis habeantur. *Ibid.*

Vide ARCHIEPISCOPVS *n.* 49. COADIVTOR EPISCOPI, ET ALIORVM *n.* 14. CONCILIVM PROVINCIALE *num.* 113. 114. DOCTRINA CHRISTIANA *n.* 14. EVCHARISTIA *num.* 52. QVÆSTORES *num.* 4. 6. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.* 40.

Additio.

1 FAlsæ sunt quæ sequuntur *ex Decreto Romæ impresso 23. Iunij an. 1635. à Sacra Romana Inquisitione.*

Quæ asseruntur concessæ à Pio V. Principi Senarum.

2 Item à Pio V. Magno Duci Etruriæ, & confirmatæ à Clemente VIII.

3 Item à Clemente VIII. Ecclesiæ S. Mariæ Montisferrati.

4 Item Indulgentia Plenaria pro defunctis à Clemente VII. *impressa Matriti 20. Iunij 1606.*

5 Item Indulgentiæ fundatæ super reuelationem B. Ioannis de Cruce, concessæ piaculari grano, quod dicitur tetigisse vnum ex tribus quæ sunt apud Papam, Regem Hispaniarum, & Generalem Minorum de Obseruantia.

6 Item Indulgentia, quæ dicitur concessa à Ioanne XXII. illis qui osculantur plantam pedis B. Virginis prælo datam.

7 Item eæ quæ à Papa Adriano VI. dicuntur concessæ granis benedictis ad instantiam Cardinalis Lanchinaues Trigermani Brabantini, *impressæ Panormi anno 1611.*

8 Anno Iubilei non suspenduntur Indulgentiæ plenariæ concessæ pro articulo mortis. *Alph. Leo Tract. de Iubil. part. 1. quæst. 6. num. 242.*

9 Neque suspenduntur Indulgentiæ pro defunctis ad altaria priuilegiata. *Idem ibid. num. 246. 248.*

10 Qui ex priuilegio habet vsum mitræ, non tamen potest dare Indulgentias. *Congr. Rit. 4. Mart. 1606.*

11 In Ecclesia, in qua exposita est Indulgentia plenaria, non datur ab Episcopo Indulgentia ab eo dari solita. *Cærem. Ambrosianam.*

INQVISITIONIS SANCTÆ OFFICIVM.

1 CONstituat Episcopus Congregationem Theologorum & Iuristarum vnà cum Inquisitore. *Prou.* 5.

2 Secretum silentiumque indicatur iisdem, dato iuramento, vt neque nutu significent, propositâ latæ sententiæ excommunicatione. *Ibid.*

3 Notarij idem præstent iuramentum de secreto, custodes carceris, & alij ministri. *Ibid.*

4 Causarum acta, nec aliud quidquam ad causas attinens, typis edatur. *Ibidem.*

5 Procurator Aduocatusque dari debet, qui fidei professionem emiserit, & qui omni labe caruerit, suspicionéve hæresis. *Ibdem.*

Vide FIDEI PROFESSIO *num.* 27.

6 Detur facultas in scriptis, & cum iuramento de legitima tantùm defensione facienda. *Ibid.*

7 Qui Inquisitorem, Aduocatum, aliosve ministros Sancti Officij, aut denuntiatorem, accusatorem, aut testem in causa fidei perterrefecerit, occiderit, verberarit, deiecerit, eo ipso est excommunicatus, reseruatâ absolutione Papæ. *Pius V. Constit.* 83. *anno* 1569.

8 Item ille qui eiusdem Sancti Officij ædes, aut ministrorum, aliâsve res expugnauerit, inuaserit, incenderit, aut libros, litteras, scripta combusserit, diripuerit, interuerterit, asportarit. *Idem ibid.*

9 Item ille qui ad hæc consilium, auxilium, fauorem præstiterit. *Ibid.*

10 Et qui delinquentibus contra officium Sacræ Inquisitionis veniam petere, aut pro illis intercedere tentauerit. *Ibid.*

11 Et qui carcerem, seu custodiam etiam priuatam effregerit, vinctum extraxerit, seu emiserit, capiendum prohibuerit, captumve eripuerit, receperit, occuluerit, seu facultatem fugiendi dederit, etiamsi effectus non sequatur. *Ibid.*

12 Aliæ pœnæ ibidem infliguntur grauissimæ.

13 Promulganda est aliquando prædicta Constitutio Pij V. *Prou.* 3.

Vide IRREGVLARITAS *num.* 71. 72.

Additio.

1 EPiscopus terminare potest sine interuentu Inquisitoris causas superstitionum, incantationum, veneficiorum & blasphemiarum, nisi sapiant manifestè hæresim. *Congreg. S. Offic.* 2. *Dec.* 1602. *apud F. Leon. in Thes. Fori Eccl. tit. de sortileg.*

2 Omnia gratis in hoc genere expediantur. *Eadem* 5. *Ian.* 1601.

INTERDICTVM.

1 POtest Episcopus ponere interdictum contra subditos suos; non debet tamen interdicere Clericos, aut eorum Ecclesias perpetuò, vel ad longum tempus, nisi de consensu Capituli. *Sylu. v. Interd.* 3. *quæst.* 3.

2 Propter delictum domini vel Capituli, vel alicuius communitatis. *Idem ibid. quæst.* 5.

3 Et quando Officiales laici nolunt remittere Clericum ad Curiam Ecclesiasticam. *Aufrer. de Potest. Iud. Eccles. supra laic. num.* 8.

4 Non pro debito pecuniario, nisi contraria adsit consuetudo; cui standum erit. *Sylu. loco cit.*

5 Subiacet interdicto ipso facto omnis locus, in quo Ecclesiastici compelluntur ad soluenda pedagia, guidagia, vel alia per se, aut per alium de rebus suis, quas non deferunt causâ negotiandi. *Syluest. v. Interd.* 4. *quæst.* 1. *Tertiò.*

6 Item ciuitas, quæ committit aliquid in Episcopum suum, vt capiantur, percutiatur,

cutiantur, banniatur. *Ibid. Quintò.*
7 Item quando in aliquo loco detinetur Episcopus inuitus. *Ibid. Sextò.*
8 Item quando dominus loci impedit ne Legatus, aut Nuntius Papæ possit exequi officium suum. *Ibid. Septimò.*
9 Non potest Episcopus suspendere interdictum pro festiuitate, Missa noua, &c. Negant. Affirmant *Doctores apud Barbos. alleg.* 38 *num.* 5.
10 Tempore interdicti quotidie possunt Missæ & Officia Diuina celebrari submissâ voce, ianuis clausis, non pulsatis campanis, excommunicatis & interdictis exclusis. *Idem v. Interd.* 5. *quæst.* 1.
11 Non habet locum hæc moderatio in interdicto populi, seu Vniuersitatis, non expresso loco in sententia. *Ibid.*
12 Neque in Ecclesia vel Monasterio specialiter interdictis. *Ibid.*
13 In Festis Natiuitatis Domini, Resurrectionis, Pentecostes, Assumptionis beatæ Virginis & Corporis Christi, cum Octaua, campanæ pulsantur, & ianuis apertis altâ voce Diuina celebrantur interdictis admissis; non tamen ij, quorum causâ latum est interdictum, appropinquent altari. *Idem ibid. quæst.* 2. *Primum.* Non ait, Sacramenta ministrantur; quod benè nota.
14 Nimirum à primis Vesperis cuiuslibet Festorum prædictorum vsque ad Completorium Festi. *Idem ibid. Secundum.*
15 Potest Episcopus in prædictis Festis altaria & virgines consecrare, vela benedicere, & imponere Monialibus, calices, paramenta, aquam, Abbates, & huiusmodi. *Ibid. Tertium.*
16 Item Sacerdos potest benedicere sponsam, aquam, candelas, oliuas, nisi sit & ipse interdictus. *Ibid.*
17 Intellige sponsæ benedictionem in Festo Assumptionis B. Virginis & Corporis Christi, non in aliis. *Ibid.*
18 In aliis diebus hæc eadem possunt fieri, sed eo modo quo diximus num. 10. *Idem ibid.*
19 Sepultura conceditur in prædictis Festis probabiliter. *Ibid.*
20 Sed probabilius oppositum mihi videtur. *Vgolin. cap.* 9. §. 1. *num.* 1. *fusè & optimè.*
21 Extra prædictas moderationes prohibentur exercitia deputata certo ordini Ecclesiastico, celebratio Diuinorum, administratio Sacramentorum, collatio Ordinum, Ecclesiastica sepultura cum Officio, pulsatio campanarum. *Syluest. suprà quæst.* 3. adde apertionem ianuarum. *Ibid.*
22 Item Missa sicca prohibetur. *Idem ibid.*
23 Non suspenditur iurisdictio prælati etiam circa spiritualia. *Ibid.*
24 Episcopus per vias non debet benedicere populo interdicti tempore. *Vgolin. Tab.* 5. *c.* 8. § 5. *num.* 4.
25 Oratio priuata in Ecclesia non prohibetur, etiamsi orationes sint interdictæ, vel interdicta Ecclesia. *Sylu. suprà quæst.* 5. *Tertium.*
26 Prædicatio potest fieri etiam pulsatâ campanâ. *Ibid. Sextum.*
27 Pulsari potest campana pro Aue Maria, pro nota horarum diei. *Ibid.*
28 Baptismus potest cum Catechismo ministrari *Ibid. quæst.* 7.
29 Item Pœnitentiæ Sacramentum etiam sanis ministrari potest. *Ibid.*
30 Item Confirmationes. *Ibid.* & potest consequenter confici Chrisma cum modificatione supradicta num. 16.
31 Potest deferri Viaticum ad infirmos cum campanula & lumine. *Ibid.*
32 Item dari damnatis ad mortem. *Ibid.*
33 Item & Clericis secretò intra Diuina. *Ibid.*
34 Non aliis, licet admissis licitè ad Diuina.
35 Prægnantibus dari potest Communio,

nio, si probabiliter imminet periculum mortis. *Ibid.*

36 Post partum non possunt introduci in Ecclesiam *Vgol. de Interdicto Tab.5.c.8. initio.* Affirmat oppositum *Nau. in Man. c.27.num.176.* Sed fiat sine stola.

37 Matrimonium quoque conceditur sine benedictione nuptiali. *Syluest. suprà quæst.7.* Negat *Vgolinus Tab.5.cap.7. §.3. num.1.*

38 Extrema Vnctio prohibetur. *Sylu. initio quæst.7.*

39 Ordo commendationis animæ non prohibetur. *Ibid. quæst.4. Sextum.*

40 Ordinum collatio non prohibetur Clero, si populus tantùm est interdictus. *Idem quæst.7. except.6.*

41 Sed extra locum interdictum promoueri poterit. *Ibid.*

42 Si locus tantùm sit interdictus, neque ob delictum vniuersitatis laici, qui non sunt in culpa delicti, poterunt extra locum ordinari. *Ibid.*

43 In loco interdicto veriùs non possunt Ordines conferri neque Clericis neque laicis. *Ibid.*

44 Ecclesiastica sepultura denegatur laicis, etiamsi egerint pœnitentiam. *Ibid. quæst.8. Primum.*

45 Et sepeliri debent in loco non sacro sine Officio Diuino. *Ibid. Tertium.*

46 Soluto interdicto transferri poterunt in Ecclesiam, vel cœmeterium. *Ibid. Primum.*

47 Et debent solemniter. *Sà v. Interdictum, num.22.*

48 Clericis non interdictis & interdictum seruantibus conceditur sepultura cum silentio, cum Officio sine nota, cum moderatione supradicta num.10. *Syluest. quæst.8. Quartum.*

49 Vel in Ecclesia propria, vel in alia. *Ibidem.*

50 Confratribus quoque idem conceditur, qui ex priuilegio Religiosorum, quorum sunt Confratres, admittuntur ad Diuina; non tamen in Ecclesia interdicta. *Ibidem.*

51 Etiam in interdicta docet *Panormit. ibidem.*

52 Priuilegiati vt admittantur ad Diuina tempore interdicti, excluduntur tamen, si causa vel concausa fuerunt interdicti. *Sylu. quæst.5. Octauum.*

53 Priuilegiatus ad perceptionem Sacramentorum potest sepeliri in Ecclesia. *Idem quæst.8. Sextum.*

54 Negat prædicta *num.50. & 53. Vgol. loc. cit. c.9. §.3. num.2.*

55 Violantes interdictum, nempe contra modificationes prædictas aliquid facientes, fiunt irregulares. *Syluest. ibid. q.5. Primum.* Si compleatur actus celebrandi Diuina.

56 Possunt recipi mortuaria; & orari potest pro pœnitentibus mortuis, aliàs minimè. *Idem quæst.8. Septimum.*

57 Pœnæ multæ violantium interdictum habentur *apud Syluest. verb. Interdictum 6.*

Vide PROTONOTARII *num.3.* REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.43.* SEPVLTVRA *num.22.*

IRREGVLARITAS.

1 POtest Episcopus in sua Diœcesi dispensare cum suis subditis in irregularitatibus prouenientibus ex delictis occultis, excepto homicidio voluntario aut delicto deducto ad forum contentiosum. *Trid. Sess.24. cap.6.*

2 In ea nempe Diœcesi, in qua Concilium Tridentinum saltem quoad aliqua est receptum. *Ita decisum refert Suarez disp.45. sect.2. num.6.*

3 Non potest cum Regularibus se illi subiicientibus ob hanc dispensationem. *Bonac. de Irregul. disp.7. quæst.5. punct.2. propos.2. num.4.*

4 Potest cum subdito suo extra Diœcesim

cesim existente extraiudicialiter. *Suarez loco cit. num.*10.

Vide Censvræ *num.*7.

5 Potest, etiamsi ipse Episcopus non existat in Diœcesi, extraiudicialiter dispensare. *Bonac. loco cit. num.*5.

6 Delictum occultum intelligitur formaliter occultum; licet actio materialiter fuerit notoria. *Idem ibid.*

7 Deductum autem ad forum contentiosum illud est, quod semiplenè est probatum. *Idem ibid.*

8 Et eò magis illud quò quis conuictus, & condemnatus fuit. *Idem ibid. num.*7.

9 In iubileo non datur facultas dispensandi in irregularitatibus, nisi fiat illius expressa mentio. *Nauar. c.*27.*num.*250.

10 Non potest Episcopus dispensare cum Neophyto.*Bonac. loco cit. q.*2.*punct.*1. *propos.*3.

11 Neophytus est ille, qui ex aliena lege nuper est adultus baptizatus. *Idem ibidem.*

Vide Ordo in genere *num.*15.

12 Neque potest cum abstemio.*Nauar. cap.*27. *num.*204.

13 Neque irregularitate proueniente ex defectu, vel deformitate, vel infirmitate corporis. *Idem num.*200.

14 Neque ex defectu occulto. *Ex c. Liceat. Bonac. quæst.*2. *punct.*3 *prop.*3.

15 Ad Episcopum pertinet iudicare, vtrùm defectus vel deformitas corporis inducat irregularitatem. *Idem ibidem punct.*2. *prop.*3.

16 Etiam in Regularibus standum erit iudicio Episcopi in vitio corporis.*Barbos. alleg.*42.*num* 60.

17 Sed neque potest dispensare cum dæmoniaco, nisi vt exerceat Ordines iam susceptos, si tamen spatio vnius anni non vexetur. *Vgolin. de Irregular. cap.*55.*num.*2.

18 Æthiops non videtur irregularis. *Maiol. de Irregul. lib.*1.*c.*21. *contra Vgol. cap.*50. *num.*4.

19 Maleficiatus ad contrahendum matrimonium inhabilis non est irregularis ad Ordines. *Sayr. lib.*6. *c.*9. *n.*14.

20 Simulans se esse dæmoniacum est irregularis. *Idem ibid.*

21 De illegitimis *vide* Illegitimi.

22 Non potest Episcopus dispensare in bigamia propria & interpretatiua. *Bonac. quæst.*2. *punct.*1. *prop.*5.

23 Neque ad primam tonsuram. *Decisum refert Garc. de Benfic. Part.*7. *cap.*6. *num.*5.

24 Nisi necessitas vrgeat ob ministrorum penuriam,& aditus ad Papam sit difficilis. *Barbos. alleg.*49. *num.*25.

25 Potest in similitudinaria cum Clerico in Sacris,qui matrimonium cum vnica & virgine contraxit. *Idem ibid. num.*26.

26 Secùs, si cum vidua, vel corrupta, vel duplex iniit matrimonium. *Idem ibidem.*

27 Infamia facti potest auferri per dispensationem Episcopi, quatenus potest dispensare in adulterio & criminibus minoribus adulterio. *Nau. num.*204.

28 Infamis in vno loco est vbique infamis. *Vgolin. cap.*60.

29 Nulla pœnitentia solemnis hodie inducit irregularitatem, nisi adiunctam habeat infamiam. *Bonacin. quæst.*3. *punct.*2. *prop.*2. *num* 4.

30 Cum solemniter pœnitentibus, si dubitatur de irregularitate, potest Episcopus dispensare ob necessitatem, vel vtilitatem, ad minores Ordines. *Barbos. alleg.*43. *num.*8.

31 Non potest dispensare cum conuictis & condemnatis de crimine nefando. *Idem alleg.*44. *num.*30.

32 Sodomitam non esse irregularem docet *Bonac. quæst.*3. *punct.*7. *prop.*3.

33 Rebaptizans & rebaptizatus ex culpabili iteratione Baptismi, etiam occulta,

culta, fiunt irregulares. *Idem quaest.3. punct.3. prop.1.*

34 Potest Episcopus dispensare in occulta iteratione Baptismi. *Ex cap. Liceat. Conc. Trid.*

35 Iteratio Confirmationis & Ordinis non inducit irregularitatem. *Vgol. cap.35. §.4. contra Nauar. cap.27. num.247.* non enim est in Iure expressum.

Vide CONFIRMATIO *num.28.*

36 Baptizatus ab hæretico est irregularis, si ille est adultus. *Suarez sect.1.n.11.*

37 Excommunicatus suscipiens minores Ordines non fit irregularis. *Nau. de Sentent. excommunic. cons.28. contra Sylu. & alios.*

38 Suscipiens maiores fit. *DD. communiter.*

39 Intellige prædicta de excommunicatione maiori. *DD. citati.*

40 Suspensus vel interdictus recipiendo sacros Ordines non incurrit irregularitatem. *Sayr. lib.7. c.10. num.13. & alij.* Incurrit. *Ex Sylu. v. Irregularitas. quaest.2. & aliis.*

41 Non incurrit is, qui suscipit Ordines sacros, vel illos exercet, pœnâ excommunicationis latæ sententiæ impositâ contra suscipientem vel exercentem eosdem Ordines. *Regin. lib.30. n.182.*

42 Incurrit ille, qui vno & eodem die, non aduertente Episcopo, recipit minores Ordines, vel vltimum minorem cum Subdiaconatu, vel duos Ordines sacros. *Bonac. cum aliis quaest.3. punct.4. prop.3.*

43 Solusque Papa dispensat, nisi sit occultum. *Sayr. lib.7. c.10. num.36. & alij.*

44 Recipiens Ordines per saltum non est irregularis, sed suspensus. *Communiorem dicit Bonacina loco cit. prop.4. contra Vgol. Sayrum & alios.*

45 Non potest Episcopus dispensare, si per saltum ordinatus ministrauerit. *Barbos. alleg.47. num.8.*

46 Coniugatus recipiens Ordinem sacrum est irregularis. *Bonacin. loco citato prop.5.*

47 Recipiens item Ordines sacros ab Episcopo, qui renuntiauit Dignitati, etiamsi recipiens fortè ob ignorantiam non peccauerit. *Vgol. cap.40. Sayr. lib.7. cap.10. n.27.*

48 Poterit Episcopus proprius dispensare, si ordinatus probabiliter ignorauit illius renuntiationem. *Idem ibid.*

49 Recipiens Ordinem extra tempora ab Episcopo, qui sine culpa est, dispensari potest. *Maiol. c.24. n.9.* vt scilicet exerceat, non vt ascendat ad altiorem.

50 Ligatus censurâ, etiam occultus, si exercet solemniter actus maioris Ordinis citra scandalum, necessitatem, ignorantiam, inaduertentiam, obliuionem, fit irregularis. *Bonacin. quaest.3. punct.5. prop.1.*

51 Qui dubitat se esse excommunicatum celebrando fit irregularis, si reuerâ esset excommunicatus; secùs, si non erat. *Suar. dist.11. sect.3. num.7. Syluest. v. Irregular. num.15. & alij.*

52 Actus solemnes sunt, canere in Choro vt hebdomadarius Epistolam cum manipulo, Euangelium cum stola; baptizare solemniter, absoluere à peccatis; benedicere sponsis, ministrare Eucharistiam; exercere ordinem Episcopalem.

53 Non est actus Ordinis assistere matrimonium contrahentibus. *Suar. loco cit. num.18. & alij.*

54 Ligatus duplici censurâ duplicem incurrit irregularitatem. *Bonac. loco cit. prop.1. num.10.*

55 In prædictis non dispensat Episcopus, nisi censura sit occulta. *Nauar. n.241. & alij.*

56 Licet censura sit lata ab inferiore Papâ. *Maiol. c.19. n.1.2. c.21. num.2.*

55 Clericus ministrans in Ordine sacro, quem non habet, seriò & ex officio, est

est irregularis. *Nauar. num.42. & communis.*

58 Absoluens sacramentaliter item, cùm non sit Sacerdos. *Idem ibid. contra Sylu. v. Confessor.* 1.

59 Non potest Episcopus in his dispensare, nisi vt exerceat Ordines susceptos: quod si occultum sit delictum, potest eum dispensare, vt alios suscipiat. *Sylu. v. Irregularitas. 3. qu.* 8. *Vgol. cap.* 37. *n.* 14. *& alij.*

60 Hæretici, apostatæ à fide, eorum fautores, & defensores, etiam occulti, sunt irregulares. *Nauar. n.* 205. *& alij.*

61 Non autem colentes dæmonum sine hæresi, neque schismatici. *Suarez distinct.* 43. *sect.* 1. *contra Maiolum & Vgolinum.*

62 Neque Clerici apostatæ à clericali habitu & tonsura. *Vgolin. c.* 36. *n.* 6. *contra Maiolum.*

63 Religiosus professus apostata à Religione est irregularis. *Vgolin. loco citato* §. 4.

64 Filij hæreticorum sunt irregulares vsque ad secundam generationem per lineam virilem & paternam; vsque ad primam per lineam maternam; si parentes mortui sint cum hæresi. *Sayr. lib.* 6. *c.* 10. *n.* 4. *& communiter.*

65 Nati ante hæresim parentis non sunt irregulares. *Nauar. de hæret. cons.* 27. *Vgol.* §. 1. *n.* 6.

66 Non potest Episcopus dispensare in irregularitate ob hæresim. *Suarez distinct.* 43. *sect.* 1. *ad fin. contra Vgolinum & alios.*

67 Clericus, aut alius iustè mutilans vel occidens, vel cooperans ad mutilationem vel homicidium, secuto effectu, fit irregularis. *DD. communiter.*

68 Item qui mortem accelerat dicto vel facto. *Nauar. n.* 215.

69 Item qui consulit, & influit in sententiam iudicis. *Vgol. c.* 9. §. 2. *n.* 7. *& alij.*

70 Item qui ex pietate docet ministrum iustitiæ, vt acuat gladium, &c. *Graf.* 1. *Par. lib.* 4. *cap.* 27. *n.* 68.

71 Denuntiatores testésve in officio Sanctæ Inquisitionis non fiunt irregulares, licet nullam faciant protestationem. *Vgolin. c.* 6. §. 5. *& communis.*

72 Protestatio si fiat coram iudice sanguinis, impedit irregularitatem. *Communis DD.*

73 Neque est necessaria in scriptis. *Vgol. loco cit.* §. 7.

74 Sed debet esse expressa. *Idem* §. 8.

75 Et tam in laicis quàm in Clericis. *Nau. c.* 27. *n.* 226.

76 Consulens bellum iustum, vel pugnans in eo, non tamen occidens, aut mutilans, non est irregularis. *Bonac. quæst.* 4. *punct.* 4. *prop.* 1.

77 Cooperans bello iniusto est irregularis. *Vgol. loco cit.* §. 1.

78 Non potest Episcopus dispensare in irregularitate causâ belli. *Suar. loco cit. num.* 12. *& alij.*

79 In arte chirurgiæ accidit irregularitas, quando ex incisione seu adustione sequitur mors culpâ chirurgi. *Bonac. qu.* 4. *punct.* 5. *prop.* 1.

80 Item Medico, si dubiam præbendo medicinam sequitur mors; nisi casus infirmi sit desperatus. *idem ibid.*

81 Clericus in Sacris incidendo, vel adurendo extra casum necessitatis fit irregularis. *Idem ibid. prop.* 2. Oppositum docent. *Sayr. & alij ibid.* morte scilicet non secutâ, vel secutâ ex morbi grauitate, non ex incisione, in dubio erit irregularis. *ibid.*

83 Non fit, qui iubet secundùm artis peritiam incisionem, vel adustionem, etiamsi sequatur mors. *Bonac. loco cit.*

83 Clericus in Sacris secando venam ad emittendum sanguinem, si moriatur, fit irregularis. *idem ibid.*

84 Adiuuans chirurgum peritum in-

cisione vel adustione non est irregularis. *Idem ibid.*

85 Occidens alium ad suæ vitæ defensionem cum moderamine inculpatæ tutelæ non est irregularis. *Suar.& alij communiter.*

86 Etiamsi dederit causam inuasionis. *Bonac.cum Lessio & Suar.sect.2.n.11 contra Nauar.& alios.*

87 Neque ad membrum suum seu vultum à mutilatione seu deformitate defendendum.*Sayr.cap.12.n.5.contra Nauar.& alios.*

88 Neque ad defensionem honoris sui cum moderatione.*Suar.d.46.sect.2.& alij contra Nauar.& alios.Vide Bonac.loco cit. pun.6 prop.2.*

89 Neque occidens inuasorem proximi cum mcderamine, seu arma inuaso ministrans. *Idem ibid. contra Mou. & alios.*

90 Homicidium omnino casuale, non volitum in se,nec in causa, non inducit irregularitatem. *DD.apud Bonac.quæst.4. punct.7.prop.1.*

91 Puer maior septennio occidens fit irregularis.*Idem ibid. contra Henriq.& alios.*

92 Casuale volitum in causa inducit irregularitatem.*Idem ibid.propos.2.*

93 Dans operam rei illicitæ periculosæ homicidij,eo secuto est irregularis. *Suarez & alij apud Bonac.ibid.*Negant *alij.*si adhibita fuit diligentia,ne sequeretur homicidium.

94 Baptizatum occidens, vel abscindens membrum voluntariè simpliciter, vel secundùm quid,secutâ morte vel mutilatione est irregularis. *Doctores communiter.*

95 Membrum est oculus,manus,pes,auris,virile membrum,mamilla feminæ.*Nauar.c.27.n.20. & aly.*

96 Si debilitatum,est,& aridum,& mutiletur, adhuc inducitur irregularitas. *Suar.dist.44.sect.2.n.11.*

97 Item si maior membri pars abscindatur.*Idem.n.8.*

98 Non est irregalaris qui debilitat membrum, neque qui cæcum facit aut claudum absque membri mutilatione,neque qui digitum abscindit.*Bonac.quæst.4. punct.8.prop.1.num.6.7.8.*

99 Mandans etiam tacitè homicidium seu actiones periculosas homicidij est irregularis.*Idem ibid.prop.2.*

100 Consulens illi qui paratus non erat ad homicidium,auxilians,cooperans,non impediens,cùm ex iustitia tenetur, est irregularis.*Idem ibid.qropos.3.4.5.*

101 Multis percutientibus,illi, qui lethale vulnus infligunt, sunt irregulares, non alij:nisi ex pluribus leuioribus vulneribus sit mors accelerata.*Idem ibid.prop 4.num.30.*

102 Et nisi ij omnes communi consensu sint agressi.*Ibid.n.29.*

103 Non impediens homicidium quod tenetur ex iustitia impedire,incurrit irregularitatem homicidij voluntarij, si ex odio non impedit;casualis verò si ex timore,negligentia, auaritia. *Suar. dist.45. sect.5.n.9.*

104 Ratum habens homicidium non factum nomine suo,& factum se insciente, non est irregularis.*Idem d.44.sect.3.n.24. contra Nau.& alios.*

105 Non potest Episcopus dispensare in homicidio voluntario iusto vel iniusto.*Trid.Sess.24.c.6.*

106 Potest dispensare in homicidio casuali occulto.*ibd.*

107 Item in homicidio patrato occulto causâ defensionis,non seruato moderamine.*Nauar.c.27.n. 339. & aly.*

108 Item in mutilatione iniusta occulta *Suar.d.41.sect.4.n. 35.& alij contra Sanchez & alic.Et decisum refert idem Suar. ibid.*

109 Posse Episcopum dispensare in homici

homicidio ex defectu perfectæ lenitatis affirmant *Suar.d.44.sect.6.num.13.& alij.* Negant *Salonius & Bonac. q.4.punct.vlt. propos. vlt.*

110 Potest Episcopus causâ cognitâ dispensare in irregularitate ex homicidio, non ex proposito, sed casu, vel vim vi repellendo. *Trid.Sess.14.c.7.*

111 Idem potest Capitulum Sede vacante. *Beia Par. 4. casu 47. vers. Tandem.*

112 Sed committatur causa, ait *Trid. loco citato.*

Vide AQVA BENEDICTA *n.* 1. BENEDICTIO *n.*20. CANONICATVVM OPTIO *n.*20.21. FVNCTIONES EPISCOPALES *nu.*5. SVSPENSIO *n.*3.4.7.10.13.15. TORNEAMENTVM *n.*7.8.

Additio.

1 NOn incurrit irregularitatem Sacerdos malè ordinatus concelebrans in sua ordinatione cum Episcopo ordinante, licèt eo casu sit suspensus, *Nald.v.Sacerdos,n.7. contra Nau.Barbos. & alios.*

IVDEX SYNODALIS.

1 IN Diœcesana Synodo eligantur saltem quatuor Iudices, quibus delegandæ erunt causæ à Sede Apostolica. *Trid.Sess.25.cap.10.*

2 Debent esse in Ecclesiastica dignitate constitui, aut Personatum obtinentes, seu Ecclesiarum Cathedralium Canonici. *Idem ibid.*

3 Canonici Collegiatarum, etiam insignium, alioqui Doctores, non possunt esse Iudices Synodales, etiamsi nullus Doctor reperiretur, nec eis aptior in Capitulo Cathedralis, & inter obtinentes Dignitates. *Decisum refert Massobr. de Synod.c.4.dub.10.in fine.*

4 Oppositum docent *alij apud Barbos. de Pot.Episc.alleg.106.num.12.* Sed meliùs negatur, etiamsi sint peritissimi.

5 Canonicus in Cathedrali dispensatus super minori ætate non potest esse Iudex Synodalis. *Massobr.loco cit.dub.11.*

6 Canonici Regulares, aut Monachi, etiamsi sint in Cathedrali, non sunt capaces delegationum Apostolicarum. *Archid. Geminian. Butr.in c. Statutum. 11. de rescript.in 6.*

7 Vicarius Episcopi Generalis potest eligi. *Massobr.dub.13.*

8 Protonotarius Apostolicus item. *Ex eodem dub.12.*

9 Quamplures hodie sunt eligendi in gratiam Regularium, vt ex iis Conseruatores sibi eligant. *Gregorius XV. anno 1621.*

10 In prouincia Mediolanensi debent nominari omnes Canonici Cathedralium Ecclesiarum in Iudices. *Ex Decreto Sac. Congregat. Concil. edito 27. Septembris 1614.*

11 Iudici non Doctori detur Assessor non suspectus. *Leo X. anno 1515.*

12 Si quis obierit, substituatur alius ab Ordinario cum concilio Capituli vsque ad Synodum. *Greg.XV. vbi suprà.*

13 Qui tempore commissionis causarum reperiebatur constitutus in dignitate, & designatus inter Iudices Synodales commissionem resignauerit, poterit de eadem causa cognoscere. *Decisum à Congr.Conc.2.Martij 1587.*

Vide NOTARIVS *num.* 31. SYNODVS DIOECESANA *num.*45.& 46.

Additio.

1 NOn potest esse is, qui est Coadiutor Canonici Cathedralis Ecclesiæ. *Garc.de benef. Par.4.c.5.in Addit. post num.130. dub.28.*

Vide CONSERVATORES.

IVRAMENTVM.

1 NE exigantur neque reddantur iuramenta illicita, impoſſibilia, damnoſa, vel Eccleſiaſticæ libertati obuiantia. *Greg. XIII. an.* 1584.

2 Sub pœna ſuſpenſionis, & interdicti, & excommunicationis reſpectiuè, cum reſeruatione Papæ. *ibid.*

3 Tam ab actore quàm à reo calumniæ iuramentum exigi poteſt. *Prou.* 5.

4 Iuramentum Clerici non niſi à Sacerdote deferatur, ſi ille examinandus eſt in foro ſæculari de licentia Epiſcopi. *Prou.* 6.

5 Neque detur ab Epiſcopo licentia, vbi eſt ſuſpicio de irregularitate. *ibid*

6 Non licet in iudicio iurare diebus feriatis, niſi pro pace, & piis cauſis; pro rebus autem temporalibus minimè, niſi fortè ex magna neceſſitate. *Syluest. v. Iuramentum.* 2. *quæst.* 4. Standum conſuetudini locorum. *Nald. v. Iuram. n.* 6.

7 Relaxatio iuramenti ne vnquam detur, niſi ad agendum tantùm, nullo modo ad excipiendum. *Prou* 5. niſi defenſionis ergo.

8 Et ne ad agendum quidem poſt commiſſum periurium. *ibid.*

9 Non tamen poteſt Epiſcopus in reſeruatis Papæ. *Sylu. v. Iuramentum.* 5. *quæst.* 3. 9

10 Neque in contractibus in forma Cameræ Apoſtolicæ. *Couar. Var. Reſol. lib.* 1. *c.* 4. *n.* 6. *ver. Id verò.*

11 Neque in caſibus non prohibitis Epiſcopo ſine cauſa rationabili. *Sylu. loco cit. qu.* 2. *in fine.*

12 In eo, qui iurauit non petere abſolutionem à iuramento, eſt neceſſaria ſpecialis abſolutio. *Sà v. Iuramentum, num.* 37.

13 Et ille Epiſcopus poteſt relaxare, ſeu habilitare, qui eſt Epiſcopus iurantis, ſeu loci contractus, non autem creditoris. *Couar. loco citato num.* 1.

Vide CLERICVS *n.* 74. 75. DISPENSATIO *num.* 15. & 23.

IVSPATRONATVS.

1 SOlus fundator Capellæ aut dotator de ſuis propriis bonis poteſt iuſpatronatus obtinere: & inſtitutio eſt Epiſcopi. *Trid Seſſ.* 24. *c.* 12.

2 Titulus iuriſpatronatus ſit ex fundatione, vel dotatione, qui ex authentico documento oſtendatur, ſiue etiam ex multiplicatis præſentationibus per antiquiſſimum temporis curſum, qui hominum memoriam excedat. *Idem Seſſ.* 25. *cap.* 9.

3 Exactior erit probatio in iis perſonis, vel communitatibus, vel vniuerſitatibus, in quibus vſurpatio ſolet præſumi; & ſpatium annorum 50. ſaltem in continuatis præſentationibus & admiſſis probandum erit. *ibid.*

4 Abrogantur reliqui patronatus omnes, exceptis ſuper Cathedralibus Eccleſiis, & iis quæ ad ſupremos Principes, iura imperij in dominiis ſuis habentes, pertinent, & quæ in fauorem ſtudiorum generalium conceſſa ſunt. *ibid.*

5 Patronatus quicumque in beneficiis anteà liberis acquiſiti à 40. annis citra, & in futurum acquirendi ex augmento dotis, ſeu ex noua conſtructione, vel alia ſimili cauſa, etiam auctoritate Sedis Apoſtolicæ, ab Ordinariis diligenter cognoſcantur, & reuocent in totum non legitimè conſtitutos, reſtituto patronis eo quod ab eis idcircò datum eſt. *Idem Seſſ.* 25. *c.* 9.

6 Probatio facienda ab Epiſcopo iuxta formam prædictam locum habet etiam in beneficiis, quorum inſtitutio pertinet ad Abbates & Commendatarios cum ordinaria iuriſdictione. *Deciſum refert Garc. Par.* 9. *c.* 3. *n.* 19. *in decl.* 2.

7 Sufficit probatio ex ſolis præſentationibus

tionibus continuis vltra hominum memoriam, licet in iis non fiat mentio de fundatione, vel dotatione. *Deciſum refert Gonzal. ad Region.* 8. *Cancell. Gloſſ.* 11. *num.* 46.

8 Probatio, quæ fit per ſoios teſtes, non per ſcripturam, reiicitur. *Deciſum refert idem ibid. n.* 79.

9 Duæ præſentationes ſufficiunt, vt dicantur multiplicatæ. *Barboſ. alleg.* 72. *num.* 31.

10 Non poteſt repelli patronus à ſua quaſi poſſeſſione præſentandi, ſi adhibitâ cauſæ cognitione poſt concilium Tridentinum Ordinarius admiſiſſet præſẽtatum, etiamſi poſt obitum præſentati de validitate iuripatronatus iterum contigerit dubitari. *Deciſum refert Gonzal. loco citato. num.* 26.

11 Secùs, ſi patroni præſentatio ſine cauſæ cognitione fuiſſet admiſſa. *Deciſum refert idem ibid.*

12 Iuſpatronatus ex priuilegio ſublatum eſt à Tridentino, niſi ſit ex cauſa onerosa. *Viuian. de Iurep. Par.* 2. *lib.* 31. *cap.* 5. *à num.* 103.

13 Nullum item eſt ex ſola reparatione. *Idem Par.* 1. *l.* 1. *c.* 1. *n.* 44.

14 Nullum item ex ſolo augmento dotis. *Rota apud Barboſ. allegation. numero* 16.

15 Abrogatum eſt item à Tridentino iuſpatronatus acquiſitum præſcriptione, vel conſuetudine. *Doctores apud Barboſ. ibid. n.* 17.

16 In fundatione debet accedere conſenſus Epiſcopi, ſeu Ordinarij. *Viu. Par.* 1. *l.* 1. *c.* 1. *n.* 14.

17 Et ſufficit poſt factam. *Garc. Bar.* 12 *c.* 2, *n.* 209.

18 Ordinarij nomine in hac materia venit quilibet Prelatus Epiſcopalem habens poteſtatem. *Viuian. loco cit. n.* 17.

19 Non eſt repellenda meretrix, dum inſtat de rebus turpiter quæſitis fundare iuſpatronatus. *Nauar. Miſcellan.* 52. *num.* 7.

20 Valet tanſlatâ in alio ſucceſſione cum vera vniuerſitate. *Doctores apud Barboſ. alleg.* 71. *n.* 2.

21 Item donatione omnium bonorum. *Ricciull. contra Lambert. in Praxi Reſol.* 147. & donatione ſimplici.

22 Quæ ſi fiat de laico in laicum, debet adeſſe conſenſus Epiſcopi. *Barb. d.* 71. *num.* 23.

23 Secùs, ſi de laico in Eccleſiaſticum. *ibid. n.* 26.

24 Si de Eccleſia in Eccleſiam, requiritur conſenſus. *n.* 27.

25 Et item, ſi de compatrono in filium compatroni. *n.* 29.

26 Non autem ſi de compatrono in compatronum. *n.* 28.

27 Licet tutiùs requiratur *Viu. Par. l.* 4. *c.* 1. *n.* 13.

28 Permutatione transfertur de conſenſu Epiſcopi, ſi in laicum; non autem, ſi in Clericum. *Viu. loc. cit. cap.* 3.

29 Venditione veræ vniuerſitatis transfertur. *Idem c.* 5.

30 Non venditione per ſe, ſub pœna excommunicationis *Trid. Seſſ.* 25. *c.* 9.

31 Et amiſſionis iuriſpatronatus. *Viu. Par.* 3. *l.* 15. *c.* 2.

32 In venditione prædicta non requiritur conſenſus Epiſcopi. *Barboſ. allegat.* 71. *num.* 46.

33 Amittitur ob præſentationem indigni, ob hæreſim, proditionem patriæ, occiſionem Rectoris, ſeu Epiſcopi, vſurpationem fructuum beneficij, confiſcationem omnium bonorum. *Viu. Par.* 3. *l.* 25. *c.* 2. *per totum.*

34 Præſentatio facta alij quàm Epiſcopo citra priuilegium nulla eſt omnino. *Trid. Seſſ.* 14. *c.* 13.

35 Laici intra quadrimeſtre, Eccleſiaſtici intra ſemeſtre præſentent. *Doctores communiter.* in mixto intra ſemeſtre.

36 Iuſpatronatus ad laicorum confraternitates ſpectans laicale cenſetur. *Rota Roman. 7.Febar.1628.coram Durano.*

37 Patronus laicus variare poteſt, non Eccleſiaſticus. *Viu.Par.2.libro* 10.*cap.*1.*num.*1.

38 Præſentatione nullà ob defectum ignoratum à patrono datur aliud quadrimeſtre vel ſemeſtre à die ſcientiæ nullitatis. *Idem Par.2.l.5.c.2.n.27.*

39 Elapſo tempore poteſt Epiſcopus admittere præſentationem. *Idem Par.2.l.7 c.6.n.13.*

40 Niſi ille indignum præſentauerit ſcienter. *n.15.*

41 Et niſi tranſactum ſit ſemeſtre collationis Epiſcopalis cum deuolutione ad ſuperiorem. *n.*14.

42 Patronus non poteſt ſeipſum præſentare. *Barb.alleg.72.n.75.*

43 Neque procurator mandantem, neque ſeipſum. *Idem ibid.n.87.88.*

44 Neque ſubſtitutus prædictos. *num.89.*

45 Vnus ex patronis poteſt ab aliis præſentari. *n.91.*

46 Neque donatarius donatione temporaneà iuriſpatronatus poteſt præſentare donatorem. *n.95.*

47 Præſentatio non fit per litteras, ſed re ipſa. *n.110.*

48 Niſi notorie conſtet Epiſcopo eum eſſe idoneum. *Deciſum refert Garc.Par.4. c.1.n.23.*

49 Poteſt fieri præſentatio etiam die Paſchatis. *Viu.Par.2.l.7.c.1.n.5.*

50 Et extra Diœceſim inſtitutoris. *Ibid. num.9.*

51 Quid, ſi Eccleſia eſt in finibus duarum Diœceſum: quatuor opiniones affert *Barboſ.loco cit.n.150.*

52 Fiat edictum ab inſtituente ad valuas Eccleſiæ vacantis & Cathedralis, cum termino ad opponendum; aliter nulla eſt collatio. *Viu.p.2.l 9.c.1.n.4.5.*

53 Et tot fiant, quot ſunt præſentati. *num.14.*

54 Niſi aliud habeat legitima conſuetudo. *n.33.*

55 Ab Epiſcopo examinentur, etiamſi ad inferiores ſpectet inſtitutio, aliàs irrita ſit. *Trid.Seſſ.25,c.9.*

56 Et ad quæuis beneficia. *Idem Seſſ.7 cap.13.*

57 Non idonei repellantur ab Epiſcopo. *Idem Seſſ.25.c.9.*

58 Si curatum eſt beneficium, *vide* BENEFICIORVM PAROCHIALIVM PROVISIO *n.31.33.& ſeqq.*

59 An Capellania ſit Sacerdotalis, ita vt ſatis ſit, ſi promoueri queat præſentatus infra annum. Aiunt. Negant *DD.apud Barboſ.alleg.24.à.n.37.*

Attende verba fundationis.

60 Poteſt autem inſtitui præſentatus etiam in menſe Apoſtolico. *Congreg.Epiſc. Martij* 1586.

61 Et pluribus præſentatis ille inſtituatur, qui à maiori parte. *Barboſ.allega.72. num.197.*

62 Inter æque idoneos, & cum æqualibus votis, eſt locus gratificationi penes inſtitutorem. *n.199.*

63 Vel penes patronum. *Leo in Theſ.fori Par.2.c.6.n.12.*

64 Si patronus eſt Clericus, ad hunc ſpectat gratificatio. *Trid.Seſſ.24.c.18. § Si verò.Zerol.p.2.Iuriſpatron.*

65 Præſentatus à pupillo præfertur præſentato à tutore. *Sylu.quæſt.8.*

66 Dignior, ſi æquè non idonei. *Barboſ. n.200 loco cit.*

67 Dignior, qui de linea fundatoris, ſi idoneus. *Idem n.202.*

68 Vel alia de cauſa. *n.204.205.*

69 Poteſt Epiſcopus inſtituere patronum idoneum ſine vlla præſentatione. *Sylu.v.Iuſpatronatus.quæſt.7.*

70 Non poteſt Epiſcopus commendare ad alicuius vitam beneficium iuriſpatronatus

patronatus sine consensu patroni. *Viuian. p.3.l.14.cap.3.num.53.*

71 Deuolutâ institutione ad Superiorem, hinc intra semestre instituere debet à die notitiæ deuolutionis. *Barbos. alleg.71.n.194.*

72 Inter Beneficiatos vt suprà.

Vide BENEFICIORVM COLLATIO *n.21.*

73 Vnio beneficiorum liberorum ad Ecclesias patronatas nulla est.

Vide BENEFICIORVM VNIO *n.4.*

74 Non possunt auferri, neque ab Episcopo, insignia fundatorum in Capellis de iurepatronatus. *Lambert. de Iurepatr. quæst.5.princ.art.4.*

75 Decreta de pœnis patronorum prædictis num.30.31.33. sæpiùs euulgentur. *Prou.5.*

Vide BENEFICIORVM PAROCHIALIVM PROVISIO *nu.31.& seqq.* BENEFICIORVM RESIGNATIO *n.9.* BENEFICIORVM PERMVTATIO *n.6.* BENEFICIORVM VNIO *n.4.* BONA ECCLESIASTICA *num.2.9.* CANONICATVVM COLLATIO *num.17.* CANONICATVVM OPTIO *n.4.* ECCLESIA *num.12.38.* PAROCHIA *n.10.* VISITATIO INFERIORVM EPISCOPO *num.9.*

Additio.

1 Filius ex legitimo matrimonio natus eget dispensatione, vt possit immediatè obtinere beneficium de iurepatronatus, quod obtinuit pater: ad quod beneficium in fundatione vocati sunt proximiores de genere. *Congreg.Conc.23. Aug.1631.*

2 Iuspatronatus non acquirit ille, qui dotat insufficienter; quod arbitrabitur Ordinarius; sed dicitur benefactor. *Eadem apud Garc. de benef. Par.5. cap.9. num.52.*

LEGATVM.

1 In legato ad pias causas sufficiunt duo vel tres testes. *Sylu.v.Legatum. 4.qu.9.*

2 Vitiato testamento non tolluntur legata ad pias causas. *Idem ibid.q.10.*

3 Ex causa potest Episcopus mutare legatum in alium vsum, quia fortè in eo loco non potest fieri. *Idem q.11.12.*

4 Aliàs nec in facto, nec in modo, nec in loco. *ibid.*

5 Mutatio verò ne fiat sine consensu heredis grauati. *Idem q.13.*

6 In defectum executoris, qui vel non est datus, vel negligit, potest Episcopus se intromittere in legatis ad pias causas; aliàs minimè. *Idem qu.15.*

7 Ille scilicet qui est Episcopus testatoris, vel Episcopus executoris, si iste est compellendus. *Idem v. Testamentum.2. quæst.3.vers.Quintum.*

8 Legatus calix intelligitur argenteus, planeta verò serica. *Sà v.Legatum, n.45.*

Vide COMMVTATIO VLTIMARVM VOLVNTATVM *num.4.& seqq.* NOTARIVS *num.15.16.17.* QVARTA EPISCOPALIS, ET FVNERALIVM *num.1.4.8.* SEMINARIVM CLERICORVM *nu.22.* SPOLIA CLERICORVM *num.9.* TESTAMENTVM *num.19.& seqq.*

Additio.

1 Factum pro anima dicitur factum ad piam causam. *DD.cum Barbos. de Iure Eccl.l.3.c.27.n.11.*

2 Item pro excarcerandis carceratis. *ibid.num.14.*

3 Item pro vtilitate consanguinei pauperis. *ibid.n.10.16.*

4 Item quod pupillis relinquitur. *numero 18.*

5 Item quod ratione studij. *ibid. numero 19.*

6 Item quod pro constructione monumenti. *Ibid.num.*20.

7 Legatum pro anima dicitur id quod pro bono publico, veluti viarum, pontium,& huiusmodi, si eorumdem sit necessitas. *ibid.n.*21.

8 Pro executione legatorum, si à testatore non præfinitur tempus, datur annus in profanis, & Episcopo item, vt cogat heredes ad solutionem. *ibid. n.*27. *&* 28.

9 Legatum pium omnino intra sex menses adimplendum est. *ibid.n.*28.

10 A die hereditatis aditæ. *ibid.n.*29.

11 In legatis piis à tempore insinuationis testamenti,seu publicationis. *ibid.*

12 Vna monitio vel bina sufficit facta heredi,vel personaliter,vel per nuntium, seu epistolam, & in generali. *D D. ibid. n.*35.36.*&* 37.

13 Et tenetur Episcopus de præcepto exequi mandata testatorum. *ibid.n.*40.

14 Neque potest excludi Episcopus à testatore in hac executione. *ibid. n.*41.

15 Deuolutâ executione legati pro electione pupillorum,seu pauperum,quibus est aliquid distribuendum, etiam electio deuoluitur ad Episcopum. *num.*45.

LEGATVS.

1 Legatus à latere potest conferre beneficia; & prouisus à Legato præfertur prouiso ab Episcopo. *Nald.v.Legatus,num.*3.

2 Dispensat in omni voto,in quo Episcopus. *Idem num.*6.

3 Dispensat in defectu ætatis in Parochialibus. *Idem ibid.*

4 Potest conferre Dignitates post primam in Cathedrali. *Idem num.*7.

5 Potest audire confessiones,& aliis hoc munus delegare, etiam Regularibus. *Idem n.*8.in sua nimirum Prouincia.

6 Potest absoluere à casibus reseruatis Episcopo. *Idem ibid.*

7 Non tamen à censuris per sententiam latis. *Idem ibid.*

8 Potest committere absolutionem à reseruatis Episcopo non simpliciter, sed quando occurrunt casus.*ibid.n.*9.

9 Alia potest prout in litteris ei datis à Papa.

Additio.

1 Legato præsente in ciuitate Episcopus non potest vti mozetta, neque rochetto discooperto, nec benedicere populo; sed intra Ecclesiam eo absente vel annuente potest benedicere. *Congr.Rit.*2.*Octob.* 1601.

LIBRI PROHIBITI.

1 Index librorum prohibitorum habeatur apud impressores, bibliopolas & personas Ecclesiasticas. *Prou.*1.

2 Et apud eos, qui numerosam librorum supellectilem habent. *Prou.*5.

3 Indices tamen & Syllabi omnes particulares extra Vrbem editi sine auctoritate Sacræ Congregationis Indicis sunt prohibiti. *Congregat. Ind.* 16. *Martij* 1621.

4 Catalogus librorum in partibus impressorum, qui aut sunt prohibiti, aut expurgandi, transmittatur ab Episcopis ad Sedem Apostolicam. *Clemens VIII. in Ind.*§.4.

5 Liberum sit Episcopis, aut Inquisitoribus generalibus, eos etiam libros prohibere,quos in suis Diœcesibus expedire iudicauerint. *In Ind.Reg.*10.

6 Libri Thalmudici, Cabalistici, aliique nefarij Hebræorum libri omnino damnantur. *Clemens VIII. in Indice Librorum, &c.*

7 Liber Magazor prohibetur, præterquam scriptus Hebraicâ linguâ.*ibid.*

8 Hæresiarcharum libri cuiuscumque nominis, tituli aut argumenti omnino

prohibentur. *Pius IV. in Ind. Reg.2.*

9 Item hæreticorum libri, qui de religione ex professo tractant. *Ibid.*

10 Libri, qui res lasciuas seu obscœnas ex professo tractant, narrant, docent, omnino prohibentur. *Ibid. Reg.7.*

11 Libri omnes & scripti Geomantiæ, Hydromantiæ, Æromantiæ, Pyromantiæ, Onomantiæ, Chiromantiæ, Necromantiæ, siue in quibus continentur sortilegia, vaticinia, veneficia, auguria, auspicia, incantationes, artes magicæ. *Ibid. Reg.9.*

12 Alij libri à prænarratis suprà poterunt permitti ab Episcopis pro qualitate materiæ & personarum, quibus conceduntur. *Ibid. in Reg.2.3.5.6.7.8.9.*

13 Missalia impressa Venetiis ab anno 1596. vsque ad 1601. diuersa à Missali Pij V. Romæ edito, nisi corrigantur, sunt prohibita. *Congreg. Indicis 17. Februarij 1601.*

14 Officia omnia non approbata Romæ, & item parua Sanctorum, Ioseph, Angeli Custodis, sunt prohibita, & similia. *Eadem Congr. 2. Dec.1624.*

15 Concilium Tridentinum alio idiomate quàm Latino edi veritum est. *Ead. 15. Nouemb.1609.*

16 Declarationes Concilij Tridentini, Remissiones Doctorum ad loca eiusdem, vnà simul impressæ, prohibitæ sunt. *Congreg. Ind. 29. Apr.1621.*

17 Prohibiti in vna lingua, censentur prohibiti in quacumque lingua, & sub iisdem pœnis *Clemens VIII. in Ind. §.6.*

18 Licentia librorum, quæ iudicio Episcopi seu Inquisitoris datur in scriptis, detur gratis, & singulo triennio renouetur. *Clemens VIII. in Ind. §.2.*

19 Neque Episcopus, neque Inquisitor potest concedere facultatem legendi aut tenendi libros hæreticorum, qui ex professo tractant de religione, nec alios omnino damnatos in Indice. *Congr. S. Officij apud Nald. v. Liber, num.10.*

20 Illi verò, quibus datur licentia, tenentur Episcopo significare, vel Inquisitori, quæ repererint corrigenda. *Clement VIII. vbi suprà §.2.*

21 Sed reuocatæ sunt omnes licentiæ retinendi libros prohibitos *Gregor. XV. 1623.* * *& Vrbano VIII. 2. Aprilis 1631.**

22 Neque dari ampliùs possunt, nisi à sacra Congregatione Inquisitionis Romanæ. *Idem ibid.*

23 Habent Episcopi & Inquisitores coniunctim facultatem expurgandi quoscumque libros, etiam in locis exemptis, & nullius; soli verò Episcopi, vbi non sunt Inquisitores. *In Ind. §.1. de Correct. librorum.*

24 Correctores sint tres saltem. *Ibid.*

25 Approbatâ correctione à prædictis permittantur. *Ibid.*

26 Correctores aduertant diligenter omnia quæ illis præscribuntur in hoc genere *à Clemente VIII. in Ind. §.2.*

27 Imagines quoque obscœnæ, etiam in litteris grandioribus, obliterentur. *Ibidem.*

28 Qui hæreticorum libros vel scripta propter hæresim vel suspicionem damnata legerit, habueritve, ipso iure est excommunicatus. *Pius IV. anno 1564. in Indice librorum, &c.*

29 Potest contra eum procedi vt de hæresi suspectum. *Ibid.*

30 Qui libros alia de causa prohibitos legerit, aut habuerit, præter peccatum mortale Episcopi arbitrio puniatur. *Ibid.*

31 Contra legentes aut retinentes libros Astrologiæ iudiciariæ, diuinationum, & sortilegiorum, &c. possunt Ordinarij & Inquisitores procedere. *Sixtus V. anno 1585. & Vrbanus VIII. anno 1631.*

32 Habentes libros prohibitos non satisfaciunt comburendo, sed necessariò eos deferre debent ad superiores.

*Barbos. de Potest. Episc. alleg.*90.*num.*5.

33 Impressorum officinæ & bibliopolarum visitentur sæpiùs à personis deputandis ab Episcopo, siue Vicario. *In Ind. Reg.*10.

34 Omnes librarij & librorum venditores habeant indices librorum venalium quos habent cum subscriptione Deputatorum; nec alios vendant, sub pœna amissionis librorum, & aliis arbitrio Episcopi, vel Inquisitoris. *Ibid.*

35 Quas pœnas subeant emptores, lectores, impressor. *Ibid.*

36 Nemo audeat librum à se introductum in ciuitatem alicui legendum tradere, nisi ostenso priùs libro, & habitâ à prædictis Deputatis licentiâ, nisi notoriè constet librum esse omnibus permissum. *Ibidem.*

37 Hæredes idcircò & executores vltimarum voluntatum defuncti librorum indicent offerant prædictis, vt obtineant licentiam ante vsum eorum, seu translationem in alios. *Ibid.*

38 Libellorum famosorum Auctores, scriptores, euulgatores excommunicati sunt latâ sententiâ; nec absoluantur, nisi famâ restitutâ. *Prou.*5.

Vide SCRIPTVRA SACRA *num.*4.5.6.

LIBRORVM EDITIO.

1 NEmini liceat imprimere vel imprimi facere quosuis libros de rebus sacris sine nomine Auctoris, neque illos vendere aut retinere apud se, nisi probati sint ab Ordinario, sub pœna anathematis & pecuniæ. *Conc. Later. Sess.*10. *sub Leone X. Concil. Trid. Sess.*4.

2 Regulares vltra prædictam Ordinarij approbationem habeant quoque licentiam à suis Superioribus. *Idem ibid.*

3 Probatio liberi edendi fiat per Episcopum, seu ab eo Deputatum, & per Inquisitorem loci, in quo imprimitur: & exemplum libri imprimendi authenticum & manu Auctoris subscriptum apud examinatorem maneat. *Pius IV. in Ind. Reg.*10.

4 Ne imprimantur libri de sanctitate, gestis, miraculis, martyrio eorum, qui nondum à Sede Apostolica in numerum Beatorum relati sunt. *Congr. S. Inquisit.* 13. *Martij* 1625.

5 Nihil imprimatur, quod ad formandos sacros Ritus attineat, inconsultâ sacrâ Rituum Congregatione. *Eadem Congr. Rit.* 21. *Mart.* 1620.

6 Ne imprimantur libri alicubi sine licentia Ordinarij & Inquisitoris loci, in quo degunt Auctores librorum, & licentia ipsa præfigatur Operi; aliàs censeantur prohibiti. *Congregar. S. Inquisit. anno* 1625. *

7 Musicalium verba in musicis apposita non possunt imprimi absque solita Superiorum licentia. *Congreg. Indicis lib.*17. *Dec.*1623.

8 Problemata vel axiomata ne proponantur publice defendenda, nisi priùs recognita vt suprà. *Prou.*2.

9 Liber aliàs editus sine noua facultate ne recudatur. *Prou.*6.

10 Electio virorum ad examen librorum fiat eorum, de quorum fide, doctrina, integritate nihil dubitandum sit. *Clemens VIII. de impress. lib. in Ind.* §.5.

11 Probatio in scriptis detur, & in fronte libri seu scripti seu impressi appareat, & fiat gratis. *Trid. Sess.*4.

12 Examinatorum quoque approbatio ante initium Operis imprimatur. *Clemens VIII. vbi suprà* §.5.

13 In fronte libri nomen, cognomen & patria præferatur Auctoris. *Idem ibidem* §.1.

14 Vel certè nomen illius qui collegit ex aliis. *Ibid.*

15 Ementito nomine Auctoris ne imprimatur. *Prou.*6.

16 Liber Auctoris damnati expurgatus si denuò

si denuò imprimatur, præferat titulum Auctoris, & notam damnationis. *Clemens VIII. vbi suprà §.7.*

17 In eiusdem quoque libri principio tum veteris prohibitionis tum recentis emendationis mentio fiat. *Ibid.*

18 Impressoris nomen, locus impressionis & annus in principio & fine libri annotetur. *Ibid. §.3.*

19 Impressus liber ne publicetur vendaturve antequam fiat collatio cum manuscripto, & detur licentia publicandi & vendendi. *Ibid. §.4.*

20 Typographi & bibliopolæ iureiurando spondeant coram Episcopo aut Inquisitore se munus suum fideliter executuros. *Ibid. §.6.*

21 Insignes & eruditi ex eis fidei quoque professionem emittant. *Ibid.*

22 Qui libros communicant scripto, vel euulgant, nisi probati fuerint, subiaceant prædictis pœnis. *Trid. vbi suprà.*

23 Qui eosdem habuerint, vel legerint, nisi prodiderint Auctores, habeantur ipsi Auctores. *Ibid.*

24 Lectiones, annotationes, disputationes, conciones, tractatus permanentes, quæ sibi inuicem communicant fratres, modò communicent ad effectum imprimendi, continentur sub decreto librorum imprimendorum. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg. 90. num. 14.*

Additio.

1 NE imprimantur libri, materiæ de Auxiliis, etiam sub prætextu commentandi S. Thomam, aut alio modo, nisi consultâ priùs S. Inquisitione Romanâ, sub pœna priuationis dignitatum, officiorum, vocis actiuæ & passiuæ, facultatis concionandi, publicè legendi ipso facto, & aliis pœnis. *Congr. S. Officij 1625. apud Lezanam in Sum. Quæst. Regul. cap. 9. num. 24.*

2 Libri impressi contra dictum Decretum sunt prohibiti. *Ibid.*

3 Impressores puniantur amissione librorum, & aliis pœnis. *Ibid.*

LICENTIÆ.

1 LIcentia laborandi die Festo à solo Episcopo concedi debet: iudex tamen laicus potest procedere contra non habentes licentiam. *Congregat. Episcop. 21. Augusti 1615.*

2 Et gratis debet dari. *Eadem 15. Iunij 1619.*

3 Licentiæ discedendi, audiendi confessiones, concionandi & ministrandi Sacramenta dentur gratis. *Eadem 16. Iulij 1592.*

4 Licentia quæritandi eleemosynas à Regularibus mendicantibus in ipsamet Monasteriorum ædificatione seu erectione data censetur. *Eadem 6. Octobris 1597.*

5 A laicis non potest concedi pro quæstu eleemosynarum. *Eadem 8. Nouembris 1619.*

6 Licentia alloquendi Moniales Regularibus subiectas dari debet laicis in scriptis ab Episcopo & Superiore Monialium coniunctim. *Eadem 15. Ianuarij 1616. & aliàs sæpiùs.*

7 Idem fiat in Diœcesi à Vicario deputando; sed eo casu Superior Regularis priori loco subscribat. *Eadem 7. Martij 1617.*

8 Idem seruetur in licentiis ingrediendi Monasteria Monialium, exceptis repentinis casibus, in quibus sufficit alterutrius subscriptio. *Eadem ibid.*

9 Edicta pro huiusmodi licentiis ab Episcopo tantùm subscribantur, & publicentur. *Eadem ibid.*

Vide Festi dies *num. 45. 46. 47.*

LIMINA APOSTOLORUM.

1 OMnes Episcopi tenentur visitare Limina Apostolorum, & de statu Ecclesia

Ecclesiarum rationem reddere. *Sixtus V. anno* 1585.

2 Per se, vel per nuntium, si legitimè sint impediti. *Ibid.*

3 Nuntius autem debet esse certus cum mandato speciali de gremio Capitularium Episcopi, aut in dignitate constitutus, seu Personatum habens; & his deficientibus, sit Sacerdos Diœcesanus; & Clero deficiente, aliquis Presbyter, etiam Regularis, spectatæ probitatis & religionis. *Ibid.*

4 Itali & alij ex insulis adiacentibus tertio quoque anno; alij remotiores quarto, quinto, vel decimo, pro regionum varietate. *Ibid.*

5 Annus incipit à tempore suscepti muneris consecrationis, vel pallij traditionis, vel translationis. *Ibid.*

6 Pœna imponitur suspensionis ab ingressu Ecclesiæ, & ab administratione spiritualium, & temporalium, & à fructuum perceptione; & est reseruata Papæ. *Ibid.*

7 Excusatio de non veniendo Romam debet probari legitimè coram primo Diacono Cardinali. *Ibid.*

Si ad Curiam profectus Episcopus Papam non visitet, ab eoque non obtentâ licentiâ discedat, incidit in excommunicationem. *Ugolin. de Potest. Episcop. cap.* 2. §. 2. *num.* 5.

Vide SUBSIDIUM CHARITATIVUM *num.* 6. SYNODUS DIOECESANA *num.* 7.

Additio.

1 EPiscopi in partibus infidelium residentes si visitent per Procuratorem in Curia residentem, satisfaciunt constitutioni Sixti V. *S. Congreg. de propaganda fide* 28. *Iulij* 1626.

2 Coadiutor Episcopi non tenetur visitare, sed coadiutus. *Congreg. Conc.* 4. *Augusti* 1609. *apud Barbos. de Iure Eccl. l.* 3. *cap.* 10. *num.* 45.

LITANIÆ.

1 LItaniæ maiores, si incidant in diem Paschatis, transferantur in Feriam tertiam sequentem. *Congregat. Rit.* 25. *Septembris* 1627.

2 Præter Litanias Breuiarij Romani, & B. Virginis Lauretanæ Ædis, omnes prohibentur. *Clemens VIII. an.* 1601.

3 Et præter peccatum, arbitrio Ordinarij pœnæ imponantur. *Ibid.*

4 Quas luant & qui ediderint, & qui publicè recitarint. *Ibid.*

5 Non licet addere Sanctorum nomina Litaniis quæ habentur in Breuiario, licet sint Patroni locorum. *Congregat. Rit.* 22. *Martij* 1631.

LITTERÆ DIMISSORIÆ.

1 AB aliis quàm ab Episcopis dari non possunt. *Trid. Sess.* 23. *c.* 10.

2 Sub pœna impetrantibus suspensionis ad arbitrium Episcopi, si ordinentur in maioribus; si verò in minoribus, quòd non gaudeant priuilegio clericali, præsertim in criminalibus. *Ibid.*

3 Absolutio à suspensione, de qua suprà, in iis qui sunt nullius Diœcesis, spectat ad eum Episcopum, ad quem spectat dare dimissorias. *Decisum refert Barbos. alleg.* 7. *num.* 20.

4 Concedentes litteras contra Decretum ab officio & beneficio per annum sunt suspensi. *Trident. loco cit.*

5 Vicarius Generalis habens generale mandatum in forma, potest absente Episcopo dare dimissorias ad Ordines, & remittere interstitia. *Congr. Concil.* 4. *Martij* 1597.

6 De Capitulo Sede vacante,

Vide CAPITULUM SEDE VACANTE *num.* 26. 29.

7 Prælatus habens ius cogendi Synodum potest dare Clericis sæcularibus sibi subditis. *Barbos. loco cit. num.* 8. *& Rota in*

in Salman. iurisdict. 9. Maij 1594. coram Seraphino.

8 Prælati Regularium dant dimissorias suis subditis. *Clemens VIII. apud Barb. alleg.7.num.18.& 31.*

9 Et in his exprimatur causa absentiæ Diœcesani Episcopi, vel impeditæ ordinationis, si ad alienum mittantur Episcopum. *Decisum refert Quaranta v. Ordo 15. Mart. 1596.*

10 Possunt dari ab Episcopo etiam ægroto vel impedito. *Decisum refert Vgolin. de Pot. Episc. cap.26. §.20. num.11.*

11 Item, si absit à sua Diœcesi, absentibus, & petentibus; & potest demandare examen Episcopo loci vbi petentes degunt. *Decisum refert Barbos. allegat. cit. num.29.*

12 Debent regulariter priùs examinari à proprio Episcopo quàm dentur eis dimissoriæ. *Trident. Sess. 14. cap. 3. & Sess.23. cap.3.*

13 Dentur gratis, & spontè oblatum reiiciatur. *Idem Sess.21. cap.1.*

Vide Ordo in Genere *num.26.27.28.*

14 Notarij, quibus nullum est salarium constitutum, decimam aurei partem pro singulis litteris accipere possunt. *Idem ibid.*

15 Pœna illis imponitur. *Ibid.*

16 Accipere aliquid pro dimissoriis non est tamen simoniacum. *Congregat. Episc. 27. Septembris 1587. Vide Nauar. affirmantem Consil.67. de Simon. n.1.2. Parte 2. lib.5. edit.2.*

17 Nec expirant dimissoriæ tum viuente tum defuncto dante; neque datæ à Capitulo per ingressum noui Episcopi. *Barbos. loco citato num.23.24. & Congr. Episc. anno 1600. apud Naldus v. Ordo, num.12.*

18 Non sunt negandæ litteræ commendatitiæ seu dimissoriæ iis qui non habent beneficia requirentia residentiam *Decisum refert Barbos. alleg.21. num.5.*

19 In dimittendis Sacerdotibus ad alienas Diœceses videat Episcopus, ne dimittat eos, quos ad titulum patrimonij ob necessitatem suæ Ecclesiæ ordinauit; argumentum enim esset, titulum minùs legitimum esse ordinationis: si necessitas non sit, possunt dimitti.

Additio.

1 Episcopo notoriè suspenso ob malam collationem Ordinum, possunt ordinandi adire Episcopos vicinos pro libitu absque dimissoriis. *Barbos. de Pot. Episc. alleg.7. num.5.*

2 Quæ nondum plenè habuerunt suum effectum, datæ à quocumque possunt à successore reuocari. *Rebuff. arg. cap. Si qua de rebus. 12. quæst.2.*

LITTERÆ TESTIMONIALES ORDINVM.

1 Dentur eodem modo quo dimissoriæ, & sub eisdem pœnis. *Trident. Sess.21. cap.1.*

2 Si in litteris plurium Ordinum mentio fiat, Notarij tamen ne vltra decimam auri partem accipiant. *Prou.3.*

3 Si perdantur, neque possint probari per se testes, delato iuramento in subsidium, non erit vetitum concedere dimissorias ad alios Ordines. *Congregat. Episc. 4. Maij 1604. apud Naldum verb. Ordo, num.15.*

4 Obtento rescripto Apostolico pro recipiendis Ordinibus à quocumque Episcopo, necessariæ sunt litteræ testimoniales proprij Ordinarij de vita & moribus, aliàs incurritur suspensio ab executione Ordinum, & à collatione per annum ab ordinante. *Tolet. lib. 1. cap.49. num.4.*

5 Nisi in eodem rescripto (quod solet fieri) concedatur inconsulto Ordinario proprio.

Additio.

1 LItteris testimonialibus Regularium, in quibus fit testimonium de Ordine præcedenti suscepto, est adhibenda fides. *Masc. de Probat. concl.* 1145. *in fine.*

2 Litteræ testimoniales de vita & moribus dandæ ordinandis extra tempora si desint recipienti primam tonsuram, non incurrit suspensionem. *Decisum refert Tolet. lib.* 1. *cap.* 49. *num.* 4.

LOCORVM PIORVM CVRA.

1 LOca pia sunt ea quæ auctoritate Episcopi fundata sunt. *Sylu. v. Loca. quæst.* 4.

2 Regulæ certæ constituantut ad pietatem apræ, tum à præfectis & ministris, tum à pauperibus obseruandæ, maximè peccandi certis horis, & doctrinæ Christianæ tradendæ. *Prou.* 5.

3 Tollantur comessationes, quæ pietatis specie fieri solent à Sodalitatibus & Cœtibus diebus Festis, proposirâ pœnâ. *Prou.* 1.

4 Bona locanda publicè proponantur factâ omnibus conducendi potestate. *Ibid.*

5 Exceptis debitoribus loci. *Ibid.*

6 Conductores dent idoneos fideiussores. *Ibid.*

7 Quæ loca pia non sunt instituta ad pecuniam mutuò dandam, eorum administratores ne vllâ causæ specie cuiquam, nec etiam vniuersitati loci aut viciniis dent mutuo. *Prou.* 2.

8 Si dederint, aut ipsimet acceperint, statim amoti sint, & per sex annos nullius pij loci administratione sint digni. *Ibidem.*

9 Præfectus eorum locorum, qui huic rei consenserit, excommunicationis subeat pœnam. *Ibid.*

10 Collectæ fieri possunt semel in mense; & in quatuor anni temporibus, pro iis qui præ pudore ostiatim mendicare non audent. *Prou.* 4.

11 Oblationes loco pio fiant sine musicis instrumentis, excepto organo. *Prou.* 2.

12 Quæstores sint eiusdem Diœcesis, bonæ existimationis & famæ, neque ex eorum numero, quos Concilium Tridentinum damnat. *Prou.* 1.

13 Non cædant quæsita loco pio extra Diœcesim; officium fiat gratis, vel certâ mercede statutâ. *Ibid.*

14 Nullo modo sint participes eleemosynarum. *Ibid.*

15 Puellæ non quærirent. *Prou.* 2.

16 In erogandis eleemosynis alendisque pauperibus testatorum voluntates adimpleantur cum testimonio Parochorum consilioque, & aliorum piorum virorum. *Prou.* 4.

17 Distributiones omnes notentur in libro distinctè. *Ibid.*

18 Qui malè distribuerit, ei pœna sit dupli restitutio, & grauior, arbitrio Episcopi. *Ibid.*

19 Administratores tenentur quotannis reddere rationem administrationis Ordinario. *Trid. Sess.* 22. *cap.* 9.

20 Nisi sint sub immediata protectione Regum. *Idem ibid. cap.* 8.

21 Neque si secùs in fundatione expresse caueatur. *Idem ibid. cap.* 9.

22 Si aliis deputatis reddenda est ratio, cum iis adhibeatur etiam Ordinarius: & aliter factæ liberationes sunt nullæ. *Idem ibid.*

23 Et hoc decretum locum habet etiam extra visitationem, & in casibus à iure non expressis. *Decisum refert Martha de Iurisd. Par.* 2. *cap.* 18. *num.* 6.

24 Pluries in anno potest Episcopus exigere rationem administrationis locorum piorum, quando illi constet de dolo vel errore. *Barbos. alleg.* 81. *num.* 40.

25 Executio contra administratores condemnatos spectat ad Ordinarium, siue ipsi soli, siue ipsi cum aliis deputatis ratio sit reddita. *Trid. Sess.* 12. *cap.* 8.

26 Qui sunt debitores loco pio, non possunt esse procuratores, syndici, aut ministri eiusdem. *Prou.* 1.

27 Potest Episcopus reseruare sibi facultatem reformandi, & augendi, etiam extra visitationem, decreta edita in visitatione Montis pietatis, & locorum piorum. *Decisum refert Nald. v. Visitare, num.* 13.

Vide VISITATIO EPISCOPI *num.* 5.8.

Additio.

1 HOspitalia administrata à Fratribus beati Ioannis Dei non sunt exempta à iurisdictione Ordinarij, nisi solùm quoad regularem obseruantiam. *Congreg. Conc.* 12. *Ian.* 1630.

2 Probatio, an loca pia sint sub immediata Regum protectione, iudice Episcopo facienda est. *Decisum referunt DD. apud Barbos. de Iure Eccl. lib.* 2. *cap.* 11. *num.* 63.

LVDIMAGISTRI.

1 FIdei professionem emittant. *Prouinc.* 3.

2 Lectores Philosophi principia vel conclusiones Auctorum contra fidem confutent. *Leo* X. *anno* 1513.

3 Vbi Theologiæ lectio haberi nequit, saltem habeatur magister ab Episcopo cum consilio Capituli eligendus, qui Clericos aliosque pauperes Grammaticam gratis doceat. *Trid. Sess.* 5. *cap.* 1.

4 Eidem vel beneficium simplex seu fructus eiusdem assignentur quamdiu in docendo perstiterit: vel ex mensa capitulari, seu Episcopali, vel aliâ ratione merces tribuatur. *Ibid.*

5 Licentia quæ datur ab Episcopo docendi pueros, ne detur vltra triennium, vt fiat recognitio magistri. *Prou.* 5.

6 Doceant enim fidei rudimenta. & diebus Festis nullo alio doctrinæ genere pueros instruant. *Prou.* 3.

7 Ne interpretentur libros vetitos, aut obscœna continentes. *Ibid.*

8 Quotidianas exercitationes inchoent, & concludant piâ prece. *Prou.* 5.

9 Ideoque sacra imago in gymnasio appendatur. *Ibid.*

MATRIMONII DENVNTIATIONES.

1 CAueatur, ne pro denuntiationibus faciendis interrogentur sponsi præsentes de præsenti, sed de futuro matrimonio. *Prou.* 5.

2 Fiant ter à Parocho proprio tribus continuis diebus festiuis inter Missarum solemnia. *Trid. Sess.* 24. *cap.* 1.

3 Possunt fieri eo tempore quo nuptiæ prohibentur. *Congreg. Episcop.* 12. *Decemb.* 1589.

3 Fiant in Festis de præcepto. *Prou.* 1.

5 Non potest Episcopus dispensare, vt fiant in ferialibus diebus. *Decisum referunt DD. apud Barbos. de Potest. Episc. alleg.* 32. *num.* 14.

6 Posse fieri in magno concursu hominum ad Ecclesiam in die profesto docet *Sanchez lib.* 3. *disp.* 6. *num.* 9.10.

7 Imò & extra Ecclesiam. *Idem ibid.*

8 Sed in Festis de præcepto, & in Ecclesia, intra Missam, ait *Trident.*

9 Fiant, vbi habitus est consensus vtriusque & parentum, & in diuersis Parochiis, vbi habitant. *Prou.* 3.

10 Denuntiationes inter vicinos, quorum alter inter hæreticos habitat, ne fiant inconsulto Episcopo. *Prou.* 2.

11 Eodem modo, si de vagis hominibus agatur. *Ibid.*

12 Omittens Parochus ex propria au-

ctoritate denuntiationes suspendendus est ab officio per triennium. *DD. apud Barbos. loco cit. num.7.*

13 Si probabilis suspicio est, impediri posse malitiosè matrimonium, tunc vel vna tantùm denuntiatio fiat, & reliquæ ante consummationem, nisi Ordinarius iudicet expedire, vt remittantur. *Trident. loco citato.*

14 Solus Episcopus potest eas remittere, quando est in Diœcesi. *Prou.5.*

15 Si extra Diœcesim sit Episcopus, adhuc potest dispensare in denuntiationibus. *Sanchez lib.3. disp.8. num.6.*

16 Neque est necessaria cognitio causæ iudicialis. *Ibid. num.4.* Sed sufficit iuramentum patris, & duorum testium, nullum esse impedimentum.

17 Causæ iustæ remittendi denuntiationes sunt, suspicio malitiosi impedimenti. *Trident. loco cit.*

18 Item contrahentium pudor ob nimiam disparitatem; vel quia concubinarij erant, sed æstimabantur coniugati; vel si Magnates, & valdè noti; vel si iniusti impedimenti, aut nullus iusti sit timor; vel vicinum tempus prohibitum nuptiarum, & id genus alia. *Sanchez lib.3. disp.9. tota.*

19 Non potest Episcopus titulo huius remissionis præcisè imponere pecuniariam mulctam. *Idem ibid. disp.10. quæst.2. num.9.*

20 Potest Episcopus alterutrius sponsi remittere denuntiationes pro vtroque. *Idem disp.7. num.7.*

21 Multò magis ille in cuius Diœcesi est celebrandum matrimonium. *Bonacin. quæst.2. punct.6. num.7.*

22 Vicarius etiam potest. *DD. apud Barbos. alleg. cit. num.29. & Sanchez disp.7. quæst.1. num.10.*

23 Si vna sola conceditur, non tamen fiat statim matrimonium. *Sanchez lib.3. disp.6. num.8.*

24 Quando omittuntur denuntiationes, per octo dies pòst contractum matrimonium ne consummetur; & interim fiant denuntiationes saltem semel. *Decisum refert Barbos. alleg.32. num.55.*

25 Quocumque impedimento delato, etiam falso, ne vlteriùs procedatur sine licentia Episcopi. *Prou.7.*

26 Qui falsum detulerit impedimentum scienter, excommunicetur. *Prou.3.*

27 Repetantur denuntiationes arbitrio Episcopi, si non fit matrimonium intra duos menses à primis. *Prou.5.*

28 Omnino post quatuor menses repetantur. *Decisum referunt DD. apud Barb. loco cit. num.55.*

29 Qui ante denuntiationes matrimonium consummant, pœnâ stupri puniendi sunt. *Ricc. in Praxi Par.1. Resol.224. n.2.*

Additio.

1 Vicarius Generalis non potest eas impedire. *Cong. Conc. 27. Maij 1617.*

2 Omissio denuntiationum non facit matrimonium clandestinum. *Eadem 23. Febr. 1630.*

MATRIMONII IMPEDIMENTA.

1 Cognatio spiritualis contrahitur tantùm inter eos qui de fonte baptizatum suscipiunt, & vnum vel vnam ad summum, & baptizatum ipsum, & illius patrem & matrem. *Trid. Sess.24. cap.2.*

2 Necnon inter baptizantem & baptizatum, huiusque patrem & matrem. *Ibid.*

3 Cum aliis, qui tetigerint baptizatum, non contrahitur vltra designatos vt suprà. *Ibidem.*

4 Cognatio ex Confirmatione non egreditur extra confirmantem & confirmatum, illiusque patrem & matrem & tenentem. *Ibid.*

5 Prædicta

5 Prædicta confirmat. *Pius V. ann.* 1566.
6 Iustitiæ publicæ honestatis impedimentum est nullum, vbi sponsalia non sunt valida: vbi sunt valida, primum gradum non excedit. *Trid. loco cit. c.* 3.
7 Et procedit hoc decretum in sponsalibus de futuro tantùm. *Pius V. anno* 1568.
8 Impedimentum affinitatis ex fornicatione contractæ restringitur ad eos tantùm qui in primo & secundo gradu coniunguntur: in vlterioribus gradibus eiusmodi affinitas non dirimit matrimonium. *Trident. loco cit. cap.* 4. *& Pius V. anno* 1566.
9 Contrahere præsumens scienter intra gradus prohibitos separetur, & spe consequendæ dispensationis careat, eóque magis, si consummare ausus fuerit. *Trid. loco cit. c.* 5.
10 Si ignoranter fecerit, neglectis solemnitatibus requisitis, eisdem subiiciatur pœnis. *ibid.*
11 Si solemnitatibus adhibitis impedimentum posteà cognitum fuerit, cuius ille probabilem ignorantiam habuerit, faciliùs cum eo & gratis dispensari poterit. *ibid.*
12 Neque tunc erit necessarius nouus consensus coram Parocho, si occultum erat. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg.* 32. *n.* 157.
13 Inter raptorem & raptam, quamdiu hæc in eius erit potestate, nullum potest esse matrimonium. *Trident. loco cit. cap.* 6.
14 Raptor & omnes præbentes consilium, auxilium, fauorem ipso iure sunt excommunicati, & perpetuò infames. *ibid.*
15 Clerici fauentes raptori de suo gradu decidant. *ibid.*
16 Raptor siue duxerit siue non, dotare debet raptam arbitrio iudicis. *ibid.*
17 Spadonum vtroque testiculo carentium matrimonia sunt nulla. *Sixtus V. anno* 1587.
18 In impedimentis occultis dirimentibus in casu magnæ necessitatis posse Episcopum dispensare aiunt; negant *DD. apud Sanchez lib.* 2. *disp.* 40. *quæst.* 1. & ipse affirmat.
19 Imò & ante matrimonium ex vrgentissima necessitate. *Idem ibid. n.* 7.
20 Nisi adsit ibi Nuntius Apostolicus potens dispensare. *ibid. n.* 8.
21 Vrgens necessitas est, si matrimonium sit publicum, scandalum in separatione, aditus difficilis ad Papam, inopia sponsorum, aut alia iusta causa. *ibid.*
22 Vicarius Generalis non potest, nisi ex speciali mandato. *ibid. n.* 12.
23 Potest enim Episcopus delegare. *ibid. quæst.* 2. *num.* 14.
24 In impedimentis tantùm impedientibus potest Episcopus dispensare. *Idem lib.* 7. *disp.* 17. *n.* 15.
25 In ætatis defectu potest ex vrgentissima necessitate. *Idem lib.* 7. *disput.* 104. *num.* 12.
26 In dispensatione Papæ commissa Officiali Diœcesano, id est Vicario Generali, non potest Episcopus eam expedire amoto Vicario. *Idem lib.* 7. *disp.* 27. *qu. vlt. num.* 20.
27 Neque etiamsi Vicarius ipse fiat eiusdem loci Episcopus. *ibid. num.* 31.
28 Exequi potest successor in Vicariatu. *ibid. qu.* 1. *n.* 10.
29 Item Vicarius Capitularis Sede vacante. *ibid. q. vlt. n.* 32. *&* 33.
30 Item substitutus Vicarius Generalis à Vicario Generali. *num.* 41.
31 Non autem potest ab Episcopo delegari alius Vicarius specialis ad cognoscendas Papæ huiusmodi commissiones. *num.* 42.
32 Potest Vicarius Generalis committere alij processum pro informatione, non ipsam dispensationem. *num.* 43.

33 Eadem poteſt Vicarius habentis iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem. *n.*34.

34 Vicarius Epiſcopi nihil prorſus poteſt accipere ſiue pro laboribus in inſtruendo proceſſu, ſiue pro decreto diſpenſationis matrimonialis. *Congr. Epiſc.* 22. *Apr.* 1616. *contra Sanchez*, qui concedit ſtipendium pro ſolis laboribus, *loco cit. diſp.* 35. *n.* 10.

35 Neque eſculenta poculentáve. *Idem num.* 12,

36 Neque Epiſcopus oblatum ſponte recipere poteſt. *Congregat. Epiſcop.* 17. *Marty* 16 9.

Vide BAPTISMVS *num.* 13. 14. & 15. DISPENSATIO *num.* 27. & *ſeqq.*

MATRIMONII CELEBRATIO.

1 NE quouis modo directè vel indirectè ſubditi vel alij cogantur ad matrimonia, anathematis pœna ipſo facto eſt illata. *Trid. Seſſ.* 24. *c.* 9.

2 Ne vagantes facilè ad matrimonium recipiantur, ſed à Magiſtratibus etiam ſæcularibus coërceantur. *ibid. c.* 7.

3 Et non coniungantur, niſi factâ diligenti inquiſitione, & re ad Ordinarium delatâ, & ab eo licentiâ obtentâ. *ibid.*

4 Tollatur mutua ſponſorum conuerſatio ante matrimonium. *Prou.* 6. & *Trid. loco cit. cap.* 1.

5 Sponſis copulam habentibus ante coniunctionem ſacerdotalem ne detur publica pœnitentia, ſed ſalutaris aut pecuniaria moderata. *Congreg. Epiſcop.* 15. *Maij* 1590.

6 Non debent prohiberi matrimonia ignorantibus doctrinam Chriſtianam, niſi comminatoriè id fiat. *Eadem* 3. *Martij* 1588. *Barboſ. alleg.* 32. *n.* 173.

7 Quâ ratione ne iungantur ij qui fidei rudimenta ignorant. *Prou.* 5.

8 Ne iungantur ij qui illud clàm contrahere attentarint, niſi de licentiâ Epiſcopi *Prou.* 3.

9 Neque iungantur ante vtriuſque Parochi, ſi diuerſæ ſint Parochiæ, teſtimonium datum de denuntiationibus. *Prou.* 2.

10 Si alter Parochus eſt alienæ Diœceſis, accedat ſubſcriptio cum ſigillo ab Ordinario loci aut Deputato *ibid.*

11 Pro licentiis contrahendi matrimonij nihil accipiatur niſi moderatum aliquid à Notario pro informatione extraneorum *Congr. Epiſc.* 10. *Iunij* 1586.

12 Gratis matrimonia miniſtrentur. *Eadem* 5. *Iulij* 1619.

13 Solemnes nuptiæ prohibentur ab Aduentu ad diem Epiphaniæ, & à Feria quarta Cinerum ad Octauam Paſchatis incluſiuè. *Trid. loco cit. c.* 16.

14 Quocumque tempore poteſt matrimonium contrahi, ſed ſolemnitates, conuiuia, traductio dictis temporibus prohibentur. *Deciſum referunt DD. apud Barboſ. alleg.* 32. *n.* 194.

15 Non ipsâ die quâ fit vltima denuntiatio. *Prou.* 3.

16 Poteſt tamen Epiſcopus id concedere monito priùs populo, aut quia inſtant dies prohibiti. *ibid.*

17 Manè celebretur matrimonium. *ibid.*

18 Et non niſi poſt diluculum poſtridianæ diei, quæ poſtrema eſt interdictarum nuptiarum. *ibid.*

19 Ne extra Parochialem Eccleſiam celebretur. *Prou.* 2.

20 Non poteſt Epiſcopus prohibere, quin celebretur domi. *Deciſum referunt DD. apud Barboſ. alleg. cit. n.* 18.

21 Epiſcopus poteſt diſpenſare in tempore & loco. *Prou.* 3.

22 Coniuges triduo ſaltem ante conſummationem matrimonij peccata ſua confiteantur, & Euchariſtiam ſumant. *Trid. loco cit. cap.* 1. Vel eo die quo fit matrimonium. *Miſſ. Rom.*

23 Laudabi

23 Laudabiles consuetudines & cæremoniæ hac in re retineantur. *Ibid.*

24 Ne cum instrumentis musicis ducatur sponsa ad Ecclesiam. *Prou.* 2.

25 Vsus frangendi cyathi & similes abusus tollantur. *Prou.* 1. *&* 4.

26 In secundis nuptiis viduarum prohibeantur conuentus, clamores dissoni ante domos coniugum, vel per vias noctu, sub grauibus pœnis. *Prou.* 7.

27 Fascinantes & venefici excommunicentur. *Prou.* 5.

28 Et ij qui mandarint, suaserint, consenserint. *ibid.* Et ij qui soluerint maleficia per verba superstitiosa & improbata. *ibid.*

29 Qui aliter quàm præsente Parocho, vel Sacerdote de ipsius Parochi vel Ordinarij licentia, duobus vel tribus testibus matrimonium contrahere attentabunt, inhabiles fiunt ad sic contrahendum, & contractus est nullus. *Trid. loco cit. cap.* 1.

30 Possunt tamen iterùm inter se coram Parocho & testibus contrahere. *Decisum referunt DD. apud Barbos. num.* 151. *alleg.* 32.

31 Parochus, vel Sacerdos, vel testes aliter assistentes quàm dictum est, vnà simul & contrahentes ipsi puniantur arbitrio Ordinarij. *Trid. loco cit. cap.* 1.

32 Alius Sacerdos non potest benedicere nisi de licentia Parochi vel Ordinarij, quacumque sublatâ consuetudine vel priuilegio. *ibid.*

33 Si coniungat, aut benedicat, prætextu etiam priuilegij, seu consuetudinis immemorabilis, suspensus ipso iure sit, quamdiu ab Ordinario proprij Parochi absoluatur, licet ille sit Regularis. *ibid.*

34 Non Parochus loci, sed contrahentium est necessarius. *Prou.* 1.

35 Et Parochus habitationis eorum. *Decisum 6. Iunij* 1621. *refert Barbos. loco cit. num.* 63.

36 Valet coram Parocho notorio fornicatore, nondum condemnato, & coram Parocho non Sacerdote, & coram coadiutore Parochi. *Decisum refertur à Barbos. loco cit. num.* 91.

37 Valet etiam coram Sacerdote degradato, si de Parochi licentia assistat. *Sayr. de Cens. lib.* 5. *cap.* 22. *num.* 26.

38 De Parocho non Sacerdote oppositum fuisse decisum referunt aliqui *apud Barbos. num.* 105. Doctores affirmant valere. *ibid.*

39 Valet item coram Parocho prohibito ab Ordinario, ne intersit; imò & coram Vicario Parochi amouibili ad nutum Ordinarij: licet hic prohibeatur adesse. *Decisum refert Barbos. ibidem num.* 39.

40 Item coram eo Sacerdote, cui generalis licentia data fuit à Parocho exercendi omnia Parochi officia. *Decisum refertur ibid. n.* 107. 127.

41 Vicarius Generalis potest constituere alium vice proprij Parochi in fauorem matrimonij, imo & ipsemet adesse pro Parocho. *DD. apud Barbos. loco cit. num.* 117.

42 Non valet coram Vicario Parochi amouibili, nondum approbato ab Episcopo. *Congr. Episc.* 22. *Decemb.* 1617.

43 Sufficit alter ex Parochis, si vir & mulier sint in distincta parochia. *DD. apud Barbos. num.* 98. *loco cit.*

44 Et melius est assistat ille, in cuius parochia celebratur. *Decisum referunt DD. apud eumdem ibid. num.* 65.

45 Valet etiam, si adsit vi seu dolosè adductus, & intelligit contrahentium sensum, modò non affectet se non audire. *Decisum referunt DD. apud Barbos. ibid. num* 83-85.

46 Qui Parocho dolosè compulso adesse matrimonium celebrare præsumpserint, ipso facto sint excommunicati, & puniantur pœnâ centum aureorum. *Prou.* 7

47 Iisdem

47 Iisdemque pœnis teneantur ij qui auxilium, opem, consilium quoquo modo præbent. *Ibid.*

48 Parochi pœna triennalis suspensionis ab officio ex Iure Canonico, quia clandestino matrimonio interfuit, non potest diminui ab Episcopo. *DD. apud Barbos. loco cit. n. 166.*

49 Virgo data in matrimonium viro qui aliam habuit vxorem, potest benedici, si illa viget consuetudo. *Congreg. Episc.* 8. *Martij* 1602.

50 Habeat Parochus librum, in quo nomina coniugum, testium, diem & locum matrimonij contracti describat, & diligenter custodiat. *Trident. loco cit. cap.* 1.

51 Scribatur etiam substitutio, quæ fit à Parocho, alterius Sacerdotis in hoc Sacramento; quæ non fiat nisi Episcopo illam probante. *Prou.* 3.

52 Quæcumque concesserit Episcopus fiant in scriptis, & Parochus notet in libro singula. *Prou.* 1.

53 Decreta Concilij Tridentidi prædicta publicentur populo, quoties expedire videatur. *Trid. loco cit.*

Vide BENEDICTIO *n.* 11. FORVM EPISCOPALE *n.* 29. GRÆCORVM IVRA *n.* 5. INTERDICTVM *n.* 37. IRREGVLARITAS *num.* 19. 46.

Additio.

1 TEmpore Aduentus & Quadragesimæ non prohibentur sponsalia de futuro. *Congr. Episc.* 18. *Dec.* 1589.

2 Valet matrimonium, vbi contrahens moratur tamquam Prætor, Iudex, Medicus temporalis. *Deccisum refert Garc. de Benef. Par.* 5. *c.* 7. *n.* 11. *ad* 5.

3 Item valet post quartum habitationis mensem à muliere coram Parocho oppidi ad quod translata fuit sub præcepto illinc non discedendi, donec aliud statuatur. *Decisum refert Barbos. de Off. Paroch* 1 *c.* 21. *num.* 39.

4 Valet coniugium iuuenis cum meretrice, qui dubitabat impediri à parentibus; & Romam iuerunt; & in quadam Parochia aliquantulum morati erant. *Decisum refert idem ibid. n.* 40.

4 Valet coram Parocho non promoto infra annum. *Congreg. Conc.* 12. *Mart.* 1593.

6 Etiam, licet collatio eius beneficij sit nulla ob defectum examinatorum Synodalium. *Ead.* 31. *Iulij* 1627. *apud Barbos. locit. n.* 51.

7 Non valet coram Parocho illius loci, vbi contrahentes reperiuntur recreationis tantùm causâ, *Decisum refert Garc. loco cit. ad.* 4.

8 Neque coram Sacerdote extraneo, qui habet licentiam à proprio Parocho vnius ex contrahentibus, & ignorat se illam habere, prout ignorat vnus ex contrahentibus. *Decisum refert. Barbos. loco cit num.* 75.

9 Neque valet, si reuerà licentia non est vera. *Congr. Conc.* 7 *Sept.* 1620.

10 Neque in iis qui per fraudem accedunt ad locum, in quo non sit promulgatum Conc. Trid. vt ibi sine Parocho & testibus contrahant. *Ead.* 7. *Febr.* 1602. 5. *Sept.* 1626. 16. *Dec.* 1628. *apud eumdem Barbos. loco cit. n.* 92.

11 Absentia viri, qui discessit anno 1602 vsque ad annum 1627. sine notitia, quòd superuiuat, non est sufficiens, vt eius vxor transeat ad secundas nuptias. *Decisum refert Barbos. ibidem num.* 9. *in vna Mediol.*

12 Parochus benedicens secundas nuptias in casu non permisso, an incurrat suspensionem. Aiunt. Negant *DD. apud Barbos. loco cit. num.* 106.

13 Excusat crassa ignorantia. *Ibidem num.* 107.

14 Eleemosyna occasione benedictionis recipi

recipi debet à Parocho, & non ab alio. *Congr. Rit.* 25. *Ian.* 1602.

MEDICVS.

1 NE vltra tertium diem visitet ægrotum inconfessum, sub variis pœnis etiam arbitrio Ordinarij. *Pius V.* *an.* 1566.

2 Ante Doctoratum promittat hoc idem iuratus. *ibid.*

3 Vol Ordinarij iuramentum hoc exigant, aliter mederi, & ab ingressu Ecclesiæ arceatur. *ibid.*

4 De absolutione visitantis contra hoc decretum, *Vide* ABSOLVTIO *numero* 37.

5 Intelliguntur prædicta de infirmis in lecto iacentibus ob morbum, non podagræ, sed eum qui de se lectum requirit. *DD. apud Barbos. alleg.* 91. *num.* 4.

6 Bulla Pij V. prædicta quotannis euulgetur. *Prou.* 7.

Medici Hebræi aut infideles ne adhibeantur, aliàs negentur Sacramenta & sepultura Ecclesiastica. *Gregorius VIII. anno* 1581.

Vide FIDEI PROFFESSIO *num.* 27.

MIRACVLVM.

1 TRia requiruntur ad miraculum; sit aliquod arduum & difficile; sit insolitum, præter ordinem, & vires naturæ. *S. Thom.* 1. *Par. quæst.* 103. *art.* 7. *ad* 2.

2 Non potest publicari seu venerari vt tale sine approbatione Ordinarij. *Trid. Sess.* 25. *de Inuoc. Sanctorum.*

Vide BEATORVM ET PATRONORVM CVLTVS *num.* 2. *& seqq.*

3 Falsa miracula prædicantes sunt excommunicati excommunicatione Papali. *Nau. cap.* 27. *num.* 113. *v. Excom.* 30.

MISSA.

1 IN celebratione Missarum tollantur omnia quæ auaritiam, irreuerentiam, superstitionem sapiunt. *Trid. Sess.* 22. *cap. prop.*

2 Mercedum conditiones, pacta, quidquid pro Missis nouis datur, illiberales eleemosynarum exactiones. *ibid.*

3 Remoueatur certus numerus Missarum & candelabrum. *ibid.*

4 Ne cui vago & ignoto Sacerdoti celebrare liceat. *Sess.* 32. *cap.* 16. Neque notoriè criminoso. *Idem vbi suprà.*

5 Ne admittantur ad celebrandum non approbati. *Prou.* 1.

6 Alienæ Diœcesis Sacerdotes ferant secum dimissorias duobus non antè mensibus datas, si in Prouincia; quatuor, si extra eam in Italia; sex, si extra Italiam. *Prou.* 1.

7 Neque in Regularium Ecclesiis sine dimissoriis celebrare permittantur. *Decisum referunt DD. apud Barb. allegat.* 11. *num.* 8.

8 Neque in Ecclesiis Monialium celebret quis sine licentia Episcopi, sub pœna suspensionis. *Prou.* 2.

9 Ne cuiquam Missa prima, nisi à peritis instructo, concedatur *Prou.* 1.

10 Missæ nouæ conuiuia, ludi, choreæ tollantur. *ibid.*

11 Celebrent Sacerdotes Missam saltem diebus Dominicis & Festis solemnioribus. *Trid. Sess.* 23. *cap.* 14.

12 detur amplius facultas faciendi plures Missas in die quacumque de causa, *Prou* 5.

13 Vbi non est Clericus, ne celebretur sine licentia Episcopi. *Prou.*

14 Cuicumque capellæ, vbi Missa celebratur, detrahatur aliquid pro Clerico, si aliunde non detur; aut ex pluribus capellarum redditibus, quantum satis est pro vno Clerico. *ibid.*

15 Facultas celebrandi detur sine præiudicio Parochialis Ecclesiæ. *ibid.*

16 Non potest Episcopus cogere Capellanum vt ipsemet celebret, licet in fundatiõne disponatur, quòd Rector celebret; nam per alium potest. *Decis. referunt DD. apud Barb. alleg.* 24. *num* 29.

17 In priuatis domibus, aut extra loca designanda & visitanda ab Ordinariis ne celebretur. *Trid. loco cit.*

18 Non potest Episcopus deputare pro Missa Oratorium in domo priuata. *Paulus V. per litteras Cardinalis Lancellotti* 10. *Martij* 1615. *apud Naldum habes litteras v. Missa num.* 31.

19 Si concedat Papa, adhuc non poterit ibi Missa fieri in Natali Domini, Epiphania, Paschate, Pentecoste, Annuntiatione, Assumptione B. Virginis, Festo S S. Petri & Pauli, & omnium Sanctorum. *Congreg. Rit.* 17. *Nouemb.* 1607. Hoc est, in primo die Paschatis, Pentecostes, &c.

20 In Oratoriis Confratrum ne Missa celebretur diebus Festis ante Missam Parochialem. *Cong. Episc.* 14. *Maij* 1585.

21 In Infirmaria Monialium ne permittatur celebrari Missa. *Eadem* 22. *Augusti* 1605.

22 In Palatio Episcopi & priuato Oratorio eiusdem potest fieri Missa. *Decisum. refertur apud Barbos. allegat.* 23. *num.* 5.

23 Ne semel quidem in habdomada celebret alibi, qui quotidie alicubi celebrare tenetur, nisi alium substituat. *Prou.* 4.

24 Pro Missis ex legato relictis non assignato loco debet Capellanus eligere locum, vt innotescat; an satisfecerit. *Cong. Episc.* 17. *Ian.* 1594.

25 In altari priuilegiato pro certis tantùm diebus, si in eos incidat Festum duplex de præcepto, non potest dici Missa de Requiem. *Congregat. Rit.* 24. *Aprilis* 1627.

26 Debitis horis fiat Missa. *Trident. loco cit.* Et Missæ vespertino tempore non possunt celebrari, sub pœna suspensionis perpetuò à Diuinis. *Pius V. anno* 1566.

27 In diebus Festis præsente corpore potest celebrari Missa solemnis de Requiem *Congr. Rit.* 23. *Maij* 1603.

28 Qui Missam ex obligatione beneficij dicendam omiserit, siue is beneficium obtineat, siue sit mercenarius, in diebus quidem Festis pœnam luat duorum realium; in solemnioribus, quatuor; in ferialibus, vnius. *Prouinc.* 7.

29 Qui Missæ quotidianæ onus habent, si per annum saltem illud obierint, infirmitate impediti per mensem, Episcopi iudicio integram eleemosynam percipere possunt. *ibid.*

30 Si diutiùs ob infirmitatem abstinuerint, eleemosynâ eius temporis careant. *ibid.*

31 Ordo Missarum in Ecclesiis statuatur & seruetur. *Prou.* 1.

32 Potest Episcopus dipensare circa locum, tempus & horam iusta de causa, vt cum eo qui abest ratione studij. *Henriq. lib.* 9. *cap.* 24. §. 4.

33 Anticipata celebratio pro incerto eleemosynam oblaturo est prohibita à *Paulo V. & Congreg. Conc.* 15. *Nouemb.* 1605.

34 Anticipata celebratio eius Missæ, quæ die sequenti facieda erat, conceditur. *DD. apud Barb. alleg.* 24. *num.* 14.

35 Si eligatur persona in fundatione, vt quotidie celebret, non tenetur quotidie, sed titulo honestatis, vel aliâ iustâ causâ semel in hebdomada potest non celebrare. *Barb. ibid. num.* 31.

36 Secùs, si dicatur; Quotidie ibi celebretur; nam per alium supplere debet. *Ibidem.*

37 Stipendia Missarum statui possunt ab Episcopo. *DD. apud Barb. ibid. num.* 8.

38 Non potest statui, ne Sacerdotes accipiant minus quàm taxatum sit. *ibid. num.* 9.

39 Pro stipendio, etiam incongruo, acceptato pro Missa, ea dicatur integrè, & non vna pro pluribus stipendiis, sublatis omnibus priuilegiis. *Congr. Conc. Decreto* 21. *Iunij* 1625.*

40 Qui cum certa eleemosyna suscipit Missam celebrandam, eam ne committat alteri, retentâ sibi parte eleemosynæ. *ibid.*

41 Præscripto eleemosynæ iam acceptatæ pro Missa pendet ab offerente eleemosynam; in casu dubio, ab Ordinario, more locorum. *Ead. an.* 1616. *in declarat.**

42 Præscriptâ taxâ ab Ordinatio tot tamen dicantur Missæ, quot voluerit offerens eleemosynam, etiam minori dato stipendio. *ibid.*

43 Si maior eleemosyna detur vltra taxam, ea tota detur celebranti. *ibid.*

44 Testatore non præscribente eleemosynam pro certo numero Missarum quem desiderat, præscribat Ordinarius. *ibi.*

45 Qui titulo beneficij, capellæ, legati, salarij tenentur celebrare, non potest eadem Missa alteri danti eleemosynam satisfacere. *ibid.*

46 Administratores Missarum non possunt retinere partem eleemosynarum, nisi cùm Ecclesia nullos habet redditus, pro cera, paramentis, &c. subministrandis: & tamen expensis præcisè pro Missa deductis, dicantur tot Missæ, quot fuerunt ab offerentibus præscriptæ. *ibid.*

47 Eleemosynæ quotidianæ ita accipiantur, vt oneribus anterioribus, fiat satis, aliàs reiiciantur. *ibid.* 1625.

48 Noua onera in dies ita recipi possunt, vt infra modicum tempus possit satisfieri, nisi consentiat offerens in longiorem dilationem. *ibid.*

49 Prohibentur capsulæ pro Missis, etiam in Commemoratione, omnium Fidelium Defunctorum, hoc est ad colligendas incertas eleemosynas. *ibid.*

50 Et in prædictis comprehenduntur etiam priuati Sacerdotes. *ibid.* 1626.

51 Onera verò perpetua Missarum à sæcularibus & Clero sæculari ne recipiantur sine licentia Episcopi in scriptis. *ibid.* 1625.

52 Qui non concedat licentiam, nisi constet posse fieri satis oneri nouo perpetuo iuxta morem patriæ examinato reddítu. *ibid.* 1625.

53 Pecuniæ pro iisdem seu bona stabilia deponantur statim penes idoneam personam, vel Ædem sacram, & inuestiantur; & in eorum alienatione fiat semper mentio oneris perpetui Missarum. *ibid.*

54 Depositio & inuestituræ forma prædicta præcipitur sub pœna interdicti eo ipso ab ingressu Ecclesiæ. *ibid.*

55 Reductio Missarum, seu moderatio onerum reseruata est Apostolicæ Sedi. *ibid.*

56 Etiam in legato tenui. *ibid.* 1616.

57 Si in fundatione datur Episcopo reducendi facultas, ea non est sublata. *ibid.*

58 Liber habeatur in vnaquaque Ecclesia, in quo scribantur onera Missarum, & quando fit satis; & à Deputato subscribatur singulis diebus. *Prou.* 1.

59 Tertio quoque mense per idoneos ministros exigatur ratio Missarum. *ibid.*

60 Qui carent hoc libro, Rectores aureo numno mulctentur; qui non scribunt, duodecim solidis. *Prou.* 7

61 In concursu populi, vbi eleemosynæ dantur pro multis Missis, præficiatur, qui colligat & distribuat onera cum eleemosynis, & rationem reddat. *Prou.* 1.

62 Aut depositarius eligatur, qui soluat post onerum satisfactionem. *ibid.*

63 Mulctæ, de quibus suprà, asseruentur in capsa, & dentur iis qui negligentiam supplent. *Prou.* 7.

64 In qualibet Collegiata & Plebe constituatur earum exactor. *ibid.*

Vide ALTARE *n.* 28. CLERICVS *n.* 42. 44. EXEQVIÆ ECCLESIASTICORVM *num.* 1. *& seqq.* FILII CLERICORVM ILLEGITIMI *nu.* 19. FVNCTIONES EPISCOPALES *nu.* 11. 20. HEBRÆI. *nu.* 51. PESTIS *nu.* 10. PROTONOTARII *nu.* 3. 16. 17. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.* 29.

Additio.

1 IN eo, altari, sub quo, vel sub cuius brandella humata sunt corpora defunctorum, non debet celebrari Missa, donec aliò transferatur. *Congr. Episc.* 10. *Nou.* 1599.

2 Ante diem & horis indebitis celebrare non licet, etiam vigore priuilegiorum ante Concilium Tridentinum concessorum. *Decis. refert Lezana in Sum Quæst. Regul. cap.* 21. *num.* 2.

3 Sacerdos alienigena, qui per longum tempus in aliquo loco celebrauit, cuius vita & mores sunt notorij, non est cogendus ostendere litteras commendatitias sui ordinarij. *Congreg. Episc.* 26. *Ian.* 1588.

4 Qui quotidie tenentur celebrare, si ægrotet per duos menses, non tenetur per alium satisfacere. *Petr. Nau. de Rit. l.* 2. *c.* 2. *num.* 210. *& Nald. v. Missa, num.* 11.

5 Per dies quindecim docet idem *Dia. Tract. de Celeb. Missæ Resol.* 27.

6 Per octo dies, vel decem. *Barbos. de Pot. Episc. alleg.* 24. *num.* 32. cui adhæreo.

7 Non potest satisfieri duabus obligationibus vnicâ Missâ, & cum nouo stipendio; nisi in fundatione cautum sit expressè, quòd non teneatur sacrificiũ applicare. Nota expressè. *Congr. Conc.* 13. *Iul.* 1630. *apud Barbos. de Iure Eccl. l.* 3. *cap.* 5. *num.* 38.

8 Qui habuerit obligationem vnius Missæ in hebdomada cum stipendio legato, & confirmato de octo annis in octo annos, potest demandare alteri celebrationem dictarum Missarum cum eleemosyna consueta iuxta morem regionis, retentâ sibi parte dicti stipendij. *Ead.* 7. *Sept.* 1630. *apud eumdem ibid. num.* 39.

MISSÆ RITVS.

1 MIssæ approbatæ pro certis Regularibus non possunt ab aliis dici, nec in eorum Regularium Ecclesiis. *Cong. Rit.* 19. *Nou.* 1622.

2 Missa Rosarij concessa est Dominicanis tantum, non aliis. *Eadem die* 8. *Aprilis* 1628

3 Pro ea solet concedi Missa votiua communis de B. Virgine. *Ead.* 6. *Maij* 1623.

4 Missa S. Mariæ de Carmelo solis Carmelitis conceditur, *Ead.* 6. *Aprilis* 1628.

5 Missæ XV. Auxiliatorum, S. Gregorij pro viuis & pro defunctis, Venetiis & alibi impressæ, de Patre æterno, sunt omnibus prohibitæ. *Eadem ibid.*

6 Non tamen Missæ prohibentur eæ, quæ numero triginta, nomine Sancti Gregorij appellantur; de quibus. *Dial.* 4. *cap.* 55. *Eadem* 28. *Octob.* 1628.

7 Sed & prædictæ nominatim prohibitæ retineri non possunt, sub pœna inflicta tenenti libros prohibitos. *Ead.* 8. *Aprilis* 1628.

8 Capellani Monialium possunt celebrare Missam de Sancta, de quo Moniales recitant Officium; sed cum Missali Romano de Communi, si intra Missale Romanum non est de eo Missa propria. *Ead.* 20. *Nouemb.* 1628.

9 In ipsa Missa ritus & preces approbatæ tantùm adhibeantur. *Tridentin. Seß.22.*

10 Solis Episcopis licet sumere paramenta de altari. *Congr. Rit. 7. Iul. 1612.*

11 Non competit Vicariis Generalibus vt ad eorum Missam ardeant quatuor candelæ in altari, neque quòd duo illis ministrent cum cotta, etiamsi sint Protonotarij. *Eadem Congreg. Rit. 7. Augusti 1627.*

12 Annuli vsus prohibetur in Missa Protonotariis non participantibus, & Doctoribus. *Ead 11. Febr. 1623.*

13 Et Canonicis Cathedralium. *Ead. 20. Nouemb. 1628.*

14 Pileoli vsus in Missa non potest concedi nisi à Papa. *Ead. 31. Ianuar. 28. Martij 24. Aprilis 1626.*

15 Missam inchoatam nemo repetat. *Prou. 1.*

16 In Oratione, *A cunctis*, nomen S. Michaëlis, seu S. Ioannis Baptistæ, si ij sunt Patroni, vel Titulares, ponitur ante Apostolos. *Congr. Rit. 22. Augusti 1620.*

17 Oratio iussa à Superiore dici vltra Collectas de die, non dicitur in Festis primæ Classis. *Ead. 28. August. 1627.*

18 Liber Euangelij non debet dari osculandus nisi Episcopis Prælatis, maioribus, & Principibus magnis, non Gubernatoribus aliisue ministris. *Congr. Episc. 21. August. 1589.*

19 Neque Vicario Apostolico. *Ead. 28. Augusti 1589.*

20 Neque Commendatario, seu illius Procuratori. *Congreg. Rit. 17. Sept. 1611.*

21 Laico Principi non nisi per Clericum deferatur. *Prou. 4.*

22 Cùm oblatio fit in Missa, ne detur patena osculanda. *Prou. 1.*

23 In Missa Feriæ Quatuor Temporum occurrentis in die octaua Natiuitatis B. Virginis præfatio erit ferialis. *Congreg. Rit. 12. Decemb. 1626.*

24 In Canone, nomine Antistitis non sunt nominandi Superiores Regularium. *Ead. 12. Nouemb. 1605.*

25 Communicantes de Ascensione non omittitur in Festis secundæ classis, quæ occurrant infra Octauam Ascensionis, licet de ea non fiat commemoratio. *Ead. 28. Augusti 1617.*

26 Signum quod fit cum patena à fronte ad pectus, est signum crucis. *Eadem 13. Martij 1627.*

26 In Parasceue immittitur particula in calicem sine crucis signo. *Ead. 28. Augusti 1627.*

28 In fine Missæ ad quodcumque altare celebratæ fit reuerentia Cruci infra gradus capite discooperto. *Ead. ibid.*

29 Reliqua in Missali habentur, *& in Thesauro sacrorum Rituum Tom. 1. Auctore huius Operis, vbi multa.*

Vide CARDINALIS *num.* 21. EXEQVIÆ *num.* 30. 53. 54. 55. MISSA *num.* 3. 11. 12. 13.

MISSA PAROCHIALIS.

1 PArochi saltem ter in Hebdomada celebrent. *Prou. 1.*

2 Die Festo duabus horis post ortum Solis fiat Missa. *Prou. 4.*

3 Aliis diebus pro commodo populi. *Ibid.*

4 Si alius est Sacerdos, hic in aurora celebret pro iter agentibus. *Ibid.*

5 Intra fines Parochiæ nulla fiat Missa in die Festo, exceptâ illâ primâ ante Missam Parochialem, sine licentia Parochi. *Ibid.*

6 Si illa prima nocet, tollatur. *Ibid.*

7 Ne gratiâ cuiusquam, anticipetur, aut differatur, neque Concio omittatur. *Prou. 1.*

8 Imperiosi, minaces in hac re coërceantur ab Episcopo, Clericus priuatione beneficij, seu inhabilitate ad beneficia,

neficia; laicus excommunicatione. *Prouinc.4.*

9 Moneatur populus, vt Parochialem audiat Missam. *Prou.1.*

10 Non potest Ordinarius mulctis & pænis per Concilium Tridentinum, etiam in casu notabilis negligentiæ, aut contumaciæ, cogere populum ad audiendam Missam in Parochiali. *Decisum referunt DD. apud. Barbos. alleg. 24. n. 17.*

11 Possunt enim laici eamdem audire in Ecclesiis Regularium ad libitum. *Leo X. 13. Nouemb. 1517. Congr. Episc. 1. Iul. 1606.*

12 Viduæ non excusentur ab audienda Missa vltra mensem. *Prou.1.*

13 Ne quid profanum in Missa publicetur. *Prou.4.*

14 Cùm eleuatur Sacramentum, detur signum sono campanæ, quæ est in turri. *Prou.2.*

Vide DOCTRINA CHRISTIANA *num.15* MISSA *num.15.* REGVLARVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.30.*

Additio.

1 NOn potest prohibere celebratio Missæ in oratorio ruri ædificato per laicum, antequam celebretur Missa Parochialis. *Congr. Concil. 18. Septembris 1627. Congr. Rit. 31 Mart. 1629.*

MISSA CONVENTVALIS.

1 TEnentur Canonici omnino cantare Missam de die, vt lucrentur distributiones. *Congreg. Rit. 28. Ianuarij 1612.*

2 In Cathedralibus & Collegiatis, etiam in ferialibus, fiat Missa cum Diacono & Subdiacono, si numerus sufficiat. *Prou.4.*

3 Canonico celebranti assistens datur, si est immemorabilis consuetudo. *Congr. Rit. 19. Iun. 1604.*

4 Potest Episcopus cogere Canonicos, vt à Capellanis in Quadragesima cantare faciat Missam cum Diacono & Subdiacono. *Eadem 17. Iulij 1627.*

5 Missa votiua, seu de Requiem, non valet pro Missa de die, nisi vt in Rubricis. *Ead. 17. Ianuar. 1627.*

6 Anniuersarium Defunctorum, aut in die depositionis, suppleri non potest pro Missa de die, sed vtraque cantanda est Missa. *Eadem 11. Iul. 1628.*

7 Neque consuetudo contraria induci potest non cantandi Missam Conuentualem de die. *Ead. 16. Ianuar. 1627.*

8 Duæ Missæ, de Festo & de Feria, in Rubricis præscriptæ non debent omitti; neque potest omitti altera, etiamsi celebrandum sit Capitulum. *Eadem 6. Maii 1626. & 16. Ianuar. 1627.*

9 Cùm prædictæ duæ Missæ præscribuntur, ambæ cantentur, & prætereà, si occurrant, anniuersaria fiant, sub pœna perdendæ distributionis omnibus de Choro toto eo die & sequenti. *Prou. 4. ex Miss. Rom.*

10 Missa Natiuitatis Domini in aurora ne omittatur in Collegiatis, neque in Parochialibus, vbi cantatur prima & tertia Missa. *ibid.*

11 Qui benedicit cineres, candelas, ramos, debet etiam cantare Missam sequentem. *Congr. Rit. 26. Febr. 1628.*

12 Missa solemnis in Rogationibus maioribus dicitur de Sancto Marco, si in Ecclesia eiusdem terminatur Processio. *Ead. 23. Maij 1603.*

13 Missa solemnis pro re graui ea est inter votiuas, pro qua conuenit totus Clerus cum Episcopo. *Eadem 19. Maij 1607.*

14 Qui Missam Conuentualem cantare debet, & contemnit, vel negligit, distributione tridui careat, & suspendatur à munere ordinis sui. *Prou.2.*

15 Planetis plicatis in Missa vti possunt Regulares in Ecclesiis propriis insignioribus. *Cong.Rit. apud Alcocer.in suo Caremoniali.*

16 Si ob terræ frigiditatem populus veniat tardè pro solemni Missa, tardius etiam recitetur Hora tertia, potiùs quàm decantetur post sextam. *Ead.apud eumdem ibidem.*

17 Celebrans & ministri sedere possunt dum cantatur Epistola & Graduale. *Ead. apud eundem ibidem.*

18 Sedeat autem ille in loco parato, non in stallo. *Ead. 12.Iunij* 1627.

19 Beneficiati solemniter celebrantes cum Diacono & Subdiacono debent sedere in eodem loco, vbi sedent Canonici celebrantes solemnem Missam, non obstante quacumque consuetudine. *Eadem* 15.*Ianuarij* 1611.

20 Si quid canatur in Missa, præter ea quæ habenrur in Missali, priùs probetur ab Episcopo. *Prou.3.*

21 Hymnus Angelicus Symbolumque non dicuntur in votiua solemni, in qua paramenta violacea adhibentur. *Congr. Rit.19.Maij* 1907.

22 Symbolum totum canatur à Choro, non alternatim cum organo. *Prouinc.3.*

23 Presbyter celebrans neminem thurificet, neque Diaconus det pacem domino loci. *Congr.Rit.5. Iul.* 1614

24 Canonici parati incensantur ante Vicarium. *Ead.6 Martij.* 1610.

25 Beneficiati parati incensantur ante non paratos. *Ead.30.Augusti* 1602.

29 Vicarius non Prælatus duplici tantùm ductu incensatur absente Episcopo. *Ead. 14.Ianuarij* 1617.

27 Vicario etiam Apostolico non datur trina incensatio. *Congr. Episc.* 28. *Augusti* 1589.

28 Gubernatori Prouinciæ thus & pax dantur ante Vicarium Episcopalem, etiam absente Ediscopo. *Ead.* 30. *Iulij* 1592.

29 In aliis minoribus ciuitatibus præsente Episcopo dantur Gubernatori, & posteà Vicario; sed absente Episcopo priùs Vicario, nisi Gubernator sit Episcopus. *Eadem ibid.*

30 Gubernator non Prælatus incensatur post Canonicos Assistentes, ante alios Canonicos Episcopo præsente; absente verò post Vicarium Generalem, etiamsi ille sit vxoratus. *Eadem 9. Maij* 1606. 17.*Nouemb.*1607.

31 Non incensentur mulieres in Ecclesia cum solemnitate distincta ab aliis. *Congr.Epis.29.Aprilis* 1594.

32 Cùm eleuatur Sacramentum, detur signum cum campanis maioribus. *Prouinc.2.*

33 Pax Diacono datur à Subdiacono post datam pacem in Choro Episcopo præsente. *Congr. Rit.17. Iun.* 1606.*&* 15.*Mart.* 1608.

34 Diaconus & Subdiaconus, nisi celebrarint, communicent saltem in Festis. *Trid Sess.23.cap.13.*

Vide PRÆCEDENTIA *n.* 26. 27. PROCESSIO *num.* 25.

Additio.

1 ABrogata est omnis contraria consuetudo non cantandi Missam de die vltra votiuam. *Congr.Rit.*18.*Iul.&* 28. *Aug.*1628.

2 Dignitatibus hinc inde distributis in Choro, incensantur eæ cum Canonicis ab vna parte, deinde aliæ cum aliis Canonicis ab alia; non autem Dignitates omnes simul ante omnes Canonicos. *Ead.7.Decemb.* 1601.

3 Thurificatio cum triplici ductu conuenit vni tantùm, & digniori, id est Episcopo. *Ead.*11.*Decemb.*1604 11. *Nouemb.* 1614.

4 Absente Episcopo thurificatur celebrans triplici ductu. *Eadem 9. Maij 1606. 30. Ian. 1616.*

5 Vicarius Generalis sedens in Choro supra Canonicos duplici ductu, non triplici; si tamen non sit Prælatus. *Eadem 14. Ianuar.* 1617.

6 Dignitatibus & Canonicis Cathedralium & Collegiatarum in suis Ecclesiis duplici ductu fit incensatio, ceteris de Choro vnico ductu. *Ead. 9. Maij* 1606. 30. *Ianuar.* 161.

7 Nisi Portionarij & alij in omnibus & per omnia æquiparentur Canonicis. *Ead. 21. Mart.* 1615.

8 Magistratus æquè ac Canonici post eos æquis ductibus incensatur. *Eadem* 10. *Iunij* 1600.

9 Et hoc in omnibus Ecclesiis, vbi conueniunt Canonici Cathedralis & Magistratus. *Ead. 16. Iunij* 2607.

10 Nec non Canonici Collegiatæ ante Gubernatorem & Officiales. *Ead. 28. Ianuarij* 1618.

11 Semper tota thurificatio facienda est cum vnico thuribulo. *Eadem. 21. Iulij* 1618.

12 Neque probatur duorum vsus in incensatione personarum. *Ead. 15. Martij* 1618.

MONETARIJ.

1 AD Ordinarios locorum, vbi non est Legatus vel Prolegatus, spectat cognitio causæ monetariorum Ecclesiasticorum, etiam Regularium. *Vrbanus VIII. anno* 1627.*

2 Et ad viciniorem Ordinarium, si locus delinquentis est exemptus. *ibid.*

3 Aureas & argenteas monetas tundentes, fabricantes, colorantes, adulterantes, erogantes sæculari Curiæ tradantur. *ibid.*

4 Detinentes, transferentes instrumenta, opem, materiam præstantes, triremium decennali pœna puniantur. *ibid.*

5 Impedientes ne procedatur, priuantur eo ipso beneficiis, officiis, cum inhabilitatione, amissione vocis actiuæ & passiuæ, & excommunicantur. *ibid.*

6 Tenentur omnes consignare acta & scripturas requisiti à prædictis. ibid.

MONIALIVM MONASTERIA.

1 NOua ne erigantur, quibus ad minus 300. scutorum redditus annuus non assignetur pro duodecim sustentandis. *Congregat. Episcop. 27. Maij* 1603.

2 Neque erigantur sine consensu Ordinarij *Ead. 13. Septembris* 1683.

3 Neque sine speciali Sedis Apostolicæ indultu. *Ead. 10 Aprilis* 1615.

4 Neque erigantur nisi in locis muro cinctis, & vbi copia Confessariorum adest, aut facultates conducendi Confessarium aliunde. *Ead. 13. Septembris* 1583.

5 Multiplicatio Monasteriorum euitetur in iis locis, in quibus iam erecta laborant inopiâ. *Eadem ibid.*

6 Prope Monasteria tollantur omnes arbores altæ. *Eadem 13. Aug.* 1585.

7 Portæ duæ tantum concedantur, vna iumentis & vehiculis, altera aliis vsibus. *Prou.* 4.

8 Duabus clauibus vnaquæque claudatur, alterâ apud Præfectam, alterâ apud antiquiorem professione. *ibid.*

9 Si expedire videatur, addatur vestis ab exteriori parte, claue commissa viro fideli. *Prou.* 6.

10 Tres rotæ aut quatuor ad summum, ad ianuam, in collocutorio, in Ecclesia pro sacris vestibus, & prope sedem confessionalem. *Prou.* 4.

11 Rotæ, quæ in Ecclesia, binas valuas ligneas habeat, interiores cum claue apud Præfectam, exteriores cum claue apud Capellanum seruanda, siue alium, iudicio Superioris. *ibid.*

12 In collocutorio nullo modo sit porta, per quam aditus sit in Monasterium. *Gongr. Episc.* 12. *Octob.* 1592.

13 Ostium collocutorij interius sit semper clausum, eiusque clauis sit apud antiquiorem earum, quæ, Auscultatrices dicuntur. *Prou.* 1.

14 Duo ferrei cancelli construantur ibi qui saltem palmo distent alter ab altero *ibid.*

15 Intimo cancello versus Moniales ferrea lamina appingatur immobilis, cui ligneus pannus nigri coloris ligneis, tabellis affixu instar fenestræ, quæ aperiris possit, cùm erit colloquendum, apponatur *ibid.*

16 Lamina sit perforata exiguis foraminibus; & in ea fieri potest quadrata fenestellula, cuius clauis sit apud Præfectam; neque aperienda erit nisi Episcopo, vel Superioribus Ordinis, aut parentibus, & sanguine coniunctis Monialium, aut Notario instrumentum confecturo, vel Concionatori. *ibid.*

17 Clauis ostij exterioris collocutorij committatur Confessario, vel pio viro, qui noctu & certis diebus inuigilet, ne collocutioni sit aditus. *Prou.* 6.

18 Dormitionis locus sit vnus, claue noctu apud Præfectam retentâ. *Prouinc.* 1. & 4.

19 Duo alia Monasterij loca sint communia pro vestibus Monialium, & pro labore manuum. *Prou.* 4.

20 Caminus priuaris cellis ne permittatur; & vbi est, obstruatur. *ibid.*

21 Horti in angustiores fines concludantur. *ibid.*

22 Ea sit clausura Monasterij, vt Monialibus ab externorum hominum aspectu & auditu liberis securè per Monasterium ambulare liceat. *Prou.* 1.

23 Ædes proximæ ne locentur famosis mulieribus. *ibid.*

24 Neque in ea loca migrent Regulares viri, néve areas Monialibus proximas ement, vnde Monialium aspectus fieri possit. *ibid.*

25 Quæ sunt extra mœnia vrbis, si ita videbitur expedire, transferantur intra vrbem. *Trid. Sess.* 25. *capite* 5. *de Regular.*

Vide MONALIVM CVRIA SPIRITVALIS *num.* 21. 26. VISITATIO EPISCOPI *numero*, 27.

MONIALIVM ECCLESIÆ.

1 NE detur ostium, per quod ex Monasterio sit aditus ad exteriorem Ecclesiam. *Gregorius XIII. An.* 1573.

2 Sanctissimum Sacramentum in publica tantùm earum Ecclesia teneatur. *Trid. Sess.* 25. *c.* 10.

3 Ante illud luceat lampas in Ecclesia interiori, & altera in exteriori, quando fores patent. *Prou.* 1.

4 Fenestra, quâ sanctissimæ Eucharistiæ eleuatio prospicitur, altiùs ne pateat cubitis duobus, & vnciis duodecim; latè verò vt Altaris altitudo. *Prou.* 4.

5 Ea perpetuò panno lineo tecta sit, qui tantummodò amoueatur, quando eleuatur Sacramentum, ne Sacerdos ex altari videre possit Moniales. *Prouinc.* 1.

6 Fenestella pro Communione Monialium ita alta sit, vt Sacerdos commodè ministret stans, non genuflexus. *Prouinc.* 4.

7 Eiusdem clauis perpetuò sit apud Confessarium. *Congr. Episc.* 12 *Ianuarij* 1604.

8 Pro Sacris Reliquiis fenestella construatur in pariete exteriori cum tribus clauibus, vnâ penes Episcopum, alterâ apud Confessarium, tertiâ apud Præfectam *Prou.* 4.

9 Organum ne constituatur, nisi locus in quo aptè locetur, Superioris iudicio antè probetur. *Prou.* 1.

10 Prohibentur alia instrumenta musi-

ca, præter harpicordium; quod ad discendam organi artem adhibetur. *Ibid.*

11 Præter Missam nihil ab aliis canatur *ibid.*

12 Ne permittatur in Ecclesiis Monialium cantus simplex vel figuratus à personis sæcularibus. *Congreg. Episc. anno.* 1593.

13 Si viget consuetudo sepeliendi Moniales in Ecclesia exteriori, permittatur. *Ead.*20.*Septemb.*1594.

14 In sepultura Monialium, quæ intra clausuram est, ne sepeliantur extranei. *Ead.*1.*Martij* 1585.

15 Ne instituatur ibi Confraternitas laicorum. *Ead.*6.*Nouemb.*1595.

Vide ORATIO PVBLICA *n.*13.

MONIALIVM CLAVSVRA.

1 CLausura perpetua decernitur *à Pio V. anno* 1566.

2 Votum clausuræ venit sub voto obedientiæ. *Congr. Episc.*19. *Aprilis* 1619.

3 Episcopi procurent clausuram Sanctimonialium: inobientes & contradictores compescant per censuras & pœnas *Trid. Sess.*25.*c.*5.

4 Nemini Sanctimonialium post professionem liceat exire, etiam ad breue tempus, quocumque prætextu, nisi ex aliqua legitima causa ab Episcopo approbanda. *ibid.*

5 Pæna egredientibus est excommunicatio reseruata Papæ. *Pius V. an.*1569.

6 Excipitur causa incendij, lepræ, epidemiæ, de consensu Episcopi, & inscriptis approbata, & ad tempus. *ibid.*

7 Epidemiæ nomine intelligitur quicumque morbus popularis contagiosus. *Congr. Episn.*8.*Nouemb.*1594.

8 Etiam si Regularibus sint subiectæ, debet Episcopus approbare causam. *Pius V. loco cit. & D D. apud Barbos. alleg.*102.*num.*28.

9 Concedentes licentiam exeundi sine causa, committentes, recipientes subiiciuntur prædictæ pœnæ cum priuatione dignitatum, officiorum, inhabilitate, & aliis. *Pius V ibid.*

10 Tectum Monasterij est pats eiusdem *Bonac. de Clausi. Monial. q.*1. *punct.*1. *num.*3.

11 Non possunt egredi ianuam Monasterij ad claudendam vlteriorem ianuam quæ patet exteris. *Gregorius XIII. anno* 1573.

12 Neque exeant ad consecrationem *Congr. Episc.*9.*Octobr.*1584.

13 Nouitiis non detur licentia exeundi ad visendos parentes. *Eadem.*1.*Septembrs.*1617.

14 Neque transferri possunt Moniales pro instructione noui Monasterij inconsultâ Sede Apostolica. *Eadem* 27.*Maij* 1603. *Decisum referunt D D. apud Barbos. loco citato n.*25.

15 Si concedatur translatio, fiat in aurora. *Decisum refertur ibid. n.*26.

16 A viris grauibus & cognatione propinquis. *Prou.*5.

17 Si diuertant aliò, tam in exitu quàm in reditu 20. circiter milliaribus, ad sacram Imaginem, vel ad consanguineos, non violant clausuram. *Sanchez de Op. mor Tom.*2.*l.*8.*cap.*16.*num.*61.

18 Neque conuersæ possunt exire ad ornandum altare in Ecclesia exteriori. *Congr. Episc.*27.*Octobr.*1592.

19 Possunt hæ pro quæstu egredi, ætatis saltem 40. annorum, non pulchræ: neque pernoctent foris. *Eadem.*14. *Aprilis* 1615.

20 Idem conceditur Monialibus Conuertitis si egeant, & cum iisdem conditionibus. *Eadem ibid.*

21 Neque plures quàm octo destinentur ad quæstum. *Eadem* 15. *Septemb.* 1603. *& nnno* 1573. *apud Zechium de*

de Repub.tit.de Reg.c.3.num.15.ver.9.

22 Si deinde non egeant,cessent à quæstu. *Eadem* 14.*Apr.*1615.

23 Incorrigibiles eiici non possunt,neque transferri inconsulta Sede Apostolica. *Eadem* 27.*Maij* 1603.

24 Fugitiuæ reuocentur, & Episcopi iudicio inter Conuertitas reponantur impositâ debitâ pœnitentiâ. *Prou.1.*

25 In causis criminalibus ne educantur è Monasterio, neque ad breue tempus,in aliud Monasterium. *ibid.*

26 E contra nemini liceat ingredi septa Monasterij Monialium sine Episcopi vel Superioris licentia in scriptis obtenta, sub excommunicationis pœna ipso facto incurrenda. *Trid.loco cit.*

27 Non est tamen absolutio reseruata Papæ.*ibid.*Neque in Bulla Gregorij XIII. de cuius mente controuersia est inter Doctores;& iis assentior, qui negant eum reseruasse simplicem ingressum sine licentia summo Pontifici.

28 Fiat in scriptis licentia vt suprà,nisi ingrediatur vnâ cum Episcopo. *Prou.6.* vel nisi periculum sit in mora;tunc enim oretenus dari potest; imò & absque licentia ingressus licet.*Bonac.qu.4.punct.3.n.1.v.Licentiæ,n.8.9.*

29 Vicelegatus non potest ingredi sine licentia Episcopi. *Congreg. Episcop.* 9. *Martij* 1604.

30 Magistratus & Deputati ad curam Monialium, non debent ingredi cum Episcopo, nisi hic eos elegerit. *Eadem* 1. *Martij* 1585.

31 Pueri & puellæ cuiusuis minimæ ætatis non possunt admitti intra septa Monialium. *Eadem* 12.*Febr.*1585.

32 Vbi viget consuetudo introducendi puellas habitum ibi suscepturas, vt per biduum aut triduum sint ibidem, toleretur. *Eadem* 12.*Iunij* 1594.

33 Neque possunt admitti consanguineæ ad visitandas ægrotas, etiam in casu mortis.*Decis.refert Rodr.To.1.q.64.n.11.*

34 Dari debet licentia in casibus tantùm necessariis. *Trid.loco cit.*

35 Statuit Episcopus, quæ operara in Monasteriis ingressum virorum necessarium requirant.*Prou.1.*

36 Nulla de caussa pernoctare possit quispiam in Monasterio, propositâ pœnâ excommunicationis latæ sententiæ.*ibid.*

37 Confessarius non potest ingredi ad aspergendam domum in Sabbato Sancto, neque alio die. *Congreg. Episcop.* 4. *Sept.*1566.

38 Neque vt comitetur Medicos aut operarios. *Eadem* 13.*Sept.*1583.

39 Neque vt audiat confessiones illius infirmæ quæ potest accedere ad sedem confessionalem. *Eadem ibid.*

40 Neque item prætextu sepeliendæ Monialis, aut officium funerale peragendi. *Eadem ibid.*

41 Neque item Processionis causâ. *Prou.5.*

42 In casibus,quibus Confessarius eget socio, non est necessaria licentia pro eo expressa. *Sanchez suprà lib.6.cap.16.num.47.*

43 Administrata extrema Vnctione relinquantur alia Monialibus ad benè moriendum,& exeat Confessarius. *Congr. Episc.*13.*Sept.*1583.

44 Neque Confessarius diuagetur ad aliam partem Monasterij, nec etiam occasione visitandi alias infirmas. *Eadem ibid.*

45 Chirurgi possunt ingredi in casu necessitatis, etiam post signum vespertinum salutationis Angelicæ. *Eadem anno* 1593.

46 Quibus cura est Monialium non possunt ingredi,nisi in casibus necessariis cum paucis sermonibus ac religiosis viris. *Greg.XIII.anno* 1581.

47 Sub pœna Episcopis primâ vice interdicti ab ingressu Ecclesiæ, tum à

munere Pontificali, tum excommunicationis ipso facto non reseruatæ. *Idem ibid.*

48 Aliis autem excommunicationis, & aliis pœnis. *Idem anno* 1575. Et est reseruata absolutio.

Vide ABSOLVTIO *num.* 15.

49 Episcopus non potest ingredi in Monasterium non sibi subditum extra visitationem clausuræ sine licentia Superioris Monialium. *D D. apud Barbos. alleg.* 102. *n* 42.

50 Moniales præsumentes admittere alienos sine licentia vel causa vt suprà, subiiciuntur pœnis excommunicationis reseruatæ & aliis. *Gregorius vbi suprà anno* 1575.

51 Prætereà tribus mensibus carceri mancipetur ea quæ introduxerit marem vel feminam sine licentia; & singulis sextis Feriis panis & aqua tantùm illi detur, & ad annum velo priuetur. *Prou.* 6.

52 Eandem pœnam luent quæ rotæ & ianuæ præficiuntur, licet Præfecta & quæuis alia consenserit. *ibid.*

53 Præfecta subiacet prædictis pœnis, si non impedierit. *Bonac. de Claus. Mon. quæst.* 4. *punct.* 6. *n.* 16.

54 Licentiæ Papales reuocatæ sunt postremò à Paulo V. ingrediendi Monasteria, conuersandi, & cibum sumendi, sub pœna excommunicationis reseruatæ Papæ.

55 Licentiæ in posterum sint nullæ, si non accedit consensus Monialium capitulariter per secreta suffragia. *Vrb. VIII.* 27. *Octobris* 1624. *apud Bonac. de Claus. Mon. q.* 4 *pun.* 5. *n.* 8.

56 Visitare potest Episcopus clausuram non sibi subditarum sine assistentia Superiorum Monasterij. *Congregat. Episc.* 25. *Iunij* 1596.

57 Etiamsi numquam aliàs visitata fuerit. *Ead.* 24. *Nou.* 1617

58 Etiamsi alieno Episcopo sit subiectum Monasterium, eo modo quo Regularibus. *Decisum refert Barbos. alleg.* 102. *num.* 6.

59 Et toties quoties expedire iudicauerit. *Decisum referunt D D. apud Barbos. ibid. n.* 5. *&* 7.

60 Et interrogare Moniales Regularibus subiectas de pertinentibus ad clausuram. *Congreg. Episc.* 25. *Febr.* 1563

61 Et idcircò Monasterium ingredi. *Decisum* 28. *Aprilis* 1584. *refert Barbos. alleg. cit. n.* 8.

62 Neque permittat Episcopus deputari à ciuitatibus aliquos qui comitentur Visitatores Monialium Regularibus etiam subiectarum. *Congreg. Epis.* 22. *Ianuarij* 1616.

63 Potest Episcopus punire Regulares delinquentes circa clausuram. *Gregorius XV. anno* 1622.

64 Recusantibus visitari quoad clausuram possunt ostia frangi ab Episcopo. *Fuscus de Visit. l.* 2. *c.* 19. *vbi plura.*

65 Possunt excommunicari tamquam impedientes iurisdictionem Episcopi: immò excommunicantur in Bulla Cœnæ: *ibid. n.* 15.

66 Inuocari potest brachium sæculare: quod si negligat, excommunicari potest. *Cap.* 2. *de Maledicis, & c.* 1. *de Offic. Ordin.*

67 Excusatur à mortali ingrediens ad duos pedes, & statim regrediens. *Graff. de Cas. reseru. c.* 5. *n.* 45.

Vide CASVS RESEVATI *n.* 3. MONIALIVM RECEPTIO *n.* 26. 34. MONIALIVM EDVCATIO ACTIVA *n.* 9. 14.

Additio.

1 Licentia ingrediendi Monasteria Monialium Regularibus subiectarum danda est ab Episcopo & superiore Regularium Monasterij. *Congreg.*

Conc

Conc. 13.*Nouemb.*1610. facto verbo cum sanctissimo *Congreg.Episc.* 26.*Aug.*1594. & 21.*Febr.*1617.

2 Idem in Diœcesi seruetur, deputato aliquo qui pro Episcopo agat. *Eadem* 21.*Febr.*1617.

3 Episcopus, seu Vicarius primo loco subscribat; in Diœcesi Superior Regularis primo loco. *Ibid.*

4 Exceptis repentinis casibus, in quibus alterius subscriptio sufficit. *Ibid.*

5 Edicta verò de accessu ad Moniales subscribenda sunt ab Episcopo tantùm. *Ibidem.*

6 Vbi verò est consuetudo, quòd à Superioribus Regularibus non petatur licentia, seruetur. *Congregat. Concil.* 21.*May* 1630.

7 Licentia est necessaria in scriptis, alioquin excommunicatio incurritur. *Barbos. de Iure Eccles.lib.*1.*cap.*44.*num.*112.

8 Excepto casu repentino. *Ibid.n.*114.

9 Renouentur licentiæ Medicorum, chirurgorum & operariorum quolibet trimestri. *Congreg. Episc.* 28.*Mart.*1588.

10 Ad conficiendum panem nullus ingrediatur: canes omnes seu catelli in Monasterio non admittantur. *Clemens VIII. apud Moscon.de Maiest.Milit. Eccl lib.*1. *Par.*4.*cap.*4.

11 Fratres Minores non possunt eligi ab Episcopo pro sociis, vt simul ingrediantur Monasterium Monialium. *DD. cum Barbos. loco citato num.*109. quia in eorum Regula summi Pontificis licentia requiritur.

MONIALIVM COLLOCVTIO CVM EXTERIS.

1 Edictum Episcopi contra colloquentes cum Monialibus sub pœna excõmunicationis comprehendit etiam eos qui adeunt Monasteria Monialium non subiecta Episcopo, existentia in sua Diœcesi, si fiat mentio etiam de exemptis. *Doctores apud Barbos.alleg.*102. *num.*74.75.

Vide EXCOMMVNICATIO *num.*36.

2 Licentia alloquendi Moniales Regularibus subiectas debet dari ab Ordinario & superiore Monialium simul. *Congreg. Episc.* 25.*Febr.*1595. nisi obstet contraria consuetudo.

3 Seruetur consuetudo, si est, quòd detur licentia ab Episcopo & Superiore Monialium exemptarum. *Decisum refert Quaran. ver. Monast. Monial. à Congreg. Concilij.*

4 Non permittatur accessus ad Moniales sub prætextu docendi sonum cymbalorum, aut alterius instrumenti, aut musicum cantúmve, ad crates. *Congreg.Episc.* 13.*Sept.*1583.

5 Clericus frequentans Monasteria Monialium, si monitus ab Episcopo non desistat, est suspendendus *Cap. Monasteria. de vita & hon. Cler.*

6 Potest etiam excommunicari. *Cap. Vt Clericorum. ibid.*

7 Patres & matres Monialium possunt eas alloqui sine licentia, non tamen in diebus prohibitis. *Congr.Episc.*15.*Ianuarij* 1616.

8 Item filij Monialium proprias matres. *Eadem* 15.*Mart.*1619.

9 Moniales ipsæ ne cum externis loquantur sine licentia Superiorum in scriptis. *Prou.*1.

10 Pœna iis proposita non loquendi cum externis per tres menses, etiam cum propinquis, ex singulis sextis Feriis se flagellandi cum Psal. Miserere. *Ibid.*

11 Abstineant diebus Communionis, festiuis, tempore Aduentus, Quadragesimæ; & Diuinorum Officiorum, nisi ex necessitate. *Ibid.*

12 Præfecta asseruet omnes licentias scriptas, quas quisque feret; Episcopoque clausuram visitanti, & quoties voluerit, eas exhibeat. *Prou.*6.

Vide HEBRÆI *n*.22. LICENTIÆ *n*.6.7. MONIALIVM COMMVNES LEGES *n*.24. REGVLARIVM IVRA IN ORDINE AD MONIALES EORVM *n*.9. *& seqq*.

Additio.

1 EPiscopus non potest promulgare excommunicationem contra alloquentes Monialem Regularibus subiectam sine licentia ipsorum, sed alias pœnas potest imponere. *Congregat. Episcop.* 1.*Sept*.1617. *apud Barbos. de Iure Eccles. lib*.1. *cap*.44. *num*.168.

2 Subcollector sine licentia Ordinarij alloquens Moniales potest ab Episcopo excommunicari. *Decisum refert Barbos. loco cit. num*.154.

MONIALIVM NVMERVS.

1 PRæfigatur Monialium numerus. *Pius V. anno* 1566.

2 In tantum numerus constituatur & conseruetur, qui vel ex redditibus propriis vel ex consuetis eleemosynis commodè sustentari possit. *Trid. Sess*.25. *c*.3.

3 In numero Monialium comprehenduntur etiam Conuersæ necessariæ. *Congr. Episc*. 6 *Nou*.1595.

4 Saltem quindecim Monialium sit numerus. *Eadem* 27 *Maij* 1603.

5 Episcopus debet numerum præfigere etiam in Monasteriis exemptis cum interuentu Superiorum Regularium. *Gregorius XIII. anno* 1573.

Additio.

1 VIrgo non dicitur coacta ingredi Religionem, sed tantùm inducta; quando à patre instituitur hæres eâ lege, vt in Monasterium ingrediatur;&,nisi ingrediatur,instituit Monasterium,&eidem filiæ relinquit aureos 25. pro alimentis. *Decisum refert Nald. v. Virgo, num*.9.

2 Prohibentur munera quæ erant solita dari in ingressu, seu susceptione habitus; & quod sponte offertur à consanguineis, in commune seruetur; neque fiant conuiuia inter Moniales, & multò minùs cum sæcularibus. *Clemens VIII. apud Moscon. de Maiest. Mil. Eccles. lib*.1. *Part*.4. *cap*.4.

MONIALIVM RECEPTIO.

1 EXcommunicantur omnes,qui quomodocumque virginem, vel viduam, vel aliam mulierem coëgerint inuitam ad ingrediendum Monasterium,vel habitum suscipiendum religionis, vel ad professionem emittendam. *Tridentin. Sess*.15. *cap*.18.

2 Item ij,qui consilium,auxilium,fauorem dederint, quique scientes eam non sponte facere, quoquo modo eidem actui vel præsentiam,vel consensum,vel auctoritatem interposuerint. *Ibid*.

3 Non excommunicantur ij, qui per vim inductiuam, non coactiuam, coëgerint virginem Monasterium ingredi. *Decisum refert Barbos. alleg*.104. *n* 3.

4 Non impedit metus reuerentialis patris nullis præcedentibus minis & verberibus. *Riccius in Praxi Resol*.599.

5 Effectu secuto decretum Tridentini intelligitur. *Barbos. num*.7.

6 Excommunicantur & ij, qui voluntatem prædictarum vel accipiendi vel voti emittendi quoquo modo sine iusta causa impedierint. *Trid. vbi suprà*.

6 Viduam non conuenit admitti ad habitum monachalem virginum. *Congreg. Episc*. 29 *Ian*.1585.

8 Nullo modo admittatur vidua, vt viuat ibi in habitu laicali. *Decisum refert Campanil. Rub*.12 *cap*.16. *n*.31.

9 Illegitimo thoro nata non excluditur. *Congr. Episc. anno* 1592.

10 Tertia soror Monialis ne admittatur sine licentia Sedis Apostolicæ. *Eadem*

Eadem 25. *Maij* 1595.

11 Supernumeraria non poteſt admitti ſine licentia ſacræ Congregationis. *Eadem 6.Febr.*1615.

12 Ad loca vacatura non dentur expectatiuæ. *Eadem 6.Septembris* 1604. * *&* 12.*Maij* 1619.

13 Sub pœna Præfectis Monialium priuationis ſuffragij. *Eadem 6.Sept.*1604. * *& refertur à Campanil. Rub.*12. *cap.*16. *num.*14.

14 Ancillæ ne introducantur in ſeruitium infirmarum, ſeu decrepitarum, ſine licentia Sedis Apoſtolicæ. *Congr. Epiſc.* 22.*Aug.*1605.

15 Moniales ſanctæ Claræ regulariter non habent Conuerſas. *Eadem* 12. *Aprilis* 1619.

16 Neque Moniales ſancti Franciſci. *Eadem* 22.*Nou.*1619.

17 Moniali defunctæ alia ſubrogetur, non autem in eius locum ſupernumeraria. *Eadem* 19.*Aprilis* 1595. *& 6.Septembris* 1604. *apud Campanil.loco cit.*

18 Mortuâ numerariâ, etiam Conuerſâ, ad reliquas Moniales ſpectat capitulariter aliam admittere in eius locum. *Ead. 6.Febr.*1615.

19 Quæ habitum regularem ſuſcipere voluerit, maior ſit duodecim annis. *Trid. loco cit. cap.*17.

20 Habeat annum duodecimum completum, aliàs recurratur ad Sacram Congregationem. *Congr. Epiſc.*1592.

21 Neque habitum ſuſcipiat antequam examinetur ab Epiſcopo, vel eius Delegato. *Trid. loco citato.*

22 Neque dentur ſuffragia à Monialibus antequam fuerit examinata ab Epiſcopo, & data licentia in ſcriptis. *Prou.*1.

23 Anno ſaltem antequam examinetur, propoſitum ſuum aperiat Epiſcopo, Monialibus,& earum Superiori. *Ibid.*

24 Et licet velit ingredi Monaſterium Regularibus ſubiectum,Epiſcopus tamen examinare illam debet. *Congr.Epiſc. apud Barboſ.alleg.*100.*n.*4.

25 Cùm examen ſit puellæ, moneantur parentes & alij de excommunicatione lata ſuprà à Concilio Tridentino. *Prou.*1.

26 Neque per plura Monaſteria vagari permittatur, vt inſpiciat, quem ſibi deligat locum. *Prou.*4.

27 Sed intereà confiteatur Confeſſario Monialium ſemel ſingulis menſibus; & probetur à Monialibus. *Prou.*1.

28 Suffragia deinde dentur tacita,etiam in Monaſteriis Regularium curæ ſubiectis. *Prou.*4.

29 Et duas partes ex tribus ſuffragiorum ferat. *Ibid.*

30 Certè vota ſecreta debent excedere maiorem Capituli partem. *Congregat. Epiſc.*1603.

31 Recepta ſtatim aſſumat veſtes pullas,nigras, vel fuſcas, vel albas, non ſericas,valedicens mundo. *Prou.*1.

32 Poſt ſex menſes à receptione dabitur ei regularis habitus,niſi citiùs vel tardiùs id iudicarit Epiſcopus & Monialium Superior. *Ibid.*

33 Deducatur manè nullâ pompâ; & ſola introducatur in Eccleſiam, vbi Miſsâ auditâ, & ſumptâ Communione, veſtiatur à Superiore vel Confeſſario, addito ſermone pio. *Ibid.*

34 Ne idcircò ingrediatur Monaſterium qui eam veſtit. *Congregat. Epiſcop.* 13.*Sept.*1583.

35 Imponatur ei nomen Sanctæ, non gentilis fœminæ. *Prou.*1.

36 Si facultas datur, priùs Confirmationis Sacramentum ei miniſtretur quàm detur habitus. *Prou.*3.

37 Non exeat ampliùs, niſi pœniteat habitus; ſi exit, nulla detur redeundi facultas. *Prou.*1.

38 Præſcribat Epiſcopus expenſas & ſumptus occaſione habitus. *Deciſum refert*

fert Campanil. Rub.12. cap.16.num.13.

39 Maneant Nouitiæ in loco separato. Congr. Episc. 1603.

MONIALIVM NOVITIARVM ALIMENTA.

1 EXcepto victu & vestitu Nouitiæ illius temporis, quod est in probatione, nihil tribuatur Monasterio de bonis eiusdem, sub pœna anathematis dantibus & accipientibus. *Trid. Sess.25. cap.16.*

2 Tempore Nouitiatus præbeantur alimenta à consanguineis præter dotem depositam. *Congregat. Episcop. 13. Septembr.1583.*

3 Præscribat Episcopus alimentorum expensas. *Prou.2.*

4 Pecunia verò eo nomine decreta, re ipsâ apud certum hominem idoneum deponatur, qui suppeditet necessaria. *Ibid.*

5 Anno probationis durante deponatur pecunia quæ datur nomine dotis seu alimentorum pro tota vita; & post professionem in bonis stabilibus seu censibus implicetur. *Congreg. Episcop.* 1581.

6 Soluatur in ære, non in bonis stabilibus. *Eadem 28. Mart.1588.*

7 Deponatur penes idoneam personam, non affines, neque consanguineos Monialium. *Eadem 5. Iunij 1615.*

8 Pro tertia sorore duplicata portio debet solui intra numerum præfixum: & suffragio carebit in Capitulo, quousque altera ex duabus primis eius sororibus decesserit à vita. *Eadem 26. Augusti 1616.*

9 Pro quarta sorore triplicata portio danda erit. *Eadem ibid.*

10 Conuersæ supernumerariæ soluant dotem Conuersarum duplicatam. *Eadem 30.Sept.1616.*

11 Duplex eleemosyna significat duplicatam summam eius quæ in receptione Monialis intra numerum dari consueuit, ita tamen, vt vbi summa minor est ducentis scutis, ibi saltem soluantur 400. & non minus. *Eadem 6.Sept.1604. * apud Campanil. Rub.12. cap.16. num.14.*

12 Nulla fiat dotium differentia inter terrerias & aduenas. *Eadem 30. Septembris 1616.*

13 Expendi potest dos in vsus communes Monasterij necessarios; si verò sit supernumerariarum, omnino in emptionem bonorum stabilium conuertatur. *Eadem 6. Iunij 1615.*

14 Nulla renuntiatio aut obligatio valeat, nisi fiat cum licentia Episcopi, seu Vicarij intra duos menses proximos ante professionem. *Trid. Sess.25. cap.16.*

15 Nec intelligatur sortiri effectum suum nisi secutâ professione. *Idem ibid.*

16 Si discedat Nouitia, restituantur omnia quæ secum attulit, & cogantur etiam per censuram. *Trid. ibid.*

17 Idem fiat, si moriatur ante professionem. *Decisum refert Barbos. allegat.101. num.40.*

18 Deductis alimentis Nouitiatus. *Azor. Par.1. lib.3. cap.9. quæst.2.*

19 Habitus religiosus non est restituendus, sed pretium. *Decisum refert Barbos. suprà num.36.*

Vide MONIALIVM PROFESSIO *n.*19.

Additio.

1 MVlier, quæ diutiùs mansit in Monasterio in habitu Nouitiæ cum licentia permanendi educationis causâ, potest validè donare ipsi Monasterio, non obstante Decreto Concilij Tridentini, quia non est Monialis. *Decisum refert Barb. de Iure Eccl. lib.1. c.42. n.236.*

2 Facta renuntiatio intra duos menses, etiamsi differatur professio, ex quacomque causa, adhuc valet. *Decisum refert Armendar. l.7. de Regul. n.28. apud Barbos. loco cit. num.254.*

MONIA

MONIALIVM PROFESSIO.

1 ANnus probationis debet esse continuus intra claustra, non interpolatus. *DD. apud Barbos. allegat.*101. *num.*23.

2 In anno bissextili valida est professio post completos dies 365. *Barbos. ibid. num.*20.

3 Si Nouitia de licentia Superiorum exierit cum habitu curandæ valetudinis gratiâ, non interrumpitur idcircò annus. *DD. apud eumdem ibid. num.*28.

4 Nouitia existens in articulo mortis ætatem habens legitimam potest ante annum finitum profiteri, vt lucretur Indulgentias. *Ex Priu. Pij V.*21.*Maij* 1570.si conualuerit,tenetur annum explere. *Beia Par.*4.*casu fin.*

5 Quæ emisit professionem intra annum probationis ad nihil est obligata,nec in foro conscientiæ. *Decisum refert Garc. Par.*11. *cap.*9. *num.*6.

6 Regulariter finito Nouitiatu, aut profiteatur,aut eiiciatur. *Trident.Sess.*25. *cap.*16.

7 Professione fiat ante annum 16. expletum, & anno post habitum susceptum completo. *Idem cap.*15.

8 Aliàs sit nulla. *Ibid.*

9 Ante mensem Præfecta tenetur certiorem facere Episcopum de tempore professionis,sub pœna suspensionis ab officio arbitrio Episcopi. *Idem ibid. cap.*17.

10 De professione emittenda certior factus Episcopus, intra 25. dies examen perficere tenetur, quibus exactis ampliùs se non intromittat. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg.*100.*n.*3.

11 Vicarius non potest examinare, nisi Episcopo impedito. *Ex Trident. Barbos. ibid. num.*8.

12 Fiat experimentum, an legere sciat; aliàs non admittatur. *Congregat. Episcop.* 12.*Ian.*1604.

13 Vt admittatur ab Episcopo, sufficit testimonium Præfectæ, quod in Capitulo Monialium partim de ea admittenda obtentum fuit.*Eadem* 11.*Sept.*1615.

14 Fiat examen hoc ad crates. *Decisum referunt DD. apud Barbos. allegat.*100. *num.*6.

15 Si adest iusta causa & certa suspicionis,fiat examen in Ecclesia Monasterij,vel alia. *Decisum refert Campanil. Rub.*12. *cap.*16. *num.*15.

16 Inducta per vim in Monasterium debet inde educi,& eius indemnitati prouideri. *Decisum refertur apud Barbos. loco cit. num.*7.

17 Si opus est,debet ab Ordinario præfigi certus dierum numerus, 10. vel 20. intra quem Nouitia deliberet, an velit profiteri. *Ibid.*

18 Ex causa differri potest professio vltra annum. *Decisum refert Rodriq. Tom.*3. *quæst.*15. *art.*10.

19 Contradicente maiori parte Monialium non potest Episcopus admittere ad professionem. *Bonac. de Clauf.q.*2.*Par.*10. *diffic.*2. §.6. *num.*6.

20 Omisso examine prædicto, permittendæ sunt tamen professæ in statu suo. *Decisum refert Barbos. loco citato num.*9. Ita vt de professione non liceat dubitare ex hac omissione.

21 Si puella 12.annorum coniugata Religionem ingreditur, vir eius cogendus est expectare per quatuor annos,donec illa profiteatur. *Barbos. alleg.*101. *num.*11.

22 Quæ professa est in anno 15. ætatis suæ, post quinquennium dicitur tacitè professa. *Congregat. Episcop.* 22.*Nouembris* 1619.

23 Propinæ dandæ Superioribus in habitu & professione Monialium sunt prohibitæ; non tamen eleemosynæ, quæ hac occasione per pactum dantur sastristiæ, vel infirmariæ. *Eadem* 5.*Nou.*1616.

24 Conuiuia ne fiant in forasteriis Mo-

nialium à puellæ consanguineis, nec in habitu, nec in professione. *Prou.1.*

25 Expensæ pro professione taxentur ab Episcopo pro rebus necessariis. *Decisum refert Campanil. Rub. 12. cap. 16. num. 13.*

16 Ritus induendi Moniales, & professionis emittendæ, Episcopi curâ sit vniformis. *Prou.5.*

27 Professio emissa scribatur in libro, & subscribat professa, si scribere nouit. *Prou.1.*

28 Sed potest etiam Abbatissa acceptare professionem. *Bonacina vbi suprà quæst.2. p.10. diffic.2. §.6.n.3.*

Additio.

1 Potest Episcopus censuris & pœnis sibi benè visis prohibere Abbatissis & Superioribus Regularibus Monialium, nè puella professionem emittat, nisi priùs exploratâ illius voluntate ab Ordinario. *Decisum refert Barbos. de Iure Eccles. l.1. cap.44. num.10.*

MONIALIVM CONSECRATIO.

1 Tollenda potiùs est hæc consecratio. *Congreg. Episcop.5.Dec.1597. teste Praxi nouâ Episc. Par.1.cap.2.num.3. verb. Virgines.*

2 Non conceditur Monialibus Ordinum Mendicantium. *Eadem 30. Septembris 1616.*

3 Quæ consecrandæ sunt, agant annum 13. ætatis completum. *Eadem ibid.*

4 Non debet ideò Episcopus ingredi Monasterium. *Eadem 13. Sept. 1583.*

Vide MONIALIVM CLAVSVRA *num. 12.46.*

5 Fiat consecratio ad fenestellam Communionis, neque è clausura egrediantur. *Eadem 30. Sept. 1616.*

6 Episcopus non potest demandare Sacerdoti consecrationem virginum. *Maiol. de Irregul. lib.1.cap.29.num.38.*

7 Sed tantùm benedictionem. *Vgol. de Potest. Episc. cap.4.§.11.num.1.* Sed benedictio est consecratio, mutato nomine virginitatis in alia honesta verba, si verè non est virgo; & de hac loquitur *Vgolin. ibi, & cap.32. §.1. num.2.*

MONIALIVM COMMVNES LEGES.

1 Sedi Apostolicæ immediatè subiectæ, etiam nomine Capitulorum sancti Petri, vel S. Ioannis, ab Episcopis tanquam Delegatis gubernentur. *Trident. Sess.25. cap.9.*

2 Ordinationes pro Monialibus cum suis declarationibus refert fusè *Quar. in Summa Bullar. ex Decreto Sacr. Congreg. Episc. pro Regno Neapolitano.*

3 Priores in professione sunt etiam priores in procedendo, licet receptæ fuerint post inferiores professione. *Congreg. Episc. 26 Iunij 1615.*

4 In Choro adsint ad Officia Diuina cum habitu congruenti. *Prou.1.*

5 Orationi mentali bis in die vacent per dimidiam horam. *Ibid.*

6 Semel saltem in mense peccata sua confiteantur, & Eucharistiam sumant. *Trid. loco cit. cap.10.*

7 Diebus Festis sacræ se dent lectioni. *Prou.1.*

8 Communitati studeant in cibo, potu, somno & vestitu. *Ibid.*

9 Tollatur omnis occasio proprietatis. *Ibidem.*

10 In vestiario communi omnes vestes ponantur. *Prou.4.*

11 Lectio ad mensam primam & secundam adhibeatur cum benedictione mensæ & gratiarum actione. *Prou.1.*

12 E cellis inania amoueantur. *Ibid.*

13 Recognoscantur libri earum à Superiore vel Confessario. *Ibid.*

14 Neque retineant, nisi probatos ab Episcopo *Prou.* 5.

15 Ter singulis annis Præfecta cum Discretis cellas visitet, & cuiusque inquirat supellectilem. *Prou.* 1.

16 Prohibeant Ordinarij, etiam in Monasteriis sub cura Regularium, ne recreationis tempore vtantur habitu virorum, neque armis se cingant. *Congreg. Episc.* 17. *Aprilis* 1604.

17 Neque vtantur vestibus muliebribus sæcularium fœminarum. *Prou.* 1.

18 Longè minùs vestibus sacris. *Prou.* 4.

19 Non scribant litteras, nisi ad Superiorem, & Episcopum, sine licentia Præfectæ. *Prou.* 1.

20 Neque ad se missas aperiant, nisi Præfecta priùs eas aperuerit legeritve. *Ibidem.*

21 Sub pœna scribenti, vel recipienti, ne per duos menses exeat è cella, & ieiunet in sextis Feriis in pane & aqua. *Ibidem.*

22 Si litteræ suspicionem criminis habant, ea prætereà priuetur facultate loquendi cum exteris per sex menses & velo. *Ibid.*

23 Idcircò non habeant priuatim attramentum, nec calamum. *Prou.* 6.

24 Excommunicatio lata contra loquentes non includit mittentes litteras. *DD. apud Barbos. alleg.* 102. *num.* 81. *&* 82.

25 Tollatur abusus secedendi in cellam, vestiendi vestes lugubres in morte parentum. *Congreg. Episc.* 22. *Ianuarij* 1604.

26 Exteris intra Monasteriis admissis eæ solùm imperent, quas Præfecta elegerit, aliæ nec eos alloquantur. *Prou.* 4.

27 Facie sint opertâ, cùm ab aliis videri possunt. *Ibid.*

28 Non alantur in Monasterio boues, equi, iumenta. *Prou.* 1.

29 Aliàs Præfecta per tres menses amoueatur ab officio.

30 Nihil in Monasteriis asseruetur tritici & frugum ad vsum exterorum. *Prou.* 4.

31 Neque liceat depositi aut custodiæ causâ habere pecuniam, gemmas, vestes, vasa florum. *Prou.* 1.

32 Neque cibum parent exteris, aut vendant esculenta, exceptis rebus minimi momenti pro infirmis & consanguineis. *Congr. Episc.* 1 *Iulij* 1606.

33 Vetitum quoque sit omnino dari aliquid per rotam portamve eleemosynæ causâ; sed aliâ ratione fiat eleemosyna iudicio Episcopi. *Prou.* 4.

34 Præscribat Episcopus rationem victus & taxam, à quibus non recedat Præfecta, sub pœna suspensionis ab officio. *Ibidem.*

35 Æs alienum supra quinquaginta aureos ne contrahatur sine consensu Deputatorum, aut etiam Episcopi. *Ibid.*

36 Nec ædificium fiat sine iisdem. *Prou.* 1.

37 Legantur Regulæ communes quotidie, saltem caput vnum, à primo ad vltimum, & deinceps eodem modo. *Prou.* 1.

38 Decreta quoque Maiorum ad Moniales attinentia in communem linguam translata. *Ibid.*

Vide HORÆ CANONICÆ *num.* 16. MONIALIVM OFFICIALES *num.* 39.

Additio.

EX *Constit. Clementis VIII. apud Moscon. de Maiest. M. lit. Eccl. lib.* 1. *Par.* 4. *hæc iubentur:*

1 Litteræ seu Epistolæ nullo modo à Monialibus scribantur sine licentia Superiorum, nec recipiantur, nisi priùs lectæ fuerint à Præfecta Monasterij.

2 Prohibeant Prælati, ne à Monialibus munera fiant aliis sæcularibus, nisi, quæ charitatis causâ iudicauerit Præfecta, de bonis communibus, nomine, &

de licentia Conuentus: mellaria penitus abolenda, tantummodò esculenta, poculenta, & parua munuscula concedantur eo modo & formi, quibus suprà.

3 Nulla Monialis audeat accipere aliquid de communi sine licentia; neque Officiales possint aliquid expendere de bonis communibus sine dicta licentia.

4 Nulla Monialis possit dispensare aliquid de bonis suis; & si quæ dispensationes fient, nullæ intelligantur, & applicentur Monasteriis.

5 Nulla item ponatur in Infirmaria nisi iussu Medici.

6 Prohibeantur cantus figurati, & instrumenta omnia ad sonum: organa in Ecclesia extra clausuram permittantur, & Moniales per seipsas dicant Officium Diuinum.

7 Nulla Monialis vel alia persona sæcularis audeat celebrare facere in Ecclesiis Monialium priuatas Missas, præter eas quæ à Capellanis deputatis celebrari solent, sine licentia Ordinarij.

8 Vnaquæque Monialis sola dormiat, & tot cellæ fiant quot Moniales. *Hæc Clemens VIII.*

MONIALIVM OFFICIALES.

1 Electio Abbatissarum & Præfectarum fiat per vota secreta, ita vt eligentium nomina nunquam publicentur. *Trid. Sess. 25. cap. 6.*

2 Filia scænici vel histrionis non potest eligi in Abbatissam. *Maiol. de Irregul. lib. 1. cap. 29. num. 12.*

3 Neque corrupta virgo, quantumuis pœnitens, & irreprehensibiliter viuens, sine Papæ dispensatione. *Idem ibid. n. 14.*

4 Neque bigamia, neque ea, quæ post votum castitatis præuaricata est, cum qua Episcopus non potest dispensare. *Idem ibid. num. 14.*

5 Neque violans interdictum. *Idem ibid. num. 46.*

6 Neque vidua, sine licentia Sedis Apostolicæ. *Congr. Episc. 15. Iule 1616.*

7 Illegitimo thoro nata non excluditur, quò minùs Abbatissa possit eligi. *Eadem 1592. contra Maiolum loco citato num. 10. 11.*

8 Excluditur Monialis ambiens Præfecturam. *Prou. 1.*

9 Ne sit minor 40. annis, & quæ octo annis post professionem expressam laudabiliter vixerit. *Trid. loco cit. cap. 7.*

10 Si nulla sit cum prædictis qualitatibus, ex alio Monasterio eiusdem Ordinis eligatur. *Idem ibid.*

11 Si incommodum est, eligatur ex iis quæ 30. annum excesserint, & annis quinque post professionem rectè vixerint, Episcopo consentiente. *Idem ibid.*

12 In electione Præfectæ Monialium Regularibus subiectarum potest Episcopos interesse per se, vel per alium, vnà cum Superioribus earum, sine impensa earumdem. *Gregorius XV. anno 1622.* *

13 Vnde debet moueri, & expectari vsque ad tempus præfinitum ab Episcopo, si velit adesse; secùs, eo non monito, vel non expectato, poterit ille punire Regulares. *Congreg. Concil. decreto impresso 1626.* *

14 Ius tamen confirmandi Præfectas non datur Episcopis. *Eadem in declarat. impressa 1623.*

15 Qui electioni præest, ante cancellorum fenestellam accipiat vota. *Trident. loco cit. cap. 7.*

16 Debet eligi Abbatissa cum duabus partibus suffragiorum ex tribus, nisi aliud habeat consuetudo. *Congregat. Episcop. 20. Nou. 1585.*

17 Potest fieri per vota ore tenus accepta à Superioribus cum duobus testibus. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg. 102. num 46.*

18 Ad suffragia ægrotarum recipienda in hac electione non licet ingredi Monasterium.

nasterium. *Congregat. Episcop.* 21. *Iunij* 1595.

19 Vltra triennium ne duret officium, sub pœna nullitatis. *Gregorius XIII. anno* 1583.

20 Neque Episcopus potest prorogare triennium. *Congreg. Episcop.* 20. *Februarij* 1615.

21 Et Decretum Gregorij XIII.seruetur in omnibus Monasteriis, etiam Militiarum, & Ierosolymitanæ. *Eadem* 22. *Maij* 1604.

22 Possunt tamen eligi singulis annis intra triennium. *Eadem* 18. *Septembris* 1595.

23 Vicaria ne sit soror Præfectæ, quæ neque sit Discreta, neque Ianitrix, neque Scriba, neque Cellaria. *Prou.*1.

24 Discretæ quatuor sint, & sex, si vltra 40. sint Moniales. *ibid.*

25 Vicaria & Discretæ, si mos est, tacitis suffragiis eligantur coram Superiore, aut eius ministro. *ibid.*

26 Satis est, si cum pluribus votis, dimidiâ parte. *ibid.*

27 Aliæ Officiales (nisi Monialium suffragiis creari soleant) eligantur ab eo qui electioni præest vnà cum Confessario, Præfecta, Vicaria, & Discretis. *ibid.*

28 Monialis ambiens officia directè per se, aut per aliam, in Capitulo per tres sextas Ferias ad pedes singularum terram deosculans suam accuset ambitionem. *ibid.*

29 Idem faciant eæ quæ illi fauerint; & officio obtento priuentur arbitrio Superioris. *ibid.*

30 Duæ Moniales maturæ præficiantur Monialium laboribus. *ibid.*

31 Et curent in loco laborum adhiberi lectionem. *ibid.*

32 Duæ aliæ præficiantur custodiæ tritici & farinæ cum duabus diuersis clauibus *ibid.*

33 Electæ suscipiant officia data, alioquin sine iusta causa à Superiore probata, eiusdem arbitrio iure suffragij priuentur. *ibid.*

34 Biennio durent officia, aut, vbi est consuetudo, ad summum triennio; vacent deinde tantumdem temporis, nisi ex graui causa, iudicio Superioris. *ibid.*

35 Amoueri tamen possunt ante tempus ob culpam ipsarum. *ibid.*

36 Præfecta in grauibus negotiis consulat suas Discretas. *ibid.*

37 In grauissimis conuocet Capitulum: in quo ius suffragij non habeant, nisi quæ triennio moratæ fuerint post professionem. *ibid.*

38 Singulis tribus mensibus ad Capitulum referat summarià rationes dati & accepti; quotannis autem Superiori & Curatoribus deputatis *ibid.*

39 Arca pecuniæ communis habeatur cum duplici claue, alterâ apud Præfectam, alterâ apud maiorem Discretam. *ibid.*

40 Ambæ intersint cum Scriba ad deponendam seu extrahendam pecuniam. *ibid.*

Vide ABBATISSA *n.6.* MONIALIVM NOVITIARVM ALIMENTA *n.7.*

Additio.

1 NOn excusantur, si per ignorantiam Decreti Concilij Tridentini eligant Abbatissam per vota non secreta; & electio est nulla, ita vt neque Episcopus dispensare possit in hac nullitate. *Decisum referunt Doctores apud Barbos. de Iure Eccl.l.*1.*c.*45.*n.6.*

2 Non est secreta electio, quando vnum suffragium publicatur. *Rota apud eumdem ibid.n.*22.

3 Item, quando aliqui ex Electoribus vnicã schedulam recipiunt vnico nomine notatam, & nomen electæ notum Scribæ vel alteri reponunt in capsula. *ibid.n.*13.

4 Item, quando accipiunt de manu Scribæ duas ſchedulas, & vnam, quam voluerint, reponunt, alteram ſcindunt. *Deciſum referunt DD. vbi ſup. n. 13.*

5 Item, quando eligentes ſchedulam reponunt aliquo ſigno notatam, vt innoteſcat Scrutatoribus, vel vni ex illis, quòd talis Elector eligit illam notatam in ſchedula. *Deciſum referunt DD. ibid. num. 14.*

6 Si diſcordant Moniales in electione, Epiſcopus aſſignet certum tempus; quo elapſo poteſt Epiſcopus nominare quam voluerit. *Congr. Epiſc. 20. Nouembr. 1585. vbi ſuprà n. 27.*

7 Votum dare non poteſt Epiſcopus aut alius ſcrutator in caſu diſcordiæ. *Deciſum refert Lauor. Var. Lucubr. tit. 4. c. 24. num. 42.*

8 Electio Prioriſſarum S. Claræ per ſchedulas & vota ſecreta fiat, aliàs eſt nulla. *Sixtus V. apud Emman. Rodr. in Addit. Tom. 3. c. 3. n. 12.*

9 Conſtitutiones Gregorij XIII. & Sixti V. de triennio in Abbatiſſarum electione locum non habent in iis quæ fiunt per præſentationem & inſtitutionem. *Barboſ. loco cit. num. 37.*

10 Illegitima ſi eligatur in Abbatiſſam vel Prioriſſam (ſecluſis Religionum priuilegiis) electio eſt nulla. *Deciſum referunt DD. cum Barboſ. loco cit. n. 21.*

11 Ianitrices, Auſcultatrices & Sacriſtæ ſint annorum 40. vel de ſenioribus Monaſterij; & ſeniores comitentur ingredientes Monaſterium. *Clemens VIII. apud Moſcon. de Maieſt. Mil. Eccl. lib. 1. Par. 4. cap. 4.*

MONIALIVM CONVERSÆ.

1 PRo quæritando victu Monialium prouideant Ordinarij de Conuerſis aut piis perſonis. *Pius V. anno 1566.*

2 Conuerſis minimùm 40. annos natis, & Superiori probatis, facultas ſit exeundi pro neceſſariis negotiis, permittente etiam Præfectâ. *Pron. 1.*

3 Cui etiam liberum ſit eas intra ſepta ſemper retinere: & erit laudabilius. *ibidem.*

4 Exeuntes prodeant binæ, neque longiùs procedant quàm vt ſe inuicem aſpicere & audire poſſint. *ibid.*

5 Si contingat ex vrbe egredi dormiant in eodem lecto. *ibid.*

6 Caueant, ne in cuiuſquam famoſæ perſonæ domum introeant, neque in locis ſuſpectis pernoctetur. *ibid.*

7 Neque litteras mandatáve clàm perferant. *ibid.*

8 Delinquentibus pœna ſit carcer, aut etiam grauior. *ibid.*

Vide MONIALIVM CLAVSVRA *n. 18. 19. 21.* MONIALIVM RECEPTIO *n. 14. 15. 16.* MONIALIVM ALIMENTA *n. 10.*

Additio.

1 NVlla Monialis poſſit retinere Conuerſas penes ſe; & numerus Conuerſarum non excedat tertiam partem Monialium. *Clemens VIII. apud Moſcon. de Maieſt. Mil. Eccl. lib. 1. Par. 4. cap. 4.*

2 Famulæ ſæculares pro ſeruitiis particularium Monialium ne permitantur. *Idem ibid.*

MONIALIVM EDVCATIO ACTIVA.

1 EXcommunicantur à Concilio Tridentino cogentes feminam ad Monaſterij ingreſſum, vt ibi ſæculari habitu retento educetur, donec ætatis aptæ ſit matrimonio. *DD. apud Barboſ. alleg. 104. num. 5.*

2 Nimirum effectu ſecuto. *Ibid. n. 7.*

3 Vbi prohibitum eſt admitti puellas ad habitum monachalem, ibi ne admittantur ad educationem. *Congregat. Epiſc.*

*Episc.*28.*Martij* 1588.

4 Neque fiat educatio in Monasterio Conuertitarum. *Ead.*12.*Martij*1619.

5 Quæ tutò domi non possunt ali, suppeditato victu in Monasteriis collocandæ sunt. *ibid.*

6 Viduis & aliis Nobilibus non conceditur nisi à Papa, vt in Monasterio perpetuò viuant, & cum consensu Monialium *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg.* 102.*n.*67.

7 Determinetur numerus puellarum educandarum *Congregat. Episcop.* 27. *Maii.* 1603.

8 Ne admittantur sine licentia Sacræ Congregationis Episcoporum, & cum conditionibus ab ea præscriptis. *Eadem ibid.*

9 Nimirum, ne sint minores septennio, neque maiores annis 25. sine ancillis ingrediantur: si semel egrediantur, ne possint redire: teneantur ad clausuram: recipiantur cum licentia in scriptis de consensu Abbatissæ: si ob ægritudinem de consensu Superioris Abbatissæ & Monialium exierint, cum eorumdem consensu redire possunt: vtantur vestimento modestiæ virginalis: non sint supra numerum: quolibet semestri anticipata soluatur portio pro alimentis: sit locus separatus à Monialibus pro earum dormitione & operibus. *Hæc apud Zerol. in Praxi v. Moniales.*

10 Et requiritur consensus Monialium singillatim, vt admittantur. *Congreg. Episc* 4. *Ianuarij* 1608.

11 Neque permittatur, quod iisdem dietim à parentibus transmittatur victus, sed certa soluatur pecunia. *Eadem* 27. *May* 1603.

12 Expleto ætatis anno 25. Episcopus constituat terminum ad exeundum, vel habitum regularem suscipiendum. *Decis. refert Fr. Leo in Thes. fori Par.* 2. *cap.*16. *n.*54. *&* *Barbos. alleg.* 192. *num.*65.

13 Quæcumque ex iis voluerit Monialis fieri, ad suos redeat; apud quos per mensem maneat, antequam examinetur ab Episcopo. *Prou.* 1.

14 Si infirmentur & testari velint, dari debet licentia Notario & testibus ingrediendi Monasterium. *Congregat. Episc.* 1595. *citata à Naldo v. Moniales, num.* 14.

MONIALIVM CVRA SPIRITVALIS.

1 Episcopus gubernet Moniales spirituali gubernio, non temporali. *Congreg. Conc. ad Sess.* 25. *c.*9.

2 Moniales inuicem se percutientes, etiam exemptas, potest Episcopus absoluere. *Barbos. alleg.* 105. *n.* 55.

3 Visitet quoad clausuram omnes. *Vide* MONIALIVM CLAVSVRA *à n.*56.

4 In visitatione Monialium audiet eas ad crates, non intra septa Monasterij. *Gauantus de Visitat.* §.8. *in Annot.*

5 De quibus examen fiat in visitatione, compendio collegit *Gauantus ibid.* §.11. *à n.*16.

6 Confessarij sint ætate prouecti & prudentes, qui semel saltem in mense Moniales audiant, eisque Eucharistiam ministent *Prou.* 1.

7 Ordinarij triennio tantùm durent. *Congreg. Episc.* 4. *Iul.* 1594. *&* *refert Campanil. Rub.* 12. *c.* 16. *num.* 5.

8 Etiam ij qui Regularibus subiectas audiunt. *Ead.* 15. *Febr.* 1593.

9 Mutentur potiùs post biennium, & ad summum post triennium, *Prou.* 1.

10 Habentes curam animarum munere Confessarij ordinarij Monialium fungi non possunt. *Congregat. Episc.* 10. *Aprilis* 1615.

11 Extraordinarius Confessarius bis aut ter in anno offeratur Monialibus. *Trid Sess.* 25. *cap.* 10.

12 Deputentur extraordinarij in communi,

muni,non in particulari pro hac vel illa. *Congr. Episc.* 15. *Febr.* 1593.

13 Qui fuit Ordinarius aliquando,ne detur iisdem vt extraordinarius,nisi aliud Episcopo videatur. *Prou.* 3.

14 Monialium Regularibus subiectarum Confessarij ordinarij & extraordinarij sunt approbandi ab Episcopo. *Gregorius XV. anno* 1622.*

15 Post debitam monitionem factam Superioribus potest eos Episcopus amouere. *ibid.*

16 Nec satis est,quod ij sint approbati ad laicorum confessiones, sed nouâ opus est approbatione. *Declar. Gregor. XV. anno* 1723.

17 Neque approbatus pro vno Monasterio censetur approbatus pro alio. *ibid.*

18 Aliter confessiones sunt nullæ. *ibidem.*

19 Neque extraordinarius pro vna vice approbatus potest pluries easdem audire. *ibid.*

20 Non tenetur Episcopus significare causam Superioribus,cur amoueat Confessarium;eius tamen oneratur conscientia. *ibid.*

21 Confessionalia ne sint in sacristiis, seu locis occultis, & remotis,sed in Ecclesiis exterioribus. *Congr. Episc.* 29. *Nouembris* 1605.

22 Ingredi possunt de licentia Superiorum ad ministranda Sacramenta infirmis: quo casu duæ aut tres seniores semper assistant. *Prou.* 1.

23 Etiam post datum signum Salutationis Angelicæ vespertinum. *Congr. Episc* 1593.

24 In aliis casibus *vide* MONIALIVM CLAVSVRA *à n.* 27. *ad.* 44.

25 Ne morentur in domibus Monialium cibi capiendi causâ,nisi confessionis tempore. *Prou* 1.

26 In habitatione pro Confessario contigua Monasterio ne sint roræ crates, neque ianuæ, quibus erant in Ecclesiam. *Congr. Episc.* 13. *Sept.* 1583.

27 Neque lecti habeantur ibi *Eadem* 7. *Martij* 1617.

28 Non dietim victus illis subministretur,sed quędam pecuniæ summa quotannis constituatur. *Ead.* 22. *Augusti* 1605.

29 Nequs aliud communiter seu priuatim illis tribuatur; neque ij sponte oblatum aut donatum quidquam recipiant,propositis pœnis,non tamen censuris. *Ead.* 28. *Nouemb.* 1605.

30 Si exorcizanda est à Confessario Monialis,habitâ licentiâ à Sede Apostolica, exorcizetur in Ecclesia exteriori clausis ianuis, præsentibus feminis honestis consanguineis, vel aliis prouectæ ætatis; neque aliò diuertatur. *Eadem* 1. *Iulij* 1606.

31 in sepultura Monialium nullum ius competit Parocho,sed tantùm Confessario. *Ead.* 7. *Ian.* 1603.

32 Capellani Monialium approbentur à Superiore Monasterij. *Prou.* 1.

33 Missam dicere possunt,quæ concordat cum Officio Monialium in Choro, sed ritu Romano, qui Romano vtuntur Breuiario, & Missâ sumptâ de Communi,si propria non habetur, in Missali Romano. *Congregat. Rit.* 20. *Nouembris* 1628.

34 Annum stipendium certa summa pecuniæ detur, nisi Episcopus eius loco dari triticum vel vinum concesserit *prou.* 4.

35 Nihil accipiant,etiam quod vsui sacro deseruiat,néve quid elaboratum,ac ne laborem quidem opúsve quod in vestibus faciendis ponitur. *ibid.*

36 Neque ab vlla, nisi à Præfecta,seu ea quæ sacristiæ præest, celebrandi Missas munus suscipiant. *ibid.*

37 Neque colloquantur cum Monialibus sine licentia in scriptis, nisi cum iis

quæ

quæ sacristiæ præsunt,& de necessariis ad totam Ecclesiam. *Prou.*1.

38 Concionatores dentur apti saltem bis in singulos menses ad cancellos collocutorij,vel Ecclesiæ.*ibid.*

39 Neque iis liceat cum Monialibus separatim loqui.*ibid.*

Vide MISSA *num.*8.21.

Additio.

1 NOn licet Generali audire Confessiones Monialium sui Ordinis sine deputatione speciali Episcopi. *Congreg.Conc.*13.*Nou.*1627.

MONIALIVM CVRA IN TEMPORALIBVS.

1 MOnialiles eæ,quæ vigore instituti sui bona stabilia non possederunt, in posterum ea possunt retinere. *Congr.Episc.* 28.*Martij* 1588.

2 Omnia bona mobilia & immobilia Conuentui incorporentur. *Trid. Sess.*25. *cap.*2.

3 Administratio bonorum sit penes Officiales tantùm:& hæ sint amouibiles. *ibid.*

4 Mobilium vsus sit pro necessitate cuiusque; & iuxta statutum paupertatis, quam profitentur.*ibid.*

5 Quæ in his deliquerit, biennio voce actiua & passiuâ priuata sit.

6 Quidquid acquisierint. ad Abbatissam deferatur; quæ in primis subueniat arbitrio suo necessitatibus illius, cuius opera vel contemplatione sunt res datæ: reliquum conuertatur in vsum communem. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg.*103.*num.*3.

7 Si ære alieno grauatæ non habent vnde viuant, vestiántve, adstringantur parentes & consanguinei vsque ad secundum gradum, necnon heredes bonorum eorumdem parentum, ad iis subueniendum. *Congr.Episc.*1562.

8 Prædia locentur sub hasta auctione factâ, nisi aliud magis expediat. *Prouinc.*4.

9 Ne cogantur Moniales contribuere aliquid Seminario, si beneficia non sint eis vnita.*Congreg. Episc.*1593.

10 Si quæ fiant alienationes, moneatur Episcopus. *Prou.*4.

11 Inuentarium bonorum & iurium in Archiuio Episcopali asseruetur. *ibid.*

12 Non possunt Ordinarij deputare Religiosos particulares cuiuscumque gradus in administratores bonorum Monialium.*Congr.Episc.*22.*Aug.*1605.

13 Procuratores Monialium quolibet triennio mutari debent. *Eadem* 31. *Iunij* 1615.

14 Iidem quotannis suæ administrationis rationem reddant. ... 1.

15 Præfecta quoque deputatis curatoribus.*ibid.*

16 Eadem neminem admittat ad Monasterij procurationem, vel famulatum, quem non probarit Episcopus.*ibid.*

17 Et eodem modo eligantur Medici, tonsores,& alij ministri.*ibid.*

18 Translatâ Moniali ad aliud Monasterium pro eiusdem gubernatione, non licet transferre fructus dotales. *Congreg. Episc.* 9.*Octob.*1618.

19 Fugitiuâ Moniali inter Conuertitas repositâ,dentur Monasterio Conuertitarum bona illius; sed post eius obitum priori Monasterio restituantur. *Prou.*6.

Vide MONIALIVM CLAVSVRA *n.*22. 35. MONIALIVM COMMVNES LEGES *n.* 34. 35. 36. MONIALIVM OFFICIALES *n.* 37. 38. MVNERVM LARGITIO VETITA REGVLARIBVS *per totum*, REGVLARIVM IVRA IN ORDINE AD MONIALES EORVM *n.*14.15.16.

MONITORIA.

Vide EXCOMMVNICATIO.

MONTES PIETATIS.

1 APprobantur cum solutione vltra sortem pro ministris & rerum custodia. *Leo X. anno* 1515.

2 Moderata sit tamen solutio. *ibid.*

3 Prædicantes contra Montes ritè institutos, seu disputantes, ipso facto sunt excommunicati. *ibid.*

4 Episcopi ex officio suo iuxta sacros Canones cognoscant eleemosynas Montis pietatis, seu caritatis, & exequantur, non obstantibus quibuscumque. *Trid. Sess.* 22. *cap.* 8.

5 Etiamsi cura ad laicos pertineat, & exemptionis priuilegio sint minuti. *ibid.*

6 In Statu Ecclesiastico excommunicantur omnes inferiores Episcopis, qui quouis prætextu vel colore præsumunt pecunias ad Montes pios attinentes in alios quàm in vsus pauperum disponere, cum obligatione restituendi. *Paulus V. apud Nald. v. Furtum, num.* 12.

MVNERVM LARGITIO VETITA REGVLARIBVS.

1 NIhil donare possunt Regulares vtriusque sexus. *Clemens VIII. anno* 1594.

2 Præter leuiora, esculenta aut poculenta, seu ad deuotionem spectantia, nomine communi. *ibid.*

3 Neque per se, neque per alios. *ibid.*

4 Neque Ordinariis ex causa benedictionis, habitus tradendi, aut professionis Monialium. *ibid.*

5 Neque ipsis Religiosis inter se, nisi minima, & cum licentia Superiorum in scriptis. *ibid.*

6 Prohibetur etiam erogatio pecuniæ in honorem alicuius, seu grati animi testificationem quouis modo significandam. *ibid.*

7 Quicumque recipit, tenetur ad restitutionem Monasterio. *ibid.*

8 Pœnæ imponuntur dantibus, priuationis officiorum, inhabilitatis, vocis actiuæ & Passiuæ ipso facto, furti & simoniæ. *ibid.*

9 Quotannis legantur hæc coram Regularibus, & pro Monialibus in communem conuertantur. *ibid.*

NOTARIVS.

1 POssunt examinari ab Episcopo Notarij, quicumque ij sint; & inepti prohiberi ad tempus & in perpetuum. *Trid. Sess.* 22. *c.* 10.

2 Collegium Notariorum Curiæ Episcopalis, si multi sunt, restituatur, quod certum numerum pro Diœcesis conditione contineat. *Prou.* 1.

3 Statuta conficiantur ab Episcopo approbanda. *ibid.*

4 Idonei tantùm per examen Episcopi recipiantur. *ibid.*

5 Reiiciantur ij, qui de iure non possunt esse testes, vt indigni. *ibid.*

6 Neque admittantur ij, qui 25. annum non attigerint, & per quadriennium in Notariatus officio integrè peritéque non sunt versati. *ibid.*

7 Iurent se nihil dedisse vel promisisse pro obtinendo hoc officio antequam admittantur. *ibid.*

8 Itémque, quod fideliter munus hoc exercebunt, nihil recipient à litigatoribus vel aliis eorum nomine, præter taxam Episcopi: non curabunt, vt sibi causæ committantur: neque promotores erunt vel procuratores in causis coram Episcopo, aut Vicario, eorúmve ministro. *Ibid.*

9 Item, quod omnes actus iudiciales conscribent, conscriptos, & instrumenta & omnia alia in causis producta in regestum referent, debitámque copiam dabunt sine fraude, contenti taxatâ mercede. *ibid.*

10 Itémque, quod secreta officij & causarum

causarum nemini patefacient, præsertim dicta testium & consilia Assessorum, donec sententiæ latæ fuerint & subscriptæ. *ibid.*

11 Denique iurent, quod mandatis Episcopi parebunt, instituta officij & iussa Officialium Collegij seruabunt, & prædicta omnia sine dolo inuiolatè præstabunt. *ibid.*

12 Originales processus nemini deferant, nisi alicuius inopia aliud Episcopo suadeat. *ibid.*

13 Et tunc nonnisi in proprio pluteo Archiuive loco, neque aliò asportari liceat, etiam de consensu partium, præterquam iudici causæ ostendenda. *Prou.* 5.

14 Nihil edatur sine licentia Vicarij, sub pœna amissionis officij *ibid.*

15 Denuntient legata pia post tres saltem menses à morte testatorum, sub pœna excommunicationis ipso facto. *Prou.* 2.

16 Notarij quorumcumque locorum tenentur in virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna priuationis officiorum, ac solutione dupli, reuelare omnes dispositiones in fauorem Sacræ Ædis Lauretanæ factas, vel faciendas, intra octo menses à die mortis disponentis extra Italiam; intra verò, infra tres menses. *Pius V. apud Naldum v. Eleemosyna, n.* 12.

17 Si autem dispositio esset inter viuos, intra idem spatium à die solutionis faciendæ computandum. *Idem ibid.*

18 Quàm breuissimè possunt scribant reiectis superuacaneis, maximè in repetitionibus dignitatis iudicum, vel litigatorum. *Prou.* 1.

19 In criminalibus potest Episcopus vti Notario criminali ciuitatis, qui, si aduena sit, non excedat tamen taxam sub quouis prætextu. *Congr. Episc.* 14. *Aprilis* 1615.

20 Vbi non sunt Notarij in Diœcesi, adhibeantur duo vitæ integritate homines, qui acta conscribant; iisque mercedis taxa maior ne sit quàm Notariis præscripta. *Prou.* 3.

21 Cancellariæ ne vendantur locentúrve; nec earum nomine quidquam soluatur quotannis quouis prætextu. *Prou.* 1.

22 Tabella edatur eorum quæ sunt expedienda gratis. *Prou.* 5.

23 Pro litteris dimissoriis seu testimonialibus Ordinum seruetur decretum Concilij Tridentini. *ibid.*

Vide LITTERÆ DIMISSORIÆ *n.* 14. 15. & LITTERÆ TESTIMONIALES.

24 Munera quæcumque ne recipiant Notarij, prout in iuramento suprà posito. *Prou.* 4.

25 Idem extenditur ad scriptores Cancellariæ Episcopalis. *Prou.* 5.

26 Mercedem, quam acceperint, scribant in fine causæ seu processus, notatis diebus, quibus diuisim acceperint. *Prou.* 4.

27 De emolumentis Cancellariæ Episcopalis nihil prorsus vtilitatis priuatæ ad Episcopum eiúsve mensam, aut Vicarium aliósve, nisi ad Cancellariam, Cancellarium & ministros perueniat, sub pœna quadrupli in Ecclesiæ restaurationem vel sacristiæ vsum erogandi. *Prou.* 5.

28 Certus in ea habeatur liber prouisionum Ecclesiarum, Parochialium præsertim, aliorúmque beneficiorum, quæ examine adhibito conferuntur, in quo scribantur acta examinis, dies vacationis & modus; dies edicti & prorogationis eiusdem; nomina examinatorum & examinandorum; dies examinis, reiectorum, approbatorum, nomen electi ab Episcopo, & his similia. *ibid.*

29 In alio libro scribantur Confessarij, Concionatores approbati, seu reiecti, cũ nominibus examinatorum; item ordinati, & alij qui examini subiiciuntur. *ibid.*

30 Alia notabiliora & criminalia quoque in tabellis referantur. *ibid.*

31 Notarios Episcopales tenentur omnino sibi sumere Iudices & alij in litteris remissorialibus & compulsorialibus Ecclesiastici deputati in iis exequendis. *Prou.7.*

32 Notarius Episcopi gaudet priuilegio fori. *Gratian. Dis. c.340. Tom.2.* Et si delinquit, etiamsi sit laicus, punitur ab Episcopo. *Ricc. in Prax. Res.471. n.3.*

Vide FORVM EPISCOPALE *n.31.59.68.* VISITATIO EPISCOPI *num.58.*

NVNTIVS APOSTOLICVS.

1 NOn debet exercere Diuina in Ecclesia Archiepiscopi sine eiusdem licentia *Congr. Rit.9. Mart.1593.*

2 Neque potest ordinare Clericos illius Prouinciæ Ordinibus Sacris sine facultate Sedis Apostolicæ, sub pœnis Concilij Tridentini. *Congreg. Concil.16. Aprilis 1633.*

Vide ARCHIEPISCOPVS.

OBLATIONES.

1 OBlationum institutum in Cathedrali seu Parochiali Ecclesia ad Missæ sacrificium conseruetur, & vbi non est, restituatur. *Prou.4.*

2 Aliis in Ecclesiis interdicitur oblatio. *ibid.*

3 Ad consuetudinem retinendam oblationum populi cogi possunt non à Sacerdote, sed ab Episcopo, cuius auxilium est implorandum. *Sylu. v. Decima. quæst.2.*

4 Non potest ciuitas per statutum mutare solitas oblationes. *Idem ibid. Secundum.*

5 Oblatio in Missa fiat dum cantatur Offertorium, & omnino ante oblationem Hostiæ. *Prou.4.*

6 Primò mares, deinde feminæ offerant. *Prou.1.*

7 Neque patena, sed crux, aut sacra imago ad osculandum eo casu præbeatur. *Prou.3.*

8 A notoriè criminosis ne accipiatur oblatio. *Prou.4.*

9 Nec ideò Sacerdos longè discedat ab altari, minusque per Ecclesiam eidem ire liceat ordinariè. *Ibid.*

10 Offerentium commemoratio fiat in Missa. *ibid.*

11 Oblationes factæ in Missa Episcopi celebrantis in aliqua Ecclesia Parochiali sunt Episcopi, nisi celebret ibi nimis frequenter. *Genuens. infrà n.8.9.*

12 Oblatio facta in Cathedrali nisi ad certos vsus fiat, Episcopi arbitrio reseruatur. *Prou.4.*

13 In Parochiali facta, seu in alia Ecclesia de licentia Superiorum intra fines Parochiæ, Parocho detur. *ibid.*

14 Oblatio facta Capellæ, seu altari, in dubio præsumitur facta intuitu Ecclesiæ; & est Rectoris, non Cappellani. *Genuens. in Praxi Neap. c.57. q.2. n.3.*

15 Occurrente Festo principali in die Dominico, oblationes, si ad diuersos attinent ratione Festi & Dominicæ, diuidantur. *Idem ibid. num.11.*

16 Pactio quæuis de diuidendis oblationibus irrita sit, & puniatur. *Prou.4.*

17 Neque locari possint oblationes futuræ, neque super his contractus iniri, pœnâ graui, etiam Parocho, propositâ. *ibid.*

18 Neque imagines cereæ voti causâ oblatæ venditari possint sæpiùs inconsulto Episcopo, neque vendi, etiamsi sint confractæ. *ibid.*

Vide MISSÆ RITVS *num.21.* VSVRA *num.13.14.*

Additio.

1 QVæ fiunt tempore Iubilei vel anno sancto in Ecclesia Cathedrali spectant ad Archipresbyterum, cui incũbit animarum cura, non ad Episcopum. *DD. cum Barb. de Iure Eccl. l.3. c.23. n.27.*

2. Quæ

2 Quæ fiunt imagini depictæ in pariete domus alicuius perſonæ priuatæ, Parochiali Eccleſiæ debentur, intra cuius fines ſitus eſt paries, niſi offerens obtuliſſet contemplatione domini domus, puta, quia pauper, &c. *Ibid. num.* 26.

3 Parocho nimirum, non Epiſcopo. *Deciſum refertur ibid. n.* 29.

4 Oblata celebranti in Eccleſia cedunt illius Rectori. *Ibid. num.* 28.

OLEA SACRA.

1 Epiſcopus duarum ciuitatum debet conficere Chriſma & Olea Sacra alterius annis In vtraque. *Cap. Te referente*, 12. *Gratian. in Diſcept. for. Tom.* 4. *diſcept.* 655. *num.* 74.

2 Tempore interdicti poteſt publicè conſecrari Chriſma. *Contra communem probat optimè Barboſ. alleg.* 31. *num.* 25.

3 Ad eius conſecrationem omnino adſint ij quos vocarit Epiſcopus. *Prou.* 1.

4 Ad Sacra Olea accipienda mittantur tres phialæ ſtanneæ intra capſulam, ita clauſæ, vt miniſter ſolus Eccleſiæ Cathedralis eam aperire poſſit, nullus alius, in via. *Prou.* 4.

5 Capſula corio ſit tecta, vel certè ſit lignea. *Ibid.*

6 Ab eo deferantur tantùm qui ſit in Sacris. *Prou.* 2.

7 In Cathedrali notetur in libro nomen illius cui dantur. *Ibid.*

8 Regulares non aliunde quàm à propria Cathedrali Olea ſumant, aliàs puniantur. *Prou.* 6.

9 Et Ordinarij permittant Oleum Sacrum apud Regulares ad eorum vſum tantùm. *Congr. Epiſc.* 13 *Iuly* 1589.

10 In diſtributione Oleorum nihil recipiatur. *Eadem* 20. *Sept.* 1604.

11 Vetera Olea comburantur in lampade, quæ ardet ante Sanctiſſimum Sacramentum, bombyce in ſacriſtia exuto. *Prou.* 4.

12 In caſu neceſſitatis vti poterit Parochus Oleo vetere Sacro. *Congreg. Epiſc.* 20. *Mart.* 1590.

13 Sacro Oleo nouo deficiente, ſi aliunde non ſuppetit, guttatim infundatur oleum non conſecratum. *Prou.* 4.

14 Duo vaſcula pro ſingulis oleis adſint, quorum alterum, vt dictum eſt, pro iis recipiendis. *Ibid.*

15 Vbi plures Parochi in eadem Eccleſia, ibi plura vaſa ſint Olei infirmorum. *Ibidem.*

16 Inſcriptiones fiant hoc modo ſaltem in vaſis: CHR. CATH. INFIR. *Ibidem.*

17 Thecæ vaſorum ſint ex corio, & intus ornatæ ſerico rubro. *Ibid.*

18 Sacculus addatur, & pro Chriſmate albus. *Ibid.*

29 Pro Oleo infirmorum ſit violaceus, cum chordulis, vt de collo pendens ad ægrotos deferri queat. *Prou.* 3.

20 Aſſeruentur Olea in Eccleſia tantùm, niſi quibus conceſſerit Epiſcopus Oleum infirmorum tenere domi ob diſtantiam domicilij. *Ibid.*

21 Et eo caſu domi in feneſtella locetur panno ſerico veſtita intus, & ſub claue. *Prou.* 4.

22 Claues Oleorum ſemper ſint apud Rectorem Eccleſiæ, neque Clerico committantur. *Ibid.*

23 Seruetur in bombicio quod defertur ad ægrotos. *Rituale Roman.*

ORACVLA VIVÆ VOCIS.

1 Reuocata ſunt qualiacumque, & qualitercumque conceſſa, *Gregorius XV. anno* 1622.

2 Exceptis iis quæ ad ſupplicationem Regum, & quæ ad fauorem Cardinalium; vel pro quibus Cardinales ipſi in ſcriptis teſtimonium præbuerint. *Ibid.*

3 Omnia aboleuit & caſſauit, etiam ad inſtantiam Regum & Imperatorum conceſſa

cessa quibuscumque Generalibus, Superioribus, etiam Societatis Iesu, sæcularibus, & Regularibus *Vrbanus VIII. anno* 1652.*

ORATIO PVBLICA.

1 NE fiat hæc Oratio coram Sacramento per 40. horas, nisi vbi assiduè asseruatur Eucharistia, & vbi Episcopus concesserit. *Prou*.4.

2 In Cathedrali quoties inchoatur Oratio, fiat cum apparatu maiori, concurrente toto Clero & populo tum ad Processiones, tum ad Orationem, cum distributione horarum, & Sermonibus pluribus. *Ibidem.*

5 Non deferatur hac occasione Eucharistia extra ambitum templi. *Prou*.1.

4 Cerei minimum sex, ad summum decem, lampades non plures tredecim, nec pauciores tribus. Episcopus concedere plures cereos potest. *Prou.*

5 Per horam antequam in vna Ecclesia terminetur, in altera inchoetur, si continuata est Oratio. *Prou* 1.

6 Romæ biduo durat hæc Oratio, ita vt manè inchoetur, & manè finiatur. *Instruct. Rom. de Horis* 40.

7 Cantatur Missa votiua de Sacramento tum initio, tum in fine Orationis *Ibid.*

8 In Festo primæ vel secundæ classis, siue in Dominica priuilegiata primæ vel secundæ classis, in Collegiatis vel duæ Missæ cantentur, festiua & votiua, vel vna de die cum commemoratione Sanctissimi Sacramenti, *Gauantus* 1. *Tom. Thesauri Sac. Rituum Par*.2. *tit*.14.*num*.4.

9 Habetur ritus proprius huius Missæ. *Ibidem.*

10 Clerici saltem sex intersint Processioni. *Prou*.4.

11 Duo semper assistant; quorum alter saltem sit Diaconus, & noctu vnus saltem in Sacris. *Ibid.*

12 Diuisio sexuum curetur; noctu verò nemo, nisi custodes orantes, conueniat. *Prou*.1.

13 In Ecclesiis Monialium si fiat Oratio, noctu nemo prorsus intromittatur: & repositâ Eucharistiâ orent in Choro Moniales. *Ibid.*

14 Si noctu nemo potest assistere, recondatur Eucharistia, & interdiu compensetur Oratio. *Ibid.*

15 Clausa sint ostia noctu. *Ibid.*

16 Signa cum campanis dentur pridie, & ipso die. *Prou*.4.

17 Sermones breues habeantur populo frequentiori. *Ibid.*

18 Ne pelues aut vasa exponantur pro eleemosyna; sed capsulæ permitti possunt. *Ibid.*

19 Extra ordinem Oratio 40. horarum ne fiat alicubi sine Episcopi licentia. *Prou*.2.

20 In Feria 5. Cœnæ Domini saltem vnus Sacerdos aut Sacris initiatus excubet in Oratione. *Prou*.5.

21 In Feriis sextis paulò ante horam nonam detur signum Salutationis Angelicæ. *Prou*.2.

22 In Sabbatis Laudes B. Virginis per Antiphonam Salue Regina canantur Vesperi in Parochialibus. *Prou*.3.

23 Quotidie statuatur oratio pro defunctis primâ horâ noctis, dato campanæ signo. *Prou*.6.

24 Sabbatis Quatuor Temporum sub vesperum conueniant populi ad Ecclesias Parochiales ad pias preces tum pro ordinatis, tum pro beneficiis acceptis. *Prou*.4.

25 Imminentibus calamitatibus ea ratio ineatur, vt sine intermissione fiat oratio à Clero & populo. *Prou*.3.

26 Nimbis procellisve imminentibus campanæ sonentur, vt fiant preces in Ecclesia saltem à Clero. *Prou*.4.

27 Pro temporum ratione certa hora statuatur ad communem orationem; etiam domi

domi habendam, datis idcircò campanarum signis. *Prou.* 3.

28 Statâ prece, adhibeatur benedictio ante cibum, & post eum gratiarum actio. *Prou.* 5.

Vide CONFRATERNITATES *num.* 23. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.* 19. 20.

Additio.

1 NOn tenentur Regulares accedere ad Ecclesias extra propria Monasteria pro celebratione Orationis 40. horarum. *Decisum refert Genuens. in Praxi Neapol. cap.* 64. *n.* 3.

ORATORIVM.

1 ÆDificatio aut vsus Oratoriorum parciùs concedatur. *Prou.* 1.

2 Ne sit in partibus interiorum ædium, sed separatum ab aula, triclinio, cellis. *Ibidem.*

3 Neque ita angustum sit, vt è fenestris audienda sit Missa. *Ibid.*

4 Rariùs ibi celebretur, & diebus concessis à Sede Apostolica tantùm. *Ibid.*

5 Quæ in viis extruuntur, ne sint in campis; & sint sine altari. *Prou.* 4.

6 Cancellis muniantur & fenestris clathratis. *Ibid.*

7 Valuis etiam; & claues penes Parochum sint. *Ibid.*

8 Neque extra, nisi in loco alto, pingantur ibi sacræ imagines. *Ibid.*

Vide IMAGINES SACRÆ *num.* 24. 15. MISSA *num.* 18. 19. 20. RELIQVIÆ SANCTORVM *num.* 47.

ORDO IN GENERE.

1 ORdinationes fiant statis temporibus, in Cathedrali præsentibus Canonicis, publicè; vel in digniori Diœcesis Ecclesia, si in Diœcesi sit Episcopus. *Trid. Sess.* 23. *cap.* 8.

2 Ab alieno Episcopo nemo ordinetur sine testimonio Ordinarij de vita & moribus. *Idem ibid.*

3 Dimissoriæ litteræ dari non possunt nisi ab Episcopis, intra quorum fines existunt exempti. *Idem ibid. cap.* 10.

Vide LITTERÆ DIMISSORIÆ *n.* 1. 2. 3.

4 Dispiciatur ordinandorum genus, persona ætas, institutio, mores, doctrina, fides, ab Episcopo operâ virorum prudentum. *Idem ibid. cap.* 7.

5 Genus; nam potest Episcopus ordinare subditum sibi ratione originis, seu domicilij, seu beneficij. *D D. communiter.*

6 Origo patris inspicitur. *Barbos. cum aliis alleg.* 4. *num.* 4.

7 Matris in illegitimo attenditur. *Idem ibid. num,* 13.

8 Expositi origo attenditur ex loco, in quo fuit expositus. *Gratian. Discept. for. cap.* 75. *num.* 12.

9 Domicilium est locus perpetuæ habitationis. *Menoch. cons.* 329. *num.* 33.

10 Habitatio continua per decennium æquiualet domicilio. *Barbos. loco citato num.* 28. 29.

11 Ratione beneficij, si plura habet, à quouis Episcopo illorum. *Barbos. ibid. num.* 51.

12 Habitâ beneficij possessione, nedum collatione, quæ sola non sufficit. *Garc. Par.* 2. *cap.* 4. *adem* 16. 17.

13 Filij Hebræorum non excluduntur ab Ordinibus. *Decisum refert Armendar. lib.* 1. *tit.* 22. *l. vnicâ, num.* 6.

14 Potest etiam Episcopus ordinare Nouitios alibi natos, sed degentes in Monasterio Diœcesis; non autem potest eorum Abbas. *Barbos. alleg.* 2. *num.* 8. & *alleg.* 4. *num.* 62.

15 Persona; nam hi simpliciter ordinari non debent,

Illegitimè nati, Neophyti intra biennium. *Ricciul. de Iure person. de Neoph. cap.* 10. *num.* 9.

Corpore

Corpore vitiati,	Ebriosi,
Insigniter deformes,	Impudici,
Epileptici,	Minores natu,
Amentes,	Rudes & ignari,
Serui,	Lapsi post Ordinem,
Infames,	Peregrini & ignoti,
Vsurarij,	Bigami,
Periuri,	Irregulares aliis modis,
Criminosi,	Censuris ligati,
Solemniter pœnitentes,	Ratiociniis obligati.

*Hæc ex Prou.*4.

16 Ætas; de qua in titulis sequentibus.

17 Doctrina. conueniant vrbani ad examen Feriâ 2. Diœcesani ante Feriam quartam Quatuor Temporum. *Prou*.4.

18 Ne examinetur, qui sine habitu decenti accesserit. *Prou*.5.

19 Examinatus ab Episcopo, qui dat dimissorias, debet rursus examinari ab ordinante. *Trid. Sess*.12. *cap*.11. *Et probat Barbos. allegat*.7. *num*.22.

20 Dispensatio interstitiorum pertinet ad Episcopum ordinandi, non ad ordinantem. *Congr. Episc*. 9. *Aug*.1593.

21 Interstitia ipsa attendunt secundùm eorum cursum, non autem per 12. menses. *Eadem* 15. *Apr*.1591. *& Doctores apud Barbos. alleg*.18. *num*.2.

22 Initiatus ab alieno Episcopo ferat testimonium de Ordine suscepto. *Prou*.4.

23 Nemo ordinetur, qui Ecclesiæ aut pio loco non adscribatur; & si locum deserat Episcopo inconsulto, ei Sacrorum exercitium interdicatur. *Trident. Sess*.23. *cap*.16.

24 Dominico die ante indictam Ordinationem in Parochialibus Processio cum Litaniis habeatur. *Prou*.2.

25 Præter candelam nihil accipiatur, non pannus, pecten, &c. *Congreg. Episc*. 2. *Ianuar*.1601.

26 Nihil item accipiatur ab Episcopo pro litteris dimissoriis, seu testimonialibus, aut sigillo, neque sponte oblatum; neque accipiatur à ministris. *Trident. Sess*.21. *cap*.1.

27 Pro singulis dimissoriis, aut testimonialibus Notarij, vbi non viget contraria laudabilis consuetudo, decimam tantùm aurei partem accipere possunt, dummodò salarium nullum sit eis constitutum. *Idem ibid*.

28 Neque inde vllam partem emolumenti Episcopus habeat. *Ibid*.

29 Regulares non professi tenentur iisdem legibus quibus sæculares in Ordinibus suscipiendis. *Pius V. anno* 1568. & Nouitius dicitur habere domicilium in Diœcesi Nouitiatus. *Nald. v. Ordo, n*.10.

30 Sub pœna suspensionis per annum Episcopo à collatione Ordinum. *Pius V. vbi suprà*.

31 Finito anno cessat suspensio absque alia absolutione.

32 Neque potest Episcopus ordinare Monachum exemptum sine licentia proprij Abbatis; aliàs ipso iure alienus est à communione Episcoporum; & contentus sit communione suæ Diœcesis. *Barbos. alleg*.151. *num*.17.

33 Regularis degens in Monasterio sito in loco nullius Diœcesis debet ordinari ab Episcopo viciniori. *Nald. v. Ordo, num*.26.

34 Dimissoriæ dentur à Superioribus Regularium. *Trid. Sess*.23. *cap*.8. *Et probat Barbos. alleg*.7. *num*.31.

35 Sed ad Episcopum Diœcesanum, in cuius Diœcesi est Monasterium ordinandi. *Clemens VIII*. 15. *Mart*.1596.

36 Qui si fuerit absens, vel non habiturus Ordinationes, ad alium dirigi poterit, factâ in dimissoriis mentione de absentia, seu de non habenda Ordinatione. *Idem ibid*.

37 Sub pœna priuationis vocis actiuæ

& passiuæ, officij & dignitatis, & aliis arbitrio Papæ, reseruatis eidem. *Idem ibid.*

38 Episcopus præsens per alium Episcopum Ordinationes habens, non dicitur absens; & ideò Regulares alios accedere non possunt. *Tambur. de Iure Abb. Tom. 2. disp. 2. quæst. 18.*

39 Examinandi verò sunt Regulares ab Episcopo ordinante. *Trident. Sess. 23. cap. 12.*

40 Interstitiorum remissio in Regularibus spectat ad Episcopum ordinantem; causam approbare pertinet ad Superiorem ordinandi. *Decisum referrunt DD. apud Barbos. alleg. 18. num. 10.*

41 Censuræ ratione Ordinationis sunt: Qui extra tempora, vel ante ætatem legitimam, vel sine dimissoriis, ad Sacros Ordines se faciunt promoueri, suspensi ipso iure ab Ordine. *Pius II. anno 1461.*

42 Beneficiis item possunt priuari *Ibid.*

43 Ordinatus sine dimissoriis Ordinarij sui manet suspensus arbitrio Ordinarij sui. *Trident. Sess. 14. cap. 2.*

44 Neque eum Episcopus admittat, nisi idoneum repererit; & interim eum suspendere potest ab Ordinum exercitio, & ne ministret interdicere. *Ibid cap. 3.*

45 Prohibitus à suo Prælato ne ascendat ad Ordines ex quacumque causa, etiam occulta, sine eiusdem licentia promoueri non potest; neque item restitui, si est suspensus à suis Ordinibus. *Ibid. cap. 1.*

46 Conferens primam tonsuram non suo subdito suspensus est à solius primæ tonsuræ collatione per annum. *Bonac. de Sacram. disp. 8. quæst. vnic. part. 4. num. 29.*

47 Conferens alios Ordines eidem suspensus est per annum à collatione omnium Ordinum. *Trid. Sess. 13. c. 8.*

48 Nisi probabiliter ignoret, Clericum esse alterius Diœcesis. *Decisum refert Nauar. consil. 40. de Temp. ordin.*

49 Conferens inuito primam tonsuram suspensus est ipso iure per annum à celebratione Missæ. *DD. apud Barbos. allegat. 111. num. 3.*

50 Conferens infanti suspenditur à collatione clericalis tonsuræ tantùm per annum. *Ibid. DD. num. 4.*

51 Idem, si illiterato. *Ibid. num. 6.* Sed non est in vsu hæc censura. *Sà verbo Suspensio, num. 13.*

52 Idem, si coniugato, nisi velit ingredi Religionem, aut promoueri ad Sacros Ordines. *Barbos. loco cit. num. 10.*

53 Ordinans eodem die, vel duobus, continuato ieiunio ad duos Sacros Ordines, suspenditur à collatione vtriusque, donec à Papa absoluatur. *Idem num. 2.*

54 Ordinans Sacerdotem non idoneum suspenditur à collatione Ordinis sacerdotalis. *Ibid. num. 11.*

55 Ordinans in aliena Diœcesi sine licentia expressa Ordinarij loci, aut de eius licentia sibi non subditos, suspenditur à Pontificalibus; & est reseruata Papæ. *Trid. Sess. 6. cap. 5.*

56 Potest tamen Episcopus in aliena Diœcesi sine licentia Diœcesani conferre primam tonsuram subdito suo. *Azor. Par. 2. leg. 3. cap. 48. quæst. 5.*

67 Ordinans eum, quem scit solemniter egisse pœnitentiam, vel scit esse bigamum, suspenditur per annum à celebratione Missæ. *Barbos. loco cit. num. 15.*

58 Ordinans aliquem accepto iuramento, vel promissione de non inferendis molestiis super eius prouisione, per triennium est suspensus à collatione Ordinum. *Ibid. num. 18.*

59 Ordinans simoniacè, & conferens primam tonsuram suspensus est à Pontificalibus, & ab Ecclesiæ ingressu interdictus, cum reseruatione absolutionis Papæ ipsi, & non Pœnitentiario; aliàs nulla est absolutio. *Sixtus V. anno 1588. Clemens VIII. anno 1595.*

60 Si adhuc se ingesserit, priuatus sit ipso facto etiam Episcopatu, nedum beneficiis, cum reseruatione Papæ. *Ibid.*

61 Titulares Episcopi, etiam in loco nullius Diœcesis, aut exempto, conferentes Ordines seu primam tonsuram alicui non habenti dimissorias, etiamsi habeant priuilegium promouendi quoscumque accedentes, incurrunt suspensionem à Pontificalibus reseruatam Papæ. *Trident. Sess.14. cap.2.*

62 Quomodo supplenda sint omissa in ordinatione, *vide Syluest. v. Ordo 2. quæst.10.11.12.*

Vide ABBAS *n.31.& seq.* CAPITVLVM SEDE VACANTE *n.26.& seqq.* CESSATIO A DIVINIS *n.8.* FAMILIARIS EPISCOPI *num.3. & seqq.* INTERDICTVM *num.40.& seqq.* IRREGVLARITAS *n.35. & seqq.* SIMONIA *num.9.10.11.*

Additio.

1 ORigo patris attenditur, vbi scilicet domicilium habuit pater. *Sanchez cum aliis de Matrimon. lib. 3. disp.23. num.3.*

2 Domicilia duo quis habere potest in diuersis Diœcesibus, si ferè æqualiter habitet in vno æstate, in altero hyeme; & subditur duobus Episcopis. *Barbos. cum aliis de Pot. Episc. alleg.4. num.38.*

3 Feudatatij, licet alibi habitent, dicuntur habere domicilium in loco feudi; item & filij eorum. *Idem ibid. num.32.*

4 Perpetuum officium apud Principem dat ius domicilij pro Ordinibus. *L. Senatores. C. De incolis.*

5 Ratione beneficij simplicis, imò & tenuis iuncto patrimonio potest quis ordinari. *Barbos. suprà num.44.46.*

6 Ordinatus ab vno Episcopo quouis titulo, non potest alios Ordines accipere ab alio sine licentia prioris Episcopi. *Molfes. in Summ. Tract.2. c.2. num.10.*

7 Cum Regularibus mitiùs agi potest circa scientiam quàm cum sæcularibus. *Barbos. loco citato alleg.46. num.14.*

8 Regulares participantes in priuilegiis Gregorij XIII. Societatis Iesu, Clementis VIII. & S. Ioannis in Portugallia, possunt ordinari non seruatis interstitiis, neque præuiâ functione priorum Ordinum, & extra tempora. *Dian. Tom.2. Mor. Resol. Tract.2. de Dub. Regul. Resol.31.32. & 112.*

9 Ordinatus per saltum est suspensus ab eo tantùm Ordine quem per saltum suscepit. *Sylu. v. Irregularitas. q.11.*

10 Conferens Ordinem non suo subdito suspensus est à collatione Ordinis malè collati tantùm per annum. *Molfes. cum aliis in Sum. Tract.2. cap.2. num.12. contra Barbos.* qui à collatione omnium docet esse suspensum.

11 Suspensio ob malam Ordinum collationem per Pium II. est Papæ reseruata. *Barbos. loco cit. alleg.17. num.14.*

12 Infantes expositi, cùm adoleuerint, habentur pro legitimis ad Ordines Sacros, nisi probetur oppositum. *Dian.2. Par. Tract.1. Miscel. Resol.22.*

ORDINES MINORES.

1 MIlitibus, etiam quòd non sint præliati, denegatur prima tonsura. *Congr. Episc. 30. Aug.1619.*

2 Vltramontanis ne conferatur prima tonsura, nec Ordo minor, nisi cum dimissoriis priùs recognitis à Nuntiis, & posteà à Vicario Vrbis, sub pœna promouentibus suspensionis ad annum à Pontificalibus; promotis autem perpetuæ suspensionis eo ipso. *Vrbanus VIII. anno 1624.* *

3 Itali primâ tonsurâ aut minoribus Ordinibus ab alieno Episcopo cum falsis dimissoriis initiati non gaudent priuilegio fori. *Idem ibid.*

4 Primâ tonsurâ non initientur, nisi

prius confirmati. *Trid. Seß.* 23. *cap.* 4.

5 Fidei rudimenta ſciant, & legere, & ſcribere; & coniectura ſit probabilis, eos Deo ſeruire velle. *Idem ibid.*

6 Afferant probationes de legitimo matrimonio, ſeu diſpenſatione:

De origine, vel decennali domicilio:

De doctrina & moribus à Parocho:

De doctrinæ Chriſtianæ ſcholis frequentatis:

De Confirmatione:

De ſpe ad vlteriora:

De frequenti Sacramentorum vſu. *Hæc Prou.* 4.

De ætate, quæ debet eſſe 7. annorum. *Cap. In ſingulis* 77. *diſt.*

7 Poteſt autem conferri prima tonſura qualibet die. *Barboſ. alleg.* 11. *num.* 19. & in aliena Diœceſi.

Vide ORDO IN GENERE *num.* 56.

Sed cum ſtolâ ſaltem. *Sà v. Ordo, n.* 32.

8 Ad minores Ordines teſtimonium habeant à Parocho & magiſtro ſcholæ. *Trid. loco cit. cap.* 5.

9 Et prætereà de tonſura vel Ordine ſuſcepto:

De functionibus præſtitis in Eccleſia, cui adſcripti:

De habitu clericali aſſiduè geſtato:

De Sacramentorum frequenti vſu.

Hæc ex Prou. 4.

10 Ætas Acolythi 12. annorum expletorum. *Moneta de Diſtribut. Par.* 2. *q.* 19. *num.* 11.

11 Iis conferantur, qui Latinam linguam intelligunt, & quos ſcientiæ ſpes maioribus Ordinibus dignos oſtendat. *Trid. loco cit. cap.* 11.

12 Per interſtitia temporum, niſi aliud Epiſcopo videatur. *Idem ibid.*

13 Conſuetudo conferendi ſimul primam tonſuram & minores Ordines retineri poteſt. *Deciſum refert Armend. ad Recop. Legum Nau. l.* 1. *tit.* 18. *num.* 57.

14 Laudabilius eſt conferre ſingillatim minores. *Innuit Trid. Seß. cit. c.* 11.

15 Poſſunt conferri in Feſtis de præcepto. *Barboſ. alleg.* 11. *n.* 18. Feſtis ſcilicet Diœceſis. *Nald. v. Ordo, n.* 2. in feſtiuis diebus duplicibus. *Pont. Rom.*

16 Sine Miſſa, etiam à non ieiuno, ſed manè. *Barboſ. alleg.* 14. *num.* 16.

17 In domo Epiſcopali, & non in loco interdicto. *Idem alleg.* 11. *num.* 20.

18 Vni, vel duobus, ne videatur Ordinatio generalis. *Sylu. v. Ordo* 2. *quæſt.* 6. *Secundum.* Pluribus quàm duobus concedunt alij. *Ibid.*

19 Habens animum non aſcendendi ad Sacros Ordines ob humilitatem, non facit contra Concilium. *Nau. cap.* 25. *n.* 108. ſecùs, ſi vt fugiat forum laicale.

20 In Regno Neapolitano antequam prima tonſura ſeu Ordines minores dentur, publicentur à Parocho initiandorum nomina, & hic tranſmittat teſtimonium de natalibus, ætate & moribus ad ordinantem. *Congreg. Cathedralium* 10. *Iulij* 1623. *

21 Si dentur dimiſſoriæ, dentur vni & certo Ordinario ad electionem concedentis, cum mentione dictæ diligentiæ. *Ibidem.*

22 Aliàs promotus ab executione collati & à ſuſceptione ſuperioris Ordinis perpetuò ſuſpenſus ſit, & ordinans, ſeu dimiſſorias concedens, à collatione Ordinum eo ipſo per annum. *Ibid.*

ORDINES MAIORES.

1 QVi maioribus ſunt initiandi, ad ſingulos Ordines ante menſem Epiſcopum adeant, qui committat Parocho, aut alteri, vt eos publicet in Eccleſia; & de natalibus, ætate, moribus & vita inquirat, & teſtimonium tranſmittat. *Trid. Seß.* 23. *cap.* 5.

2 Nemo admittatur ad Sacros Ordines niſi cum ſufficienti beneficio. *Idem Seß.* 21. *cap.* 2.

3 Neque poterit resignari, sub pœna nullitatis. *Ibid.*

4 Et admittens resignationem debet eum alere. *Pius V. anno* 1568. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg.* 19 *n.* 47.

5 Neque potest resignari, licet cum iuramento extet promissio. *Decisum refertur ibid. num.* 46.

6 Neque potest permutari, nullâ factâ mentione de titulo. *Decisum referunt DD. apud eumdem ibid. num.* 43.

7 Neque possunt obligari fructus talis beneficij, nec hypothecari. *Ibid. num.* 48.

8 Potest ordinari quis ad titulum beneficij, cuius tamen fructus non percipiet nisi post Sacerdotium. *Decisum refert Garc. Par.* 2. *cap.* 5. *num.* 100. & *Barbos. allegat.* 19. *num.* 29.

9 Ad patrimonij titulum, seu pensionis, non nisi pro necessitate vel commoditate Ecclesiarum Episcopi; & sit redditus certus & sufficiens. *Trid. Sess.* 21. *cap.* 2.

10 Non potest hoc patrimonium neque pensio alienari, nisi adsit aliunde victus. *Ibid.*

11 Pactum & conditio in patrimonio de eo reddendo, cùm ordinatus habuerit aliunde vnde viuat, non est contra Concilium. *Garc. d. c.* 5. *num.* 169.

12 Et item ad vitam tantùm ordinandi. *Congr. Episc.* 22 *Apr.* 1596. *apud Naldum v. Ordo, num.* 17.

13 Alienatio patrimonij adueniente beneficio sufficiente valet etiam facta sine licentia Episcopi. *DD. apud Barbos. alleg.* 19. *num.* 88. 89. Negant alij. *Ibid. num.* 90.

14 Bona huius patrimonij habent priuilegia, quæ conceduntur à Iure bonis Ecclesiasticis. *Barbos. ibid. num.* 92.

15 Publicetur hoc patrimonium à Parocho, intra cuius limites maior est illius census. *Prou.* 4.

16 Qui promittit, & cui promittitur victus, donec aliunde habuerit, iurent, sine dolo & verè id fieri, pœnâ suspensionis propositâ, & inhabilitatis ad alios Ordines. *Prou.* 5.

17 Neque hæc promissio admittatur nisi ob penuriam Sacerdotum. *Ibid. Decisum refert Barbos. cit. num.* 73.

18 Ob delictum non potest patrimonium applicari Fisco, sed redeat ad eum qui promisit, sub pœna nullitatis. *Ibid.*

19 Ordinari potest quis ad titulum donationis alicuius, si vera est, arbitrio Episcopi; neque potest alienari. *Decisum refert Garc. d. cap.* 5. *num.* 89.

20 Item ad titulum Missæ tot Clerici ordinari possunt, quot congruenter sustentari possunt; & tenentur inseruire Ecclesiæ, ac si essent beneficiati. *Congr. Episc.* 16. *Martij* 1595.

21 Non potest ordinari ad titulum mensæ Episcopalis. *Eadem* 20. *Febr.* 1590.

22 Neque ad titulum Seminarij, nisi ob beneficium Seminario vnitum, vel sub certa assignatione fructuum causâ inseruiendi beneficio vnito Seminario. *Decisum referunt Garc. d. cap.* 5. *num.* 104. & *Barbos. d. alleg.* 19. *num.* 31.

23 Neque ad titulum insignis litteraturæ. *Decisum refert Barbos. loco citato num.* 72.

24 Neque si ex arte musica vel alia possit habere vnde viuat. *Decisum refert Garc. d. cap.* 5. *num.* 126.

45 Ordinatus sine titulo non est suspensus, sed Episcopus tenetur eum alere. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg.* 20. *num.* 17.

46 Ordinatus sine titulo non promoueatur ad alios Ordines. *Decisum referunt DD. apud Barbos. ibid. num.* 12.

27 De familiaribus Episcopi *vide sup. proprio titulo.*

28 Regulares titulo paupertatis ordinentur; sed iurent coram Episcopo se sponte professionem solemnem emisisse, aut ratam habuisse. *Prou.* 5.

29 Examen

29 Examen pro maioribus Ordinibus fiat coram Episcopo. *Ibid.*

30 Ad Subdiaconatum ne admittatur ante annum 22. ætatis. *Trident. Sess.*23. *cap.*12.

31 Et nonnisi post annum à susceptis Minoribus, nisi adsit necessitas, aut Ecclesiæ vtilitas. *Ibid. cap.*11.

32 Neque admittatur imperitus Canonicarum Horarum. *Prou.*5.

33 Doceat de denuntiationibus factis in Ecclesia:

De ætate:

De censu cum publicatione eiusdem:

De exercitationibus spiritualibus per dies aliquot:

De interstitiis seu causa dispensandi. *Prou.*4.

De exercitio minorum Ordinum. *Trid. Sess.*23. *cap.*13.

34 Ad Diaconatum ne admittatur, nisi post annum à Subdiaconatu, arbitrio tamen Episcopi. *Trid. ibid.*

35 Neque ante 23. ætatis annum. *Idem ibid. cap.*12.

36 Doceat de exercitio Subdiaconatus. *Idem ibid. cap.*13.

De denuntiationibus:

De ætate. *Prou.*4.

37 Ad Sacerdotium ne admittatur nisi post annum à Diaconatu, nisi Ecclesiæ vtilitas ac necessitas aliud suadeat. *Trid. loco cit. cap.*14.

38 Sit aptus ad docendum populum ea quæ scire omnibus necessarium est ad salutem, & ad ministranda Sacramenta: item pietate & castis moribus sit conspicuus. *Trident. ibid.*

39 Doceat de denuntiationibus:

De ætate:

De exercitationibus spiritualibus:

De interstitiis, seu causa dispensandi. *Prou.*4.

40 Regulares obseruent eadem quæ suprà, & examinentur ab Episcopo. *Tridentin. loco citato cap.*12.

41 Doceant de natalibus & ætate:

De ordine proximè suscepto:

De progressione in Ecclesiastica disciplina:

De ministerio in Ecclesia:

De exercitio functionum:

De frequentia Sacramentorum:

De interstitiis, seu causa dispensandi, cuius iudicium erit Episcopi. *Prou.*5.

42 Duo Sacri Ordines eodem die ne conferantur. *Trid. loco cit. cap.*13.

43 Non nisi in Missa conferantur. *Cap. Quod sicut elect.*

44 Extra tempora, quando conceditur Ordinatio in diebus Festis, intellige de præcepto, quia in priuilegio dicitur, *in Dominicis, seu aliis Festis*; hoc est, quæ æquiparantur Dominicis.

45 Cum promotis per saltum, si non ministrauerint, Episcopis ex causa potest dispensare. *Trid. loco cit. cap.*14.

Vide REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.*23.

Additio.

1 PAtrimonium potest constitui super annuis perpetuis censibus cum cautione, quòd si redimantur, pecunia ex Decreto Iudicis deponatur apud idoneas personas ad effectum reinuestiendi. *Congr. Conc.* 2. *Iunij* 1629.

2 Patrimonium valet Clerico assignatum à patre in bonis quæ sunt directi dominij Ecclesiæ, & de quibus soluitur quædam rata fructuum in recognitionem; quatenus vtile dominium à patre transferri queat, & ad victum Clerici sufficiat. *Eadem* 7. *Sept.*1630.

3 Patrimonium non potest capi in executionem ob illata vulnera alicui ad reficiendas curationis impensas, etiam ex decreto Iudicis, & etiamsi nihil aliud possideat. *Eadem* 5. *Febr.*1604.

4 Ad Diaconatum non potest quis ordinari, promotus ob vtilitatem alicuius Ecclesiæ ab alio Episcopo, sub quo domicilium habet, sed debet ab eo qui eum Subdiaconum creauit; nisi cum huius licentia discesserit. *Ex Trid. Sess.23. cap.16.*

5 Ob multitudinem ordinandorum, si desit tempus, qui in Sabbato ordinari non possunt in Sacris, continuato ieiunio ab ordinante & ordinandis, possunt ordinari in sequenti die Dominico. *Henriq.lib.10. cap.12. num.12. Dian. Tom.1. Tract.16. resolut.28.*

6 Non tamen in Sabbato conferri potest vnus Ordo sacer, & alter in Dominica, continuato ieiunio, sub pœna suspensionis Papalis. *Nauar in Man.cap.25. num.71.*

7 Qui obtinet à Papa ordinari posse tribus diebus Festis, non potest in Sabbato Quatuor Temporum & in Dominica sequenti duos recipere Ordines Sacros. *Suarez de Cens. disput.31. sect.1. num.40.42.*

8 Tres dies Festos intelligi de duplicibus non feriatis docent *Rodriq. Tom.2. de Regular.q.23.art.5. & Facund. de Quinque prec.lib.1.cap.2.num.12.*

9 Sed *Azor*, cui adhæreo, *Par.2. lib.1. cap.27. quæst.19.* intelligit de feriatis à populo.

10 Licet Concilium Tridentinum in ordinando ad titulum patrimonij necessitatem ac vtilitatem requirat Ecclesiæ; tamen intellige illud ac pro vel. *Congreg. Conc. 17. Mart.1619.*

PAROCHIA.

1 ITa distinguantur Ecclesiæ Parochiales, vt quisque habeat proprium Parochum; & vbi non sunt Parochiales Ecclesiæ, fiant quàm primùm. *Trident. Sess.24. cap.13.*

2 Quarum Parochialium fructus adeò exigui sunt, vt debitis nequeant oneribus satisfacere, curet Episcopus per beneficiorum non regularium vnionem, aut primitiarum vel decimarum assignationem, vel parochianorum symbola, aut aliâ ratione, sufficienter eos augeri. *Idem ibid.*

3 Vbi populus est numerosus, cui vnus non sufficit Rector, adiungantur alij, & cogantur Rectores. *Idem Sess.21.c.4.*

4 Vbi ob locorum distantiam parochiani non sine magno incommodo Sacramenta percipere possunt, & Diuina Officia audire, nouæ Parochiæ fiant, inuitis etiam Rectoribus. *Idem ibid.*

5 In erectione nouæ Parochiæ, seu separatione Parochiarum, non requiritur consensus parochianorum. *Ricciull. in Praxi Resol.476. in 2. edit. num.6.*

6 Neque consensus Parochi primæ Ecclesiæ, dummodò sine illius præiudicio fiat. *Decisum refert Praxis noua Episc. Par.1. cap.5. num.1.*

7 Ecclesia simplex potest ex causa erigi in Curatam. *Garc. Par.12. cap.5.n.2.*

8 Non tamen beneficium simplex in Curatum. *Decisum refert*, cessante causâ & necessitate, *Garc. ibid. num.3.*

9 Parochis nouis assignetur competens portio, arbitrio Episcopi, ex fructibus ad matricem Ecclesiam quomodocumque pertinentibus; & si est necesse, compellatur populus ad subueniendum. *Trident. loco cit. cap.4.*

10 Parochiales collapsæ, etiamsi iurispatronatus sint, reficiantur ex fructibus quibuscumque ad eas prouenientibus. *Idem ibid. cap 7.*

11 Si non sufficiunt, patroni, & alij qui fructus aliquos percipiunt, item parochiani compellantur; aut si nimia est egestas, transferantur ad matricem, seu viciniores Ecclesias. *Idem ibid.*

12 Valent prædicta etiam in Parochialibus Regularium. *Decisum refert*

Franc. Leo in Thes. fori Part. 2. cap. 2. num. 69.

13 Canonici residentes in Cathedrali & Clerici eiusdem censentur de Parochia Cathedralis, non autem de ea in qua habitant. *Nald. v Parochia, n. 13.*

14 Si non resident, sunt de ea, in qua habitant *Idem ibid.*

Vide BENEFICIORVM VNIO *n. 11. 12. 13. 14.* BENEFICIORVM MVTATIO *n. 1. 3.* DECIMÆ *num. 9. 16. 19. 33.*

Additio.

1 IN vim decreti *Concil. Trid. Sess. 21. cap. 4* non potest Episcopus erigere coadiutoriam, sed debet cogere Rectorem ad assumendos sibi Sacerdotes necessarios pro ministrandis Sacramentis. *Decisum refert Barbos. de Iure Eccl. lib. 2. cap. 2. num. 10.*

PAROCHORVM RESIDENTIA.

1 REsidere cogantur omnino. *Trid. Sess. 6. cap. 2.*

2 Etiam Regulares. *Prou. 5.*

3 Etiam ij, quorum institutio pertinet ad inferiores Episcopo. *Decisum refert Garc. Part. 3. cap. 2. num. 179. in 2. & 27. Declarat.*

4 Resideant in ædibus Ecclesiæ Parochialis, nisi aliud videatur Episcopo. *Prou. 1.*

5 Si non habent ædes proprias, conducant viciniores Ecclesiæ intra fines Parochiæ. *Decisum refert Garc. loco cit. in 22. Declar.*

6 Quod extenditur etiam ad substitutos & coadiutores necessarios. *Prou. 4.*

7 Si in ædibus Parochialibus Rector & socius habitare nequeunt, aptior ex iis, iudicio Episcopi, ibi habitet, alter in alia domo. *Ibid.*

8 Capellani & coadiutores Parochorum instituti à Sede Apostolica tenentur ad personalem residentiam. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg. 53. num. 78. & alleg. 63. num. 9.*

9 Etiamsi essent tantùm incolæ: & si ibi fuerint duæ Ecclesiæ vnitæ, residendum est in digniori, & intra vrbem, si altera est extra; si nescitur dignior, in frequentiori. *Decisum refert Garc. loco cit. in 14. Declar.*

10 Qui Parochialem & Canonicatum seu dignitatem in Collegiata habet, resideat in Parochiali. *Pius V. anno 1568.*

11 Sub pœnis arbitrio Ordinarij, etiam priuationis beneficiorum. *Ibid.*

12 Si Parochialis Ecclesia tribus aut quatuor milliaribus distet à ciuitate, in ea tamen habitare debet Rector; nec habetur pro residente, qui Dominicis tantùm diebus illuc accedit. *Decisum refert Garc. loco cit. in 17. Declarat.*

13 Neque poterit abesse Rector ille, cui datus est coadiutor. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg. 63. num. 8.*

14 Qui Vicarium habet perpetuum, cui tota incumbit cura, non tenetur residere. *Decisum refert Gonz. ad Reg. 8. Cancell. Gloss 6. num. 99.*

15 Neque excusat à residentia senectus. *Decisum refert Praxis noua Episc. Par. 1. v. Residentia, vers. 9.*

16 Neque officium Inquisitoris. *Decisum refert Gonz. loco cit. n. 265.*

17 Neque officium Subcollectoris Apostolici. *Decisum refertur ibid.*

18 Neque officium Secretarij, seu Vicarij foranei. *Decisum referunt DD. apud Barbos. sup. num. 86. alleg. 53.*

19 Neque negotium Episcopi. *Decisum refert Garc. d. cap. 2. n. 2. in 2. Declar.*

20 Neque quòd sit Magister Grammaticæ in ciuitate, si distat Parochialis Ecclesia vltra duo milliaria. *Decisum refert idem in 19. Declarat. loco cit.*

21 Etiamsi relinquat ibi Vicarium idoneum.

neum. *Decisum refert Ricc. in Praxi decis.102. in 1.edit. & Resol.393. in 2.edit.*

22 Studendi causâ non percipit fructus absens Parochus. *Decisum referunt DD. apud Barbos. alleg.53. num.77.*

23 Neque excusat defectus domus, neque seruitium Cathedralis, neque lis, constituto etiam Vicario idoneo. *Decisum referunt DD. apud Barbos. ibid. n.85.*

24 Excusat causa inimicitiarum, & discrimen vitæ, vt possit abesse per annum, dato Vicario idoneo. *Decisum referunt DD. apud Barbos. ibid. num 89.*

25 Item infirmitas: vbi non adest copia Medicorum, vel medicinarum, potest ab Episcopo dari dilatio Rectori trium vel quatuor mensium, vt in locis viciniori-bus curetur. *Decisum refertur in Praxi noua Episc. v. Residentia, vers.7.*

26 Propter intemperiem aëris Parochus aliunde oriundus, de consensu Ordinarij potest per quatuor menses habitare alibi, relicto Vicario idoneo. *Decisum refert Garc. loc. cit. in 4. Declar.*

27 Omnino ne euocentur aliò, etiam ad Diuina Officia, paulò ante festa Natalitia & Paschalia Parochi. *Prou.1.*

28 Itaque vltra bimestre regulariter ne absint Parochi; & eo casu cum licentia in scriptis, & Vicario approbato, & ex graui causa. *Trid. Sess.23. cap.1.*

29 Valet constitutio Episcopi inhibentis, ne Parochi absint vltra duos dies sine licentia. *Decisum refert Garc. d. cap.4. num.23. in 2. Declar.*

30 Sub pœna pecuniaria, quæ decimam dimidiam non excedat; non sub pœna excommunicationis latæ sententiæ. *Decisum refertur ibid.*

31 Absentes illegitimè peccatum mortale incurrunt; & pro rata temporis absentiæ non faciunt fructus suos, qui debentur in foro conscientiæ fabricæ Ecclesiæ, aut pauperibus loci. *Trid. Sess.23. c.1.* Sine citatione, *decisum refert Garc. n.27.*

32 Si contumaces sint, vsque ad priuationem beneficij compellantur per censuras & alia iuris remedia. *Idem ibid.*

33 Procedens Episcopus per subtractionem fructuum contra Parochos non residentes, non tenetur seruare interualla omnia, quæ contra Episcopos statuit Tridentinum. *Decisum refert Garc. ibid. n.31.*

34 Neque conuentio, neque compositio vlla valet circa fructus amissos. *Trid. loco citato.*

35 Neque vigore Bullæ Cruciatæ, seu alterius priuilegij. *Decisum refert Garc. loco cit. num.26.*

36 Vicecuratus non tenetur ad residentiam ex edicto quod fit ad Curatos. *Congr. Episc. 24. Ian. 1617.*

Vide CANONICORVM RESIDENTIA *num.10.24.* RESIDENTIA *num.1.5.*

Additio.

1 DE domibus pro necessaria Parochi habitatione intelligendum est idem quod de Ecclesiis Parochialibus reparandis est decisum. *Refert decisum Barbos. de Off. Parochi Par.1. c.13. num.12.*

2 Absentiæ licentiam debet dare Episcopus, etiamsi collatio Parochialis Ecclesiæ ad inferiores, etiam Regulares, spectet. *Deccisum refert Garc. de Benef. Par.3. cap.2. n.179.*

3 Nisi hi iurisdictionem habeant quasi Episcopalem. *Idem ibid.*

PAROCHORVM MVNERA.

1 FRequenter celebrent, ita vt suo muneri satisfaciant. *Trid. Sess.23. cap.14.*

2 Offerant Sacrificium pro ouibus. *Idem ibid. cap.1.*

Vide MISSA PAROCHIALIS *num.1. & seqq.*

3 Iuxta viri prudentis arbitrium. *DD. cum*

*cum Barbos. alleg.*24. *num.*23. Negat teneri ad applicationem sacrificij *Nald.cum aliis v. Parochus, num.*19.

4 Clericus adsit, populi etiam sumptu, si minus ille potest suo. *Prou.*4.

5 Prædicent populo omnibus diebus Festis. *Trident. Sess.*24.*cap.*4.

6 Vim Sacramentorum & vsum explicent inter Missarum solemnia. *Idem ibid. cap.*7.

7 Ieiunia & dies Festos commendent, & euulgent. *Idem Sess.*25. *in fin.*

8 Decreta matrimonialia Concilij Tridentini publiccent, & explicent. *Idem Sess.*24. *cap.*1.

9 Præmoneant populum de Oratione, Processione, Anniuersariis per hebdomadam seu exequiis faciendis. *Prou.*3.

10 In Quadragesima quotidie, vel tribus diebus, per idoneos expensis suis, iudicio Episcopi, Conciones procurent. *Trident. Sess.*24. *cap.*4.

11 Nec omittantur Conciones eo prætextu, quia in Cathedrali eæ habentur. *Prou.*7.

12 Sacramenta ministrent. *Trid. Sess.*23. *cap.*1.

13 In Baptismo non omnes leuantes de fonte admittant, nisi certos. *Idem Sess.*24. *cap.*2.

24 Liceat Parocho aduenas & peregrinos, quos intra fines suæ parochiæ vel ad breue tempus morari contigerit, etiam Paschali tempore confitentes audire, nisi ij de industria eò diuerterint, ne in propria Parochiali Sacramenta sumant. *Prouinc.*7.

15 In Festo Ascensionis significent Episcopo eos qui in Paschate non communicarunt, sub pœna suspensionis ipso facto. *Ibid.*

16 Contumaces autem, de mandato tamen Episcopi, Dominicâ 2. post Pentecosten intra Missarum solemnia interdictos ea de causa denuntient, eorumque nomina valuis Ecclesiæ affigant, & intra dies quindecim curent vt affigantur valuis Ecclesiæ Cathedralis. *Ibid.*

17 Nuptias ipsi benedicant. *Trident. Sess.*24. *cap.*1.

18 Vesperas in diebus Festis recitent, etiam cum altero tantùm, altâ voce, statâ horâ. *Prou.*3.

19 Horas Canonicas in solemnioribus Festis canant in Ecclesia, vbi id commodè fieri potest, Episcopi iudicio. *Prou.*4.

20 Diebus Festis pueros fidei rudimenta & obedientiam erga Deum & parentes doceant. *Trid. Sess.*24. *cap.*1.

Vide DOCTRINA CHRISTIANA *num.*1.15.

21 Ad Parochum pertinent functiones Sacerdotales in Ecclesiis, quæ sub laicorum sunt gubernio, non ad Capellanos, neque ad Sacristam; nempe Benedictiones cinerum, candelarum, ramorum, fontis baptismalis, delationes Sanctissimi Sacramenti, celebratio Missarum in Feria V. Cœnæ Domini, aspersiones domorum, & quæ in Ecclesia fiunt die Dominico, Orationes 40. horarum, & similes. *Congreg. Rit.* 28. *Maij* 1602.

22 Librum baptizatorum habeant. *Trident. Sess.*24. *cap.*2.

23 Item matrimoniorum. *Idem ibid. cap.*1.

24 Item librum, in quo omnium, qui in eorum Parochiis sunt, nomina, sexus, ætatem & statum habeant. *Prou.*3.

25 Negligentes in conficiendis prædictis libris & defunctorum decem aureis mulctentur. *Prou.*7.

26 Habeant Homiliarum Summam Antoninam, vel aliam præter libros communes Clericorum. *Prou.*4.

27 Ad munera Parochialia compellantur etiam Curati Regulares. *Prou.*3.

28 Neque semper potest Parochus alterum sibi substituere etiam approbatum ad confessiones suorum subditorum audiendas.

diendas. *Decisum refert Campanil. Rub.* 12. *cap.* 13. *num.* 61.

29 Illi etiam, id est Regulares, tenentur adesse benedictioni fontis baptismalis in Sabbato Sancto, si tenentur alij. *Congr Episc.* 12. *Decemb.* 1595.

30 Et debent habere socium regularem in domo Parochiali. *Ead.* 21. *Iuny* 1595.

31 Curati Religionis Hierosolymitanæ tenentur & ipsi ad omnes functiones, ad quas Curati alij. *Eadem* 28. *Apr.* 1599.

32 Et accedere quoque ad Congregationes casuum conscientiæ. *Congreg. Conc.* 18. *Martij* 1598.

33 Monentur præterea Curati omnes, vt deponant nimium affectum erga propinquos. *Trid. Sess.* 25. *cap.* 1.

34 Hospitalitatem ament. *Idem ibid. c.* 8.

35 Pauperum & miserabilium personarum curam paternam gerant. *Idem Sess.* 23. *cap.* 1.

36 Ne pueros certâ mercede pactâ alant domi; Clericos autem & pauperes Parochiæ pueros futuros Clericos de consensu Episcopi possunt. *Prou.* 4.

37 Neque ludum aperiant litterarum extra fines Parochiæ. *Ibid.*

38 Neque cantoris musicive munus in alia Ecclesia suscipiant sine licentia Episcopi. *Ibid.*

39 Neque aliud munus, quod impedire possit residentiam. *Prou.* 5.

40 Si illiterati sint, possunt eis dari Vicarij vel Coadiutores cum parte fructuum competenti. *Trident. Sess.* 21. *cap.* 6.

41 Inter Rectorem & socium emolumenta diuidantur certâ lege iudicio Episcopi *Prou.* 4.

42 Seruitia animarum & Ecclesiæ non diuidantur per hebdomadas, vbi sunt plures Parochi, sed omnes sint vt vnus. *Ibid.*

43 Qui scandalosè viuunt, post monitionem castigentur & incorrigibiles priuentur etiam beneficiis. *Trident. Sess.* 21. *cap.* 6.

44 Nullum tradant testificationis genus è libris Parochialibus descriptum sine licentia Episcopi, nisi de natalibus vel ætate. *Prou.* 3.

45 Morituro Parocho vicinior Sacramenta ministret, & mortui funus obeant vniuersi Parochi regionis illius in qua degebat. *Prou.* 2.

46 Quisque ex prædictis Missam pro eo faciet, & vnà omnes ad Missam pro eo solemnem conuenient die statutâ à Præfecto, seu Vicario foraneo: & hæc omnia gratis. *Ibid.*

47 Successor Parochi prædefuncti animam iuuet celebrando quotannis anniuersarium cum Missa pro eo. *Prou.* 6.

Vide Baptismvs *numero* 2. 10 Cleri conventvs *num.* 2. 15. 18. 19. Concio sacra *numero* 5. 6. 54. *& seqq.* Confessarivs *num.* 4. 5. Confraternitates *num.* 12. 38. *& seqq.* Evcharistia *numero* 4. *& seqq.* Exeqviæ *numero* 14. *& seqq.* Matrimonii Celebratio *per totum*, Missa *numero* 15. 60. Monialivm cvra spiritvalis *num.* 10. 31. Oratio pvblica *numero* 22. 24. Oratorivm *num.* 7. Ordo *num.* 24. Pestis *numero* 1. 2. 8. Præcedentia *numero* 14. Qvadragesima *num.* 5. Synodvs Dioecesana *nu.* 12. 15. Vsvra *num.* 17.

Additio.

1 NOn censetur approbatus Parochus pro tota ciuitate & Diœcesi. *Decisum referunt Piasec. in Praxi. Episc. Par.* 2. *cap.* 1. *n.* 10. *& Barbos. de Pot. Episc. alleg.* 25. *num.* 8.

2 Parochus Cathedralis Ecclesiæ non potest ministrare Sacramenta in aliena Parochia. *Congreg. Conc.* 20. *Septemb.* 1628.

3 Parochus sæcularis audiens confessiones tenetur deferre superpelliceum & stolam. *Congr. Episc.* 8. *Nouemb.* 1588.

4 Parochus, seclusâ Episcopi reseruatione, potest dare simplici Sacerdoti licentiam administrandi Sacramenta, excepto Pœnitentiæ. *Congr. Episc.* 20. *Aug.* 1602.

5 Neque sine causa debet ei Episcopus hoc idem prohibere. *Eadem ibid.*

6 Non potest Episcopus cogere Parochum, vt subministret necessaria Presbiteris volentibus celebrare in Parochiali. *Congreg. Rituum* 10. *Iunij* 1602.

PATRIARCHA.

1 PAtriarchæ sunt quatuor propriè, Constantinopolitanus, Alexandrinus, Antiochenus, Hierosolimitanus; & hic eorum ordo. *Sylu. v. Patriarcha.*

2 Alij propriè sunt Primates, vt Aquileiensis, Gradensis, & huiusmodi. *Idem ibid.*

3 Conferunt Metropolitanis suis pallium. *Idem ibid.*

4 Faciunt ante se vbique crucem deferri, nisi in Vrbe, & vbi est Papa, vel Legatus eius vtens insigniis Papalibus; quæ enumerat *Sylu ibid.*

5 Crux autem geminum lignum transuersarium habet, cuius superius est breuius, inferius longius. *DD. cit. à Barbos. de Potest Episc. tit.* 3. *num.* 25.

6 Prædicta priuilegia non competunt aliis minùs propriè Patriarchis, sed quatuor tantùm suprà relatis. *DD. apud Barbos. loco cit. num.* 37.

Vide SVBSIDIVM CARITATIVVM *n.* 1.

7 Non possunt tamen solemniter benedicere nisi intra Diœcesim, non extra eam. *Sylu. suprà*,

8 De eorum iurisdictione in Archiepiscopos *Sylu suprà.*

9 Patriarcha habens aliquas Ecclesias immediatè sibi subiectas in aliena Diœcesi, non potest dare licentiam Pontificalium in iis sine consensu Episcopi Diœcesis. *Decisum refert Riccius in Praxi fori post Resol.* 495. *in notab. de matrim. Episc.*

PENSIO.

1 NOn potest Episcopus per resignationem reseruare alicui pensionem; quia resignationes in fauorem sunt prohibitæ *per Bullam Pij V.*

2 Potest autem ex causa permutationis, vt ea sit æqualis. *Bulla Pij V. citata à Leon in Thesau. fori par.* 2. *cap.* 7. *num.* 27.

3 Potest Episcopus ex iusta causa, puta pro bono Pacis, vel studio scholaris pauperis, vel in vtilitatem Ecclesiæ reseruare pensionem, & imponere. *DD. cum Rot. apud Barbos. alleg.* 69. *num.* 15.

4 Item in collatione beneficiorum per obitum vacantium, & ad Episcopi collationem spectantium. *Leo suprà n.* 29.

5 Non tamen super quotidianis distributionibus; nec excedat tertiam partem fructuum beneficij. *Idem ibid. num.* 30.

6 Omnino non excedat medietatem veri valoris beneficij. *Vrbanus VIII.* 24. *Ian.* 1624.*

7 Ætas septem annorum sufficit ad pensionem. *Ricc. in praxi Resol.* 367. *in* 2. *edit.*

8 Obligatur Pensionarius ad Horas paruas B. Virginis. *Pius V. an.* 1571.

9 Sub pœnis, quas diximus suprà.
Vide HORÆ CANONICÆ *num.* 29.

10 Si pensio minor sit sexaginta ducatis de Camera, non tenetur ad habitum clericalem. *Sixtus V. an.* 1589.

11 Pensionarius habetur pro Clerico beneficiato ad effectum priuilegij fori, si incedat in habitu. *Decisum refert Garc. Par.* 1. *cap.* 5. *num.* 70.

12 Illegitimi Clericorum filij non possunt habere pensiones super beneficia quæ parentes eorum obtinent, vel aliàs obtinuerunt. *Trid. Sess.* 25. *cap.* 15.

13 Oneratus pensione non debet soluere de fructibus Canonicatus grauati

fabricæ, seu sacristiæ, si ea est consuetudo, nisi de fructibus, quos liberè percipit, cum fideiussione soluendi reliquum, cùm pensio cessauerit. *Prou.* 2.

14 Pensio soluitur in fine semestris, non pro rata mensium quibus vixit Pensionarius. *Naldus v. Pensio, num.* 9.

15 Non transit pensio ad successorem in beneficio, nisi à Papa reseruetur. *Leo suprà num.* 31. & est necessarius consensus eius, cui beneficium Episcopus confert. *Idem ibid. num.* 36.

16 Extinguitur pensio per religiosam professionem, prout vacant beneficia. *Idem ibid. num.* 73.

17 Pensio amittitur per contractum matrimonij. *DD. apud Barbos. alleg.* 57. *num.* 206.

18 Extingui potest anticipatis aliquot solutionibus sine auctoritate Papæ. *Leo vbi suprà num.* 74. Negat *Moneta de Distribut. num.* 52. *cum Nau. cap.* 23. *n.* 111. *& Nald. v. Pensio, num.* 10.

19 Pensiones in Cancellariis Episcoporum assignatæ, nisi sint iuridicæ, tollantur. *Prou.* 1.

20 Incapacitas beneficiorum ratione homicidij non extenditur ad pensiones. *Decisum refert Riccius in Praxi decis.* 524. *num.* 4.

Vide BENEFICIORVM PAROCHIALIVM PROVISIO *n.* 56. PLVRALITAS *num.* 14. BENEFICIORVM PERMVTATIO *num.* 9. CONCIO SACRA *num.* 58. ECCLESIA *n.* 17. FILII CLERICORVM ILLEGITIMI *num.* 22. FORI PRIVILEGIVM *num.* 15. ILLEGITIMI *num.* 14. ORDINES MAIORES *n.* 9. 10. SEMINARIVM CLERICORVM *num.* 34. SVBSIDIVM CHARITATIVVM *num.* 17.

PEREGRINATIONES SACRÆ.

1 NVllus Sacerdos aut Clericus sine litteris & benedictione Episcopi se committat itineri peregrinationis causâ. *Prou.* 4.

2 In litteris exprimantur comites. *Ibid.*

3 Nec ostiatim quæriret, nisi ex voto vel alia causa ab Episcopo probata in scriptis. *Ibid.*

4 Reuersus adeat Episcopum, seu Vicarium. *Ibid.*

5 Laici eadem præstent cum suis Parochis. *Ibid.*

PERSONÆ INFAMES.

1 ASsignato meretricibus loco in ciuitate pro earum incolatu, extra fines illius ne habitent. *Prou.* 5.

2 Qui domum eis locauerit extra, excommunicatione puniatur. *Ibid.*

3 Neque habitent prope Ecclesiam. *Prou.* 4.

4 Contra caupones, qui eas alunt in cauponis ad turpem quæstum, agatur pœnâ interdicti, & aliis grauioribus. *Prou.* 5.

5 Amictum aliquem habeant, quo dignoscantur. *Prou.* 1.

6 Ne vltra diem commorentur in tabernis publicis & cauponis. *Ibid.*

7 Non est eis prohibenda auditio Missæ, neque Diuinorum Officiorum. *Congr. Episc.* 23. *Iulij* 1602.

8 Vicelegatus non potest eisdem concedere laruæ vsum, quibus prohibuit Episcopus. *Eadem* 9. *Martij* 1604.

Vide BENEDICTIO *num.* 18. IVSPATRONATVS *n.* 19. MONIALIVM MONASTERIA *n.* 23. OBLATIONES *n.* 8.

PESTIS.

1 TEmpore pestis tenetur Parochus ministrare Sacramenta saluti necessaria, vel dare suis expensis qui ministret. *Sà v. Parochus.*

2 Si Parochus hoc tempore renuntiet beneficium, non debet admitti renuntiatio. *Rodrig. in Summ. Cas. conscient.*

Part.

Part.2. capite 37. numero 3. edit. vlt.

3 Deficientibus Curatis tenentur Sacerdotes deputati ab Episcopo, cui in Ordinatione promiserunt obedientiam.

4 Episcopus tenetur curare ministros Sacramentorum, etiamsi multùm debeat expendere. *Bannes 2. 2. quæst.33. art.3. dub.4.*

5 Potest vendere bona Ecclesiæ in hanc causam. *Idem ibid.*

6 Eucharistia non debet ministrari cum instrumento. *Acta Mediol. Eccl. de Cura pest. cap.15. num.2.*

7 Alij concedunt cum cochleari argenteo. *Venerus in Exam. Episc. lib.4. cap.6. num.7.*

8 Vngi posse infirmum cum argentea virga docet *Nald. v. Sacramentum, n.7. in fine.*

9 Potest Episcopus cum consilio sui Capituli, & Theologorum & Medicorum dispensare, vt omnes tempore pestis in Quadragesima comedant carnes: & profuit Panormitanis anno 1625. *Nau. consil. final. de Obseruat. ieiunij, cit. à Venero sup. num.53.*

10 Missæ celebrari possunt extra Ecclesias. *Acta Mediol. Eccl. loco cit. cap.13. num.6.*

11 Vestibus vti poterunt ministri breuioribus. *Ibid. cap.15. num.2.*

12 Plura de cura pestilentiæ *ibid.*

Additio.

1 Tenentur Parochi residere Decreto *Gregorij XIII. 10. Decemb. 1577. apud Marchinum de Bello diu. part.3. cap.2. num.13.*

2 Et tenentur ministrare Sacramenta Baptismi & Pœnitentiæ saltem per alios. *Idem ibid.*

3 Non alia Sacramenta, si cum maximo vitæ periculo. *Ibid. num.4.*

4 Tempore magnæ pestilentiæ valdè sæuientis cessant omnes casus reseruati, & omnes Sacerdotes, etiam non approbati, possunt absoluere. *Ibid. cap.3. n.3.4.*

5 Imò verò etiam coram approbatis, si non approbatus audit priùs pœnitentem. *Ibid. num.13.*

6 Quilibet Sacerdos, & eo absente Diaconus, potest ministrare Eucharistiam peste laborantibus. *Ibid. cap.8. n.4.5.*

7 Nequaquam Clericus, neque laicus. *Ibid. num.6.*

8 Sacerdos & Diaconus peste laborantes possunt seipsos communicare singillatim sine ministerio alterius. *Ibid. cap.9. num.4.5.*

9 Laicus absente Sacerdote tempore pestis potest absoluere à censuris. *Ibid. cap.12. num.3. & seqq.*

10 Personis Ecclesiasticis non potest Princeps prohibere egressum è domo, vel Monasteria claudere. *Decisum 21. Ianuarij 1631. refert Marchinus Part.4. cap.2. num.4 in fine.*

11 Nisi titulo defensionis naturalis, ne Ecclesiasticus infectus peste inficiat alios. *Idem ibid. num.6.*

12 Neque potest Princeps destinare Monasteria pro Lazaretis inconsulto Romano Pontifice. *Decisum 21. Ian. 1631. refertur ibid. cap.3. num.31.*

13 Nisi periculum esset in mora, & Papa distaret. *Ibid. num.41.*

14 Tenentur Regulares in penuria Sacerdotum ministrare Sacramenta vocati ab Episcopo. *Idem p.5. cap.1. n.10.*

15 Facultas exeundi domo Regularibus datur non ab Episcopo, sed à Nuntio Apostolico, si ibi est. *Ibid. c.3. n.1.*

16 Causâ item audiendi confessiones fidelium intra domos eorum, vel ad ianuas, spectat licentiam dare ad Nuntium. *Ibid. cap.4.*

17 Potest fieri Sacrum Missave de licentia Episcopi in viis publicis. *Idem part.6. cap.1. num.5.*

PIÆ DISPOSITIONES.

1 EXecutores omnium piarum diſpoſitionum ſunt Epiſcopi. *Trid. Seſſ.22. cap.8.*

POENITENTIARIVS.

1 IN omnibus Cathedralibus Pœnitentiarius inſtituatur ab Epiſcopo, cum vnione Præbendæ proximè vacaturæ. *Trid. Seſſ.24. c.8.*

2 Præbenda vacatura vnienda intelligitur extra menſem Papæ. *Deccisum refert Garc.in Addit. ad Par.5. c.4. num.127.*

3 Portio, quæ ſit in Eccleſia, non poteſt erigi in Pœnitentialem præbendam, ſed Canonicalis eſſe debet. *Deciſum 31. Maij 1596. à Congr. Concil.*

4 Poteſt per ſolum Epiſcopum conſtitui; ad quem quoque ſpectat electio perſonæ, quoties opus fuerit, exercendo tali officio; neque requiritur conſenſus Capituli. *Deciſum refert Garc. Par.5.c.4. num.138.*

5 Collatio præbendæ vnienda ab iis fieri debet, ad quos anteà ſpectabat. *Deciſum ibid. refertur.*

6 Si contingat vocatio in menſe Apoſtolico, vel aliàs præbenda ſit reſeruata, vel affecta, electio perſonæ Pœnitentiarij pertinet ad Papam. *Deciſum refert Gonz. ad Reg.8. Cancel. Gloſ.9.§.2.num 84.*

7 Abſente Epiſcopo Capitulum, àd quod collatio ſpectat, non poteſt ſe intromittere in electione Pœnitentiarij, ſed expectetur electio ab Epiſcopo. *Deciſum refert Garc. ſuprà num.143.*

8 Negligente Epiſcopo, aut Vicario, poſt ſex menſes à die vacationis electio deuoluitur ad Capitulum. *Barb. alleg.55. num.16.*

9 Sede vacante non poteſt Capitulum eligere, licet collatio ſit communis Capitulo & Epiſcopo. *Deciſum refert Garc. loco cit. nu.145.*

10 Et electio eo caſu ſpectabit ad Papam, etiam ſeclusâ reſeruatione. *Deciſum refert idem ibid. num.150.*

11 Pœnitentiarius inſtitutus ante vacationem Præbendæ ei officio vnitæ non habetur pro Canonico, neque vocem in Capitulo, neque locum habet in Choro. *deciſum refert Garc. loco citato Addit. num.111.*

12 Tenetur tamen ita initiatus officium exercere. *Deciſum à Congreg. Concil. 1. Mart. 1598.*

13 Fiat concurſus in collatione Pœnitentiariæ, niſi ſpectet ad Sanctiſſimum. *Prou.5.*

14 Sit ille annorum 40. Magiſter, vel Doctor, aut Licentiatus in Theologia, ſeu iure Canonico. *Trid. Seſſ.24. c.8.*

15 Defectus ætatis 40. annorum non obſtat, vbi aliàs aptior pro loci qualitate non reperitur. *Garc. loco cit. num.133.*

16 Regulariter autem ætas 40. annorum debet eſſe completa. *Idem ibid. num.35.*

17 At ſufficit inchoata. *Azor. p.2. lib.6. cap.5. quæſt.6.*

18 Eſt enim veluti Parochus totius Diœceſis. *DD. apud Barboſ. allegat.55. num.19.*

19 Vbi optantur Præbendæ, erectâ Pœnitentiali non poteſt optare Pœnitentiarius; neque eius optari Præbenda. *Deciſum refert Garc. loco cit. num.132. & ſqq.*

20 Non poteſt ſibi alium ſubſtituere in audiendis confeſſionibus. *Congreg. Epiſc. 2. Octob. 1584.*

21 Neque videtur poſſe delegare ſuam poteſtatem nec generaliter, nec particulariter. *DD. apud Barboſ. alleg.55. num.22.* Affirmat poſſe *Nau. c.27. num.45.*

22 Non poteſt abſoluere à caſibus Epiſcopo reſeruatis expreſsè, niſi ſpeciatim Epiſcopus dederit illi facultatem. *Deciſum refert Garc. loco cit. num.115.*

23 Venetur integras audire confeſſiones,

nes, non autem ſolos caſus reſeruatos. *Congreg. Conc.* 21. *Aprilis* 1587.

24 Debet aſſiſtere certis horis opportunis in loco & ſede arbitrio Epiſcopi. *Deciſum refert Garc. loco cit. num.* 118.

25 Adſit diebus Feſtis ſolemnibus, in Quadrageſima, Aduentu, Quatuor Temporibus, Paſchate, Aſcenſione, & eiuſmodi. *Deciſum refert idem ibid. n.* 122.

26 Non debet manu virgam tenere, ſicut in Vrbe. *Barboſ. loco cit. num.* 28.

27 Si renuat audire confeſſiones, puniri debet, & cogi. *Deciſum refert Garc. loco cit. num.* 118.

28 Non tamen poteſt cogi ad maiorem reſidentiam quàm alij Canonici, qui per tres menſes abeſſe poſſunt; dummodò non abſit eo tempore, quo pœnitentes frequentiùs accedunt. *Deciſum refert ibid. num.* 122.

29 Habetur autem pro præſente in Choro, dum audit confeſſiones etiam extra ſedem confeſſionalem. *Deciſum referunt DD. apud Barboſ. loco cit. num.* 30.

30 Immò & cenſetur præſens in Proceſſionibus, dum audit confeſſiones. *Deciſum refert Garc. loco cit. num.* 125.

31 Item & in funeribus. *Deciſum refert idem ibid.*

32 Non cenſetur præſens, dum non audit, licet ſit in ſede confeſſionali, & recitet Officium priuatim. *Deciſum referunt DD. apud Barboſ. d. num.* 30.

33 Neque quando audit ante horam Diuinorum Officiorum, & poſteà hoc tempore celebrat Miſſam, aut priuatim recitat Horas. *Prou.* 1. 5.

34 Neque quando audit confeſſiones extra Eccleſiam, etiam infirmorum. *Garc. loco cit. num.* 125.

35 Qui tempore Paſchatis confitetur Pœnitentiario, ſatisfacit præcepto. *Congr. Concil.* 16. *Febr.* 1595.

PRÆCEDENTIA.

1 Controuerſiæ omnes de præcedentia inter Eccleſiaſticos, ſæculares & Regulares in Proceſſionibus & aliis caſibus componantur ab Epiſcopo, amotâ omni appellatione. *Trid. Seſſ.* 23. *cap.* 13. *de Regul.*

2 Inter Fratres & inter Confratres ij præcedant, qui ſunt in quaſi poſſeſſione præcedentiæ. *Gregorius XIII. anno* 1583.

3 In dubio ij, qui ſunt antiquiores in loco controuerſiæ; & qui Confratres vſi priùs ſunt ſaccis. *Ibid.*

4 In futurum qui nouas domos alicuius Ordinis Mendicantium erigere volunt, vbi ſunt alij Mendicantes, ij ſunt poſteriores in Proceſſionibus & publicis actibus. *Ibid.*

5 Saluis iuribus dictorum Ordinum, quando diuerſa ſunt in Proceſſionibus, ſeu Conciliis generalibus, ſeu aliis actibus publicis, aut priuatis. *Ibid.*

6 Illud obſeruetur regulariter quod Romæ inter Regulares. *Congregat. Epiſc.* 26. *Aug.* 1529.

7 Conſuetudo præualet Conſtitutioni Gregorij XIII. *Eadem* 8. *Iun.* 1618.

8 Præcedentia Regularium intelligitur, quando Monaſterium eſt priùs erectum, non ſimplex domus. *Congregat. Epiſcop.* 8. *Maij* 1584.

9 Canonici Lateranenſes præcedunt Monachos in Proceſſionibus. *Pius IV.* 23 *Septemb.* 1563. *& Congregat. Epiſcop.* 30 *Maij* 1583.

10 Monachi Fulienſes præcedunt omnes Mendicantes. *Congreg. Concil.* 23. *Iunij* 1592. * *decreto impreſſo Romæ.*

11 Fratres Prædicatores præcedunt reliquos Mendicantes. *Pius V. & Gregorius XIII. apud Fuſcum de Viſit. lib.* 2. *cap.* 15. *num.* 66.

21 Fratribus Obſeruantibus reformatis, etiam ſine familia incedentibus, debetur

præcedentia

Præcedentia à Regularibus aliorum Ordinum. *Congreg. Rit.* 10. *Dec.* 1629.

13 Capucini incedere possunt sub cruce aliorum S Francisci. *Gregorius XIII. anno* 1583.

14 Generaliter Rector in sua Ecclesia præcedit alios quoscumque non sibi superiores ordine hierarchico, puta Decanum & Capitulum Collegiatæ, ad eam Ecclesiam accedentes. *Rota apud Barbos. alleg.* 78. *num.* 38.

15 Latini Græcos præcedant. *Congreg. Episc.* 17. *Aug.* 1618.

16 Abbas sæcularis exemptus habens vsum mitræ & baculi præcedit Commendatarios, qui & inter Abbates sunt recipiendi. *Ex Declar. Gregorij XIII. apud Genuens. in Praxi cap.* 49.

17 Abbates præcedunt Canonicos Cathedralis non collegialiter incedentes. *Tambur. de Iure Abb. disp.* 25. *quæst.* 2. *Vide* ABBAS *num.* 40.

18 Item Protonotarios non participantes. *Carem. Episc. lib.* 1. *cap.* 23.

19 Item Vicarium Generalem Episcopi, si sæculares sint; pro consuetudine tamen Ecclesiarum. *Carem. loco cit. & Tamburin. loco cit. quæst.* 3.

20 Prælati post Episcopum incedant. *Congreg. Rit.* 12. *Iunij* 1627.

21 Prælatus Referendarius Canonicus extra Ecclesiam præcedit alios Canonicos & Dignitates. *Eadem* 6. *Iunij*, & 4. *Iulij* 1626.

22 Vicarius Generalis debet præcedere Gubernatorem non Prælatum in temporalibus, etiam Episcopo præsente. *Eadem* 28. *Aprilis* 1607.

23 Item præcedit Abbatem Regularem. *Congr. Episc.* 31. *Iulij* 1615.

24 Vicarius Generalis in Processione cum Capitulo incedere potest ante Episcopum. *Congr. Rit.* 12. *Iunij* 1627.

25 In accipiendis cineribus, candelis & palmis attendatur consuetudo in Vicario & Canonicis. *Eadem* 15. *Martij* 1608.

26 Item in thurificatione, & aliis. *Eadem ibid.*

27 Nisi Canonici sint parati. *Eadem* 19. *Maij* 1607. & 15. *Martij* 1608.

28 Neque præcedit Canonicos paratos. *Eadem* 6. *Martij* 1610.

29 Episcopo sedente in Choro inter Canonicos extra sedem Pontificalem, Vicarius sedeat extra in loco conuenienti. *Congregat. Episcop.* 16. *Maij* 1600.

30 Vicarius Capitularis Sede vacante, si Canonicus est, sedebit in loco suo post antiquiores *Rebuff. Pract. Ben. in for. Vicariatus n.* 28. *Decisum à S. Congr. Rituum refert Riccius in Praxi decis.* 473. *num.* 5.

31 Protonotarij Apostolici non participantes debent cedere locum Canonicis collegialiter incedentibus. *Eadem* 23. *Martij* 1619.

32 Præcedunt autem Canonicos non collegialiter incedentes. *Eadem* 12. *Iulij* 1628.

33 Vbi non est Collegium, sedere possunt in presbyterio in habitu prælatitio, & in Processione incedere post celebrantem. *Eadem ibid.*

34 Debent item cedere locum Officialibus Episcopi. *Eadem* 10. *Apr.* 1604.

35 Iidem sedebunt post Abbates. *Eadem* 6. *Mart.* 1610.

36 Priori Collegiatæ non competit præcedentia supra Canonicos Cathedralis. *Congr. Rit.* 19. *Aug.* 1619.

37 Canonicus Collegiatæ in Romana ciuitate est dignior Canonico Cathedralis alterius ciuitatis. *Decisum refert Zerola Part.* 2. *v. Canonic.*

38 Inter Canonicos præcedant, qui in Ordine presbyterali Canonicatũ presbyteralem obtinent; deinde, qui Canonicatus Diaconales; postremi sint alij, licet hi promotione sint antiquiores prædictis, non obstante consuetudine. *S. Rit. Congr. apud Ricc. in Praxi decis.* 579. *num.* 2.

39 Inter æquales præcedit Canonicus prior in Processione non in Data. *Riccius ibid.decis.*580.*num.*4.

Vide COADIVTOR EPISCOPI ET ALIORVM *num.*22. 23.24. CONFRATERNITATES *num.*49. DOCTOR *num.*4. EXEQVIÆ *num.*16.*& seqq.* VICARIVS FORANEVS *n.*6.6.

Additio.

1 EPiscopus Diœcesanus in sua Ecclesia & Diœcesi in consecrationibus & actibus Pontificalibus exercendis præferendus est aliis Archiepiscopis & Episcopis,etiam anterioribus , excepto Metropolitano eiusdem , licet aliàs debeat aduenas honorare. *Congr.Rit.*10.*Ian.* 1609.

2 Episcopus Conciliarius Regis sedet eo casu post alios Conciliarios, vel certè non eos præcedit vt Episcopus. *Ricc. in Praxi Resol.*203. *num.*3.*in fine.*

3 Si adsit in regio Senatu,vel in Regalibus Cancellariis alicuius litis propriæ vel suæ Ecclesiæ causâ , sedebit inter Senatores ad sinistram Præsidis *Barbos. de Iure Eccl.l.*1.*cap.*12.*n.*35. *Decimoquinto.*

4 Episcopus Canonicus præcedit omnes Canonicos & Dignitates in omnibus actibus. *Congr.Rituum* 11.*Iulij* 1617. 13. *Nouemb.*1621.

5 Coadiutores Episcoporum sedent inter Episcopos loco suæ promotionis.*Ead* 20.*Sept.*1596.

6 Vicario præsente in Choro,& Episcopo absente , si primum stallum detur Vicario in dextera altaris , sedebit in parte sinistra prima Dignitas, secunda post Vicarium,*Ead.*35.*Sept.*1610.

7 Vicarius Capitularis,qui non est Canonicus,in Capitulo sedere debet post primam Dignitatem. *Eadem* 12. *Septemb.* 1610.*apud Barbos. de Canon.cap.*36.*nu.*8.

8 Canonici Cathedralis Ecclesiæ præcedunt Canonicos Collegiatæ, etiam in hac Ecclesia,non obstante consuetudine. *Ead.*2.*Oct.*1597.19.*Aug.*1619.

9 Iidem præcedunt Curato in funeralibus & aliis Processionibus stolâ induto. *Ead.*15.*Iunij* 1611.30.*Iulij* 1619.

10 Non autem,si Canonici sine cruce & consensu Capituli vti singuli incedant *Eadem* 20. *Nouemb.*1603.

11 Canonici Cathedralis non Doctores in congregationibus præferuntur Presbyteris Doctoribus.*Ead.*9.*Ian.*1608.

12 Canonici Cathedralis sunt in omnibus & per omnia præferendi Magistratui sæculari,quando non est de perpetuis & maioribus,*Ead.*3.*Oct.*1613.

13 Et ideò ante Magistratum sunt thurificandi tam in Cathedrali quàm in aliis Ecclesiis.*Ead.* 16.*Iunij* 1605.

14 Referendarius Canonicus extra Ecclesiam præcedit etiam Dignitatibus.*Eadem.*4. *Iulij* 1626.

15 Canonicus paratus præcedit etiam Decano. *Eadem.*24. *Oct.*1619. 26. *Iunij* 1610.

16 Canonici Parati assistentes Episcopo præcedunt Vicario Generali. *Eadem* 6. *Sept.*1603.13.*Mart.*1608.27.*Febr.* 1610. 25. *Sept.*1621. *& Congr. Episc.*16. *May* 1600.

17 Et sunt thurificandi ante Vicarium. *Congreg. Rit.*3. *Aug.* 1602. 6. *Mart.* 1610.

18 Positâ distinctione Præbendarum in Presbyterales,Diaconales & Subdiaconales,qui de nouo obtinuerit Presbyteralem,debet præcedere habentes Diaconales.*Ead.*11.*Aprilis &* 11.*Octob.*1601.23. *Mart.*1602.17.*Iunij* 1606.

19 Consuetudo , vt obtineant locum secundùm tempus admissionis, licet Præbendæ sint distinctæ, quando omnes sunt Presbyteri,& seruiunt in celebrandis Missis,seruanda est. *Eadem* 10.*Ian.*1603.23. *Maij* 1605.

20 Qui Canonicatum dimisit, & alium acquirit, vltimo loco sedere debet. *Ead.* 2. *Martij* 1609.

21 Collegiata insignis ab eius erectione præcedis aliis Collegiatis antiquioribus *Ead.* 24. *Martij* 1612.

22 Collegiata simplex præcedit Parochialibus. *Eadem* 20. *Iulij* 1602. 23. *Martij* 1619.

23 Etiamsi antequam erigeretur illis cederet. *Ead.* 25. *Febr.* 1606.

24 Canonici Collegiatarum præcedunt alios de Clero, & ideò debent thurificari duplici ductu, Cleri Parochialium vnio. *Ead.* 19. *Ian.* 1613.

24 Iidem præcedunt Parochis in funeralibus. *Ead.* 30. *Aug* 1602. 2. *Aug.* 1603. 18 *Nou.* 1606. 9. *Maij* 1617. 14. *Aug.* 1618.

26 Præcedunt etiam omnibus Parochis in Synodo & Processione. *Ead.* 11. *Decemb.* 1913. 23. *Mar.* 1619. 4. *Apr.* 1620. *contra Steph. Gratian. Vide Barbos. de Canon. cap.* 18. *n.* 68. *& de Off. Parochi Par.* 1, *cap.* 9. *num.* 9.

27 Canonici quicumque præcedunt Regularibus etiam in horum Ecclesiis. *Ead.* 12. *Mar.* 1616. 31. *Mar.* 1618.

28 Prior Cellegiatæ, qui est Caput Capituli, & Dignitas vnica, cui solent à Sede Apostolica causæ commiiti, præcedit Canonico Cathedralis. *Eadem* 20. *Dec.* 1601.

29 In Ecclesia Collegiata exempta, præsente vno Canonico Cathedralis cum Episcopo, & Abbate Collegiatæ eiusdem cum suis Canonicis, priùs incensatur Canonicus quàm Abbas. *Eadem.* 7. *Febr.* 1604.

30 Prior absque cura animarum Ecclesiæ Parochalis præcedit alios beneficiatos antiquiores eiusdem Ecclesiæ tam intra quàm extra Ecclesiam. *Eadem* 5. *Iul.* 1631.

31 Inter plures Parochos, siue Regulares siue sæculares, attenditur prærogatiua Ecclesiarum, non Regulæ. *Ead* 21. *Mart.* 1609.

32 Inter Parochum à quo & Parochum ad quem defunctus effertur, præcedentia debetur Parocho ad quem. *Ita Romæ fit teste Barbos. de Off. Parochi cap.* 9. *num.* 13.

33 Cœlestini præcedunt Oliuetanis. *Rot. Rom.* 21. *Iun.* 1625. *coram Buratto Dec.* 877.

34 Carmelitani in omni loco præcedere debent Fratribus de Mercede. *Cong. Rit.* 21 *Aug.* 1604.

35 Capucini debent cedere iis Regularibus, qui sub propria cruce & in proprio loco incedebant, antequam ipsi propriam crucem deferrent. *Ead.* 23. *Mart.* 1619.

36 Mendicantes vbique cedunt Monachis. *Eadem ibid.*

37 In materia præcedentiarum plurimum defertur consuetudini. *Rota apud Seraphinum Decisum* 964. etiamsi ius resistat.

PROCESSIO.

1 Potest Episcopus cum consensu Capituli constituere, & edicere, quò & quà processiones dirigi, & ad quas Ecclesias perduci debeant. *Decisum refert Fr. Leo in Thes. Par.* 4. *cap.* 2. *num.* 145.

2 Vicarius Generalis eamdem habet facultatem in decernendis Processionibus. *Decis. refert Barb. alleg.* 78 *num.* 5.

3 Stati dies pro gratiarum actione de beneficio accepto sint Dominica dies & Feria v. *Prou.* 4.

4 Pro calamitatibus Feria iv. vj. & Sabbatum. *Ibid.*

5 Fiant semper manè, si Episcopo videbitur *Pou.* 7.

6 Ad publicas Processiones, etiam pro bono publico & honore, possunt compelli

compelli Canonici & alij beneficiati, vel Officia Ecclesiastica obtinentes. *Decisum à Cong.Conc.* 17.*Iuly* 1597.

7 Exempti omnes, tam Cleri sæculares quàm Regulares, & Monachi quicumque ad publicas Processiones vocati, accedere compellantur. *Trident. Seß.* 25. *cap.*13.

8 Ijs tantùm exceptis, qui in strictiori clausura perpetuò viuunt. *Idem ibid.*

9 Et iis qui ferè vltra medium milliare à ciuitate absunt. *Congreg. Conc.* 5. *Maij* 1592.

10 Et iis item, qui sunt nullius Diœcesis, vel nullum officium seu beneficium in ciuitate aut Diœcesi obtinent. *Decis. refert Barb. loco cit. num.*13.

11 Monachi Cassinenses non tenentur ire ad Processiones nisi iuxta solitum. *Congreg. Rit.* 10. *Iunij* 1602. *&* 30. *Iulij* 1616.

12 Fratres Ioannis Dei non tenentur ire ad Processiones. *Gregorius XIV. an* 1591. *in Bullario.*

13 Confraternitates laicorum non tenentur ire; quas tamen Episcopus vocare potest *Decis. sæpius refert Quaranta v. Præcedentia, in fine.*

14 Sacerdotes inseruientes Religioni Hierosolymitanæ vocari debent, & compelli ad Processiones. *Decisum refert Barb. alleg.*78.*num.* 11.

15 Nomine Processionum generalium comprehenduntur Rogationes. *Congreg. Episc.*12. *Martij* 1601.

16 Generales Processiones à Cathedrali incipiant, vel maiore loci Ecclesia, & eodem redeant, nisi aliud Episcopo videatur *Prou.*1.

17 Decernat Episcopus, qui è Clero suo pluuialia induant. *Prou.*4.

18 Cruces ferant Clerici talari veste induti cum duobus luminibus. *Prou.*5.

19 Canonici Lateranenses ferant crucem cum velo, seu panno appenso. *Congr. Rit.* 14. *Ianuarij* 1617. Saluâ contrariâ consuetudine.

20 Capucini ferre possunt crucem propriam. *Paulus V. an* 1617.

21 Campanæ pulsentur dum exit & redit Clerus. *Prou.*4.

22 Item in iis Ecclesiis per quas transitur, *Ibid.*

23 Musica instrumenta ne permittantur. *Ibid.*

24 Preces in Ecclesia, ad quam itur, fiant à Clero maiori loci, nisi aliud ferat consuetudo. *Ibid.*

25 Item Missa ab eodem, si fiat solemnis. *Ibid.*

26 Non accedentes, etiam Regulares potest punire Episcopus censuris & pœnis arbitrariis. *Decisum refert Barbos. suprà num.*25.

27 Qui non venerit ante inuocationem Sanctissimæ Trinitatis, si Litaniæ cantantur, habeatur pro absente. *Prou.*1.

28 In iis quæ fiunt Maiorum iussu intra Ecclesiam, Canonicis & aliis de Choro ex communi censu residentiæ tantum detur, quantum dari solet iis qui intersunt Horæ Tertiæ: si longior fit Processio, triplum detur. *Prou.*4.

29 Alij Clerici pœnis mulctentur. *Ibid.*

30 Si eleemosynæ idcircò sint distribuendæ, fiat distributio peractâ totâ Processione. *Ibid.*

31 Processio Sanctissimi Sacramenti conceditur omnibus in quacumque die infra Octauam eiusdem. *Gregorius XIII. an* 1573.

32 In Processione, quæ fit in Festo Corporis Christi, Eucharistia non deferatur humeris. *Cong. Rit.* 2. *Iunij* 1618.

33 Deferatur à Celebrante, & in Vesperis diei Octauæ (si fit) ab eo qui cantauit Vesperas, modò saltem sit Canonicus in Collegiatis. *Eadem* 12. *Iunij* 1627.

34 Si Episcopus eo die non deferat Eucharistiam

charistiam, Canonici tamen induant sacras vestes. *Eadem* 27. *Martij* 1628.

35 Non deferantur eo casu Sanctorum Reliquiæ. *Prou.*4.

36 Tabernaculum gestatoriorum habeat lunulam saltem argenteam auro litam, cũ scuto supposito eiusmodi operis, vt fragmenta Hostiæ colligi queant. *Ibid.*

37 Vmbella pretiosior adhibeatur. *Ibid.*

38 Cerei in manibus Cleri sint vniformes. *Ibid.*

39 Priores Confraternitatis Sanctissimi Sacramenti eant à latere vmbellæ post Canonicos, non ante eos. *Congr. Rit.* 30. *Ianuarij* 1616.

40 Mares à feminis separatim prosequantur. *Prou* 1.

41 Non è fenestis inspiciant laici. *Prouinc.*4.

42 Non exhibeantur spectacula in viis. *Prou.*1.

43 Esculenta & poculenta vendendi aut deferendi tollatur abusus. *Ibid.*

44 Idpulgentiæ, si quæ sunt, prænuntientur à Parochis. *Prou.*4.

45 In Processionibus Regularium ne ingrediantur eo casu in Ecclesias Monialium sibi subiectarum. *Congr. Episc.* 24. *Nouembris* 1617.

46 In eorumdem Ecclesiis habentibus claustra fiant Processiones intra claustra tantùm. *Congr. Rit.* 26. *Febr.* 1628.

47 Si non habent claustra, fiant propè muros Ecclesiæ, siue exeundo ab vna porta, & intrando per aliam Ecclesiæ portam siue per eamdem. *Ead. ibid.*

48 Extra ambitum Ecclesiæ non licet Regularibus facere Processiones, nisi de licentia consensúve Parochi, saluis priuilegiis, si quæ sunt. *Eadem ibid.*

49 Processiones Confraternitatum non debent extendi per vias, sed circa muros Regularium qui eas regunt. *Congr. Rit. ibid.* & *Congr. Episc.* 6. *Aug.* 1591.

50 Sacrarum imaginum vexilla ne laicus ferat, si Clericus adsit, & possit ferre. *Prou.*4.

51 Nulla simulacra B. Virginis sanctorúmve deferantur, sed imagines tantum serico panno depictæ, textilíve opere elaboratæ, non obstante inueteratâ consuetudine. *Prou.*7.

52 Liceat tamen Episcopo certo loco & tempore, & certis personis eã facultatem dare, vt imagines, quæ apud populum peculiarem habent venerationem, circumferri possint. *Ibidem.*

Vide CONFRATERNITATES *num.* 34. 47. 48. HEBDOMADA MAIOR *n.* 5. 14. REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.* 37. 39.

Additio.

1 IN Processionibus edicendis debet Episcopus ipse petere consilium non consensum à Capitulo. *Congr. Rit.* 28. *Martij* 1628.

2 Absente Episcopo spectat ad Vicarium Generalem edicere & dirigere Processiones cum consilio Capituli. *Congr. Rit.* 28. *Sept.* 1630.

3 Non obstante, quod Capitulum vel alij sint in quasi possessione contraria per longum tempus. *Congr. Conc.* 16. *Febr* 1619.

4 Nec obstante etiam immemorabili consuetudine, *Congr. Rit.* 24. *Aug.* 1619.

5 Prima Dignitas habet munus ordinandi Processiones intra & extra ciuitatem absente Episcopo & Vicario *Ead.* 10. *Ian.* 1597.

6 Presbyteri & Cleri Cathedralis omnes faciunt vnum corpus cum Canonicis; & sub vna cruce debent incedere. *Ead.* 28. *Nouemb.* 1609.

7 Canonici in Processione intra Ecclesiam capite detecto, extra eam cum bireto in capite incedant. *Eadem* 3. *Mart.* 1633.

8 Canonici

9 Canonici Collegiatæ non debent incedere parati sicut Canonici Cathedralis. *Eadem* 19.*Maij* 1607.

9 Theatini, Clerici Regulares S. Pauli, vulgò Barnabitæ, Iesuitæ, Pauperes Matris Dei scholarum piarum, non tenentur ire ad Processiones. *Barbos. de Iure Eccl. lib.* 1. *cap.* 43.*n.* 170. 171. 172.

10 Regulares, quantumuis exempti, tenentur accedere ad Processiones omnes publicas & consuetas, aut indictas pro bono publico & honore. *Decisum refert Barbos. ibid. num.* 158.

11 Fratres B. Ioannis Dei tenentur accedere. *Congreg. Conc.* 4 *Iulij* 1615. *apud eumdem Barbos. ibidem num.* 160. *Corrige quæ diximus in Manuali in hoc titulo num.* 12.

12 Debent omnes accedere in numero decenti; debito & consueto. *Congr. Rit.* 30.*Aug.* 1602.

13 Pœnæ & censuræ imponendæ sunt Regularibus in particulari pro Processionibus, non in Decretis: & si deliquerint, non ab Episcopo, sed à sancta Congregatione Episcoporum debent puniri. *Eadem Congr. Episc.* 20.*Maij* 1616.

14 Fratribus Dominicanis concessa est Processio Sanctissimi Sacramenti in Dominica infra Octauam Corporis Christi per vias solitas tantùm, per quas inceperunt facere huiusmodi Processionem. *Congreg. Rit.* 14.*Nou.* 1615. 10.*Iulij* 1629.

PROTONOTARII.

1 PRotonotarij participantes sunt exempti à iurisdictione Ordinariorum in omnibus, nisi in fragranti crimine deprehendantur. *Sixtus V. anno* 1585.

2 Extra Curiam in Missa solemni possunt vti mitrâ & aliis quibuscumque Pontificalibus insignibus, etiam in Cathedralibus Ecclesiis de illorum Præsulum consensu, si præsentes sunt, si absentes, absque eorum consensu, & eis irrequisitis. *Idem ibid.*

3 Item possunt facere sibi celebrare Missam in loco conuenienti, etiam non sacro, & tempore cuiusuis interdicti; cui interesse quoque possunt familiares eorum. *Idem ibid.*

4 Si post decennium resignauerint officium Protonotariatus, adhuc per quinquennium gaudent prædictis priuilegiis extra Vrbem. *Idem ibid.*

5 Nam in Vrbe rochetto tunc non vtuntur vt priùs, neque locum habent vt anteà. *Idem ibid.*

6 Præcedunt adhuc quoscumque Prælatos, exceptis Auditoribus Rotæ & Clericis Cameræ Apostolicæ. *Idem ibid.*

7 Sufficit, quòd per triennium fuerint de Collegio Protonotariorum, vt gaudeant prædictis Priuilegiis. *Vrbanus VIII.*

8 Possunt deferre pileum nigrum cum chordulis violaceis circum ornatum, & etiam serico violaceo suffultum, cum floccis & ornamentis eiusdem coloris. *Congr. Rit.* 17.*Febr.* 1607.

9 Præcedunt, & sedent post Episcopos supra Canonicos tam Patriarchalium in Vrbe quàm Cathedralium extra Vrbem. *Congr. Rit.* 4. *Maij* 1613.

10 Protonotarij Apostolici non participantes sub Ordinariis sunt tanquam Delegati Sedis Apostolicæ *Trid. Sess.* 24. *cap.* 11.

11 Qui ex priuilegio violaceis vtuntur vestibus, si Canonici sunt, possunt deferre intimam vestem violaceam sub cotta & almutia. *Congreg. Rit.* 14.*Ianuar.* 1612. & 11.*Dec.* 1627.

12 Qui deferunt rochettum sub cotta tanquam Protonotarij & Canonici simul, non lucrantur distributiones. *Eadem* 12.*Dec.* 1626.

13 Non possunt vti habitu prælatitio in Choro, si Canonici sint, vel Dignitates; alias amittunt distributiones. *Eadem* 17.*Ian.* 1623.

14 In Processionibus, si non sunt Canonici, possunt incedere cum mantelletto & rochetto. *Eadem* 18.*Iul.*1626.

15 Non possunt benedicere paramenta. *Eadem* 17.*Iul.*1627.

16 Non possunt in Missa gestare annulum. *Eadem* 11.*Febr.*1623.

17 Neque debent sumere paramenta de altari. *Eadem* 6.*Mart.*1610.

18 De loco & sede eorumdem *vide* PRÆCEDENTIA *num.*18.31. IVDEX SYNODALIS *num.*8.

Additio.

1 PRotonotarius de non participantibus potest vti mantelletto coloris violacei. *Congr. Rit.* 18.*Iul.*1626.

2 Neque potest prohiberi in Ecclesiis & functionibus Ecclesiasticis. *Eadem* 28.*Sept.*1630. *&* 5.*Iul.*1631.

3 Potest apponere pileum super insignibus. *Decisum refert* 21.*Augusti* 1601. *Barbos. de Iure Eccles. lib.*1.*cap.*23.*n.*29.

4 In ciuilibus est exemptus à iurisdictione Ordinarij quoad causas excedentes summam 25. ducatorum. *Ex Bulla* 8. *Leonis X. decisum refert* 14. *Dec.*1630. *idem ibid. num* 35.

5 Et licet seruitio alicuius Ecclesiæ non sit adscriptus, incedens in habitu clericali gaudet priuilegio fori tam in ciuilibus quàm in criminalibus. *Decisum refert idem ibid. num.*36.

6 Potest in Missa gestare anulum, sed sine gemma. *Congr. Rit.* 21.*Aug.*1601.

7 Protonotarius, qui sit prima Dignitas, potest deferre in Choro rochettum cum mantelletto. *Eadem ibid.*

8 Potest esse Conseruator. *Decisum refert Barbos. loco cit. cap.*23. *num.*28.

PVNCTATORES.

1 QVatuor sint: duo, quorum alter à Capitulo, alter ab Episcopo, notent absentiam & errata Canonicorum: tertius Mansionariorum; quartus, qui peccantes contra Episcopi leges notet. *Prou.*1.

2 Episcopus eligere potest quem voluerit idoneum Clericum. *Ibid.*

3 Et potest cogere quoscumque ad hoc munus. *Ibid.*

4 Iurent initio officij, & in Synodo Diœcesana, lectis priùs Tabellis errorum statutis. *Prou.*4.

5 Trimestre sit eorum officium, nisi prorogetur. *Ibid.*

6 Singulis diebus, si opus est, post Officium Diuinum errata singula exponantur à Punctatore, vt Præfectus diiudicet, nisi aliud Episcopo videatur circa hunc morem. *Ibid.*

7 Singulis Hebdomadis duo primi conferant inter se quæ notarint, & concordent. *Prou.*1.

8 Si discordent, Episcopus aut Vicarius sine forma iudicij componat. *Ibid.*

9 In fine anni fiat computatio coram Deputatis à Capitulo. *Prou.*3.

10 Si aliquem iniuriâ notarint, vel notandum prætermiserint, satisfaciant de suo, & integras vnius Hebdomadæ amittant distributiones. *Prou.*1.

11 Custodiantur libri punctationum, & singulis mensibus Episcopo & Capitulo, si videbitur exhibeantur. *Ibid.*

Additio.

1 POtest Episcopus cogere Canonicos ad iuramentum de punctando fideliter in Choro. *Congreg. Conc.*17. *Martij* 1619. *apud Barb. de Canon.*

QVADRAGESIMA.

1 IN Dominica Quinquagesimæ publicetur Decretum sequens:

2 Qui post mediam noctem, quæ diem Quadragesimæ præcedit, cibis vescitur prohibitis,

prohibitis,aut personatus incedit,puniatur, arbitrio Episcopi, pœnâ interdicti. *Prou.7.*

3 Signum autem mediæ noctis exactæ maiori campanâ detur. *Ibid.*

4 In prima Dominica Quadragesimæ publicentur excommunicationes omnes à sacris Canonibus impositæ, & in Bulla cœnæ præsertim, & quæ Episcopo sunt reseruatæ summatim. *Prou.3.*

5 Parochi initio Quadragesimæ conuocent populos, & agant, vt concilientur diffidentes,concubinarij reuocentur,aberrantes reducantur. *Prou.5.*

6 Excitentur populi ad seueriorem morum disciplinam in vestibus, colloquiis, operibus pœnalibus, separatione thori,venationibus, deliciis & conuiuiis. *Ibidem.*

7 Dedant se orationi, eleemosynis, frequentiori Sacramentorum vsui, octauo quoque die. *Ibid.*

8 Manè à forensibus iudiciis abstineant. *Prou.4.*

9 Concionis tempore officinæ ne pateant. *Prou.5.*

10 Qui cibis vetitis vescuntur, ne publicè comedant, etiam à suis separatim. *Prou.2.*

11 Ne cibi vetiti venales proponantur, sed certis tantùm constitutis locis. *Prou.5.*

12 Neque tabernarum valuis omnino patentibus, neque in foro, neque in via publica. *Ibid.*

13 Nec nisi ab iis qui vendendi facultatem habent,& in scriptis, ab Episcopo. *Ibidem.*

14 Neque omnis carnis genus,nisi quod est vsui ægrotis. *Ibid.*

15 Neque omnibus,nisi scripto emendi facultatem habentibus:quæ facultas cesset causâ cessante. *Ibid.*

16 Facultas detur per dies decem, & iterùm,& deinceps. *Ibid.*

17 Cauponæ, Tabernarij ne dent cibos vetitos,nisi nominatos in licentia scripta, neque viatoribus quibuscumque. *Ibid.*

18 Neque patiantur aliunde coctos apportari. *Ibid.*

19 Pœnæ infligantur grauissimæ violatoribus. *Ibid.*

Vide BENEDICTIO *num.* 14. EXCOMMVNICATIO *num.*34. PESTIS *num.*9.

QVÆSTORES.

1 Quæstores ij sunt, qui quæstum sibi referunt. *Bald. apud Barbos. alleg.*109 *num* 6.

2 Regulares quæstuantes extra loca, vbi habent Monasteria, tenentur ostendere Episcopo loci licentiam suorum Superiorum. *Decisum refert Barbos. num.*8.

3 Laici non possunt quærere eleemosynas pro aliqua causa, nisi cognitâ per Episcopum. *Barbos. ibid. num.*9.

4 Omnes Indulgentiæ quæstuariæ reuocatæ sunt à Pio V. *Refert Barbosa num.*12.

5 Praui eleemosynarum Quæstorum abusus tollantur,& Quæstores excludantur. *Trident. Sess.*21.*cap.*9.

6 Et præsertim pro consecutione Indulgentiarum. *Idem Sess.*25. *Decreto de Indulg.*

7 Potest Episcopus eos licet exemptos incarcerare, excommunicare,& castigare. *Barbos. loco cit. num.*3.

8 Sedes Apostolica solet concedere cum his conditionibus:

Ne dicantur Quæstores, sed Collectores eleemosynarum.

Ne publicent Indulgentias.

Ne concionentur.

Vide CONCIO SACRA *num.*44.

Ne circumferant priuilegia, aut Reliquias.

Ne pulsent campanulam, excepto Ordine sancti Antonij Viennensis, aliáve instrumenta.

Ne-

Ne petant eleemosynam tanquam debitam, aut solitam.

Nec vlla arte prætextuve dicendi orationes.

Ne vtantur minis, nec imprecationibus.

Nec faciant vllam conuentionem super eleemosynis, etiam pio loco vtilem pro quo petunt. *Zerol. in Praxi Par.1. v. Quæstores.*

9 Hæc eadem præscribit Gregorius XIII. Ordini S. Antonij Viennensis Diœcesis anno 1582. cui etiam prohibet benedictiones animalium in stabulis; & annis singulis peti, iubet ab Ordinariis licentiam.

Vide LOCORVM PIORVM CVRA *num.12. & seqq.* REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.48.49.*

QVARTA EPISCOPALIS ET FVNERALIVM.

1 DE omnibus legatis & relictis Ecclesiis existentibus in Diœcesi competit quarta pars Episcopo. *Syluest. v.Canonica portio, §.4.*

2 Et hanc non soluit hæres, sed Ecclesia, cui legatum fuit. *Couar. in c. Officij. de testam. num.1. circa vlt.*

3 Non habet locum in funeribus ex charitate piorum locorum. *Congreg. Episc. 29. Nou.1588.*

4 Neque in legatis. *Ead.17.Sept.1585.*

5 Præsertim non in legato maritandi puellas. *Eadem 14.Sept.1592.*

6 Neque, quando relinquitur pauperibus in genere. *Barbos. alleg.86.num.21.*

7 Neque in relictis pro ornamentis, cereis, fabrica Ecclesiæ, Choro, pictura, calice, anniuersariis. *Idem ibid. num.23.*

8 Neque quando legatur, vt omni anno fiat solemnitas alicuius Sancti, vel constituatur Præbenda, altare, aut pulpitum, &c. *Idem num.25.*

9 Neque quando quis donat Ecclesiæ in vita donatione inter viuos. *Idem n.26 & Sylu. loco cit.*

10 In his & aliis standum est consuetudini locorum. *Couar. loco cit.*

11 Quæ solita est persolui ante 40. annos, ac posteà fuerit aliquibus concessa, eadem integrè persoluatur. *Trid. Sess.25. cap.13.*

12 Non comprehenduntur Monasteria ædificata à 40. annis citra, aut quæ in dies ædificantur, præsupposito quòd sint eius Religionis, cui à Sede Apostolica indultum sit, vt non teneatur eam soluere Episcopo. *Decisum refert Ioan. de la Cruz de Statu Relig. lib.2. cap 19. dub.5. concl.2. in fine.*

13 Quarta cereorum Confraternitatum funera associantium non debetur Parocho. *Congr. Episc. 15. Mart.1616.*

14 Quarta funeralium debetur Rectori, non Regularibus; etiamsi Rectoria sit sæcularis in Ecclesia regulari. *Eadem 3. Iul.1615.*

15 Non tenentur Clerici Regulares ad soluendum Episcopo quartam funeralium. *Rot. 15. Ian.1618. coram Decano. Nald. v. Sepultura, num.13.*

Additio.

1 STante consuetudine in ciuitate, quòd ius sepeliendi peregrinos & viatores spectet ad Cathedralem, quarta funeralis non debetur Parocho intra cuius limites viator retentus pro delicto, & habilitatus cum cautione decedit. *Congr. Conc. 22. Ian.1628.*

2 An Confraternitates debeant soluere Episcopo quartam canonicam. DD. affirmant; sed veriùs negant, si merè sunt laicales, aut ex mera deuotione auctoritate Episcopi institutæ. *Barbos. de Iure Eccl. lib.3. cap.19. num.18.*

3 Quarta funeralis Episcopi non potest locari. *Congr. Episc. 14. Dec.1592.*

4 Parocho

4 Parocho debetur, seu etiam Sacerdoti animarum curam exercenti. *DD. cum Barbos. loco cit. cap. 24. num. 19. 21.*

5 Illius nimirum Ecclesiæ, in qua Parochianus solet recipere Sacramenta, casu quo alibi audiret Diuina. *Ibid. num. 24.*

6 In casu dubio, an debeatur Episcopo, vel Parocho, præfertur Parochus ex causa onerosa, Episcopus ex causa lucratiua. *Idem num. 25.*

7 Etiamsi Parochianus moriatur ob bellum, pestem in villa, dummodò in Parochia domicilium habeat. *Ibid. n. 26.*

8 Etiam, quando ægrotus mutat Parochiam. *Ibid. num. 27.*

9 Vel ægrotus cum bonis suis ad Religionem se transfert, pendente anno probationis, si in eo moriatur. *Ibidem num. 28.*

10 Si postridie quàm sepulrum est cadauer cum cereis, &c. fiat solemnis Missa cum maiori quantitate cereorum; de his quoque quarta pars debetur Parocho. *Congregat. Episcop. auditis partibus, 3. Aug. 1621.*

11 De candelis, quas fratres & alij Presbyteri in funeribus gestare solent in manibus, non datur quarta Parocho, sed sunt gestantium. *DD. apud Barbos. loco citato num. 39. & in seqq. plura habes de hac materia.*

REFERENDARII.

Vide EXEMPTI *num. 5.* FUNCTIONES EPISCOPALES *num. 24.* PRÆCEDENTIA *num. 21.*

Additio.

1 POssunt celebrare, & facere celebrare circa auroram, & in locis interdicto Ecclesiastico suppositis. *Sixtus V. 10. Kal. Octob. 1586. §. 11.*

2 Cedunt locum Auditori confidentiarum. *Congreg. Rit. 6. Dec. 1621.*

REGULARIUM VIRORUM MONASTERIA.

1 NOn possunt erigi noua Monasteria, nisi vocatis aliorum Monasteriorum Prioribus, & cognitâ causâ, an sine aliorum damno ea erigi possint. *Gregorius XV. an. 1621.* Vrbanus VIII. anno 1625.**

2 Vocatis etiam Prioribus Conuentuum per quatuor milliaria distantium. *Gregorius XV. ibidem.*

3 Nec nisi possint habitare & sustentari duodecim. *Idem locis citatis.*

4 Vel constiterit Ordinario, totidem ibi sustentari posse. *Gregorius XV. ibidem.*

5 Si nulli sint ibi Regulares, accedat consensus incolarum loci. *Idem ibid.*

6 Si detur appellatio, nihil interea innouetur. *Idem ibid.*

7 Reuocatæ sunt licentiæ omnes pro fundandis locis Regularium. *Vrbanus VIII. anno 1624.*

8 Et qui prætextu licentiarum reuocatarum sine licentia Ordinarij, & non seruatâ formâ Gregorij XV. prædicta fundarit, pœnam incurrit priuationis vocis, officiorum, inhabilitatis, & ipso facto excommunicationis. *Idem ibid.*

9 Non possunt ædificari Ecclesiæ Regularium in loco non exempto sine consensu Ordinarij loci. *Barbos. alleg. 26. à num. 3.*

10 Monasterium, in quo nondum positus est Religiosorum Conuentus, sed solùm nonnulli Religiosi deputati fabricæ, non est obligatum clausuræ. *Decisum referunt DD. locis citandis n. 15.*

11 Idem videtur dici posse de iis domibus, in quibus non viuitur in forma Conuentus, nec ibi est Ecclesia cum Eucharistia, nisi aliàs subiectæ fuerint clausuræ. *Bonac. loco cit. num. 5.*

12 Si de claustrorum finibus est dubitatio, per loci Ordinarium & Superiores

Regularium explicetur. *Prou.4.*

13 Sacristia comprehenditur sub clausura. *Congreg. Episc.* 18. *Aprilis* 1605. *refertur etiam à Coriolano de Casibus reser. Part.2. casu 3. quæst.4. num.31.* Negat *Bonac.* quando immediatè ab Ecclesia in sacristiam itur, *de Claus. quæst.5. punct.1. num.4.* Affirmat *Sanchez in Op. Mor. l.6. cap.17. num.17.*

14 Horti, viridaria, vineæ, quæ Monasteriis Regularium continenter sunt adiuncta, vt ad ea à Monasteriis aditus sit, nullâ viâ locóve publico interiecto, claustrorum finibus comprehenduntur. *Prou.4.*

15 Infirmariæ, seu domus deputatæ ad recipiendos infirmos, vel Religiosos vt hospites, non obstringuntur clausurâ. *Decisum refert Sanchez loco cit. num.19. & Sorbus v. Ingredi, num.11.*

16 Non possunt ingredi mulieres, nisi ad ea claustra, in quibus Missæ Officia & Processiones fieri solent. *Pius IV. anno* 1566.

17 Sub pœna excommunicationis Papæ reseruatæ. *Idem ibid.*

18 Et Regularibus admittentibus fœminas imponitur pœna suspensionis à Diuinis ipso facto, priuationis officiorum, inhabilitatisque ad illa. *Idem ibid.*

19 Quotannis semel hoc decretum, & sæpiùs, arbitrio Episcopi publicetur. *Prou.3.*

Vide IMMVNITAS ECCLESIASTICA *n.6.*

REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS.

1 ANte professionem nulla renunciatio valet, nisi cum licentia Episcopi, seu Vicarij. *Trident. Sess.25. cap.16. de Regular.*

2 Potest Episcopus declarare nullam esse professionem factam ante annum ætatis 16. *Decisum referunt DD. apud Barb. alleg.101. num.1.*

3 Et iudicare de nullitate professionis ob alias causas, intra quinquennium à professione emissa, vnà cum Superiore professi. *Trid. loco cit. cap.19.*

4 Hoc est, coram Episcopo loci & Superiore Monasterij, in quo facta est professio, deducendæ sunt causæ nullitatis. *Decisum refert Barbos. allegat.204. n.12.*

5 Superior non potest solus sine Ordinario eiicere professum ob nullitatem professionis. *Decisum anno* 1618. *refert Ricc. in Praxi Resolut.20.*

6 Potest Episcopus compellere per censuras, vt restituantur Nouitio discedenti omnia quæ attulerat. *Trident. loco cit. cap.16.*

7 Episcopis subduntur ij, qui neque Capitulis Generalibus, neque congregantur ad præscriptum Concilij Tridentini, neque à Metropolitano conuocantur, neque habent Ordinarios visitatores. *Vide Trid. loco cit. cap.8.*

8 Vbi non habitant duodecim in domibus fundatis post decretum Vrbani VIII. ij subduntur omnimodæ iurisdictioni Episcopi. *Vrbanus VIII. anno* 1625.*

9 Et valet hoc decretum etiam extra Italiam. *Idem anno* 1626.*

10 Subduntur & ij, quibus imminet animarum cura personarum sæcularium, in iis quæ ad eamdem curam pertinent. *Trid. loco cit. cap.1.*

11 Neque vbi deputari possunt Curati tanquam amouibiles, nisi de consensu Episcopi, & præuio examine. *Idem ibid.*

12 Exceptis Monasteriis, in quibus habitant Capita Ordinum, vel Generales, vel Abbates, aut alij habentes iurisdictionem Episcopalem & temporalem in Parochos & Parochians. *Idem ibid.*

13 Subduntur item Episcopis loca & personæ Militiæ S. Ioannis Hierosolymitani in iis tantùm, quæ concernunt curam animarum & Sacramentorum administra-

administrationem. *Gregorius XIII. anno 1584.*

14 At respectu dictorum Militum visitationes, consecrationes & benedictiones fiant gratis ab Episcopis, absque impensa & onere. *Pius V. anno 1571.*

15 In Sacramentorum qualibet administratione omnimodè subiiciuntur Episcopis, vti delegatis Sedis Apostolicæ. *Gregorius XV. anbo 1622.**

16 Non tamen possunt præscribere Regularibus, vt certis tantùm in locis, temporibus & personis ministrent Sacramentum Pœnitentiæ, vel restringere eorum priuilegia in ministerio Sacramentorum. *Idem in Declarat. anno 1623.**

17 Neque prædicta exequi possunt in personis Regulares particulares. *Idem ibid.*

18 Atqui hæc facultas Episcopis concessa non competit inferioribus Prælatis habentibus quasi Episcopalem iurisdictionem. *Ibid.*

19 Debent Episcopi approbare causam, quæ debet esse publica, exponendi à Regularibus Sanctissimam Eucharistiam. *Congregat. Episc. 27. Maij 1603.*

20 Non autem causam priuatam, dummodò è tabernaculo non extrahatur Eucharistia, & velata remaneat, ita vt nec Hostia videatur. *Eadem ibid.*

21 Possunt Regulares habere apud se pro suorum vsu oleum infirmorum. *Eadem 20. Febr. 1601.*

22 Administrantes Sacramenta Eucharistiæ, vel Extremæ Vnctionis, vel matrimonij, infirmis, &c. sine licentia Parochi, possunt ab Episcopis excommunicari. *Ricc. in Praxi Resolut. 210. vers. 22.*

23 Debent ab Ordinario loci, qui à Superiore sunt deputati, suscipere Ordines. *Barbos. alleg. 4. à num. 58.*

Vide ORDO *à num. 29.*

24 Item debent ab eodem petere Chrisma, consecrationem Ecclesiarum, & ea quæ sunt ordinis Episcopalis. *Barbos. alleg. 105. num. 65.*

25 Item Cœmeterij benedictionem, primi lapidis impositionem: & si bis aut ter requisitus Episcopus loci negauerit, alienus adiri potest. *Leo X. anno 1516.*

26 Tenentur ad obseruantiam dierum Festorum ab Episcopo præceptorum. *Trid. Sess. 25. cap. 12.*

27 Non tamen tenentur ad Officia Festorum. *Decisum refert Barbos. alleg. 105. num. 34.*

28 Tenentur ad Officium de Patrono, non ad Octauam. *Congreg. Rit. 27. Martij 1628.*

29 Possunt celebrare Missam in Ecclesia sæculari de consensu solius Rectoris. *Congregat. Episcop. 10. Ian. 1617.*

30 Non tenentur expectare tempus Missæ Parochialis, vt celebrent in suis Ecclesiis. *Eadem 30. Iunij 1592.*

31 Potest Episcopus cogere Regulares vt lectionem sacræ Scripturæ in Monasteriis suis habeant, si commode fieri potest. *Trid. Sess. 5. cap. 1.*

32 Concionari non possunt in propriis Ecclesiis sine benedictione Episcopi, neque in alienis sine licentia & benedictione eiusdem. *Idem ibid. cap. 2.*

33 In Concionibus ad populum vtantur Euangeliis & Epistolis, quæ leguntur à Clero sæculari eius Ecclesiæ vbi degunt. *Congregat. Concil. anno 1604.* *Et decisum refert Quaranta verb. Priuilegia Regularium.*

34 Possunt Episcopi punire eos qui prædicant in propriis Ecclesiis Episcopo contradicente, vel sine eiusdem benedictione, aut in alienis sine licentia *Gregor. XV. anno 1622.*

35 Non debent impediri Regulares, quò minùs in Quadragesima Concionem habeant in suis Ecclesiis, etiamsi non fuerit consuetudo. *Congreg. Episcop. 5. Iunij 1590.*

36 Neque debet denegari benedictio pro concione sine causa. *Eadem 22. Augusti 1615.*

37 Ad publicas Processiones compelli possunt ab Episcopo, iis exceptis, de quibus suprà v. PROCESSIO. *Trident. loco citato cap. 13.*

38 Ad Episcopum spectat componere controuersias de præcedentia. *Idem ibid. Vide* PRÆCEDENTIA.

39 Exempti à processionibus, si tamen accedant, non ideò Episcopus potest eos deinde cogere. *Nald. verb. Priuilegium, num. 3.*

40 Non possunt publicare Indulgentias sine Episcopi consensu. *Trid. Sess. 6. cap. 3. Sess. 24. cap. 11.*

41 Potest Episcopus cogere Regulares, vt in Offertorio Missarum Conuentualium in Dominicis enuntient fidelibus Festa & ieiunia quæ occurrunt. *F. Emanuel. Rodr. Quæst. Reg. Tom. 1. quæst. 33. art. 7.*

42 Censuræ & interdicta, etiam ab Ordinariis promulgata, mandante Episcopo à Regularibus publicentur, & seruentur. *Trid. loco cit. cap. 12.*

43 Tempore interdicti Episcoporum non possunt Regulares admittere laicos ad Diuina, si priuilegia concessa fuerunt ante Concilium Tridentinum. *Decisum refert Garc. p. 5. c. 3. n. 87. oppositum docent alij apud Barbos. alleg. 105. n. 44.*

44 Non possunt Regulares cum cruce intrare Parochias ad leuanda cadauera, nisi præmonito & recusante Parocho; & & tunc sine illius & Ordinarij præiudicio, saluo antiquo vsu & pacifico. *Leo X. anno 1516.*

45 In funeribus se conferant ad Ecclesiam Parochialem, & inde cum Parocho ad domum defuncti. *Congregat. Episcop. 26. Aug. 1616.*

46 Si cadauer est repositum in aliqua Ecclesia, vt inde transferatur aliò, se conferant ad eamdem Ecclesiam, in qua est cadauer. *Eadem ibid.*

47 Disputationes litterariæ Regularium extra Comitia generalia ne fiant in Ecclesia. *Eadem 17. Ian. 1594.*

48 Non tenentur Mendicantes petere licentiam ab Episcopo quæritandi. *Eadem 6. Octob. 1597. & Congregat. Concil. anno 1621. decreto impresso.* *

49 Sed tenentur Quæstores eorum ostendere Ordinario licentiam Superiorum suorum. *Decisum anno 1625. apud Barbos. alleg. 105. num. 51.*

50 Potest Episcopus punire Mendicantes habentes plures campanas, cùm debeant esse contenti vnâ. *D D. apud Barbos. ibid. num. 62.* saluâ consuetudine: sed non possunt eos prohibere, ne pulsent campanas pro Horis & Missa, antequam pulsetur campana maioris Ecclesiæ. *Congreg. Concil. decreto edito 1604.* *

51 In locis exemptis suæ Diœcesis potest Episcopus facere solemnes benedictiones, & Diuina Officia celebrare. *Idem ibid. num. 66.*

52 Oblati laici, qui degunt extra Monasteria, non gaudent priuilegio fori. *Congr. Episc. 22. Mart. 1583.*

53 Tertiarij, Mantellati, Corrigiati, Chordellati, & alij in domibus propriis habitantes, Communionem in Paschate, Extremam Vnctionem, & alia Sacramenta (excepto Pœnitentiæ) à proprio Parocho recipiant. *Leo X. anno 1516.*

54 Non possunt Episcopi visitare altaria Ecclesiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura: neque loca, vbi asseruatur Eucharistia, vel vbi confessiones audiuntur. *Gregorius XV. in Declar. cit. anno 1623.* *

55 In causis ciuilibus conueniantur Regulares coram Superioribus, vel eorum Conseruatoribus. *Paulus V. anno 1607.*

56 Conseruatores eorum indicandi erunt Episcopo, qui debet eis idcircò præfigere

præfigere terminum ad indicandum. *Congr.Episc.*28.*Mart.*1588.

57 Si non indicant,conueniri possunt à laicis coram Ordinario.*Ead.ibid.*

58 Conseruatores eorum non vltra duas dietas à loco suæ habitationis trahere alios ad se possunt.*Leo X.anl*1526.

Vide CONSERVATORES.

59 In causis mercedum & miserabilium personarum potest Episcopus, tamquam delegatus Sedis Apostolicæ,cogere Regulares debitores extra Monasterium degentes ad soluendum, licet in partibus habeant deputatum iudicem à Sede Apostolica.*Trident.Sess.*7.*cap.*14.

60 Potest Episcopus compellere Regulares exemptos ad reddendam rationem coram se executionis testamentorum, & negligentes punire. *Doctores apud Barbos.alleg.*82.*num.*34.

61 Ex defectu iustitiæ,si non potest haberi recursus ad Papam, seu Superiorem exemptorum,potest adiri Ordinarius.*Barbos.alleg.*105.*num.*67.

62 In criminalibus potest Episcopus capere & remittere Regularem ad competentem,si fugæ sit periculum, & quando non potest expectari auctoritas iudicis Regularium. *DD. apud Barbos.ibid num.*64.

63 In causis hæresis omnes Regulares subiacent Episcopis.*Paulus V.*26.*Septembris* 1606.

64 Et præsertim in causa Conceptionis B.Virginis.*Decretum S.Inquisit.*31.*Augusti* 1617.24.*Maij* 1622.

65 Et in causa sollicitationis mulierum in confessione.*Ead.Congr.S.Inquisit.* 30. *Augusti* 1622.*

66 Extra Monasterium degentes si delinquant,ab Ordinario puniantur, *Trid. Sess.*6.*cap.*3.

67 Qui ita notoriè deliquerit vt scandalo sit populo,si non punitur à Superiore, sed ad alium locum transmittitur, debet reuocari ad priorem locum, vt Oidinario subiaceat. *Clemens VIII. anno* 1596.

68 Infra terminum ab Ordinario præfigendum.*ibid.*

69 Aliàs Episcopus loci, ad quem fuit transmissus, in eumdem seuerè animaduertat,siue requisitus à priore Episcopo. siue informatus de delicto.*ibid.Ex Trid. Sess.*25.*cap.*14.

70 Qui sine mandato Superiorum in scriptis obtento à suis Conuentibus recedit, ab Ordinario tamquam desertor sui instituti puniatur. *Trident. Sess.* 24. *cap.*4.

71 Qui studiorum causâ ad Vniuersitates mittitur,in Conuentibus tamen habitet, alioquin ab Ordinario contra eum procedatur.*Idem ibid.*

72 Qui sine Priore cum aliis existit in aliqua domo ad erectionem Monasterij destinata,& deliquerit,ab Ordinario puniri poterit *Decisum apud Barbos.alleg.* 105.*num.*16.

73 Non autem poterit,si sub Superiore cum aliis conuentualiter viuat. *Decisum à Congr.Conc.*24.*May* 1588.

74 Si incedunt sine habitu extra Monasterium, possunt ab Episcopo puniri. *DD. apud Barbos.loco cit. num.*61.

75 Potest Episcopus absoluere Regularem leuiter percutientem Clericum sæcularem.*Barbos.ibid.num.*52.

76 Et de æquitate Regulares exemptos se inuicem percutientes *Idem ibid.nu.*53. *alleg* 41.*num* 17.&.18.

77 Possunt Regulares se subiicere Episcopo quoad dispensationes Episcopales. *Nald.v.Irregul.num.*30.

78 De licentia suorum Prælatorum,vel eâ iniustè denegatâ.*Sanch. Tom.*1. *Decal. lib.*4.*cap.*39 *num.*36.

79 Episcopus item absoluit laicos percutientes Regularem, non Superior Monachorum.*Barbos.Alleg.*105.*dem.*54.

80 Crimen assassinij impositum Militibus Hierosolymitanis, seu eorum donatis, familiaribus, seruitoribus, seu Presbyteris eorum sæcularibus, & aliis inseruientibus actu, ad Superiores eorum spectat, adiuncto loci Episcopo, excommunicationis latâ sententiâ contra alienos iudices. *Clemens VIII. anno* 1595. 18. *Decemb.*

81 Apostatæ debent ab Episcopo loci, vbi moram trahunt, capi, & consignari Superioribus eorum. *Vrbanus VIII. cum Congr. Conc.* 21. *Septembris* 1624. *

82 Eiecti extra Religionem degentes sint perpetuò suspensi ab exercitio Ordinum, sublatâ Ordinarij locorum facultate dictam suspensionem relaxandi, seu moderandi. *idem ibid.*

83 In dandis litteris testimonialibus pro eiectis iuxta Decretum Gregorij IX. *in cap. fin. de regul.* oneratur conscientia Ordinariorum. *idem ibid.*

84 An Confessarij sæculares possint audire confessiones Regularium, distinguit *Vgol. de Potest. Episc. c.* 7. §. 2. *num.* 9. Posse in Iubileis generalibus; non posse in Bulla Cruciatæ, & specialibus priuilegiis laicorum. *Ex Declar. perpetua Clementis VIII. an.* 1599. *reneuata ab Vrbano VIII.* 1630. *

85 Et eodem modo potest, & non potest respectiuè Regularis approbatus ab Ordinario audire confessiones Regularium alterius Ordinis. *idem ibid.*

86 Tres constitutiones Pij V. in fauorem Regularium reuocatæ fuerunt à *Gregorio XIII. anno* 1572.

87 Alia Pij V. in fauorem Militum Hierosolymitanorum fuit reuocata in fauorem Ordinariorum à *Gregorio XIII. anno* 1580.

Vide ARCHIEPISCOPVS *numero* 30. 32. 33. BENEFICIORVM PAROCHIALIVM PROVISIO *num.* 39. *& seqq.* CENSVRÆ *num.* 13. CLERI CONVENTVS *num.* 2. CONCILIVM PROVINCIALE *n.* 44. 74. 81. CONCIO SACRA *num.* 1. 3. 11. *& seqq.* CONFESSARIVS *num.* 6. 22. 23. *& seqq.* CONFIRMATIO *num.* 20. CONFRATERNITATES *num.* 2. 8. CONSERVATORES *per totum*, DECIMÆ *num.* 8. ECCLESIA *nu.* 2. EVCHARISTIA *num.* 23. 24. 53. EXAMINATORES *num.* 45. *&* 7. EXEMPTI *nu.* 2. EXEQVIÆ *num.* 9. 11. 15. 21. EXTREMA VNCTIO *num.* 3. FORI PRIVILEGIVM *num.* 18. *&* 19. FORVM EPISCOPALE *n.* 5. INDVLGENTIÆ *n.* 25. IRREGVLARITAS *num.* 3. 16. 63. IVDEX SYNODALIS *num.* 69. LIBRORVM EDITIO *n.* 2. LICENTIAE *n.* 4. LITTERAE DIMISSORIAE *num.* 8. 9. MISSA *num.* 7. MISSAE RITVS *num.* 1. 2. 4. MISSA PAROCHIALIS *num.* 11. MISSA CONVENTVALIS *num.* 15. MONESTARII *num.* 1. MONIALIVM MONASTERIA *num.* 24. MONIALIVM CLAVSVRA *num.* 8. MONIALIVM NVMERVS *num.* 5. MONIALIVM RECEPTIO *num.* 24. MONIALIVM COMMVNES LEGES *num.* 16. MONIALIVM OFFICIALES *nu.* 12 13. MONIALIVM CVRA SPIRITVALIS *num.* 8. 14. *& seqq.* MONIALIVM CVRA INTEMPORALIBVS *num.* 12. MVNERVM LARGITIO *per totum*, OLEA SACRA *n.* 8. 9. ORDO *num.* 29. *& seqq.* ORDINES MAIORES *nu.* 28. 40. PAROCHIA *n.* 12. PAROCHORVM MVNERA *num.* 27. 30. PRÆCEDENTIA *num* 1. 2. *& seqq.* PROCESSIO *num.* 7. *& seqq.* QVÆSTORES *num.* 2. QVARTA EPISCOPALIS *num.* 12. 15. RELIQVIÆ SANCTORVM *num.* 21. SCRIPTVRA SACRA *nu.* 4. 8. 10. SEMINARIVM CLERICORVM *n.* 30. 31. 32. SEPVLTVRA *nu.* 19. 20. SYNODVS DIOCESANA *nu.* 15. 39. TVTELA *nu.* 1. VISITATIO EPISCOPI *nu.* 10. 11. 12. 13. 14. 19. *& seqq.*

Additio.

Additio.

1 CORam Epiſcopo & ſupperiore Nouiciatus poteſt Religio intra quinquennium agere pro nullitate profeſſionis alicuius malè profeſſi. *Congreg. Conc. petente noſtro Procurat. Generali 1. Septemb. 1631. vt in Trid. Seſſ. 25. de Regul. cap. 19.*

Tenentur Regulares accipere Bullas Ordinum ſuſceptorum ab Epiſcopis qui eos ordinarunt : & litteræ dentur gratis. *Deciſum refert Lauret. de Franchis Tomo 1. Controuerſ. inter Epiſc. & Regul. quæſt. 35. ſuper decret. de Ordin. Regular.*

3 Poſſunt audire confeſſiones ægrotorum in eorum domibus ſine licentia Parochorum; quos tamen monere debenr de confeſſone audita. *Cong. Epiſ. 2. Iulij 1587. Ian. 1616.*

4 Poſſunt Regulares miniſtrare Euchariſtiam & Extremam Vnctionem hoſpitibus infirmis in eorum Monaſteriis. *Ex Priuil. Pij IV. conceſſo Cler. Regul. & confirmato à Pio V. Id. Febr. 1567. apud. Pereg. p. 1. Compend. tit. Communicare. §. 3.* Et per communicationem aliis. *Peirin. Tomo 1. Conſt. 1. Iulij II. nu. 92.*

5 Non poſſunt Regulares in Sabbato Sancto benedicere domos laicorum *Cong. Conc. 23. Nou. 1619. apud Barb. de Offic. Parochi c. 12. n. 11.*

6 Non prohibentur in eorum Eccleſiis admittere mulieres ad purificationem poſt partum. *Cong. Conc. ad Archiep. Bonon. apud. Peirin. Tom. 2. Conſtit. 7. Pij V. §. 12. nu. 13. ad 9.*

7 Neque prohibentur denuntiare Feſta & ieiunia in ſuis Eccleſiis. *Eadem 2. Iulij 1620.* Licet anteà *Cong. Epiſc. 15. Decemb. 1603.* limitaſſet, cum licentia Epiſcopi id fieri debere. *Barb. de Offic. Parochi c. 16. nu. 26. in fin. Par. 1.*

8 Non poſſunt geſtare pluuiale aut ſtolam per alienam Parochiam. *Cong. Conc. ad Archiep. Bonon. ſuprà ad 3.*

9 Non poſſunt in Feſto Corporis Chriſti Proceſſionem facere, quia duntaxat in Cathedrali. *Cong. Rit. 11. Decembris 1613. 28. Aug. 1615. 18. Feb. 1617. & Congr. Epiſc. 27. Iunij 1615.*

10 Regulares extra clauſtra decedẽtes ad eorum Eccleſias deferri debent, etiam Parochis inconſultis. *Cong. Conc. 2. Iul. 1620. apud Barb. de Offic. Parochi c. 26. nu. 68.*

11 Neque debent ſoluere ius ſepulturæ. *Congr. Epiſc. 22. Maij 1615. apud. eumdem Ibid.*

12 Neque tamen poſſunt ducere funus Superiorum, Magiſtrorum, ſeu Theologorum per Parochias ciuitatis & vias cum pompa. *Eadem apud Peirinum ſuprà ad 11.*

13 Ne excedant taxam ab Epiſcopo præſcriptam in emolumentis Parrochialibus, prohiberi poſſunt ab Epiſcopo. *Cong. Conc. 18. Sept. 1625. apud Barb. de Iure Eccl. l. 1. c. 43. n. 145.*

14 Poſſunt colligere à laicis fructus agrorum in eleemoſynam antequam Curati colligant primitias. *Ead. apud Peirin. loco cit. ad 13.*

16 Superiores, qui ad præſcriptum Concilij Tridentini *Seſſ. 25. cap. 14.* tenentur facere certiores Epiſcopos de punitione Regularium extra clauſtra delinquentium, in ſcriptis facere debent. *Deciſum refert 14. Dec. 1630. Barb. loco cit. cap. 43. num. 117.*

16 Debet Epiſcopus abſoluere Regurem percuſſorem Clerici. *C. Religioſo de ſententia excomm.*

17 Facultas data Epiſcopo à Tridentino ſuprà citato contra Regulares notoriè delinquentes extra clauſtra vendicat ſibi locum, cùm intra Eccleſiam delinquunt notoriè, & cum ſcandalo. *Cong. Conc. 9. Sept. 1625.*

18 Non poſſunt Regulares aggregare

ſuæ

ſuæ Regulæ perſonas in articulo mortis conſtitutas *Congreg. Rit. 29. Iun. 1600.*

19 Neque poſſunt deſerere Monaſteria, ria, ſeu loca iam ædificata, niſi in manibus Ordinarij. *Bonif. VIII. & DD. cum Barboſ. de Iure Eccl. l. 2. cap. 12. num. 04.*

REGVLARIVM IVRA IN ORDINE AD MONIALES EORVM.

1 Circa clauſuram *vide* MONIALIVM CLAVSVRA.

2 De Monialium Officialibus eligendis *vide* MONIALIVM OFFICIALES.

3 De Confeſſariis Monialium *vide* MONIALIVM CVRA SPIRITVALIS.

4 Non poſſunt Regulares alloqui Moniales quaſcumque ſine licentia, ſub pœnis priuationis officiorum, ac vocis actiuæ & paſſiuæ ipſo facto. *Congreg. Epiſc. 5. Maij* 1590.* Et eſt reſeruata. *Clarius infrà 1623.**

6 Et ſub reatu peccati mortalis. *Eadem 1. Iul. 1606.*

6 Comprehenduntur hoc decreto Milites Hieroſolymitani. *Eadem 28. Ianuarij 1602.*

7 Non tamen ligantur excommunicatione latâ ab Epiſcopo contra alloquentes Moniales. *DD. cum Barboſ. alleg. 102. num. 73.*

8 Epiſcopi poſſunt punire vti Sedis Apoſtolicæ delegati Regulares alioquentes quaſcumque Moniales ſine licentia. *Cong. Conc. anno 1624. edito decreto.**

9 Iidem poſſunt concedere Regularibus, vt quater ad ſummum in anno poſſint alloqui Moniales conſanguineas in primo & ſecundo tantùm gradu. *Eadem an. 1623. Vrbano VIII. annuente.*

10 Non in Feſtis, Aduentu, Quadrageſima, Feria ſexta, Sabbato & Vigiliis. *ibid.*

11 Et præſente Confeſſario & Auſcultatricibus, datâque licentiâ in ſcriptis pro die & hora; quæ in libris Epiſcopi notentur. *ibid.*

12 Si Ordinarij pluries conceſſerint, S. Congregationis iudicium timeant. *ibid.*

13 Et eâdem lege tenentur in hac re puellæ, & aliæ mulieres intra clauſtra degentes. *Ead. 1590.*

14 Adminiſtratores bonorum Monialium Regularibus ſubiectarum rationem reddant Epiſcopo & Superioribus Regularibus. *Gregorius XV. anno 1622.*

15 Si male reddant, amoueri poſſunt ab Epiſcopo factâ priùs monitione Superioribus prædictis. *ibid.*

16 Et poſſunt Epiſcopi punire malos adminiſtratores dictorum bonorum. *ibid*

Additio.

1 Regularis ſine licentia accedens ad Moniales Regularibus ſubiectas, & cum eis colloquens, poteſt ab Epiſcopo loci tamquam Sedis Apoſtolicæ delegato coërceri & puniri. *Deciſum refert Lezana Sum. Quæſt. Regul. capite 25. num. 36.*

2 Reperti alloquentes ſine licentia conſignari debent carcerati eorum Superioribus, à quibus erant declarandi priuati voce actiuâ & paſſiuâ. *Congr. Epiſc. 17. Iulij 1615.*

3 Qui Superiores debent facere certiorem Epiſcopum, & Congregationem. *Eadem 7. Mart. 1617.*

4 A pœnis pro allocutione Monialium non poſſunt abſolui niſi à Sede Apoſtolica, aut à S. Congregatione Epiſcoporum. *Eadem 7. Nou. 1605.*

5 Confeſſarij extra actum confeſſionis non poſſunt alloqui Moniales, ſub iiſdem pœnis quibus alij. *Eadem 21. Febr. 1617.*

6 Non comprehenduntur in hoc decreto Prouinciales, nec Miniſtri Prouinciarum, neque Superiores, quibus Moniales

niales subiectæ sunt. *Ead.* 1593. *apud Barbos. de Iure Eccles. lib.* 1. *cap.* 44. *num.* 165.

7 Vicarius Fratrum comprehenditur, nisi absente Priore vices illius agat. *Eadem* 1. *Sept.* 1617.

8 Vbi Moniales clausuram non obseruant, Regulares loquentes cum eis extra claustra non incurrunt prædictas vocis pœnas. *Ead.* 15. *Mart.* 1594.

REGVLARIVM IVRA CIRCA TERTIARIAS.

1 NOn possunt audire confessiones earum, nisi fuerit approbati ab Ordinario. *Cong. Episc.* 1616.

2 Neque ministrare illis Eucharistiam in die Paschatis. *Eadem ibid.*

3 Neque domi in infirmitate, neque Extremam Vnctionem. *Leo X. anno* 1516. *Vide* TERTIARII.

RELIQVIÆ SANCTORVM.

1 DEbet Episcopus recognocere Reliquias Sanctorum & miracula. *Trident. Sess.* 25. *de Inuoc. & ven. Sanctorum.*

2 Reliquiæ Sanctorum recognoscatur adhibitis piis viris. *Idem loco cit.*

3 Scripta, tabulæ, litteræ, monimenta, testes, arcæ, schedulæ accuratè recognoscantur vnde translatæ; & hæc tutò asseruentur in Archiuio. *Prou.* 4.

4 Ipsæ Reliquiæ cernentur; non eæ tamen, quæ sub altaribus, nisi iudicio Episcopi. *Ibid.*

5 Scribantur in libro cum suis documentis asseruando in Archiuio Episcopali *Ibid.*

6 Alij inferiores Episcopo non possunt. *Barb. alleg.* 97. *nu.* 9.

7 Non potest Episcopus approbare Reliquias, etiam Sancti antiqui nondum canonizati, & eas publicè colendas exponere. *Barb. ibid. nu.* 10.

7 Si verò sint canonizati, competit Episcopo approbatio illarum; possuntque exponi approbatæ. *Azor. Par.* 2. *lib.* 9. *c.* 8. *quæst.* 8.

9 Si extat dubium, an sint Sancti canonizati vel beatificati, ne exponantur adorandæ. *S. Tom.* 1. *Decal. lib.* 2. *cap.* 43. *num.* 12. 29.

10 Reliquiæ etiam non approbatæ, ad ornatum crucis in cruce collocatæ, possunt cum ea exponi quasi accessoriè. *Idem ibid. nu.* 17.

11 Antiquiæ Reliquiæ habendæ sunt eâ veneratione, quâ hactenus sunt habitæ. *Decis. refert Barb. loco cit. nu.* 12.

12 Corpora Sanctorum nondum canonizatorum non possunt poni sub altari. *Cong. Episc.* 10. *Iunij* 1615.

13 Sanctorum copora extra altaria in arcis condita marmoreis ne collocentur in eo sacello, vbi asseruatur Sanctissima Eucharistia. *Prou.* 4.

14 Et clathris ferreis muniantur. *Ibid.*

15 Ipsa corpora sint inuoluta panno serico coloris apti ad Sanctum, cuius sunt ossa. *Ibid.*

16 Tabella ænea cum nomine Sancti includatur *Ibid.*

17 Lampas ardeat assiduè, nisi excuset egestas. *Ibid.*

18 In vasculis decoris eæ collocentur. *Prou.* 1.

19 Vasa, thecæ, arcæ statâ prece benedicantur. *Prou.* 4.

20 Claues duæ sint, penes Episcopum & Rectorem Ecclesiæ; si Vniuersitas aut alij laici habere solent, addatur tertia. *Ibid.*

21 Ne exponantur, nec etiam à Regularibus, sine licentia Episcopi in scriptis, cum eius approbatione. *Ibid.*

22 Neque passim exponantur, sed in Festis solemnioribus, & Sanctorum, quorum sunt Reliquiæ. *Ibid.*

23 Nullo modo exponantur nudæ, nec

ſine luminibus. *ibid.*

24 Nec educantur è loculis earum *Prou.*1.

25 Non quæſtus gratiâ exponantur. *ibid.*

26 Cùm exponantur, fiat Proceſſio à Clero Eccleſiæ, & cum luminibus. *ibid.*

27 Antequam exponantur vel oſtendantur, thurificentur; & idem fiat à Thuriferario præeunte in Proceſſione. *Prou.*4.

28 Idémque fiat cum reconduntur. *ibid.* & cum Proceſſione, vt priùs. *Ibid.*

29 Deferantur ab induto cottâ & ſtolâ, vel etiam pluuiali, cum Hymnis in via, & Oratione in fine opportunis. *ibid.*

30 In Altari candelæ ſaltem quatuor colluceant, & cuſtodes ſacris Ordinibus initiati adhibeantur. *ibid.*

31 Horum operâ, non laicorum, coronæ admoueantur Reliquiis, vt eas tangant. *ibid.*

32 Cùm è loco ſupperiori oſtenduntur populo, prædicta ratio ſeruetur, exceptâ Proceſſione. *ibid.*

33 Ad ægrotos non portentur Reliquiæ Sanctorum. *Prou.*5.

34 Neque radantur oſſa, vt raſura detur cum potu infirmis. *Cong. Epiſc.* 17. *Decemb.* 1591.

35 Extractio Reliquiarum, ſeu translatio corporum & Reliquiarum, ſi perpetuæ tradita ſunt ſepulturæ, non poteſt fieri ſine auctoritate Papæ vel ſanctæ Synodi. *Sylu. v. Reliquia Sanctorum. quæſt.*3.

36 In Prouincia Mediolanenſi extractio prohibita à Gregorio XIII. moderata eſt à Sixto V. vt ſufficiat licentia Epiſcopi, non Papæ. *Cong. Epiſc.* 16. *Febr.* 1588.

37 Ab vno loco ad alium ne transferantur ſine iuſta cauſa & facultate ſcripta Epiſcopi *Prou.*4.

38 Tranſlatio Reliquiarum inſignium judicio Epiſcopi fiat cum ſolemni pompa & pio cultu. *ibid.*

39 Cum pridiana recognitione compoſitione in arca, aſſignatione clauium & obſignatione. *ibid.*

40 Fiat cum apparatu viarum, ſono campanarum, Proceſſione, Miſſa ſolemni, Concione, & expoſitione in altari per diem integram cum debitis cæremoniis. *ibid.*

41 A Notario fiat inſtrumentum per acta ſingula. *ibid.*

42 Si iumento vel curru vehantur, decenter ſternantur. *ibid.*

43 Quacumque iter fit, ſignificatio pietatis & lætitiæ in Clero & populo ne deſideretur. *ibid.*

44 Dies tranſlationis, in qua vltimò reponuntur, anniuerſario Officio Diuino de Sancto cum licentia Maiorum quot annis celebretur. *ibid.*

45 Si eſt Reliquia inſignis, corpus, caput, brachium, crus, aut illa pars, in qua paſſus eſt Martyr, modò ſit integra, & non parua, & legitimè, vt ſuprà, approbata, fieri poteſt de Sancto, cuius eſt Reliquia, Officium Duplex. *Congreg. Rit.* 8. *Aprilis* 1928.

46 Priuatim poteſt quilibet venerari Sanctum nondum canonizatum, & eius Reliquias colere. *Barb. & Azor. locis ſuprà cit. num.* 8. 11.

47 In Oratio priuato retineri poſſunt Reliquiæ Sanctorum de licentia Epiſcopi *Prou.*4.

48 In priuatis ædibus aut apud laicos ne habeantur. *ibid.*

49 Neque tangantur à laicis, neque per eos tractentur *ibid.*

REPRÆSENTATIONES SACRÆ.

1 PRohibentur fieri in Eccleſiis. *Doctores apud Barb. alleg.* 24. *n.* 25.

2 Paſſio Saluatoris nullibi agatur. *Prou.*1.

3 Neque

3 Neque Sanctorum martyria actionésve, nisi de licentia Episcopi. *Ibid.*

RESIDENTIA.

Vide CANONICORVM RESIDENTIA & PAROCHORVM RESIDENTIA.

1 AD residentiam cogi possunt ab Episcopo Superiores Ecclesiarum Collegiatarum, licet habeant iurisdictionem in Canonicos. *Decisum refert Garc. Par.3. c.2. num.* 181.

2 Sine consensu Ordinarij nulla valet dispensatio Apostolica non residendi, etiam ratione studij. *Pius IV. anno* 1564.

3 Non residentium vltimæ voluntates annullantur, quacumque auctoritate suffultæ. *idem ibid.*

4 Aliæ pœnæ non residentium habentur apud *Sylu. v. Residentia. qu.* 5.

5 Potest Episcopus applicare fructus non residentium fabricæ Ecclesiæ Parochialis, etiamsi non indigeat, quæ potest in dies indigere. *Decisum refert Garc. Par.3. cap.2. num.*31.

Additio.

1 TEnetur Episcopus residere, licet habeat coadiutorem. *Congr. Episc. 7. Sept.* 1619.

RESTITVTIO INCERTORVM.

1 POtest Episcopus præcipere Confessariis, ne absque consilio suo restitutores absoluant, aut distribuant. *Nau. in Man. cap.*17.*n.*92.

2 Est facienda pauperibus, non pauperioribus, vel melioribus, nisi de consilio. *idem ibid. num.*95.

3 Non tamen potest Episcopus reseruare sibi absolutè restitutionem incertorum. *Congr. Episc.*14. *Iunij* 1619.

Vide VSVRA *num.*20.

SACRAMENTA.

1 IN ministrandis Sacramentis adhibeatur superpelliceum cum stola. *Prou.*1.

2 Laici, qui recipiunt Sacramenta, deponant arma. *Prou.*3.

3 Et ij item, qui sunt compatres in Baptismo & Confirmatione. *ibid.*

4 Pro Sacramentorum administratione nihil potest accipi hoc titulo, etiam à sponte dantibus. Quod offertur sponte pro eleemosyna, accipi potest. *Congr. Concil.*1. *Febr.*1593.

Vide INTERDICTVM. *num.* 21. 28. & *seqq.* REGVLARIVM [illegible]A SVB EPISCOPIS *num.*22. SIMONIA *num.*12.13. VSVRA *num.*13.

SAL.

1 SAl exterum in terris Ecclesiæ mediatè vel immediatè subiectis non potest emi. *Gregor. XIII. apud Nald. v. Emptio. num.*17.

SCRIPTVRA SACRA.

1 SAcrorum librorum editio vulgata in publicis lectionibus, disputationibus, prædicationibus & expositionibus authentica habeatur. *Trid. Sess.*4.

2 Puniantur ab Ordinariis, qui sacram Scripturam ad suos sensus contorquent contra sensum S. Matris Ecclesiæ & vnanimem Patrum consensum. *Idem ibid.*

3 Ne eiusdem verba vsurpentur ad irreuerentiam & contemptum, ad scurrilia, vana, adulationes, detractiones, superstitiones, incantationes, diuinationes, sortes, libellos famosos, sub pœnis iuris & arbitrij Episcoporum. *Idem ibid.*

4 Biblia vulgari linguâ editâ non possunt legi, neque retineri; neque Episcopi, neque Inquisitores, neque Regularium Superiores dare queunt licentiam. *Clemens VIII. in Indice lib. prohib.*

5 Compendia historica Bibliorum, seu librorum sacræ Scripturæ, vulgari idiomate scripta, eodem modo prohibentur. *idem ibid.*

6 Versiones noui Testamenti ab Auctoribus primæ classis Indicis factæ nemini concedantur. *idem ibid.*

7 Deputati ad interpretationem sacrarum Litterarum compellantur ab Ordinariis, vt id præstent. *Trid. Sess. 5. cap. 1.*

8 In Monasteriis Regularium lectio sacræ Scripturæ procuretur ab Episcopo, si negligant Superiores. *ibid.*

9 Idem fiat in Gymnasiis publicis. *ibid.*

10 Approbentur prædicti ab Episcopo de moribus & scientia, exceptis Regularibus. *ibid.*

Vide REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.* 31. THEOLOGALIS PRÆBENDA *num.* 13.

SEMINARIVM CLERICORVM.

1 SIngulæ Cathedrales tenentur instituere certum numerum puerorum in loco conuenienti eligendo ab Episcopo. *Trid. Sess. 23. c. 18.*

2 Recipiantur ij, qui ad minimum 12. annos, & ex legitimo matrimonio nati sint, ac legere & scribere nouerint, quorúmque indoles & voluntas spem affert, eos perpetuò Ecclesiæ seruituros. *ibid.*

3 Pauperum filij præcipuè eligantur; ditiores alantur sumptibus suis. *ibid.*

4 Tonsurâ statim & habitu clericali vtantur. *ibid.*

5 Missæ quotidie intersint. *ibid.*

6 Singulis mensibus peccata confiteantur, & iudicio Confessarij Communionem sumant. *ibid.*

7 Cathedralibus & aliis Ecclesiis loci diebus Festis inseruiant. *ibid.*

8 Doceantur ea quæ videntur Episcopo expedire. *ibid.*

9 Grammaticen, cantum, computum Ecclesiasticum, aliarúmque artium disciplinam, sacram Scripturam, opportunáque ad Sacramentorum administrationem, rituum & cæremoniarum formas. *ibid.*

10 Catechismus Romanus perpetuò prælegatur. *Prou. 5.*

11 De historia Ecclesiastica & sacris ritibus certis diebus instruantur. *ibid.*

12 Duorum Canonicorum adhibito consilio seniorum, quos Episcopus elegerit, hæc & alia constituantur. *Trident. loco cit.*

13 Leges præscriptæ singulis mensibus coram omnibus legantur. *Prou. 2.*

14 Sæpiùs visitentur. *Trid. loco cit.*

15 Tertio quoque mense saltem, si potest commodè, visitet Episcopus, & inquirat tum de magistris, tum de alumnis. *Prou. 2.*

16 Duo Canonici electi debent esse perpetui; neque possunt mutari sine iusta causa. *Decisum refert Barbos. alleg. 77. num. 31.*

17 In Diœcesi ampla Seminaria plura haberi possunt, quæ tamen à primario ciuitatis pendeant. *Trid. loco cit.*

18 Quæcumque oriatur difficultas ob institutionem seu conseruationem Seminarij, decernere potest Episcopus cum supradictis deputatis, vel Synodus. *Prou ibid.*

19 Cogi possunt ad docendum in Seminario ij, qui Scholasterias obtinentes munus habent annexum lectionis & doctrinæ, vel per se vel per substitutos. *ibid.*

20 Si minùs digni sint, alios nominent; si neglexerint, deputet Episcopus. *ibid.*

21 Eligentur enim substituti à Scholasticis, sed ab Ordinario erunt approbandi. *ibid.*

22 Legata, vt conducantur Grammatici, qui pauperes instruant pueros, applicari possunt Seminario. *Decisum refert*

art Prax. Episcop. verb. Seminarium.

3 Redditus necessarij sumi debent ab Episcopo cum consilio duorum de Capitulo; quorum alterum Episcopus, alterum eligat Capitulum; itemque aliorum duorum de Clero ciuitatis, quorum alter ab Episcopo, alter è Clero eligi debet, ex fructibus beneficiorum. *De quibus fusè Trid. loco citato.*

24 Episcopus debet primùm de sua & Capituli mensa contribuere, & posteà alios cogere. *Decisum refert Prax. Episc. verb. Seminarium, & Barbos. loco citato num.2.*

25 Cardinales debent contribuere de fructibus beneficiorum in Diœcesi vbi est Seminarium. *Decisum refert Barbos. ibid. num.5.*

26 Clerici Cameræ Apostolicæ non tenentur contribuere. *Congreg. Episcop. 12. Maij 1604.*

27 Canonici non tenentur contribuere de distributionibus quotidianis. *Decisum referunt Moneta & alij apud Barbos. ibid. num.13.*

28 Hospitalia data in titulum, vel administrationem, si habent beneficia annexa, vel redditus Ecclesiasticos, tenentur contribuere. *Decisum refert Praxis Episcopalis v. Hospitale. vers.10. dub.*

29 Hospitalia merè laicalia non tenentur. *DD. cum Barbos. loco cit. num.8.*

30 Monasteria Mendicantium non tenentur. *Trid. loco cit. cap.18.*

31 Nimirum Dominicani, Franciscani, Eremitæ S. Augustini, Carmelitæ, Seruitæ, Societas Iesu, sancti Francisci de Paula, Iesuati, Carmelitæ Discalceati. *Barbos. loco citato num.14.*

32 Equites Sancti Ioannis Hierosolymitani sunt immunes à contributione Seminarij. *Gregorius XIII anno 1580.*

33 Confraternitates, si habent redditus Ecclesiasticos, tenentur contribuere, etiamsi existant intra Ecclesias Regularium. *Decisum refert Barbos. loco cit. num.10.*

34 Pensionarij tenentur pro rata pensionis. *Garc. Part.1. cap.5. num.171. Monet. de Decimis cap.9. à num.83.*

35 Siue Seminarium sit erectum ante reseruationem Pensionum, siue post. *Decisum refert Garc. in Addit. d.n.171.*

36 Non sunt magis grauanda beneficia simplicia quàm curata. *Congreg. Episcop. 27. Octob. 1603.*

37 Decima verò soluatur singulis annis in duobus terminis. *Prou.1.*

38 Possunt etiam vniri Seminario beneficia simplicia aliquot, etiam præstimonia, & præstimoniales portiones, etiam ante vacationem, & reseruata, seu affecta, nec impediri possunt per eorum resignationem, vnionem & applicationem. *Trid. loco cit.*

39 Non decernant, vt omnia simplicia vniantur, sed aliquot; aliter non valet vnio. *Deccisum refert Ricc. in Praxi decis.492. & Resolut.383. num.4. in secunda editione.*

40 Nec vniri possunt beneficia ad collationem inferiorum spectantia, neque Canonicatus, neque iurispatronatus etiam Ecclesiastici, nec reseruata Sedi Apostolicæ post illorum vacationem; nec vacantia in mense reseruato per Episcopum. *Decisum refert Franc. Leo in Thesauro fori Part.2. cap.16. num.23.*

41 Vniones factæ Seminario non subsistunt nisi post illius erectionem & actualem educationem puerorum. *Decisum refert Gonzal. ad Reg.8. Cancell. Glos.7. num.68. Riccius Resol. 380. num.1. à Rota.*

42 Emptio domus, aut creatio Deputatorum non est erectio Seminarij. *Rota 15. Aprilis 1622. apud Barbos. loco citato num.24.*

43 Vniones factæ absque consilio quatuor Deputatorum non valent. *Congreg. Conc. 13. Ianuar. 1594. Franc. Leo in Thes. d. cap.16. num.25.*

44 Tenetur Episcopus adhibere in consilium, non eos sequi. *Gonzal. loco cit. Gloss.46. num.74.*

45 Bona, quæ fuerunt applicata Collegio pro educatione puerorum miserabilium, si Collegium sublatum sit, debent applicari Seminario. *Barbos. loco citato num.11.*

46 De incertis redditibus nemo tenetur contribuere Seminario. 3.1. *Congr. Episc. 13. Maij* 1586.

47 Administratio temporalis Seminarij tota spectat etiam ad quatuor Deputatos; sed exactio ad solum Episcopum. *Riccius d. Resol.* 380.*num.*3.

48 Cogique possunt ad soluendum prædictos redditus per censuras Ecclesiasticas & alia iuris remedia ab Episcopo, non obstantibus quibuscumque. *Trid. loco cit.*

49 Rationes autem horum redditum quotannis Episcopo reddantur præsentibus quatuor, scilicet duobus à Capitulo & duobus electis à Clero. *Idem ibid.*

50 Seminario redditibus congruentibus constituto & aucto, tantumdem de exactione remittatur pro rata parte redditum, quos in posterum accessione beneficiorum aliáve ratione Seminarium habere contigerit. *Prou.* 5.

Vide ARCHIEPISCOPVS *num.* 6. FORI PRIVILEGIVM *nu.*2. FORVM EPISCOPALE *num.*57. MONIALIVM CVRA IN TEMPORALIBVS *num.*9.

Additio.

1 CLerici Seminarij non sunt de corpore Cathedralis Ecclesiæ, licet in ea deseruiant. *Congr. Rit.* 1. *Septembris* 1607.

2 Commendatarius, etiam Cardinalis, tenetur contribuere Seminario. *Decisum refert* 3. *Dec.* 1622. *Barbos. de Iure Eccl. lib.3.cap.9.num.*53.

SEPTVAGESIMA.

1 TEmpore Septuagesimæ & sequenti proponantur exercitationes piæ contra corruptelas illius temporis. *Prouinc.* 5.

SEPVLTVRA.

1 SEpultura Sacerdotum & Clericorum, vbi fieri potest, à sepulchris laicorum separata sit, & decentiori loco sita. *Rit. Rom.*

2 Immò & distincta pro Sacerdotibus & aliis inferioris ordinis. *Ibid*

4 Pro paruulis baptizatis habeatur specialis sepultura, seu locus in cœmeterio. *Rit. Rom.*

4 Sepulturæ locus honoratior licitè vendi potest pluris absque simonia. *DD. cum Naldo v. Sepultura, num.*8.

5 Sed prohibita est sepultura existens supra terram à *Pio V. anno* 1566.

6 Cadauera ne reponantur sub altaribus, neque sub gradibus eorum. *Congreg. Episc.* 6.*Sept.*1593.

7 Pater eligere potest sepulturam filio minori 14. annis, dummodò electio fiat ante obitum ipsius. *Congregat. Episcop.* 27.*Octob.*1587.

8 Potest eligere sepulturam dominus pro seruo impubere, & pater pro filiis impuberibus, quando hoc habet consuetudo. *Sylu. v. Sepultura. quæst.*7.

9 Limitat in filiis legitimis naturalibus adoptiuis, vel arrogatis, non spuriis, vel naturalibus tantùm. *Ibid.*

10 Minores in Maiorum sepultura poni debent, ita volentibus Maioribus, non obstante Rituali Romano. *Congreg. Episc.* 21.*Octob.*1616.

11 Non potest auus eligere pro nepote impubere. *Sylu. loco cit.*

12 Multò minùs frater, aut alius collateralis, nec pater pro filio pubere. *Idem ibid.*

13 Controuertitur inter Doctores, quodnam dicatur sepulchrum Maiorum. *Sylu. loco cit. qu.8.*

14 Vxor sequitur maritum, & vltimum, si plures habuit. *Sylu. ibid. Quintum.*

15 Viatores qui moriuntur dum transeunt, sepeliri debent in Cathedrali. *Congr. Episc. 9. Iunij* 1592. In Parochia, inquit *Sylu. ibid.* nisi consuetudo sit, quod in Cathedrali. Alij dicunt ibi esse locum præuentioni.

16 Excommunicatus, etiam denuntiatus, dans signa pœnitentiæ in articulo mortis sepeliatur in Ecclesia. *Congreg. Episc.* 17. *Maij*. 1583.

17 Et sufficit vnus testis. *Sylu. loc. cit. q.9.*

18 Si contingat sepeliri aliquem in loco non sacro, donec transferatur in locum sacrum, apponatur crux capiti illius. *Rit. Rom. de exequiis.*

19 Sepultura in Ecclesiis Regularium non debetur illi, qui cum habitu regulari petit tantùm sepeliri. *Congr. Episc.* 23. *Nouemb.* 1582.

20 Sepeliendi sunt in Ecclesiis Regularium ij, qui coram testibus dumtaxat elegerint sepulturam ibi. *Ead.* 11. *Decembris* 1615.

21 Sepeliens corpus eius qui alibi elegit sepulturam, violenter amittit ius quod habebat, & tenetur restituere emolumenta & corpus. *Sylu. q.* 11.

22 Si Ecclesia est interdicta, vbi est sepultura maiorum, sepelietur in Parochiali; si hæc interdicta, in Cathedrali; si omnes interdictæ, in Monasterio proximiori. *Idem q.*8.

23 Priuantur sepulturâ Ecclesiasticâ qui moriuntur in torneamentis, qui se occidunt, qui non sunt confessi semel in anno, blasphemi, notorij peccatores, vsurarij manifesti, interdicti nominatim ab ingressu Ecclesiæ, excommunicati, & instituẽres Sacerdotem tutorẽ filiis. *Sylu. q.*8.

24 Sepelientes prohibitos prædictos peccant mortaliter; sepelientes excommunicatos, interdictos, vsurarios, vt suprà, excommunicati sunt. *Idem qu.* 11.

25 Si exempti sepeliant excommunicatos, &c. potest Episcopus impedire antequam sepeliantur, non autem de facto sepultum exhumare. *Idem ibid. qu.* 16.

26 Nullum cadauer perpetuæ sepulturæ traditum ex vlla cuiusuis Ordinis Ecclesia asportari liceat, nisi de licentia Ordinarij. *Rit. Rom. de exequiis.*

Vide BAPTISMVS *num.*36. CONFRATERNITATES *num.* 42. 46. ECCLESIA *num.* 43. *& seqq.* ECCLESIÆ RECONCILIATIO *num.* 12. EXEQVIÆ *per totum*, HEBRÆI *num.* 26. INTERDICTVM *n.* 19. 44. *& seqq.* MONIALIVM ECCLESIÆ *num.* 13. 14. TERTIARII *n.* 8. 10. 11. 12. VSVRA *num.* 15. *& seqq.*

Additio.

1 PArochus debet interrogare infirmum de sepultura in genere, non in specie, An velit in Parochiali sepeliri; aliàs electio non valet. *Ricc. in Praxi Par.* 4. *Resol.* 293. *n.* 30.

2 Filia minor, non obstante nouo Rituali, sepelienda est in sepulchro maiorum illius in Eclcesia Fratrum, *Congr.* 21. *Octob.* 1616.

3 Suscipientes habitum à Guardiano, vel alio, cui ille commiserit, & cum eo decedẽtes, sunt tradendi sepulturæ in Ecclesiis eiusdem Ordinis, si Guardianus propter habitus concessionem & receptionem præmouit eorum cadauera. *Congreg. Rit* 11. *Dec.* 1615.

4 Peregrinus decedens dum est in via, sepelitur in Cathedrali. *Congr. Episc.* 9. *Iuny* 1592.

5 Excommunicatus notorius, si pœnitentiæ signum dederit in articulo mortis, sepeliendus est in Ecclesia. *Eadem* 9. *Iulij* 1619.

6 Sepul

6 Sepultura non debet retardari sub quouis prætextu compositionis quartæ funeralis. *Eadem* 5. *Maij* 1617.

7 Non debet Episcopus dare licentiam exhumandi corpus ad hoc, vt laici sumant indicia in criminalibus. *Eadem* 22. *Nouembris* 1619.

SEQVESTRVM.

1 Lite pendente datur facultas iudicibus decernendi sequestra super fructibus beneficiorum Sedi Apostolicæ reseruatorum, seu affectorum, & nulliter collatorum. *Pius IV. anno* 1560.

2 Fructus beneficiorum lite pendente deponi debent apud personam à iudice deligendam, contra quælibet statuta. *Pius V. anno* 1568.

3 Distributiones quotidianæ Canonicorum non possunt sequestrari. *Monet. de Distrib. Par.* 1. *quæst.* 9. *concl.* 1. nisi in quibusdam casibus, & cum moderatione, ne fame pereat Canonicus. *Ibid. conclus.* 3. 4. 5. 6.

SIMONIA.

1 QVi pro beneficiis obtinendis se exponunt examini simulatè pro aliis, seu pro se aut aliis, cum oblatione pensionis annuæ, aut cum spe consequendi pensionem, seu commodum, seu vt aliis resignent liberè, vel cum pensione; eo ipso sunt excommunicati, & priuati omnibus beneficiis, inhabilesque facti ad omnia beneficia. *Paulus IV. anno* 1557.

2 Et collatio eiusmodi est nulla. *Idem ibid.*

3 Beneficia in confidentiam, aut ad effectum reseruationum sibi postmodum cedentibus procurandarum, recipere nemo præsumat, sub excommunicationis latæ sententiæ pœna Papæ reseruata. *Pius IV. anno* 1564.

4 Et sub pœna nullitatis. *Idem ibid.*

5 Casus confidentiarum, modi eas probandi, testium qualitates, pœnæ priuationis, inhabilitatis, excommunicationis, &c. fusiùs habentur in *Bulla Pij V. anno* 1569.

6 Qui Dignitates acquisierit per simoniam, ipso iure sit priuatus, & inhabilis est ad eas & alias obtinendas. *Idem anno* 1566.

7 Qui beneficium, aut officium Ecclesiasticum, sit illis eo ipso priuatus, & ad restitutionem omnium fructuum teneatur, & perpetuò sit inhabilis ad alia. *Ibid.*

8 Episcopum accipere aliquid pro expeditione litterarum beneficij simonia est. *Sà v. Simonia, num.* 3.

9 Qui Ordines & beneficia contulerit, pœnis à iure statutis, quicumque ille sit, puniatur. *Trident. Sess.* 24. *cap.* 6.

10 Qui conuictus fuerit in consequendis Ordinibus de simonia, eo ipso sit suspensus ab eorum executione per decennium, & carceri per annum mancipetur. *Pius V. vbi suprà.*

11 Qui pluries conuictus fuerit, præter supradictas pœnas corporaliter puniatur, & ab Ordinibus degradatus eiiciatur à consortio fidelium. *Trident. loco citato.*

12 Ne in Sacramentorum administratione simoniacum quid fiat, Ordinarij curent, & puniant grauissimè delinquentes. *Idem ibid.*

13 Episcopus sciens Sacerdotem suum subditum pro Sacramentis aliquod præmium accipere à non sponte dante, & corrigere negligit, suspenditur ab officio per bimestre. *Barbos. allegat.* 111. *num.* 22.

14 Proponens item iudicem casuum, gratiarum & indulgentiarum soluto certo pretio, suspenditur ab ingressu Ecclesiæ, & perceptione fructuum, reseruata Papæ. *Idem ibid. num.* 40.

15 Potest Episcopus absoluere à simonia

nia occulta. *Trident. Seß.24. cap.6.*
Vide CASVS RESERVATI *num.3.* CENSVRÆ *num.6.* LITTERÆ DIMISSORIÆ *num.16.* ORDO *num.59.60.*

SODOMIA.

1 CLericus Sodomita curiæ sæculari traditur puniendus. *Pius V. anno 1566.*
2 Priuatur omni priuilegio clericali, officio, dignitate & beneficio. *Idem anno 1568.*
Vide DEGRADATIO *num.12.* IRREGVLARITAS *num.32.*

Additio.

1 BVlla Pij V. est contra exercentes: quod significat frequentiam actus. *Quar. v. Sodomia.*
2 Agentes tantùm comprehenduntur. *Caiet. v. Mollities.*
3 In casibus Episcopo reseruatis includi patientes volunt *Ricc.in Praxi Tom.3. Resol.57.num.7. & Bonac. de Matrim.p.4. punct.11.num.2.*
4 Attendenda sunt verba Decreti Episcopalis.

SPOLIA CLERICORVM.

1 SPoliorum nomine non veniunt distributiones Canonici defuncti. *Congr.Episc.29.Dec.1600.*
2 Neque veniunt paramenta, vasa, Missalia, sacri libri, res sacræ, & alia ad vsum & cultum Diuinum, etiam in capellis priuatis. *Pius V. anno 1567.*
3 Et applicanda sunt Ecclesiis, quibus beneficiati præfuerunt, ita vt propriâ auctoritate eadem possint illa apprehendere. *Idem ibid.*
4 Si beneficiatus pluribus Ecclesiis præfuit, prædicta inter eas proportionabiliter diuidantur. *Ibid.*
5 Neque veniunt scamna, cathedræ, arcæ etiam ligneæ, mensæ, tabulæ, dolia vinaria, neque alia similia supellectilia. *Idem ibid.*
6 Neque bona illius, qui viuens non habuit redditus, seu pensiones vltra 30. ducatos auri de Camera, nisi illicitæ negotiationis sit reus. *Ibid.*
7 Vbi non sunt Collectores spoliorum pro Camera Apostolica, fructus beneficiorum in obitu beneficiatorum maturati inexacti cum effectu etiam sponte oblati, spectant ad successores in beneficiis, non ad hæredes. *Iulius III. anno 1550.*
8 Debita contracta occasione beneficiorum, quæ aliunde persolui nequeunt, ex eorum bonis soluantur. *Ibid.*
9 Legata ad pias causas à beneficiatis in sanitate constitutis facta soluantur de fructibus. *Ibid.*
10 Regulariter ad Cameram Apostolicam spectant spolia Clericorum si non adest facultas testandi. *Paulus III. anno 1542.*
11 Eidem applicantur fructus omnium beneficiorum Sedi Apostolicæ reseruatorum, seu affectorum, pro tempore vacantium. *Pius IV. anno 1561.*
12 Clericorum item bona ex illicita negotiatione acquisita. *Idem anno 1560.*
Vide CLERICVS *num.82.*
13 In Regno Neapolitano quicumque fructus pendentes, etiam nondum separati à solo, seu nondum exacti vsque ad diem adeptæ possessionis per successores, in eis maturandi pro rata temporis ad Cameram Apostolicam spectant. *Sixtus V. anno 1589.*
14 Spoliorum Subcollectorum causæ ad Nuntium pertinent. *Congregat. Episc. 14.Dec.1619.*

STVDIA LITTERARVM.

Vide CANONICORVM RESIDENTIA *à num.8. ad 22.*

SVBCOLLECTORES.

Vide EXEMPTI *num. 9.* SPOLIA CLERICORVM *num.* 14. VISITATIO EPISCOPI *num.* 53.

SVBSIDIVM CHARITATIVVM.

1 PAtriarcha & Archiepiscopus non possunt illud exigere à Clero Prouinciæ extra Diœcesim. *Barbos. alleg.* 87. *num.* 9.

2 Potest Episcopus compellere subditos ad illud soluendum ex manifesta & rationabili causa. *Idem ibid. n.* 5. 7.

3 Causæ rationabiles sunt consecratio Episcopi, vel solutio debitorum contractorum pro tuendo iure Ecclesiæ. *Ibid. num.* 29.

4 Item magnæ expensæ in negotiis communibus totius Diœcesis pertractandis. *num.* 30.

5 Fabrica quoque Cathedralis Ecclesiæ. *num.* 31.

6 Visitatio Liminum Apostolorum. *numero* 33.

7 Iter ad Papam vel Regem pro vtilitate suæ Ecclesiæ, vel Ecclesiæ vniuersalis. *num.* 32.

8 Iter ad Concilium Prouinciale. *n.* 34.

9 Potest exigere etiam sub excommunicationis pœna. *num.* 7.

10 Cum consilio tamen Capituli sui & Clericorum. *num.* 11.

11 Canonici Catxedralis debent soluere. *num.* 43.

12 Non tamen de distributionibus quotidianis, nisi aliud sit sancitum. *num.* 44.

13 Et beneficiati tantùm *num.* 48.

14 Potest Episcopus aliquem eximere. *num.* 24.

15 Laici verò non debent. *num.* 40.

16 Neque exempti. *num.* 45.

17 Neque pensionarij liberi ab omni onere. *num.* 52.

18 Taxa verò debet excedere summam factam in expeditione Bullarum Episcopi. *Congreg. Episc.* 1. *Martij* 1583.

19 Neque maiorem summam quàm à Benedicto XII. statutum est, sub pœna restitutionis & alia arbitrio Superioris. *Prou.* 2.

Vide Extrauag. 1. *de Censibus C. Vas electionis.*

20 Ex vrgenti causa, vltra taxam solitam. *Barbos. loco cit. num.* 38.

Additio.

1 COadiutor, seu Administrator datus Episcopo per Papam, vel Ecclesiæ Cathedrali vacanti, potest exigere à subditis hoc subsidium. *Barbos. de Iure Eccl. lib.* 3. *cap.* 21. *num.* 19.

2 Item Commendatarius perpetuus Ecclesiæ Cathedralis. *Ibid. num.* 20.

SVFFRAGANEVS EPISCOPVS.

1 NOn tenetur extra celebrationem Concilij Prouincialis, prætextu cuiuslibet consuetudinis, ad Metropolitanam Ecclesiam accedere; nec inuitus cogi potest. *Trident. Sess.* 24. *cap.* 2.

SVPELLEX SACRA.

1 NE tumbis adhibeantur altarium pallia. *Prou.* 4.

2 Puluinaria Missalium ne genibus, etiam Episcopi, supponantur. *Prou.* 5.

3 Ne transferatur sacra quæcumque supellex ad profanum vsum. *Prou.* 1.

SVSPENSIO.

1 QVinam incurrant suspensionem, *habes in variis titulis huius Operis; collegit omnes casus Syluest. verb. Suspensio. quæst.* 6. *& Bonacina disput.* 3. *quæst.* 6. *punct.* 5.

2 Suspensus à Pontificalibus potest ex-

exercere iurisdictionalia, non quæ sunt Ordinis. *Sylu. ibid. quæst.5.*

3 Non fit irregularis exercendo Pontificalia sine Missæ celebratione. *Idem ibid.* Oppositum docet *Angel. ibid. cit.* Sed pendet ex illa controuersia, An Episcopatus sit ordo.

4 Suspensus à Sacramentorum perceptione, vel participatione, contrafaciens non fit irregularis. *Idem ibid.*

5 Suspensus ab inferiori Ordine non potest exercere Ordinem superiorem; non e contra. *Ibid.*

6 Suspensus à collatione Ordinis inferioris, est etiam à collatione superioris; non è contra. *Ibid.*

7 Et in prædictis contrafaciens est irregularis. *Ibid.*

8 Suspensus à beneficio perdit fructus beneficij, non facultatem administrandi in spiritualibus vel temporalibus. *Ibid.*

9 Suspensus ab officio non potest exercere iurisdictionem, nec eligere, nec beneficia conferre. *Ibid.*

10 Suspensus à Diuinis Officiis, si intersit vt laicus, non fit irregularis. *Ibid.*

11 Suspensus ab ingressu Ecclesiæ, potest tamen celebrare extra Ecclesiam, & orare in Ecclesia, quando non celebrantur Diuina Officia. *Ibid.*

12 Potest etiam percipere Sacramenta extra Ecclesiam. *Ibid.*

13 Si audit Diuina in Ecclesia, peccat, sed non fit irregularis. *Ibid.*

14 Suspensus ab administratione Ecclesiæ in temporalibus & spiritualibus, non est suspensus ab Ordine. *Ibid.*

15 Suspensus ab officio prædicationis prædicando non fit irregularis, nisi sit annexum ordini. *Ibid.*

16 Suspensus simpliciter intelligitur suspensus à iurisdictione spirituali, collatione beneficiorum, & electione. *Ibid.*

17 Suspensus sine loci determinatione intelligitur vbique, etiam in beneficiis alibi existentibus. *Bonac. disp.3. quæst.6. punct.3. Prou.2. de Cons.* Negant *alij apud Sayrum de Cons. l.4. c.6. n.21.*

18 Suspensus per annum poterit vltimâ die anni bissextilis celebrare. *Syluest. loco citato.*

19 Suspensio lata ad tempus, elapso tempore cessat absque alia absolutione. *Bonac. loco cit. punct. vlt.*

20 Item ea, vbi additur, *Donec satisfecerit*, cessat datâ satisfactione. *Idem ibid.*

21 Potest Episcopus absoluere à reseruata Papæ, si prouenit ex delicto occulto. *Trid. Sess.24. cap.6.*

22 Fructus beneficij pro tempore suspensionis conuertendi sunt in vtilitatem Ecclesiæ. *Sayrus loco cit. num.16.*

23 Distributiones non sunt fructus beneficij regulariter; ideò vel dantur aliis interessentibus, vel ipsi suspenso à beneficio, non à Diuinis. *Idem ibid. & num.11.*

SYNODVS DIOECESANA.

1 EPiscopus nondum consecratus, si Bullas expediuit, potest eam conuocare. *Massobr. de Synodo cap.2. dub.1. num.9.*

2 Capitulum Sede vacante per Vicarium capitularem potest. *Decisum refert Garc Part.9. cap.2. num.8.*

3 Vicarius Generalis Episcopi potest cum speciali mandato. *Azor. Part.2. lib.3. cap.45. quæst.4.*

4 Quotannis debet Episcopus eam celebrare. *Trid. Sess.24. cap.2.*

5 Omittens celebrare sine causa venit suspendendus ab executione Officij. *Congreg. Conc. 27. Mart. 1509.*

6 Per Archiepiscopum, cui subest. *Massob. loco cit. dub.3. à num 3.*

7 Causa debet afferri in visitatione Liminum Apostolorum. *Ibid.*

8 Paschale tempus videtur esse magis congruum. *Bott. de Synod. Part.2. quæst.8. &*

& *Gauant. de Synodo Part.*1. *cap.*2. *annotat.*7.

9 Indicenda est in Festo Epiphaniæ cum Festis mobilibus. *Cærem. Episcop. lib.*1. *cap* 31.

10 Et per edictum saltem ante mensem. *Idem ibid.*

11 Tenentur accedere etiam exempti omnes, qui aliâs cessante exemptione interesse deberent, neque Capitulis Generalibus subsunt. *Trid. loco cit.*

12 Ratione Parochialium, aut aliarum Ecclesiarum sæcularium, etiam annexarum, ij tenentur, qui earum curam gerunt. *Idem ibid.*

13 Tenentur ergo Abbates habentes Capellas, vel populum subiectum Episcopo, citra priuilegium speciale. *Massob. loco cit. dub.*6.

Vide ABBAS *num.*38.39.

14 Prælati sæculares. *Massob. ibid.*

15 Parochi omnes, etiam Regulares, etiam præsentati per exemptos. *Ibid.*

16 Qui obtinēt beneficia simplicia. *Ibid.*

17 Qui de consuetudine per decennium introducta solent accedere. *Ibid.*

18 Vel per se vel per procuratorem. *Ibid.*

19 De Canonicis dubitant Doctores extra vim consuetudinis. *Vide Gauantum loco cit. ann.*5.

20 Rectores, qui nullius sunt Diœcesis, tenentur adire Synodum Episcopi, à quo possint visitari. *Congreg. Conc. ex Sess.*24. *cap.*2.

21 Et ij denique, qui obtinentes beneficium in Diœcesi, in qua fit Synodus, in alia Diœcesi habitant. *Ex prædictis.*

22 Culpabiles prædicti possunt excommunicari. *Bott. loco cit. num.* 50.

23 Et ampliatur pœna contra eos, qui veniunt Synodo absolutâ. *Idem ibid.*

24 Nulla potest esse præscriptio non veniendi. *Massob. dub.*5.

25 Pro decretis in Synodo euulgandis consilium Canonicorum est requirendum, nisi Episcopus præscripsisset oppositum. *Gauant. cap.*6. *ann.*3. *n.*1.

26 In sex casibus requiritur consensus Capituli. *Vide Piasec. in Praxi Episcop. Part.*2. *cap.*2. *num.*9. *vel Gauant. loco cit. num.*2.

27 Ordinem sedendi describit *Gauant. ibid. cap.*9.

28 Paramenta coloris rubri in Episcopo & Canonicis. *Cærem. Episc. loco cit.*

29 Coadiutores Canonicorum vtuntur habitu Canonicali. *Gau. loco cit. cap.*13. *num.*3.

30 Vicarius Generalis quo habitu vtatur, vbi sedeat, *vide ibid. num.*11.12.

31 Processio sub vna cruce initio Synodi fit ad insignem Ecclesiam. *Prou.*2.

32 In Missa Pontificali Communio Cleri. *Pont. Rom.*

33 Officiales Synodi solent esse plures, Præfectus Hospitiorum, Promotor vnus, aut duo, Secretarius, Notarius, Lector Decretorum, Præfecti disciplinæ Synodalis & scrutinij, Iudices querelarum & excusationum, Procurator Cleri, Oeconomus pro Cathedratico, Confessarij Cleri, Magistri Cæremoniarum, Ostiarij Synodi.

34 De quorum muneribus singillatim *Gau. à cap.*19.

35 De Cathedratico *vide suprà in proprio titulo.*

36 De ritu standi, sedendi, genuflectendi in Synodo, *Gauant. loco citato cap.*28. *à num.*14.

37 De Concione in Synodo, *idem c.*30.

38 Eliguntur Examinatores Cleri, sex saltem. *Trident. Sess.*24. *cap.*18.

39 Examinator Regularis proponatur de nomine proprio & cognomine. *Garc. Part.*9. *cap.*2. *dub.*22.

40 Debent esse Magistri in Theologia, aut Doctores, vel Licentiati in Iure Canonico. *Trid. loco cit.*

41 Si desint eiusmodi, eligantur alij de Clero magis idonei. *Decisum refert Massob.*

Massob. in Praxi de Concurs. Requis. 11. *dub.* 2. *in fin.*

42 Possunt eligi per vota secreta, seu aperta. *Decisum* 11. *Iulij* 1592. *refert Quaran. v. Synodus.*

43 A maiori parte præsentium in Synodo approbentur. *Massobr. loco cit. dub.* 7. & 8.

44 Iuréntque electi ad Sancta Dei Euangelia. *Trid. loco cit.*

Vide EXAMINATORES.

45 Iudices item Synodales eligantur, saltem quatuor. *Trid. Sess.* 25. *c.* 10.

46 Debent esse in Ecclesiastica Dignitate, aut Personatum obtinere, aut Cathedralium Canonici. *ibid.*

Vide IVDEX SYNODALIS.

47 Testes Synodales saltem septem eligantur. *Prou.* 5.

48 Punctatores eligantur. *Vide* PVNCTATORES.

49 Prædicti Testes & Punctatores iurent. *Prou.* 4.

50 Alij Officiales possunt eligi, nimirum

Consultores S. Officij,
Recognitores librorum,
Reuisores Indulgentiarum,
Præfecti musicæ,
Syndici Cleri temporalium,
Vicarius Monialium,
Præfecti spirituales carcerum,
Præfecti Processionum,
Præfecti orationis publicæ,
Pœnitentiarij minores,
Præfecti disciplinæ clericalis,
Vicarij foranei,
Visitatores,
Prior doctrinæ Christianæ,
Confessarij Clericorum,
Præfecti fabricæ Ecclesiasticæ,
Aduocati pauperum,
Oeconomi beneficiorum vacantium,
Præfecti Chori,
Recognitores onerum Missarum,
Præfecti Communium Cleri,
Dispensatores eleëmosynarum,
Recognitores Kalendarij,
Reuisores administratorum,
Præfecti Confratriarum,
Præfecti funeralium.

51 Fidei professio emittitur in Synodo ab iis, qui nondum in ea emiserunt. *Trid. Sess.* 24. *cap.* 2.

52 Nimirum beneficiati. *ibid.*

53 Et alij qui tenentur ex decreto. *Prou. Med.* 1.

54 Vel per se, vel per Procuratorem, cum speciali mandato. *Massobr. dub.* 40. & 43.

55 Euulgentur in Synodo decreta vltimi Concilij Prouincialis. *Massobr. dub.* 5. & 6.

56 Item decreta Tridentini de residentia. *Sess.* 6. *cap.* 1. & *Sess.* 23. *cap.* 1. vt ibid. dicitur.

57 In Prouincia Mediolanensi leguntur etiam Bullæ Pij II. de malè promotis, & Pij V. de Confidentiis. *Prou.* 3. & 5.

58 Item de vita & honestate Clericorum. *Prou.* 1. & 4.

59 Item de Diuinis Officiis. *Prou.* 1.

60 Item de Chori disciplina. *Prou.* 5.

61 Item monitiones ad Clerum. *Prou.* 4.

62 In fine non interrogatur Clerus per verbum. *Placétne vobis. Congr. Conc.* 27. *Aprilis* 1592.

63 Indicitur futura Synodus.

64 De oratione publica & acclamationibus, quæ in Diœcesana Synodo omitti possunt. *Cærem. Episcop. lib.* 1. *cap.* 31. *Vide Gau. loco cit. Par.* 2. *in fine*, & 3. *c.* 10. & 11.

Plurima idem in toto Opere citato.

65 Ligant decreta Synodi Clericos & laicos Episcopo subiectos. *Massobr. de Synod. cap.* 4. *dub.* 77. & 78. non autem delinquentes extra Diœcesim. *Sa v. Lex.* 32.

66 Non tenetur Episcopus ea exhibere

 ciuitati,

ciuitati, seu Magistratibus eiusdem. *Congreg. Episc. 14. Aprilis 1515.*

67 Neque tenetur ea mittere Romam. *Piasec. in Prax. Episcop. Par. 2. cap. 2. num. 12.*

Vide CASVS RESERVATI *num. 16.* DISPENSATIO *num. 9.* VICARIVS FORANEVS *num. 14.*

TERTIARII.

1 TErtiarij habitantes in domibus propriis subditi sunt foro sæculari. *Congr. Episc. 17. May 1583.*

2 Tertiariæ non viuentes simul Ordinario subiectæ sunt *Eadem 20. Martij 1584. 20 Decembris 1616.*

3 Eædem habitantes in domibus propriis non emittant votum substantiale ibidem habitandi. *Ead. 22. Martij 1583.*

4 Non vestiantur habitu Ordinis sine licentia Episcopi, qui eas probet; & sint saltem quadragenariæ, & quæ de suo possint ali; & cum affinibus in primo tantùm gradu cohabitent. *Eadem 1616.**

5 Prohibetur iisdem velum supra caput, quod superiectum vocant; pectorale, id est sottogola; & scapulare, ne videantur esse Moniales. *ibid.*

6 Si opus est, compellantur ab Ordinariis vt ea deponant. *ibid.*

7 Possunt extra Pascha sumere Sacramenta in aliis Ecclesiis, vbi voluerint. *Eadem 26. Iunij 1615.*

8 Viri qui collegialiter viuunt, aut cum claustralibus habitant, exempti sunt ab Ordinario quoad sepulturam & alia priuilegia. *Congreg. Episc. 1619. Congr. Conc. 1608. edito Decreto.**

9 Mulieres collegialiter viuentes, seu cum claustralibus degentes, ac mulieres virginalem seu cœlibem vitam ducentes, expresso voto non solemni, & sub decenti habitu Regularium, gaudent priuilegiis Fratrum, quorum Tertiæ Regulæ habitum gestant. *Leo X. anno 1516. 1518.*

10 Mulieres, quæ expresso voto castitatis, & cum habitu Tertiarium viuunt, etiamsi domi habitent suæ, exemptæ sunt ab Ordinario quoad sepulturam, & alia priuilegia, si habent. *Congreg. Episc. 1616.*

11 Non eligentes sepulturam sepeliantur in communi earum sepulchro, si adest; aliàs in Parochiali. *Ead. ibid.*

12 Eæ, quæ conditiones in Bulla aurea Pij IV. contentas adimpleuerint, & habitum receperint, possunt, etiam inuito & minimè requisito Parocho, in Ecclesiis Fratrum sepeliri *Eadem 11. Decembris 1615.*

Vide EVCHARISTIA *num. 3.* FORI PRIVILEGIVM *num. 21. 23.* REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num. 53.* REGVLARIVM IVRA CIRCA TERTIARIAS *per totum.*

TESTAMENTVM.

1 AD pias causas valet coram duobus testibus, etiamsi sint mulieres. *Sylu. v. Testamentum. 1. qu. 7.*

2 Pertinet ad Iudicem Ecclesiasticum. *Idem ibid. Tertium.*

3 Relictum ad pias causas per solemne testamentum reuocatur per non solemne ad pias causas. *Idem ibid. Quartum.*

4 Licet institutio facta per mutum non valeat, tamen valet in relicto ad pias causas. *Idem ibid. Sextum.*

5 Potest quis decedere testatus & intestatus in relictis ad pias causas. *Idem ibid. Quintum.*

6 Filius familias in aduentitiis bonis si vsus fructus est patris, disponere non potest ad pias causas. *Idem ibid. qu. 4.*

7 Si vsus fructus est filij, potest. *Bart.* Non potest. *Bald.* quem sequitur. *Sylu. ibid.*

8 Non potest prodigus ad pias causas post interdictum. *Idem ibid.*

9 Potest vsurarius publicus, & quicumque

cumque peccator notorius. *Idem. Ibid. contra Bartol.cum Bald.& Pan.*

10 Item damnatus ad mortem,si retinet bona vsque ad mortem, potest ad pias causas. *Idem ibid.*

11 Si non est pœnitens, nihil recipiat Ecclesia. *ibid.* Recipi potest,ait *Sylu.ibid.*

12 Excommunicatus potest ad pias causas disponere.*ibid.*

13 Valet vltima voluntas ad pias causas, licet non instituantur ibi heres, vel non adeatur hereditas,vel deficit alia solemnitas. *Idem ibid. quæst. 5.Tertium.*

14 Si dicat testator, Committo omnia bona mea arbitrio Titij;tenetur Titius ea distribuere in pias causas. *Idem quæst. 9. Quintum.*

15 Potest Episcopus compellere executorem in legatis ad pias causas, saltem vt delegatum, si non acceptat executionem. *Idem v.Testam.2. quæst.3.Primum.*

16 Sede vacante potest Capitulum eumdem compellere.*Ibid. Tertium.*

17 Intellige de Episcopo domicilij, nisi in loco originis essent facultates. *ibid. Quintum.* si ibi sit executor.

18 Vel de Episcopo executoris compellendi. *ibid.*

19 In legatis soluendis ad pias causas tempus est sex mensium.*ibid.*id est,quoad pœnam soluendi interesse.

20 Executore non exequente,post duas monitiones in legatis ad pias causas deuoluitur executio ad Episcopum. *ibid. quæst. 8. Primum.*

21 Et deuoluitur post annum à die mortis *ibid.*

22 Etiam quod executor non poterit exequi.*ibid.*

23 Deuoluitur ad Episcopum executio quoque ad non pias causas post annum. *ibid. Tertium.*

24 Non potest excludi Episcopus à testatore in executione ad pias causas. *ibid. Quartum.*

25 Neque prohibere potest testator,non reddi rationem Episcopo ab executore. *ibid. Quintum.*

26 Potest negligens heres priuari totâ hereditate. *ibid.quæst.10. Quartum*

Vide BONA ECCLESIATICA *num.* 19. 40. CANONICORVM DISTRIBVTIONES *num.* 68. EPISCOPVS *nu.* 32. *& seqq.* FORVM EPISCOPALE *num.* 21. *& seqq.* REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num.*60. RESIDENTIA *num.*3.

THEOLOGALIS PRÆBENDA.

1 VBi non est, constituatur primò vacatura,vel aliâ ratione instituatur. *Trid. Sess.5. cap.1.*

2 Vacatura scilicet, non in mense Apostolico. *Decisum refert Garc. Par. 5.cap.4. nu.164.*

3 Vbi locus est optioni, ea erit Theologalis quæ vacat post optionem. *Decisum à Cong.Con.6.Iulij* 1592.

4 Erectâ Theologali Præbendâ non potest optari à sequenti Canonico. *Decisum refert Moneta de optione cap.* 3. *Par.* 6. *nu.* 129.

5 Neque obtinens eamdem potest optare aliam. *Decisum refert Garc. in addit. add.cap.4.nu.*134.

6 Si collatio Præbendæ pertinet ad inferiorem Episcopo,electio tamen personæ ad Episcopum. *Decisum refert Gonzal.ad Reg.*8.*Cancell.Glos.9. §.2.nu.8*3.

7 Instituatur etiam in Collegiatis, nedum in Cathedralibus primò vacatura ad hunc vsum *Prou.1.*

8 Quando vacat fiat concursus, nisi ad Papam spectet collatio. *Prou.5.*

9 Idoneis tantum conferatur. *Trid. loco citato.*

10 Tempus, hora & materia pro lectionibus remittitur arbitrio Episcopi. *Decisum 11.Ian.*1594.

11 Conceduntur Lectori Theologo distributiones pro tota die quâ legit. *De-*

cisum

ci∫um refert Garc. Par. 3. *cap.* 2. *numero* 118.

12 Si tamen Matutinum recitetur in Choro, pridie diei quo legitur, tenetur eidem intereſſe. *Deciſum. refert idem ibid.*

13 In Cathedrali ſaltem die Feſto legatur Scriptura ſacra arbitrio Epiſcopi. *Prou.* 5.

14 Poteſt vacare menſe Iulio, Auguſto & Septembri. *Deciſ. refert Garc. loco cit. n.* 156. 157.

15 Scholares audientes in Cathedralibus non gaudent iiſdem priuilegiis, quibus alij in publicis Academiis *Deciſ. refert idem ibid. nu.* 11[illegible].

16 Theologo legente caſus conſcientiæ poſſunt cogi Presbyteri ad eum audiendum. *Cong. Epiſc.* 16. *Martij* 1593.

17 Idem reſpondeat gratis Theologicis quæſtionibus ab Epiſcopo vel aliis conſultus. *Pou.* 5.

18 Theologali præbendâ vacante poteſt Epiſcopus applicare fructus ei qui intereà ſupplet. *Congreg. Epiſc.* 26. *Ianuarij* 1594.

19 Vbi viget conſuetudo, quod detur à Capitulo ſtipendium perpetuum Theologo qui doceat, ea ſeruetur; & poteſt conduci ad triennium. *Congr. Concil.* 14. *Maij* 1598.

20 Vbi non inuenitur Canonicus Theologus, dandi erunt fructus totius Præbendæ ſupperiori alicuius Monaſterij qui Theologum ſuppeditet. *Cong. Conc.* 24. *May* 1591.

Vide LVDIMAGISTRI *num.* 3.

Additio.

1 ERectio Thelogalis Præbendæ non fit in Cathedralibus, Regularibus, vbi Præbendæ non ſunt diſtinctæ, ſed cogendi ſunt Monachi vt prouideant de Lectore Theologo. *Cong. Conc.* 9. *Sept.* 1573. *apud Barb. de Canon. cap.* 27.

2 fit in Collegiatis, quarum Præbendæ ſunt de iurepatronatus laicorum. *Deciſ. refert Garc. de Benefic. Par.* 5 *cap.* 4. *n.* 162.

3 Non eſt in optione Epiſcopi primam Præbendam vacantem aſſignare pro Pœnitentiario, ſed pro Theologo. *Ex Trid. Seſſ.* 5. *cap.* 1. Si fiat ſecùs, habenda eſt confirmatio à Papa.

4 Præbenda debet eſſe integra. *Deciſum refert Garc. loco cit. num.* 128.

5 Si vacaret Præbenda inſufficiens, poteſt Epiſcopus alterâ vacante ambas applicare Theologo, dummodò Canonici habeant ſufficiens ſtipendium. *Cong. Conc.* 16. *Febr.* 1619.

6 Canonicus Theologus, qui reſignauit in manu Ordinarij Præbendam Thelogalem, poteſt obtinere mediante optione pinguiorem Præbendam cum retentioue ſui ſtalli in Choro. *Congreg. Rit.* 2. *Sept.* 1597.

7 Stante conſuetudine in Cathedrali, vt per quemlibet Canonicum habentem Præbendam Caonicatui annexam obtineatur vna ex Dignitatibus in eadem Eccleſia, quæ nullum habet emolumentum, ſed ſolum ſedet ſupra Canonicos, poteſt Canonicus Theologus dictam Dignitatem obtinere. *Cong. Conc.* 18. *Nouemb.* 1628.

8 Theologus ſedet in loco ſui Canonicatus. *Deciſ. refert Garc. in Addit. ad Par.* 5. *cap.* 4. *nu.* 111.

9 Poteſt Epiſcopus cogere Theologum ad legendum vſque ad priuationem Præbendæ. *Deciſ. refer Barb. de Canon. cap.* 27. *num.* 30.

10 Si ex infirmitate non poteſt legere, non tenetur ponere ſubſtitutum; quando verò eſt ponendus, electio eſt Epiſcopi. *Deciſ. refert Garc. Par.* 5. *c.* 4. *num.* 159.

11 Non ſolùm lucratur diſtributiones legitimè ob lectionem abſens, ſed etiam emolumenta alia intereſſentibus dari ſolita. *Cong. Conc.* 11. *Aug.* 1628.

Ad hanc lectionem sacræ Scripturæ tenetur Clerus accedere; & ab Episcopo potest cogi. *Ead.* 11. *Aug.* 1618.

TORNEAMENTVM.

1 TAurorum & ferarum agitatio prohibita fuit sub pœna permittentibus excommunicationis ipso facto. *Pius V.* *anno* 1567.

2 Qui obierit ibi cum feris congrediens careat Ecclesiasticâ sepulturâ *Idem ibid.*

3 Clerici si intersint, siue beneficiati, siue in Sacris, excommunicatione puniantur. *ibid.*

4 Ordinariis præcipitur in virtute sanctæ obedientiæ, vt impediant pœnis & censuris. *ibid.*

5 In Regnis Hispaniarum prædictæ pœnæ sunt renocatæ his conditionibus, ne fiat in diebus Festis, & ita, vt non possit alicuius mors sequi. *Gregorius XIII. anno* 1575.

6 In iisdem Regnis eadem concessit *Clemens VIII.* adhortans Clericos, ne hac benignitate abutantur. *an.* 1659.

7 Aliquo ibi occiso, vel mutilato, irregulares sunt omnes qui illic fuerant causâ pugnadi, licet non occiderint, aut mutilauerint *Sylu. v. Torneamentum.*

8 Episcopus dispensare poterit cum iis. *Idem ibid.*

Vide SEPVLTVRA *num.* 23.

TVTELA.

1 MIserabilium personarum omnes Religiosi, Cleri & Episcopi tenentur recipere tutelam. *Sylu. v. Tutela. quæst.* 3.

2 Episcopi non per seipsos, sed per Archipresbyterum vel Archidiaconum. *Idem ibid.*

VICARIVS CAPITVLARIS.

Vide CAPITVLVM SEDE VACANTE.

1 DEputatus in causa hæresis debet attingere annum ætatis suæ quadragesimum; aliàs gesta per eum nulla. *Sbroz. de Vic. lib.* 1. *q* 35. *num.* 8.

Vde ARCHIVIVM *num.* 8. CONCILIVM PROVINCIALE *nu.* 11. 54. MATRIMONII IMPEDIMENTA *num.* 29. PRÆCEDENTIA. *nnm.* 30.

Additio.

1 NOn debet occupare sedem primæ Dignitatis, sed aliam sedem portatilem. *Cong. Rit.* 11. *Apr.* 1601.

2 Non potest dare licentiam erigendi noua Monasteria. *Cong. Conc.* 19. *Feb.* 1633

VICARIVS FORANEVS.

1 AD hoc munus eligantur Archipresbyteri, Archidiaconi, & Præpositi, aliíve in dignitate Ecclesiastica constituti; sin minùs, Rectores qui sunt apti. *Prou.* 2.

2 Et possunt amoueri arbitrio Episcopi. dabúntque pœnas, si malè se gesserint. *Prou.* 1.

3 Detur illis iurisdictio in causis ciuilibus pro moderata summa; & in criminalibus possint capere informationes ad Vicarium Generalem transmittendas. *Congregat. Episcop.* 9. *Iunij* 1592.

4 A Vicario foraneo datur appellatio ad Epicopum. *D D. apud Barb. alleg.* 54. *num.* 22.

5 Nullam habet præcedentiam super alios ipso antiquiores in Clero ratione huius Officij. *Cong. Rit. sæpè & nuper* 30. *Iunij* 1629.

6 Exceptis Congregationibus quas ipse facit, in quibus sedet primus *Eadem*

dem 10. *Decemb.* 1603.

7 Couentus Cleri singulis mensibus cogantur, vt de Cleri conuentu diximus. *Prou.* 2.

8 Librum, custodiant, in quo quæstionum explicandarum & explicatarum conclusiones approbatæ ab Episcopo describantur. *ibid.*

9 Visitent Regionem quisque suam à die sancti Martini vsque ad Festum Sancti Ambrosij, nisi longiori tempore sit opus. *Prou.* 5.

10 Ante primam Dominicam Aduentus mittant ad Episcopum indicem Parochorum, quibus minus idoneis ad Concionem dandus erit Concionator in Quadragesima. *Prou.* 7.

11 Hebdomadâ penultimâ ante Septuagesimam conueniant omnes coram Episcopo, nisi aliud præscribatur, *Prou.* 5.

12 Antequam veniant, congregatis Parochis sibi subditis colligant ea quæ referre debent Episcopo. *ibid.*

13 Cùm redierint, quisque suos iterùm conuocet, moneatque de quibus iusserit Episcopus. *ibid.*

14 Feriâ secundâ post Octauam Paschatis, si dies Festus non est, alioquin primâ die feriali, iterùm conuocent Parochos, & colligant, si quæ inciderint post Dominicam Septuagesimæ, & quæ item ad Episcopum pro Synodo referre oportebit. *ibid.*

15 Et licet Synodus non habeatur ob aliquam causam, prædicta tamen ne omittantur. *ibid.*

16 Publicatis interdictis iis qui non communicauerunt in Paschate, curent transmitti eorum nomina ad Regulares, vt sciant. *Prou.* 7.

Additio.

1 NOn potest prohibere Concanonicos, ne Capitulum faciant sine sua licentia contra vsum Ecclesiæ. *Cong. Rit* 16. *Decemb.* 1616.

2 Nihil illi detur in funeralibus ratione Vicariatus. *Ead.* 7. *Octob.* 1627.

VCARIVS GENERALIS.

1 NOn potest Episcopus creare Vicarium ante apprehensionem possessionis Episcopatus. *Sbroz. de Episc. Vicario lib.* 1. *quæst.* 46. *n.* 15.

2 Tenetur autem eum creare adeptâ possessione; & potest cogi. *idem ibid. nu.* 3. nimirum à Metropolitano, dato certo termino

3 Statuto termino, & elapso, potest creari ab Archiepiscopo. *Idem q.* 57. *ex Trid. Sess.* 24. *cap.* 16.

3 Alij negant, teneri Episcopum ad electionem Vicarij apud. *Barb. allegat.* 54. *num.* 125.

5 Debet esse Clericus, saltem primæ tonsuræ. *DD. communiter apud Barb. loco cit. num.* 4.

6 Non Clericus coniugatus. *ibid. n.* 6

7 Non bigamus. *ibid. num.* 11.

8 Non is qui fuit Iudex maleficiorum, *Sbroz. loco cit. quæst.* 41.

9 Non obligatus ad residentiam beneficij gratiâ. *Prou.* 5.

10 Deberet esse Subdiaconus saltem. *Prou.* 6.

11 Annorumque 25. ætatis saltem. *Sbroz. loco cit. quæst.* 35.

12 Expedit eum esse alienæ Diœcesis. *Prou.* 5.

13 Non creet Episcopus sub annuo censu sibi dando. *Sylu. v. Vicarius quæst.* 7.

14 Sed illi constituat salarium. *Idem. ibid.*

15 Poteſt Epiſcopus ad expediendas cauſas conſtituere duos principales Vicarios; dummodò tamen ij ſint in loco vbi ſedem habet. *Barboſ.loco citato numero* 129.

16 Ex quo fit,vt non poſſit creare duos Vicarios Generales in principalibus locis duarum Diœceſum æquè principaliter vnitarum. *Idem num.*129.

17 Iuret antequam officium ſuſcipiat in manibus Epiſcopi ad præſcriptam formam. *Prou.*5.

18 Ordinariam habet iuriſdictionem. *Barboſ.loco citato num.*26.37.Negant *alij num.*30.

19 Eſt in dignitate Eccleſiaſtica conſtitutus. *Ibid.num.*135.

20 Et poteſt ideò eſſe Papæ Delegatus. *Ibid.num.*132.

21 Præcedit Archidiaconum. *numero* 144.

22 Et alios. *Vide* PRÆCEDENTIA *à num.*22.

24 Habet facultates Epiſcopales, prout in mandato Epiſcopi. *Barboſ. num.*66. *& ſeqq.*

24 Non datur appellatio ab eo ad Epiſcopum.*Ibid.num.*46.

25 Nihil muneris accipiat ab iis qui coram eo cauſas agunt. *Prou.*3.

26 Neque pecuniæ quidquam pro viſione ſcripturarum ad cauſas quæ apud eum aguntur. *ibid.*

27 Gratis omnia dentur etiam quoad ſcripturam.*Prou.*4.

38 In abſolutione ab excommunicatione, ſi non eſt Sacerdos, ſatius eſſet eam committere Sacerdoti.*Sbroz.lib.*2.*q.*172. *num.*10.

29 Epiſcopo excommonicato, & denuntiato,ſuſpenditur iuriſdictio Vicarij. *Barboſ.loco cit.n.*146.

30 Expirat per mortem Epiſcopi ciuilem,ſeu naturalem.*Ibid.n.*151.

31 Neque poteſt cauſas inceptas proſequi. *num.*156.

32 Non poteſt petere ſalarium non conuentum à ſucceſſore pro ſeruitio præſtito prædeceſſori. *Idem n.*179.

33 Non ſyndicatur. *Gregorius X III, anno* 1578.*apud Genuenſ.in Praxi cap.*58. *nouæ editionis.*

34 Poteſt puniri ab Archiepiſcopo. *Syluest. v. Vicarius. quæstione* 4. *Quintum.*

Vide CAOONICORVM DISTRIBVTIONES *num.* 50. CANONICORVM MVNERA ERGA EPISCOPVM *num.*24.CAPITVLVM *num.*1.*&* 5. CONSERVATORES *num.* 6. FVNCTIONES EPISCOPALES *num.* 7. *&* 21. INDEX SYNODALIS *num.* 7. LITTERÆ DIMISSORIÆ *num.* 5. MATRIMONII IMPEDIMENTA *num.*22.26.*& ſeqq.* MISSÆ RITVS *n.*11. *&* 19. MISSA CONVENTVALIS *num.*26. PRÆCEDENTIA *num.*22.*& ſeqq.*PROCESSIO *num.*2.

Additio.

1 ABſente Epiſcopo habet primum locum ſuper omnes Dignitates, non obſtante conſuetudine. *Congr.Rit.*7. *Auguſti* 1610. 20.*Decembr.*1614. 13.*Iulij* 1619.

2 Vicarius & Canonicus ſimul debet ſedere in ſuo loco canonicali. *Abbas & alij cum Barboſ.de Canonicis.*

VICARIVS PERPETVVS.

1 EPiſcopus inſtituat Vicarium perpetuum,vbi eſt opus. *Trid.Seſſ.*7. *cap.*7.

2 In iis,quæ curam habent animarum tranſlatam in Vicarium perpetuum, aſſignetur eidem congrua portio fructuum arbitrio Ordinarij. *Idem Seſſ.* 26. *cap.*16.

3 Secùs, cùm primùm vacauerit per ceſſum

cessum seu decessum Vicarij aut Recto-ris, cesset Vicariæ nomen, & beneficium prius recipiat animarum curam. *Idem ibid.*

4 Portio assignanda Vicario perpetuo ne sit maior centum, neque minor quinquaginta scutorum, computatis etiam incertis percipi solitis. *Pius V. anno* 1567.

5 Constituatur in pecunia seu fundo stabili, & habitâ ratione reddituum & onerum loci; nisi tamen valor annuus ipsius Parochialis vnitæ minor sit quinquaginta scutis. *ibid.*

6 Et tunc sufficit assignare omnes fructus Vicario perpetuo. *ibid.*

7 Vicarius perpetuus tenetur accipere à Sede Apostolica nouam prouisionem suæ deputationis. *ibid.*

8 Eiusdem electio non est libera Ordinario, sed ad nominationem eorum, quorum sunt Ecclesiæ vnitæ, cum examine & approbatione Ordinarij. *Ibidem.*

9 Onera Parochialia ad Vicarium perpetuum spectant, nulla ex parte ad Ecclesiam, Monasterium, seu locum pium, quibus vnita est Parochialis. *Congr. Conc.* 27. *Martij* 1594.

10 Non potest Vicarius perpetuus instituere sibi alium Vicarium perpetuum. *Syluest. v. Vicarius. quæst.* 2. *Secundum.*

Vide PAROCHORVM RESIDENTIA & MVNERA.

Additio.

1 NOn potest Episcopus constituere Vicarium perpetuum, quando à tempore immemorabili vnio facta est, & ex tunc constat Vicarios fuisse amouibiles consentientibus Ordinariis. *D D. cum Barbos. de Iure Eccles. lib.* 3. *cap.* 6. *num.* 6.

2 Neque quando vnio facta est per viam concordiæ à Sede Apostolica approbatæ. *ibid. n.* 8.

3 Neque quando beneficium vnitum sit Monasterio Monachorum, aut Mendicantium. *Pius V.* 1. *Nouemb.* 1567. *apud Quar. v. Vicarius perpetuus.*

4 Neque quando ex priuilegio remunerationis caussâ concesso beneficium sit vnitum cum clausula ponendi Vicarium amouibilem. *Barbos. loco citato num.* 10.

5 Neque quando pro bono pacis, & cessatione litium, rectâque gubernatione expedit nihil innouari. *Ibidem numero* 11.

6 Neque quando adest priuilegium concessum post Concilium Tridentinum instituendi Vicarium amouibilem, nisi abusus irrepat. *Ibid. n.* 12.

7 Eleemosynæ altarium, funerum & similium non debent numerari in congrua portione. *Ibid. n.* 44.

8 Vicarius perpetuò adscriptus Ecclesiæ Cathedrali est de corpore Cathedralis, & consequenter incedit sub illius Cruce. *Congreg. Rit.* 21. *Martij* 1609.

VIOLENTA MANVS IN CLERICVM.

1 MOdica percussio est pugni, palmæ, manus, pedis, digiti, baculi, lapidis, quæ ad liuorem, mutilationem membri, fractionem dentis, depilationem capillorum non modicam vel effusionem sanguinis non excedit. *Ioannes XXII. apud Nauar. in Man. cap.* 27. *num.* 92.

2 Factum tamen, facti qualitas, percutiendi modus & iniuriandi, circumstantia loci, personæ, attendantur. *Ibidem.*

3 Loci, vt in theatro, vel foro, coram Prælato

Prælato vel Iudice, in Ecclesia coram multis, vel in alio loco publico. *Ibid.*

4 Personæ, vt Magister, Iudex Prælatus, pater, patruus, vel quis in Dignitate vel Personatu constitutus ab inferiori, vel humili. *ibid.*

5 In dubio citra metas potiùs est decernendum quàm vltra. *ibid.*

6 Percutiens Episcopum nondum consecratum non incurrit in Bullam Cœnæ. *Nauar. Man. c. 27. num. 67.*

Vide ABSOLVTIO *à num. 16.* CASVS RESERVATI *nu. 3.* EXCOMMVNICATIO *nu. 52.* MONIALIVM CVRA SPIRITVALIS *num. 2.*

Additio.

1 PRiuilegio canonis gaudent Clerici; de quibus *vide* CLERICVS *à num. 18. ad 20.*

2 Regulares omnes, Nouitij, & Conuersi. *DD. communiter.*

3 Equites S. Ioannis Hierosolymitani, S. Iacobi, Alcantaræ & Calatrauæ. *Barbos. de Iure Eccl. lib. 1. cap. 39. §. 1. numero 24.*

4 Non gaudent mulieres intrantes Monasteria, in quibus religio non est approbata. *Idem ibid. n. 18.*

5 Neque Tertiarij, qui in propriis domibus habitant. *ibid. n. 22.*

6 Neque Eremitæ, qui vagi dicuntur, nec definitum aut firmum vitæ modum neque specialem obligationem Ecclesiasticam habent. *ibid n. 23.*

7 Propinans venenum Moniali grauidæ vt abortiatur, eâ consentiente, non incidit in pœnam canonis. *idem numero 37.*

VISITATIO EPISCOPI.

1 EPiscopus tenetur visitare per se, vel Vicarium Generalem, vel alios idoneos viros. *Trid. Sess. 24. cap. 3.*

2 Singulis annis, vel saltem vt tota visitatio biennio compleatur. *Idem ibid.* quàm celerrimè, inquit.

3 Arbitrio tamen Episcopi relinquitur, modò non grauentur nimiùm visitandi. *Decisum refert Barbos. alleg. 73. num. 39.*

4 Visitare debet Cathedralem, Collegiatas Ecclesias cum domibus Canonicorum, Parochiales, beneficiatas, & alias sibi subiectas, Sacella, Oratoria, Confratrias. *Trident. Sess. 22. cap. 8. & Sess. 6. c. 4.*

5 Item Hospitalia, & loca pia. *Idem Sess. 22. cap. 8.*

6 Non ea quæ sub immediata Regum protectione. *ibid.*

7 Capellas regias visitare potest habentes curam animarum circa eandem curam. *Congr. Episc. 27. Iunij 1618.*

8 Collegia quæcumque, etiam instituta pro sustentatione studentium pauperum. *Garc. Par. 5. c. 1. n. 612.*

9 Si oriatur dubium, Iudex est Episcopus, vel visitet vti Delegatus Sedis Apostolicæ. *Idem ibid. Barbos. allegat. 75. num. 20.*

10 Item Monachorum & Regularium Ecclesias, vbi est animarum cura. *Trid. Sess. 7. cap. 7.*

11 Etiam Equitum Hierosolymitanorum. *Decisum refert Villagut. in Spec. Visitatorum num. 6.*

12 Non autem Monasterium cum animarum cura, vbi habitat Generalis Ordinis. *Trident. Sess. 25. cap. 11. de Regular.*

13 Vnitas Monasteriis, quæ habent iurisdictionem cum animarum cura, potest Episcopus visitare circa curam. *Decisum refert Barbos. allegat. 74. numero 14.*

14 Vnitas illi Monasterio, in quo habitat Generalis Ordinis habentis curam

animarum. *Deciſum refert idem ibid.*

15 Item Eccleſias, quæ ſunt nullius Diœceſis, Epiſcopus vicinior. *Trident. Seſſ.24. cap.9.*

16 Si dubitatur de viciniori quis ſit, in Concilio Prouinciali eligat Prælatus loci idoneam perſonam. *Fuſcus de Viſitat. lib.2. cap.7. num.2. ex Trident. ibid. cap.9.*

17 Et electione ſemel factâ, à ſucceſſoribus non poteſt mutari. *Deciſum refert Villagut. loco cit. num.7.*

18 Diſtantia verò eſt menſuranda ab ipſa Cathedrali Eccleſia ad locum exemptum. *Deciſum refert idem ibid.*

10 Poteſt item viſitare Monaſteria virorum, vbi non viget regularis obſeruantia. *Trid. Seſſ.21. cap.8.*

20 Non tamen, Prioratus Equitum Hieroſolomitanorum. *Idem Seſſione 7. cap.8.*

21 Poteſt & ea, in quibus non habitant duodecim, erecta poſt decretum *Vrbani VIII. de Celebr. Miſſarum 21. Iunij* 1625.

22 Item Monaſteria commendata, perpetuò vnita aliis Eccleſiis, vel piis locis, etiam ſub Regulari protectione. *Congreg. Conc. ad Seſſ.21. cap.8.*

23 Item Confraternitates laicorum erectas in Eccleſiis Regularium, non obſtante quacumque contrariâ conſuetudine. *Congreg. Epiſc. 17. Iulij* 1615.

24 Non Capellas earum in iiſdem Eccleſiis. *Deciſum referunt DD. apud Barboſ. alleg.75. num.13.*

25 Poteſt cogere earum Adminiſtratores *Deciſum refert Gratian. deciſ.*188.

26 Item quæcumque loca pia non erecta auctoritate Epiſcopi, vt mandentur executioni opera pia relicta *Deciſum refert Barboſ. alleg.75. num.14.*

27 Monaſteria Monialium Epiſcopo ſubiectarum. *DD. communiter.*

28 Item Monialium non ſubiectarum Epiſcopo circa clauſuram. *Trid. Seſſ.25. cap.5.*

29 Licet anteà nunquam viſitata fuerint. *Congreg. Epiſc. 24 Nou.*1617.

30 Etiam alieno Epiſcopo ſint ſubiecta. *Deciſum refert Barboſ. allegat.102. num.6.*

31 Et interrogare poteſt Epiſcopus de pertinentibus ad clauſuram. *Congregat. Epiſc. 25. Febr.*1583.

Vide MONIALIVM CLAVSVRA *à numero* 56.

32 Quod attinet ad perſonas viſitandas, excipe Canonicos exemptos, niſi ad formam. *Trid. Seſſ.25. cap.6.*

33 Item Subcollectores Cameræ Apoſtolicæ, & Officiales Sedis Apoſtolicæ. *Deciſum refert Gonzal. ad Reg.8. Cancell. Gloſ.51. num.81.82.*

34 Et alios Clericos exemptos, ſi qui ſunt, vt patet.

35 Ordinem & modum viſitandi edidit *Auctor huius Operis in Praxi compendiaria viſit. Epiſc.*

36 Peccat Epiſcopus, qui in viſitatione aliquâ ratione non præcedat populo. *Caiet. v. Epiſcoporum peccata. Genuenſ. in Man. Paſtorum cap.34. n.3.* niſi aliunde excuſetur.

37 In prima viſitatione poteſt inquirere circa Bullas beneficiorum, litteras teſtimoniales Ordinum, ſcientiam & approbationem Confeſſariorum, cæremonias Miſſæ, & eiuſmodi; in aliis viſitationibus non item. *Congregat. Epiſc. 23. Auguſti* 1593.

38 Non poteſt Epiſcopus iubere edicto vt detegant ſubditi occulta delicta, multoque minùs propoſitâ pœnâ excommunicationis. *Deciſum refert Barboſ. alleg.72. num.29.*

39 Vbi de morum correctione agitur, exemptio, aut vlla inhibitio, appellatio, querela interpoſita, etiam ad Sedem Apoſtolicam, non poteſt impedire aut ſuſpendere

dere executionem decretorum. *Trident. Seſſ.24. cap.10.*

40 Non poteſt Epiſcopus in viſitatione recuſari tanquam ſuſpectus, niſi modum excedat. *Deciſum referunt Doctores apud Barboſ. alleg.73. num.38.*

41 Poteſt exigere Cathedraticum in viſitatione, quod ſingulis annis exigi ſolet. *Deciuſm refertur ibid. num.44.*

42 Adminiſtrationis locorum piorum & Confraternitatum reddenda eſt ratio Epiſcopo; ſi admittatur appellatio, non propterea impeditur aut ſuſpenditur executio. *Deciſum refertur ibid. num.62.*

Vide LOCORVM PIORVM CVRA *à num.19.*

43 Procuratio in viſitatione debetur Epiſcopo frugalis & moderata, pro temporis tantùm neceſſitate, & non vltra. *Trid. Seſſ.24. cap.3.*

44 Decem perſonæ, computato Epiſcopo, & ſeptem iumenta conceduntur. *Prou.4.*

45 Fugiat Epiſcopus hoſpitia laicorum & eorum conuiuia. *Ibid.*

46 A muneribus abſtineat. *Trid. loco citato.*

47 Toleratur acceptio munerum, quæ conſumenda ſunt ibidem, nec alio aſportanda. *Villagut. Parte 2. numero 21.*

48 Neque accipiantur munera ab Vniuerſitate laicorum. *Genuenſ. in Man. Paſtor. cap.35. num.4.*

49 Neque item à quoquam poſt finitam viſitationem. *Idem ibid. num.5.*

50 Quæ ſuperſunt victualia erogentur pauperibus loci viſitati. *num.6.*

51 Si plures perſonas aſſumat quàm ſolita procuratio iis ſufficere poſſit, expendat Epiſcopus de ſua. *Panormit. & alij apud Felicianum in Manual. Viſitat. lib.2. tit.15.*

52 Contribuant procurationi viſitationis ij Regulares, qui Parochialem Eccleſiam Conuentui vnitam habent. *Congreg. Epiſc. 27 Aug.1577.*

53 Procuratio ad pecuniam redigenda non pendet ex arbitrio Viſitatoris. *Eadem 22. Ian.1601.*

54 Nec accipiatur in eo loco procuratio, vbi habitat Epiſcopus. *Deciſum ſæpiùs refert Barboſ. allegat. 73. numero 46.*

55 Neque ab Hoſpitalibus, locis leproſorum, Domorum Dei pauperum & infirmorum, nec à paupere Eccleſia. *Deciſum refert Leo in Theſ. fori Part.2. cap.16. à num. 41.*

56 Neque à Clericis pauperibus. *Doctores cum Barboſ. loco cit. num.51.*

57 Excluduntur medicinæ, ſumptus equorum, plures procurationes, ſi vnâ die duæ viſitentur Eccleſiæ. *Zerol. Par.1. Viſitat. §.6.*

58 Neque Notarij poſſunt accipere quidquam pro labore. *Trident. loco citato contra Villagut. vbi ſuprà*, concedentem aliquid moderatum, ſi non habent ſalarium. Negant *Zerol. loco cit. & alij.*

59 Præſtari debent vecturæ quoque equorum à viſitatis, ſi Epiſcopus verè egeat, & aliàs impediretur viſitatio. *Leo Theſ. fori p.2. cap.16. num.43.*

60 Imò etiam diuiti Epiſcopo, ſi adeſt conſuetudo. *Idem ibid. num.44. & 45.*

61 Qui negant procurationem dare, niſi ob euidentem paupertatem, poſſunt cogi; ab Epiſcopo quidem propoſitâ etiam excommunicatione, ab inferiore verò aliis remediis. *Salod. de Viſit. Par.2. cap.1.*

62 Vbi etiam probat dari procurationem in ſignum ſubiectionis; vnde licet Viſitator domi ſuæ comedat, poteſt tamen recipere procurationem. *Doctores citati ibid.* Sed titulus meræ ſubiectionis non mihi placet.

63 Si accipiat Episcopus vltra prædicta, non obstante quauis remissione, suspenditur ab ingressu Ecclesiæ, donec restituat duplum: & intra mensem facienda est restitutio sub hac pœna. *Trid. loco cit. ex decr. Bened. XII.*

64 Restitutio facienda est Ecclesiæ grauatæ. *Ibid.*

65 Laici ad idem tenentur sub pœna suspensionis ab ingressu Ecclesiæ, & à Communione Eucharistiæ. *Ibid. cap. Exigit. tit. de cens.*

66 Et Episcopus tenetur de facto famulorum suorum, si sciat, aut ratum habeat. *Ibidem.*

67 Neque in his valet vlla donantium remissio. *Ibid.*

68 Sufficit restituere simplum, etiam postquam incurrit *Nauar. consil. 2. de cens.* imò, si distulerit, ante mensem non incurrit. *Zerol. Part. 2. Visitat. 1.* Sed opposita sententia est communior, & tutior. *Vide Naldus verb. Visitare, num. 8.*

Vide REGVLARIVM IVRA SVB EPISCOPIS *num. 14. 54.*

Additio.

1 POtest Parochus denuò examinari ab Episcopo recentiore ex suspicione ignorantiæ. *Congreg. Concil. 6. Augusti* 1628.

2 Vbi habitat Generalis alicuius Ordinis, licet Curatus sit sæcularis, hic non est subditus visitationi Episcopi Ordinarij Diœcesis. *Decisum refert Lezana in Summ. Quæst. Regul. cap. 11. numero 9.*

3 Visitare potest tanquam Sedis Apostolicæ Delegatus Parochialem subiectam Oliuetanis; & Abbas potest concedere Decreta cumulatiuè cum Episcopo; sed quatenus sint contraria, debent præualere Episcopi decreta. *Decisum refert 20. Iulij 1628. Barbos. de Iure Eccl. lib. 1. cap. 14. num. 21.*

4 Item Parochiales vnitas Monasterio Canonicorum Regularium, licet Generalis habeat in eo loco sedem ordinariam principalem. *Decisum refert 2. Maij 1595. idem ibid.*

5 Item Parochos S. Ioannis Hierosolymitani curam animarum sæcularium exercentes tenetur Episcopus tanquam Sedis Apostolicæ Delegatus visitare gratis, & absque impensa & onere Rectorum. *Decisum refert 26. Iunij 1627. idem ibid. num. 22.*

6 Item in Ecclesiis Regularium animarum curam habentium visitare potest, quomodo asseruentur Eucharistia, paramenta, calices, & alia pro administratione Sacramentorum. *Decisum referunt Franc. Leo Part. 2. cap. 31. numero 3. & Barbos. de Potest. Episc. alleg. 74. num. 18.*

VISITATIO INFERIORVM EPISCOPO.

1 ARchidiaconi, & alij inferiores, qui ius habent visitandi, assumant Notarium de consensu Episcopi. *Trident. Sess. 24. cap. 3.*

2 Visitatores à Capitulo ius habente visitationis deputandi, priùs ab Episcopo approbentur *Ibid.*

3 Neque ideò omittat Episcopus suam visitationem, *Idem ibid.*

4 Potest Episcopus præscribere Archidiacono comitatum & equitatum, ne sit oneri Ecclesiis. *Decisum refert Barbosa alleg. 73. num. 39.*

5 Inferioribus Visitatoribus non conceduntur personæ vltra octo, & sex iumenta. *Prou. 4.*

6 Si accipiant vltra debitam procurationem, *de qua in præcedenti titulo à numero 52.* incurrunt suspensionem ab officio,

officio, & beneficio. *Trid. loco citato ex Decr. Bened. X I I.*

7 Archidiaconi, & alij inferiores infra mensem tenentur rationem reddere Episcopo visitationis factæ, & acta integra exhibere, non obstantibus quibuscumque. *Trident. Sess.* 24. *cap.* 3.

8 Punitos à prædictis super eadem re non potest Episcopus denuò punire. *Barbos. loco citato num.* 31.

9 Patroni in iis, quæ ad visitationem ornamentorum Ecclesiæ aut bonorum stabilium, seu fabricarum prouentus attinent, se non immisceant, nisi ex fundatione illis competat. *Idem ibid.*

Vide ARCHIDIACONVS *num.* 5.

VISITATIO CIRCA CANONICOS EXEMPTOS.

1 CAthedrales Ecclesiæ, quæ ante Concilium Tridentinum priuilegio, exemptione vel alio iure exemptæ erant à iurisdictione Episcopi, & illæ quæ habent concordias confirmatas, debent visitari ab Episcopo cum duobus de Capitulo adiunctis, à Capitulo electis. *Trid. Sess.* 25 *cap.* 6.

2 Intellige concordias firmatas ex certa scientia, non in forma communi. *Decisum* 13. *Nouembris* 1586. *& refert Gonzal. ad Regul.* 8. *Cancell. Glos.* 25. *num.* 14.

3 Si adiuncti requisiti negligant, vel recusent procedere cum Episcopo, facultas procedendi contra aliquem ex Capitularibus exemptis pertinens ad Episcopum non deuoluitur ad eumdem. *Decisum refertur apud Barbos. alleg.* 73. *num.* 9.

4 Protonotarij exempti possunt visitari sine adiunctis, licet habeant vocem in Capitulo exempto. *Decisum refertur ibid. num.* 10.

5 Nisi sit contraria consuetudo, vel statutum. *Decisum refertur ibidem numero* 11.

6 Contra Coadiutores non tenetur Episcopus cum adiunctis procedere, nisi ex forma coadiutoriæ colligatur oppositum. *Decisum refert Garc. in Addit. Par.* 4. *cap.* 5. *num.* 96.

7 Potest etiam sine adiunctis procedere ad priuationem Canonicorum ex causa, quòd Ordines suos Præbendis annexos non susceperint. *Decisum refert idem Part.* 3. *cap.* 4. *num.* 22.

8 Item sine adiunctis potest corrigere & punire peccata Capitularium eâ pœnâ, quæ morum magis emendationem quàm punitionem respiciat. *Decisum refert Barbos. alleg.* 73. *num.* 13.

9 Item sine adiunctis potest visitare Capitulares, bona & eorum administratores, vel cum quibus adiunctis sibi videbitur. *Decisum ibid. num.* 14.

10 Et sine iis visitare corpus Ecclesiæ Cathedralis, Sacramenta, Reliquias, vestes, &c. Capellas, Capellanias, dotationes, anniuersaria, pia opera. *Decisum refertur ibid. num.* 15.

11 Debet autem Episcopus visitare per seipsum, & quoties opus fuerit. *Trident. Sess.* 6. *cap.* 4.

12 Non potest sine adiunctis prosequi delictum Canonici. *Trident. Sess.* 25. *cap.* 6.

13 Potest sumere suum Notarium, non Capituli. *Idem ibid.*

14 Et item Fiscum suum, vel alium quem voluerit. *Idem ibid.* vbi ait, in consueto tribunali.

15 Et in domo sua. *Idem ibid.*

16 Carcer pro Canonicis sit in loco decenti. *Ibid.*

17 Quomodo se gerat Episcopus in pœnis eorum. *Idem Sess.* 13. *cap.* 1. nimirum vt Pastor.

18 Appellatio non datur quoad effectum suspensiuum. *Idem ibid.* nisi grauamen

men sit irreparabile. *& Sess.24. cap.10.*

19 Licet Episcopus procedat vti Delegatus Sedis Apostolicæ, appellatio tamen fit ad Metropolitanum. *Decisum refert Praxis noua Episcop. part.2. Visitat. §.3.*

20 Adiuncti sunt eligendi initio anni, & à solo Capitulo. *Trident. Sess.24.c.6.*

21 Eorum auctoritas extenditur solùm ad causas criminales. *Ibid.*

22 Quandocumque vult Episcopus procedere contra aliquem, etiam extra visitationem. *Ibid.*

23 Assensus, nedum consilium eorum, est necessarius. *Ibid.*

24 Non possunt recusari, quia electi à toto Capitulo.

25 Eorum votum est vnum: si discordent, & alter eorum adhæreat voto Episcopi, fit sententia. *Trid. ibid.*

26 Si discordent ambo ab Episcopo, intra sex dies Episcopus & ipsi eligant tertium; aliter electio tertij deuoluitur ad viciniorem Episcopum. *Ibid.*

27 Tertius electus accedat cui parti voluerit. *Ibid.*

28 In delictis adulterij, concubinatus, & in atrocioribus, & vbi de fuga timetur, potest Episcopus solus ad summariam informationem & detentionem procedere. *Ibid.*

Vide CLERICVS CONCVBINARIVS.

29 Vbi non est crimen graue, neque timetur fuga, Episcopus non potest. *Ex eodem ibid.*

Additio.

1 Potest Episcopus procedere sine adiunctis, ad pœnas contra Capitulares non obseruantes diem Festum ab Episcopo edictum. *Congreg. Concil. 7. Sept. 1630.*

2 Item sine adiunctis exigere rationes ab Officialibus ex præmio Capituli constitutis Sede vacante, nisi velit criminaliter procedere. *Decisum refert Garc. de Benef. p.5. cap.7. num.23.*

3 Contra coadiutores cum futura successione non tenetur procedere cum adiunctis, nisi ex forma coadiutoriæ colligatur illis concessa fuisse priuilegia quæ habent Canonici exempti. *Decisum refert Garc. in Addit. part.4. cap.5. num.96.*

VOTVM.

1 Non potest Episcopus dispensare in voto, quo aliena incerta deuota sunt in subsidium Terræ sanctæ, vt in alios vsus conuertantur. *Sylu. v. Votum.4. quæst.3. Quintum.*

2 Neque in voto temporali Religionis, cùm quis obligatur intrare, non remanere. *Ibid. Sextum.*

3 Neque in voto intuitu personæ certæ, vel loci, nisi vrgente causâ. *Archid. & alij.* Affirmant *alij apud Sylu. ibid. quæst.6. Quartum.*

4 Potest in imposita pœnitentia à Papa transmutando votum. *Idem ibid. Octauum.*

5 Item in voto, quo existens in Religione laxiori vouet strictionem. *Ibid. q 3. Sextum.*

6 Et vt habens votum simplex de arctiori transeat ad laxiorem. *Ibid.*

7 Votum peregrinationis ad Ædem Lauretanam esse reseruatum Papæ dixit *Nauar. & Nald. verb. Votum, num.32.* allegat Breue Gregorij XIII. sed nunc non attendi in praxi docet *Azor. Tom.1. lib.11. & 10. quæst.4. & alij cum Naldo suprà.*

8 Voti reseruati qualitas, puta eundi pedibus ad Sanctum Iacobum, &c. non est reseruata Papæ. *Nald. verb. Votum.52.*

9 Causæ dispensandi sunt tres; malum, inutile,

inutile, maioris boni impeditiuum. *Sylu. quaeſt.6. loco citato.*

10 Diſpenſatio nihil loco voti iniungit. *Nauar.in Man.cap.12.num.63.*

11 Cauſæ commutandi ſunt impoſſibilitas,ſeu incommoditas, vel maior vtilitas,arbitrio boni viri. *Sylu. ſuprà.*

12 Et ſaltem ſit æqualitas in commutatione. *Ibid. quaeſt.8. Secundum.*

13 Commutatio voti ad locum pium tutiùs fit in fauorem eiuſdem loci pij. *Nald. ſuprà.70.*

14 Si ob calamitatem à populo votum Deo fiat, non antè, quàm agatur cum Epiſcopo. *Prou.5.*

15 Fiat deinde cum aliqua ſolemnitate, pridie veſperi dato campanæ ſigno,adultis omnibus manè conuenientibus ſacrâ Euchariſtiâ refectis, Proceſſione indictâ, Miſsâ celebratâ, Concione de voto habitâ, Clero loci præſente; & poſt Offertorium. *Ibid.*

16 Qui vniuerſitatis nomine ſunt delecti; genibus flexis coram Sacerdote celebrante, in ſcriptis voti formulam præſcriptam pronuncient. *Ibid.*

17 Inſtrumentum voti à Notario confectum mittatur ad Epiſcopum, vt in Archiuio ponatur. *Ibid.*

18 Si perpetuum eſt,in tabula lapidea incidatur, & indicetur. *Ibid.*

19 Vbi verò,puta ob peſtem,conuenite non poſſunt omnes, alia ratio ineatur, donec fieri poſſint quæ ſuprà ſcripta ſunt. *Ibid.*

20 Vota populorum cenſentur obligare perpetuò ſucceſſores, ſi fiant cum auctoritate Epiſcopi, non in vim voti, ſed præcepti Eccleſiaſtici. *Suarez. Tomo 2. de Relig. lib.4. cap.9. in fin. Nald. v.Votum, num.9.*

Vide DISPENSATIO *à num.18.* LEGATVS *num.2.*

VSVRA.

1 CAmbia ſicca damnantur & ficta *Pius V. anno 1571.*

2 In realibus damnatur dilatio termini ſolutionis præſtituti, lucro recepto ex tacita vel expreſſa cónuentione,ſeu etiam promiſſo tantùm. *Ibid.*

3 Ne à principio,neque aliàs, audeant paciſci certum intereſſe,etiam in caſu non ſolutionis. *Ibid.*

4 Neque fiant cambialiter quàm pro primis nundinis, vbi illæ celebrantur;vbi verò non celebrantur, pro primis terminis iuxta vſum locorum. *Ibid.*

5 In terminis habeatur ratio longinquitatis ſeu vicinitatis locorum, in quibus ſolutio deſtinatur. *Ibid.*

6 Qui contra hæc fecerit, vſuræ pœnis ſubiiciatur *Ibid.*

7 Qui congeſtam vndique pecuniam ita ad ſe redigunt, vt quaſi monopolium pecuniæ facere videantur, pœnis contra exercentes monopolia conſtitutis ſubiiciantur. *Ibid.*

8 Epiſcopus domos ſuas locans, vel ſub alio titulo concedens ad fœnus publicè exercendum vſurarum hominibus alienigenis, & aliis non oriundis ex terris ipſorum, vel ſi eos in terris ſuis habitare permiſerit, ſuſpenditur. *Barboſ. allegat. 111. num.24. Vide locum.*

9 De aliis Superioribus in hac materia *Sylu. v. Vſura 9.quaeſt.22.*

10 Clericus vſurarius, vel hæres vſurarij, cogitur reſtituere vſuras ſub pœna ſuſpenſionis ab officio & beneficio, & depoſitionis. *Idem verb. Vſura.6.quaeſtione 8.*

11 Vſurarius manifeſtus eſt, qui eſt notorius de iure, vel de facto, vel qui coram Sacerdote & teſtibus in articulo mortis confeſſus eſt ſe vſurarium, &

mandauit vsuras restitui. *Idem v. Vsura. 9. quæst. 1.*

12 Potest publicari talis, etiam post mortem. *Ibid. quæst. 3.*

13 Non est admittendus ad Sacramenta, neque ad oblationem, nisi idoneè caueat pro restitutione. *Ibid. quæst. 4.*

14 Qui recipit oblationem est suspensus ab officio, donec restituat spoliatis arbitrio Episcopi. *Ibid.*

15 Careat vsurarius manifestus Ecclesiasticâ sepulturâ. *Ibid.*

16 Licet mandarit restitutionem, nisi re ipsâ satisfaciat, aut pignoribus, aut fideiussione idoneâ datâ. *Prou. 2.*

17 Parochus eiusmodi hominem sepulturæ Ecclesiasticæ tradens est excommunicatus. *Ex Constit. Clem. V. Prou. 2. & Sylu. loco cit. quæst. 4.*

18 Alias pœnas temporarias recenset *idem ibid.*

19 Cautione datâ post mortem, potest sepeliri in loco sacro. *Idem ibid. quæstione 10.*

20 Incertorum restitutio eiusmodi hominum spectat ad Episcopum. *Idem verb. Restitutio. 8. quæst. 5.*

21 Iurans non repetere vsuras, potest ex noua causa admitti ad repetitionem. *Nald. v. Vsura, num. 6.*

Vide CONTRACTVS *num. 1. 15.* TESTAMENTVM *num. 9.*

LAVS DEO.

F. BARTHO

P. BARTHOLOMÆVS GAVANTVS LECTORI.

DESIDERAVERE non pauci in calce Manualis noſtri Epiſcoporum Bullas Pontificias, & Sacrarum Congregationum Romanarum Decreta, prælo Romano iam data, & in eodem Manuali citata, notatáque Aſteriſco, iiſdem ipſis verbis quibus in vulgus emanauerunt; quippe quæ vel non ad omnes deuenerunt; vel quia in foliis ſeparatim edita euanuerunt; vel quia in Bullario nouo impreſſa Volumine grandi incommodè circumferri poſſunt. Ea igitur ſelegi, quæ præ manibus Epiſcoporum haberi debent, eidémque Manuali addidi, ordine temporum ſeruato, quo à S. Sede Apoſtolicâ prodierunt. Vale.

INDEX ADDITIONVM AD MANVALE EPISCOPORVM.

ADDITIONES AD MANVALE EPISCOPORVM P. BARTHOLOMÆI GAVANTI Congreg. Cler. Reg. S. Pauli.

I.

De executione Concilij Tridentini contra Regulares non subditos Episcopo extra claustra notoriè delinquentes; & de pœnis eorum Superiorum illos punire negligentium.

CLEMENS PAPA VIII. anno 1596. 23. Febr.

SVSCEPTI muneris ratio postulat, vt ea quæ in sacro Tridentino Concilio prouidè constituta sunt, ab iis, ad quos spectat, inuiolatè obseruari curemus.

Maturo sanè consilio ipsius Concilij decreto prouisum est, vt quicumque Regularis non subditus Episcopo, intra claustra degens, extra ea ita notoriè deliquerit, vt populo scandalo sit, Episcopo instante, à suo Superiore intra tempus ab Episcopo præfigendum seuerè puniatur, & Superior de punitione Episcopum certiorem faciat; sin minùs, ipse à suo item Superiore officio priuetur, & delinquens ab Episcopo puniri possit.

Verùm quia experientiâ compertum est interdum in huiusmodi decreti executione nimis remissè procedi; cùm enim Episcopus instat, aliquem Regularem, eo quo suprà dictum est modo delinquentẽ, à suo Superiore puniri, sæpè fit, vt Superior Regularem delinquentẽ ad alia suorum Ordinum loca, extra Episcopi Diœcesim, ex industria impunitum transmittat, atque etiam ipse aliquando ad alias Prouincias se conferat, nec vlteriùs super delinquentis excessibus inquirat, & de eius punitione Episcopum certiorẽ reddat. Vnde nec Regularis delinquens tunc ab Episcopo puniri potest, cùm extra ipsius Diœcesim existat, nec Superior, qui delinquentem corrigere negligit, officio priuatur.

Nos pro pastorali nostra solicitudine præfati decreti executioni, quantũ cũ Domino possumus, fauere, & pręmissis malis, vt par est, opportuno aliquo remedio occurrere volentes, de Venerabiliũ Fratrum nostrorũ S. Romanæ Ecclesiæ Cardinaliũ, prædicti Concilij interpretum, sententia, Motu proprio, & ex certa scientia nostris, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac nostrâ perpetuò valiturâ cõstitutione, omnibus & singulis cuiuscumq; Ordinis & instituti Regularium, etiam Mendicantiũ Superioribus, in virtute sãctæ obediẽtiæ, & sub indignationis nostræ, ac priuationis dignitatũ & officiorum per eos obtentorũ, eo ipso incurrendis pœnis præcipimus, & mandamus, vt iuxta prædictum decretum, quilibet ipsorum, Regularem non subditum Episcopo, intra claustra

degentem, & extra ea ita notoriè delinquentem, vt populo scandalo sit, Episcopo instante, intra tempus ab Episcopo præfigendum seuerè puniat, ac de punitione Episcopũ certiorem faciat, & aliàs decretum ipsum in omnibus & per omnia exequatur. Ceterùm si superior in Regularẽ delinquentẽ nõ animaduerterit, quinimmò si illum inpunitum ad alia suorũ Ordinũ loca, extra Episcopi Diœcesim, vt præfertur, transmiserit, volumus, & simili motu atque auctoritate decernimus, vt Superior instante Episcopo, intra terminum ab Episcopo præfigendum, & sub eisdẽ indignationis nostræ & priuationis dignitatũ, & officiorum obtentorum, nec non & sub inhabilitatis ad illa & alia in posterũ obtinenda, ac vlterius priuationis actiuæ & passiuæ vocis, ad quas à nemine præterquã à nobis, & à Romano Pontifice pro tẽpore existẽte, restitui possit, ipso facto similiter incurrendis pœnis, ipsum Regularem deliquentẽ à loco, ad quẽ trasmissus fuit, reuocare, & in quo deliquit cõstituere, seu sistere, teneatur. Quod si hoc etiã facere prætermiserit, per præsentes similiter statuimus, vt Ordinarius loci, ad quẽ Regularis delinquens transmissus fuerit, super præmissis ab ipso Ordinario loci, in quo deliquit, similiter requisitus, vel aliàs de illius delicto informatus, vt præfertur, tãquam Sedis Apostolicæ delegatus, prædictum Concilij decretum omnino exequi, & in Regularem delinquentem seuerè animaduertere possit, & debeat.

II.

De electione Iudicum Conseruatorum pro Regularibus.

GREGORIVS XV.
anno 1621. 20. Sept.

SAnctissimus in Christo Pater, & Dominus noster D. Gregorius Diuinâ prouidentiâ Papa XV. ex certis rationabilibus causis animum suum mouentibus, & de uoto Venerabilium Fratrum suorum, S.R.E. Cardinalium, Concilij Tridentini Interpretum, partim fel. rec. Clementis Papæ VIII. Prædecessoris sui vestigiis inhærendo.

Reuocauit, ac nullas & inualidas decreuit omnes & quascumque Iudicum Conseruatorum electiones, nominationes, seu deputationes tam in vim litterarum Conseruatoriarum, iuxta formam in quinterno Cancellariæ descriptã, quàm in vim quorùmcumque priuilegiorum perpetuò vel ad tempus nondum elapsum, Apostolicâ auctoritate concessorum, seu alias quocũque iure vel titulo hactenus factas pro quibuscumque Couentibus, Capitulis, Militiis, etiam Sancti Ioannis Hierosolymitani, Congregationibus, Collegiis, Ordinibus, Monasteriis, Hospitalibus, aut aliis quibuisuis piis, tã sæcularibus quàm cuiusuis Ordinis, etiam Mendicantium, seu Instituti, vel Societatis, Regularibus, locis quantumuis exemptis, etiã de necessitate exprimendis, seu illorum personis, cuiusuis qualitatis seu conditionis existãt.

In futurum verò Sanctitas sua hac generali & perpetuò valiturâ Cõstitutione statuit, & decreuit, vt Iudices Conseruatores huiusmodi, siue principales siue subrogati eligi, nominari, aut deputari non possint, nisi non solùm habeant qualitates requisitas, & descriptas in Constitutione similis rec. Bonifacij Papæ VIII. etiam Prædecessoris sui, quæ incipit, Statutum, ita vt vel dignitate Ecclesiasticâ præditi, vel Personatum obtinentes, vel Ecclesiarum Cathedralium Canonici existant; sed etiam in Conciliis Prouincialibus aut Diœcesanis, iuxta Decretum Concilij prædicti, Iudices electi, seu designati sint.

Quodque deinceps litteræ Conseruatoriæ per Sedem Apostolicam concedendæ suprascriptis tantùm dirigantur; & si quæ

quæ litteræ aliter expedientur, illæ, ac deputatione huiusmodi, omniaque exinde sequẽda nullius sint roboris vel momenti.

Et nihilominùs qui secùs quàm iuxta formam superiùs præscrip tam Conseruatores huiusmodi cum effectu eligere, nominare, seu deputare, aut electis, nominatis, seu deputatis vti ausi fuerint, Regulares quidem voce actiuâ & passiuâ sint ipso iure priuati, adeò vt habilitationem à nemine, præterquam à Romano Pontifice consequi valeãt; reliqui verò aliis pœnis arbitrio Sanctitatis suæ coërceantur, & prædictorum omnium Conuentus, Monasteria ac loca huiusmodi, eorumque personæ ac bona careant Conseruatore ad annum, ita vt illorum causæ intereà coram locorum Ordinariis dumtaxat cognosci ac diffiniri debeant.

Ceterùm vt latiùs pateat Conseruatorũ huiusmodi deligendorum facultas, Sanctitas sua admonitos voluit onmes locorũ Ordinarios, vt in Synodis Prouincialibus aut Diœcesanis quamplures personas ex habentibus qualitates in prædicta Constitutione eiusdem Bonifacij Prædecessoris contentas, & alioquin ad id aptas designari procurent; & si aliquem interim ex designatis mori contigerit, substituat Ordinarius loci cum consilio Capituli alium in eius locum vsque ad futuram Prouincialem aut Diœcesanam Synodum.

Insuper Sanctitas sua inhærendo hac in parte Decreto similis recordationis Gregorij Papæ XIII. etiam Prædecessoris sui, statuit, ac ordinauit, vt Regulares, ac personæ huiusmodi in Italia infra duos, extra Italiam verò infra sex menses à die publicationis in Vrbe præsentis Constitutionis inchoandos, debeant sibi eligere, seu assumere Conseruatores iuxta formam superiùs propositam.

Eiusque electionis seu assumptionis documentum infra tempus huiusmodi penes Acta Curiæ Ordinariorum exhibere & dimittere teneantur; alioquin eo termino elapso, quamdiu Conseruatores secundùm formam præsentis Constitutionis non elegerint, coram eisdem Ordinariis conueniantur.

Quodque Conseruatores huiusmodi semel legitimè deputati, nisi ex legitima causa, à Sede Apostolica, aut locorum Ordinariis, prout iisdem Regularibus & aliis supradictis libuerit, appobanda, durante quiquennio à die deputationis, amoueri, aut mutari nullatenus possint aut valeant.

Ad hæc statuit Sanctitas sua, vt coram ipsis Conseruatoribus Regulares ac personæ suprascriptæ conueniri quidem aut trahi debeant, sed alios conuenire aut trahere nõ possint; ita vt memorati Conseruatores in causis in quibus Regulares & alij actores fuerint, nullam prorsus iurisdictionem habeant, sed in iis tantum, in quibus rei extiterint; neque extra ciuitates, seu Diœceses, in quibus fuerint deputati, cõtra quoscũque procedere presumãt.

Si qua verò inter Iudices Conseruatores huiusmodi & locorum Ordinarios controuersia super competentâ iurisdictionis orta fuerit, nequaquam in causa procedatur, donec per arbitros in forma iuris electos super iurisdictionis competentiâ fuerit iudicatum.

Quòd si qui Conseruatores siue in hac parte siue aliàs quomodolibet suos limites excesserint, per annum ab Officio Conseruatoris huiusmodi suspensi sint; & pars quæ hoc fieri procurauerit, sententiam excommunicationis incurrat iuxta formam alterius Constitutionis eiusdem Bonifacij Prædecessoris, quæ incipit, Hac Constitutione, quam Sanctitas sua in omnibus quæ præsenti Constitutioni non aduersantur, innouauit, & innouat.

Per hoc tamen non intendit Sanctitas sua prohibere, quò minùs Regulares & alij supradicti in casibus à iure permissis petant Iudicem non suspectum à Princi-

pibus seu Magtistratibus sæcularibus; dum tamen hæc tria copulariuè concurrant; videlicet, vt Regulares & alij prædicti sint actores, non autem rei; vtque agant contra laicum, non autem contra Ecclesiasticum, vel aliàs à iurisdictione sæculari exemptum; atque vt causa, in qua Iudex deputatur, fuerit profana, non autem Ecclesiastica, & in ea iuxta Sacrorum Canonum dispositionem laicus, vt præfertur, eligendus Iudex competens existat.

Sequitur aliud dubium super prædicta Constitutione exortum, cum sua declaratione.

IN Constitutione de conseruatoribus, edicta Sanct. mem. Gregorio Decimoquinto, ex sententia Sacræ Congregationis Concilij inter cetera statutum est, vt coram Conseruatoribus Regulares conueniri quidem aut trahi debeant, sed alios conuenire aut trahere non possint, ita vt memorati Conseruatores in causis, in quibus Regulares & alij actores fuerint, nullam prorsus iurisdictionem habeant, sed in iis tantùm, in quibus rei extiterint.

Dubitatur nunc, An per hæc verba sublata sit facultas, quam habent Conseruatores defendendi Regulares & alios à manifestis iniuriis & violentiis, quæ illis de facto inferuntur, dum à suis possessionibus deiiciuntur, & propriis bonis vti ac frui impediuntur.

Sacra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum censuit, eiusmodi verbis minimè sublatam fuisse facultatem, quam habent Conseruatores defendendi Regulares à manifestis iniuriis ac violentiis, dummodò obseruent formam præscriptam Constitutionibus Innocentij Quarti & Bonifacij Octaui, relatis *in c. 1. & fin. de Offic. deleg. in 6.*

C. Card. ſte Torres.

Prosper Fagnanus S. Congr. Secr.

III.

De exemptorum priuilegiis circa animarum curam & Sacramentorum administrationem, Sanctimonialium Monasteria, & prædicationem verbi Dei.

GREGORIVS XV.
anno 1622. 5. Febr.

SAnè Tridentinæ Synodi decretis prouidè cautum est, nullum Presbyterum, etiam Regularem, posse Confessiones sæcularium, etiam Sacerdotum, audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut Parochiale beneficium habeat, aut ab Episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliàs idoneus iudicetur, & approbationem, quæ gratis detur, obtineat.

Necnon vt in Monasteriis, seu domibus virorum, seu mulierem, quibus imminet animanrum cura personarum sæcularium præter eas, quæ sunt de illorũ Monasteriorum seu locorũ familia personæ, tam Regulares quàm sæculares eiusmodi curam exercentes, subsint immediatè in iis, quæ ad dictã curam & Sacramentorũ administrationẽ pertinẽt, iurisdictioni, visitationi & correctioni Episcopi, in cuius diœcesi sunt sita. Itemque, vt Episcopi vniuersi sub obtestatione Diuini iudicij, & interminatione maledictionis æternæ in omnibus Monasteriis sibi subiectis ordinariâ, in aliis verò Sedis Apostolicæ auctoritate clausurã Sanctimonialium, vbi violata fuerit, diligenter restitui, & vbi inuiolata est, conseruari maximè procurent; inobedientes atque contradictores per censuras Ecclesiasticas aliásque pœnas, quacumque appellatione postpositâ, compescentes.

Atque vt Regulares in Ecclesiis suorum Ordinum prædicare volentes, se coram Episcopis præsentare, & ab eis benedictionẽ petere teneantur; in Ecclesiis verò,

quæ

quæ suorum Ordinum non sunt, nullo modo prædicare possint sine Episcopi licentia; contradicente autem Episcopo nulli, etiam in suorum Ordinum Ecclesiis, prædicare præsumant.

Verùm quia experientiâ compertũ est, Ecclesiastici regiminis rationẽ postulare, vt decretis eiusmodi aliquid adiungatur; maturâ deliberatione nostrâ, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, hac generali ac perpetuò valiturâ Cõstitutione decernimus, statuimus, & declaramus, vt deinceps tã Regulares quàm sæculares, quomodolibet exempti, siue animarum curam personarum sæcularium Monasteriis, seu domibus Regularibus, aut quibusuis aliis Ecclesiis, vel beneficiis, siue Regularibus sine sæcularibus incumbentẽ exerceant; siue aliàs Ecclesiastica Sacramenta, aut vnum ex illis ministrent præuiâ Episcopi licẽtiâ & approbatione; siue quoquo modo in dictæ curæ exercitio, aut in eorumdẽ Sacramẽtorũ vel alicuius ex illis administratione de facto absque vlla auctoritate se ingerant; in his, quæ eiusmodi curam seu administrationem concernunt, omnimodæ iurisdictioni, visitationi & correctioni Diœcesani Episcopi, tanquã Sedis Apostolicæ Delegati, plenè in omnibus subiiciantur. Ad hæc, tã Regulares quàm sæculares huiusmodi nullis priuilegiis aut exẽptionibus tueri se possint, quò minùs, si deliquerint circa personas intra septa degẽtes, aut circa clausurã, vel circa bonorũ administrationẽ Monasteriorũ Monialiũ, etiã Regularibus subiectarũ, ab Episcopo loci, similiter tanquam ad hoc Sedis Apostolicæ delegato, quoties, & quãdo opus fuerit, puniri & corrigi valeant.

Confessores verò, siue sæculares quomodocumque exempti, tam ordinarij quàm extraordinarij, ad Confessiones Monialiũ, etiam Regularibus subiectarum, audiendas nullatenus deputari valeant, nisi priùs ab Episcopo Diœcesano idonei iudicentur, & approbationẽ, quæ gratis cõcedatur, obtineant. Sed & Administrantes bona ad eiusmodi Monasteria Sanctimonialium, vt præfertur, etiam Regularibus subiectarum, pertinentia, siue Regulares extiterint, siue sæculares, quomodolibet exempti, Episcopo loci, adhibitis etiam Superioribus Regularibus, singulis annis rationes administrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur, ad idque iuris remediis cogi & compelli queant. Liceátque Episcopo ex rationabili causa Superiores Regulares admonere, vt eiusmodi Confessores atque Administratores amoueant; iisque Superioribus id facere detrectantibus, aut negligentibus, habeat Episcopus facultatem prædictos Confessores & Administratores amouendi quoties & quando opus esse iudicauerit. Ac similiter possit Episcopus, vnà cum Superioribus Regularibus, quarumcumque Abbatissarum, Priorissarum, Præfectarum, vel Præpositarum eorumdem Monasteriorum, quocumque nomine appellentur, electionibus per se vel per alium interesse, ac præsidere; absque vlla tamen ipsorum Monasteriorum impensa.

Ac demum habeat Episcopus, tanquam dictæ Sedis Delegatus, auctoritatẽ coërcendi ac puniendi quoscumque exemptos tã sæculares quàm Regulares, qui in alienis Ecclesiis, aut quæ suorum Ordinum non sunt, absq; Episcopi licẽtia, & in Ecclesiis suis, aut suorum Ordinum, non petitâ illius benedictione, aut ipso contradicente, prædicare præsumpserint: ita vt Episcopi in suprascriptis casibus in prænominatas personas, in premissis omnibus & singulis, aut circa ea quoquo modo delinquentes, quoties, & quando opus fuerit, etiã extra visitationẽ, per censuras Ecclesiasticas aliásque pœnas, vti eiusdem Sedis Delegati, procedere, omnéq; iurisdictionem exercere liberè & licitè valeãt.

IV.

Subsequuntur aliquot dubia super prædicta Constitutione exorta.

I. DVbitatur, An liceat Episcopis visitare altaria Regularium Ecclesiarum, quibus cura animarum personarum sæcularium non incumbit, aut loca, vbi in iisdem Ecclesiis asseruatur sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, vel vbi audiuntur Confessiones personarum sæcularium.

II. An Episcopi possint Regularibus præscribere, vt certis tantùm in locis ac temporibus, aut certarum personarum Confessiones audiant, vel aliàs illorum priuilegia restringere ac moderari in Sacramentis administrandis.

III. An facultas Episcopis per Constitutionem attributa in exemptos tam sæculares quàm Regulares, intelligatur etiã attributa in personas nullius diœcesis.

IV. An eadem facultas competat inferioribus Prælatis proprium territorium ac iurisdictionem quasi Episcopalem habentibus.

V. An per eandem Constitutionem in illis verbis, Possit Episcopus vnà cum Superioribus Regularibus quarumcumque Abbatissarum, &c. electionibus per se vel per alium interesse, ac præsidere, ius Abbatissas confirmandi Episcopis attributum censeatur.

VI. An Confessores Monialium ante editam Constitutionem deputati, debeãt ab Episcopo examinari, & approbari.

VII. An Superiores Regulares similiter ante ipsius Constitutionis publicationem electi, seu deputati, aliã indigeant Episcopi approbatione pro Confessionibus Sanctimonialium sibi subiectarum audiendis.

VIII. An Confessiones, quas audiunt Superiores Regulares electi, seu deputati, vel confirmati post publicationem & scientiam tenoris dictæ Bullæ, non obtentâ Episcopi approbatione, sint nullæ, atque irritæ, nécne.

IX. An Regulares generaliter ab Episcopo approbati ad Confessiones personarum sæcularium audiendas, censeantur etiam approbati ad audiendas Confessiones Monialium sibi subiectarum.

X. An Regularis ad audiendas Confessiones Monialium vnius Monasterij ab Episcopo approbatus, Confessiones Monialium alterius Monasterij audire possit.

XI. An Confessores Regulares extraordinarij semel ab Episcopo deputati, & approbati ad audiendas Monialium Confessiones pro vna vice infra annum ad præscriptum sacri Concilij Tridentini, possint virtute dictæ approbationis pluries, tanquam Confessores extraordinarij, earumdem Confessiones audire absque noua Episcopi licentia.

XII. Cùm in eadem Constitutione statutum sit, vt liceat Episcopo ex rationabili causa Superiores Regulares admonere, vt amoueant Confessores Monialium, atque Administratores bonorum ad earũdem Monialium Monasteria pertinentiũ, iisque Superioribus id facere detrectantibus, habeat Episcopus facultatem prædictos Confessores & Administratores amouendi quoties & quãdo opus esse iudicauerit; An eiusmodi causã Episcopus Superioribus Regularibus significare teneatur.

XIII. An eadem Constitutio, quâ parte supponit Episcopi iurisdictioni Regulares delinquentes circa personas degentes intra septa Monasteriorum Monialium, aut circa clausuram, vel bonorum administrationem eorumdem Monasteriorum, habeat locum in omnibus delectis an verò solùm in notoriis, & cum scandalo populi.

Subse

Subsequuntur declarationes ad supradicta dubia à Congreg. Card. S. Concilij Tridentini Interpretum datæ, & ab isto & Vrbano VIII. eius successore respectiuè approbatæ.

SAcra congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum censuit, Constitutionem san. mem. Gregorij XV. de exemptorum priuilegiis, nequaquam subiicere Regulares exemptos, quibus cura animarum personarum sæcularium nõ incumbit, Episcoporũ iurisdictioni in his quæ Sacramentorum administrationem concernunt, nisi cùm in Sacramentis personis sæcularibus administrandis iidem Regulares delinquunt: ac propterea

AD primum dubium respondit, Episcopis non licere in vim eiusdem Constitutionis visitare altaria Ecclesiarum Regularium, quibus non incumbit animarum cura personarum sæcularium, nec loca, vbi in iisdem Ecclesiis asseruatur Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum, vel vbi Confessiones personarum sæcularium audiuntur.

Ad II. Hac in parte Constitutionẽ nihil noui iuris induxisse, nec vllam nouã auctoritatem Episcopis in Regulares attribuisse; ideóque in vim ipsius Constitutionis non posse Episcopos Regularibus præscribere, vt certis tantùm in locis, ac tẽporibus, aut certarũ personarum Confessiones audiant, vel aliàs illorũ priuilegia in Sacramentis administrãdis restringere, aut moderari. Quòd si aliunde Episcopis huiusmodi facultas competat, illã nõ fuisse ab eadẽ Constitutione sublatam.

Ad III. Censuit eiusmodi facultatem non intelligi tributam Episcopis in personas nullius diœcesis.

Ad IV. Non competere.

Ad V. Ius confirmandi Abbatissas minimè fuisse Episcopis per Constitutionem attributum.

Ad VI. Confessores quidem extraordinarios Monialium nullatenus posse post Constitutionem illarum Cõfessiones audire, nisi priùs ab Episcopo Diœcesano idonei iudicẽtur, & approbentur; ordinarios verò Confessores ante Constitutionis publicationem deputatos posse durante triennio, ab eorũ deputatione inchoando, pergere in Confessionibus Sanctimonialium audiendis absque alio examine & approbatione Episcopi. Quòd si contingat, vt illorum facultas à Sede Apostolica vltra triennium prorogetur, tunc debere eos ab Episcopo examinari, & approbari.

Ad VII. Superiores Regulares electos seu deputatos ante ipsius Constitutionis publicationem, quibus alioquin facultas competat audiendi Confessiones Monialium sibi subiectarum, posse durante eorum officio pergere sine alia Episcopi approbatione in Confessionibus audiendis illarum tantùm, quæ sponte ac proprio motu id ab eis petierint; at verò eos, qui post Constitutionem eligentur, aut quoquo modo deputabuntur, vel qui in eorũ officiis, seu dignitatibus, expleto iam tempore à Constitutionibus cuiusq; Ordinis, vel aliàs legitimè præfinito, ad aliud tempus confirmabuntur, nequaquã posse Sanctimonialium Confessiones audire, nisi priùs à Diœcesano Episcopo idonei iudicati atque approbati fuerint.

Ad VIII. Confessiones huiusmodi nullas atque irritas esse.

Ad IX Regulares generaliter ab Episcopo approbatos ad Confessiones personarum sæcularium audiendas, nequaquam censeri approbatos ad audiendas Confessiones Monialium sibi subiectarum, sed egere quoad hoc speciali Episcopi approbatione.

Ad X. Regularẽ ad audiendas Confessiones Monialiũ vnius Monasterij ab Episcopo approbata minimè posse audire Cõfessiones Monialiũ alterius Monasterij.

Ad XI. Confessores extraordinarios semel deputatos, atque approbatos ab Episcopo ad Monialium Confessiones pro vna vice audiendas, haud posse pluries in vim approbationis eiusmodi illarum Confessiones audire; sed ab Episcopo toties esse approbandos, quoties casus deputationis contigerit.

Ad XII. Non teneri eiusmodi causam significare Superioribus Regularibus, sed hoc relinqui arbitrio & prudentiæ Episcoporum, quorum conscientiam Sacra Congregatio seriò onerauit, ne facultate sibi hac in parte attributâ quoquo modo abutantur, eius rei in districto Dei iudicio rationem reddituri.

Ad XIII. Constitutionem habere locum in omnibus delictis, non autem in notoriis tantùm, & cum populi scandalo.

Quæ Sacræ Congregationis responsa ad se relata fel. record. Gregorij XV. & S. D. N. Vrbanus VIII. in omnibus approbarunt.

A. Card. Caetanus.

Prosper Fagnanus S. Congr. Secr.

Subsequuntur alia duo dubia ab eadem Congregatione declarata, & à Sanctis. D. N. approbata.

AN Regularis absque legitima licentia accedens ad Monasterium Monialium Regularibus subiectarum, ibique in loco colloquiis destinato cum Moniali colloquens, à Diœcesano Episcopo, tanquam Sedis Apostolicæ Delegato, coërceri & puniri possit.

SAcra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum censuit posse. Quam Congregationis sententiam Sanctissimus Dominus noster VRBANVS VIII. ad se relatam approbauit.

AN liceat Episcopo in vim Constitutionis sanct. mem. Greg. XV. de exemptorum priuilegiis, punire Regulares, qui ad Abbatissæ electionem procedunt ante tempus ipsi Episcopo significatum, aut die electionis eidem nullatenus prænuntiatâ.

SAcra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum respondit, Regulares ex eadem Constitutione ita demum teneri Episcopo significare diem electionis Abbatissæ, eumque vsque ad præfinitum tempus expectare, si anteà ipse expresse declarauerit se vti velle facultate sibi hac in parte attributâ, Abbatissarumque electionibus per se vel per alium interesse, ac præsidere; post eam verò declarationem licere Episcopo animaduertere in Regulares, qui ante tempus significatum, aut die electionis eidem non prænuntiata, ad Abbatissæ electionem procedunt.

Cos. Card. de Torres.

Prosper Fagnanus S. Congr. Secr.

V.

De Conceptione B. Virginis Mariæ.

GREGORIVS XV.
anno 1622. 24. Maij.

SAnctissimus D.N. auditis votis Illustrissimorum & Reuerendissimorum DD. Cardinalium contra hæreticam prauitatem Generalium Inquisitorum, decretum aliàs editum à fel. record. Paulo V. eius Prædecessore tenoris sequentis, videlicet,

Sanctissimus

Sanctissimus Dominus noster post longam & maturam discussionem auditis votis Illustrissimorum & Reuerendissimorum DD. Cardinalium contra hæreticam prauitatem Generalium Inquisitorum, re accuratè ac diligenter perpensâ, prouide considerans, quòd quamuis in Constitutione fel. record. Sixti IV. super CONCEPTIONE Beatissimæ Virginis MARIÆ pro submouendis inter Christi fideles scandalis, rixis & contentionibus edita, à S. Tridentina Sonodo innouata, & deinde in alia Constitutione sanct. mem. Pij V. super eadem re, quas similiter Sanctitas sua innouauit cum quibusdam prouisionibus & adiectionibus pœnarum pro efficaciori earum obseruatione, relinquatur vnicuique libera facultas tenendi, & etiam asserendi vtramque partem, quòd scilicet fuerit vel non fuerit cōcepta cum peccato originali; & dum tamen neutra veluti erronea aut hæretica damnetur; nihilominus ex occasione assertionis affirmatiuæ in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus & actibus publicis, quòd eadem Beatissima Virgo fuerit cum peccato originali concepta, oriuntur in populo Christiano, cum magna Dei offensa, scandala, iurgia & dissensiones; Propterea volens huiusmodi scandalis ex debito sui muneris prouidere, decreuit, & præcepit, ac præsentis decreti virtute mandat & præcipit omnibus & singulis cuiusuis Ordinis & Instituti Regularibus, & aliis quibuscumque, tam Ecclesiasticis quàm sæcularibus personis cuiusuis conditionis, status, gradus, ordinis, aut dignitatis, tam Ecclesiasticæ quàm sæcularis, etiamsi specialis, specifica & indiuidua earum esset necessariò mentio facienda; vt in posterum, donec articulus huiusmodi à Sancta Sede Apostolica fuerit diffinitus, vel per Sanctitatem Suam & Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum, non audeant in publicis concionibus, lectionibus, conclusionibus & aliis quibuscumque actibus publicis asserere, quòd eadem Beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali. Contrafacientes autem eadem Sanctitas Sua voluit, & declarauit subiacere debere, & subiecit censuris & pœnis contentis in supradictis Cōstitutionibus suorum Prædecessorum & suis ipso facto incurrendis. Per huiusmodi tamen prouisionem Sanctitas Sua non intendit reprobare alteram opinionem, nec ei vllum prorsus præiudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu & terminis, in quibus de præsenti reperitur, prætèrquam quoad suprà disposita. Vlteriùs sub eisdem censuris & pœnis mandans, quòd negatiuam opinionem, videlicet quòd non fuerit concepta cum peccato originali, in prædictis publicis actibus asserentes, aliam opinionem non impugnent, nec de ea aliquo modo agant, seu tractent. Insuper voluit, & expressè mandauit, vt extra hos casus expressos publicorum actuum, in reliquis omnibus supradictæ Constitutiones firmæ & illæsæ remaneant, & exactè obseruentur, perinde ac si præsens decretum non emanasset. Et ita decreuit & mandauit vbique inuiolabiliter obseruari, non obstantibus in hac parte supradictis Constitutionibus, & aliis omnibus in contrarium facientibus, &c.

Hoc suo præsenti decreto ex eisdem causis euitandi scandala, dissensiones, atque discordias in Populo Cristiano, quæ pari ratione oriri possunt, & vt accepit, in aliquibus Regionibus iam ortæ sunt ex sermonibus priuatis occasiône assertionis affirmatiuæ, extendit & ampliauit etiam ad priuata colloquia & scripta, mandans & præcipiens omnibus & singulis supradictis, ne de cætero, donec articulus huiusmodi à Sede Apostolica diffinitus, vel per Sanctitatem suam & Sedem Apostolicam fuerit aliter ordinatum,

tum, neque etiam in sermonibus & scriptis priuatis audeant asserere, quòd eadem Beatissima Virgo fuerit concepta cum peccato originali, nec de hac opinione affirmatiua aliquo modo agere, seu tractare, exceptis tamen, quibus à S. Sede Apostolica fuerit super hoc specialiter indultum. Per hoc tamen Sanctitas Sua non intendit reprobare hanc opinionem, nec ei vllum prorsus præiudicium inferre, eam relinquens in eisdem statu & terminis, in quibus reperitur, præterquam quoad in supradicto fel. record. Pauli V. & hoc suo decreto disposita.

Eadémque Sanctitas Sua voluit, & expressè mandauit, Vt in reliquis omnibus, vbi huiusmodi decretis non aduersantur, Constitutiones Sixti IV. Alexandri VI. & Pij Quinti, ac Pauli Quinti eius Prædecessorum super Conceptione Beatissimæ Virginis firmæ & illibatæ remaneant, ac exactè obseruentur, perinde ac si huiusmodi decretum non emanasset.

Et insuper eadem Sanctitas Sua, cùm Sancta Romana Ecclesia de Beatis. Viginis Conceptione Festum solemniter & Officium celebret, omnibus & singulis personis Ecclesiasticis, tam sæcularibus quàm cuiusuis Ordinis & Instituti Regularibus mandat, ac præcipit, vt in sacrosancto Missæ sacrificio ac Diuino Officio celebrandis tam publicè quàm priuatim, non alio quàm Conceptionis nomine vti debeant. Contrauenientes autem Sanctitas Sua voluit & declarauit subiacere debere, & subiecit censuris & pœnis contentis in supradictis Constitutionibus, ac præfato decreto suorum Prædecessorum ipso facto incurrendis. Et ita decreuit & mandauit vbique inuiolabiliter obseruari.

Non obstantibus in hac parte Constitutionibus suprascriptis, decreto præfato Pauli V. Consuetudinibus etiam immemorabilibus, nec non omnibus & singulis, quæ Prædecessores prædicti voluerunt non obstare, ac aliis quibuscunque in contrarium facientibus.

Volens & decernens pro obseruatione & executione præsentis decreti, & omnium in eo contentorum, quòd contra huiusmodi transgressores, etiam Regulares cuiusuis Ordinis & Instituti, etiam quomodolibet exemptos, & alias quascumque Ecclesiasticas & sæculares personas cuiuscumque status, conditionis, gradus, ordinis, aut dignitatis tam Ecclesiasticæ quàm sæcularis, tam Episcopi, & Prælati Superiores, aliique Ordinarij locorum, quàm hæreticæ prauitatis, vbique locorum deputati Inquisitores procedant, & in eos seuerè animaduertant, tribuens eis & eorum cuilibet liberam facultatem & auctoritatem contra eosdem transgressores procedendi, ac pœnis coërcendi, & puniendi.

Sequitur declaratio supradicti decreti, edita anno 1622. 28. Iulij.

NOs Fratres Ordinis Prædicatoeum, quos in visceribus gerimus charitatis, specialibus fauoribus & gratiis prosequi volentes, & eorum singulares personas à quibusuis excommunicationis & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatæ existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutas fore censentes, Motu proprio, & ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, omnibus & singulis dicti Ordinis Prædicatorum Fratribus, vt de cætero in quibuscumque priuatis eorum colloquiis, seu conferentiis, inter se dumtaxat, & non inter alios, aut cum aliis, de materia eiusdem Conceptionis B. MARIÆ Virginis disserere & tractare absque vllo pœnarum in dictis decretis contentarum incursu

incursu liberè & licitè possint & valeant, Apostolicâ auctoritate, tenore præsentium, licentiam concedimus, & impartimur.

VI.

De erectione nouorum Conuentuum Regularium.

GREGORIVS XV. anno 1622. 17. Aug.

CVM aliàs fel. record. Clemens Papa Octauus decreuerit, Ordinarios locorum licentiam ad nouos Conuentus cuiuscumque, præsertim Mendicantium, Ordinis in ciuitatibus & locis eorum ordinariæ iurisdictioni subiectis erigendos impartiri non posse, nisi vocatis & auditis aliorum in eisdem ciuitatibus & locis existentium Conuentuum Prioribus, seu Procuratoribus, & aliis interesse habentibus; & causâ seruatis seruandis cognitâ, in eisdem ciuitatibus & locis nouos huiusmodi erigendos Conuentus sine aliorum detrimento commodè sustentari posse constiterit; si verò ab eorum sententiis ad Sedem Apostolicam prouocari & appellari contigerit, ipsos Ordinarios tamdiu erectionem nouorum Conuentuum suspendere debere, quamdiu à dicta Sede in ea causa pronuntiatum extiterit, ac aliàs prout in decreto huiusmodi pleniùs continetur.

Verùm per piæ mem. Paulum Papam Quintum accepto, plerosque ex Ordinariis prædictis fauore vel nimiâ exposcentium importunitate ad nouos Conuentus, seu Domus, præter & contra tenorem prædicti decreti erigendos, plerumque adduci, quo fit, vt non habitâ debitâ eleemosynarum, seu redditùum cuiuscumque Monasterij, Couentus, seu Domus ratione, Monachi, seu Fratres, aut Religiosi ibi degentes, manu teneri nequeant, & ad eam exiguum numerum reducantur, vt cultus Diuinus in eorum Ecclesiis destituatur, ibique regularis disciplina, vt conuenit conseruari non valeat; Sacra Congregatio Illustrissimorum DD. Cardinalium, negotiis Regularium Præpositorum, ad quos idem Paulus Papa V. negotium huiusmodi reiecerat, tot incommodis obuiàm ire, eisque aliquod opportunum remedium adhibere cupiens, decreti huiusmodi veriores ac totos tenores præsentibus, ac si de verbo ad verbum insererentur, pro plenè & sufficienter expressis habens, viuæ vocis oraculo à S. D. N. Gregorio Papa XV. habito, decretum prædictum, quatenus opus sit, innouat, & in vsum reducit.

Volens, quòd de cætero Monasterium, Conuentus, Domus, Congregatio, vel Societas Religiosorum, seu Regularium cuiuscumque, etiam Mendicantium, Ordinis, Societatis, & Instituti, quocumque nomine nuncupentur, etiamsi de illis particularis, expressa & specifica mentio habenda esset, in quacumque ciuitate, vel oppido, seu quocumque alio loco non erigantur, nisi in eo saltem duodecim Fratres aut Monachi seu Religiosi inhabitare, ac ex redditibus & consuetis eleemosynis sustentari valeant; ac Priores, seu Procuratores aliorum Monasteriorum, Conuentuum, seu Domorum aliarum Religionum, vel Congregationum, aut Societatum, seu Institutorum huiusmodi non solùm in prædictis, sed etiam in aliis per quatuor millia passuum circumuicinis locis, ad id vocati, & auditi fuerint, ac tali erectioni consenserint; vel aliàs Ordinariis locorum constiterit, Religiosos Monasterij, Conuentus, seu Domus Regularis, sic erigendi, seu erigendæ, absque detrimento Religiosorum in Monasteriis, seu Domibus anteà in ciuitatibus seu locis huius-

modi erectis degentium, ibi in numero duodecim commodè & congruè manuteneri & ali posse. Si verò noui Conuentus, Domus, Congregatio vel Societas huiusmodi instituendæ erunt, nullique alij Regulares ibi reperiantur; Ordinarij locorum nihilominùs diligenter inquirant, an locorum incolæ & habitatores, quorum & consensum requirant, ac adhibeant, huiusmodi duodecim Religiosos in Conuentibus, vt præmittitur, instituendis, commodè alere & manutenere valeant.

Si verò à decreto seu decretis per Ordinarios prædictos in causis huiusmodi ferendis legitimè appellari contigerit, ex nunc, prout ex ea die, quâ appellatio interponetur, ea ad eamdem Sacram Congregationem vnà cum toto negotio principali deuoluta censeatur, appellationeque huiusmodi pendente, nihil innouandum esse, irritumque & inane quidquid secùs super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari, decernens, quibuscumque in contrarium faciendis non obstantibus.

Romæ 17. Augusti 1622.

Ant. Card. Saulius.

VII.

De sollicitatione mulierum in Sacramento Pœnitentiæ.

GREGORIUS XV.
anno 1622. 30. Aug.

STatuimus, decernimus, & declaramus, quòd omnes & singuli Sacerdotes tam sæculares, quàm quorumuis, etiam quomodolibet exemptorum, ac Sedi Apostolicæ immediatè subiectorum Ordinum, Institutorum, Societatum, & Congregationum Regulares cuiuscumque dignitatis & præeminentiæ, aut quouis priuilegio muniti existant, qui personas, quæcumque illæ sint, ad inhonesta siue inter se, siue cum aliis quomodolibet perpetranda in actu Sacramentalis confessionis, siue ante, vel post immediatè, seu occasione vel prætextu confessionis huiusmodi, etiam ipsâ confessione non secutâ, siue extra occasionem confessionis in confessionario, aut in loco quocumque, vbi confessiones Sacramentales audiantur, seu ad confessionem audiendam electo, simulantes ibidem confessiones audire, sollicitare vel prouocare tentauerint, aut cum eis illicitos & inhonestos sermones siue tractatus habuerint, in officio Sanctæ Inquisitionis seuerissimè vt infrà puniantur. Et præterea omnes hæreticæ prauitatis Inquisitores, & locorum Ordinarios omnium Regnorum, Prouincialium, Ciuitatum, Dominiorum, & locorum vniuersi Orbis Christiani in suis quemque Diœcesibus & territoriis per has nostras litteras, etiam priuatiuè quoad omnes alios specialiter ac perpetuò Iudices delegamus, vt super his contra prædictos simul, vel separatim in omnibus, prout in causis fidei, iuxta Sacrorum Canonum formam, nec non officij Inquisitionis huiusmodi Constitutiones, priuilegia, consuetudines & decreta diligenter inquirant, & procedant: & quos in aliquo ex huiusmodi nefariis excessibus culpabiles repererint, in eos pro criminum qualitate & circumstantiis, suspendendo ab executione Ordinis, priuationis beneficiorum, dignitatum & officiorum quorumcumque, ac perpetuæ inhabilitatis ad illa, nec non vocis actiuæ & passiuæ, si Regulares fuerint, exilij, damnationis ad triremes, & carceres etiam in perpetuum absque vlla spe gratiæ, aliasque pœnas decernant,

nant, eos quoque, si pro delicti enormitate grauiores pœnas meruerint, debita præcedente degradatione, Curiæ sæculari puniendos tradant.

Dantes etiam facultatem Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus Generalibus Inquisitoribus, ne delictum tam enorme, & Ecclesiæ Dei tam perniciosum, remaneat ob probationum defectum impunitum, cùm difficilis sit probationis, testibus etiam singularibus, concurrentibus præsumptionibus, indiciis, & aliis adminiculis, delictum probatum esse arbitrio suo iudicandi, & Curiæ sæculari, vt præfertur, reum tradendum esse, pronuntiandi.

Non obstantibus omnibus, quæ dictus Prædecessor in suis litteris prædictis voluit non obstare, cæterisque contrariis quibuscumque.

Mandantes omnibus Confessariis, vt suos pœnitentes, quos nouerint fuisse ab aliis vt suprà sollicitatos, moneant de oblgatione denuntiandi sollicitantes, seu, vt præfertur, tractantes, Inquisitoribus seu locorum Ordinariis prædictis; quod si hoc officium prætermiserint, vel pœnitentes docuerint non teneri ad denuntiandum Confessarios sollicitantes, seu tractantes, vt suprà; iidem locorum Ordinarij & Inquisitores illos pro modo culpæ punire non negligant.

VIII.

De licentiis loca Regularia erigendi.

VRBANVS PAPA VIII.
anno 1624. 28. Augusti.

CVm, sicut Nobis innotuit, complures licentiæ siue facultates à nonnullis Romanis Pontificibus, Prædecessoribus nostris, per diuersos Ordinum etiam Mendicantium, Congregationum, Societatum, & aliorum Regularium Institutorum Superiores, seu alios eorum nomine, vbique locorum Monasteria, Domos, Collegia, Conuentus, & alia loca Regularia, quouis nomine nuncupata, seruatâ dumtaxat Sacrorum Canonum & Concilij Tridentini decretorum formâ, de sola Ordinarij licentia, seu etiam forsan non seruatâ formâ, & absque licentia huiusmodi, & contra decreta à Sede Apostolica super præmissis edita, fundandi, erigendi, & instituendi importunis precibus, seu etiam Motu proprio, vel aliàs obtentæ & extortæ fuerint: Idcircò Nos omnes & quascumque licentias, ac facultates huiusmodi, litterasque desuper tam sub plumbo quàm in huiusmodi forma Breuis expeditas, earumque tenores etiam verores, & datas præsentibus, ac si specificè & sigillatim exprimerentur & insererentur, pro plenè & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, iustis de causis animum nostrum mouentibus, Motu proprio, non ad alicuius Nobis super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine omnes & quascumque licentias, & facultates huiusmodi, litterasque desuper tam sub plumblo quàm in eadem forma Breuis expeditas, omniaque & singula in eis quomodolibet contenta & expressa, etiam quoad erectiones, fundationes & institutiobes Monasteriorum, Collegiorum, Domorum, Conuentuum, & aliorum Regularium locorum huiusmodi, quæ suum nondum sortitæ sunt effectum, tenore præsentium perpetuò reuocamus, cassamus, abrogamus, & annullamus, viribusque & effectu prorsus euacuamus.

Prætereà Ordinum etiam Mendicantium, Congregationum, Societatum & aliorum

aliorum Institutorum Regularium Superioribus, quocumque nomine nuncupatis, cæterisque personis, ad quos spectat, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub priuationis vocis actiuæ & passiuæ, necnon officiorum quorumcumque, ac inhabilitatis ad illa & alia in futurum obtinenda, necnon etiam excommunicationis ipso facto incurrendis pœnis interdicimus, & prohibemus, ne licentiarum, seu facultatum per Nos, vt præfertur, reuocatarum & annullatarum, siue alio quouis prætextu, vel causâ, etiam quantumuis priuilegiatâ, noua Monasteria, Collegia, Domos, Conuentus, & alia loca Regularia huiusmodi, nisi de expressa Ordinariorum licentia, ac seruatâ in omnibus & per omnia sacrorum Canonum, & Concilij Tridentini, necnon Constitutionibus fel. rec. Clem. VIII. quæ incipit, Quoniam ad institutam, sub Dat. Romæ apud S. Marcum sub Annulo Piscatoris die XXIII. Iulij M. DC. III. ac Decretorum de mandato eiusdem Clementis, necnon sim. mem. Gregorij XV. Rom. Pont. Prædecessorum desuper editorum formâ recipere, erigere, fundare, seu aliàs quomodolibet instituere, seu incepta finire & absoluere audeant, seu præsumant.

Decernentes, præsentes litteras etiam ex eo, quòd causæ, propter quas illæ emanarint, expressæ, verificatæ, & iustificatæ, aut quicumque in præmissis interesse habentes, seu habere prætendentes, ad hoc vocati, citati & auditi non fuerint, neque illis consenserint, vel aliàs, ex quocumque capite, prætextu colore, ingenio, vel causa de subreptionis, vel obreptionis, seu nullitatis vitio, aut intentionis nostræ, vel alio quouis defectu notari, impugnari, redargui, infringi, retractari, in ius vel controuersiam vocari, ad terminos iuris reduci, aut contra eas quoduis gratiæ vel iustitiæ remedium impetrari seu concedi nullatenus posse, sed eas, ac omnia & singula in eis contenta semper & perpetuò valida, firma & efficacia esse, & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, ac omnibus & singulis, ad quos spectat, & pro tempore quomodolibet spectabit, inuiolabiliter obseruari; sicque, & non aliter, per quoscumque Iudices ordinarios & delegatos, etiam causarũ Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales, etiam de latere Legatos, & Nuntios, quauis auctoritate fungentes, sublatâ eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, iudicari & diffiniri debere, ac irritum & inane, si secùs super his à quoquam quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Quocircà Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis per præsentes committimus, & mandamus, quatenus ipsi, vel duo aut vnus eorum per se vel alium, seu alios, præsentes litteras, & in eis contenta quæcumque solemniter publicando, faciant illas & illa ab omnibus & singulis, ad quos spectat, & pro tempore spectabit, inuiolabiliter obseruari, contradictores quoslibet & rebelles per censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliáque opportuna iuris & facti remedia, appellatione postpositâ, compensando, inuocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis.

IX.

De malè ordinantibus & ordinatis.

VRBANVS VIII.
anno 1624. 11. Decemb.

Aliàs siquidem fel record. Clemens Papa IV. Prædecessor noster volens periculis animarum eorum obuiare, qui

qui vinculo excommunicationis adstricti, aut apostatæ, seu irregulares, vel aliàs Ordinum sacrorum susceptione indigni, suam patriam, in qua de his haberetur notitia, fugientes, se in remotis partibus faciebant ad huiusmodi Ordines promoueri; statuit, vt nullus Episcoporum Italiæ de cetero aliquem Vltramotanum Clericum ordinare præsumeret, nisi ab eodem Clemente Prædecessore, vel ab Episcopo, de cuius Diœcesi traxerat originem, ordinandus, vel in cuius Diœcesi beneficiatus existebat, per eius patentes litteras causam rationabilem continentes, quare ipsum nolebat aut nequibat ordinare, specialem licentiam haberet; eos verò, quos contra prætermissa contigisset ordinari, manere voluit absque spe dispensationis super hoc à Sede Apostolica obtinendæ suspensos, ac ordinantes condignâ pœnitentiâ puniri.

Cùm autem non sine graui animi nostri molestia Nobis innotuerit, quamplures Vltramontanos suæ salutis immemores, Deique timore postposito, ad Ordines prædictos dimissorialibus litteris, seu etiã cum titulo patrimonij ficto, vel fiduciario, seu etiam falso, cum maximo bonorum omnium scandalo, se promoueri fecisse; Nos innumeris, quæ ex minus canonica Clericorum ordinatione huiusmodi proueniunt malis, quantum Nobis ex alto conceditur, prouidere volentes, prædictam Clementis Prædecessoris constitutionem, cum omnibus & singulis in ea contentis approbantes & innouantes, Motu proprio, & ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, Venerabilibus Fratribus, Patriarchis, Episcopis & Episcopis in Italia existentibus tenore præsentium prohibemus nequouis prætextu, & ex quacumque causa, Hispanos, Lusitanos, Gallos, vel Germanos, aliosque quoscumque Vltramontanos, & ex quibusuis locis extra Italiam oriundis, non solùm ad sacros, sed neque etiam ad minores Ordines vel Clericalem characterem promouere audeant, seu præsumant, nisi dimissoriales suorum ordinariorum litteras à nostris & huius Sanctæ Sedis Nuntiis, seu Collectoribus in illis partibus commorantibus recognitas, probatas & subscriptas habeant, eorumdemve Nuntiorum seu Collectorum subscriptiones à dilecto filio nostro in Alma Vrbe Vicario in spiritualibus generali simliter examinatæ, recognitæ & approbatæ fuerint; aliàs promouentes ad annum ab exercitio Pontificalium, promoti verò perpetuæ suspensionis pœnam, absque spe dispensationis à Sede Apostolica obtinendæ, incurrant eo ipso; insuper promotos huiusmodi, ac etiam eos, qui cum falsis vel fictis aut fiduciariis patrimonij titulis scienter se ad Ordines huiusmodi promoueri fecerint, non solùm prædictis, verum etiam maioribus arbitrio nostro, & pro tempore existentis Romani Pontificis infligendis pœnis.

Italos verò, si quos in posterum Clericali charactere insigniri, vel ad minores Ordines promoueri ab alieno Episopo cum falsis dimissoriis contigerit, etiamsi qualitatibus per Concil. Trident Decretum cap. 16. Sess. 23. requisitis præditi sint, nihilominùs, secutâ tamen prius desuper Iudicis Ecclesiastici declaratione, fori priuilegio minimè gaudere, sed sæculari iurisdictioni, vt anteà, plenè in omnibus subiacere, & subiectos esse respectiuè volumus.

X.

De Imaginibus nondum Canonizatorum à Sede Apostolica.

VRBANVS VIII.
anno 1625. 13. Martij.

SAnctissimus D. N. solicitè animaduertens abusus qui irrepserunt, & quotidie irrepere non cessant in colendis quibusdam cum snnctitatis aut martyrij fama vel opinione defunctis, qui etsi neque Canonisationis neque Beatificationis honore insigniti sint ab Apostolica Sede, eorum tamen Imagines in Oratoriis atque Ecclesiis, aliisque locis publicis, ac etiam priuatis, cum laureolis aut radiis seu splendoribus proponuntur, miracula & reuelationes, aliaque beneficia à Deo per eorum intercessiones accepta, in libris rerum ab ipsis gestarum enarrantur, & ad illorum sepulchra tabellæ, imagines & res aliæ ad beneficia accepta testificanda, & lampades & alia lumina apponuntur:

Volénsque proinde huiusmodi abusibus pro debito officij pastoralis occurrere, re etiam cum Illustriss. & Reuerendiss. DD. Cardinalibus, contra hæreticam prauitatem in vniuersa Republica Christiana Generalibus Inquisitoribus, communicatâ, & maturè consideratâ, ac discussâ, declarauit, & statuit, & decreuit, ne quorumuis hominum, cum sanctitatis seu martyrij fama (quantacumque illa sit) defunctorum Imagines, aliaque prædicta, & quodcumque aliud, venerationem & cultum præ se ferens & indicans, in Oratoriis aut locis publicis, seu priuatis, vel Ecclesiis tam sæcularibus quàm Regularibus, cuiuscumque Religionis, Ordinis, Instituti, Cõgregationis, aut Societatis apponatur, antequam ab Apostolica Sede canonizentur, aut Beati declarentur, &(si quæ appositæ sunt) amoueantur prout eas statim amoueri mandauit.

Ac pariter imprimi de cetero inhibuit libros eorumdem hominum, qui sanctitatis siue martyrij famâ vel opinione (vt præfertur) celebres è vita migrauerint, gesta, miracula, vel reuelationes, seu quæcumque beneficia tanquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes, sine recognitione atque approbatione Ordinarij, qui in iis recognoscendis Theologos aliósque pios ac doctos viros in consilium adhibeat; & ne deinde fraus aut error aut aliquid nouum ac inordinatum in re tam graui committatur, negotium instructum ad Sedem Apostolicam transmittat, eiusque responsum expectet. Reuelationes verò & miracula, aliaque beneficia supradicta, quæ in libris horum hominum vitam & gesta continentibus hactenus sine recognitione atque approbatione huiusmodi impressa sunt, nullo modo approbata censeri vult mandatque Sua Sanctitas.

Ad horum hominum sepulchra vetuit etiam ac inhibuit Tabellas atque Imagines ex cera aut argento, seu ex alia quacumque materia, tam pictas quàm fictas atque exsculptas appendi, aut affigi, & lampades siue alia quæcumque lumina accendi, sine recognitione ab Ordinario omnino prout suprà facienda, Sedique Apostolicæ referenda, ac probanda.

Declarans, quòd per suprascripta præiudicare in aliquo non vult, neque intendit iis, qui aut per communem Ecclesiæ consensum, vel immemorabilem temporis cursum, aut per Patrum virorumque Sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientiâ ac tolerantiâ Sedis Apostolicæ vel Ordinarij coluntur.

Vt autem præmissa diligentiùs obseruentur, vniuersis ac singulis tam Ordinariis quàm hæreticæ prauitatis Inquisitoribus districtè præcipit, vt in sua quisque

Diœcesi

Diœceſi vel Prouincia ſedulò peruigilent, ne ſine approbationibus prædictis Imagines cum memoratis ſignis exponantur, aut miracula, reuelationes ac beneficia prædicta publicentur, aliáve contra ſuperiùs diſpoſita fiant.

Tranſgreſſores verò, ſi Regulares fuerint, priuationis ſuorum officiorum, ac vocis actiuæ & paſſiuæ. necnon & ſuſpenſionis à Diuinis; ſi verò Clerici ſæculares, priuationis pariter ſuorum officiorum ſuſpenſionis à Diuinis, & ab adminiſtratione Sacramentorum, executionéque ſuorum Ordinum reſpectiuè, aliiſque arbitrio prædictorum Ordinariorum, ſeu Inquiſitorum, pro modo culpæ infligendis pœnis plectendo.

Qui autem libros impreſſerint, aut Imagines pinxerint, ſculpſerint, ſeu quoquo modo effinxerint, vel formauerint, ceterique Artifices circa præmiſſa qualitercumque delinquentes, prædicta omnia amittant, & inſuper pecuniariis aliiſque etiam corporalibus pœnis, iuxta criminis grauitatem, eorumdem Ordinariorum ſeu Inquiſitorum arbitrio afficiantur. Contrariis quibuſcumque non obſtantibus.

XI.

Sequitur declaratio prædictæ prohibitionis.

POſtmodum verò idem Sanctiſſ. D. N. à quibuſdam reuocari in dubium accepit, an Tabellas & Imagines, quas in poſterum offerri contigerit, recipere, & anteà oblatas conſeruate liceret; Sanctitas Sua, quæ tantummodò voluit, occurrendo abuſibus qui irrepere videbantur, certiorem parare viam ad eorum in terris gloriam, quorum ſanctimoniam diuinæ Clementiæ placuerit admirandis operibus illuſtrare, re priùs cum Illuſtr. & Reuerendiſſ. DD. Cardinalibus contra hæreticam prauitatem Generalibus Inquiſitoribus communicatâ, præſenti Decreto declarauit; Quòd ſicut nunquam prohibuit, nec ſuæ intentionis fuit prohibere oblationem receptionémque Tabellarum & Imaginum huiuſmodi, ita vt nulli deinceps hæſitationi locus relinquatur, ſtatuit in præſentiarum, & decernit, vt quoties ad aliquam Eccleſiam aut Oratorium, locúmve alium publicum ſæcularem ſeu regularem, Tabellas & Imagines aliúdve ſimile quiſpiam detulerit, ac interceſſione hominum inter Sanctos vel Beatos non adſcriptorum, quamuis cum martyrij vel ſanctitatis fama demortuorum, optata ſe impetrauiſſe dixerit, liceat Eccleſiaſticis perſonis, Eccleſiarum locorúmve prædictorum curæ Præpoſitis, Tabellas & Imagines ſiue pictas, ſiue ex quauis materia fictas, atque alia quæcumque collatæ gratiæ fidem facientia ſimul cum deferentis, aliorúmque, qui conſcij fuerint, atteſtationibus recipere, atque approbantibus Ordinariis, ad quos referre ſtatim omnia teneatur, in ſecreto aliquo, ſeorſum ab Eccleſia, loco cuſtodire, ibidémque iam amota collocare & aſſeruare; vt ſi quando Dominus talium virorum merita Beatificationis ſeu Canonizationis honore in terris decorare voluerit, extent huiuſmodi ſanctitatis qualeſcumque probationes, Apoſtolicæ Sedis iudicio tunc examinandæ. Contrariis quibuſcumque non obſtantibus.

Io. Antonius Thomaſius S. Rom. & vniuerſ. Inquiſitionis Notarius.

XII. De

XII.

De celebratione Missarum.

VRBANVS VIII.
anno 1625. 21. Iunij.

PRimò districtè prohibet, atque interdicit, ne Episcopi in diœcesana Synodo, aut Generales in capitulis Generalibus, vel aliàs quoquo modo reducant onera vlla Missarum celebrandarum, aut post idem Concilium imposita, aut in limine fundationis; sed pro his omnibus reducendis, aut moderandis, vel commutandis, ad Apostolicam Sedem recurratur, quæ re diligenter pespectâ, id statuet, quod magis in Domino expedire arbitrabitur: alioquin reductiones, moderationes & commutationes huiusmodi, si quas contra huius prohibitionis formam fieri contigerit, omnino nullas atque inanes decernit.

Deinde, vbi pro pluribus Missis, etiam eiusdem qualitatis, celebrandis plura stipendia, quantumcumque incongrua & exigua, siue ab vna siue à pluribus personis collata fuerunt, aut conferentur in futurum Sacerdotibus, Ecclesiis, Capitulis, Collegiis, Hospitalibus, Societatibus, Monasteriis, Conuentibus, Congregationibus, Domibus, ac locis piis quibuscumque tam sæcularibus quàm Regularibus, Sacra Congregatio sub obtestatione diuini Iudicij mandat ac præcipit, vt absolutè tot Missæ celebrentur, quot ad rationem attributæ eleemosynæ præscriptæ fuerint, ita vt alioquin ij, ad quos pertinet, suæ obligationi non satisfaciant quinimmò grauiter peccent, & ad restitutionem teneantur.

Id verò vt deinceps obseruetur exactiùs, Sac Congregatio eâdem auctoritate reuocat priuilegia & indulta omnia quibusuis personis, Ecclesiis ac locis piis, tam sæcularibus quàm Regularibus, cuiuscumque Ordinis, Congregationis & Instituti quamcumque ob causam concessa, quibus indulgetur, vt certarum Missarum vel Anniuersariorum celebratione, aut aliquibus Collectis seu Orationibus, plurium Missarum oneribus in futurum suscipiendis satisfiat.

Ac similiter omne damnabile lucrum ab Ecclesia remouere volens, prohibet Sacerdoti, qui Missam suscepit celebrandam cum certa elemosyna, ne eamdem Missam alteri, parte eiusdem eleemosynæ sibi retentâ celebrandam committat.

Prætereà, ne in Ecclesiis in quibus onera Missarum in perpetuum imposita sunt, Sacerdotes in eis, vt par est, adimplendis eò tepidiores ac figniores reddantur, quòd onera huiusmodi cum nulla aut parua sint vtilitate coniuncta; statuit, atque decernit vt pecuniæ ac bona mobilia Ecclesiis, Capitulis, Collegiis, Hospitalibus, Societatibus, Congregationibus, Monasteriis, Conuentibus, ac locis omnibus tam sæcularibus quàm Regularibus, atque illorum personis in futurum simpliciter acquirenda cum onere perpetuo Missarum celebrandarum, ab iis ad quos pertinet, sub pœna interdicti ab ingressu Ecclesiæ ipso facto incurrenda, à die realis acquisitionis statim deponi debeant penes ædem sacram vel personam fide & facultatibus idoneam, ad effectum illa seu illorum pretium quamprimùm inuestiendi in bonis immobilibus fructiferis, cum expressa & indiuidua mentione oneris, quod illis annexum repetitur.

Ac si eadem bona immobilia auctoritate Apostolicâ deinceps alienari contigerit, eorumdem pretium sub eadem pœna, vt suprà, deponi, atque in aliis bonis stabilibus itidem fructiferis cum eiusdem oneris repetitione atque annexione conuerti debeat.

Ad

Ad hæc Sacra Congregatio quibuſuis Capitulis, Collegiis, Societatibus & Cõgregationibus, necnon omnibus & ſingulis Eccleſiarum ac piorum locorum tam ſæcularium quàm Regularium Superioribus, vel aliis, ad quos pertinet, diſtrictè prohibet, ne in poſterum onera perpetua ſuſcipiant Miſſarum celebrandarum, ſæculares quidem ſine Epiſcopi, vel eius Generalis Vicarij, Regulares verò ſine Generalis vel Prouincialis conſenſu & licentia in ſcriptis, & gratis concedenda; alioquin ſæcularis, qui huius prohibitionis tranſgreſſor extiterit, ab ingreſſu Eccleſiæ interdictus ſit eo ipſo; Regulares verò pœnam priuationis omnium officiorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetuæ inhabilitatis ad alia de cetero obtinenda, vociſque actiuæ ac paſſiuæ abſque alia declaratione incurrat.

Eleemoſynas verò manuales & quotidianas pro Miſſis celebrandis ita demum iidem accipere poſſint, ſi oneribus anteà impoſitis ita ſatisfecerint, vt noua quoque onera ſuſcipere valeant; alioquin omnino abſtineant ab huiuſmodi eleemoſynis, etiam ſponte oblatis in futurum recipiendis, & capſulas auferant ab Eccleſiis cum inſcriptione illa, Eleemoſyna pro Miſſis, vel alia ſimili, ſub iiſdem pœnis ipſo facto incurrendis, ne fideles hac ratione fruſtrentur.

Epiſcopus verò, ſeu eius Vicarius, aut Generalis, vel Prouiccialis, vbi de licentia pro perpetuis oneribus fuerint requiſiti, in ſingulis caſibus diligenter inquirãt de ſingulis Miſſarum celebrandarum obligationibus cuique Eccleſiæ, Monaſterio aut loco pio incumbentibus; nec anteà aſſenſum huiuſmodi aut licentiam præbeant, quàm eis legitimè cõſtiterit, illius Sacerdotes tam nouo oneri ſuſcipiendo, quàm antiquis iam ſuſceptis ſatisfacere poſſe; præcipuámque rationem habeant, vt redditus, qui Eccleſiis & locis piis relinquuntur, omnino reſpondeant oneribus adiunctis, ſecundùm morem cuiuſque ciuitatis vel Prouinciæ, intelligantque, ſi in re tanti momenti deſides aut negligentes fuerint, in nouiſſimo die ſe huius prætermiſſi muneris rationem eſſe reddituros.

Poſtremò Illuſtriſſ. Patres, non ſine graui animi dolore intelligentes, mala ferè omnia, quæ Regularem diſciplinam euertunt, ac præcipuè nimiam hanc facilitatem fouent in oneribus Miſſarum ſupra vires ſuſcipiẽdis, veluti ex infecta radice, pullulare ex maiori Regularium numero quàm ferant redditus & eleemoſynæ cuiuſque Monaſterij; inhærentes Summorum Pontificum ac Sac. Tridentini Concilij Decretis hac de re editis, Sanctiſſimi D.N. auctoritate præcipiunt, ac mandant omnibus & ſingulis Generalibus, Prouincialibus, Cõmiſſariis, Miniſtris, Præſidentibus, Abbatibus, Prioribus, Præpoſitis, Guardianis, Vicariis, & quibuſcumque aliis Superioribus Monaſteriorum, Conuentuum ac Domorum Regularium bona immobilia poſſidentium, vel non poſſidentium, cuiuſcumque Ordinis, Congregationis & Inſtituti exiſtentium intra fines Italiæ & Inſularum adiacentium, vt ſinguli, ad quos pertinet, in qualibet Prouincia, adhibitis duobus aut tribus Regularibus ſui Ordinis vel Congregationis probatioribus, & rerum vſu peritioribus, bona immobilia, cenſus, redditus & prouentus omnes, conſuetas itẽ eleemoſynas & obuentiones, tam communes Monaſteriorum, Conuentuum & Domorũ eiuſdem Prouinciæ, quàm etiam ſingularibus perſonis Religioſis aſſignatas, ſeu permiſſas, in communem vſum deinceps conferendas, decem annorum immediatè præcedentium habitâ ratione, diligẽter & maturè recognoſcant, iis omnibus detractis, quæ reparationes, præſtationes, grandines, ſterilitates, aliáve cuiuſlibet generis onera cõſuerũt abſorbere.

Eaque omnia ſcripto fideliter exarata, idem Superior,cuius intereſt,in proximo Capitulo,ſeu Cõgregatione Generali vel Prouinciali coram tribus Iudicibus [1], ab ipſomet Capitulo ſeu Congregatione deligendis,proponat,qui computatis huiuſmodi redditibus, eleemoſynis & obuentionibus vniuerſis , & oneribus,vt ſuprà, detractis , ſedulò examinent, quot Religioſi homines,connumeratis etiam laicis, aliiſque neceſſariis ſeruientibus, in vnoquoque Monaſterio,Conuentu & Domo Regulari, iuxta regionis & proprij Inſtituti morem,victum & veſtitum & medicinalia in communi habentes,competenter valeant ſuſtentari. Tum eorumdem bonorum redditiuum, eleemoſynarum & onerum præciſam notam ipſimet Capitulo ſeu Congregationi exhibeant, vt in illo diligenter omnibus diſcuſſis, cuiuſque familiæ, Monaſterij , Conuentus ac Domus Regularis in ſingula quaque Prouincia certus earum tantùm perſonarum numerus Patrum Capitularium voto præfigatur, quæ redditibus , eleemoſynis & obuentionibus , vt ſuperiùs,ſufficienter ali poſſint.

Ne verò Superiores,qui id præſtare debẽt,ſeriùs aut remiſſiùs quàm par eſt ſuo muneri ſatisfaciant,mandat Sac.Congregatio , vt infra annum , poſt proximum Capitulum Generale vel Prouinciale computandum, omnia hoc de genere capitulariter geſta,in authenticam formam redacta , ad Sacram ipſam Congregationem Concilij ſinguli mittant.

Numerúmque familiæ,ſingulorúmque Conuentuum, Monaſteriorum & Domorũ huiuſmodi Regularium , Capituli,ſeu Congregationis Generalis vel Prouincialis ſententiâ & auctoritate præfinitum, iidem Superiores, tam Generales & Prouinciales omnes quàm locales, perpetuò ſeruare omnino teneantur, nec poſſint illũ quoquo modo augere; etiam prætextu augmenti redditũum,abſque Sacræ ipſius Congregationis licentia; Superiores autem huiuſmodi , qui prædicta omnia in præfixo termino non præſtiterint,vel numerum , vt ſuprà præſcriptum , quouis modo augere præſumpſerint,priuationis omnium officiorum , quæ tunc temporis obtinebunt,vociſque actiuæ ac paſſiuæ,& ad omnia ſuæ Religionis officia & gradus inhabilitatis perpetuam pœnam eo ipſo incurrere,atque aliis etiam grauioribus à Sede Apoſtolica infligendis Sacra Congregatio ſubiacere voluit,& declarauit.

Deinceps verò Monaſterium, Conuentus , Domus, Congregatio , vel Societas Religioſorum,ſeu Regulariũ, nullibi recipiatur,niſi,præter alia ad id requiſita,in ſingulis eiuſmodi locis duodecim ſaltem Fratres,aut Monachi,ſeu Religioſi degere , & ex redditibus & conſuetis eleemoſynis, detractis omnibus, vt ſuprà, detrahendis,competenter ſuſtentari valeant,ad præſcriptum Decreti fel.rec. Gregor.XV. hac de re editi. Alioquin Monaſteria & loca huiuſmodi poſthac recipienda , in quibus duodecim Religioſi, vt ſuprà,ſuſtentari atque inhabitare non poterunt,& actu non inhabitauerint ; Ordinarij loci viſitationi,correctioni, atque omnimodæ iuriſdictioni ſubiecta eſſe intelligantur.

Porrò, ne vllo vnquam tempore hæc in obliuionem ſeu deſuetudinem abeant, Superiores locales cuiuſque Monaſterij, Conuentus ac Domus Regularis curare atque efficere teneantur ſub pœna priuationis officij vociſque actiuæ & paſſiuæ ipſo facto incurrenda , vt in perpetuum, ſexto quoque menſe,id eſt Feriâ ſecundâ poſt primam Dominicam Aduentus , & Feriâ ſextâ poſt Octauam Corporis Chriſti , præſentes Ordinationes in publica menſa perlegantur.

Omnibus tam Eccleſiaſticis perſonis, cuiuſcumque ſint ordinis, conditionis & gradus , quàm laicis quocumque honore

ac-

ac poteſtate præditis, præſentia Decreta declarandi vel interpretandi facultate penitus interdictâ.

XIII.

Sequuntur dubia ac declerationes aliquot ſuper prædictis Decretis.

SVper primo Sacræ Congregationis Decreto, de Celebratione Miſſarum, quo prohibetur ne Epiſcopi in Diœceſana Synodo, aut Generales in Capitulis Generalibus, vel aliàs quoquo modo, reducant onera vlla Miſſarum celebrandarum, aut poſt idem Concilium impoſita, aut in lumine fundationis.

Quæritur, quid ſi legatum ſit ita tenue vt non ſit, qui velit onus illi iniunctum ſubire; & ſi recurrendum ſit ad Sedem Apoſtolicam pro moderatione oneris, totum aut ferè totum inſumendum ſit pro expenſis ad id neceſſariis.

Et quid, ſi permittatur Epiſcopo in fundatione, vt poſſit huiuſmodi onera moderari.

Secundò, ſuper ſecundo eiuſdem Congregationis Decreto, quo cauetur; vt celebrentur tot Miſſæ, quot ad rationem tributæ eleemoſynæ præſcriptæ fuerint.

Quæritur, an verba illa, *præſcriptæ fuerint*, intelligenda ſint de præſcriptione facta ab offerente, vel ab Ordinario.

Tertiò, an cùm Ordinarius præſcripſerit eleemoſynam congruam iuxta qualitatem loci, perſonarum ac temporum, Sacerdotes accipientes ſtipendium minùs congruum, teneantur Miſſas illis ab offerente præſcriptas celebrare.

Quartò, an Sacerdotes qui tenentur Miſſas celebrare ratione beneficij ſeu Capellæ, legati, aut ſalarij, poſſint etiam manualem eleemoſynam pro Miſſis votiuis aut defunctorum recipere, & vnico Miſſæ ſacrificio vtrique oneri ſatisfacere.

Quintò, poſito quòd Teſtator relinquat, vt celebrentur pro eius anima centum Miſſæ, abſque vlla præſcriptione eleemoſynæ; Quæritur, an liberum ſit heredibus eleemoſynam ſibi benè viſam præſcribere; an verò eadem eleemoſyna præſcribenda ſit ab Ordinario.

Sextò, ſuper tertio Congregationis Decreto, in quo eadem Congregatio reuocat priuilegia, quibus indulgetur, vt certarum Miſſarum vel Anniuerſariorum celebratione, aut aliquibus Collectis ſeu Orationibus, plurium Miſſarum oneribus in futurum ſuſcipiendis ſatisfiat.

Quæritur, an verba, *in futurum ſuſcipiendis*, intelligenda ſint de oneribus ſuſcipiendis poſt priuilegium.

Septimò, ſuper quarto eiuſdem Congregationis Decreto, quo prohibetur Sacerdoti, qui Miſſam ſuſcepit celebrandam cum certa eleemoſyna, ne eamdem Miſſam alteri, parte eiuſdem eleemoſynæ ſibi retentâ celebrandam committat.

Quæritur an permittendum ſit Adminiſtratoribus Eccleſiarum, vt retineant aliquam eleemoſynarum portionem pro expenſis manutentionis Eccleſiæ, altarium, inſeruientium, paramentorum, luminum vini, hoſtiæ, & ſimilium.

Octauò, an hoc Decretum habeat locum in beneficiis, quæ conferuntur in titulum id eſt, an Rector beneficij, qui poteſt per alium celebrare, teneatur Sacerdoti celebranti dare ſtipendium ad rationem redditu um beneficij.

Decimò, an Sacerdotes, quibus aliquando offertur eleemoſyna maior ſolitâ pro celebratione Miſſæ, debeant dare eamdem integram eleemoſynam iis quibus Miſſas celebrandas committunt; an verò ſatis ſit, vt dent celebrantibus eleemoſynam conſuetam.

Vndecimò, ſuper quinto eiuſdem Congregationis Decreto, quo inter cetera ſtatuitur in hæc verba, *Eleemoſynas verò manuales & quotidianas pro Miſſis celebrandis,*

brandis, ita demum iidem accipere possint si oneribus anteà impositis ita satisfecerint, vt noua quoque onera obire valeant; alioquin omnino abstineant ab huiusmodi eleemosynis, etiã sponte oblatis, in futurum recipiendis, & capsulas auferant, &c.

Quæritur, an hoc Decretum prohibeat absolutè, quò minùs accipiant nouas eleemosynas ij, qui acceptis non satisfecerunt & quid si congruo tempore possint omnibus satisfacere.

Duodecimò, quid si offerens eleemosynas audito impedimento consentiat, vt Sacerdos Missam celebret cùm primùm poterit.

Decimotertiò, an pœna interdicti, & aliæ appositæ in eodem Decreto afficiant tam eos qui accipiunt eleemosynas contra formam ibi præscriptam, quàm eos qui non auferunt capsulas ab Ecclesiis, vt ibidem præcipitur.

Decimoquartò, an hoc Decreto comprehendantur illæ capsulæ, quæ apponi solent in Ecclesiis in die Commemorationis omnium Sanctorum, & vulgo dicuntur, *Casse de morti.*

Decimoquintò, an Administratores Ecclesiæ magnæ deuotionis & concursus possint eleemosynas pro Missis celebrandis accipere, si iisdem Missis non nisi post longum tempus satisfacere valeant, ne aliàs cultus Ecclesiæ & deuotio ac concursus fidelium, vt aiunt, minuantur.

Decimosextò, quia prohitio dicti Decreti videtur aliquibus directa solis Capitulis, Collegiis, Societatibus, Congregationibus, nec non omnibus & singulis Ecclesiarum & piorum locorum tam sæcularium quàm Regularium Superioribus, de quibus sit expressa mentio, non autem priuatis Sacerdotibus; qui tamen comprehendi videntur sub clausura generali, *& aliis, ad quos pertinet*; supplicatur pro opportuna declaratione.

Decimoseptimò, super septimo eiusdem Scræ Congregationis Decreto, quo cauetur, vt in singulis Monasteriis Religiosorum præfigatur numerus, qui ex consuetis redditibus aut eleemosynis commodè possit sustentari.

Quæritur, an vbi hæc præfixio facta iam fuit in vim similis decreti san. mem. Pauli V. absque tamen computatione redditüum cuiusque Religiosi sit denuò facienda, nécne.

Decimooctauò, an Nouitij ad habitum regularem admissi possint admitti ad professionem in Monasteriis, in quibus, habitâ vt suprà præfixione numeri, commodè ali non possunt.

Decimononò super vltimo, quo cauetur, vt nullibi recipiantur Conuentus Regularium, nisi præter alia ad id requisita, duodecim saltem Fratres in eis degere, & competétèr sustentari valeant, ita vt alioquin subsint iurisdictioni ordinariæ.

Quæritur, an hoc Decretum, quod videtur editum in ordine ad celebrationem Missarum, comprehendat eas Religiones quæ non consueuerunt onera Missarum recipere; vt sunt Religiones Capucinorum ac Societatis IESV.

Vltimò, an idem Decretum, vbi disponit, vt nullibi recipiantur Monasteria, nisi &c. habeat locum in Italia dumtaxat, ad quam est restrictum Decretum proximè antecedens, an verò etiam extra Italiam.

Subsequuntur Declarationes seu Responsiones ad supradicta dubia.

SAcra Congregatio Cardinalium Concilij Tridentini Interpretum, auctoritate sibi à Sanctiss. D. N. attributâ, ad singula dubia superiùs proposita ad hunc modum respondit, videlicet:

Ad primum, etsi legatum sit adeò tenue, nihilominus pro reductione oneris, vt supra impositi ab iis ad quos pertinet, Sedem Apostolicam esse ad eundam, quæ absque

absque vlla impensa id statuet, quod magis in Domino è re esse iudicauerit; veruntamen si in ipsa beneficij erectione expressè fuerit, vt liceat Episcopo iniunctum onus reducere, ac moderari legem hanc fundationis, quam Decreta hac de re edita non sustulerunt, esse validam & obseruandam.

Ad secundum, esse intelligenda de præscriptione facta ab eo qui eleemosynam tribuit, non antem ab Ordinario. Quod si tribuens eleemosynam numerum Missarum celebrandarum non præscripserit, tunc tot Missas celebrari debere quot præscripserit Ordinarius secundùm morem ciuitatis, vel Prouinciæ.

Ad tertium teneri.

Ad quartum, Sacerdotes quibus diebus tenentur Missas celebrare ratione beneficij, seu Capellæ, legati, aut salarij, si eleemosynas pro aliis etiam Missis celebrandis susceperint, non posse eâdem Missâ vtrique obligationi satisfacere,

Ad quintum censuit, vbi nullam certam eleemosynam Testator reliquit, esse ab Episcopo præscribendam eleemosynam congruam, quæ respondeat oneribus Missarum celebrandarum secundùm morem ciuitatis, vel Prouinciæ.

Ad sextum, ita esse intelligenda.

Ad septimum respódit, permittendum non esse vt Ecclesiæ ac loca pia, seu illorum Administratores, ex eleemosynis Missarum celebrandarum vllam vtcumque minimam portionem retineant ratione expensarum, quas subeunt in Missarum calebratione, nisi cùm Ecclesiæ & loca ipsa alios non habent redditus, quos in vsum earumdem expensarum erogare licitè possint; & tunc quam portionem retinebunt, nullatenus debere excedere valorem expensarum, quæ pro ipsomet tantùm Missæ sacrificio necessario sunt subeundæ & nihilominùs eò etiam casu curandum esse, vt ex pecuniis, quæ supersunt, expensis vt supra deductis, absolutè tot Missæ celebrentur, quot præscriptæ fuerint ab offerentibus eleemosynas.

Ad octauum, non habere locum, sed satis esse, vt Rector beneficij qui potest Missam per alium celebrare, tribuat Sacerdoti celebranti eleemosynam congruam secundùm morem ciuitatis, vel Prouinciæ nisi in fundatione ipsius beneficij aliud cautum fuerit.

Ad decimum, debere absolutè integram eleemosynam tribuere Sacerdoti celebranti, nec vllam illius partem sibi retinere posse.

Ad vndecimum respondit, non prohibere absolutè; ac proptereà etsi oneribus iam susceptis non satisfecerint, posse tamen noua etiam onera suscipere Missarum celebrandarum, dummodò infra modicum tempus possint omnibus satisfacere.

Ad duodecimum, quamuis onera suscepta infra modicum tempus adimpleri nequeant, tamen tribuens eleemosynam pro aliarum Missarum celebratione id sciat, & consentiat, vt illæ tunc demum celebrentur, cùm susceptis oneribus satisfactum fuerit, Decretum non prohibere, quò minùs eo casu eleemosyna accipiatur pro iisdem Missis iuxta benefactoris consensum celebrandis.

Ad decimumtertium, has pœnas non habere locum nisi in suscipientibus onera perpetua Missarum celebrandarum sine licentia Episcopi, vel eius generalis Vicarij, aut Generalis, vel Prouincialis.

Ad decimumquartum, comprehendi.

Ad decimumquintum, non posse, nisi de consensu eorum qui eleemosynas tribuunt, vt suprà in responsione ad duodecimum.

Ad decimumsextum, comprehendi etiam priuatos Sacerdotes.

Ad decimumseptimum, numeri præfixionem esse iterum faciendam seruatâ formâ vltimi Decreti hac de re editi.

Ad decimumoctauum, esse admittendos ad professionem, si aliàs habiles existant, ac deinde in aliquo alio Monasterio eiusdem Religionis esse collocandos vbi commodè ali possint.

Ad decimumnonum, censuit comprehendere.

Ad vltimum, habere locum etiam extra Italiam.

Cosmus Card. de Torres.

Prosper Fagnanus S. Congr. Secr.

XIV.

De vsu baldachini & ministrorum pro Abbatibus Casinensibus Congregationis.

VRBANVS XV.
anno 1628. 11. Iulij.

EXponi Nobis nuper fecit dilectus filius Dominicus Pinellus, Monachorum Ordinis Sancti Benedicti, Congregationis Cassinensis, aliàs Sanctæ Iustinæ de Padua, Procurator Generalis, quòd aliàs à Venerabilibus Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, sacris Ritibus præpositis, emanauit Decretum tenoris subsequentis, videlicet, Cùm aliàs de anno 1606. sub die 28. Ianuarij, Sacra Rituum Congregatio, instante Archiepiscopo Firmanensi, interdixerit Priori S. Catharinæ, Ordinis Canonicorum Regularium, in eorum Ecclesia vsum aliquarum cæremoniarum, & de anno 1617. sub die 18. Martij, illud Decretum ad instantiam bonæ mem. Cardinalis Caraffæ, Archiepiscopi Neapolitani, extenderit ad omnes Priores & Abbates cuiuscumque Ordinis, etiam Cassinensis, ab hoc Decreto reclamauit Procurator Generalis Cassinensis, & ad Sac. Congregationem recursum habuit, asserens, suam Congregationem indefensam fuisse; & re maturè ac diligenter discussâ, referente bonæ mem. Cardinale Lancellotto, Sacra Congregatio de anno 1618. sub die 12. Martij, censuit, quoad vsum baldachini & quorumdam ministrorum in aliis Decretis prohibitorum, recedendum esse à prædictis Decretis de annis 1606. & 1617. emanatis; & licere iisdem Abbatibus, quando solemniter celebrant, vti baldachino & apparatu iuxta eorum antiquissimam consuetudinem; ita tamen, vt modestè cum debita conuenientia, sine pompa & auro, atque in tribus ad summum festiuitatibus quolibet anno vtantur, prout in dictis Decretis latiùs continetur. Nunc demum Archiepiscopus Florentinus ad Sac. Congregationem accedens institit prohiberi Abbati S. Mariæ eiusdem ciuitatis Florentinæ, Ordinis Cassinensis, vsum baldachini & dictorum ministrorum, & aliarum multarum cæremoniarum, in dedecus & præiudicium suæ Archiepiscopalis dignitatis vergentium, & citato & interueniente Patre Dominico Pinello, eiusdem Congregationis Cassinensium Procuratore Generali, & partibus sæpè ac sæpiùs auditis, ac negotio ~~negligenter~~ diligenter discusso, referente Illustrissimo ac Reuerendissimo Domino Cardinale Pio, eadem Sacra Rituum Congregatio, inhærendo dicto vltimo Decreto facto de anno 1618. censuit, & declarauit licere Abbatibus Cassinensibus, quando solemniter celebrant, quod in tribus ad summum festiuitatibus facere eis permittitur, vti baldachino sine auro tamen & pompa, & aliquibus etiam ministris paratis sacris indumentis. Quia verò numerus horum ministrorum in aliquibus eorum Monasteriis erat valdè excessiuus, vetuit, ac prohibuit, ne iidem Abbates solemniter vt suprà celebrantes, alios possint habere ministros sacris indumentis

dumentis

dumentis paratos, quàm duos Diaconos & Presbyterum assistentes, Diaconum & Subdiaconum pro cantandis Euangelio & Epistola, ac sex ad summum alios, duos cum pluuialibus, duos cum planetis, & duos cum tunicellis, coloris tempori conuenientis: quoad reliqua verò in dictis Decretis de annis 1606. & 1617. emanatis contenta, Sacra Congregatio eadem Decreta confirmauit, & quatenus opus sit, innouauit, inhibens omnibus Abbatibus Cassinensibus, ac serio præcipiens, vt in reliquis omnibus ea ad vnguem inuiolabiliter obseruent; eorumque dispositioni addidit, vt supradicti Abbates nullo modo debeant nec possint habere nec tenere sedem suam Abbatialem fixam & permanentem prope altare, vt sedes Episcopalis retineri consueuit; minusque liceat supradictis sex Monachis paratis vt suprà sedere in sedibus Choralibus, vt Canonicorum sæcularium mos est; sed sedes pro Abbate solemniter celebrante retineatur in Ecclesia iis tantummodò tribus diebus, quibus ipse Abbas solemniter celebrat; dictique sex Monachi parati sedere debeant loco congruo, iuxta Ecclesiarum conuenientem situm, super scabellis ad hunc effectum tunc appositis, panno laneo coopertis; die 29. Ian. 1628.

Cùm autem, sicut eadem expositio subiungebat, Dominicus prædictus plurimùm cupiat præinsertum Decretum huiusmodi, quo firmius subsistat, & inuiolabiliter obseruetur, Apostolicæ nostræ confirmationis robore communiri; Nos eius votis huiusmodi annuere, illumque specialibus fauoribus & gratiis prosequi volentes, & à quibusuis excommunicationis, suspensionis & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris & pœnis, à iure vel ab homine quauis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum, harum serie absoluentes, & absolutum fore censentes; supplicationibus eius nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, præinsertum Decretum huiusmodi Apostolicâ auctoritate tenore præsentium perpetuò approbamus, & confirmamus, illique inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus; ac omnes & singulos, tam iuris quàm facti, & quosuis alios defectus, si qui desuper quomodolibet interuenerint, aut interuenisse dici vel censeri possent, supplemus.

Decretumque huiusmodi, nec non præsentes litteras, cum omnibus in eis contentis, semper & perpetuò valida, firma & efficacia existere, & fore, suosque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, ac eidem Congregationi, illiusque Abbatibus ac Monachis, & personis in omnibus & per omnia plenissimè suffragari, neque illos à quoquam quauis auctoritate super præmissis quouis modo impediri, molestari, inquietari vel perturbari vnquam posse, nec debere.

XV.

De lectione librorum prohibitorum.

VRBANVS VIII.
anno 1631. 2. Aprilis.

MOtu proprio, & ex certâ scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine, omnes & singulas licentias legendi & habendi libros quoscumque ob hæresim, vel falsi dogmatis suspicionem, seu per Constitutiones Apostolicas, etiam ratione Astrologiæ iudiciariæ, vel aliàs quomodolibet prohibitos, quibuscumque personis laicis & Ecclesiasticis, tam sæcularibus quàm Regularibus, cuiuscumque Ordinis, Societatis & Instituti existentibus, ac quacumque dignitate etiam Ecclesiasticâ fulgenti

fulgentibus, cuiuſcumque ſtatus, gradus, conditionis, qualitatis & præeminentiæ, etiam ſpeciali notâ & mentione dignis, ac per litteras Apoſtolicas ad tempus, ſeu ad vitam, & aliter quomodocumque, & ex quacumque cauſa, tam in forma Breuis quàm aliter quomodocumque à Prædeceſſoribus noſtris Romanis Pontificibus, ſeu à quibuſcumque aliis, à Nobis vel ab eis facultatem & auctoritatem habentibus, non tamen à Nobiſmetipſis per litteras Apoſtolicas etiam in forma Breuis, ſeu chirographum manu noſtrâ ſignatum, conceſſas, earum tenores præſentibus pro expreſſis & inſertis habentes, hac noſtrâ perpetuò valiturâ Conſtitutione reuocamus, caſſamus & annullamus, ac pro reuocatis, caſſis & annullatis haberi, nullique ſuffragari.

Quinimmò libros per licentias huiuſmodi permiſſos legentes, aut habentes, pœnas in ſacris Canonibus, Conſtitutionibus Apoſtolicis & Indicibus librorum prohibitorum contentas incurrere volumus, & declaramus.

XVI.

De electione Sanctorum in Patronos.

Anno 1630. 23. Martij.

SAcra Rituum Congregatio, annuente Sanctiſſimo D. N. in electione Patronorum mandauit infraſcripta in poſterum ſeruari debere; declarans, quòd aliter facta electio nulla ſit ipſo iure.

Primò, quòd eligi poſſint in Patronos ij ſolùm, qui ab Eccleſia vniuerſali titulo Sanctorum coluntur, non autem Beatificati dumtaxat.

Secundò, quòd de Patrono ciuitatis electio fieri deberet per ſecreta ſuffragia à Populo mediante Conſilio generali illius ciuitatis, vel loci, non autem ab Officialibus ſolùm; & quòd accedere debeat conſenſus Epiſcopi & Cleri illius loci.

Idémque ſeruari debeat in Patrono Regni, qui pariter eligi debeat per ſecreta ſuffragia à Populo ſingularum ciuitatum Prouinciæ.

Et quòd repræſentantibus Regnum, ciuitatem, Prouinciam nulla competat facultas eligendi Patronos, niſi ad hoc habeant ſpeciale mandatum, & vlteriùs interueniat conſenſus Epiſcopi & Cleri dictarum ciuitatum.

Et tertiò, quòd cauſæ electionis nouorum Patronorum debeant in Sacra Congregatione deduci, & ab ea examinari, ac demum cauſa cognita ab eadem Congregatione approbari, & confirmari.

Et ne præmiſſorum ignorantia vllo vnquam tempore poſſit allegari, eadem Sacra Rituum Congregatio ſupradictum Decretum imprimi & publicari mandauit.

Ioan. Bapt. Card. Detus.

Loco † ſigilli.

T. Tegrimius Secr.

Formula conficiendi Inuentarij bonorum Eccleſiaſticorum.

SCribatur ab vnoquoque Eccleſiaſtico per manum Notarij, ſi fieri poteſt, & ab eodem Notario ſubſcribatur; alioquin ſcribat ipſemet Eccleſiaſticus, & ſubſcribat coram Syndico, ſeu Maſſario, aut alio Officiali loci, in quo ſunt bona; vel ſaltem coram duobus loci ſenioribus peritis, qui & ipſi ſubſcribant, ſi Notarius deſit: quod ſi ſcribere neſciant, alij eorum nomine tanquam rogati ſubſcribant, & ad Cancellarium Epiſcopalem accedant pro recognoſcendis eorumdem characteribus.

Cancellario

Cancellario detur ob hanc causam conueniens stipendium, taxatum ab Episcopo.

Inuentaria omnia prædicto modo exarata dentur Archiuistæ Episcopali, à quo qui dederint, de accepta scriptura testimonium in scriptis recipiant.

Duo exemplaria fiant vniuscuiusque inuentarij; quorum alterum in Archiuio Episcopali, alterum penes Rectorem beneficij tutò custodiatur.

Fiat autem inuentarium bonorum cuiusque beneficij, licet Ecclesiæ fortasse sint vnitæ, vt appareat distinctè quæ bona sint vnius, & quæ alterius.

Charta vniformis adhibeatur ab omnibus, vt in librum redigi possint inuentaria iuxta varios titulos seu partes Diœcesis: & item numerus foliorum abundet; tum vt Cancellarij subscriptione muniri possint; tum vt addi possint alia, quæ in dies addi contigerit. Margines quoque latè pateant per singulas paginas, vt in fine subduci possit ratio numeri rerum vel pretiorum, vti fit in libris Mercatorum.

Ordo scribendi hic erit.

In nomine Domini, Amen.

HOc est inuentarium omnium bonorum mobilium, stabilium & se mouentium, fructuum, reddituum, rationum & actionum quarumcumque Ecclesiæ Parochialis S. N. ciuitatis N. seu oppidi N. Diœcesis N. vel Ecclesiæ S. N. si non est Parochialis, ciuitatis seu oppidi N. factum die ..... mensis ...... anni ...... per D. N. Rectorem dictæ Ecclesiæ & me Notarium publicum infrascriptum in domo dictæ Ecclesiæ, coram, & iuxta relationem & assertionem præfati D. N. Rectoris, & etiam N. & N. Seniorum, hominum peritorum, & qui benè norunt statum dictæ Ecclesiæ, medio iuramento per me Notarium infrascriptum eisdem dato, vt dicant & affirment pro veritate, &c. qui dicunt nihil aliud ad dictam Ecclesiam spectare nisi quæ sequuntur, videlicet:

Quòd si à Rectore fiat inuentarium sine Notario, dicat:

HOc est inuentarium, &c. per me N. N. modernum Rectorem dictæ Ecclesiæ coram N. & N. Synodicis, seu Officialibus dicti loci, peritis, & de statu dictæ Ecclesiæ plenam habentibus notitiam, qui & asserunt bona & omnia, & actiones & iura hæc esse; videlicet:

Facto hoc prooemio describatur primò Ecclesia cum suo titulo, situ, finibus & partibus, hoc modo:

PRædicta Ecclesia S. N. est in ciuitate N. vel oppido N. penes viam à latere dextro, vel sinistro, apud bona N. ab alio latere, &c.

In ea sunt altaria, seu tot Capellæ.

Exprimantur tituli altarium, seu nomina Sanctorum, cum dotibus eorum, nimirum:

PRimùm, altare maius nullum habet titulum, nisi qui est Ecclesiæ totius: habet annexam obligationem tot Missarum quotidianarum, seu tot per omnem hebdomadam, seu quolibet mense, &c. prout constat ex instrumento rogato per N. publicum Notarium die ..... mensis ...... anni ......

Scribantur omnia mobilia & immobilia bona cuiusque altaris, seu Capellarum, eo ordine quo altaria extant in Ecclesia: tum verò omnia mobilia sacra, & non sacra, quæ habentur in Ecclesia & sacristia, adnotatâ qualitate rei, pondere, numero & pretio. Verbi gratia:

CAsula alba ex Damasceno serico cum filamentis aureis, &c.

Duæ casulæ rubei coloris ex camelotto, &c.

Calix argenteus, seu cum cuppa argentea, & pede ex aurichalco inaurato, ponderis librarum & vnciarum, &c.

Mappa longa cubitorum tot: aliæ mappæ minores tot vlnarum.

Si pondus haberi non possit, puta campanarum, scribatur pondus librarum circiter, vel describatur altitudo, crassities, cum literis in gyro positis, & notis impressis in campana.

Ordo ille seruetur, qui congruentior videbitur, scilicet à nobilioribus, aureis, argenteis, sacris, &c.

Facta descriptione Ecclesiæ, describatur domus Rectoris, quæ sit Ecclesiæ, cum mobilibus propriis ad vsum Rectoris, ex titulo Rectoris; id est:

DOmus pro habitatione Rectoris coniuncta est cum Ecclesia; fines illius sunt, ab vno latere Ecclesia, ab alia domus N. seu via, &c. Cellæ sunt num. ...... partem habitat Rector, aliam partem locat laicis pro pretio scutorum ...... annuo.

In descriptione stabilium bonorum scribantur prius domus & apothecæ, cum pretio locationum annuo, & earum finibus:

Deinde prædia cum propriis vocabulis, finibus & mensuris, hoc modo:

PRædium habet in loco nuncupato N. quod cohæret viæ publicæ ab vno latere, ab alio, &c. tot modiorum, seu perticarum, &c. pro more regionis. Annuus eiusdem fructus solet esse scutorum ......

In margine scribatur quantitas seu numerus mensuræ.

DAtum est in tertiam generationem, ad annos 29. seu donec N. vixerit; & quotannis Rector habet tritici modios ..... seu vinum, seu nummos ... vt constat ex instrumento rogato per N. Notarium die ..... mensis ..... anni .....

Bona data in emphyteusim, pro quibus soluitur Canon pro recognitione directi Dominij, scribantur eo modo, quo sunt descripta apud emphyteutas, vel hoc modo:

N. N. possidet in tertiam generationem, in annos 29. seu donec vixerit, domum, seu prædium situm in .... & definitum variis finibus, nempe .... pro quo soluit annuum Canonem dictæ Ecclesiæ in recognitionem directi Dominij solidorum, seu librarum, seu scutorum ....

De censibus hoc modo:

PRædicta Ecclesia habet censum perpetuum scutorum .... super prædium seu domum in tali loco, vt ex instrumento rogato per N. Notarium die ..... mensis .... anni ....

De animalibus in societatem datis, hoc modo:

PRædicta Ecclesia, seu Rector ius habet societatis cum N. pro pecoribus, porcis, seu aliis animalibus. *Et exprimatur*

tur numerus. Et quolibet anno redditus esse potest tot nummorum.

De decimis colligendis; vel notentur ij omnes qui soluere solent; vel saltem earum quantitas exprimatur hoc modo:

PRædicta Ecclesia in decimis annuum habet redditum modiorum tot tritici, seu pecuniarum, vsque ad summam circiter....

Et adnotetur, si vsurpentur ab aliis decimæ; item, si primitiæ sint, non decimæ. Addatur: Quæ decimæ, seu primitiæ soluuntur pro consuetudine loci, hoc pacto videlicet: *& ordine scribatur modus soluendi.*

Denique fiat summa omnium fructuum Rectoris his verbis:

PRædictæ Ecclesiæ, seu Rectoris annuus prouentus ascendere potest ad summam scutorum...... ex prædiis, domibus, censibus & decimis, &c.

Vicarij perpetui eadem præstent singillatim quæ suprà circa portionem prædiorum aut redditaum eisdem assignatorum, adnotantes instrumenta seu litteras Apostolicas super hac re expeditas, mentione factâ diei, mensis & anni.

Eadem quoque exequantur Capellani amouibiles, & exprimant salarium mercedémve annuam tritici, vini, olei, pecuniarum, &c. indicato instrumento & Notario, & à quibus ea sibi dari debeant, quando, & quâ ratione.

Si verò annuus redditus non sufficiat, & ideò suppleatur aliunde, contribuentibus incolis loci, dicatur hoc modo:

PRædicta Ecclesia pro alimentis Rectoris habet ius colligendi quæ illi sunt necessaria, contribuentibus loci incolis hac ratione, &c. prout apparet ex instrumento rogato per N. Notarium die, &c. vel (si nullum adest instrumentum) ex legitima consuetudine loci.

Notentur etiam legata pia cum suis oneribus districtè; videlicet:

PRædicta Ecclesia iure legati exigit quotannis à N. herede N. tot aureos nummos vigore testamenti N. & tenetur Rector celebrare tot Missas, seu anniuersarium die....

Si Ecclesia grauetur pensione, eadem adnotetur, indicata quantitate, & facultate Apostolica, quando, & cui soluatur.

Si quæ bona vsurpata fuerint, dicatur:

PRædicta Ecclesia prætendit habere ius ad quoddam prædium vsurpatum ab N. in loco..... cuius fines sunt, &c. sicut asserunt N. & N. eiusdem loci, quibus videtur adhibenda fides.

Si alienata sint absque dispensatione Apostolica, dicatur item:

PRædicta Ecclesia læsa videtur in concessione prædij, seu permutatione, seu alio contractu, sine facultate Apostolica.

Si pendeant lites, dicatur, qua de re, quo cum, quæ causa pro Ecclesia sint, & qui sit Iudex & Notarius.

Forma subscriptionum, de quibus suprà.

EGo N. Rector supradictæ Ecclesiæ S N. confeci prædictum inuentarium omnium rerum & bonorum suprascriptorum,

ptorum, quæ nunc temporis possideo, & pro fide & veritate subscripsi manu meâ propriâ die ..... mensis ..... anni ..... & ita iuro, &c.

Pro Syndicis & Officialibus locorum.

EGo N. Syndicus, seu Officialis loci N. præsens fui, dum factum fuit inuentarium rerum & bonorum prædictorum, quorum ego notitiam habui, & (si sciat possideri à Rectote omnia) scio ea possideri nunc à Rectore; & in horum fidem subscripsi manu meâ propriâ, & ita iuro, &c.

Pro iis qui aliorum vice subscribunt.

EGo N. de mandato N. qui dixit se astuisse prædicto inuentario, dum fieret, rerum & bonorum prædictorum, quorum ipse asseruit & iurauit se habere plenam notitiam, cùm ipse idem scribere nesciat, eius nomine subscripsi manu meâ propriâ die ..... mensis ..... anni ..... & ita iuro, &c.

FINIS.

Pro Re[illegible]

Defende quaesumus [illegible] pe intercedente e[illegible] et Romualdo istam [illegible] et toto corde tibi prostratam, a[illegible] ut clementer insidijs.

Pro Pace

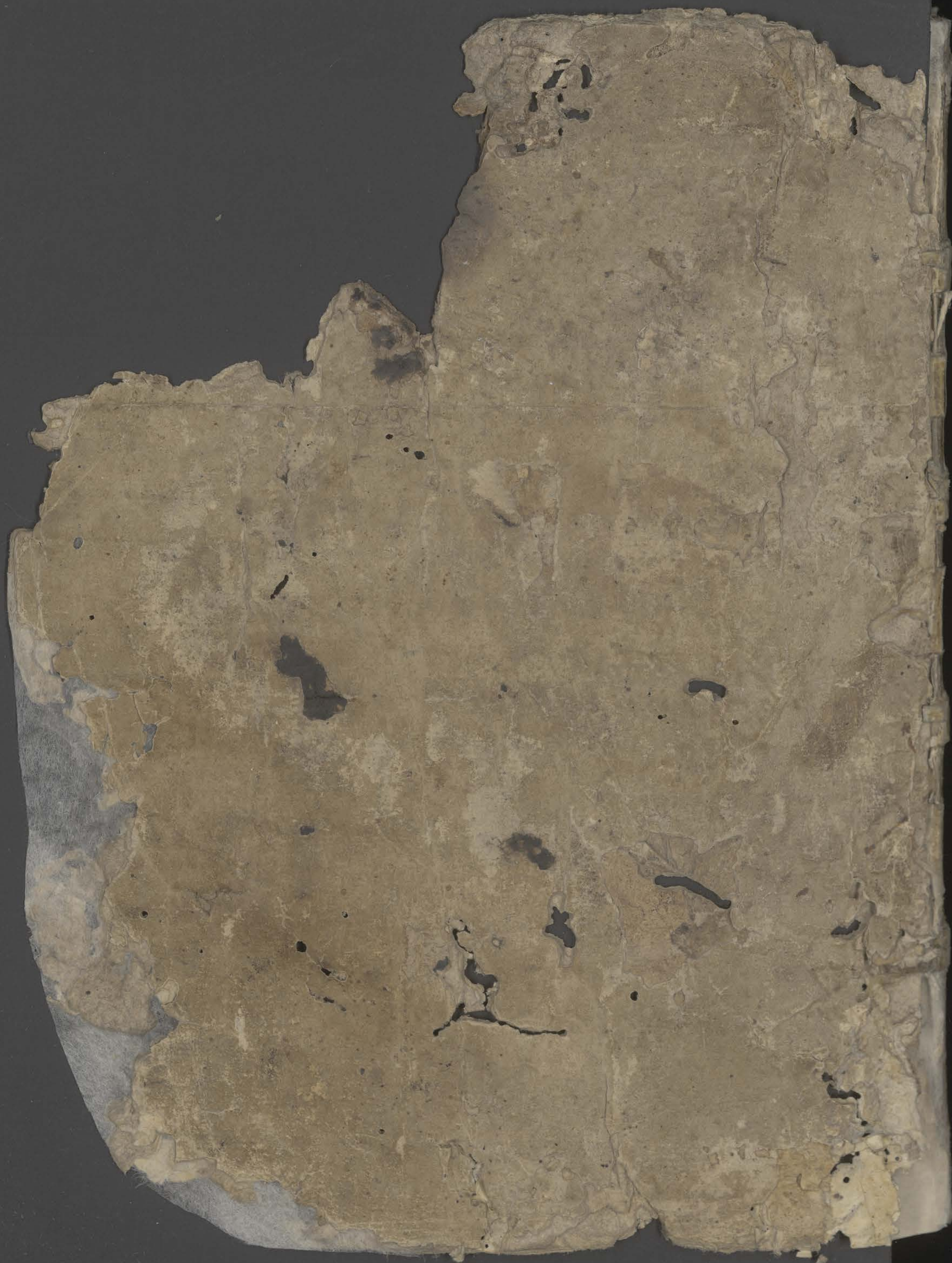
Deus à quo sancta desideria, recta consilia et iusta opera: da seruis tuis illam, quam mundus dare non test pacem: ut et corda nostra mandatis tuis ded[illegible] et hostium sublata formidine, tempora sint tua pro[te]ctione tranquilla.

Pro Rege

Quaesumus omnipotens Deus ut famulus t[uus] Rex noster, qui tua miseratione suscepit [gu]bernacula, virtutum etiam omnium percipiat in[cre]menta, quibus decenter ornatus, et vitiorum mons[tra] deuitare, et ad te qui via, veritas, et vita e[s] [gra]tiosus valeat peruenire.

Pro Populo

Ne despicias omnipotens Deus populum tu[um in affli]ctione clamantem: sed propter gloriam [nominis tui] tribulatis succurre placatus.

M

[illegible]

[illegible]